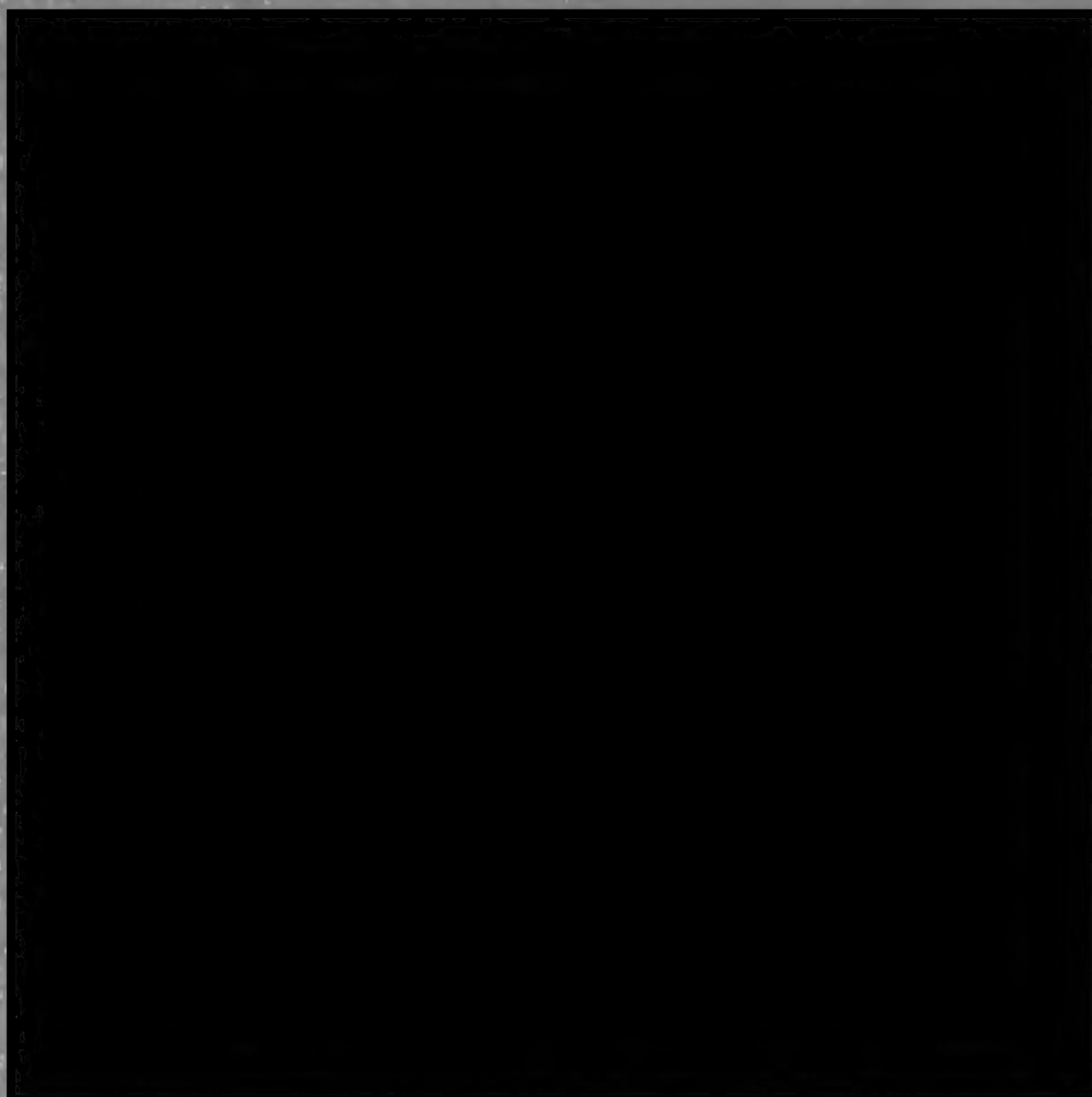
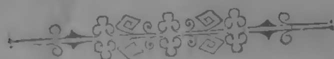

شپسودی

محرری : حسین رحمی

« صباح » غزته‌سنه تفرقه ایدلدکدن صکره کتاب
صورتنده تمثیل اولنمشدر.

استانبول

(مهران) مطبعه‌سی — باب عالی جاده‌سنده نومرو ۷

۱۳۲۷

حکایه‌مك حکایه‌سی

بو زواللی اثریمك زمان استبداده عائد بر تاریخچهٔ بد بختانه‌سی واردر. او دور یغما کر- لرندن بری آثار قلمیهٔ آخره فضولی تملك ادعای غریبیله میدانه چیقمش، بتون محررین عثمانیه‌یی کندینه خراجکذار ایتمشدی.

زوربالغنی مناقب کونا کون جرأتیله خلقه طانتانلر، بالخصوص رتبه‌لری بالا، کونده برقاچ دفعه ییلدیز باییرینی طرمانمق ایچون آرابه بارکیرلری توانا بولونانلر، باش کاتب تحسین پاشانك حضورینه دخول امرنده دستوری بول اولانلر افعالندن غیر مسئول صاحبقران زمانه عد اولنورلردی.

بو غاصب مطبوعانه قارشی محررین عثمانیه طغیان ایتمك، حقی کوسترمك ایسته‌دیلر. سوز آلو آلیرکن سانسور النده قلم شکسته‌کی او مسلول سیف قاتلنی کوستره‌رك سکوت امر

ایتدی . بتون محرر ارقداشلرمله دلده یاره ، الده خامه اویله دمبسته قالدق .

« آلافرانغه » صباحلین بزم غزته‌نك ، وقت ظهرده زوربا مطبعه‌سنك دستگاه تمثیلندن چیقیور بر ایکی ساعت صوکره زمانك صاحب ثروت ومعلوماتی عطوفتلو بك افندی حضرتلری نامنه فورمه‌لر توزیع ایدیلیوردی .

بو حیدودلق ، بو کشمکش الیم ایچنده اثر برقاچ تفرقه نشر ایدلدی . نهایت بر کون محرره کلن سانسور (پرووا) ‌یی رومانك فرمان اعدامی اولان بر کشیدهٔ سرخ ایله سراپا جریحه‌دار کوروندی . نشره امکان دوام ولمدیغنی اکلادق . پك متأثر اولدق . فقط قضایه رضادن باشقه چاره یوقدی . حتی فرط تأثردن ناشرله بوبرقاچ کونلك محاسبه‌یی‌ده آخرنه براقه‌رق « آلافرانغه » یی کومدك .

بو کون سکز سنه‌لك غبار مدفنی سیلکه‌رك « شیب سودی » صورتنده تجلی ایدن شو اثر نفخهٔ حریتله تازه روح بولمش اسکی آلافرانقه ، ایشته او شهید استبداددر .

حیات اجتماعیه‌مز
و
آلافرانغه

بعضلرنجه بو رومانی آلافرانغه‌لغی تزییف مقصدیله یازدیغم ظن اولنیورمش . بو بیوك بر سوء ذهاب وخطای محضدر . آلافرانغه‌لغه تبعیتده‌کی زوپه‌لكله حقیقت وترقی پرستلکی بربرندن آییرمق لازم کلیر . تورکلکمز وعثمانلیلغمزجه مدار شرف واعتلا اوله بیله‌جك شیلری تزییف هانکی قلم حمیته یاراشیرکه بوکا بن جرأت ایده‌یم .

غرب مدنیتی بزه بر مشعلهٔ انتباه اولدی . بوندن صوکره‌ده پیشوای ترقیمز اوله‌جقدر . استبداد بزده قاچ سنه‌در کتبخانه‌لری سد ایتدی . قلوب اطفاله محبت وطنیه القاء ایدن ، اعتلای فکره خادم درسلری قالدیردی . انتظام تدریسی بوزدی . بتون مکتبلری بر ملعب صبیان حالنه قویدی . بر ملتك غدای معنویسی ، ضامن موجودیت وترقیسی اولان هرنوع نشریاتی منع

ایتدی. جرائد مملکتی ثناخوان استبداد، مزور بر ورقپارۀ اکاذب شکلنه صوقدی. هپ بوزدی. تخریب، تغریب ایتدی. بو دست قهر وتدمیره قارشی یالکز برشی تماميله مغلوب اولمیور، معارف، کمرك مأمورلرینك اك شدتلی تفتیشاتنه رغماً برچوق خصوصی کتبخانه‌لرده بر موقع احترام واختفا بولیور، رفته، رفته حلولیله اذهان شبانی تقویه ایدییوردی که بوده آثار اجنبیه ایدی. برشیئه دقت ایدییوردم. «اقبال» «تفیض» «شفق» کبی پارلاق ناملر، قوجه‌قوجه بویالی لوحه‌لرله تزیین جبهه‌ایدن ملی کتابجیلریمز رخصت رسمیه ایله منتشر یالدیزلی قابلردن عبارت زیوف کتب قارشیسنده سینك آولارلر، بیچاره آراکل افندی کبی اك معتبر اك ناموسلیلری دفتر افلاسی قولتوغنده قپو قپو طولاشیرلر ایکن کتب اجنبیه صاتان دکانلر قارنجه یوواسی کبی ایشله‌یوردی. هم یالکز باب‌عالی جوارنده بونلرك عددی برایکن ایکی، اوچ ایکن درت اولیویردی. معارف مملکت اعلان افلاس ایدنجه امداده معارف اجنبیه یتشدی. اولیای

اطفالك انظار رغبتی اجنبی مکتبلرینه دوندیکی کبی شبابمزك اشتهای تتبعی ده اوجهته میل ایتدی. اوروپانك حکماسی، فضلاسی مورخلری، ادباسی، شعراسی بزم ملی ارباب قلممزدن زیاده طانینیور اوقونیور، غربده‌کی برکت مطبوعات بوراده‌کی کتابجی جامکانلرینی‌ده طولدیرییوردی. تورکجه لسان شعر وادبك صحائف مطبوعاتده ممنوعیت استعمالنه مبنی لسان مادر زادینی اهمال ایتمش فقط یازدیغنی اوقوته‌جق درجه‌ده کتابت فرانسویه‌ده اقتدار کوسترن کنجلره مصادف اولدم.

بودفعه اوروپانك آثار مخلده‌سی شبابمز اوزرنده اوت مع التأسف اعترافه مجبورم برقسم قلیل انجق برقسم کزیدۀ شبابمز اوزرنده تأثیرات مهمه کوستردی. (اسپنسر) لرك (ریبو) لرك (ریشه) لرك (پوانقاره) لرك (لوبون) لرك آثارینی بونلرك کتبخانه‌لرنده حتی بر یار غیر مفارق کبی دائما جیبلرنده کوروردم. هپ بو اثرلر بوهوسکاران علمك عادتا مونس روحی اولمشدی. چتین، مغلق مسئله‌لردن وضوحله

بحث ایتدکلرینی کوروبجه فوق‌الحد منشرح اولوردم. ترقی وسعادت وطنیه نامنه تجیلاً استقبال کندیلرینك اولدیغنی بو کنجلره تبشیر ایدرم.

بو حکایه‌ده‌کی آلافرانغه‌دن مقصد بو غیر توران اذکیانك مفتونیت ترقی پروانه‌لرینی تنقید دکلدر. زمان استبداده شعلهٔ مفکره وادرا کمز بتون بتون سونمك اوزره ایکن بونی کمالات غربیه‌دن بورایه صیچرایان قیغلجملر ادامه ایتدی. بوکون ایی دوشونن، یازان، حریتی مدافعه ایدن قلملر ایشته غربك بو قیغلجملریله تنویر ایتمش دماغلردر.

او مظلم لیال ادبار و بدبختیمزده بزه یار شفیق، مدرس، او خزائن فکریه، او کتابلر اولدی. دوشونمکی، بویله رومان موضوعلرنده کزنمکی، سودای حریتی اونلردن اوکرندك. طرز تفکرمزده نثرمزده، شعرمزده‌کی صوك تقلبات ادبیه‌مز غربدن اسن روزکار سحر ومعرفتله حصول بولدی. بوکون مملکتمزده جدی خدمات قلمیه، علمیه وفنیه‌ده بولنمق ایسته‌ین هیچ بر فرد اوروپا لسانلرندن برینه بلکه‌ده بر قاچنه شدتله وقوف احتیاجندن وارسته قاله‌ماز.

بو رومانده‌کی قهرمانمز ایشته بو امنیه‌یی زه‌وزه‌کالکله، زوپپه‌لکله، هوپپالقله، جهالتله قارشدیروب کمالات غربیه‌دن صورت حقیقیه‌ده همان هیچ بر نصیبی یوق ایکن فرنکلرك کندیلرینك‌ده پك نظر استحسانله کورمدکاری بر طاقم تکلفات وغرائب عاداتك بوراده مروجی کسیلنلردن، جهالتی، افراط پرستلکی حسبیله آلافرانغه‌نك منافعنی‌ده مضر طانتمغه سبب اولانلردن، حتی آلافرانغه‌ده وجودی اولمیان تحفلقلری‌ده بوراده ایجاده یلتنلردن بریدر. بو اثر آلافرانغه‌یی تزییف دکل بالعکس اونی سوء تفهمدن قورتارمغه خدمت ایده‌جکدر. دها طوغریسی بو رومان هر مقصده خدمتدن زیاده خلقی کولدرمك ایچون یازلمشدر.

*
* *

آلافرانغه‌لق نه‌در؟ بزم ایچون بونك اقسام مستحسنه ومدخوله‌سی وارمیدر؟ بونك عادات ملیه‌مز اوزرنده‌کی تأثیراتی نه اولمش؟ نه اولیور؟ ونه اوله‌جق؟ ونه اولمسی ارزو اولنور؟

ایشته بوندن صوکره حیات اجتماعیه‌مزله روابط قویه‌سی بولنه‌جق بر قاچ سؤال .. سرعت

ترقی واستقبالمز بواسئله‌یه ویره‌جك جوابلرده مندمجدر.

بوقیصه حکایه‌ده بوقدر مهم سؤاللره جواب ویرمك [١] فضوللغی ادعاسنده‌دکلم. بویله مسائل عظیمه وجدیه‌یی حل ایتمك قدرت وصلاحیتی هر کسدن اول زمانه، استقباله عائددر. بقایه مستحق ملتلر هرخطوهٔ ترقیلرینی حیات سرمدیه‌لرینه فیض وقوت ویره‌جك اوزان و آهنك احتیاجاته تبعاً آتارلر. تجددات لازمه تمام زماننده کندینی حس وقبول ایتدیرر. برملتك امور معظمهٔ متجددانه‌سنه تعلق ایدن هرکارده دائما تقدیر عقلا ایله تقبیح بلها چارپشمق عادتدر.

بوعصرده ملتلرك صلاحیت حیاتلری اویله مهم اویله نازك حتی اویله صریح فعالیته معلق بولنیورکه قویلر آره‌سنده برضعیفك یاشایه‌مامسی قاعدهٔ طبیعیه‌سنه قارشی براستثنائیت بقا تصور ایتمك زمانی ارتق کچمشدر.

بوسنه انکلتره‌نك، کله‌جك سنه روسیه‌نك،

---

[١] بزم «فضول» یاخود «فودول» تعبیرمزی فرنکارك Pédant کلمه‌سنه مقابل بولیورم.

دها اوبرسنه آلمانیانك حمایت ضعفا پروریسنه آتیله‌رق، موجودیت قومیه‌مزك دوامنی، برینك دوستلغیله دیکرینك خصومتنی قازاندیغمز خلوصلری مشکوك بوبیوك محبلریمزدن دائما دیله‌رك یاشامق برملت ایچون برحیات سیاسیه دکل برعاردر.

وسعت مملکتجه یکرمی‌ده اوتوزده برقسممزه مساوی اولمیان بلغارستان «بن بویله ایسته‌رم» دییور. برموجودیت قومیه کوستریور. آوستریا «بن بونی بویله یاپدم» اشاعه‌سنده بولنیور. یارب عجبا بزده نه وقت «خایر سن اونی اویله یاپه‌مازسك» جوابیله میدان اوقویه‌رق حقوق صریحه‌مزی مدافعه ایده‌بیله‌جك برقوته، برشوکته صاحب بولنه‌جغز؟

کوزی طویمازلرك، آمال خسیسه‌لرینه، حقارتلرینه هدف اولیورز. بوکا محکومز. چونکه قوته قوتله، تجارته تجارتله، اقتصاده اقتصادله، معارفه معارفله مقابله ایدیلیر. بوخصوصده دول متحابه ایله آره‌مزده‌کی نسبت اوقدر آچیقدرکه بوتوازنی حصوله کتیرمك ایچون صرفی ایجاب ایدن زمان، مساعی وغیرتی دوشوندکجه یأسدن

باش دونمسنه طوتولمامق قابل اولمیور . بو بیوك ملتلر بزی برقاچ صورتله بلع ایتمك استعدادندهدر.

بو حقیقتلری مع التأسف هنوز چوغمز مدرك بیله دكلز. بعض سیوری عقللیلریمزده فرانسز، انكلیز، آلمان قادینلریله تأهل ایدرك مهلكهیه قارشی بسبللی قسماً اولیبون بو صورتله چارهجولق كوستریبورلر. بو ملتلر یواش یواش بزم الیمزدهكی شیلرك هپسنی غصب ایدییورلر . باری فرصت دوشدكجه بزده اونلرك قادینلرینی آلهلم دییورلر. همتلری وار اولسون. فقط ایوان مدنیته بو صورتله دخالتك منافعی قدرده محذوری واردر. آشاغیده بوندن برنبذه بحث ایدهجكز.

قورو برفكر تزییف خسیسهسیله سرمایهٔ حكایه اتخاذ اولنمش ظن ایدیلن « آلافرانغه » لفظندن باقكز نه مهم حقایق چیقیور.

* * *

آلافرانقهلق سالكنینك بزده برقاچ نوعی وار؟

تصادف طالعه مقبل برعائلهدن كلهرك فرانسزجهیی زمان صباوتلرندهاوكرنمش، رفاهله پرورده اولمش صوكره اوروپاده مأموراً ویادیكر

صورتله بولنهرق توسیع وقوف ایلمش اولانلركه بونلر مملكتمزدهكی آلافرانغه سالكینك اك اصیل وسرفراز قسمی عد اولنهبیلیرلر. بونلرك اوروپادهكی بادئ شهرتلری مزیت ذاتیهلرندن زیاده صیت عائلهلریدر. ایچلرنده فصیح فرانسزجه قونوشانلر، آته بیننلر، قمارده مهارت كوسترهنلر یعنی متوسط درجهده برصالون آدمی اولمق اوصافنی ابراز ایدهنلر وار . فقط برمعاهده اثناسنده برقونغرهده منافعمزی حقیله ادراك ومدافعه ایتمك لیاقتنی كوسترهبیلهجكلر یوقدر. دولتمز دائما بویوزدن پك بیوك ومهم ضررلره اوغرا- مشدر. فرانسزجه علی العاده قونوشمق باشقه علم وفضیلت ینه باشقهاولدیغی آرتق تبین ایتدی.

دیپلوماسی فنی اغزدن، بالعمل اوكرهنوب سیاسی كسیلمهنك آرتق زمانی كچدی . شمدی بونلرك فلسفه عسكرلك وسائره كبی هپسنك مكتبی ومدت تحصیلهسی وار.

اوروپاده اولدیغی كبی بزده هرصنف علمك برمكتب ومكسب مخصوصی یوقدر. اوتوز سنه اولی برمخرج اقلاممز واردی. صوكره برمكتب ملكیهمز اولدی.

والی مزده اورادن چیقاردی . متصرفمزده قائممقاممزده، ادیبمزده، شاعریمزده، هیئت شناسمزده، کیمیا کریمزده ... اوت بوزواللی مملکتده هر علم وصنعت بزه موهوبدر . بر بریمزه ادیب ویا شاعر مادرزاد دیرز . هر شی بزه خدا داددر. کسبی جهتلریمز پك ضعیفدر . امتحانه تفتیشه تدقیقه کلمز . هایدی ادیبلکده، شاعرلکده، محررلکده استاذکسیلوب یکدیکریمزی آلداتهلم. فقط جدیات فنونده، فن اقتصادده، اصول مالیهده سیاسیاتده نه یاپهجغز ؟ اوروپاده بر سنه ظرفنده بوفنون متنوعهیه دائر نشر ایدیلن اثاری انسان کورسه بو برکت عرفانه پارماغی اغزنده قالیر . اولیای امور افندیلریمز عجبا بونك بر فهرستنی اولسون کوره بیلیورلرمی ؟ کورسهلرده اکلایه بیلهجك ایچلرنده قاچ کشی وار؟ اوت یارهلریمزی بوندن زیاده اشمهیهلم. بزده مکتب سیاسی دیوان افندیلکی ومکتوبجیلقدر. دها کسدرمه یوللردن کانلرده واریا سوزی اوزاتمامق ایچون اونلری بحثه قاتمیورز .

منافع خصوصیه قیدی، ریا، مداهنه خلوص

کارلقك بیوك معرفتمز دیپلوماتلغمزدر. چونکه دون آلت استبداد اولان دماغلر بوکون خادم مشروطیت کسیلدی . بو ایکی ضد ماهیتك برندن دیکرینه انتقالده چارچابق اسکی سوء اعتیاددن قورتوله بیلمك قابلمیدر ؟ مادام که اومدید استبداد انتهاپذیر اولدی. بوقیصه قومدیلرده کچر. زمان هرشیئك قویاسنی میدانه چیقارمق قوتنی حائزدر.

اوت شاعرلکمز ادیبلکمز کبی دیپلوماتلغمزده موهوبدر دیدك . فقط صدهزار حیف که بوکون اوروپا مهرهٔ سیاسیهسنه موهوباتله جواب ویریلهمیور . وطن موهوباتله مدافعه اولنهمیور. برملت موهوباتله ثروت، قوت صاحبی اولهمیور.

بوزادکان صنفندن آلافرانغهلریمز اوروپادن ملکمزه شیقلق، قمار، دانس، ناطقهپردازلق کبی صالون هنرلرندن باشقه برشی کتیرمدیلر . دیکر صورتله برخاصهٔ ممیزه کوسترهمدیلر . معرفتخانهٔ ملیمزك تکمیل شعباتی ایشتهطاامطاقرطوریور.. اودبا معارفدن نشانهٔ تتبع، مساعی وذکالری اولهرق جدی حقیقی برنمونهٔ هنر کتیردیلرسه کوسترلسون ... آلافرانغهدن بزم محتاج اولدیغمز

شیلر یالکز او(پوز) لر(ژەست)لر (قوستوم)لر دکلدر . سطحی تقلید اطواره میمونلرده بیله استعداد کوریلیور . بواوقدر جدی بر واسطهٔ ترقی عد اولنه‌ماز.

شو بحث ایتدیکمز ذواتك بوتقلیدلری اوکرنمك ایچون اوروپاده اسراف ایتدکلری عثمانلی ملیونلری مؤسسه‌لر کشادینه، غربده جدی طلبه یتشدیرمکه صرف ایدیله ایدی بوکون بلکه بوخسرانده قالماز ایدك .

آلافرانغه‌لغك ایشته بومبحثنده وطن ایچون موجب انتباه درین بردرس، لازم التنقید برچوق احوال، بررومانجی ایچون برقاچ جلد طولدیره‌جق مهم ، مغذی برسرمایه واردر. فقط بوحکایه‌ده آلافرانغه‌نك بونوعندن بحث ایتمدك .

ایکنجی نوع آلافرانغه عائله‌لر براوروپالی قادینله بالتأهل بك اوغلنده اقامت ایدن نیم (لوانتن) لردر.

بوعائله‌لر بر مورخ ، بر (فیزیولوژست) بر (پسیقولوغ) برحکایه‌نویس ایچون جداً شایان تدقیق برطرفی اوروپالی دیکری عثمانلی ایکی یوزلو

برقماشدر . ینه تکرار ایده‌لم که شو سطرلرده کیمسه ایچون برقصد تزییف یوقدر . علم انسال بشره برمفلیزده بورادن داخل اولیور .

عنصراً ذوالوجهین اولان بوعائله‌لردن رجالی طرفی تورك اولانی تدقیق ایده‌لم :

بویله Sélection ایله تصالب عرق واصلاح جنسمزه اوغراشمقده‌کی همتك درجهٔ اهمیتنی تدقیق جهتنی اربابنه ترك ایله بومسئله‌نك یالکز حیات اجتماعیه‌مزجه کوستره‌جکی تأثیراتدن بحث ایتمك ایسترم .

مادام یابر فرانسز ، یابرانکلیز ، یا آلمان اوله‌جغندن تورك زوجنه قارشی دائما بر غرور عرق وتفوق ملیت اظهارندن کیری طورماز.

مادام مدنیتهٔ کندنجه فرض ایتدیکی بوتقدم نسب فضلندن دولایی برذات اکملدر . زوجی ایسه اونك یاننده دائما انسانلغندن مهم شیلر اکسیك برمخلوق ناقص وحقیردر . زوج ایچون هرامره هرحقارته قارشی دائما وضیع، دائما مطیع، دائما حمول بولنمقدن باشقه چاره یوقدر . یوقسه الك عادی وسیله‌لر ایله : Espèce de turc , Tête de turc حقارتلری حاضردر .

چوجقلر والدهلرندن دائما متفاخرانه، بالا پروازانه بر ادای تخاطب کوردکلرندن طبعاً وحساً او طرفه متمایلدرلر. برتورکله براوروپالی قادیندن محصول چوجقلر میاننده ملك کبی لطیف ملیح وسوعملیلری بولندیغی قابل انکار اولمامقله برابر (تصالب عرق) ترکیبنده کی فضیلت فنیه‌یه رغماً [illegible]، [illegible]، طیق نفس، ایرین رنکلی صغولجان کیملری‌ده کورولمکده‌در.

بو اطفالك وجهلرنده علی الاکثر ایکی مختلف عرقك علائم جنسیهٔ متضاده‌سی واردر. تکر آنادن، بوزبابادن طوغان آلاجه‌لی کدی یاورولری کبی بورنی آلمانه قولاغی تورکه بکزه‌ر.

آنالری فرنکجه، بابالری تورکجه دادیلری رومجه قونوشدقلرندن بو تبابل السنه ایچنده بیوین یاوروجقلر اوچ یاشنده ایکن اوچ دورت لساندن متکلم کورینورلر. فقط اون یاشنه کلیرلرده هنوز باشلیجه برلساندن برادای صمیمیتله قدرت تکلم کوستره‌مزلر. بومعصوملر ثابت، معین براسمه بیله مالك دکلدرلر. بابالری جنان دیرسه آنالری (ژان) دییه‌چاغیرر. ایکی ملتك

شرائط عادات واجتماعیه‌سی آره‌سنده قالان بوبیچاره‌لر بیودکجه‌تستر. تأهل دورلرنده بونلرك طرز حیاتلرینه تعلق ایدن مسائل مهمه‌نك مشکلاتی‌ده برابر بیور.

مملکتمزده‌کی آلافرانغه‌لغك ایشته بو نوعندن‌ده طاتلی زمینلر، روحنواز فکرلرله (پیه‌رلوتی) لره سرمایهٔ حکایه اوله‌جق عبرت آمیز موضوعلر چیقار. طبیعتدن مستنسخ لوحه‌لر کوریلور.

[illegible]

مدنیتپرورانه‌سیله هپ بویله نسوان افرنجله تأهله راغب اولورلرسه شرقك لطافت وعصمت محرمانه‌سی ایچنده بیومش، هربری بر دردانهٔ صفوت وعفت اولان اولریمزده‌کی او، نور کبی عایشه‌لریمزی، امینه‌لریمزی، زهرالریمزی کیملره [illegible]؟

(پیه‌رلوتی) بی او برجهت دوشوندیررسه بزی‌ده بوجهت داغدار تفکر ایدر.

مادامکه اوروپاده اقربا وتعلقاتی وارسه هرسنه ایده‌جکی صلهٔ رحمده زوجنك بوراده‌کی

ثروتنه کوره بو وسیله ایله دیاراجانبه قوجاق قوجاق پاره‌لر آقار. موازنهٔ اقتصادیه‌مز بوندن ده رخنه‌دار اولور. اوروپادن بورایه پاره چکمه‌نك یولنی بولانلر تقدیره سزا وطن پرور عد اولنورلر. بوراده بربریمزك دیشمزی، طرناغمزی سوکه‌رك قازاندیغمزی اورایه کوندرنلر دکل.

اوچنجی نوع آلافرانقه‌لق

حکایه‌مزك قهرمانی مفتون بك ایشته بو چرچیوه‌یه کیرر. بو اوچنجی نوع «تیپ» شهریمزده مبذول دکلسه اندرده دکلدر. مساعد هوالرده سوقاقلره دوکولن بك اوغلی متنزهینی ایچنده کوریلور. علامت فارقه‌سی یاقه‌لغنك فوق التصور ارتفاعیدر دیه‌بیلیرم.

مغلوب خفتی اولوب ده بعضاً «فیر» دیه دوندیکی زمان فستان کبی آچیلان آرابه‌جی‌واری «اوزون و آن قلوش» اتکلی ردینغوتی، دار پانطالونی، سیوری پوطینلری، باستون ناریندکنده ظریف شمسیه‌سی کندینك نوعی همان ذاتنه

منحصر موداده تفرده هوسکار برشیدای زمانه اولدیغنی کوسترر.

اوزرنده دارلغه، بوللغه، قیصه‌لغه، اوزونلغه اینجه‌لکه، قالینلغه دائر اولچوجه نسبتی مودایه تعلق ایدن نه‌لر وارسه هپ ذوق سلیمجه وعادتاً هرنوع مساحهٔ عقلیه‌دن طاشقین وبیروندر.

او، یوکسك یاقه‌لغنك آلتنده اکثریا پلاسترون بیون باغنك اوزرنده‌کی موقع منتخبی ساعتلر تعیین ایدیله‌بیلمش ایری ایکنه، ألنده اوق، چبلاق برعشق تمثالی قبیلندن میتولوژیق برسوژه‌در. یا کیلوب ده بو ایکنه‌نك طرافندن بحث ایتسه‌کز Mon cher vonlez-vous écouter l'histoire de mon épingle? (عزیزم ایکنه‌مك حکایه‌سنی دیکله‌مك ایستریمیسکز؟) جوابی حاضردر. بو ایکنه سیوری اوجیله پارسده‌کی فتوحات عاشقانه‌سنك هپ برر خاطرهٔ مهمه‌سنی أشه‌لر چیقاریر. سوز، سامعك درجهٔ تحملنه کوره اوزانیر کیدر.

اطرافی شریتلی، اوکی آچیقجه لوناً البسه ایله متباین بریلك.. اوست جیبنده درجهٔ عیاری

بوحكايه ايسه نوعما فرانسزلرك Fantaisie (فانته زی) ديدكاری آثار كيفيه وخياليه‌دن كيدر. بونی كيمسه‌يه برحصهٔ تزييف قيرلاماز.

سوزی بوراده نه‌اوزاته‌لم. صحائف آتيهٔ حكايه‌مز بومير غرابت سميرك تصوير ذاتنه حصر ايدلمشدر.

مفتون داءالافرنج پرستی‌يه مبتلا برمجنونميدر؟ خاير. كوره‌جكزكه اوده دكل ... بعض محدود زمانلرده هوشيارى آنلرى كورولمسنه نظراً سيردك نوبتلی ايصتمه كبی عقلی كاير كيدر طاقمدن اولمسی اقوادر.

١٦ كانون ثانی سنه ١٣٢٤ قسرای

حسين رحمی

مشكوك برصاقه‌قوردون اوجنده وقعهٔ تاريخيه‌سی غايت مراقلی، مهم نوادردن برسكه ...

شيقك اوزرنده آغزلق، طبقه، كوزلك يوزوك نوعندن حتی كوملك يلكك دوكمه‌لرينه وارنجه‌يه قدر نه‌لر وارسه بونلرده كندی كبی عجيب ومديد برسركذشت صاحبيدر. تاريخی، صناعی برخاطره‌يی براهميت مخصوصه‌يی حائز اولميان برشيئی اوزرنده طاشيماز.

صاغ النك شهادت پارمغی كوكندن طرناغنه قدر طاشلی، طاشسز، اويمه‌لی، حرفلی حلقه‌لرله مزيندر. بونك سببی صورلسه هپ پارسه‌ده‌كی دلداده‌لری يالكز اوپارماغنه طاقلمسی شرطيله بونلری برهديهٔ محبت اوله‌رق ويرمش اولدقلرينی سويلر.

شكل وقيافتجه بلكه مفتونك برقاچ نظيری بولنه‌بيلسون. فقط غرابت اخلاق، عادات واطوارجه برمشابهی بولمق همان محالدر. شواليه لكده (سروانته‌س) لك (دون كيشوت) ی نه‌ايسه شرق آلافرانقه‌لغی عالمنده‌ده مفتون بك اويله‌ اودر. غرابتده قهرمانمز برنادرهٔ خلقت،

١

[١] اقسرای جاده‌سنده‌کی سیل اسقاره‌لری حقنده بر روایت قدیمه، عادتا برقاچ سنه‌ده بر بیوك فورطنه ویاغمورلرله برابر تجدد ایدر بر (له‌ژاند) واردر. وقتیله یاغمورك سیلك شدتله خروشان اولدیغی بر کونده بوسیل باجالرینك بری را کبیله برلکده بر مرکب یوتمش. بوحوادث غزته‌لره قدر طنین انداز اولدی. سانسور مدرکهٔ انامی تذلیل ایده‌جك بوکبی بلها فریبانه حوادثه مساعد بولنوردی. راویلرك بوخصوصده مداراستنادلری اولان وثائق نه‌در؟ قوجه مرکب سواریسیله برابر اسقاره آره‌لقلرندن نصل سوزیلوب کچمش؟ بونك ایچون بر صراحت مقنعه یوق. یالکز اقسرای ترامووای موقفنده نعلنجی وشکرجی سوقاقلرینك باشلرنده‌کی اسقاره‌لر یاغمورصولرینی جلب ودفعدن بشقه کوردکاری دیکر خدمتلرله‌ده جالب نظردر. بوباجا آغزلری فقرای اهالینك

[١] آلافرنغه رومانك ایلك نشرنده سانسور بوراده‌کی حشرات ومیقروب تعبیرلرندن خفیه‌لر حقنده برایهام استشمام ایده‌رك بوایلك قسمی تمامیله‌طی ایلمشدی.

عادتا بلبللی، سنبللی، رایحه‌لی بر روحوض تفرجیدر. یاز کونی حشرات طیاره‌نك هر نوعی بورالرده نغمه‌ساز اولور. رطوبتدن اطرافلرنده یوصونلر، چمنلر، بیتشیر. بوخاص باغچه‌لرك الك زیاده مستفید لطافتی اولانلر ترامووای خدامیدر. یازك اوطاقتشکن حار کونلرنده‌امین او کندن اقسرای سفرینی اتمام ایدنجه اوبش آلتی دقیقه‌لك فاصلهٔ خدمت اثناسنده ترامووای اسپیرلری بواسقره‌لی سوقاقلرك باشلرنده‌کی صره اغاجلرك سایه‌سنه ویا چشمه‌نك ظل قصیرینه صیغنه‌رق بو مفرح حوضلرك همان یاننه اسکمله‌یی آتوب عجله بر استراحت قهوه‌سی ایچرلر . . .

اقشامه طوغری بوسوقاقلرك اغزلری بالقجی طابله‌لری یمشجی سبزه‌جی کوفه‌لریله بر روپازار. بر ومشهوراً کولات حالنی آلیر.

بو اسقره‌لرك الك بیوك یارارلغی اوراده‌کی بتون اصنافه عادتا جسیم بر رطاقا طوقه خدمتنی کورملریدر. بونلرك بر رو سیل سوزکجی اولدقلری اونودیله‌رق تنظیفات آرابه‌لرینك براز اوزونجه سوره‌ن وروودلرینی بکلیه‌میه‌جك قدر

تجول بولنانلر اللری دکدکجه سوپرونتلرینی کتیریرلر . بو استقاره‌نك اوزرینه بوشالتیرلر . آره‌لقلردن صیغان پارچه‌لر اشاغی یه کیدر . صیغمیانلر ده‌میر چبوقلرك آره‌سنه صیقیشیر طورور. بونلر کونشك حرارتنه معروض قاله‌رق آره‌ده بردکانلردن دوکولن چرکابلر ، نار کوله وقهوه چوملکی صولری ، بربرلکنلری محتویا - تیله یاشاروب تازه‌لندکجه اورته‌لغی تحملفرسا بر تعفن صارار . او رایی قره بولوط کبی ایریلی اوفاقلی برسینك آلایی استیلا ایدر . استقاره‌نك یاننده بر انسان ویاحیوان کچنجه بال واشك آریلری‌ده داخل اولمق اوزره تاتارجق، صاقیرغه کنه‌سنه قدر ایچنده قانادلی حشراتدن هر نوعی موجوداولان بو آلای اوركه‌رك اینجه‌لی قالینلی درلو ویزلتیلر ایله برکره برهوا اولور . برقاچ قسمه آیریلیر . برطاقمی برآز اوته‌ده‌کی مناودکاننه، دیکر قسمی آشجی‌یه چاپوله‌داغیلیرلر. برخیلسی‌ده‌اوخاص باغچه‌لرده‌قهوه‌ایچن مشتریلرك باشنه بلا اولور. مناوه کیده‌نلر ترجیحاً میوه‌لرك چوروكارینه اوشوشورلر . آشجی دکاننه هجوم

ایدنلر میاننده پس بوغازلق نسیئهٔ عجولانه‌سیله خوشاف کاسه‌سی ، تربیه‌لی چوربا تجره‌سی بعض یمك صالچه‌لری ایچنده قضازده اولانلر بولنور. سرین ومایخوش خوشافه دوشنلر هواده قالان آیاقلریله تك قادلرینی تتره‌ته‌رك مؤثر کسکین نغماتله استمداده باشلارلر . ویزلتی خیلی اوزار فقط خائن آشجی مغروقینك امدادینه شتاب ایتمز. زواللیلر اودریای لعلکون وسکرین ایچنده دبلنه دبلنه قالبی دینلندیررلر. حاللری الك زیاده شایان ترحم اولانلر صیجاق چوربا تجره‌سنه دوشنلردر . اونلرك ویزلتیلری چوق سورمز چابوق خاشلانیرلر . آشجی مشتری‌یه چوربا ویرمك ایچون کفچه‌یی دالدیرنجه اوقاینار سطحك طبقهٔ عمیقه‌سنه قاریشیرلر . کورونمز اولورلر . زواللیلری آرتق آشجی دکل آ چوربایی ایچن مشتریلر بیله آرامش اولسه‌لر بوله‌مازلر . تجره‌لرك اوستی سینکدن قاره بولوط حالنی آلنجه آشجی چیراغی هربر تاری ینه سینك ترسندن کوروه‌مه‌ین سینککلکی النه آلیر. قاپاقلری آچیق اطعمه اوزرینه شدتله برصاللار.

سینکلکلك زلف پریشانی یمك صالچه‌لرینه کیره‌ر چیقار. اوقره بولوط براوغولتی ایله هوالانیر. برقسمی دکانك طاوانه، جوانب سائره‌سنه داغیلر. برمقداری‌ده قپودن پنجره‌لردن سوقاغه اوغرار. قپونك دیشنده، آشجینك آره‌صره فرلاته‌جغی کمیکاره وقف انظاراشتیاقله الك آزیلیسندن الك عاجزینه قدر علی مراتبهم دیزلمش کوپکلر واردر. بوسینك آلاینك اوکلرندن اثنای مرورنده کلاب بیونلرینی اوزاتیرلر. اغزلرینی قاپان کبی آچوب قاپایه‌رق یانلرندن پك قریب بجنلری آولارلرلر «هابی جق» یاپارلر. کوپکه‌سینك لقمه‌سی نه‌کارایدر؟ بو آوجیلق اونلره انسانلرك «قاریده‌س»، آی‌چچکی، قاباق چکردکی‌ا کل ایلری قبیلندن کوچك براکنجه‌در. کوپك آونی دردهان ایتدکدن صوکره قسمتك کوچکلکنی، دیشلرینه هیچ برشی طوقونمدیغنی ایماءً براشمئزاز استصغار ایله کوزلرینی کوچولته‌رك چیکنر. آو نه قدر کوچك اولورسه اولسون «کل داخل ینفع» حکمنك مروجی، وبولدیغی ایله کفاف نفسه آلیشقین برفیلسوف اولدیغی

کوسترمك ایچون یانندن کچن اوفاق تفك سینکلره قارشی اسلا عدم تنزل طورنده بولنماز. هپ آغز آچه‌رق طوتمغه صالدیرر، فقط قسمت بو هرزمان سهولتله اله کچمز. بوشنه چکه صالLADیغی‌ده چوق اولور...

کوپکلرك دندان اشتهالرندن قورتولان سینکلر ینه اسقاره‌لرطرفنه وبودلارا باغچه‌لرده قهوه‌ایچن مشتریلره داغیلیرلر. طبیعت سینکلره، میقروبلره سهولت رزق یوزندن بخش ایلدیکی مسعودیتی دیکر مخلوقاتدن پك آزینه نصیب ایلمشدر. بشریتك سرقت حقنده موقع مرعیته قویدیغی قوانین شدیده‌دن بوحشرات معافدر.

چونکه عقلادن هیچ بری قوانین مرعیه‌نك بونلره امکان تشمیل وتطبیقنی کشف ایده‌مامشدر. بومخلوقات ممتازه ایچون بتون آشجی، سوتجی، طاتلیجی، مناو دکانلرندن رزق طوپلامق مباح کبیدر. مشتریلرك کوکللرینی بولاندرمامق ایچون بواصنافدن بعضلری شیشه‌قاپانلر، اجزالی کاغدلر توزلر نوعندن وسائط امحائیه ایله بونلرك اتلافی طریقنی دوشونور ایسه‌ده چوغی‌ده بوخصوصده

بيقيد برلرر . چونكه بو حشرات طاتليدن اكشيدن بتون مأكولات نفيسه‌دن نه قدر زينت انسه‌لر يدكلرى شيلر وزنده اولسه‌ده هيچ بالى اولماز. مثلا براوزوم كرده‌سنى بشيوز آرى ، سينك استيلاايله بر قاچ ساعت طيقيزسه‌لر ، اوزرنبى تازيته‌ده ينه برشى غائب ايتمز . غايت اوسته‌لقلى اكل ايدرلر. ايشه بونك ايچون اصنافك چوغى بونلرك اوشونتولرينه‌پك آلديرمازلر. هجوملرندن بيزارلق حاصل اولديغى زمان بر ايكى دفعه سينكلك صالامقله‌ده اكتفا ايدرلر . او آنده وزنده مقياسده بر تناقص كورلميور اما بوقنادلى حشرات انواع مزخرفات وملوثاتدن قالقوب مأكولاته قونه‌رق بعض امراضه واسطهٔ سرايت اوليورلر. بوندن بر چوق مهالك صحيه پيدا اوليور . بو فنالقدن اصنافك خبرى يوق. بونوع مخلوقاتك تحت تقيد وانضباطه آلنمسى قابل اوله‌مديغى ايچون بونلر چاشنيكير عالم اولمق امتياز طبيعيسيله هر طرفده طولاشيرلر طورورلر . بعضاً قاينار چوربا تجره‌سنده ، جان ويرنلر ، كلاب اغزينه دوشنلر ، سائر قصالره اوغرايانلرده اولور اما

بو حادثات دونده تولاق . امثالنه عبرت مؤثره اولاجق قدر كثير الوقوع دكل .

رنتهٔ كلامى وادئ ديكره قاچيرمه‌دن شونى بر تنبيه مفيد نوعندن اوله‌رق عرض ايدهلم كه بهو علما ميقروبلر سهولت تنم خصوصنده سينكلردن دها بختيار ايمشلر . چونكه سينك آرى وقارنجه نوعندن حشرات رزق مقسوملرينى اله كچيرمك ايچون اطرافى كشت وكذار ايله جمع وادخار ارزاقه اوغراشدقلرى يعنى بر درجه‌يه قدر درد معيشتله مقيد اولدقلرى حالده ميقروبلر بولندقلرى محلى ، اونقطه‌يى مأكل اتخاذ ايدرك تحرئ رزق [illegible]

[illegible]

تعالى بويله اوشوشوب مأكل ايدندكلرى يردن ارتق خيرقالمازمش... جناب حق عبادينى بونلرك شرندن مصون بيورسون آمين.

سينكلر بواسقاره جوارنده‌كى قهوه‌خانه‌لرك اوكلرنده كيف چاتان ارباب مذاقك اوزرلرينه صالديرورلر. فقط بونلرك كيملردن مركب اولديغنى سويلهلكيا... او لطافت موقعيه‌نك سرينلكندن ، روايحندن استفاده ايدنلر تراموای آرابه‌جيلرى ،

قوندوقنورلری ، قلاغوزلرندن عبارتدر . بونلر
اوقوجه چیزمه‌لی آیاقلرینی یاریم آرشین ایلری‌یه
اوزاته‌رق اوتوق بر یوغورت کاسه‌سی جسامتنده‌کی
تپه‌لی قهوه فنجانلرینی هوپورده‌ته‌رك کیف
ایتدیریرلر. زواللی قهوه‌جی اون حتی بش پاره‌یه
بویله کاسه کاسه قهوه صاتار. فقط بونك نره‌سندن
ونه‌مقدار کار ایده‌ر بیلنمز .

سینکلر بو اغالرك اوراسنه بوراسنه قونار. لکن
بونلرك اللری او قدر ناصورلانمش ، یوزلری او
مزاحم معیشتك هوای کرم وسردیله او مرتبه
سرتلاشمشدرکه سینك کزینتیسی بونلره ویز کلیر ،
برشی حس ایتمزلر. سینکلر ، او کوسه‌له‌لشمش
اکسه‌لرده ، او پوستکیلشمش یناقلرده ، او آبانوز
لاشمش پارمقلرده دانه‌چین رزق اولمق اوزره
برایکی قولاچان ایدرلر . فقط هیچ بر طرفه دیش
کچیره‌مزلر . چونکه تراموای اداره‌سی بونلرده‌کی
عصارهٔ حیاتی اومشاق روزمره‌سیله قورتمش
کیدر . سینکلر هیچ بر جهته خرطوم ایشلته‌مینجه
قهوه فنجاننه عارسزلانمغه باشلارلر . کنارنده
برایکی پیاسه فلان دیرکن آیاقلری قایار نصل

اولور جوپ ایچنه دوشرلر . بونك قضا اولدیغنه
کیمسه‌نك شبهه‌سی یوق . چونکه بیزاریٔ حیاتله
انتحاره جرأت ایده‌جك قدر سینکلرده هنوز افکار
عالیه اولمدیغنی هر کس بیلیر. انتحار اکثریا ضیق
معیشت یاخود یأس سودا یوزندن ایلری کلیر .
اوروپاده علی الخصوص انکلتره‌ده بعض لوردلر
قونتلر کثرت وارداتلرینه قارشی بر محل صرف
بوله‌مامق صیقنتیسیله انتحار ایدرلرمش ... بو
روایات بزه یالان حتی رؤیا کبی کلیر . چونکه
شرق جهتلرنده قضیه بتون بتون برعکسدر .

زواللی سینك ، درننده قهوه‌دن زیاده آریه
منقوعی بولنان اوقویو رنکلی صیجاق حوضه
دوشونجه امید استخلاصله ویزر ویزر الك کسکین
نعرهٔ استمدادینی آتمغه باشلار . مع التأسف ،
بوروسسیله نزاکت سمعدن کندنده اثر قالمامش
اولان تراموای اسپیری بو ویزلتی‌یی دویماز .
قضازده صوك غیرت نومیدانه‌سیله دبلنه دبلنه
خلاص جانه چالیشیرکن برنجیدن بیوك برایکنجی
قضایه اوغرار. اسپیر فنجانی هوپورده‌تیر. چوق

... سينكلرينى ايلك نسده حاقرمه اينر. اررادن ارغورلر اولسون ايكنجى استاسيونده معده‌يى بوزار . نادراً آرابه‌جى قهوه يودومى ايچنده برجسم اجنبى حس ايدر. ديلنك اوجيله مغروقى ديشارى چيقارير . پارماغنه آلير. قضازده سياه ياخود يالديزلى پارلاق نوعندنميدر ؟ صاقيرغه‌ميدر ... ؟ تحقيق هويتنى هيچ مراق ايتمكسزين بر فيسكه ايله بى‌چاره‌يى قارشى‌يه فيرلاتير . فقط اوسينكدن‌ده ارتق خير قالماز.

بو حادثهٔ مغروقيت بر فنجانده بعضاً ايكى اوچ دفعه تكرر ايدر. فقط مشترى عين بيقيديله سينكلرى يا يوتار يا چيقارر. اوقدر كوچك برشيدن استكراهه دوشمك مناسبتسزلكنده بولنماز . بوحالى پك طبيعى كورور . ايكرنجكه قالقسه بوندن كيمى مسئول طوتملى ؟ هواده‌كى سينك فنجانه دوشمش ؟ اوقهوه‌يى مردار عد ايتمك لازم كاسه شرب قهوه‌دن صرف نظر ايلمه‌دن باشقه چاره قالماز . چيفتنى اون پاره‌يه اوفاق كاسه جسامتنده فنجانلرله قهوه ايچوب‌ده هرسينك سقوطنده فنجانلرك تجديد محتوياتنه قالقيشمق

پك انصافسزلق اولور دكلى . اما حريف ايچنه آرپه قاتيورمش . آرپه بادهوامى ؟ اوكى اكاله‌حق قزانه‌بيلمك ايچون تراموای بيكيرلرى نه عذاب نه‌يورغونلق چكيورلر ؟ كرا حيوانلرى هپ بونعمت لذيذه‌يى اكل خولياسيله نعل پاره‌لايورلرده بى‌چاره‌لرك ايچنده صاحبلرينك اووجلرندن بونى قوقلايه بيلنلر بين الاقران بختيار عد اولنيورلر .

آرابه‌جى اوچ بش يارانيله برابكى ... ايدوب برقاچ سينك يوتنجه‌يه‌قدر نوبت حركتده كلير. اوملوث قهوه‌نك مدت شربى، بوآدم ايچون تراموای اسپيرلكى صنعت تاب‌فرسانك اوبيته‌ز ... رسفرلرى آره‌سنده نصل برفاصلهٔ روحنواز تشكيل ايدر بيلسه‌كز ؟ .. زواللى آياغه قالقار ديزسكلرينى قيوروب قوللرينى اوزاته‌رق برابكى كربنير . اومكث جزئى واو آجى قهوه ايله‌يكى برسفرك مشاقنه كوكس ويرمك ايچون قوای لازمه‌يى اكتساب ايدر. آغير، نوعما مغرورانه ... بورور. موقع مخصوصنه چيقار. بيوننده‌كى بوروسنى دوزلتير . قيرباجنى معاينه ايدر. تربه‌لرى

آلنــه آلیر . قولاغی قوندورقتورك چالاجغی دودوكده‌در . اوقوجه اوطه قدر آرابه‌او كده‌كی درت حیوانك غیرتی بو آدمك تازیانهٔ همتیله اویو قوشـلری چیقوب اینه‌جكدر . بوبش مخـلوق یكدیكریله اومرتبه هم حالدركه بینلرنده‌اصوات واشارات مخصوصه‌دن مرتب برنوع لسان پیدا اولمشدر . ایجابنده قامچینك اوشاقیرتیلی اوجی بلیغ ومؤثر جمله‌لری متكلمدر . دقت ایدلسـه‌ حیوانلركده عیناً آرابه‌جی كبی حركت ایچـون اوتدیریله‌جك دودوك صداسنه انتظاراً قولاق قابارتدقلری كوریلور .

دودوك اوتجه بشی بردن مقدمانه ایفـای وظیفه‌یه كریشیرلر . دردمعیشت او آدمی بو حیوانلرك سركاراداره‌سنه كچیرمش . بری سوره‌جك اوته كیلر چكه‌جكلر . حكمت قذر بونلری مساعده‌مشارك بولندیرییور . اسپیر یاشامقی بلكه برقاچ جوجغی ده یاشـاتمق ایچون قرباجی النه آلمش اومحكوم اسـارت حیوانلری یوریتیور . اكمك پاره‌سی تدارکنه‌اوغراشیور . دودوك‌اوتجه بونك یوریمكی امر اولدیغنی بشی‌ده بیلیورلر . فقط بیكیرلر

برخانهٔ سـیازه بكزه‌ین اوقوجه آرابه‌یی نیچون اقشامه قدر برمحل معینه كتیروب كوتودكارینی بیلیورلرمی ؟ بوحیوانلری براقه‌لم‌ده كندیمزی دوشونه‌لم . ابتداسـندن انتهاسنه قدر بومشاق حیـاتی نیچون چكدیكمزی بز بیلیورمی‌یز ؟ وارلغمزی یوقلغمزی سراپا احاطه‌ده ایدن الغاز مشكلهٔ خلقتدن هانكی برینی حل ایده‌بیلیورز . درجهٔ تحملمزی صورمقسزین بزی بلادن بلایه سوق ایده‌ن نصیبی اسیره ، دوش ضعیفمزده‌كی بار حیـاتی ترامواية بكزه‌تیر ایسـه‌ك بزم‌ده او حیوانلردن هیـچ فرقمز قالماز .

انسـانلر برنكته ، بو یاشا[illegible]

وقت اولانجه اوفكرلرینی مادونلرنده‌كی ضعفادن چیقـارمق ، كوچلری ایردیكی مخلوقاتی اوغیظ وحدتله بی انصافانه ازمك جبلتنده‌درلر .

اسپیرك دیشی ، باشی آغریدیغی ، برشیئه جانی صیقلدیغی ، معناً مادةً مضطرب اولدیغی كونلر قدرینه قارشی اولان انفعالنی بیكیرلردن چیقارمق ایستر ، اوكون قامچیی‌ی زیاده اورور . زواللی حیوانلر وظیفهٔ جریه‌لرینی هركونكی غیرتله ایفایه

پاتیشدقلری حالده اوکون طیاغنی ایچون فضلاء یدکلرینك حکمتنی اکلایه‌مازلر . عقل ودرایتجه کندی مادوننده کوردیکی بعض ذواتك نصل اولوب‌ده مساعدهٔ طالعله رفاهه دوشدکلرینك سببی‌ده اسپیر اکلایه‌ماز.

اسپر بوبش اون دقیقه‌لق فاصلهٔ استراحته نائلیتندن طولایی ینه بختیاردر . زواللی بیلتجی ایچون هیچ نفس آله‌جق وقت یوقدر . او بیچاره ترامووای طوروبجه طوغری اداره شعبه‌سنه حساب مأمورینك قارشیسنه کیدر . بو حساب آخرت حسابندن دها مشکلدر . چونکه او نه قدر دقیق اولورسه اولسون بر دفعه صوریله‌جقدر. بو ، هر کون همده مکرراً صوریلور . جانطه‌نك نقود موجوده‌سی صاتیلان بیلتلرك عددیله قارشیلاشدیریله‌جق. بو اینجه حساب، قونترول مأمورلرینك جدوله آل ، مور حاصلی رنك آمیز قاملرله ایتدکلری اشارات تفتیشیه ایله‌ده تطبیق اولنه‌جق . . . ظهور ایده‌جك نقصانی کیسه‌دن أدیه ایتمه‌دن باشقه چاره یوق .

اسپیر یالکز زمامداری اولدیغی حیوانلره

مرام اکلاته‌جق . زواللی بیلتجی هر سفرده اولجه عددینی تعیین قابل اولمیان غریب مشربلی مرام اکلامازبرچوق آدملره سوز دیکله‌ته‌جك ، نفس توکه‌ته‌جك .

اسپیر قهوه‌سنی ایچمکله ، بیلتجی حسابنی ویره‌مکله مشغول ایکن حیوانلرك افرازاتندن تشکل ایدن بحیره‌لردن قالقان تعفناتك، سینکلرك ایچنده ، کونشك آلتنده دیکله‌نیرز کبی طوران ترامووایه تك توك مشتری بنمکه باشلادی . اولا ایکی قادین بیندی. بونلردن بری ارککلرله قادینلر طرفنی فارق تحته بولمه‌نك کیرلی کتن پرده‌سنی ایندیره‌رك :

— هر زمانده بو پرده‌یی بویله آچیق براقیرلر. نه‌زمان ترامووایه بینسه‌م مطلق الله بن قاپارم . بو ترامووایجیلر نه تنبل آدملردر. یالکز طرینق، طرینق پاره آلمسنی بیلیرلر. ایش کورمسنی دکل... بونلر مالیه کتبه‌سی کبی ویرده‌سی‌یه چالیشمازلرمش، آیلقلرینی پشین آلیرلرمش. بزم محله‌ده بر بیلتجی وار. قاریسنه برکاتبدن دها ای باقیور . أوجکزی بیلسین، کتیرسین کوتورسونده وارسین بیلتجی

اولسون نه وار؟ صانكه بن بنم قيزى ميزه ويردمده
نه اولدى ؟ سنه‌ده درت دفعه آلدیغى آیلغى طراش
پاره‌سيله فوطينك لوستره‌سنه يتشميور. بزم پاشالر
بو ترامواى ديروكتورلرى قدر اوله‌ميورلر. باق
او ناصل ايدييورسه ايدييور هپ بو چاليشانلرك
آيلقلرينى زماننده ويرييور ... خانم طويدكمى ؟
بزى، اداره ايتمك ايچون بورايه فرنك كتيره-
جكلرمش .

— امان صوص قرده‌ش ... قيامته علامت ...
دجال چيقه‌جق دييورلردى . صاقين بو ايشته
او كله‌جك فرنك اولماسين ...

— يوق جانم دجال مجال دكل ... بحكمة‌الله
تعالى بزمكيلرك عقلى ايشه بر درلو فرنكلر قدر
ايره‌ميورمش ...

برينك قوجاغنده قونداق ايكى قادين دها
بيندى . بو دجال بحثنه اشتراك ايتديلر . بش
دقيقه‌ده سوز سكزاون قالبه كيردى . هيچ برى
ديكله‌ميور هپسى سويليوردى .

اورته ياشلى فقط نسبت سنيه‌جه اوله‌جق
ياراشيغى تجاوز ايدر درجه‌ده سوسلو برخانم ،

پك زياده موادهيه تبعيت مراقيله تزيينى غرابت
مرتبه‌سنى‌ده آشيره‌جق كولنج برحاله كتيرمش
برتازه ... برروم خدمتجى مادموازه‌لى ، بزنمكه
اوزنمش لكن شيق اولمقدن زياده تحف اولمش
غوغوروقلى برزنجى قادين .. لكه‌لنمش ، طراز-
لانمش وجودينه كوچولمش پنبه اطلاس البسه‌لى درت
بش ياشنده برقيزى چوجغى ، اللرنده بوخچه‌لر ،
قوطولر ، پاكتلوله ترامواىه چيقديلر . بونلر بينوب
اللرنده كيلرى اورايه بورايه يرلشدردكدن صوكره
ديشاريدن ، بكك ردنغوتى وجودينه اوزونجه
كلمش ، معلوليت سرينى اورتمك ايچون قولاقلر-
ينه قدر قوجه برفس كيمش سونه‌يه براوشاق
خانملره برطاقم اشيا دها ويردى . ترامواى‌ده‌كى
قادينلردن برى :

— آ آ قوزوم بونه‌قدر اشيا بونلر نره‌يه
صيغه‌جق ؟

عرب حدتله : — البته برطرفنه صيغه‌جه !
بو قوجه ترامپويى سنك كبى ايچون مى ياپديلر
آيو ؟ ..

قادين — اى سوزيمى كيرى آلدم .. نه
اوفكه‌لى عرب بو ! . اويسه‌ك غوغا اوله‌جق ...

عرب — عربمی ؟ . اغزیکه طوپلا . . بنم آدینی سنمی قویدی اویله؟ . بن پهلهلی زاده خانم افندینك قالفهسییم بیلنهمدیمی ؟ . .

دیکر برقادین — کهلهلی زادهمی دییور ؟ اوناصل آداویله . . . اودیدیکندن عربك اوستندهده وارسه وای حالمزه . . . برطوپالی یدی محلهیی طولاشیرمش . .

بردیکری — صوص قرداش صوص . . . .

عرب اوفکهجی . . . بابالیمیدر نهدر ؟

— بابالیمی ؟ . . اوبابالی ایسه بزده بابالی یز . . . دنیاده هیچ بابا سز انسان اولورمی ایمش ؟ .

قوجاغنده قونداقده کی چوجغنی امزیردن قادین کدی کبی اطرافی قوقلایهرق :

— آی قرداش بورنمه مسك کبی برشی قوقدی . . نهدر او ؟ قادینلر پنجرهدن دیشاری باقوب :

— آ . . شی باق . . باق . . شورادهقنبور قهوهجی منغالی دکانك اوکنه قویمش اسقارهده جیزبیز کوفتهسی پیشیرییور .

قادینك بری برقاچ دفعه یوتغوندقدن صوکره :

— های یتشهسین پیشیرمکه . . سوقاق اورتهسنده بویله شیمی اولور ؟ . . قوصقوجه جاده بو . . فقراسی وار . . کبهسی وار . . . آش یرهنی وار . . . امزیکلیسی وار . . . قوقوتهقوقوته عالمی بویله ایمرندیرهجکسنه تا دکانك ایچنده پیشیرسهده کیزلیجه زیفتلنسه اولمازمی ؟

قادینك بری امزیکلی یه خطاباً :

— ایچك چکدیمی قاردهش ؟ . .

امزیکلی صیقیلهرق اوکنه باقار . دیکر بر قادین اونك طرفندن جواب ویروب :

— آنه دیمك هیچ امزیکلی اولورده ایمرنمزمی ؟ سویله قیزم . . . سویله . . . ایچ چکدیمی ؟ . .

امزیکلی براز قزارهرق !

— نهیالان سویلهیهیم چکدی . . سویلهمسی قبالق بویله کوبکمه قدر برازنتی طوید م . . .

— واه . . واه ایشته کوردکمی ؟ زواللی تازهنك شمدی سوتی چکیلیرسه ؟ . .

دیکر برقادین — چکیلیر قرداش چکیلیر . سلیمانهمی امزیردکن طبقی بویله بنمده باشمهکلدی .

بكا قوقازده باقدی . ایسته‌مکه اوتاندم. ایرتسی کونی مەم اوفوردی هود طاغی کبی شیشی ویردی. (الیله کوکسنی کوستررك) طاش اولچرم خانم قوجه قوجه فیتلر ایشله‌دی . اوچ آی پایه‌پای هکیم خواجه کزدم . الك صوکره محلمز برشیدز کچدی یاشمدی اونی‌ده اکلاتمسی اوزون، سوتمده قاچدی ... اه رحمت ایله‌سین ، نورلر ایچنده یاتسین اوزمانلر بنم اوغلانی .. سلیمانی قومشومز حاجی فوزی افندینك کلینی صافیناز خانم امزردی. نه‌لرچکدم نه‌لر؟..

اوته‌کی قادین -- آی اویله ایسه حریفدن برپارچه کوفته‌جك ایسته‌رم. خانونه کناه دکلمی؟

قادین ترامواپك پنجره‌سندن قنبور قهوه‌جی‌یه سسلنه‌رك :

-- هو قهوه‌جی باشی... قهوه‌جی باشی.. باقسه‌که آرسلانم .. بوراده [illegible] ... دسك کبی قوقدی . شونده [illegible] برچیندایك ... بر تادیملق ویره‌میسك؟

قنبورقهوه‌جی آرقه‌سنده اوموزدن ایاکلمه‌نیره یاردن آیرلدم بیچمده چاقه‌لی بر (میتنان) ..-

قوللر دیرسکلره قدر دوقولته .. باش آچیق ، صاچلر غیر منتظم ، چکه‌سی کوکس طرفنده‌کی چیقنتی‌یه تماس ایدر صورتده وجودینی یان بره ، چغانوز واری اسقارایه طوغری ویرمه. النده ماشه .. آتش اوزرنده [illegible] بردومان نشر ایدن [illegible] سوزه‌رك، دوداقلرینك منتهالرنده بریکن صالیانی یوته یوته براعتنای فوق‌العاده، برادای مخصوصله آره‌صره آلت اوست ایدییور. قارشیسنده یاری دوزینه‌قدرایریلی اوفاقلی کوپك ، کوفته‌لره قارشی صوصته دورور کبی بر وضعیت احترامکارانه آلمشلر. ماشه‌نك اسقاره‌یه هراوزانیشنده قنبورك [illegible] انتظارا [illegible] کوزلرینی [illegible] یوتغونوش وار ...

کوفته‌لرك رایحه‌سی اشتها [illegible] قادینلر طرفندن قهوه‌جی باشی ، آرسلانم [illegible] ایکی خطاب تمجیلی وتقدیرکارانه‌یه [illegible] قهوه‌جی برغرور مکرمانه‌ایله همان کوفته‌نك برینی داشمایله تاورایوب بازیرنایه.. بازیر [illegible] طوغری اوزاته‌رق :

— [illegible] بادنوا .. ایچرمزبده ایسته
[illegible] بیوننه .. شان اولسونده تار
اولسون .. كوفته‌م اقسرایه نام ویردی ..
[illegible] .. امزیكلیاره حلال وعافیت اولسون ..
آل خانم یه .. سودك قاچاسون ...
[illegible] آلنی كرفته‌یه دار [illegible] اولاصالله‌یروب
[illegible] :
— آ كوزه‌م ... [illegible] طوتدیغك
[illegible] آلیم برلقمه
[illegible] برزابدر
ایدییورسك باری تمام ایت ...
[illegible]
صوییم‌ده .. ایسترسه‌كز قهوه، چای، لیموناطه‌ده
[illegible]
ترامواید‌ن قادینك بری :
— [illegible]
[illegible] تنبوره‌لیه‌مدر او ... سز
اونك اویله یامر‌یاغنه یومر‌ولغنه باقمایكز . ایكی
[illegible]
قهوه‌جی یاریم‌دیلم اكمكك اوزرنده كوفته‌یی
ترامووایه اوزاته‌رق :

ایچكزده قاچ امزیكلی؟ قاچ حامله‌وار .
[illegible]
من غیر حد تقدیم ایده‌یم ...
قادینك بری — آ دلینك زورینه باق .
قرین طویوره‌جق دكلز آیول ..
[illegible]
بوله‌رك بر پارچه اكمكك اوزرنده امزیكلیره
اوزاتیر ... برلقمه‌ده‌رفیقه‌سی اولان خانمه‌ویره‌رك :
— آل زهرا قوقـدی . (دیكر قادینلره
خطاباً) ایمره‌نن وارسه صیقلماسین ، سویله‌سین ..
[illegible]
جانی یوقمی ؟
[illegible]
كوستره‌نلرده بر نبذه‌جك توزیعاتده بولندقدن
[illegible]
[illegible] :
— آ قالفه‌یه ویرمكه اونوتدق .
[illegible]
بوروشدیروب :
— یوق .. یوق .. بن ایرتمدی ... [illegible]

میدر ؟ کیمیدر ؟ نه‌در ؟ قنبورك كيرلى اليله
یاپدیغی بر كوفته‌یی سكسـان پارچه ایدوب ده بن
یرمی‌یم هیچ !..

قادینك بری یواشجه یاننده‌کنه :

— آ آ باقسه‌كه قوزوم برعرب بك غوغوروغندن
بيوكده كبرى وار... كوفته‌لرى بكنمدكدن باشقه
ييلرى ده تحقير ايدييور. يوق ماريا ايمش.. يوق
بيلمم نه‌ايمش... الكك كورو...

— صوص... صوص... عرب اطرافه
بولاشمق ايچون چناق طوتيور. بهانه آرايور..
آشجى قادينميدر نه‌در ؟.. چالوب چالوب ييه ييه
أته طويمش غالباده اونك ايچون نازلانيور...

سـنيله غير متناسب برصورت مفرطه‌ده
سوسلنمش اولان خانمك يانندهكى صولوق پنبه
البسه‌لى قيز چوجغى دنسيزجه صومورتوب دودا-
قلرينى قيويره قيويره والده‌سنك اتكندن چكه‌رك:

— آننه بن كوفته ايسته‌رم... قوقدى..

والده‌سى يواشجه چوجغك قولاغنه :

— بن سكا شمدى چقولاته آله‌جغم.. نه
ياپه‌جقسك اوپيس كوفته‌يى ؟..

— آننه قوقدى ايسته‌رم...

قيزك بويله عارسزلانديغنى قارشيدن كورن
عرب، آوجى اوستندن آچيلمش اولان الني چوجغه
طوغرى اوزاته‌رق :

— باق طوقاته... عارسز قيز نه قيم قيم
لانيورسك ؟.. سـنده‌مى امزيكليسك آيو ؟..
قنبورك كوفته‌سنه ايمره‌نيليرمى هيچ ؟.

قادينك برى تلاشله :

— آبا[illegible]... هپمز طاتدقده چوجغى
اونوتدق...

— آصاحى... نه اولور بر دها ايسته‌رم.
قنبورجوم‌ده بكنزيور... (قهوه‌جى يه خطاباً)
باقسه‌كه جوانم...

قنبور — بيورك الماسم...

قادينك برى ديكرينه :

— باقسه‌كه شو مصيبته.. بر لقمه اكمكله
بر كوفته‌جك ويردى. شمدى تربيه‌سز تربيه‌سز
عارسزلانيور..

كوفته استه‌ين قادين !

— قهوه‌جى برادر. كوفته‌كى هپمز يدكده

چوجغه ويرمكه اونوتدق . شمدی ميزميزلانيور ...
شويله ياريم دانه‌جك اولسون دها ويرر ايسه‌ك
بيوك ثوابه كيررسك ...

قنبور قهوه‌جی بودفعه براز قاشلرينی
چاته‌رق دكانده‌كی چراغنه خطاباً :

— اوغلان صادق برديلم اكمك كل ...
پاره‌سز مشتريلرك اشتهالری آرتدی . كنديلری
يمشلر چوجغه طاتدرمغه اونوتمشلر ... ياوروجق
شمدی ميزميزلانيورمش ... باق خانملره صور .
كوفته‌نك اوستنه قهوه، نار كوله‌ده ايسته‌يورلرمی؟
لاله‌ليدن ترامواى برآياق اول امداده يتشوب‌ده
بوراده‌كی قالقمازسه قصابه براوقه كوفته‌لك قيمه
دها اصمارلامه‌لی ... بويتشميه‌جك ...

قادينك بری — باقسه‌كز آ زوزك قنبور نه‌لر
سويليور ؟

كوفته ايسته‌ين خانم — باقمه قرده‌ش او اويله
سويلر ... زوزكدر اما قلبی يك ايی برآدمدر .

برديلم اكمك اوستنده كوفته كلير .. چراق
صادق ديلمی اوزاته‌رق :

— اوستەم سلام ايتدی، يكی كلمش ايمره‌ننلر

وارسه كوفته‌يی اكمكه سورتسونلر سورتسونلرده،
آت نيتنه يسونلر ... كوفته بيتدی طاته‌ميانلر
آوجلرينی يالاسونلر . ديدی .

قادين — هوشت كوپك ... ارسته‌ك اونيله
شی سويله‌مدی سن اويدرييورسك ...

چراق اوسته‌سنه باغره‌رق :

— اوسته .. سلامكی سويله‌دم .. اوجلرينی
يالاسونلری اكلاتدم . خانم ايسه سيور . چاقار
آلمازلقدن كليور ... كوفته‌يی كندی قاپيورده بكا
« هوشت » دييور ...

قنبور — اويله ايسه قصابه سويله برايكی اوقه
ويره‌سی‌يه قيمه‌لق كوندرسون .. ايشته هركس
كوريور كه پاره ايله صاتيورز . فی سبيل الله
طاغيتميورز ... مولودلرده شكر ... قنديل
كيجه‌لرنده صو طاغلتديغنی عالم بيلير اما بويله قهوه‌دن
كوفته سبيل ايدلديكنی شمدی‌يه قدر كيم كورمش؟ .

چراق صادق ترامواىك ايچنده بر كوفته‌نك
التی يدی قادينه صورت توزيعنی مراق ايده‌رك
اورادن آيرلماز . پنجره‌دن ايچری ديكيز ايدر .

قادين، كوفته‌نك ياريسنی چوجغه ويردكدن

صوكرا ايستهدكى اولوب اولمادلرى اكلامق ايچون
اطرافه شويلهجه خفيف مختصر بر نظر استفسار
كزديردكدن صوكره ديكر ياريسنىده كندى
اغزينه آتىويرر. قادينك بو اوبورلغى ديكر
خانملرجه تبسملرى، قهقههلرى، خومورتيلرى
بادى اولور. چوجق كوفتهيى چيكنهمهدن يوتوب
درحال والدهسنك اتكنه صاريلهرق:

— آننه بن كوفته ايستهرم... هيچ
طويمدم كه...

قارشيدن زنجى قادين چوجغه ينه طوقات
اشارتى ايدهرك كنديسنه مخصوص اوطولامباج
تلفظيله:

— سنى الله طويورسون... بن بوحسنه
قيزك طويديغنه هيچ غورمدى.. كوفتهجينك
آرقهسندهكى اوقبورينى يسه بو قيز، ينه طويماز
ينه طويماز... وسيله خانم شمارى اوراغزينهده
صوقسون. بويمورجاق..

چراق اوستهسنه باغيرهرق.

— اوسته.. چابق... چابق.. دكانه قاچ...
خانملر طويمامش سنك قبوريكى يهجكلرمش...

قهوهخانهنك يانندهكى پينرجى دكاندن باشنى
اوزاتهرق (روبدوشامبر) كبى آرقهسنه كيديكى
حدذاتنده بياض ايكن شمدى بوكا برونك
ويرهبيلمك ايچون انسانى عجزه دوشيرهن اوكيرلى
اوربهسى ايچنده كوله كوله:

— يوق.. يوق عارفك قبورينه طوقو
نمسونلر.. او، اونك سمريدر.. يارا شيغيدر..
صوكره بتون تحفلغى قبوريله برابر كيدر. بزم
عارو. قبورى اولمانجاق قاچ پاره ايدر كه؟

قبور عارف زيباك اويونى اويناركبى منغل
باشندن برقيرلار. ماشهلى ألنى هوايه قالديروب
بلنى قويرهرق:

— ايشته باق بوكا قيزارم. كوفتهم عافيت
اولسون. لكن پيس بوغازلغك لزومى يوق.
قبوريمه صولانمسونلر. اونى بابامدن قالمه آلتون
چكمجهمدر. خرسزلردن قورتارمق ايچون اوچ
بيك ليرايه سيغورطهيه قويدم. فقط سحرليدر.
افسونليدر. بزم موروق بكا بو ميراثى براقيركن
ايچندن بر آلتونى بوزديروب حرج ايدهمسون
ديه بددعاده بولنمش.. صرتمده بر صندیق ليرا

طاشیورمده یینه زوکورتلکدن اولیوردم. بوکون ناصلسه الیمه برآووج قیمه کچدی. اوکا نه‌سکسان اورتاق چیقدی.

قنبورم سیغورطه‌لی
سوکیلم طاطاوله‌لی

بو بیتی ایشته بن دوزدم. شاعره اوقودم. بونك وزنسی قافله‌سنه اویماش دیدی. بن آفتوسله اویوشدوغدن صوکره لافك وزنه‌سنه قافوله‌سنه کیم باقار ایمانم ؟. بز بربریمزه اویدق آ یتیشیر. بن قنبورسه‌م سوکیلم ده تك کوزلو... بیچاره‌نك بری فورطنه‌دن پاطلامش. آفتوسه‌مك بندن اولکی سوکیلیسی محبتنك شدتندن صوراتنه بر طوقات عشق ایتمش. کوزینك برینی آقیتمش... سودا اولورسه‌ده بویله اولسون.. الله ایچون حریف قازی‌یی سوییورمش. صوکره محکمه‌یه مراجعت اولنمش... « تعطیل عضوینه سببیت ویردیکی جهتله » لافیله حریفی ایچری‌یه یان‌پالالامشلر.. غالبا برقاچ غروش‌ده جزا آلمشلر... قارینك طالعی‌ده کندی کبی بیچمسز... اسکی خاماپاسی‌ده بنم کبی مانکیز طوتماز ایمش. عنها،

منها بوتمارشه‌دن ایکی چیره‌که صاری آلا برجاه کوز آلتیله [illegible] تك کوزیله برابر قاپانمش بیتمش... شمدی قاریله بعضاً آره‌مزده شویله محاوره کچر:

قاری — بز سنی نیچون سودم بیلیرمیسك:

بن — نیچون ؟

قاری — [illegible]

بن — اوغلان قنبورلق بکه‌نیلیرمی ؟

قاری — سببی وار...

بن — نه‌در ؟

قاری — اوفکه‌لندیکك زمان صوراتمه‌قدر اوزانه‌بیلوب ده او بر کوزیمی‌ده سن پاطلاتمیه‌سك دیه...

او، بر کوزلو، بن تومسکلی کیمك کیمی بکنمامکه حقی وار ؟ اوتك آینه‌لی اولدیغی ایچون قنبوریمی دائما یادیم یورسیون کورور. بن‌ده اونك صوراتنه دیکیزایدرکن هور کوجیمی سقط طرفنه طوغری سپرله‌یوب صاغلام جهتنی تماشا ایدرم. آفتوسمه آدله صانله یك چشم مازیقه دیرلر. آوال آره‌صره شاشیرده بنی « ایکی کوزم » دیه سور.

ترامواید‌ه‌کی تیز چوجغی کوفته طلبنده‌کی اصرارینی درجه درجه آرتدیره‌رق نه عرهبك کوستردیکی قاره شماردن ییلغینلق کتیرینه‌ده والده‌سنك چقولانه، فستق آله‌جغی قبیلندن ایتدیکی مواعددن متسلی اوله‌بیلیر. عادتا اولور کبی براغلامه طوتدیرر.

قهوه‌جی تابعی صادق قنبور اوسته‌سنه:

— «مومو»یی طویورمیسك اغلایور... کوفته ایچون ماتم ایدییور...

— اوغلان اوناصل چوجق او؟.. کویك یاوروسی کبی اولویور... هایدی بر دیلم اکمك دها کل... ایشته اوته‌کی ترامواید‌ه یوقوشدن کوزوکدی. برکوفته دها ویره‌لم‌ده قیزطویمازسه شمدی آرابه قالقه‌جق اغلایه اغلایه کیتسون.. بزم حاجی افندی‌یه سویله‌یه‌لم... قندیل کیجه‌لرنده قره قولاقدر دیه فوچی فوچی یامور صویی سبیل ایتدیره‌جکنه کوفته طاغتسون کوفته.. بونك اشتاهلیسی چوق. ثوابی‌ده البته صودن بیوك اولور...

چراق اکمکی کتیریر. قنبور اوستنه بر

کوفته دها قویوب دیلیمی النه آلیر باشی اوزرندن برقاچ دفعه چویردکدن طوکره:

— بوده تکمیل یمینلریمك کفارتی... مازیقه‌نك تك کوزینك سلامتی... اوغرینه کیتسون...

چراق کوفته‌یی ترامو‌ایه اوزاتیر... محله قاریلرنده برسونج کورولنیسیدر باشلار..

قادینك بری — آنه‌شن قنبوربو!.. ارتق خوواردالغی اله آلدی. غالبا تکمیل کوفته‌لری بوکون بزه یدیره‌جك..

اساس طلب اغلایان چوجق ایچون اولدیغی حالده درلو شاقه‌لرله کوفته ینه توزیعه اوغرار. حصه‌سنه اصابت ایدن بر عشر کوفته حسنه‌نك دیشنك قووغنه بیله کیتمز... برکت ویرسون قیزك بر ایکنجی اولومه طوتدرمه‌سنه وقت قالمه‌دن یوقاریدن ترامو‌ای کلیر... بو بکله‌ین حرکت ایدر. قادینلر هپ بردن قنبور عارفه خطاباً:

— قنبور کوفته‌جی حقکی حلال ایت قرده‌ش.. کوفته‌کدن هیمز طاتدق...

قنبور — قنبور کوفته‌جی‌می؟ هانیا دمندن

قهوه‌جی باشی ... آرسلانم ... جوانم ایدم ،
شمدی قنبورمی اولدق ؟ ضرری یوق ... حلال
اولسون حلال آنامك آق سودی كبی حلال
اولسون . دكانی اونوتمایكز .. ینه بیوریكز
انشاالله ... پازار ایرتسی پرشنبه كونلری امزیكلیلره
كوفته طاغته‌جغم ... هفته‌یه اوسقومری اسقره‌سی
تل قطائفی‌ده وار ... قونویه قومشویه خبر
ویریكز ...

تراموای برازاوزاقلاشدقدن صوكره چراق
صادق :

— اوسته ... اوسته ... ترلهوایدن برسس
كلیور طویبورمیسك ؟

— نه‌سسی او ؟

— غالبا آچ كوزلو قیز كوفته دیه ینه
طوتدردی .

— قادینلر چوجق اغلادقجه كوفته‌نك
[illegible] قناعت كتیردیلرده ظن ایدیورم كه اولرینی
ایچون قیزه جیمدیك باصیورلر ... شواسقره‌یی
مانقالك اوستندن كوفته‌لرله برابر آلده (كفارتی
بودر) دیه تراموایك آرقه‌سندن فیرلاتی‌ویر...

* * *

بیلتجی برقاچ كشی طولاشدیر . یولجینك
بری سیغاره‌سنی صیقجه صیقجه برقاچ دفعه
چكوب دومانی اوفوره‌رك النده‌كی بوزوق پاره‌لر
ایله بیلتی دقتلیجه معاینه وحساب ایتدكدن صوكره
اوفكه‌لی براشمئزاز استیضاحله پاره‌لری بیلتجی‌یه
اوزاتوب :

— یاق سكا بورایه هانی بزم چاریكك
پاره‌سی ؟

بیلتجی بوسؤاله قارشی ویریله‌جك جوابی
اقشامه‌قدر برچوق كشی‌یه تكراردن اوصانمشدر .
لكن چاره وارمی ؟ مشتری‌یی اقناع ایچون ایجاب
ایدن سوزلره باشلار :

— بر « بیله‌تو » آلتمش پاره .. اون پاره چیره‌ك
اوزرندن غائب ایدرسكز اولور یتمش پاره .. بن
سزه ویرمسم اوچ غروش اون پاره ایدر بس
غروش .. طوغری دكل سمدی ؟

مشتری حدتی آرتدیره‌رق :

— طوغری دكل یا !..

— نه ایچون طوغری دكل ؟

— چونكه بن ویردم برچیره‌ك .

— پك آيلا افندم ...

— سن بكا آلتمش پاره‌لق بر بيلتله اوچ غروش اون پاره اعاده ايتدڭ ...

— قالا ...

— نه‌يه قالا؟ بنم اونلق سكامى قاله؟

— يوق افندم جنابكزه اكلاتديره‌مدم . چونكه بويله تورقجه پك كوزل بيلمم...

— عذرى قباحتندن بيوك.. قومپانيه تركجه بيلير خدمه استخدامنه مجبوردر .

— يوق افندم آكلاتدره‌ميورم تورقجه بيليرم... فقط خدمه استخدامه بويله اينجه كاتب لاقيردى بيلميورم . واردر بو ترامواى اداره ايچنده مجنس ياپان او آدملر هيچ تورقجه بيلميورلر اما كيمسه سس چيقارمامس بن طانيورم اوچ دانه، آناسطاس، يورغوس، نيقولاس بونلر بيلميورلردى نصل ديسونلر لاقيردى تورقجه‌س ... اما صوكره مشتريلرله غوغا ياپه غوغا ياپه اوكرنمسلر... بنم كبى ...

— سنك كبى اوكرنمشلرسه ديه‌جك يوق...

اوته‌دن ديكر بر افندى:

— بونه اعلى شى بويله... ديمك سز تركجه‌يى ترامواى اداره‌سنده اوكره‌نيورسكز ؟

بيلتجى — نه نه ياپه‌جق افندى؟ بنم چوجقلرى وار. اكمك پاره‌سى قازانه‌جق. اوكرنمه‌دن اولماز ...

پاره بوزديران افندى:

— هايدى شو بنم اونلغى ويره..

بيلتجى — اما سزه حساب سويلدم افندى؟ آلتمس پاره (بيليتلو) اوچ غروس اون پاره كيرى ويرمسم .

— اوت ايدر درت اوتوز پاره هانى اونلق؟ انسانى كوره كوره آلداته‌جق به ... هر كس خمبيلمى بوراده ؟

— اما ديمامسم افندى چيره‌ك اوزرندن غائب ايدرسكز اون پاره؟.. چيره‌ك اكسيكدر اون پاره . . .

— نيچون اكسيك اوليور؟ چيره‌كم سياكمى؟

— يوق دكلدر سيليك. فقط بزم قومپانيه بويله نظام قويدى.

— بن قومپانيه مومپانيه طانيمام...

.. بزطانیازسکز اما بن نه یاپه جق؟ هر کون بویله ... سزك كبی چوق افندیلر بکا غوغا یاپیورلر. قومپانیه بویله دیمش بز بویله اوله جق ... بکا بر قباحت واردر بونده ؟..

زواللی بیلتجی او (قبط) ترکجه سیله مشتری یی اقناع ایدنجه یه قدر آق ایله قره یی سجر. برقاچ کشیله ده سیلیك پاره غوغاسی اولور. لاله لیدن ده ... بیرلر.

قادینلر طرفی آیاق اوستنده برله حاله کلیر.

بیلتجی — خانم افندیلر بیله طو ...

نداسیله قادینلر طرفنه کچر. ضیجاقدن ترلمش، صاچلری تل تل شقاقلرینه یاپشمش شیشمانجه بر خانم یوزینك ترینی سیلمکه اوغراشه رق اوفکه ایله:

— حریف پاطلامدکیا؟ انسان بوترامواینه آدینی آتار آتماز هان بیلت دییه تپه سنه بیترسك. طور نه اولیورسك باقه لم؟ سلطان احمده کیده جکم. اوزمانه قدر بیك دفعه بیلت آلنیر ...

بیلتجی برطور جدیتله:

— سلطان احمده کیدیکز. باشقه طرفده

کیدیکز، نره ده اولورسه اولسون مطلقا بیلت آلاجقسکز. بزم قومپانیه قاعده بویله ...

— آ آ آل بوندزده اون پاره لق. بو حریف لاقیردی ده آکلامیور. بن سکا بیلت آلمیه جغم دیمیورم. ترلدم براز طور. اولا براز نفس آله یم ده صوکره بیلت آلیرم دییورم. هوسن بکا دقتلی باق. بنی اوته بری قادینلره می بکزتدك؟ بنم صویم یدی کوبکه قدر حلالزاده در. هیچ فرنکك آرابه سنه بداوه بینرمی یم بن؟..

بیلت آله جغم. هم بیلتمی آلیرم هم ده حیوانلرك حقی اوستمده قالماسون دییه طقسان طقوز یا غیرت چکرم. بن حقی حوقی طانیرم آیول. سن شویله برطولاش ده صوکره کل باقه یم؟..

سیاه چارشافلی ضعیفجه، یاشلی بر ... بیلتجی یه بر ایکیلك اوزاته رق

— کوریورمیسك بیلتجی ایکیلکم نه قدر چیل؟ بن بونی سکا ویرمزدم اما انسانلق حالی بو ... بو کون باشقه بوزوقلغم بولنمدی. سکا هر مشتری بویله چیل پاره ویرومی؟ باری اوزون کیتسنه م یوره کم یانماز؟ تربه ده اینه جکم ... بو ایکیلکی

اوغلانك ... طورونم بهجتك قومباره‌سندن چیقاردم . ایکنه‌نك اوجیله تمام بر ساعت اوغراشدم . سن حاضرجه چوق پاره‌یی آل چانطه‌که آت اوج نه اعلا ... اوغلان طویسه قیامت قوپار . اولکی کبی پایان یورویه‌میوردم . کیتمه‌سه‌ك اونار . شرمز خسته‌لانمش . ایکی الی قیزیل قانده اولسه تیزدم ([illegible]) بر اقسون یارین [illegible] باقه‌رزانك قاریسیله ایرکندن [illegible] قالدم . قیز اولدیسه اولدی قالدیسه قالدی ... أو ایشی بیتمزکه ... أوده قیزلرم کلینلرم وار غلبه‌لق . شمدیکی تازه‌لر ... سویلتمه‌نی آرتق ... یرلرندن قیمیلدامسنی جانلری ایسته‌مز . ساده سیر سیران اولدیمی اوراره قوشارلر .

ایش کورمزلر . هپ بنی یاپسون دییه باقارلر ... براز یاشلی‌یم اما ینه اونلره طاش چیقارتیرم .

بیلتجی بو سوزلره دوت کایـن دیـکه‌مکسرین [illegible] طرفه کیدر . لکن قادینده بر نفعا چپکه اچیلیر . قارشیسنده‌کی یبانجی قادینلری مخاطب

اتخاذیله اللرینی اونلره طوغری صاللایه سوزنده دوام ایدر :

— هرمزك اسکی میزمیزلغی ... قیز قرده‌شمك قیزیدر . آناسی اولدی . اوکا دنیاده بندن باقین کیمسه قالمدی ایدی . خوشلنر . قوجه‌سنی [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

اویولك یولجیسی یز . آز یاشا چوق یاشا عاقبت کلیر باشه ... بو دنیا کیمه قالمش ... سوزم نره‌ده ایدی ها هرمزی ! آکلاتیوردم . قوجه‌ك کشی زاده ایسه الحمد‌الله بزم ده صویمز صوپمز بللی ... خوبیار طرفلرنده بن روحیه‌جی قیزی شرف خانم دییه بر آکیلیرم . روحیه‌جی اولوبده اه رحمت ایلسون آنام بابام روحیه‌یه اوقومازلرمش . روحلری غایت خفیف‌مشده [illegible] اغا بابام چوره‌جیلر قپوسنده اوطوروردی

زمانك اصنافیدی . امانیارسك اوزمانك اصنافلغنی . بنی اولا بر صویسز حریفه ویردیلر . اصلدیمی اوندن طوغوردم . سزه اكلاتسه‌م قرق ییل بیتمز . .

شرف خانم بردنبره جیبنی یوقلار اوكنه باقه‌رق پارمقلریله برشیلر حساپلادقدن صوكره اوككلر طرفنی فاصل اولان پرده‌نك اوجنی براز قالدیره‌رق :

— هو بیلتجی . . . بیلتجی بورایه كل .

بیلتجی كله‌رك :

— نه وار خانوم افندی ؟

— سن بنی طانیدكمی آیول؟ . . .

— (تعجبله) یوق طانیمامسم . . .

— آلیق سن ده . . نیچون طانیمیورسك ؟ بن دمندن سكاچیل ایكیلك ویره‌ن خانم دكلی‌یم؟ . .

— ها أوت . . .

— بن او ایكیلكی طورونمك قومباراسندن چیقاردم ده آلدم . . .

— (حیرتله) قومباروز چیقاردك ؟ . . .

— قومباره . . جانم قومباره . . روزنی ده نره‌دن اویدردك ؟ . . او ایكیلكی بزم چوجغك

قومباره‌سندن آلدم دییورم . نه‌مرام اكلاماز آدمسك سن . . .

— پك آیلا بن سزك چوجق قومباروز طانیمیورم .

— آمان جانم ایستر طانی ایستر طانیمه . (آقدار) ك صاتدیغی اون پاره‌لق طوپراق قومباره‌لردن . شمدی بكا او لازم دكل . . چوجق ایشی اكلایوب ده الا ایكیلكم ده ایكیلكم فریادیله باشمه كورولتی قوپاررسه دییه قورقویورم . بن آناسی صفیه‌یه اوغلانه هیچ برشی اكلاتمه دییه صیقی صیقی یه تنبیه ایتدم . هانی شایددییورم چوجق طویاجق اولورسه اوزیلور . بزده تیز الدن بلكه اویله برایكیلك دها تدارك ایده‌میز . . .

بیلتجی دیكر قادینلره طوغری بر نظر استیضاح طولاشدیره طولاشدیره بیونی اوموزینه یاقلاشدیروب دوداقلرینی قیویره‌رق :

— بوخانم نه‌دییور بن اكلامدی؟ قومباروز موموباروز . . . چیل ایكی غروش . . .

دیكر برقادین كوله‌رك بیلتجی‌یه :

— آ سن ده نه‌قالین قفالی حریفسك . بونده

اکلامیه‌جق نه‌وار؟ خانم سکا دمندن بر چیل
ایکیلك ویرمش. او پاره چوجغك ایمش. شمدی
کری ایسته‌یور. بسبللی سکا باشقه پاره ویروب
اونی آله‌جق...

بیلتجی برطور استغرابله اللرینی هوایه
قالدیره‌رق:

— اما بویله قاریسق ایش اولماز؟.. بکا
ویرمس برپاره... بوپاره چوجق پاره‌دری؟ قومبا-
روزدر؟ بن نه بیله‌جك؟ بن ده او ایکیلك آلمسم
مشتری‌یه ویرمسم؟

شرف خانم — آیول نه‌چابق ویردك؟ سکا
ایکیلکی ویرر کن ده چوجغك اولدیغنی اکلاتدمدی.
ناقفا!.. لاقیردی‌یه دقت ایتدیکك یوق که!..

بیلتجی — اما بوقدر چوق لاقیردی بن
هانکیسنه دقت اوله‌جایم...

شرف خانم — (تلاشله) پرده‌یی بر آز
آره‌لق ایت ده چوجغمك ایکیلکنی ویردیکك
آدمی بکا اوزاقدن کوستر باقه‌یم...

بیلتجی کوسترر. شرف خانم دقتله باقه‌رق:

— ها کاللی فللی برمسلمان آدم. باقکز

چوجغك پاره‌سی کیملره قسمت اوله‌جقمش...
قسمته قارشی طوریلورمی خانم؟.. بهجتك
قومباره‌سنده‌کی پاره بوصباح اورادن چیقه‌جق ده
بوافندینك جیبنه کیره‌جك؟ سبحان الله. های
حکمته قربان اولدیغم تکریسی... یا... هرمزده
خسته‌لانه‌جق کون بولدی پاطلایه‌سی...

دیکر برقادین — خانم باشقه بوزوقلغك
وارسه ویر او افندی‌یه کوندره‌لم. چوجغك چیل
پاره‌سنی ایسته‌ته‌لم. بلکه ویرر. ایی بر آدمه
بکزییور.

شرف خانم چیرپنه‌رق:

— خانمجغم یانمده باشقه بوزوقلغم یوق...
شو مصیبت بیلتجی پاره‌یی بویله چارچابق کوتوروب ده
باشقه‌سنه ویره‌جك نه‌واردی؟ یانده صاقلایه‌ایدی
یارین ینه ترامو ایله اوه دونه‌جکم. نیتم بورادن
کچرکن بیلتجی‌یه باشقه پاره ویروب او ایکیلکی
آلمقدی...

بیلتجی مأیوسانه برتبسمله:

— وای افندم بونه تحفلق؟. چوق آیلر
وارکه بن بیلتجی اولدم. بوترامواید فقط بویله

تحفلق دها کورمدم . بن مشتریدن پاره آلیرم چانطه‌ده قویارم. اوپاره بکا دکلدرکه صاقلایه‌جغم. اداره‌ده ویره‌جکم . . .

شرف خانم — امان صوص لعنت اولسون... اسکدار واپورلرنده اقربادن بر بیلتجی وار.. هانیا شرتمی دییورلر، نه دییورلر ؟ ایشته او واپورلرده اوکا سویلرم‌ده برچیل ایکیلك دها بولدیریرم . اماده اوزاتدك . ایشی ها ! قباحت کیمسه‌ده دکل بویله وقتسز خسته اولدیغی ایچون اویللوس هرمزده ...

آلتی یدی قادین تراموایده درحال یکدیکریله (احباب) اولیویرولر. ارتق شرف خانمك چیل ایکیلکی بحثی قاپانیر . دیکر اکلنجه‌لی سوزلر آچیلیر. خانملر کندیلرینك تراموایده اولدقلرینی، بالخصوص اوانجه‌جك تحته بولمه‌نك اوته طرفده هرصنفدن ارکك بولندیغی کلیاً اونوته‌رق انجق کندی خانه وعالم خصوصیلرنده قونوشیله‌بیله‌جك شیلر حقنده باغره باغره، کولوشه کولوشه تعاطئ افکاره کیریشیرلر... همان هپسی سویلیور کیبدی.

مختلف صدالر آره‌سنده جریان ایده‌رك ارککلر قسمندن ایشیدیلن محاورات شونلردی :

— آ قرده‌ش بیز نه طرفه بویله؟..

— أره‌ن کوینه کیدییورز الماسم.

— بزم‌ده اوراده بیلدکلر وار امالم‌د کوبده کیده‌میورم که... هپسی‌ده بیکناز خانمجغم کل دیه آییلیرلر باییلیرلر ... کمرك کاتبنك تیار اوراده ، میرالای راسم بککیلر اوراده ... نبیله خانم وار مکتب ارقداشمدی. بکنك اسمی برعجایبدر؛ طور عقلمه کلمیور . کملرك اوزرینه کانبدر ؛ شمدی اوایلری کلدی. چوق بیودی یاپدردیغی کوشکی سویله‌یه سویله‌یه بثیره‌میورلر. دیل ایله وصف اولنمازمش که.. قمریه‌لر، فسقیه‌لر، حوضلر خلالرك صولری اوست قاتلره قدر کندی کندینه چیقیورمش. آه بزم أوده‌ده اویله اولسه نه اعلی؛... قیز راحته دوشدی. اه ویرسون. نبیله کیمك قیزیدی ذاتاً؟ شکرجی عثمان افندینك قیزیدی . مکتبده ایکن جزء کیسه‌سنك ایچنده بادم ازمه‌لری کتیرردی‌ده قاپشیردق. نه ایشته چوجقلق... شمدی اولسه انسان صیقلیر دکلمی یا قرده‌ش؟

طالع بو! قیزجغز راحت ایتسین.. راحت ایتسین
کوزوم اولدیغی ایچون سویله‌میورم علماه ... بکی
باغچه‌نك ایچنه اوزون اوزون یوللر یاپدرمش.
چاقیللر یایدرمش. ایکی طرفنه اغاجلر دکدرمش.
اوچیچکلر، اوچمنلر ارتق یالانجی جنت کبی ایمش...
برشی دها سویلیورلر اوکا چوق کولدم. شیطان
آرابه‌سیمیدر نه‌در؟ هانی بویله شمندی‌فر کبی
فیلدیر فیلدیر کیدیور. واولی سپت آرابه‌سیمی
نه‌دییورلر؟ ایشته اویله برقرناغربسی اسمی وار.
نبیله‌نك بکی ایشته بردانه اوندن آلمش. خانمنی
بیندیروبده باغچه‌ده طولاشدیریورمش. نه‌تحف
اولور اونك اوستنده کیتمه‌سی؟ توبه‌لر اولسون
بینمه‌سی‌ده کناهمش دییورلر اما انسان ایمره‌نیور.
نبیله بنی پك سوه‌ر. بنم ایچون قرده‌شجکم کلسین
اونی ایشته او آرابه‌یه بندیره‌یم‌ده طولاشدیره‌یم
دیمش... بیندیرسین بیندیرمسین اویله خبر
کوندروب بر کره کوکلمی آلدی یا یتیشیر ایشته...
قیز کبار قاریسی اولدی اماه ایچون سویلملی هیچ
کبرلنمدی. ینه بنمله اسکیسی کبی سنلی بنلی
قونوشور. الله اکسك ایتمسون بزمکی خویسزدر.

اذن ویرمز که کیده‌یم. هله او آرابه‌یه بینده‌جکنی
طویسه هیچ کوندرمز... هرشیسی یولنده یالکز
بردردلری وار. چوجقلری اولمیور. بکی چوجق
ایسته‌رم.. الا ایسته‌رم ده ایسته‌رم دییه طوتدرمش.
الله ویرمینجه زواللی نبیله نه یاپسین؟. علاجلر، بانیولر،
آداقلر، توبه‌لر، حکیملر، خواجه‌لر، باش اورمدیغی
یر قالمدی. جناب حق ایسته‌مینه ویرر ایسته‌ینه
ویرمز... ایکی کوزم حکمتندن سؤال اولنماز که...
اولنمك نیتنده اولان قوجه‌لرده ایشته بویله چوجق
دیرلر، موچق دیرلر طوتدیره‌جق بر بهانه بولورلر.
ارکك قسمنك سوکیسنه اینان اولماز... یوق
خانم یوق.. قوجه محبتنه بل باغلامامیلی ...
شمدی سکا خانمجغم، قاریجغم سنك ایچون
اولیورم باییلیورم دیر... سوقاغه چیقار چیقماز
هپسنی اونوتور. بر کوزل قادین کورنجه کوزلری
والفجری اوقور. اك اوصلوسنك ینه کوزی
دیشاریده‌در. نبیله‌نك کچنلرده بر ایکی هفته
قدر کونی کچمشدی. کبه قالدم دییه
قادنجغز سونجندن چیلدردی شویله... عجله
چوجق طاقملری فلانلر حاضرلامغه قالقدی...

هپ سونجلری بیهوده اولدی . آرقه‌سندن بر شی
ظهور ایتمدی ... بوکبه‌لك بویله قوف چیقنجه
نبیله هپ کدرندن خسته‌لر اولدی . دوشکلره
دوشدی ... حقی یوقمی ؟ کدرلنمزمی یا ؟ ..
واردیغی وقت قوجه‌سی اوچیوز غروشلق زبیدی
برکانبدی ... چهارشنبه طرفلرنده اوچارپیق
ویران قولبه کبی اولرده آز صیقنتیمی چکدی ؟..
آز یوقسزلقمی کوردی ؟ ..

یاشلیجه بر خانم — نبیله خانمك قوجه‌سنی
مطلق اوینـاق قارینك بری آیارتمشـدر .
برار کلك قانـنده هوپپالق جیبنده دنیـالق
اولدیمی بن دنه‌دم خانم ممکن دکل طوغری
طورمیور ... ارن کویی طرفلرنده نه‌در قادینلرك
اوقیافتلری ؟ .. اونه بیچیم یلدرمه‌لر ... خرمانیه‌
لیسی وار ... آینه‌لی بیچمی وار ... او ،
اوزون أتکلر ... اوجانم قماشلر سوپور سوپور
یرلرده .. او پودره‌لر ، بویالر ، اوقباریق صاچلر ..
اوتللی ، پوللی ، باش اورتولری سنك قوجه‌ك
بنی کوریبور ... بنم قوجه‌م سنی کوریبور .
آپ آشکاره بن سنك قاریکه باقه‌یم سن بنمکنه

باق ... آه .. بونه مذهب کنیشلکی ! .. قباحت
ارککلرده دکل .. بزده .. قادینلرده .. بنم تازه‌
لکمده کرسی شیخی بر محمد افندی واردی .
ایجیلر جامعنه چیقاردی . « سوسلنه‌جکسه‌ك اهلکه
عیالکه سوسلن ، کیینه‌جکسه‌ك ، قوشانه‌جقسه‌ك
اوکده کییك قوشان . سوقاغه سوسلنمه ... حرامه
سوسلنمه ... کناهدر ... وبالدر » دیه باربار
باغرردی ..

دیکر بر قادین — شمدی اویله شیخلر
قالمدی یا ... قالسه‌ده دیکله‌ین یوق ... آه ... آه ..
دنیا پك کوتو اولدی ... چوق شکر ، .. ینه ییه‌جك
بر لقمه اکمك بولیورز ...

یاشلی خانملر بویله کنجلری . سوسلری
تووالتلری لسان تنقیدلرینه طولامقده ایکن
بری یانده ایکی تازه ، غوغوروقلی سیاه قادینك
شیقلغنه خفیفدن تعریضه باشلادیلر ...

عربك بورون قانی آل خرقه‌سی ، تنته‌لی
قوللری یاقه‌سی ، قمری کوکسنی یانار دونر چارشا‌
فندن دیشاری‌یه طاشوب دوکولیوردی .

حاسبه‌نك او قدر کور ، اوزون صاچی اولمیه‌جق ،

همان بر اونلق قارپوز جسامتنده ذروهٔ رأسنه قوندردیغی غوغوروق اکرتی صاچلردن ، بلکه سیاه یوکدن، قرپنتیلردن مصنوع اولماق احتمالیله انظار اشتباهی جلب ایدییوردی. هله بوسوسك، تووالتك الـٔ تحف، کولنج قسمی اللرده غرابت نما اولیوردی. عرب ، فرسوده، آووچ ایچلری ارتق آقچیللاشمش، پارماق آره‌لری سوکوك سیاه کودری ألدیوه‌نلر کیمش. صاغ النك سرچه پارمغنده قوجه بر عقیق یوزوك طاقمشدی . . .

بو ألدیوه‌نلره، یوزوکه آره صره امالهٔ انظار استهزا ایله درونلرندن قوپان قهقهه‌لرك یاریسنی یوته یوته فیقیردایان تازه‌لرك شوحالی عربی یواش یواش.. خویلاندرمغه باشلادی. آبلا نهایت دایانه‌میه‌رق:

— قیمقیر قیمقیر نه کولیور اه عشقنه … نه‌وار ؟ آچیقده برشیمی غوردی ؟ یوقسه بنم صوراتمه میمونمی اوینایور ؟..

بوسؤال براوفاق قیغلجم علاوه‌سیله درجهٔ غلیانی بولندیغی قابدن طاشه‌جق فوران پیدا ایدن بر مایع کبی او ایکی تازه‌ده ضبط قهقهه‌یه آرتق آرام براقمدی . بریسی باشنی تراموایك

پنجره‌سندن دیشاری‌چویرمك، دیکری ألنی اغزینه کوتورمك صورتیله بوشاندیلر .

بری طرفده قادینك بری نیله خاتمه تعریف ایدلمك اوزره اوزون اوزادیه ، بر کبه قالمه رچته‌سی ترتیب ایدر ایکن بر دیکری‌ده صماتیه‌ده‌کی «سورپوك» ابه‌یی صاغلق ویرییو بو «سورپوك» قادین بره بردر . کندیسنه بر آی دوام ایده‌نك خدانك اذنیله مطلق بر چوجغی اولور دیوردی .

بو بوشانان قهقهه‌لر اوزرینه هپ قادینلر صوصدی . انظار دقت او طرفه توجه ایتدی.. قادینك بری دیکرندن صوردی :

— نه‌یه کولویورلر ؟

— شو سیاه قادینك سوسنی قیافتنی (نظاره) یه آلیورلر..

آبلا کوپوردی . باشنی برطرفه چارپیتوب دوداقلرینی اوزاته‌رق :

— آ.. آ.. آ.. آشفته‌لرك زورینه باق . ارتق غوله غوله بابیله‌جقلر... نه‌وار آیو؟ جانکزه غولمه ایسته‌یورسه بن سزه برشی تعریف ایده‌یمده اوکا غولرسکز...

سنیله نسبت قبول ایتمز صورتده کندینه
چکی دوزه‌ن دیرمکه اوغراشمش اولان خانم:

— ظرافت سن اونلره اویمه .. کشینك اطواری کندی آیینه‌سیدر. قارلر یاغسه قیش دکلمی؟ کشی حالنی بیلسه‌ که خوش دکلمی؟ کولن کندینه کولر. اونلره کیم کولسون؟..

کولنلر — قادین سکا نه‌اولیور؟ کولمه .. سویله ارتق خراجچی باشی کسیلدیلر باشمزه ... کولمك یساقمی؟ کولیورسه‌ق سزه‌می کولیورز؟ کیفمزك کهیاسی‌میسکز؟

دیکر برقادین — کولسه‌لرده یری. عربك قیافتی کولونمیه‌جك کبی دکل که... باقسه‌که نازلیمه النه‌ده سیاه کودری الدیوه‌نلر کیمش ... کندی النده اونك قدرتدن سیاه الدیوه‌ن وار. اونك اوزرینه ینه اورنکده باشقه‌سنی کیمکه نه‌لزوم کورمش عجبا؟ ..

قادینلرك بومستهزیانه تنقیداتنه قارشی ارتق ظرافتك باباسی، آناسی [illegible]
« کولونه‌جك تحفلق بنم قیافتم دکل.. فلان‌شیدر » دییه اویله برتعریف غلیظ ایله مؤاخذلرینه

جواب اسکات ویردی که‌ار ککلر طرفندن افندینك بری؟ کوم کوم تحته بولمه‌یی اوره‌رق :

— قادینلر بوطرفده ارککلر اوطوردیغنی اونودیورمیسکز؟ عیبدر. اغزیکزدن چیقانی قولاغکز ایشتسون ... اخطارنده بولوندی.

۲

تراموایده قادینلرله غوغا ایتدیکندن برآی قدر صوکره ایدی برکیجه أره‌ن کوینده کوشکده ظرافت آبلا کوزلرینی آچدی. سیوری سینکلرك تحته قورولرینك هجومیله وجودی سراپایانیوردی. قالقدی. دوشکك ایچنه اوطوردی. اوزرنده جیبنلك ده وارکن بو جان یاقیجی، قان أمیجی حیوانلرك نره‌دن؟ نه صورتله بویله دوشکنه طولمش اولدقلرینه شاشدی. اوطه‌نك برکوشه‌سنده یانان اداره غازینك ایسلی، کور ضیاسی اعانتیله اطرافنه باقندی. قاشینمه‌یه باشلادی. فقط أکسه‌سندن کوکسنه؛ کوکسندن باجاقلرینه قوشدیردیغی ایکی ألی وجودینك تسکین اضطرابنه یتشدیره‌میوردی. شمدیکی موده صاچلره رشك آور جسامت اوله‌جق صورتده دیدلمش سیاه

يوك كبي طاندر قدر قابارمش اولان باشني صاغه
صوله صاللايه صاللايه براز اوته ده باتان [illegible]
خدمتجي يه [illegible]رك :

— ألنغو !.. ألنغو آيو سن نصل اويويو ؟.
بو كيجه سيوري سينه لر بنم جبينلي دلديلر. ايچنده
طولديلر. صوقويرن. صوقويور يانيور.. قاشيور
قاشيور قابارييور.

آلني قاشينه رق باشني ياصديقدن بر آز قالديروب :

— آه مانامو ... راحت براقمازسك آبلا
آلني بر پارچه اويويه جق ؟..

— آ.. چيلدردي مي آيو ؟.. سكا كيم نه ديو ؟
اويو ... دلينك زورينه باق !..

— آه اماسن بويله ديردير[illegible]
نصل اويه جق ؟

— [illegible] اويوتميور ؟.. سيوري سينه لر
[illegible] ؟

— آه نصل صوقماز ؟ هم صوقار هم [illegible]
ايچروده ويز ويز توركي سويلر .

[illegible]افت سيوري سينكلري اولدورمك ايچون
ايكي آلني جبينلكك اوراسنه بوراسنه [illegible]
بر برينه چارپه رق :

— «شارق» ديو... آووجلريني آچيواما
اولديمي ؟ اولمديمي ؟ كورميوكه ؟..

اوكه اوردك نه وقت اوليور آووجينك
ايچرده قان براقيور .

ظرافت آبلا ياصديغنك اوزرنده فيتسق كبي
شيشمش درت بش تخته قوروسي بولوب ازه رك :

— ألنغو ...

— اوريستن ...

— بو تخته قورولرينك كوزلري وارمي ؟

— نه بيله جكم بن آبلا ..

— كوزلريني بن كورميو اما اونلر بني نصل
كوريو ؟ بوليو ؟... يتاغني نه طرفه ياپسه اوطرفه
كليو ... ألنغو آيو اوايشي طويديمي سن ؟..

— ...

— قيز اويوديمي ؟

— براقارسك كه اويويه جه يم ؟.

— آيو سكا كيزلي برشي سويليه جه ...

— بكا كيزلي لاف نه سويليه جك ؟..

— كيمسه طويميه جغنه خاچكه پوطكه يمين
ايده جه . بن ده سكا سويليه جه ...

— آه « ماطوفه‌او » بن كيمسه‌يه‌ديمه‌جك كه آبلا بكا بويله برسرلى لاف سويلمس . . .

— بزم كوچك خانى يوقمى ؟

— بزم كوچك خانم ؟

— اوت لبلبى خانم . . .

— يوق لبلبى ، خانم . . . لبيبه‌خانم

— لبلبى فندى (فندیق) نه‌ايسه‌هپسنه بر . . . ؟ ايشته او بر مكتوب يازدى . بكا ويردى .

— سكا ويرمس كه پوسته‌ده براقاسك ؟ . .

— پوسته‌يه‌دكل آيو . . . قومشونك اوغلنه ويريله‌جه ديدى . . .

آلنى قومشونك اوغلى سوزنى ايشيدنجه آشجى قادينك توديع ايده‌جكى اسرارك اهميتنى درحال تقدير ايله دوشككنك ايچنده همان قالقوب طوپلانه‌رق :

— قومشونك اوغلوسنه ويريله‌جك ديمس ؟ . . هانكيسى ؟ هانى سويسيل قراوات قويار . هر اقسام‌ده‌ميريول اوزرنده پپاچه‌يا پار . . . ا . . قايمه‌نى . . . اما بنم عقلى بكا بويله ديمس كه بو دليقانلى بورادن كچر بونده برسيطانلق وار . . .

برنبرلرينه كوز قويمسلر . . . بونده بر « آمور » ايسى وار ؟ . .

— بونده خمور ايشى يوق آيو . . . سنك اكلايه‌جغى اونلر بربرينى سويپو . . .

— صوكره نه‌ياپدى ؟ مكتوب كوتوردى ويردى ؟

— كوتورمدى . قورقدى . او كيجه‌دوشوندى دوشوندى . لبابى خانم قرده‌شنه كوچك بك طويارسه ؟ بيوك خانم طويارسه فنا اوله‌جه ديدى . كوچك خانم ايرتسى كونى نكتوب ينه ويردى . يالواردى . يالواردى . النى اوپدى . يوزينى اوپدى . آها بنى كوزل آبلاجغى ديدى . بش غروشده براپر ويردى . ارتق طيانه‌مدى كوتوردى .

— بس غروس ويردى ؟ چوق ويرمس . ! . . بورادن الك اوزاق مملكته مكتوب كيدر ورق پاره ايلن . . . بكا ويره‌جك ايدى (بداوه) كتوره‌جكدم . نه‌اولور ؟ سوراده قومسو . . . بس غروس آلدك مكتوب كوتوردك ؟

— طور آيو عجله ايتمه . . . ايلك اونجه كوتورمدى . نكتوبك ايچنه نه‌وار ؟ ديبه‌صوردى .

سلام کلام دیدی . . . بندن‌ده سلام یازدیمی ؟ دیدی . آ اویله یا قومشی‌ونك اوغلنه بورادن مکتوب کیدرده ظرافتدن سلام یازماسه عیب اولمازمه آیو؟ ... صوکره بکا خاطرینه‌قالمازمه...

— او ! ساستین آبلا ؟ اومکتوب ایچرده سنی ایچین سلام قویه‌جق ؟ .. سکا بویله دیمس آلداتمس !.. صوکرا نه‌یاپدی؟

— نه‌یاپه‌جه مکتوبی آلدی . کوتوردی ...

— براوو آبلا !.. بك بولدی ألنده‌ویردی؟

— بولدی ألنه ویردی . اوده بکا هم النی اوپدی. هم بش غروش ویردی ...

— آه‌امان بن‌بوکا قیصقاندی. بس غروش بورده بس‌غروس اورده سن‌چوق پاره آلدی ..

ظرافت [illegible]

عجیب بر کولمه طوتدیردی . دوشکك ایچنده که ایکی قات اولوب که دوغریله‌رق کولدی ، کولدی ، کولدی . نهایت دیدی که :

— شمدی اوطوردیغی بوقاپی کبی بن‌هیچ بویله أو کورمدی . . . کوچك بك آلافرانغه سوییو اما آشچی‌یه بش مجیدیه‌دن زیاده ویریو.... بنی‌کچن کونی یاننه چاغیردی . مطبخك،

سفره‌نك، کولپاصدینك آلافرانغه آدلرینی اوکردن دیدی. آیو، بنی عقلنه قالیورمی اونلر ؟ قوزوم ألنغوسن بیلیو مطبخك آدینی نه ایدی :

— قوزینا...

— قوچینه‌می؟ اونصل شی اویله؟ مطبخك آدینی هیچ قوچینه اولورمه آیو ؟.. هاه هاه های... کولباصدینك آدینی :

— قوتلت ... اما نه زمان « پیرزوله‌س » دییورسك دها کوزل دیمك اولیور..

— قوتمی ؟ پزچولامی آیو...

— هم اویله هم بویله...

— سفره‌یه نه دییودی ؟

— تابل...

— آیو بزده تابلا باشقه سفره باشقه... بن بوقاپیده اوطورمیه‌جه ألنغو ... اوچ درلو یمك ینییو، قرق طباق ییقانیو... صوکره چتاللرینك بیچاقلرینی صیجاق صویك ایچنه [illegible]

چیقاردی دییو. طاریلیو... هیچ صیجاق صوینه صوقمادن بیچاق تمیزله‌نیرمه آیو ؟.. صوکره پرنجی ییقا دییو . ییقیو ، قاوانوزك ایچنه صو ایله قوی دییو ، قوییو ، بر کون طورییو ، او

سوینی دوك ، باشقه صوینی قوی دییو ، قوییو ؛ ایرتسی کونی ینه بویله اوچ کون یاپییو... صوکره قالبور اوستنه قوییو قورودییو ، حاوانك ایچنه قوی دووده اونکی یاپ یوزینه سوره‌جه‌دییو... آیو هپ بونلره آشجی قادینك ایشیمی؟.. بکا تعریف ایدیو صابون یاپ دییو... هیچ صابون اوده‌یاپیلیرمه آیو هرکس صابونی سوقاقدن‌یاپیلمش آلیو... قوزوم‌ألنغو یمك‌اوطه‌سنه آدینی نه‌ایدی؟

— سال آمانژه ...

— صالامانجه‌مه؟.. قاه قاه قاه (چهراً ازبرایه‌رك) صالامانجه !.. قوچنه... قوتت برچو... او نافله عقلنه قالمیو... لکن کون کوچك بکی قوچونایه کلدی...

— نرده کلدی؟

— آیو مطبخك آدینی قوچانا دکلمی؟

— قوزینا.

— ... آی قارن آغریسی. دیلنی دونمیو... قوچینا... ایشته اورایه قوچینایه بنی یانته کلدی. آبلا سنکا آلافرانغه بر یمك تعریف ایده‌جه سن‌ده اویله پشیره‌جه دیدی. شمدی سکا ایکی

یاشنده بر طاووق کوندره‌جك ، بوطاووغی خاشلایه‌جه... ایچنی پاصدرمه ، دانا پاچه‌سی ، فندی (فندیق) اسپه‌ناق طورپ ایله صیقی صیقی‌یه طولدیره‌جه :.. بن سکا بر قوطو مانطار کوندره‌جه ، بومانطارلرله طاووغك تکمیل دلکنی دشیکنی طیقایه‌جه ، فرونه کوندره‌جه ایچه پیشه‌جه... قاه قاه قاه طاووغنی ایچنه طورپله پاچه قونورمی آیو؟.. طاووق فروندن کلنجه طاوانك ایچنه تره یاغی قوی. قیزدر . بر پارچه قایمق آت... ایندر توز بیبر خردال قارشدر... بر بارداق لیمونا‌طه یاپ اونی‌ده قارشدر. صکره بونی طاووغنی اوزرینه دوك دیدی. بونك آدینه «صوص»می دیرلر؟ قوص‌می دیرلر دیدی؟ ایچه‌عقلنه‌قالمدی.

— صوکره یاپدك بویله؟

— یاپدی اما طاووق زیان اولدی. کیمسه یه‌مدی . کوچك بك کندی‌ده یمدی . بم به دیدیکنی سن اکلامدی . یا کلش یاپدی دیدی. غوغا ایتدی.. صوکره کیتدی شعبان اغا ایله‌ده غوغا ایتدی. بن‌سکا ایکی یاشنده طاووق دیدی،

سن بش یاشنده آلدی . دیدی، طاووغك یاشنی شعبان آغا نره‌دن بیله‌جه آیو... شعبان اغا کندی یاشنی بیلمیو... بن کندی یاشنی بیلیومه؟ بوقدر قوناقلره اوطوردی. طاووق هندی پیشیردی. بوطاووقلری، هندیلری فاچ یاشنده اولدیغنه کیمسه صورمدی...

— براق‌سمدی بوهندی‌طاووق. قومسونك اوغلوسی جوابلق برمکتوب ویرمدی؟

ظرافت آبلا قولنده‌کی بیله‌زیکلر شیقر شیقر بربرینه اوره اوره طاتلی برفصل قاشندقدن صوکره:

— بن کوچك‌خانمك مکتوب اوکاویردی. اوته‌سنی سنی نه‌که‌لازی آیو؟.. هپسنی اکلاته‌جه‌می آرتق؟..

— اولدن بن سکا صورمدی . سن بکا اویقودن قالق دیمس... آکلاتمس که بویله بویله مکتوب کوتورمش . . . صوکره لاقیردی یارم براقمس . چونکه اکلاتمه‌یه‌جقدی هپسی نیچون بکا اویقوده قالدرمش؟..

ظرافت آبلا بر خاطرهٔ روحنوازله یوره‌کی

فیقردادیغنی ایما ایدر صورتده اوزون اوزادی‌یه کولدکدن صوکره:

— آلنغو آیو!..سکابشقه برشی‌سویله‌جه

— آبلا یالواریرم سنی... بکا براقازسك کی اویویه‌یم برآز...

— آیو پاطلادی‌ی؟ صباحه وقتی چوق. اویورسك ... دها سکا سویله‌جه لاقیردیلری وار. شعبان اغا کچن اقشام طابله ویررکن نه النده صیقدی. نیچون صیقدی عجبا.

— یوق آبلا سابان اغا لاف بن دیکله‌مز . باسقه لاقیردی بیلمزسك سویله‌یه‌جك؟.. سابان اغا ظرافتی ألنده صیقمس. کیجه‌اویومیه‌جق‌بوکا دیکله‌جك؟.. اوح امان زوزدك...

— سن شعبان اغا لاقردیسه بکنه مدیمی آیو؟.. باشقه لاقیردیمی ایسته‌یوسك؟.. کوچك بکك لاقیردیسنی سویلرسه اوزمان خوشلانه‌جه‌می

— اوقاقو خورونوناهیس ! کوچك بکك لافنه بن خوشلانه‌جق؟

سن خوسلانه‌جه‌یا؟ . . کچن کونی خانملر اوده یوق‌کن اوطه قاپیسنك آره‌لغنده نه‌کولو- شیودی برابر؟.

— کولوسمدی . اوبکا برلاف سویلمس...

— اویله‌می لاف سویله‌نیر آیو؟..

— آبلا سن او کونی قوزیناده ایسنی براقدی،
نه کوزه‌تلدی ؟..

— کوزه‌تلدی یا ؟ بیوك خانم کیدرکن :
« ظرافت هرطرفنه باق. أونی کوزه‌تله » دیدی
بکا امانت ایتدی‌ده کیتدی.

— سکا دیمس که باقاسك أوده بر یبانجی
کلیه‌جك که ... بر اسیالر آلسون...

— سن آشفته خاتونی اوغلنی آیارتیورده
بن کوزه‌تله‌میه‌جه‌می ؟.. انشاالله صباح اولسون
بیوك خانمه سویله‌جه ... أوده کیمسه یوقکن
سنی اوغلی ألنغونك قولاغنی ایچنه کیزلی لاقیردی
سویلیور دییه‌جه ...

الی حدتله یاری یاری‌یه دوشکندن طیشاری
اوزاته‌رق :

— آبلا سن کونی سن چاسیرلق ایچرده
ابان آغا ایله برابر نه قونوسیوردی. کیزلی کیزلی؟

— سن نردن کوردی آیو؟..

— کوردی یا ؟ سن بکا کوردی بن سکا
کورمز ؟..

— شعبان آغا مملکتنه نکتوب یازه‌جه
آبلا بکا ایکی مجیدیه اودونج ویرمیسك؟ دیدی.
اونی قونوشیوردی.

— هاه هاه های !.. بنم قفا دکل بوقدر
قالین... صباح بیوك خانمه سویله‌یه‌جك...

— آ ألنغو قیز، سن چوجقمی اولدی آیو؟
اویله‌شی سویله‌نیرمه؟.. آها بنی کوزل النغو!...
نه سن سویله ... نه بن سویله‌جه ... ینه بوأوده
کوزل، کوزل اوطوره‌لی اولمازمه ؟..

٣

مفتون بك افندی پارسدن کلدی کله‌لی بر
بچق سنه‌دن بری استانبولده‌کی طرز معیشتنی کاملاً
آلافرانغه‌لغه دوکمك ایسته‌یور . بوارزوسی بولنه
مادی معنوی اولانجه قدرتیله صرف ماحصلدن
کیری طورمیور، فقط حصول املنه تمامیله موفق
اوله‌میور مأیوس قالیوردی .

مثلا آشجی ظرافت آبلایه

Potage aux pointes d'Aspèrges

—

Homard à la Bordelaise

—

Volaille demi-deuil

—

Bœuf froid en gelée

قبیلندن آلافرانغه یمکلر پیشیرمك ایچون ساعتلرله تعریفاتده بولنیور ...

ظرافت بو تفصیلاتدن اوصانهرق :

— آرتق تعریفنه یتیشیر آ کلادی .

دییور . اقشامه بر « وولایل دمی دویل » پیشیرییورکه کیمسه اغزینه قویامیور . «غارنیتور» اولهرق استعمال ایچون قوطو ایله ویریلن آشاغیدن کلمه منطارلرك وجه طبخنی آبلا بعضاً اونوتی ویرهرك مطبخده کندی کندینه :

— بو منطارلر نهاولهجهایدی آیو؟ صورمهیه اونوتدی ... بو أتلك نرهسنه طیقانهجه بونلر؟ تاهغاتیله دوشونیور. دوشونیور. منطار دینجه

ظرافت بونك نوع ما کولنی شیشه وساٸره طیقالمقده استعمال اولنانلردن تفریقده دائمایا کلیوردی. بو دقتسزلکلری و آلافرانغه مطبوخانده بکی ممنون ایدهجك بر استعداد کوسترمامکه برابر ظرافت آبلا او وقته قدر یول ویریلن ، تبدیل ایدیلن آشجی قادینلرك ایچنده ینه الك أییسی ، الك طبعه یقینی عد ایدلمکه سزا ایدی . اولکیلرك هیچ بری نه بکك او آلافرانغه یمك تعریفاتی دیکلهمکه صبر ، نهده کونده قرق اللی طباق پیشیرمغه تحمل کوسترهبیلمشدی .

بك افندی ألنده فرانسزجه بر یمك کتابیله مطبخه اینوب ده بزده‌کی صابسز تجربهلرله یمك پیشهمیهجکندن یعنی خانهسندهکی کندی ادوات طبخیهسنه اعتراضدن باشلایهرق بر اوکوزك وجودنده نواحیٔ مختلفهسی اعتباریله قاچ قسم برنجی ، ایکنجی ، اوچنجی ودردنجی نوعدن لحوم بولندیغی تفصیلاتنه کیریشنجه الك متحمل آشجی قادین بو ایضاحاتی استماعه درت کوندن زیاده طاقت کتیرهمیهرك :

بن فرنك كتابله ايشى يوق ... بن
آلافرانقه يمك پيشيرمم . بيلديكم كبى پيشيريرم ...

جوابيله پشتمالى بلندن آتار ، مطبخدن
چيقاردى . ظرافت بواذيتلره شعبان آغانك
نشئهٔ سوداسيله تحمل ايتديكى . حالا ، بيسله يه
بعضاً آره صيره :

— آرتق جانمه طاق ديدى . كوفتون بكى
اوده بن اوطوره ميه جغم ...

شكايتلرندن كنديى آله ميوردى .

شعبان آغايه گلنجه بو امكدار ، بو چاليشقان
اوشاغك اعلان عشق ايتديكى ايلك آشجى ظرافت
دكلدى . فقط شمدى يه قدر هيچ برينك كوكلنده
بويله شدتلى بر ميل اويانديرمغه موفق اوله مامشدى .
شعبان اولا بيان محبت ايدر . معاشقه دورهٔ كرمى يه
كيرنجه آى باشلرنده برقاچ مجيديه اودونج ايسته مكدن
دلداده سنى صيزديرمغه كيريشيردى . اولكى آشجى
قادينلر كوكل ويرمكده بك متانت بولنمامشلر فقط
پاره اعطاسنده بخيل طورانمش اولدقلرندن اونلرك
دادوستد عاشقانه لرى بويله ظرافتككى قدر نشئه لى
وسوركلى اوله مامشدى .

شعبانك آشجى قادينلردن استفاده سى ، يالكز
كوكل اكلندرمك ، جرنقود ايتمكدن عبارت
دكلدى . اوخانه ده الك ايى قرنى طويان ، الك
نفيس اطعمه ايله وجود بسله ين شعباندى .
ظرافت ، بكلك فرانسزجه يمك كتابندن ديكله ديكى
اقواله كوره لحمك يموشاق ، لذيذ ، قانلى ،
بسله يجى اقسامنى اوكرنمشدى . أت آييريركن
الك منتخب اقسامدن برقاچ پارچه آشيرير . بونلرى
بر صحن قاپاغى آلتنده بولنماز بر محله صاقلار ،
مطبخك اغياردن خالى بر زمانى اولنجه فيله تولرى
صولى صولى پيشيرير ، ايكى اكمك ديلمى آره سنه
صيقيشديرر درق صيجاق صيجاق شعبانه ايرشدر .
مه نك بريه لنى بولوردى . هندى ، طاووق ، پيليچ
اولديغى زمان بونلرك بودينى وجسامتلرينه نظراً
بعضاً بتوننى بالق پيشيرديكى وقت اكر بالقلر
صايبلى ايسه الك ايريلرينى كدى يه كوپكه قاپديرر .
مطبخده :

— يتشك هو آيو كدى قاپدى كيديو ، ديه
بر فريادر باشلار . قاپان حيوان موهومك آرقه .
سندن باشه لر ، اودونلر فيرلاتير ... فقط آبلانك

بو یفنازه‌سی زوللی تندیلره ، تویکلره افترادن باشقه برشی دکلدر ، قاپلدیغنی ادعا ایتدیکی او پارچه‌لروقت مساعدنده شعبان اغایه تقدیم ایدلمك ایچون ینه‌صیقیجه برمحل مناسبه قپادلمشدر .

شعبان قرق قرق‌بش یاشلرنده صاچنه ، بیغنه قیر دوشمش ، اللری آیاقلری ایری ، خانطال یاپیلی ، خام خلاط برخدمتکاردرکه بك افندینك آلافرانغه‌لغه ابتلاسی یوزندن چکدیکی مشاقه مقابل مدت خدمتنك شوصوڭ زمانلرنده او خانه‌ده انجق ظرافتك وجودیله تأمین بختیاری ایده‌بیلمشدر .

شعبان او أوده اوشاقلق ، وکیلخرجلق ، کهیالق خدمتلرینك جمله‌سنی کورور . بو خدماتنه ضمیمةً صره‌سنه کوره « متر دوسه‌ره‌مونی » « متردوتل » وظائف مهمه‌سنی ایفا ایله‌ده شرفیاب اولور . چکدیکی صیقنتینك اك بیوکی‌ده ذاتاً بوصوڭ وظائفی یوزندندر . مثلا مفتون بکله کوروشمکه کیجه‌لك انتاریسیله قوشمشودن بر مسافر کلیرسه بویله « أتیکت » خارجنده شام خیرقه‌سی ویا کزی کورکاه عرض اندام ایدن

Meftun bey n'est pas visible pour زواری ، vous عبارهٔ فرانسویه‌سنك ترجمهٔ حرفیه‌سی اولان : « مفتون بك سزك ایچون مرئی دکلدر » جمله‌سیله بالاستثقال قاپودن صاواردی . شعبان کاشلرك برقسمنه صرف ایتدیکی بو جمله‌نك نه دیمك اولدیغنی کندی‌ده پك بیلمزدی . بك افندی اونی کندینه اویله تعلیم ایتمشدی . اوده اوسته‌سندن آلدیغی کبی صانه‌رق ایفای وظیفه ایدردی . بو جملهٔ استثقالیه‌سنه اوغرایان مسافرلردن بعضلری شاشیره‌رق :

— بك افندی مرئی دکلیدر ؟ .. سبحان اله مفتونك جسمی لطیفلشدیمی ؟ بخاره ، هوایه‌می تحول ایتدی . یوقسه پریلرمی قاریشدی ؟

جوابیله بیان استغرابدن کندیلرینی آله‌مازلردی . شعبان اغا بویله اك عادی خدماتدن مراسم بیتیه‌یه نظارته قدر کارآموزلق کوستردیکی ایچون مفتون بك اوشاغنی پك سوردی .

شعباندن ، ظرافت آبلادن صوکره أوك مهم خدامندن بری‌ده مادموازه‌ل ألنی ایدی .

ألنی اولجه برایکی فرنك قاپیسنده اوطورمش

اولدیغندن بر آز فرانسزجه اوکرنمش ، سفره ترتیبنه وسائر آلافرانغه خدمتلره آز چوق آلیشدی. لکن بو اوکرندکلری مفتونجه پك مقبول اولمیوردی . مفتونك ألنده آلافرانغه عادات ، ترتیبات وسرویس احوالنده کندینه دستور العمل ایدندیکی بر Savoir-Vivre کتابی واردی . هر امورنده بو اثره مراجعتله صحیفهٔ مخصوصه‌سنی آچار جای تطبیق اوله‌جق نقاطی تعیین ایلردی . قیز بر قهوه کتیرسه مفتون درحال کوزلرینی آچه‌رق :

— سنك بو قهوه‌یی طرز تقدیمك شو سطرلرده‌کی تعریفاته اویمیور ... دها « نه‌له‌غانت » اولملیسك ! ..

دن طوتدزدیغی تنقیداتنی یارم ساعت اوزاتیر . ألنی یاپدیغی یاپه‌جغنی بتون بتون شاشیرردی . بکك بو قاریشیق تعریفات وتعلیماتیله زواللی قیز اسکی بیلدکلرینی ده اونوتمش اولمش ، یکیلرندن ده همان خدمت نامنه طوغری برشی اوکرنمامش کبیدی . .

مفتونك اوخانه ایچنده آلافرانغه‌لق ایچون « فوره‌مه » ایتمکه ، یتشدرمکه ، آلیشدرمغه اوغرا-

شدیغی ظرافتدن ، شعباندن ، ألنی دن عبارت دکلدی . بتون عائله‌سی افرادینی او صورتله تربیه قرار ویرمشدی . بو تصمیمنی فعله کتیرمك ایچون حسابسز موانعه ، مشکلاته اوغرایور ، پك کولنج احواله سبب اولیور فقط قرارندن نکول ایتمیوردی . مثلا بیوك والده‌سی شکوره خانمی صیجاغه کیتمك ایچون حاضرلانیرکن کورسه ، همان تووالت کتابندن « طهارت بدن » فصلنی آچار اعضای وجوددن هر برینك آیری آیری نصل یقانه‌جغی تفصیلاتنه کیریشیر . اونکله‌ده قناعت ایتمه‌یه‌رك بیچاره قادینك حمام بوخچه‌سنی قارشدیرر . بزم قادینلرجه حمامده قوللانیلمسی معتاد اولمش بر چوق شیئك استعمالنه اعتراض ایدر . اونلری چیقاریر آتار . صابون کوررسه پك قیزار . والده‌سی :

— اوغلان چیلدردکمی ؟ انسان حمامده صابونسز تمیزلنه‌بیلیرمی ؟

فریادیله آواز آواز حایقیریر : مفتون صابونك جلده ، صاچلره اولان مضرات عدیده‌سندن بحث ایله او مقامده استعمال ایچون ربع لیتره

آلقولك ايچنده يارديم غرام كبريتيت قينين حل ايتملی. برشيشه‌يه قويملی آغزينی صقيجه قاپاملی ايكی كون قدر اويله طورسون. صوكره ايچنه يارديم ليتره اسكی روم و (٥٠) غرام صاری قينه‌قينه توزی علاوه ايتملی ... دن طوتديره‌رق اوزون اوزادی‌يه برتركيب تعريف ايدر، صابون يرينه بونك استعمالندن صاچلرجه حاصل اوله‌جق منافعی تعداد ايده بيتيره‌مز. نهايت بيوك والده‌سی:

— آ اولادم باقسه آ. كه صاچلرم بم بياض اولدی. بوندن صوكره اويله شيلر بنم نه‌لازم. براز صابونله ييقانير حمامدن چيقوب ديريرم.

— خير اولماز. صابون مضردر. جلدك مساماتنی طيقار، صاچلری دوكر. سكا يومورطه ايله ياپيلير برترتيب صاغلق ويره‌يم ...

— ياوروم كچ قالدم. براقبنی يولمه كيده‌يم.

— دها قولايی وار جانم!.. بياض صاچلر ايچون اون (دقيق) استعمال ايدرلر. بوك موافقدر. ديكر رنكده‌كی صاچلر ايچون ده اعلی‌در. اون ايله صاچلری وباشی كوزلجه

اوغوشديرملی. بعده فورچه‌لاملی ... باز ايچون بوندن موافق برصورت تداوی اولاماز.

بی‌چاره قادين طورونك اجبارندن قورتوله‌ميه‌رق بر دفعه كاغد درونده حمامه يارم اوقه اون كوتورمش. بونكله صاچلرينی اوغالاركن دقيق يموشايه‌رق خاتونك باشنده خموردن برتقيه [illegible] مراقنی جلب ايدرك:

— خانم علتكمی وار؟ باشكه سورديكك اونه‌دو اويله؟ باشی چيبانليلره كيديرولر زيفتدن سياه تقيه كوردك اماهيچ بويله بياضنه تصادف ايتمدكدی.

نوعندن بر طاقم نابجا سؤاللره اوغرامش، زواللی او كونی محجوبيتندن عادتا اغلامه‌لی اولمشدی.

آلنه‌چتال بچاق آلمامش برعائله‌يی آلافرانغه‌نك بتون تكلفات مزعجه‌سی، بتون مراسم مبرمه‌سيله اكل طعامه آليشدرمق، مشكل اولديغی قدرده كوانج بولنديغنه مفتون هيچ اهميت ويرميوردی. قادين ننه‌سنك والده‌سنك، تيزه‌سنك شكايت، توحش ونفرتلرينه اصلا قولاق اصمه‌يه‌رق بك

اوغلنده ویا سائر برمحلده برتاج كیجه تنوبده
أوه كلدیكی كونلر، عائله افرادی ایچون بریوم
سرور اولوردی . اوزمان كیمسه‌ به آلا فرانغه
یمك صالوننك سمتنه اوغرامازدی . خانملرك
كوچوكی بیوكی ألنی‌یه :

— هایدی قیز سفره بزینی بول. اوطوردیغمز
اوطه‌یه یایی ویر. یمك اسكمله‌سنی، سینی‌یی قوی،
قاشیقلری كتیر .

امرلریله بیلدكاری كبی برسفره قوردیرر ،
اطرافنه دیزیلیرلر :

— اوخ جانم آلا تورقه. آتا كدن بابا كدن
كوردیككدن شاشمه... انسان بویله طاتلی طاتلی
ییور... ایچنه سینیور، نه یدیكنی بیلیور.

سوزلریله قوللرینی صیغ‌ئیوب هپسی بردن
صحنه هجوم ایدرك چوربادن پیلاوه قدر برقاپشمه‌در
كیدردی . مفتون بوحالی طویسه أوده قیامت
قوپه‌جق. لكن بوصورتله طعام ایتمك دها كلفتسز
خدمتجیلر ایچون دهایورغونلقسز اولدیغی ایچون
ظرافتله ألنی بوسرك محافظه‌سنه كالیله اعتنا ایدرلر،
بكه برشی طویورمازلردی . مفتونك كلدیكی

افندینك شبنده ألنه چتال چیاقی طیادی . بدایت
تشبثده برات پارچه‌سی كسیلیركن اقتهٔ مقداریه
بزلوفیه ، چپاق طباقی دیكر طرفه نیرلانتی كبی
تنه‌ارله كثرت ذوقی مفتونی بوادر مشكلی
نصل باشاره‌بیله‌جكی خصوصنده نومید براقدی.

چتال دیلان اوسیوری اوچلی ده‌میرلری
آغزه صوقوب چیقاره‌رق طعام ایتمكه عائله‌دن
برقاچی كرهاً براز آلیشدی . فقط قادین ننه
شكوره خانم ممكن دكل بوكوچ اصولده یمكی
بجره‌میوردی . اونك عدم استعدادی قطعیاً تبین
ایدنجه ننه حرمةً بوطرز اكلدن بعض مرتبه
معافیتنه قرار ویرلدی . قطعی مشكل پارچه‌لر
ألنی طرفندن كسیله‌رك بیوك خانمك طباغنه
قونه‌جقدی . فقط بیچاره خاتون اولقمه‌لری
ینه چتالله یمكه محكوم براقلمشدی . بدبخت
شكوره آره صره كریمه‌سی وسیله خانمی برطرفه
چكه‌رك :

— چتال ایله یدیكم یمكك بردرلو لذتنی
طویه‌میورم ...

شكایتیله یانار ، یاقیلیردی . مفتونك ، بك

اقشاملر (ساز آماتره) نامی ویریلن بودوروم‌ده‌کی
اوزون سفره‌ینه قدر کن، قناچیچکی صاقسیلری،
مزاد مالندن آلنمش آلتمیشر پاره‌لق شمعدانلر،
بارداقلر، طباقلرله دونانیر، اعضای عائله‌نك
بیوکی، کوچکی، اختیاری تازه‌سی طوعاً، کرهاً
اسکمله‌لره دیزیله‌رك هپسی برر برر موقع معینلرینی
اشغال ایدرلردی.

آلافرانغه‌لق نصل اوکره‌نیلیر؟ طبیعی فرنك
مملکتلرنده بولنمقله، اونلرك هر عادتی کوره‌رکه،
وکوردیکلرینه مراعاته اوغراشمقله اولا وقوف،
کیده کیده بهره، ممارسه پیدا ایدیلیر. اورالرده
بولنمیانلر بواصول معاشرتی نصل تحصیل ایده‌
بیلیرلر؟ بوعاداتك نظریاتی بعض کتابلرده کوریلور.
عملیاتی‌ده فرنك دوستلر پیداسیله موقع تطبیقه
قونه‌بیلیر. فقط بوده خیلی اوزون اولور.
معاشرت فرنکانه‌نك اصول مخصوصه‌یه توفیقاً
برفن شکلنده تعلیم وتعلمی قابل دکلیدر؟ مفتون بو
خصوصی چوق دوشوندی. چونکه افراد عائله‌سنه
آلافرانغه‌لغی تعلیم ایچون پك صیقینتی چکیور،
موجب خشنودی ثمراتده اقتطاف ایده‌میوردی.

تفکرات مدیده‌دن صوکره بو امر مشکلك تسهیل
تعلیم وتحصیلی صددنده براثر یازمغه قرار ویردی.
بو کتابك اسمنه اولا savoir-Vivre appliqué
دیدی. صوکره‌دن بونامی بکنمدی.
savoir-Vivre comparé توسیم ایتمك
ایستدی. بعده Comparé ایله Comparatif بیننده
متردد قالدی. برینی دیکرینه ترجیح ایچون برسبب
تعیین ایده‌مدی. نهایت بیك مشکلاتله savoir-
Vivre pratique ده قرار قیلدی. عنوانك
فرانسزجه‌سی اویدی. شمدی تورکجه‌سی قالدی.
بونی لساننمزه نصل ترجمه ایتملی؟ علم معاشرت
دیدی اولمدی. برچوق لغات کتابی میاننده
ویزنطال افندینك (جب لغتی) نه مراجعت
ایتدی. savoir-Vivre یی اوراده «اخلاق حسنه»
ایله معرف کورونجه حدتندن کتابی پنجره‌دن
آتدی. اوف نهایت «آداب حیات عملی» ده
براز ذهنی یاتار کبی اولدی. بونده‌کی تتابع
اضافاتده سمعنه پك خوش کلدی. عملی‌یی
صوکدن قالدیروب ابتدایه وضع ایدنجه سرنامهٔ
اثر «عملی آداب حیات» شکلنه کیردی، اما ارتق

ایلرین اوکسون مفتون یوروالمشدی . موافق براسم برلهنك همان جان تکمیل ، اثری یازمنه معادل بریورغونلق اولدیغنی اکلادی . بوموضوعه دائر اوکنده اسکیدنبری برچوق فرانسزجه کتاب آیدی . قلمه آلهجغی اثرك اقسامنی ، فصولنی ابوابنی بالتعیین ایشه باشلادی . برطرفدن یازییور دیکر طرفدن محرراتنـك خانه درونده تطبیقات عملیهسـنه کیریشیوردی . « عملی آداب حیات » ی یالکز برفن شکلنهدکل عائلهخلقنجه مجبوری التحصیل بردرس حالنه قویدی . یازمق بیلنلر مفتونك بوکتـابدن اولان تقریرلرینی دفاتر مخصوصـهیه قید وضبط ایدهجکلر ، امی اولانلرده بودروس عجیبهده سامعین صفتیله بولنهرق ایشتدکلرینی بعده یکدیکرینه سؤال جواب صورتیله قاویلشدیرهجکلر ، خانهجه اولان طرز حیات ومعاشرتلرینی بومکتسباتلرینه تطبیق ایلیهجکلردی .

اوطهلردن بری درسـخانه اتخاذ ایدلدی . مفتون بك برکون « عملی آداب حیات » درسنی کمال اعتنا ایله کشـاد ایلدی . درسده قادین ننه شکوزهخانمدن بدأ ایله تیزهوسیله خانمك کوچك

قیزی درت یاشندهکی حسنهیهقدر هپ افرادعائله موجوددی .

I

درسه شروعدن اول خواجهدن باشلایهرق بتون طالب وطالباتی برر برر طانیمق لازمکلنجه ا[illegible]

یاش اوتوزه ، بوی اوزونه قریب ، وجود نحیف ، ونك صـولوق ، اوضاع واطوار غایت عصبی ، چهره اوزون مدتدنبری تووالت صو-لرینك ، پوماتهلرك ، پودرهلرك کثرت استعمالیله زیاده یورغون .. عادتا سپهلنمش دری کبی پول .. پول برحال کسب ایتمش ، الماجق کمکلری فرلاقچه .. کوزلری ایری ، مدور ، پیشمش کالله کبی مردهنکاه ، طونوق ، سونوك ، آقلری سیاهلرینه غالب ...

الك زیاده راحتسزلغی : معدهدن ، سینیردن چارپینتیدن ...

فکراً هوپپـا ... معلومات درمه چاتمه ، درایت غیرموهوب ، زوراکی ، هپ Savoir-Vivre دن چالنمه ... طورلر ، وضعلر هپ مقلدانه هپ ساخته ، صغوق ...

شكايتلرى : كيجه سوقاقلره صوپا اوران محله بكجيسندن ، عوعوۀ كلابدن ، يكديكرينى تعقيب ايدن بوزاجى صدالرندن ، تو تون طبقه سنى ، آغزينى جبينه قويوب كيجه لك انتاريسى ، شام خرقه سيله اقشاملرى بعدالطعام چيقه كان آلاتورقه مسافرلردن ، اينجه ساز طاقمندن ..

تعييب ايتديكى شيلر : قالوش پوطين كينلر . سپار آشجيدن قوس قوس پلاوى ينلر . آثار وجرائد عثمانيه يى مطالعه ايدنلر .

اعتيادلرى : طيرناقلرينى آلافرانغه برنوع انسان نعلبندينه كسديرمك . تورکجه اك سهل البيان كلماتى تلفظده زورلق چكمك ، بعضاً اك زبانزد تعبيراتى اونوتمق ... سوز آره سنده بحثه مناسبت آلسون آلمسون فرانسزجه ضروب امثال ايراد ايتمك .. برمصاحبه ده دوچار كلال اولنجه ايصلقله اوپرا پارچه لرى چالق ...

اكانه توبه ايتديكى يمكلر : اشكمبه چورباسى ، نخودلى يخنى ، بطليجان طوله سى ، اون حلواسى ، بولاماچ ، پكمزلى محابى ، پيرهو ، تاتار بوره كى الى آخره ...

سودكلرى : فيله لر ، بيفتكلر ، راغولر ؛ صوصيسلر ، صوفله لر ، تارتلر ، قونپوتلر ... قوش قونماز ... (فقدانى حالنده) انكنار صالى ، بعضاً قامشلق پراسه ، اوملت (پاپيله مازسه) قيغانه ..

نفرت ايتديكى مشروبات : بوزا ، خروب شربتى ، مع الكراهه ايچديكى مايعات : قرق چشمه حاقه لى ، طورونجلى ، بكچه ، قايش طاغى الى آخره ..

آرايوب ده بوله مدقلرى : ماده ر ، بوردو ، بورغونيى ، مالاغا ...

سمتى قيشلك خورخور ، يازين أره ن ، كويى فقط عقلى بك اوغلنده ، قرائتندن توحش ايتديكى اثرلر :

اوليا چلبى سياحتنامه سى ، قواعد تركيه ، صرف ، نحو ، ادبيات عثمانيه ... ملى رومانلر ..

ادبياتده همان برمسلكى يوق . بومسلكسزلكده برنوع مسلك عد اولنه بيليرسه طوتديغى يول شويله :

برمحرر Sublime (علوى) دها طوغريسى Vrai حقيقى دها اعلاسى Cru آب آچيق يعنى جاس جاولاق اولمق ايچون قيود افاده ، شيوه قواعد كبى اثقال لسانيه دن تجرد ايتمك ، بو آغير-

لقلری آتمق خفيفله‌مك ، كندی يازدقلرندن باشقه‌سنی بكنمه‌مك ، فقط آثارذاتيه‌سنك بر كون ديكر بر محرر طرفندن مدح اولنه‌جغنی حس ايدنجه احتياطه رعايةً اونك محصول قلميسنی بكنمش ، حتی لزومنه كوره هر سطرينه هر كلمه‌سنه عاشق اولمش ، بايلمش كبی كورونمك ... هانكی اورنكدن اولورسه اولسون بر محرر له كوروشلنجه ايجاب نزاكت كوزته‌رك يوزينه : « كوزل يازييورسكز » مدحنده بولنمق ... يانندن بش اون آديم آيريلنجه :

Imbécile il se croit un auteur

(احمق كنديني بر مؤلف ظن ايديور) ديمك .

توركلك مخصوصاتيله متميز بر « اوريژينا ليته » يی قبول ايتمامك ، بويله برادعاده بولنانلری عادی كورمك .

بيوك آطه‌ده شيشليده اوطورور ، بيسيقلته بينر ، لزومنده والس ايدر ، شوپنی ، غنويی ، بيزه‌يی ، وردی‌يی طانير عائله‌لر تصويرندن باشقه توركجه‌ده برزمين حكايه بولنه‌ميه‌جغی فكرنده اصرار ايتمك ...

مفتون بكه ادبياتده‌كی مسلكنی صورسه‌كز واضح بر جواب آله‌مازسكز . سؤالكزه قارشی يوزينی بورروشديرر ، سزی مستهزيانه انظاری آلتنده أزه‌رك سوزه‌ر . « ادبياتده مسلكممی ؟ » اوف نه صافدلانه سؤال ! .. دنياده ادبيات وارمی كه مسلك اولسون ؟ ..

قيرپيلوب قيرپيلوب آچيلان كوزلرندن اوزر كزه بيك معانیٔ مشوشه صاچيلير ... سزه ، روحنده غليان ايدن بيوك بيوك برشيلر اكلاتمق ايچون تيتره‌ديكنی كورورسكز ... بلا تكلم ، يالكز قاش كوز قيرپشدرمسيله اكلاتمغه اوغراشديغی معالياتدن يورولمش كبی كوزلرينی يومار ... سوكره يواشجه فرانسزجه بر مثل ايراد ايده‌رك :

A question hâtrée, réponse pesée

(عجله سؤاله ، آغير جواب ويرمليدر .)

ادبياتمی عزيزم اويله شی وارمی ؟ سز بنم بكنمش كوروندكيكم بعض آثار حقنده‌كی تقديراتمی جديمی ظن ايدييورسكز ؟ خاطر ايچون ، حسب اللزوم اويله كورونيورم ... اك بيوك موفقيت ادبيه اثرك برخارقهٔ صنعت اولمسنده دكلدر . اواثری مدح

ایتدره‌جك دوستلر پیداسنده‌در. شمدی بنده‌کز محرر رفیقلرمك جربزه‌لیلرندن برقاچنی یمله‌مز ایسه‌م صوکره بنم نشر اوله‌جق اثرمی ثنایه شتاب کوسترن اولورمی ؟ »

اکلامق ایستدیکی شو حیلهٔ ادبیه‌سنه تردیفاً اویله جواهر یمورطلار که دنیاده ادبیاتك موجود اولمدیغی، فقط بولمعهٔ دهانك، مفتون بکك، دردست تحریر بولنان بر اثر علویسیله برلکده طوغه‌جغنی براز اوستی قپالی سزه حس ایتدیرر، لکن سنه‌لر کچر، بو اثر بهین مشیمهٔ ایجادنده بردرلو پذیرای حصول اولوب میدانه چیقه‌ماز.

مفتون ادبیات عتیقه‌نك دشمنی فقط جدیده‌نك‌ده پك دوستی دکلدر. طرز نوین ادب طرفدارانی‌ده بیك درلو نقائصله اتهام ایدر. مثلا « ادبیات جدیده کتبخانه‌سی » نك صره ایله انظار قیمتشناسانه وضع ایلدیکی آثار برکزیده حقنده‌کی فکرینی صورسه‌کز کولومسه‌یه‌رك قولاغکزه اکیلیر :

— Mon cher! entre nous (عزیزم سوز بینمزده) شو قیرمزی قاپلی کتابلری‌یی صورییور.

سکز ؟ بونلرك صاحبلری زواللیلره ... شاشیورم داءتلونه اوغرامش ظن اولنان بو مؤلفین کرام حضراتی بیلملیدرکه ارباب مطالعه بر کتابی، قیرمزی قابی شربتلك شکر کبی أزوب‌ده شفا نیتنه صوینی ایچمك ایچون دکل محتویاتنی اوقومق ایچون آلیر. بو کتابلرك تورکلك یالکز قابلرنده کوریلیور ... بو پارلاق رنکی وجه انتخابلرینی اکلایه‌میورم ... بو « پره‌تانسیون » بکا چوق بیوك کورینیور. بنده‌کز یازه‌جغم اثرم ایچون بر رنك انتخابنی دوشونسه‌م اویله پارلاغنی .. بر « موده‌ست » ینی آراردم، بو آل رنك پك مدعیانه اولیور. هم اوروپاده آشجی ایشجی کتابلری، « بیبلیوته‌ق روز » لر فلانلر استثنا ایدیلنجه مؤلفات جدیده‌دن قیرمزی قابلیلرینه پك تصادف اولنماز ظن ایدرم. «زولا» «بورژه» وسائر اك بنام محررلرك جامهٔ اثرلری صاری، ماوی، بیاض اوله‌رق کوریلیور.. اکثریتی بویله ... بو مشاهیردن، اثرینی عقیده شکری رنکلی بر قابه قویوب‌ده بونی کتابك رواجی

حقنده بر مدار یاخود فال خیر عد ایده‌جکنی کورمدم. چونکه مندرجات اثرندن امین بولنان بر مؤلف قابك رنکنه اهمیت ویرمز. رنکدن استعانه‌ٔ رغبت ایله کوز بویاجیلغنه قالقیشماز.

صوکره «ادبیات جدیده کتبخانه‌سی» رنك آتشیندن وجودینه بر حرارت شدیده سرایت ایتمش کبی یرندن قالقار. بش آشاغی بش یوقاری کزینیر ... او قیرمزی کتبخانه‌یی تزییف ایچون سوز آرار. طوقوناقلی، ایصیریجی بر سوز. مفتون بك ایچون سوزك اك حقلیسی، آغزندن حین صدورنده، مخاطب اوزرنده بر نوع آلایش تأثیر کوسترەنیدر. بر حقیقته مطابقتی ایسترسه سوزی، آنی یاخودکه هیچ اولسون ...

ایکی النك سره‌لرینی آچوب قالچه‌لرینه یراشدیره‌رك ایکی قولپلی جسیم بروازو شکلنی آلیر. بعده مخاطبنك یوزینه سرت سرت نظرلر فیرلاته‌رق:

— او کتابلرك رنکنه پارلاق دیدمدی دکلمی؟ طبع ماکنه‌سندن یکی چیقدقلری وقت بلکه.. فقط کتابجی جامکانلرنده مدت مدیده کونشه

معروض قالیورلر، موزعلر آغوشنده کزدیریله کزدیریلا چوق خرپالانیورلرده بدایةً آل اولان اورنك صولیور، قاچیق مور ایله سویمسز بر غالیباردا آره‌سنده عجیب بر لون آلیور.

نه‌یه بکزیور؟ طور. طور. دیلمك اوجنده کوزمك ارکنده .. های اه مستحقنی ویرسون. هاه بولدم. بولدم. اشبورته‌لرده کزه‌ن .. بیضهٔ سرخه... اوت صولق قیرمزی پاسفالیه یموورطه‌سنه.

ادبیات جدیده کتبخانه‌سی مؤلفین کراملك رنك دهالرندن شعله‌بار اولمش ظن ایدیلن قیرمزی زمین اوزرینه بیاض یازیلرله آراسته بو قابلر البته کوروّلمشدر. هر نقش دلپذیرلری مؤثرلرینك ظرافت طبعلرینه بر بیوك دلیل اولان بو کتب نفیسه‌نك قابلری حقنده بویله دهان کشای هذیان اولان مفتونی بونلرك محتویات ادبیه‌لرینه دائر سویلتمك لازم کلسه، آرتق قولاقلری طیقه‌ملی. تجاوزاتی دیکلنمز... دیکلنسه‌ده سویلنمز...

مفتون ادبای جدیده ایله بحثه کیریشسه‌دولو نقاط اختلاف بولور چیقاریر. کندینك اوزمره‌دن

اولمدیغنی سویلر . جدیده‌دن دکل ، عتیقه‌دن هیچ دکل . آی افندم یا سن نه‌سین ؟ سؤالی وارد اولسه... اوزمان کوله‌رك :

— ادبای جدیده دیدیککز کیملر اولیور؟ اونلرك هپسی الآن « کلمه » ایله اوینایورلر . بنمکنه نسبت ایدیلیرسه « جدید » نامی ویردیککز شی چین ادبیاتی قدر کهنه قالیر... بن نه یم سزه سویله‌یه‌یممی ؟ بن اویله برشیم که مسلك منتسبهٔ ادبیه‌م بوندن انجق بر عصر صوکره رواجیاب اوله‌بیله‌جکدر.

« ده‌قادیزم » « سنبولیزم » سونر کن بونلرك شعاع واپسیننده‌ن دیکر برمسلك شعله‌بار اوله‌جقدر. بونك اسمنه نه دینه‌جك بیلیرمیسکز ؟ هایدی ترکجه‌یی فرانسزجه ایله قارشدیره‌رق بوکا برنام ویره‌یم... افندم بوکا « هیچیزم » دینه‌جکدر... چونکه خسته‌لانان برانسان کندینی تداوی ایله اوغراشیر.. نیچون؟. برمدت صوکره ینه خسته‌لانوب اولمك ایچون... انسانلری بلاهتدن بلاهته سوق ایدن شی نتیجهٔ کارده‌کی بوهیچلکی درك ایده‌مامکده‌کی غباوتلریدر.

مفتون پدرینك وفاتنده اون درت اون‌بش یاشنده بر چوجقدی . اوعائله‌نك آلافرانغه‌لغه مراقی یوقدی . بوعلت برازمفتونك عجمه‌سند واردی .

پدری وفات ایدنجه چوجغك امر تدریس وتربیه‌سنی درعهده ایله یکننی یانه آلدی . تحصیل ایچون پارسه کوندردی. دلیقانلی اوراده نه تحصیل ایتدی؟ عسکرلکمی؟ طبابتمی؟ حقوقمی؟ تجارتمی؟ زراعتمی ؟ صنایعمی ؟ خیر بونلرك هیچ بری دکل ... اوبر قولای مسلك تعقیب ایتمك ایسته‌یوردی . « آرمود پیش آغزمه دوش » درجه‌سنده سهل مسلك نه اوله‌بیلیر ؟ انسان هرنه تحصیل ایتمك ایسته‌سه سرمایهٔ علم وعرفانی برسعی ، برچالیشمه مقابلنده اکتساب ایده‌بیلیر . یکننك برعلامهٔ جهان کسیله‌جکنه انتظاراً استانبولده بر طاقم واهی امیدلرله اغزی آچیق بکلرین [illegible] مفتون هرهفته برکاذب مکتوبله اشغال ایا [illegible] دیار افرنجیده‌دخول امکان کوردیکی مؤسسه‌لردن همان طولاشمدیغنی براقمدی. فقط هپ آلارغه‌دن طولاشیور، مقید برطالب صفتیله هیچ بر یره

کیرمیور، سامعین صره‌سنده بولونه‌بیله‌جك مؤسسه‌لری دارالفونلری دور ایدییور، هیچ کتاب آچمه‌دن زحمتسزجه قولاقدن بر عالم اولیویروب میدانه چیقمق ایسته‌یوردی. هر آی برچیقین پاره‌ایله برده‌اوزون نصیحتنامه کوندرن عمجه‌سنی اغفال ایچون ساخته‌شهادتنامه‌لر تنظیمنی کوزه آلدیرمغه قدر واردی. زواللی آدمی اغفالده بوسهولت موفقیتی کورونجه مؤسسه‌لرده سامعین صفتیله بولنمق یورغونلغنی‌ده بر طرف ایدزکبی اولدی. کاسون قافه‌شانتانلر، قونسرلر، باللر، بوکیجه «فولی برژه»ده یارین «اولمپیا»ده او بر کون «الدورادو» ده ... ارتق اوقومه‌یه دکل اویومه‌یه بیله وقت بوله‌میوردی. عشق وسودا وه‌زوو برکانی کبی فورانده ...

Les Dessous de Paris نامیله پارسك اوستندن باشقه برده آلتی واردر. بورالری سفلا قیولری، جهنملریدر ... کیجه یاریسندن صوکره پارسك بتون اسرار الیمهٔ اخلاقی، احوالی، سیئاتی، رذائلی بوحفره‌لرده بر صحنهٔ جریان بولور. اویله عجیب، غریب بعضاً مستکره، مدهش، مهلك

وقعه‌لر، ذی حیات لوحه‌لره تصادف اولنورکه بومناظرله ایلك دفعه قارشی‌یه کانلر، نفرتلرندن تیتره‌زلر... رفاقتلرینه بر دلیل، یاخود تبدیل بر پولیس مأموری آلمدقجه اجانب بوقضا بلا قیولرینه اینه‌مزلر. بورالرده ایکی «صو» (تقریباً یکرمی پاره) یه کیجه‌له‌نیر. بواجرت مقابلنده‌کی حق بیتوتت بویلی بوینجه اوزانوب یاتمق دکلدر. برماصه‌نك اوکنده باش ایکی الك آره‌سنه آلنه‌رق اویله اوطورمق وضعیتنده اویومقدر. صاحبلری پك مهمانواز اولیان بو مغاره‌لره بعضاً اوقدر [illegible] اوطوردقلری محلده صیغمق ایچون بیله یر بولنماز.

مفتون پاره‌سز قاله‌رق «براسه‌ری موران»ده «فرادن»ده برایکی اقشام کچیرمشدی. فقط بوسفیلانه بیتوتتلرینك زوکورتلکدن اولدیغنی سویله‌مز. بن اورالرده Par curiosité (مراق الجاسیله) دها طوغریسی نه‌تود یایمق ایچون قالدم دیردی. او کیجه‌لرك برنده یانی باشنده کیلردن شویله بر محاوره دیکله‌یه‌رك: دفتر خاطراتنه قید ایتمشدی.

— ایشته ارقداش ایری بر پهلوان (کیله)

یاقه‌لادم. مسابقه‌یه قوروم. «حیوانات اهلیه»
سمیزلك مسابقه قومیسیوننده برنجی مکافاتی
بوندن بشقه‌سی قازاناماز. بونك بسلی لکندن
یتشدیکی ترلانك قوهٔ انباتیه‌سی کالده اولدیغی
اکلاشیلیور. بندن یاغلی ایچکزده کیم وار؟
محصولاتنه کونیورسه‌ك بر دانه سن ده طوت
دوکوشدیردم...

مفتون پارسك آلتنی اوستنی طولاشدی، هر
یرینی اوکرندی. عمجه‌سندن کلن مبلغك منتظماً
صرفی صورتیله بر معیشت مطرده اتخاذ ایده‌
مدیکندن آی باشنده زنکین، نهایتنده ایکی جیبی
طامطاقیر برزوکورت اولوردی.

عمجه‌سی یکننه اوزون، حکیمانه ومنشیانه
جمله‌لرله نصایح اعطاسندن بیقمدی. فقط مفتون
کندی روش حکمیاتنه بك موافق بولمیه‌رق یاوه
عد ایتدیکی بو مطولاتی اوقومه‌دن اوصاندی.
اکثری: «یاوروم دنیاده انسان معارفك قدرینی
بیلن اهل کوشش واقدامدن اولملیدرکه...»
قیلقلی برمقدمه ایله باشلایان نصایح عقیمه‌یه تصادف
ایدنجه یکنی بك پرحدت:

— اوف ینه سنیمی دیکله‌یه جکز؟
نه‌یاپایم؟ پاره‌یه باقه‌لم...

استهزالریله عمجه‌سنك فکراً وخطاً اوزه‌نه
بزه‌نه یازدیغی اوجانم مکتوبی اوقومه‌دن برطرفه
فرلاتیر. ظرفدن چیقان «چك»ی درجب
ایله بانقه‌دن پاره‌لری آلمه‌یه قوشاردی.

مفتون پارسك آلتنی اوستنه چویردی، بتون
محال علم وادبله، ادبك غیری یرلری هپ کزدی
توزدی‌ده عمجه‌سنك نقداً ایتدیکی فداکار...
باخصوص ویردیکی نصیحتلره رغماً هیچ بر شی
تحصیل ایده‌مدیمی؟ ایتدی... بوحقیقت نصل
انکار اولنور؟ برانسان أیبدن کوتودن هرکون
ایکی شی اوکرنسه درت بش سنه‌ده بوقدر معلومات
ایدر کندینی اوزمه‌دن ذهنی یورمه‌دن روزکار
سهولت بیننه لزوملی لزومسز، مفید، مضر
نه‌لر کتیروب طیقدیسه اونلری اوکرندی. آز
بیلمك، وبیلدیکنی غایهٔ معلومات بشریه بناءً
علیه کندینی‌ده عالم کل ظن ایتمك، بونوع تحصیل
اربابنی حقیقتدن زیاده خیاله، جدیتدن زیاده
طفره‌فروشلغه سوق ایدر. شارلاتانلق بوکبی ناقص

معلوماتلردن چیقار، شارلاتانار ایشته بریله یتشیر...
«شارلاتانلق» ده برنوع فندر. بوفن تحصیلدن زیاده استعدادله انبساط ایدر، بو مسلکك آز چوق بعض فنونه منتسب اولانلرله قیزل جاهل بولنانلره قدر درجاتی واردر. اوت، شارلاتانك ده اعلاسی ادناسی اولور. شارلاتانك الڭ باهر علائمی هیچ بر حقیقته قارشی ملزم قالمق ایسته‌میه‌رك سکسان دره‌دن صو کتیرمکه اوغراشمق، اساناً، قلماً هر بحثه آتیلمق، بیلمدیکی شیلردن بیلیر کبی بحث ایتمك، سترجهالنده بیوك موفقیت کوسترمك، بعض مباحثی عمرنده بر دفعه اوقودیغی حفظنااه یاخود هیچ اوقومدیغی عاومده، فنونده اختصاص ادعا ایتمك، ایکی کره ایکی درت ایدر قطعیتیله بطلان مدعیاتی اثبات ایدلدیکی حالده اصلا قناعت کتیرمیه‌رك «خصمنه افهام ماده ایده‌مدم که»

سوزندن آیرلمامق، حاصلی نوح دییوب ده طورمق، قلمندن چیقان بواطلك حقایق محضه اولدیغنه هرکسی ایناندرمق امرنده صقلمه‌یی برطرفله هرصورت اقناعیه‌یی مباح عد ایتمك،

مناظرینك مسروداتی نه‌قدر واضح، سلیس مثبت حقایقدن اولسه ینه اکلاماز کورینه‌رك مسئله‌یی سفسطه‌لره، اغلاقاته، بوغمق، ... خصمنی اوصاندیره‌رق، نفرت ایتدیره‌رك، ایکیندیره‌رك میدان مباحثه‌دن پوسکورتمك...

بعده دونوب قارئلره برطور مظفرانه ایله:
— کوردیکزمی شدتلی برالزامله خصمك اغزینه اوت طیقادم؟ مباحثه‌یه تاب آور اوله‌مدی. ایشته قاچدی..

دیمك... بونکله‌ده قناعت ایتمه‌یه‌رك شفاهیاتده محرراتده صره‌سنی قوللایوب قوللایوب... «بو مبحثده ذاتاً کچنلرده فلان افندی‌یی الزام ایتمش اولدیغمز جهتله» عباره‌سنی صیقشدیره‌رق او میدان سفسطه‌نك ترله‌مز، قیزارماز برقهرمانی اولدیغی لاندن کری طورمیوب بلهانی اقتدارینه مفتون، حقیقتپرستانی خندهٔ استخفافه، دها طوغریسی استکراهه مجبور ایتمك..

مفتون بو شارلاتانلق خصائلنك جمله‌سنه مالکدی، ادبادن، شعرادن مورخیندن علمادن، فضلادن ارباب فنوندن الڭ ایلری

كتابلره بونلرك الك مشهور اثرلرينك اسملريني ازبرلمشدی . هر نه‌دن بحث آچيلسه بر فهرست جدولنده ايلری واره‌يان معلوماتيله همان سوزه آتيلير ، راطب ، يابس لاقيردی قارشديرردی . حقيقت اويله دكلدر ديينلره قارشی بيك موال اوقور . « سزك عقلكزده أبی قالمامش . بن قطعياً بيليورم كه كيفيت ديديكم كبيدر » جوابنی كنديسنه برسپر مدافعه اتخاذ ايدر . رد ترهاتی ايچون اوبحثده اقوالی حجت اتخاذينه صالح كتب معتبره‌دن برينك صحائفی استشهاداً آچيلوب كوزينه صوقولسه :

— حقيقت نه بنم ديديكم كبيدر . بوراده مؤلف نصلسه يا كلمش ...

ديمك جرأتنه قدر واره‌رق انسانی چاتلاتير .

مفتونك پارسده‌كی اقسام تحصيليه‌سنده تعمق ايتمديكی جهتلر كلياً مفقوددر دير ايسه‌ك يالان سويلمش ، حقنی انكار ايتمش اولورز . قهرمانمز ايلك هوسله پارسده بعض مؤسسه‌لره دوام زحمتنه قاتلانديغی اثنالرده ديكله‌ديكی درسلردن ، مباحث عاميه‌دن دفترلره اوته‌بری « نوط » لر ضبط ايدردی . فقط بودفاتر صحائفنك قسم كليسنی

قيودات جديده‌دن زياده « آرغو » لسانی اصطلاحاتی نوعندن هوائياتله طولديردی .

مثلا جدی بر علمك نوطلرينه تخصيص ايدلمش صحائف كنارنده پارس كلخانيلری لسانك زيوف الفاظی كوريلور ، تاريخه ، ادبياته عائد مفيد مباحثك اطراف صحائفنده آتيده‌كی اصطلاحات غريبه‌يه تصادف اولنور :

Nou-nou	سود ننه
Moche	چيركين
Gôsse	چوجق
Mome	كذا
Chigner	اغلامق
Parigot	پارسلی
Paf	طوره‌ميوب ييقيلان سرخوش
Pègre	سارق
Petit noir	قهوه فنجانی
Frangine	همشيره
Gago	آوال
Rupin	ظريف
Sauce	چامور ، ياغمور
Singe	اوستا
Taf	قورقو
Teuf-teuf	اوتوموبيل
Tube	يوكسك شاپقه

ادبيات كتاب ودفترلرينك كنار صحائفنده بوكلهلر ايله تشكيل اولنمش اويله جمل بى ادبانه وارايدى كه اونلردن بوراده بر نمونهجك ارائهسنه بيله حجاب قلم مانعدر .

مفتونك پارسده نظرياتنى شو صورتله دفاتر تحصيلنه قيد ايتديكى مكتسباتنك جهت عمليهسنى اجراده باشى دونهرك كوزلرى قرارهرق پك زياده طاشقيناق كوستر ديكى بر صرهده عمجهسى وفات ايدى ويردى: مفتون تحصيلنى ايلريلهده بيلمش اولديغى د جهده براقهرق درسعادته عودته مجبور اولدى. عمجهسى، مفتونك، وكندندن كوچك بولنان برادرى راجى ايله همشيرهسى لبيبهنك ايشلرينى درعهده ايتمشدى. عمجه افندينك وفاتيله بو ايشلر مفتونه انتقال ايلدى. مفتون پارسدهكى تنوع تفننى اثناسنده كويا علم حقوق تحصيلندنده كيرى طورمامشدى. استانبولهكلنجه عائلهسنك وراثت خصوصاتنه عائد ومحتاج رؤيت بعض امور حقوقيهسنى تسويه ايچون قولتوغنك آلتنه بر آووقات جزودانى صيقشديررق محكمه محكمه طولاشدى. كندى قولنجه هر ايشى يولنه

قويدى. وعائلهسنه شهرى يكرمى يكرمى .. ليرا قدر بر واردات تأمين ايتدى.

قادين ننه شكوره خانم:

ياش يتمشدن سكسانه طوغرى خطوه انداز... خانم ننهنك كنديسنه صورارسه كز اونك فكرى اللى بشده دهمير آتوب هيچ ايلريلهمهمك... سوز: الله بر... هرسنه تبديل ارقامه نه لزوم وار... فقط شكوره خانمك بو حسابى برچوق جهتدن يوط كلير. صيريتير. قادين ننهنك بو قولنه اعتماد لازم كلسه، اللیسنى متجاوز بولنان بيوك كريمهسى يعنى مفتونك والدهسى لطفيه خانمك ياشى اوتوز قرارلرنده بولنمق، اوتوزه ياقلاشان مفتونى اوزياشنه ايندیرمك، وآغابكلرندن برى آلتى ديكرى اون بر ياش كوچك اولان راجى ايله لبيبهنك سنلرينى صفره بالتنزيل ايكيسنىده هنوز آنالرندن طوغمامش يعنى غير موجود عد ايتمك ايجاب ايديور...

شكوره خانمك حسابندهكى بو غرابت بعضاً آلايه آلمق ايچون كندندن سؤال اولنور. كنديسى اللى بشنده اولنجه مفتونك ياشى اون وديكر

ایکی طورونی‌ده هنوز دنیایه کلمش بولنمق لازم، کلدیکی اکلاتیلیر... قادین ننه قاشلرینی چاتەرق:

— مفتونمی‌می سویلیورسکز؟ اودها دونکی چوجق آیول... دهایاشی نه باشی نه؟.. بنم نظرمده اوحالا اون یاشنده بیله دکل...

— یاراجی ایله لبیبه؟.. بونلره برياش تعیین ایتمك ایستەسەك نصل اولەجق؟.. آلتیشر آیلق دیمش اولسەق ایکیسنی‌ده انصافسزجه بیوتمش اولەجغز...

— آراجی لبیبه... اونلرمی؟ الٓهی بن اونلری آدمدن صایارمی‌یم هیچ؟

شکوره خانمك مخاطبی بومزعج سؤاللرنده براز دها اصرار کوستروب:

— آبیوك خانم تحف سویلیورسکز؟ کریمەکز لطفیه خانم ایلك چوجغی مفتون بکی سکز یاشندەمی طوغوردی؟

دیمش اولسه شو جوابی آلیر:

همازده اویلەیا! اولدن قیزلری شمدیکی کبی یکرمی بش یاشنه قدر بکلتمزلردی. پك ایرکن

قوجەیه ویررلردی. بن مرحومه تمام اون ایکی یاشنده واردم.

برکره رشتهٔ کلام بوزمین بیانه اوزانیرسه لاقیردی بویور. شکوره خانم تاکاینلکندن باشلار مرحومله کچیردیکی بتون صفحات حیاتنی طاتلی یرلرنده صیریتوب کوز سوزەرك، مرارتلی نقاطنده ککیروب آه ایدرك آکلاتیر. لاقیردیدن بوغازی قورور، برایکی یودوم صو ایچر، ینه آکلاتیر... قادین ننەنك اتمام حکایه ایتمسی مخاطبنك درجهٔ تحملنه کورەدر. دیکله‌ین‌ده نەقدر متانت استماع کورورسه اوقدر آکلاتیر.

بعضاً سوزدن پك بیتاب قالیرسه بش اون دقیقه قدر اویقو کسدیرر. ایشته بوفاصلهٔ نوم سامع ایچون کوزل برفرصتدر. او کوزلرینی یومار یومماز [illegible] فرار ایتملیدر. اکر ترك موقع مخاطبەده اهمال ایدیلیرسه، آغیر طورانیلیرسه قادین ننه کوزلرینی آچار آچماز صورار:

— نه آکلاتیوردم؟

— كلينا ككزى . . .

— سوزك نره‌سنه كلدكدى ؟ . .

ايشته بوسؤاله جواب بولمق عجبيدر . بيوك خانمك سوزلرنده برابتدا ، بر وسط ، بر انتها يوقدركه . . . بعضاً باشى صوكه‌اورته‌يى باشه كتيرر . حكايهٔ منقوله باشدن آشاغى‌يه انسجام منطقيدن محرومدر . سوزك نره‌سنده قالينديدى ؟ بونى دوشونملى . اونقطه‌يى تعيين ايچون بيوك خانمه ياردم ايتملى . فلان يرده قالدقدى ذيه بر سوز آتكزده نه اولورسه اولسون . اونقطه‌نك اسكى نقطه‌يه مطابقت تامه‌سى پك مطلوب دكلدر . بيوك خانم بوامرده مشكل پسندلك كوسترمز :

— ها أوت .

دير ، ينه باشلار . ينه اواسكى سوزلر . فقط اوقدر اوجى بوجاغى كلمز واديلره تشعيب كلام ايديليركه ديكله ينه ، كوز قرارمه‌سى عادتا بايغينلق كلير . بولاقيردى طوفانندن قورتولمق ايچون قادين ننه‌نك بر ايكنجى نوبت خوابنه انتظاردن باشقه چاره يوقدر . چونكه اوندن اول قالقمق ايسترسه‌كز :

— آيول طور . آللهكى سورسه‌ك ديكله . . .

ايشته بتيور . آندلريله اتككزدن چكر .

بويله چوق سويلمك بيوك خانم ايچون بر خسته‌لق ، برعلت براحتياج طبيعيدر . نه‌قدر سويلرسه اوقدر دردينى دوكمش ، خفيفله‌مش عادتا فرحله‌مش اولور . بومعلوليتك اصلى ، سببى ، حكمتى واردر . فقط اونى كيمسه‌دن دكل بيوك خانمك كندندن ديكله‌مليدر ، شويله باشلار :

— بن كنجلكمده برايچم صوايدم . اوقدر كوزلدم اوقدر كوزلدم كه آفت يانمده خاطايتسون ، أوت برايچم صو ايدم . . . شمدى نه‌صويم قالدى نه‌سيلم ؟ قوب قورودم اوده باشقه برحكايه . . سن‌ده قوجار انشاالله بنم كبى اولورسك‌ده آكلارسك ياورم . كلين اولديغم كونى سوقاقلر سيرجى آلمدى . كورنلر جمالمه پارمق ايصيرديلر . مرحوم قوجه‌م بنى قولتوقلايوب‌ده اوطه‌يه چيقارديغى زمان قاپى قپاندقدن صوكره شويله بريوزمه‌باقدى . والله حياتى كيتدى‌ده بياتى قالدى . بايله‌جقدى‌ده صويتشديردم . اما صوكره‌دن پك قيمتمى بيلمدى . بويله وقتسز

قوجه‌دم ایشته ، اوزمان کایندکمی بیله‌مدم . چوجق ایدم. قوجه نه‌در؟ أوبارق نه‌در؟ فرقنده بیله دکلدم . هی قوزوم هی باشمده قاواق یلی اسردی . . . رحمتلی بی صورار ایسه‌ك یاناقلرندن قان طاملار، کوربوز، اون طقوز یاشنده بر دلیقانلیدی. باصدیغی یری بیلمزدی . بر آتش پارچه‌سی آفاجاندی. اوبرظیرزوب بن برظیرزوب. ایکیمزده آنا بابا قیمتلیسی ایدك . اوزرمزه تیتررلردی . مروت کورمك اولورسه‌ده اویله اولسون . . . بزم قاری قوجه ، بر دیدیکمز ایکی اولمازدی . اوزمان ، طوغورمه‌دن بشقه ایشم یوقدی که سنه‌ده بر دانه . . . « وصفیه »م « بحسنی »م آه قره قاشلی « بدرالدین »م . . . ایکی آیلق کن قره طوپراغه کیردی . هپ بو یاوروجقلریمی بربر آرقه‌سی صره کومدم ، (بر ایکی ککیروب یاشارمش کوزلرینی مندیلنه سیلر ، آنی خیرقه‌سنك جیبنه صوقار . ایکی اوچ دیش قاقوله چیقاریر. اغزینه آتار. اوست چکه‌سنده برازصاغده، آلت چکه‌سنده برازصولده بولنان ایکی دیشی آره‌سنده قاقوله دانه‌لرینی چیکنه‌مك ایچون

ذلك، اعلی ایله اسفلی ایکی مخالف جهته چارپتیر. کهیش کتیر کبی بر شیلر یاپدقدن صکره) آه اوزمانلری نه‌قدر کوز یاشی دوکدم . نصیحت ویره‌نلرك سوزلری هیچ قولاقلریمه کیرمدیدی. صوکره افندم نه‌کلدیسه باشمه ینه طوغورمه‌دن کلدی؟ ایکنجی چوجغمده ، ایشته بومفتونك آناسی لطفیه‌مده لخوسه دوشکنده ایکن بکا آل باصمش، دها قرقیمی چیقارمه‌دن بنی اوطه‌مده یالکز براقمشلر. یانی باشمه برسپورکه اولسون قویمامشلر . آل ده باصمش نصل باصمش ؟ بیله‌میورم . کندمدن خبرم یوق . بنی کوستر مدکلری هکیم ، اوقوتمدقلری خواجه قالمدی . ممکن دکل اسکیسی کبی ذهنمی طوپلایه‌مدم . لاقردی‌یی چوق شکر سویله‌مسنه سویلیورم . فقط سویله‌نیلن شیئی پك آکلایه‌میورم.

خانه خلقی بیوك خانمك چالچکه‌لکنه اوغرامامق ایچون چوق یانه یناشمازلر ، « آجیق بنی دیکلیکز » دعوتیله ایتدیکی رجالره، ویردیکی آندلره پك قولاق آصمازلر. زواللینك صحبت جانلیلغی ، لاقیردیجیلغی تجربه ایدن مسافرلرده یانه تقربده

احتياط كوسترلر. بيچاره قادين قونوشمق ايچون عادتا آغاچدن آدم آرار. بعضاً اشتياق مصاحبتله كونلرجه يانوب يانوب‌ده قونوشه‌جق كيمسه بوله‌مينجه‌ طوروني درت ياشنده‌كي حسنه‌يي جدي بر مخاطب عديله قارشيسنه اوطورطور، قوجه قاريلره مخصوص فصاللغك بتون مناقشات منطقيه‌سني اوقدرجق چوجغك رد ويا تصديقنه حواله ايله سويله‌نير طورور.

اعتيادلري: قيشين طانده اوطورمق. اوستنه يورغان اورتولمش اوصيجاق كنبدك چكمه كوزينه قورو اوزوم ليلبي طولديره‌رق اغزي لاقيرديدن خالي قالدقجه يمشله مشغول اولمق. شكوره خانمك قولنجه اغزدنيلن عضوي حال عطالتده، مسدود براقق عادتا كناهدن معدوددر. يالاقردي ويايمشله اوايكي چكه ايشله‌ملي.. اغزي براز دينه‌نه‌جك اولورسه سنه‌لردن بري دوام ايتديكي چكه جيمناستيقنه كويا رخاوت كلير. لاقيردي ادماني بوزيلور.

طعام اثناسنده بر اليله كندي يمك، ديكريله اكمك ايچني يمكلرك صوينه باطيروب باطيروب

سفره آلتنده‌كي كديسي پاموغك قارني طويورمق.. خسته‌لغي زماننده هكيم علاجنه رغبت ايتمه‌مك، اكتساب عافيتي كندي علاجلرندن بكله‌مك، دها اولمازسه قورشون دوكدرمك.

سوديكي يمكلر: ترشي لاپه‌سي، چيلنبر، تيريد، نازلاج،.. تاتار بوره‌كي، پيرهو!..

مفتونك اجباريله خانه‌نك اصول معيشتي آلافرانغه‌يه دوكوله‌لي طاندر اورته‌دن قالديرلمش، اوكا بدل صوبا قورولمش اولديغندن بيچاره قادين ننه آرتق يوليله نه ليلبلريني ايصته‌بيليوردي نه‌ده ديزلريني... ترشي لاپه‌سني صورارسه‌كز ايشته اوكا بوسبتون حسرت قالمشدي. مفتون بولاپه‌يي أوده پيشيرتمك دكل اسمني بيله آغزينه آلديرميوردي. قادين ننه ترشي لاپه‌سنه شدت تحسرينى بيان ايچون نه‌زمان فتح دهان اشتها ايتسه طوروني همان:

— صوص عيب... لاپه نه ديمكدر؟.

او، بر نوع قويو چوربادر كه آلافرانغه‌ده اسمي، هله بر سفرده‌ده هيچ موقعي يوقدر. فرانسزجه‌ده «قاتاپلاسم» ديرلر بر لاپه واردر. فقط اكل

ایدلمز . خارجاً استعمال اولنور . اسمی ده سویلیورکه بوینمز . قادین ننه‌اسکی روجه‌بیله‌ایدك « قاتاپلاسم » دینجه‌ا كلاردك كه « قاتا » اوزرنده و « پلاسما » یاپشدرمه‌دیمكدر ... بناءً علیه بالعموم لاپه‌لر یاپشدیریلیر . اكل ایدلمز . بلكه فرانسه‌ده اون بشنجی اون آلتنجی عصرده بویله بریمك وارایدی . شمدی بونك اكای بتون بتون ده « موده » اولمشدر . La cuisins dans les siécles passés یعنی « كچمش عصرلرده مطبخ » سن بو كتابی اوقومدك .

قادین ننه‌نك یاری آ كلادیغی بو جوابه پك جانی صیقیلیر . فرانسز جدول اطعمه‌سنده موجود اولمیان یمكلرك اوخانه‌ده اكای همان ممنوع ... بر لاپه یمك ایچون سكز كتابی اوقومه‌لی ؟ لاپه یمز یاپشدیریلرمش . سبحان اه !.. اونك یاپشدیریلانی كتان تخمندن یاپیلیر ... آغری‌یه سیزی‌یه ترشی لاپه‌سی یاپشدیرلدیغی هانكی كتابده ؟ هانكی مملكتده كورلمش ؟ ..

آرتق بیوك خانم طیاناماز آغزینی آچار :

— بونلری كاشكی صاغلق سلامتله اوكرنمز اوله‌یدك ... هرلاقیردی‌یه برقولب طاقیورسك ...

ترشی لاپه‌سی یاپشدیریلیرمش . هایدی بوكا اویله دیدك ... یا اوجانم یوغورتلی تاتار بوره‌كی‌ده ... یاپشدیریلیر ؟ تره اوتلی ، پینیرلی (پیره‌هو) نییه‌قاچ زماندر ایچم تیتره‌یور ... بیقدم آرتق ظرافته پیشیرتدیكك او كوزاتلرندن . یومروق قدر قاسقاتی برپارچه ، بیچاق كسمز ، دیش كسمز ، آل ایله پارچه‌لانمز ... بوغازم ییرتیلیور یوبجه‌یه قدر ، بونه‌در ایتدیككك آیول ؟ آلافرانغه دییه كاسه‌لری اورته‌دن قالدیردق . طباقله‌چوربا ایچمكه‌باشلادق . كچن كونی بز یمك یركن قومشو هرمز خانم كلدی : « آ آیول طباقله‌می چوربا ایچیورسكز ؟ » دیدی . بزه كولدی كولدی كیتدی .

مفتونك خانه درونده آلافرانغه نامنه چیقاردیغی بدعتلره شكوره خانم سكز اون كون دیشنی صیقه‌رق تحمله اوغراشیور ، یالكز طورونك غیابندن سویلنمك ، آتوب طوتمقله اكتفا ایدییور . فقط كیفیت ترشی لاپه‌سندن ، یوغورتلی تاتار بوره كندن محرومیت كلیه‌یه نتیجه ویرنجه وجاهاً منازعه‌دن‌ده كندینی آله‌میوردی . عائله افرادندن كیم خسته‌لانسه ، مفتون بك

مریضنك نبضی طوتار، ساعتی چیقاریر، ضربانی صایار، دیلنه باقار، بطننی فسکلر، کوکسنی، آرقه‌سنی دیکلر. چونکه بك افندی پارسده بولوندیغی اثناده طب فاکولته‌لرینكده اوکندن کچمش، بلکه قاپیلرندن ایچری‌یه برایکی آدیم آتمش، بلکه قاپیجیلریله قونوشمش، بلکه اومبانینك دیوارلرینه سورونمش اولدیغندن ا. متنوع تحصیلی میاننه طبابتیده ادخال ایتمکسزین بوفندن تیزل جاهل دینه‌جك قدر نصیبسزلکله استانبوله عودتی بردرلو موافق بوله‌مامشدی. یعنی اوندنده (تعبیره مساعده بیوریلورسه) چاقدیغنی کوسترمك ایستردی.

تدابیر ابتدائیه نامنه اولان اصول متخذه‌سی شونلردی:

بیوکلره بنیه‌لرینه کوره بر مسهل، نوبت وارسه صولفاتو، چوجقلره تنقیه، اوچ کون صیقی دیه‌ت ... سوتدن بشقه برشی یوق. هله اکمك تماماً ممنوع ...

مسهل نه ایسه نه اما اوچ کونلك پرهیزدن کیمسه ممنون دکلدی. أوده خسته‌لانانلر مفتونك مداوات ابتدائیه‌سی ازعاجندن قورتولمق ایچون

کتیم مرض ایدرلردی. هله شکوره خانمك او، اوزون پرهیزه هیچ تحملی ایتمدی. بعضا:

— هو چوجقلر. براز باشم آغرییور اما صاقین مفتون طویمسون. بنی اوچ کون آج براقیر. بتون بتون درماندن دوشرم. کچن کونی آزیجق کیفسزلندمدی. معده‌م بوزولمشدی. بکا بیاض برتوز یوتدردی. یاریسنی بارداغه صویك ایچنه یاریسنی اغزمه آتدردی. ربم اسیرکه‌یه صرعه‌یه طوتولمش کبی اغزم کوپوروویردی. دیکیش قالدی بوغولیوردم. سوزمی یل آلسون آز قالدی کیدییوردم.

شکایتلریله کیفیت مرضنی کیزلر. چیقین چیقین، سپت سپت حفظ ایلدیکی کوکلردن، صاپلردن، یاپراقلردن، توزلردن مترکب ادویهٔ خصوصیه‌سنی استعمال ایله باذن خدا أییلشیر، برشیجکی قالمازدی. بیوك خانمك مسهل اوله‌رق استعمالنی اعتیاد ایندیکی سنامکی ایله [illegible] مضره‌سی حقنده مفتون قادین ننه‌سنه مفصل اوچ نطق ویردیکی حالده ینه سوز کار ایتدره‌مدی.

مفتونك والده‌سی لطفیه خانم. چقورجه

گوزلر ، اوزونجه چکه ، اسمر چهره‌سیله هپ والده‌سی شکوره خانمه آندیرر . براز باصیقجه پلتك تلفظی‌ده طبق آناسی . چال چکه‌لکده‌ده اوندن آشاغی قالماز . لکن لاقیردی‌ده شکوره‌یه یتشمك قابل دکل . ایکیسی‌ده سرعتلی و معناسز سوز صرفی خصوصنده امتحانه چکلسه‌لر لطفیه خیلی قیریق نومه‌رو آلیر . سنا بینلرنده یکرمی سنه‌لك بر فرق وار . سوز ابه‌لکنده قیزینك آناسنه یتیشه بیلمسی ایچون بو فرق سن قدر لاقیردی ادمانه دوامی اقتضا ایدر . قوجه قاریده اکسزه رسیس قوتلی ... قیزده آناسنك آزچوق هرحالنه مالك فقط بریکی ارتق درجهٔ کمالی بولمش ، چاچه‌رونلقده واصل مرتبهٔ قصوی اولمش ...

لطفیه خانم براز ایبدن کوتودن آکلار . صره‌سنه کوره خاطر صایار . ایجابنده لافه براز یکون طوته بیله‌جك قدر چکه‌سنه بیوره‌بیلیر . باخصوص مفتونی چوق سوه‌ر . اوغلنك بتون قصورلرینی بر مزیت عد ایدر . آلافرانقه‌لق ابتلاسیله قاقیشدیغی افراطپرستلکی خوش کورور .

هله آلافرانقه‌نك لطفیه خانم کبی کچکین قادینلره پودره‌وسائر تلوینات وجهیه خصوصنده کوستردیکی مساعده‌یی سوء استعمال درجه‌سنه واردیرر . توالتنه کرمی ویردیکی ساعتلرده بعضاً مفتونه محزونانه نظرلر فرلاته‌رق :

— آه باباك صاغ اوله ایدی‌ده بنی بویله شوسلو کوره ایدی ...

دیمکدن کندینی آلاماز ...

تیزه‌وسیله خانم : بوده والده‌سیله همشیره‌سنك بر انموذج خلقتلری دینه‌جك بنیه‌ده بر قادین ، اناسی کبی بوده چال چکه ، بوده قصال ، لکن او[illegible]انه‌ده‌کی [illegible]قمی صیغنتیلقدن باشقه برشی دکل ... قوجه‌سی اوزون چارشی اصنافندن فقیر بر آدم . کچنمه‌لری قوت لایموت درجه‌سنده ... قوم‌قاپی طرفلرنده ایکی اوطه‌لی بر اولری وار . فقط وسیله خانم اوده اوطورمازکه .. ربیعه وحسنه اسمنده‌کی بری بیوك دیکری کوچك ایکی کریمه‌سنی آلیر آبلاسی لطیفه خانمك اوینه کیدر . چونکه آبلاسی زنکین ... اونلرده یمه ایچمه بولجه ... اه ویرسون آبلاسنك هر

دیلدن سویلر ، هر فندن دم اورر، هر صنعتدن آکلار. آلافرانغه براوغلی وار. مرحوم قوجه‌سندن‌ده برقاچ ایراد قالمش، مفتون‌ده قازانیور؛ أوی چویرییور . آشجیلر ، اوشاقلر ، خدمتجیلر استخدام ایدییور. قیشك استانبولده، یازین صیفیه‌لرده یاشایورلر. همشیره‌سنك شو معیشتنه نسبةً وسیله خانم عادتا افقر فقرادن قالیور.. لطفیه‌نك بورفاهنی پك بیوك برسعادت عدیله قصقانیور. یازقیش همشیره‌سنك أوندن چیقمدیغی، کندینی‌ده چوجقلرینی‌ده همان دائماً اوکا بسیلندیکی حالده‌ینه سببنی پك تفسیر ایده‌مدیکی برقصقانجلق کیزلی کیزل ایچنی ییور، کمیرییوردی. اودرجه‌ده که بعض خصوصاتده بوقصقانجلغنك عادتا نفرت مرتبه‌سنه واردیغنی حس ایدر فقط تنفرینی اظهاره پك جسارت کوستره‌مز. یالکز آره‌صره ایهاملی سوزلر ، قاپالی استهزارله آبلاسی علیهنده اوکا بوکا اوفاق تفك زبان درازلقلرده بولنمقدن‌ده کندینی بوسبتون آله‌مازدی . لطفیه‌نك وسیله نظرنده‌کی اك بیوك قباحتی ، اك عفو اولنماز معایبی پودره سورمه‌سی ، قیرمه‌لی أثواب، بونجقلی

خیرقه‌لر کیمسیدی. آبلاسنی اویله سوسلی کورنجه، آغزلرینی صیقی عد ایتدیکی بعض دوست قادینلرك قولاقلرینه اکیله‌رك :

— همشیره‌نك حالنی کورییورمیسکز ؟ قوقلایه دونیور. بویاشدن صوکره یاراشمیور : دیلمك اوجنه کلیور. سویلیه‌جکم همشیره برلره قولاغکی ارقه‌که آت‌ده دیکله . سنك بوسوسك ایچون نه‌لر سویلیورلر . دیه‌جکم . بوسوزمی قصقانجلغمه حمل ایده‌جك... ربم کوسترمسون نیچون قصقانه‌یم ؟.. قیزقرده‌شم دکلمی. دیبالر کیسه، پیرلانته‌لره غرق اولسه افتخار ایده‌رم . فقط یاپدیغنی یاقیشدیرملی. کیمسه‌یی کندینه کولدرمامه‌لی. اوغلنك سوزینه اویویورده آلافرانغه اوله‌جنم دیه بام باشقه برشکل وشمائله کیرییور.

دن طوتدردیغی مؤاخذاتی خیلی اوزاتیر؛ مخاطبنك محرمیتنه اولان امنیتی نسبتنده آچیلیر، سویله‌نیر :

وسیله خانمك ایچنی ییوب بیتیره‌ن برامل ؛ امل حیاتی واردر . بیوك کریمه‌سی ربیعه‌یی همشیره‌زاده‌سی مفتونه ویرمك. آبلاسی بوازدواجی

تصویبله اجراسنه غیرت کوسترسه اونك بتون قباحتنی، معایبنی عفوه حاضردی. صایغیسز لطفیه خانم کندینه یاپدیرتدیغی ایپکلی البسه‌لردن، بونجقلی خرقه‌لردن آره‌ده صره‌ده بر دانه‌جك اولسون همشیره‌سنه یاپدرتسه، هیچ اولمازسه کندینك شویله‌چاله قوللانلمش اثوابندن بعضلرینی اوکا ویرسه، اوزمان بیوك همشیره‌سنك سوسی، دوزه‌نی کوچکنه پك اوقدر چیرکین، کولنج یاراشیقسز کوروم[illegible]یکدی.

راجی بك ... مفتونك کوچك برادری، یکرمی اوچ یکرمی درت یاشلرنده بر دلیقانلی، سیماجه، وجودجه نه آناسنه بکزر، نه برادرینه... بو، اونلر کبی ضعیف دکل، کوربوزدر، طوپ‌با‌لاقدر. اخلاقاده بینلرنده چوق فرق واردر. راجی اویله آلافرانغه بدلاسی دکلدر. اوجهته پك مراقی یوقدر.

هر کوزلك بر قصوری بولنمق برامر ضروری ایمش. ضرب مثل اویله دییور. بونك‌ده الك ضعیف، یوفقه طرفی «خبازانلق» در. کندیسی کوزلجه قرنی طویورسون‌ده سفره ایسترسه

آلانورقه، ایسترسه آلافرانغه مرتب اولسون. راجی شکمپرورلك نقطهٔ نظرندن هر ایکی اصولده طعام ایدیشی‌ده اوزون اوزادی‌یه تدقیق ایتمش، ایکیسنده‌ده یکدیکرینه قارشی بعض اسباب رجحانیه بولمشدی. چتال بیچاق استعمالی، سفرده‌ده سرعت اکلی نوعما تصعیب وتأخیر ایتدیکندن سهولت وسرعت تناول جهتیله آلاتورقه‌یی ترجیح ایدردی. چونکه چتالك دندان عطالتنه سکیرلمش [illegible]

أویروب چویره‌دنسه اونی اویله هپ بردن لوپه‌دەك یوتی ویرمکده‌کی سرعت قابل انکار دکلدر. آلاتورقه طعام ایدیشك تکلفدن آزاده‌لکی، سرعت اکله مداری جهتیله آلافرانغه‌یه تفوقنی اثبات صددنده راجی اغابکنه قارشی‌چکه صاللامغه اوغراشدیغی زمان شوجوابی آلیردی:

— بوغولور کبی طیقینمه‌ده نه‌معنا وار آرقه‌کدن آتلی قوغالامیوریا؟.. اوکنکده، طباغکده‌کی پارچه سنك ... اورایه باشقه‌سنك ألی اوزانه‌جق دکل ... لقمه‌کی آغیر آغیر کس،

آغیر آغیر چیکنه، آغیر آغیر یوت . بویله ینیلن طعام سهولتله هضم ایدیلیر . چیکنه‌مدن یودیلن یمکی معده نصل هضم ایده‌بیلیر ؟ سن آغزیکك ، دیشلریکك هضم ایچون اولان وظائف ابتدائیه‌لرینی‌ده زواللی معده‌که تحمیل ایدییور - سك ... چوق سورمیه‌جك سن‌ده آلام معده باشلایه‌جقدر .

برادرینك بو سوزلرینه قارشی راجی اکثری برجواب بوله‌مز . اویله یوتقونور طوروردی .

صحنلرك ، لنکرلرك جسامت و محتویاتی ، سفره‌ده کیلرك عددیله متناسباً استحضار ایدیلن آلاتورقه سفره‌لر مستثنا . . . فقط اورته یرده کوچوره‌لك ، یعنی علی العاده [illegible] قطعه‌سنده برصحن ، ایچنده ایریلی اوفاقلی اوچ کمیك ، بونك اطرافنده سکز ، طقوز کشی . . . بولندیغکز محلده اویله برتهالك شکمپرورانه ایله صحنه هجوم کوسترمکه پك مساعد بریر دکل ... شویله آغیر آغیر ، قیریله دوکوله یمك ایجاب ایدییور . الکزی صحنده اوککزه اصابت ایدن ات پارچه‌سنه صونديکز . أت کوزل پیشمش و کمیك اوزری‌ده طولغونجه ایسه

برپارچه‌شی قوپاره‌بیلیرسکز . یاطعام پیشکین دکلسه ؛ اورادن غدایی قوپاروب آلمق هرپارمغك خرجی کلدر . الکزی مدت مدیده صحنده بولندرمقده عیب . . . برشی قوپاره‌مدیغکزی یعنی اوبجریکمز لککزی یانکزده [illegible]

[illegible]

موافق دکلدر ...اوحالده کویاصحندن قسمتکزی آلمشسکز طرزنده برحقه‌بازلقله الکزی آغزیکزه کوتوروب اولقمهٔ موهومه‌یی عافیتله یوتیور کبی یاپه‌رق پارماقلریکزك اوجلرینی یالامقدن باشقه چاره یوق . . . أتلر پشکین کمیکلر طولغونجه‌ده اولسهٔ صحنك جسامتی اطرافنده کیلرك عددیله متناسب بولنمازسه اوچنجی لقمه‌ده پارماقلریکزی چیلاق بر کمیکه سورتوب سورتوب آغزیکزه بوم بوش کوتورمك اضطراری‌ینه حاصل اولور .

آچ قالدیغکز نه ایسه‌نه . . . خانه صاحبنك فرط نزاکتی‌ده سزی برطرفدن صیقار :

— امان افندم هیچ بیوزمیورسکز !

التفاتلرینه مقابل .

— اه زیاده ایتسون چوق یدم .

قبیلندن جواب یتشدرملیدر .

خانه صاحبی مكرملكنی پك ایلری واردیررسه، چوق طویمشلره مخصوص سوزوك كوز و بر طورعطالتاه آلكزی كوكسكزه كوتوروب بوش معده كزك شیشكینلكنی بالارائه :

— مرحمت بیورك افندم . ارتق قولكزده حال قالمدی . شرف عالیكزه ینه بوكون فضله قاچیردق ...

سوزلریله آچ قارننه شویولده مقابلهٔ شكرانیه ده بولنمق ، عادتا برفریضهٔ تربیه حكمنده‌در .

آلاتورقه‌ده یمكلر پك پیشكین ومبذول‌ده اولسه ینه عین قابده هر كسك پارمقلریله دیدكله یوب طوردیغی بر كمیكی سزده دیدیكله‌مك ، سفره ده كیلردن برینك تلطیفاً الیله قوپاروب سزه اكرام ایتدیكی برپارچه‌یی آلوب یمك بو اصول اكله آلیشقین اولمیانلر ایچون پك مشكل الاتباع بر كیفیتدر . اللرك تمیز اولدیغی ادعا اولنسه‌ده اغزه كیروب چیقدقجه پارمقلر سالیه ایله هردائم تماسه كله‌جكندن بو تمیزلك برادعادن عبارت قالیر . مسئله‌نك اهمیتی یالكز طهارتدن عبارت دكلدر .

بو اصول اكل حفظ الصحه وسرایت امراض نقاط نظرندن جداً شایان مجانبتدر .

آلاتورقه ایله آلافرانغه بیننده متوسط بر نوع سفره ترتیبی واركه شمدیلرده بو اصول كیتدكجه تعمم ایدییور ... مدور بریمك ماصه‌سی ، اطرافنده اسكمله‌لر ، هركسك اوكنده بر طباق ، بر چتال قاشیق . فقط بیچاق یوق ، حال بوكه بیچاقسز چتال هیچ برایش كوره‌مز ، قوپارلمسی ایجاب ایدن أت پارچه‌سنك اوزرینه صاپلانوب قالیر ، فرض ایدیكزكه اوكگزده بر بزولا پارچه‌سی وار . برالده بیچاق اولمایِنجه چتال ، بو پارچه‌نك اكلنی نصل تسهیل ایده‌بیلیر ؟ بیزولایی اكل ایچون یاچتالی بر طرفه براقوب اتی أل ایله پارچه‌لملی یاخود كه كولباصدینك كمیكندن طوتارق یمكه باشلامالی ... كولباصدی بویله اولنجه یومروق كبی قالین وقباجه اولان بیفتك ، فیله‌تو پارچه‌لرینی اكل ایچون یالكز چتالك او قوجه لحم پاره‌لری آغزه قدر كوتورمكدن بشقه بر وساطت تسهیلیه‌سی اولاماز . تام پورسیون بر فیله‌طونی آغزه كوتورمك برشی دكل . فقط اونی طاقیله یوتمق معرفتدركه شكمپرورلكله الك زیاده مشتهر اولانلرده بیله اومرتبه بر وسعت دهن ! اویله

سو بوروسی قدر بر «مری» تصور ایدیله‌مز .

لکن دینه‌جك که اویله یاریم الافرانقه سفره‌لرده اوکی قوجه پارچه بیفتکلر ، فیله‌لر آرامه ... یك اعلی اما برابر بیچاق اولمایجه چتال هرحالده معاونتسز قالمش دیمکدر . بومتوسط سفره‌لرده هر کسك اوکنده‌کی طباقلر اکمك وضعنه مخصوص کبی اویله‌سوس ایچون طورییور ، ینه هر کس اورته‌ده‌کی عین قابه چتال اوزاتیور ، فرض اولنسون که سفره‌نك مرکزنده‌کی صحنك محتویاتی بیفتك دکلدرده یخنیدر . یالکز چتال ایله یخنی‌یی قوپارمق بیچاقسز بیفتك‌ته‌دن دها قولای‌میدر ظن ایدرسکز ؟ چتالی یخنی پارچه‌سنه صاپلار صاغه صوله بر زدفعه بورارسکز ؛ نه قوپارسه بختکزده ... یا لقمه اطلاقنه سزا بر شی قوپارمغه موفق اوله‌مازسه‌کز . برقاچ دقیقه صحنك ایچنده اویناموقده اوله‌ماز ... سز اورادن قولکزی چکه‌جکسکز که یانکزده‌کی‌ده اوزانسون ... چتالی بر ، ایکی دفعه بوروب کیری چکدیکز . برده‌باقدیکز که اوزرینه برقاچ تل عضله الیافدن باشقه‌برشی طاقلمامش . چار ناچار اونی اغزیکزه کوتوروب یالادقدن

صوکره تکرار صحنه اوزانملی ، بو عدم موفقیتکز سکز اون لقمه‌ده تکرار ایدیلسه [illegible] :

— رجا ایدرم افندم هیچ بیورلمیور .

یوللو التفاتلرینی تکذیب ایچون معده‌کزك بوشلغنه رغماً :

ییورم افندم اوزولمیکز ...

[illegible]

مغه اوغراشه‌رق « یارب شکر » دیر سفره‌دن قالقارسکز .

مفتون ، کوچك برادرینه آلافرانقه‌نك ظرافتندن ، نزاکتندن بحثه اوغراشیر . اونك برطاقم اینجه‌لکلر ، « فی‌نه‌س » لرله مألوفیتنه چالیشیر کن راجی نه‌یاپاریاپار ، بحثی « غاسترونومی » یعنی شکمپرولك اوزرینه چویرر ، سفره‌لرك انواعندن و بونلرك هر برنده کوریلن منافع و محاذیر مخصوصه‌دن اوزون اوزادی‌یه سوز آچمق یولنی بولوردی .

آلافرانغه سفره‌نك برطاقم تکلفات مزعجه‌سنه مبنی اوبور راجی ، صحنلر بیوك ، آتلر پیشکین ، یمکلر بول اولمق شرطیله آلاتورقه‌یی ، یاخود

متوسط اصولی بسبتون آلافرانغه سفره‌لره ترجیح ایله برادرینی قیزدیرر، اوزواللی آلافرانغه بدلاسنه بواوچ درلو سفره‌نك یکدیکریله مقایسه‌سی حقنده بویله ساعتلرجه چکه یورار دوروردی .

راجی استانبولده برطالبه میسر اوله‌بیله‌جك درجه‌ده تحصیل کورمشدی . بیوك برادرینه نسبةً اخلاقی متین ، اوزو طوغری ، سوزی طوغریدی . قرداشنك افراطپرستانه آلافرانغه زوزکانلکلرینه بعضاً پك جانی صیقلیر . افراد عائله‌سنی برادرینك برابتلاسنك بر چوق ازعاجاتندن قورتارمق ایچون الندن کلدیکی قدر اوغراشیر . غلبه ایده‌بیله‌جکنه عقلی کسدیکی نقطه‌لرده طوغری‌یی سویلمکدن صیقلماز . اوزون اوزادی‌یه مجادلاتدن کیری طورمزدی . اما بکیسنك ثروت عائله‌لرینه [illegible] کوسته‌دیکی [illegible] استهزای انامه اوغرادیغی جهتلری بیله بعضاً تصریحدن چکنمزدی . مفتونك اسمنی قوجه‌دلی قویمشدی . غیابندن اسمنی ذکر ایتدیکی زمان اونی هپ بونام مزیفانه ایله یاد ایدردی .

مفتونك همشیره‌سی لبیبه خانم . بوده اون سکز اون طقوزنده وار . فرط سمانه‌یه مبتلا برقیز . ضعیفلامق ایچون [illegible] اعلاناتده کوردیکی ادویهٔ کاذبه‌یی هپ بر بر [illegible]

[illegible] بشقه برنتیجه استحصالنه موفق اوله‌مامشدر أوده‌کی دربدر حالی پك اوقدر خوش، اوقدر آلالی دکلدی . [illegible] یودره، آللق سوروندیکی، قاشلرینی ایسله‌دیکی، [illegible]

[illegible] برحسن وآن، برجاذبه پیدا اولوردی. لبیبه خانمك توالتنده‌کی اك بیوك موفقیتی یناق چوروسنه [illegible] بینغل ، پوفور ، پوفور یوردیکی زمان کندینی قهرمان قیونه بکزه‌تن قابا زنپرستانك [illegible] غیر نزیهلرینه پك جانی صیقلیر ، همان [illegible] یعنی ایشیدلمز برمراق ایله :

— دیلك طوتولسون .

دیمکدن کندینی آله‌مازدی .

لیبه‌نك بونقیصه دها طوغریسی بوفضله‌ٔ خلقتنی سترایچون تحصیلنه اعتنا ایتمك، ذكاوعرفاننه وسعت ویرمك لزومنی مفتون شدتله حس ایده‌رك كندی كندینه :

— Il faut dorer la pilule pour la faire avaler à un beau frère riche.

زنکین برانشته‌یه یوتدرمق ایچون حبی یالدیزلامالی دیمشدی .

بر کنج قیزك صباح تووالتی ، بر کنج قیزك اوکله تووالتی ، بر کنج قیزك اقشام تووالتی ، بر کنج قیزك سفره تووالتی ، بر کنج قیزك مسافرلك تووالتی ، بر کنج قیزك سوقاق تووالتی نامله‌ریله لیبه‌یه بش اون قات البسه یاپدردی . وبونلرك savoir-vivre یه تطبیقاً کییلمك وچیقارلمق زمانلرینی تعیین وتعلیم ایتدی . بی‌چاره لیبه بویله تصریحاتله سکز دفعه اثواب دکشدیرمکه نه‌قدر قویمشدی .

اونی هپ انسزجه‌یه باشلادی . بوابتدادن بش

آلتی سنه صوکره قیزده پك سطحی پك عجیب برتنوع تفنن حاصل اولدی ، زواللی لیبه ذهننه طیقشدیریلان بومعلومات غریبه ایچنده دونوب دولاشیور ، صولت عرفانی ایچین بر درلو بر مجرای موافق بوله‌میه‌رق شاشیریوردی .

بوکون « پول ایله ویرژینی » حکایه‌سنده‌کی او محبت معصومانه‌نك اوغرادیغی افتراقه مؤلمه اغلارکن یارین النه‌طوتوشدیریلان پك مادی ، پك حیوانی مصوارتی وغلظت بیانیله ذهنی شورافکن برحاله دوشیره‌ن براثرك تأثیرات متضاده‌سی آلتنده بوکالیوردی . بوسطحی معلومات متنوعه‌سیله لیبه فرانسزلرك « بابلو » یعنی ماوی چوراب دیدکلری طفره فروش ادیبه‌لرینه دوندی . قیمت ادبیه‌سنی مفتوندن باشقه کیمسه‌نك تقدیر ایده‌میه‌جکی ماهیتده بعض ادبی پارچه‌لر قره‌لامق استعدادینی بیله کوستردی . مفتون بك همشیره‌سنده‌کی بو استعداد عمیق ادبی‌یی بعضاً او مرتبه تقدیر ایدییوردی که :

— بویله کیدرسه بزم لیبه (شعرای دقادانیه) دن مشهور (وه‌رلن) ك قادینی اوله‌جق یعنی اوقدرتده بر خارقه کسیله‌جك . . .

دیمکه قدر واریبوردی .

عائله وارداتی بر زنجی آشجیدن ، بری ارکك دیکری قادین ایکی خدمتجیدن صوکره بزده کوچك خانم مربیه طوتمغه مساعد اولمدیغندن مفتون همشیره‌سنك تحصیل جهتنی کندی درعهده ایلمش ، «پراتیق» طرفنی‌ده مادموازل ألنی‌یه حواله ایتمشدی .

تیزه وسیله خانمك کریمه‌سی ربیعه ، اون آلتیسنده قدر ، اسمرجه ، قوروجه اوفاجق سیاه کوزلی برقیز . تحصیل وتربیه نامنه بر قاچ سنه مکتب ابتدائیدن باشقه برشی کورمامش ... محله‌لری اولان قوم قپو سمتنده بیودلمش ، یاری اوده یاری سوقاقده آلیشدیرلمش . . . اطفال ذکوره مخصوص ، قایدیراق ، بردربر ، جویز ، طوپ اویونلرنده ملکه پیدا ایتمش . میزیقجیاقده بین الاطفال سوء شهرت قازانمش ، قیص قیص قیص تشویقیله کوپکلری آزیشدرمق ، اسکیجی یهودی‌یی طاشلامق ، یغورتجینك طابله‌سنه طاش آتمق ، کاغد حلواجیسنك جاملی محفظه‌سنی قیرمق ، أل چابقلغیله طابله‌دن کوفه‌دن ، کباب

کستانه ، الما فندق آشیرمق ، ویرانه‌لرده باللی بابا ، ایصیرغانلر آره‌سنده اوچورتمه هوالاندرمق خصوصاتنده اوغلانلردن هیچ آشاغی قالماز . هانکی برجهته حمله ایچون قوشمق ایجاب ایتسه طاقونیه‌لرینی ایکی قولتوغنك آلتنه صیقیشدیرور ، چیپلاق آیاق همان سیرتیر ، سبکبار اولمق لازم کلیرسه آیاق قابلرینی محله بقالنك پیکه‌سی آلتنه براقیر . پك عجله زمانلرده سوقاغه ، راست کله بریره فیرلاتیویرر ، صوکره بوله‌ماز ، اقشام خانه‌سنه یالین آیاق عودت ایدر ، اولا برفصل آناسندن ، بعده بر ایکنجی فصل‌ده باباسندن طایاق یر . صباح اولنجه طایاغك آجیسنی اونوتور ، چوملکدن بر از اکمك ، دولابدن بر دیلم پینیر کسر ، مطبخ نعلینلرینی آیاقلرینه کچیرنجه ینه سوقاغه فیرلار ، جامع حولیسنده‌کی اویونك برنجی فصلنه یتیشیر .

والده‌سی باقارکه اوده قیز یوق ... یوق اولان یالکز اوندن‌ده عبارت دکل ، مطبخ نعلینلری‌ده نابدید اولمش ... خاتونجغز بوامرده تجربه دیده‌در . ایشی همان اکلایه‌رق :

— آدوستلر اون کونك ایچنده بر چیفت قوندوره ایکی چیفت طاقونیه ... اك صوکنده مطبخك نعلینلری ده می کیتدی ؟

فریادیله باشنی اورتر ، صولوغی طوغری جامع ایچنده آلیر . پرده باقارکه کریمه‌سی چوجقلرله اویونه دالمش :

— آقرده‌شم حسین ایکی دفعه « بوقسو » اولدی . بن بونی صایمام ...

دییه حایقرییور .

— سنی کیدی چنکانه قیزی سنی !. هانی یا نعلینلر ؟ ..

فریادیله آناسی بر واویلادر قوپاریر ...

نعلینلرمی؟ قیزك آیاغنده اویله شی یوق. ینه بر طرفه فیرلاتمش . صاغه باقارلر صوله باقارلر نعلینلری قوندکسه بول ...

وسیله خانم ربیعه‌یی اوه کتیرر. بویاراماز قیزی او کونی مکتبه کوندره‌بیلمك ایچون آیاغنه برشی بولوب کیدرمك لازم . وسیله آرتق دولابلری ، مردیوه‌ن آلتلرینی قارشدیرر . یا کندی اسکی قوندوره‌لرندن ، اسقارپینلرندن ، یاخود قوجه‌سنك

اسکی تزلکلرندن برشی بولور. بولنان شی قیزك آیاغنه پك بیوك ، پك شابسال کله‌بیلیر اما نه‌ه! نه اولورسه اولسون چوجق آیاغنه برشی کیسده مکتبدن قالمسون ..

[illegible]

ربیعه قوجه آیاق قابلرینی سوروکله‌یه سوروکله‌یه مکتبه کیدر . آواز قرائتلریله مکتبی طولدیران رفیقه‌لری میانه قاتیلیر .

قیز بیور، اولا باش اورتوسنه صوکره حاشاهه کیرر. مکتبدن فیضیاب اولان ...

قرائتی « بیکیسیون بنی » حدودینی پك آشامز. او درجه‌ده که مکتبه درت بش سنه‌لك مداومتی کأن لم یکن حکمنده قالیر . ایکی سطرلق بر عباره اوقومق رسوخنی پیدا ایده‌مز . مکتبك یادکار تحصیلی اوله‌رق قیزك خاطرنده یالکز بعض الهیلر قالمشدی .

اوت ربیعه‌نك یادکار تحصیلی ایشته بونلردی. ارکك چوجقلرله زیاده اوینامسی، دوشوب قالقماسی. قیزك طبیعت ، اخلاق اطوارجه انلره بکزه‌مسنی انتاج ایتمشدی که بر ینه حدتلندیکی زمان محروم تربیه محله چوجقلرندن ایشیدلدیکی کبی شتوم غلیظه استعمال ایدردی .

تيزه‌ى وسيله خانمك يكنى [illegible]

[illegible] ايشته بويله بر قيزدى .

[illegible] قرده‌شى [illegible] ... ياش [illegible] آ صرف ايتديكى تعبيراتى بيوك [illegible] آثار [illegible] . بوده تربيه‌جه بيوك همشيره‌سنك نسخهٔ ثانيه‌سى . . . دها مكتبه كيتمك يوق . [illegible] اوليش اوعائله‌يه مخصوص بر موهبه ... والده‌سى وسيله خانمه :

— ماشاءالله قيزكز نه قدر ديللى ؟ ... [illegible] [illegible] :

— [illegible]

اونك ايچون ايشته بويله بلبل كبى اولدى .

[illegible]

وسيله خانمك چوجقلرينك ايلك مكتب [illegible] . اوزه‌ن [illegible] شيده صاتارلر هنوز يورى‌مامش چوجقلره

مخصوص آلتلرى دليكلى اوكارى سوركولى كوچك اسكمله‌لر واردر . ايشته وسيله خانم اونك ايچنه چوجقلرينى اوطورتيور . اللرينه‌ده يابر ديلم اكمك ياخود موز [illegible] ، الما ، پورتقال نوعندن بر يمش طوتوشديرر . سوقاق قاپيسنك تك قناديني آچار :

— باق ياوروم شمدى بورادن داده‌لر بكچه‌جك .

نوازشيله اسكمله‌يى اورايه يرلشديرر . كندى كيدر أو ايشيله مشغول اولور .

چوجغك آلتنده لازمايسى ، آلندميه‌جى اوكنده مكمل بر سوقاق پانوراماسى . كان كيكن قيامت ... ياورو يجق آرتق هر براحتياجدن وارسته ديمك . . چوجق ساعتلرله اوراده اوطورور ، آكلانير . بعضاً كوچكلر اللردن اكمكنى چوده كى قاپارلر . يوزينه ، آغزينه ياغليجه ، سودلينه بر شيلر بولاشمش ايسه اونارى‌ده يالارلر ... قيز حايقرير :

— آننه . . قوچوقوچو بنم اكمكمى [illegible] . .

آننه‌سى جواب ويرر :

— كيدى يرامازلر كيدى. بن شمدى كليرسه‌م اوقوچوقوچولرى هب دوكر كبرتيرم .

فقط وسيله خانمك قوچوقوچولر عليهنده‌كى بو تهديداتى چوجغى آووتمق ايچون قورولافدن عبارتدر . ايشى براقوب حسنه‌نك يانينه چيقماز . قيز حايقردقجه والده‌سى اونك بو فريادلرينه قارشى تسلى بخش اوله‌جق جوابلر ويرر . قيزده اويله آوونور كيدر .

اركك چوجقلرك قايديراق، بردربر، اوزون اشـك ، جوز ، حمـام قيزدى اويونلرى هب حسنه‌نك اوكنده اوينانير . بو اويونلر اثناسنده اطفالك بالتهور يكديكرلرينه قارشى بولندقلرى تجاوزات لسانيه‌يى، تعبيرات غليظه‌يى هپ ايشيدير . يالكز ايشتمكله قالماز . بر فونوغراف كبى ضبط ايدر . اقشام سفره باشنده باباسـنه اويله اطالهٔ لسانده بولنوركه آدمجغز بعضاً زوجه‌سنه :

— شويمورجاغى يانمدن قالدير . شمدى بر يومروق اوروب چكه‌سنى طاغيده‌جغم .. باقسه‌كه آ سوكويور. كيمدن اوكره‌نيور بو پيسلكلرى . .

زوجه‌سى — كيمدن اوكره‌نه‌جك آقوجه‌جغم؟

ياسندن يابندن . . . دها مكتبه ! كيتمدى كه .. اوقدرجق چوجغك لاقيرديسنه قيزيليرمى ؟ او سوكمكى نه بيله‌جك ؟ . .

— نصل نه بيله‌جك ؟ سوكيور . هم ده بر طلومباجى كبى قويو قويو ... ايشتميورميسك ؟

— اوقدرجق چوجق سويلديكى سـوزك معناسنى بيله بيلمز . . . .

حسنه عارسز عارسز صريته‌رق :

— نيچين بيلميه‌جكم ؟ .. پك اعلا بيليرم ... سنى كيدى آناسنى عورتى . . . .

باباسى همان النى اوزاتوب حسنه‌نك دوداقلرينى طوته‌رق قوپاره‌جقمش كبى صاغه صوله صيقيجه بورار . قيز بوغوق بوغوق حايقرمغه باشلار .

وسيله خانم تلاشله :

— براق آيول . . قيزك نفسى كسيله‌جك . .

— كسيلسون ! . طويميورميسـك اولمش آنامه سوكيور . عورته يعنى سكا ، آناسنه قارشى آغزينى بوزيور .

— افندى سويليور اما معناسـنى بيلمه‌دن سويليور . يتشميه‌سيجه پيچ قوروسى . . .

حسنه ایکی النی کوزلرینه کوتوروب اوغوشدیره‌رق :

— نه‌یه پیچ قوروسی اوله‌یم ؟ .. بنم بابام ایشته ...

باباسی — کوره‌یورمیسک ؟ .. سن بیلمز دیورسك اما پیچك نه دیمك اولدیغی سندن بندن ای بیلیور ...

وسیله خانم — (استغرابله) قیز پیچ نه دیمك ؟

حسنه — باباسی یبانجی اولورسه ...

وسیله خانم — (پارمغنی اغزینه کوتوره‌رك) امان زمانه چوجقلری ... قیزم نره‌دن اوکره‌نیورسك سن بونلری ...

حسنه — کچن کونی سوقاقده عمر صادقه پیچ دیدی‌ده اوده بنم بابام یبانجی دکل ... بن بابامك اوغلویم دیدی .

آناسی ، باباسی حسنه‌یی دها اینجه‌دن اینجه‌یه امتحانه قالقیشیرلر ، اطفال صغیره ایچون برمکتب ابتدائی اولان سوقاقده ایدندیکی معلومات واسعه فقط غیر مؤدبه‌یه حیرتده قالوب جداً پارماق ایصیرلردی .

مفتون بك برکون بیوك والده‌سی شکوره

خانمدن اعتباراً بتون عائله‌سی افرادینی ، کندی نزدلرنده مسافر بولنان تیزه‌سی وسیله خانمی ، قیزلرینی ، ظرافته ، ألنی‌یه وارنجه‌یه قدر جمله‌سنی براوطه‌یه طوپلایه‌رق « عملی آداب معاشرت » فننك مهم برمبحثندن تدریسه ابتدار ایلدی . الك اول برادری راجی‌یی موقع امتحانه چکه‌رك صوردی :

— فرض ایت که مکلف بر آلافرانغه سفره‌ده بولنیورز . کبار مادامل‌ر ، موسیولرده وار . اورته‌یه بتون برطاووق کلدی . بو طاووغك حاضر بالطعام اولانلره تقسیمی کیفیت مهمه‌سی‌ده سکا حواله ایدلدی . بویله برموقعده بولندیغك زمان نه یاپه‌جغنی بکا تعریف ایت ..

راجی باشنی قاشیوب برآز دوشونه‌رك :

— چتالی بچاغی أله آلیر ، طاووغك قارننه صابلارم . کوکس أتلرینی چیقاریرم .. صاغ طرفده کندن باشلایه‌رق برر برر جمله‌سنه طاغیتیرم .

— ویردیکك شوجواب پك عادی . معلومات مستحصله‌یه ابتناءً سویله‌نن برسوز دکل ... نیچون کوکس أتندن باشلایورسك ؟ نه‌دن اولا یانندکی ذاته ویریورسك ؟

— چونکه بن کوکس أتی سومم . ایلك قطع ایدیلن پارچەلر حسب الىزا که دیکرلرینه ویرلمك لازم کله‌جکی ایچون کوکس أتندن باشلایورم .

— سفره‌ده حکمفرما اولان شی «نه‌غوئیزم» دکل تربیه‌در یاوروم . سن طاووغك نه طرفنی سوه‌رسه‌ك سو . . اوراده کندی اشتها که خدمت ایده‌جك دکلسك . عادت نه ایسه اونی یرینه کتیره‌جکسك . . . یابزم أوده آلافرانغه بر «دینه» ویریلوب‌ده طاووغك قطعی خصوصنی‌ده سکا حواله‌ایتمش اولسه‌ایدك دیمك بنی کپازه ایده‌جکدك؟ بر طاووغك صورت قطعنی تیزه‌مه صورسه‌م او بیله سندن دها واقفانه ادارهٔ کلام ایده بیلیر ظن ایدرم ... تیزه سن سویله‌باقه‌یم سفره‌ده بر طاووغی نصل آییریرسك ؟ . .

تیزه وسیله خانم ایکی اوچ دفعه طاتلی طاتلی یوتغوندقدن صکره :

— نصل‌می آییریرم ؟ آ اوندن قولای نه‌وار ؟ طاووغك بر بوندن بن طوتارم . بر بودینی‌ده قارشیمده‌کی ذاته «شونی طوتی ویر قرده‌ش» تکلیفیله طوتدیررم . او کندی طرفنه،

بن کندی طرفمه ایکەزده بودلری چایر چایر چکه‌رز .

مفتون ایکی آووجیله یوزینی قاپایه‌رق :

— ای صوکره نصل توزیع ایدرسکز ؟

وسیله خانم دیلیله دوداقلرینی یالایه‌رق :

— قنادلرینی کوکسنی‌ده بویله کوزلجه پارچه‌لادقدن صکره طاغیدرم .

— نصل طاغیدرسك ؟

— سفره‌ده الك خاطرلی کیملرسه بودلرینی اونلره ویریرم . . .

— نه صوکره . . .

حسنه بر اغلامه طوتدیروب والده‌سنك اتکندن چکه‌رك :

— آننه بودینی بکا ویر . . . آننه بودینی بن ایسته‌رم . . .

وسیله خانم حسنه‌نك قولاغنه اکیله‌رك یواشجه :

— قیزم صوص . بودینی سکا ویررم . . .

حسنه ینه آغلایه‌رق :

— یانیچون باشقه‌سنه ویررم دیورسك ؟

وسیله — بن اویله «أن قاستان» سویلیورم.

یاورم . قیزم سن طورورکن بودینی باشقه کیمه ویررم ؟ . .

حسنه — کندك یرسك‌ده بکا ویرمزسك ؟

وسیله — سکا ویررم دییورم . سسك کسیلسین یوقسه بود یرینه شمدی یومروغی یرسك . . .

حسنه — آننه بکا ویرجککه یمین ایت . . .

وسیله — اکر سکا ویرمزسه‌م بتون هوش هوشلر بنی ایصیرسك .

حسنه — « بتون کچیلرك بوینوزی کوزلریمی دلسین » دی .

وسیله — (حدتله) یومورجاق نه‌یه کوزلریمه یمین ایتدیرییورسك ؟

مفتون — نه‌در او کورلتی جانم ؟ . .

شکوره خانم — بو عارسز قیزك یاننده طاووق لاقیردیسی . . . یمش سوزی اولورمی ؟ طاووق بودی ایسترم دییه آناسنك ایکی آیاغنی بر پابوجه قویور . زواللی وسیله ویررم دییور . بیوك بیوك یمینلر ایدییور ینه قاندیره‌میور . . .

حسنه آغلایه‌رق :

— ویررم دییه‌قانتین آتیور . . . اوال می‌یم بن ؟ .

مفتون — کوچك خانمك قوللاندیغی لسانه باقیورمیسکز ؟ باباسی بونی طولومباجی قهوه‌سنه‌می کوتوروردی ؟

وسیله خانم — هیچ بر یره کوتورمزدی . عقللی آیول هپسنی کندی کندینه اوکرندی . سوقاقدن ، قاپینك اوکندن ایشتدیکنی هیچ اونوتماز . جادیرجینك اوغلی شهاب اوحیاسز اوغلان نه سویلرسه تکمیل بونك ازبرنده . . دها نه‌لر نه‌لر دیلم وارمازکه اکلاده‌یم . . .

حسنه تپینه‌رك :

— بود ایسته‌رم . . .

وسیله خانم مفتونه کوز قیرپه‌رق :

— بر طاووق کسرسه‌ك بودینی حسنه‌یه ویررز دکلمی ؟

مفتون حدتنی ینمکه اوغراشه‌رق :

— لعنت اولسون ویررز . . . .

شکوره خانم مفتونه خطاباً :

— اوغلم بکا باق طاووقدن صکره باشقه یمك یمش لاقردیسی آچه‌جقسه‌ك آناسی بوحسنه‌قیزی شمدی‌دن طیشاری چیقارسك . . .

ویزلتیسندن باشم قزغانه دوندی. انسانه هیچ آغز
آچدیرمیور . لاقیردی سویلتمیورکه... صوص
یاورومدیدیکمی ؟ آدمك کچمشنه سوکی ویرییور...

وسیله خانم اغبرارله والده سنه :

— آننه سنك کوزیکده بو قیز دیکن
اولمش . . . سکا ، کنزندیکی پات پات ... طوقو-
ندیغنی چات چات کلیور . سوکوبده کیمك عرضنی
لکه لدی؟... آ چوجقدربو.. طاووق لاقیردیسی
اولورده ایمزنمزمی ؛ هپکزك آغزی صولانیور
اما سس چیقاره میورسکز ؟.. طاووغی نصل
پارچه لارسك؟ بودینی کیمه ویررسك ؟ (یوتغو-
نه رق) آ بو سؤاللره طیانیلیرمی ؟ حاجیوادك
دیدیکی کبی بن ده طاووغك دریسیله کیریسنی
سوه رم . .

مفتون ارتق ضبط حدت ایده میه رك :

— اوووها ! . . تیزه شمدی سکا طاووغك
نره سنی سوه رسك ؟ دیبه صوران اولدیمی ؟

— صوران اولمدی اما هانی شو لاقیردینك
تمثیلنی سویلیورم . . .

حسنه اینجه سسیله باغره رق :

— آننه بن ده دریسنی سوه رم . . چوچو-
کنی ده سوه رم .

وسیله خانم ارتق بودفعه حدتنه غلبه
ایده میه رك حسنه نك ایکی اوموزندن یاقالار. قیزی،
قالدیروب قالدیروب یره اوره رق :

— آل سکا بودی ! آل سکا دریسی، آل
سکا چوچوکی !

حسنه قوپاردیغی آوازهٔ کریه آره سنده اویله
شتوم غلیظه صالیویرمکه باشلارکه بیوك آناسی
ایشتمامك ایچون قولاقلرینی طیقایه رق :

— قیزم وسیله شو یومورجاغی کوتور
طیشاری یه آت . سویلدیکی کفرلردن شمدی
آبدستم بوزوله جق . .

وسیله خانم قیزینی پنجهٔ حدتیله قاورار ،
باغیرته باغیرته اوطه دن طیشاری چیقاریر . . .
اونلر اوزاقلاشدقجه واویلای بکاده درجه درجه
سونه رك نهایت اوطه دن ایشیدلمز اولور .

مفتون آلننك ترینی سیله رك :

— اووووخ قولاقلرمز دیکله ندی . او
چوجق دکل معاذ الله آفاجانك بیوکی ... تیزه م

بوراده مسافرةً بولنيور . برشى سويله‌يه‌جكم
خاطرى قاله‌جق . . . فقط انسان تحمل ايده‌ميور .
(راجى‌يه توجيه كلامله) طاووغى كوزل آييره‌مدك
برادر . بن تعريف ايده‌يم‌ده ديكله . خاطركدن
چيقمه‌يه‌جق بردقت مخصوصه ايله ديكله . .
افندم صول اليكه چتالى صاغكه‌ده بيچاغى آليرسك .
طاووغك سكا اك قريب اولان قنادندن ايشه
باشلارسك . اولا چتالى قناده صاپلار بعده
قنادك بدنه مربوط بولنديغى خط فاصل اوزرندن
بيچاقله عملياته كريشيرسك . آليشقين برال اونى
سهولتله آييرى ويرر . قنادك قطعنى متعاقباً طاووغك
عين طرفنده‌كى بودينى يعنى مقطوع قناد جهتنده‌كى
بودينى ينه او صورتله كسرسك . صوكره حيوانك
كسيلمامش طرفنى اوكنه چويرر ، ديكر بوديله
قنادى اوزرنده‌ده عين عملياتى اجرا ايدرسك .
صوكره طاووغك كوكسيله كريسى برده كووده‌سى
يعنى نوح عليه السلامك كمى انشاسى ايچون مزده‌ل
اتخاذ ايتمش اولديغى تكنه‌سى قالير . بونلرك‌ده
بهرينى ايكيشر قسمه آييررسك . سفره‌ده كيلره
طاغيدركن اك اعلا پارچه‌لرى قادينلره تقديم ايتمك

لازمهٔ نزاكتدندر . عملى آداب حيات محرريندن
بعضيلرينك قوللرينه كوره‌ده طباغى هركسك اوكنه
كوتوره‌رك انتخابى اونلرك رأيلرينه براقمق دها
موافقدر . بو اوده سندن ، حسنه‌دن راحت
اولمديغى ايچون سفره‌ده طاووق بولنديغى زمان
ايى پارچه‌لرى خانملره بن تقسيم ايده‌جكم ...
قادين ننه شكوره خانم ايكى دفعه اسنه‌يه‌رك :
— هاى عمريكه بركت اولادم البته طاووغك
ايى طرفنى بيوك آننه‌لره ويرمليدر .
راجى يمك مسئله‌سنده تعميق تدقيقاتى كوسترر
بر سسله ديدى كه :
— آغابك بعضاً بن تكميل بر طاووق يرم‌ده
ينه طويم . سز او حيوانى قاچ پارچه‌يه آييرديكز ؟..
ايكى قناد ، ايكى بود درت پارچه . كوكسى ،
كريسى ، تكنه‌سى‌ده ايكيشر ، آييرليرسه ايدر
آلتى پارچه ... مجموعى اون پارچه ... واى افندم
واى ... سفره‌ده كيلر بو پارچه‌لرى يالايه‌جقلرمى ؟
بر طاووغى اون كيشى نصل ير ؟.. بو كايمك دكل
قوقلامق ديملى ... هله حصه سنه طاووغك قفس
طرفى اصابت ايدن ذاتلر چتال استعمالنده‌ده

مضطر ایسه‌لر بوزواللیلره قوقلامق بیله دوشمز..
مفتون قاشلرینی چاتوب جدیتله :

— هپ بو دیدکلرینه مباحث مخصوصه‌سنده جواب ویره‌جکم. سن شمدیدن لاقیردی قاریشدرمه. (اوکنده‌کی کتابه باقه‌رق) خانملر افندیلر دقت ایدیکز. درسه باشلیورم... سفره‌یه نصل اوطوریلور ؟.. ایشته بو بر مسئله‌در. «ساووار وی‌وری» یه عائد مهم بر مسئله... سفره‌یه اوطورمسنی بیلمه‌ین یالکز حاضرونی کندینه کولدرمکله قالماز، عائله نقصانی تربیه‌سنی‌ده کوسترمش اولور ...

شکوره خانم — آ اویله‌یا جوان اوغلم... بن ربیعه‌یه بیك دفعه سویلرم. سفره‌یه یواش اوطور دیرم. کلیر. یا آیاغمه باصار. یا کدینك قویروغنی. أزه‌ر. یا بارداغی دویرر. هیچ بر کونده یواشجه اوسلوروبلی اوطوردیغنی کورمدم. نره‌ده‌اوقیز ؟ قولاقلرینی آچسون‌ده بو سوزلری دیکله‌سون.

ربیعه قارشیدن، برالنی قالچه‌سنك اوستنه قویوب دیکرینی قبطلی واری ساللایه‌رق :

— قوزوم قوزوم... حسنه‌یی اوطه‌دن قوغدیکز شمدی کوزکزه بنمی دیکن اولدم. قادین ننه بکا سویله‌یه جککه کندیکی دوشون.. صفه‌ده‌کی صودستیسنه چارپه‌دن، الکدن دکنکی دوشورمه‌دن، اسکمله‌یی دویرمه‌دن سفره‌یه اوطوره‌بیلدیککك وارمی؟ بردفعه‌پاموغك قویروغنه قضا ایله باصدمسه نه اولدی ؟ سویلرسویلر هپ اونی سویلرسك. کچن کونی اوبیس کدی آشاغیده بیوك سود کاسه‌سنك ایچنده تکمیل وجودیله بانیو ایتدی ... دها سویله‌یمی ؟

مفتون — سوتك ایچنده بانیومی ایتدی ؟ سوت بانیوسی.. بانیولردن بحث ایتدیکم زمان اونی‌ده اکلاته‌جغم.. فقط شمدی صوصه‌لم.. آغز آچمه‌یه بکا میدان ویرمیورسکز. ربیعه سسکی کس یوقسه شمدی سنی‌ده.. أوت آلافرانغه بریرده مسافر بولندیغکز زمان سفره‌یه اوطورشکزدن، نصل تربیه کورمش، هانکی محیطده بیومش اولدیغکزی یك نظرده اکلایه ویررلر... سفره‌یه اوطورمه‌دن اوطورمه‌یه فرق واردر. اکلایورمیسك قادین ننه ؟

ایشیدییورمیسـك والده ؟ . سوزلرم تقـا كه كیرییورمی ربیعه ؟ . غایت نازكانه اوطورملی.. اویله اسكمله‌یه كومولور كبی یاییلوب اوطورماملی.. حاولی‌یی آچـالی دیزلرینك اوزرینه اورتملی . حاولینك اوجنی یلككك ، قورساژیكك آره‌سنه صوقمق ، هله یاقه‌اغزیكك ایچنه كچیرمك تربیه‌سزلكدر . بیونكك اطرافنه حلقه كبی باغلامق بتون بتون عیبدر . ها باق والده بوراده سزك ایچون دقت ایدیله‌جك برشی وار . . . قادینلر ألدیوه‌نلرینی بارداقلرینك ایچنه قویماملی ، یاپـازه‌لریله برابر سفره‌نك اوزرینه صاغ طرفلرینه وضع ایتملیدرلر. بارون استافك اخطارینه باقیلیرسه ألدیوه‌نلری بعد الاخراج جیبه قویمق لازم كلیور .

ربیعه یواشجه لیبه‌نك قولاغنه :

— لبابی قوبدم طباغه ، لاف سویلدی بال قباغی . . . بزم ألدیوه‌نله یاپـازه ایله سـفره‌یه اوطوردیغمز وارمی ؟

مفتون مقام خطـابتندن ألنی قالدیره‌رق :

— ینه نه او ؟ ربیعه یانكده كینك قولاغنه نه فیصیلدییورسك ؟

ربیعه براز بوزیله‌رق :

— هیـچ برشی . . . آلافرانغه سـفره‌یه لعوق معجونی قورلرسه پارماقله‌می ینیر ؟ چتال ایله‌می ؟ اونی صورییوردم .

مفتون — شمدی لعوق معجوننك مناسبتی وارمی بوراده ؟ . .

طیشاریدن تیزه وسیله [illegible] اوره‌رق :

— مفتون‌بك رجا ایدرم . مساعده ایدكده ایچری كیره‌لم . قیز ، معجونی ایشتدی طیشاریده طورمیور . . .

مفتون — اولمازا ایچریده كورواتی ایدیورسكز .

وسیله — حسنه ، آغا باباسنك جاننه یمین ایتدی . هیـچ سسنی چیقارمیه‌جق . . .

مفتون — سس چیقارمامق شرطیله كلكز . بلكه بر قاچ سوزده سزك قولاغكزده قالیر . . . « آنتره »

اوكده حسنه آرقه‌ده وسیله اوطه‌یه كیررلر . . دهااوطورمه‌دن حسنه آننه‌سنك تكندن چكه‌رك :

— آننه معجونی كیم ییوردی ؟ . . .

— قیزم صوص بزی شمدی ینه طیشاری قوغارلر . اورتەدە معجون طاووق فلان یوق . بو کون یمکلرك ساده لاقیردیسی اولیور .

مفتون — نەدر ینـە او ؟ .. کیرو کیرمن باشلادیکـزمی ؟

وسیله — خیر ، خیر سز دوام ایدیکـز . یالکـز شونی رجا ایدرم که طاتلیلردن ، میوەلردن قویو قویو بحث ایتمیکـز . . . قیز یمینی بوزی ویرر ... چوجقدر ایرەنیور..

مفتون — سفرەیه یاپیشیر کبی اوطورماملی. ماصه ایله آرەکزدە اوفاق بر مسـافه اولملی که ایستدیککز زمان وجودیکـزك قسم علیاسنی او که طوغری حرکت ایتدیرەبیلەسکـز .

وسیلەخانم — مفتون بك اوغلم ایشتە پك طوغری سویلیورسك . آننەم دائما الافرانغه سفرەیه کوکسنی ویرر . آپیشیر .. نفس آلماسنه بیله آرتق میدان قالماز . . یر ، یر ، یر کوکسم طوتیلیوردیر. یا ایشتەکوردکمی آننه سفرەیه برآز اوزانجه اوطورملی .

— یاسن چوجغکله برابر سفرەنك اوزرینه

چیقار کبی یرسکـزیا ؟..

مفتون — بوراده مجادلەنك لزومی یوق . شمدی بنی دیکلیکـز . بوندن صوکره تعریفمه کوره طعام ایدرسکـز ...اوطوریشکـزله سفرەیه لطافت بخش اولمق ایسترسەکز اوموزلرکز یوقاری طوغری قالقیق طورماملی . شویله حال طبیعی‌دە دوشوك بولنملی ...

لبیبه یواشجه ربیعەنك قولاغنه :

— آننەم دائما اوموزلرینی چیقاریر، سفرەیه قنبور کبی اوطورور ...

ربیعه خفیفجه کولەرك :

— کیمسی زیادە آننەك عادتا قنبورەیکـزەر باقسه که؟ أنتاریسنك آلتندن اوموز کمیکلری چیفته اسقارموز کبی چیقیق ، فیرلاق طوریور ...

مفتون — « سیلانس » مادموازەللر . . . دیرسکلر ، وجوده نه پك یاپیشق نه پك اوزاق طورملی . افندم براز کورکوسنی ، تربیەسی ، باخصوص آلافرانغەلقله الفتی بولنانلر سـفرەدە آلەجقلری وضع طبیعیی بیلیرلر . نەپك کوشەك طورملی ، نه پك ساخته وقار اولملی ، یاقیشقنی،

مناسبی نه ایسه او، طوری ، اووضعی آلملی . . .
شمدی کله‌لم تناول جهتنه . . . یرکن عجله
ایتمه‌ملی . . . آهسته آهسته ، براطراد مخصوصله
عادتا آهنکله اکل طعام ایتملی . . .

ربیعه لبیبه‌یه پسدن :

— راجی آغابکم بوغولورکبی یر . .

مفتون دوام ایده‌رك :

— نه صوایچرکن ، نه لقمه‌یی آلیرکن آغز
طولمه‌املی . . آوورتلر شیشمه‌ملی . . شاپیرتی ،
شوپوزتی ایشیدلمه‌ملی . . « متردوتل » طرفندن
برطعام حین تقدیمنده اکر اویمکدن آلمق
ایسته‌میورایسه‌کز Non یاخود Merci کلمه‌لرندن
بریله رد ایتمکده مخیرسکز . یعنی بوایکی تعبیردن
ایسته‌دیککزی استعمال سزك اختیارکزده‌در .
هانکیسنی صرف ایتسه‌کز اوله‌بیلیر . .

راجی کندی کندینه مرلدانه‌رق :

— اشته بوتفصیلات فضله . . آغابکم بوسوزلری
نره‌دن ترجمه ایتمش‌سه عیناً ترجمه ایتمکدن کندینی
آله‌مامش . . .

مفتون — نه‌اوبرادر؟ برشیلر مرلدانیورسك؟

راجی — هیچ . . . بزده « متردوتل »
یوقده سوزلریکزك بوقسمنی زائد بولیورم . . .

مفتون — نیچون یوق ؟ . سن [illegible]
برقاچ زمان صوکره شعبان [illegible]
یولیله ایفا ایده‌جکدر . هم بن سکا سفره حقنده
معلومات عمومیه ویریورم . بزم اومزده یوقسه
« متردوتل » بولنان بریرده طعام ایدی‌ویررسه‌ك
نه‌یاپه‌جقسك ؟ . بویله‌چوجقجه سوزلر ایسته‌مم .
(دوام ایده‌رك) صوغوتمق ایچون چوربایه
اوفله‌مك عیبدر . اوفله‌مك هم تربیه‌سزلکدر .
هم‌ده طباً مضردر . چوربا طباغنك دیبنده بر
قطره براقمامق ایچون طباغی اکه‌رك قاشیقلامامالی .
اکمکی بیچاقله دکل ال ایله قوپارملی . . فرانسزلردن
باشقه ملتلر بیچاقله قطع ایدرلرسه‌ده اونلرك
بو حرکتلری شایان امتثال دکلدر . اوکونکز
ده‌کی أتك هپسنی بردن طوغراماملی . هر برلقمه‌یی
یدکجه قطع ایتملی . . .

حسنه آناسنك قولاغنه :

— آننه هانیا اوکومزده أت ؟ . .

— صوص یاوروم شمدی بزی ینه اوطه‌دن

قوغارلر . شمدی أت یوق صوکره ییه‌جکسز . . .

مفتون دوام ایده‌رك :

— أتی قطع ایچون بیچاغی صاغ أله، چتالی صوله آلملی . بعدالقطع بیچاغی اسناده مخصوص اولان معدنی یاخود بلوردن معمول «پورت قوتو» نك اوزرینه طیاملی . بو دفعه چتالی دیشلری اشاغی‌یه کلمك اوزره صابی اوستنه شهادت پارماغنی طیایه‌رق صاغ اله آلملی . بعض سبزه‌لر وبالقلرده چتال ترس یعنی قاشیق کبی چقوری یوقاری کله‌رك استعمال ایدیلیر . . . بالقلر یالکز چتال ایله ییَنیر . بیچاق قوللانیلماز . سبزه‌لرده اویله . فقط قوش قونمازده ایش دکیشیور . بونی ال ایله‌می؟ یوقسه چتال ، بیچاقله‌می یملی؟ ها تیزه سن نه دیرسك؟

تیزه وسیله خانم بویله بر سؤاله لطفاً مخاطب اتخاذ ایدلمش اولمسندن متولد بر ممنونیتله اغزینی بوزیشدیروب صاغه صوله طوغری قیویره‌رق بر ایکی دفعه بورننی چکدکدن صکره :

— آایکی کوزم مفتونم دوشوندیکك شیئه باق . . اوکمده ییه‌جك برشی اولسون یوقسه . . . نصل قولایمه کلیرسه اویله قیویردم . . ال ایله بیچاقله ! . .

مقصد یمك دکلمی ؟

مفتون کوزلرینی آچه‌رق ؛

— آلافرانغه سفره‌ده عادت، قاعده خارجنده طعام ایدلمز . هر یمکك صورت اکلی اصول مخصوصه‌یه تابعدر . سن استدیکك کبی یمکه قرار ویردکدن صوکره بن بوراده دمندن بری نیچون چکه‌می یوریورم‌یا ؟ . . بو قوش قونمازی اوزینه سزه تاریخی بر وقعه اکلاته‌جغم . . فقط اپی دیکله‌ملی .

مفتونك والده‌سی لطفیه خانم متجسسانه صدا ایله :

— باقسه‌که یاوروم؟ سبحان‌اه بونك اوزرینه قوش نیچون قونمیور ؟ . .

مفتون — اوده بشقه بر مسئله . . . بونك فرانسزجه‌سی «آسپه‌رژ» لاتینجه‌سی «آسپاراغوس»، تورکجه‌سی نه‌دن قوش قونماز اولیور ؟ بوندن اورکن هانکی قوشدر ؟ دها بوبابده‌کی تدقیقاتمی اتمام ایده‌مدم . شمدی بونی براقه‌لم . فرانسزلر اولجه قوش قونمازی ال ایله‌ یرلرمش . انکلیزلر بو خصوصده ظرافتی دها ایلری کوتوره‌رك «آسپه‌رژ» ی چتال بیچاقله یمکه باشلامشلر .

راجي — چتال بيچاق ايجاد اولمزدن اول اوروپاليلر يمكي نصل يرلردی ؟ . .

مفتون — طبيعی ال ايله يرلردی . چتال بك اوقدر اسكی بر شی دكلدر . چتال اسمی فرانسه‌ده ١٣٧٩ده ايلك دفعه اوله‌رق بشنجی « شارلی » . عائدسيم آوانی‌يی مشعر برمفردات دفترنده كورولمشدر. چتالك فرانسه‌يه‌ده‌ايتاليادن كلديكی روايت اولنيور . فقط استعمالی بوكونكی كبی تعمم ايتمامشدی . اون التنجی عصرده بيله چتال زينتدن معدوددی . انكلتره‌ده بونك استعمالنه آنجق اون‌يدنجی عصرده باشلانلمشدر.

(مفتون قولاق قابارتوب اوطه‌يی ديكله‌يه‌رك) برخورولتی‌وار . ايچكزدن بری اويويور. كيمدر اويويان ؟ . .

اوطه‌ده كيلر هپ بردن كوله‌رك :

— آ آ بيوك خانم اويومش . . .

مفتون — (حايقيره‌رق) قادين ننه سزه نه‌يمی سويليوردم ظن ايديورسكز ؟

قادين‌ننه كوزلرينی آچوب :

— آی عقلمی آلدك مفتون ... اويله باغير-

يايرمی؟ اويقو باشمه صيچرادی ؟ . .

مفتون — نيچون اويويورسك خانم ننه ؟

قادين‌ننه — نه بيله‌يم بن ؟ قوش قوناردی قونمازدی‌ديركن ايچم كچی‌ويرمش... (الني‌يه) قيز شورادن بكابر آز صوويرده اويقوم آچيلسون...

مفتون — خانم‌ننه ايی ديكله رجا ايدرم . بحث غايت مهم . انكليزلرله فرانسزلر قوش قونمازی نصل يرلر ؟

قادين ننه كندی كنديته :

— های‌يبه‌مز اولسونلر . (صونی ايچه‌رك جهراً) ديكله‌يورم . قوش نره‌يه قونميورمش اكلات باقه‌لم ؟ . . اسكدارده بر ويران تربه وارمش . اونك اوزرينه هيچ قوش قونمازديرلر. اونيمی سويليورسك ؟

مفتون — شمدی سكا حكايه‌نك الف به-سندنمی باشلاملی ؟ دمندن بری نه‌يه ديكله‌مدك ؟

قادين‌ننه — اختيارلق اوغلم . . . ديكلر كن ديكلركن كندمدن كچی‌ويرييورم . . .

لطفيه ، وسيله ، لبيبه ، ربيعه خانملر هپ برآغزدن ، قوش قونمازك نه‌اولديغنی خانم ننه‌يه

اكلاتيرلر.. او بيچاره‌ده او يومامق ايچون ويرديكى
سوز خلافنه كوزلرى كوچوله كوچوله :

— ها !.. هاها !.. ها !..

ديه‌اويقو بايغينلقلرى آره‌سنده ديكلر..

مفتون ينه سوزه باشلار. خانمنه يانند‌ه‌كى
وسيله‌نك قولاغنه أكيله‌رك :

— صانكه كوز قاپاقلرمه برر آدم اوطورمش.
بر درلو كوزلريمى آچه‌ميورم. اوغلانك لاقيرديلرى
بكا نيننى كبى كليور. ينه دالى ويررسم خورلامه‌دن
أتكمدن چكى وير قوزوم وسيله...

مفتون — فرانسزلر اولجه قوش قونمازى
أل ايله يرلرمش. شمدى انكليزلر چتال بيچاقله
ينجه بو حال بر يكيلرك سفره ظرافتنده اوته كيلردن
كرى قالملرينى انتاج ايديور. مسئله كوچله‌شيور.
قوش قونمازا كانده‌كى بو بدعت اوزرينه فرانسزلرده
بعدما چتال ايله يمش اولسه‌لر انكليزلرى تقليد
ايتمش، يعنى اونلرده كوردكارى بر عادتك نفعنى
تصديق وتقديراً اخذ ايتمش اوله‌جقلر كه بونى
فرانسزلر غرور مليتلرينه بر درلو ياراشديره‌ميورلر.
اوحالده نه‌ياپسونلر ؟ آسپه‌رژى عادت قديمه‌لرى

اوزره ينه أل ايله‌مى يسونلر ؟ خير... بارون
استاف باقكز بوكا نه‌غوغوق اويدرمش ؟

راجى — عفو ايدرسكز برادر بارون استاف
كيم ؟..

مفتون — «ساووار ويورى» يه دائر
اخيراً برقاچ اثر يازان برقادين..

راجى — سفره‌ده طاووق بودلرينك منحصراً
قادينلره لزوم تقديمنده‌كى حكمت شمدى
آكلاشيلدى.. صاحب اثر مكرسه قادينمش !.

حسنه باغيره‌رق :

— بود نره‌ده آغابك بود ؟.

راجى — (كوله‌رك) جانم بوچوجغك
أيسجه قارنى طويورمه‌دن بردها بويله يمك بحثى
اولنان بر يرده بولندرميكز.. ياوروجغك قرنى
آچ ايشته..

اوانه‌ده قادين ننه خورلامغه باشلار. وسيله
أتكندن چكه‌رك :

— آننه كوزلريكى اچ خورليورسك ؟.

قادين ننه — (كوزلرينى آچه‌رق) ينه‌اويودمى؟

وسيله — اويودك...

قادین ننه — (یواشجه) ایچم بایلیور .
نه وقت یمك یه‌جکز؟ قوروقورویه یمك لاقیردیسی اورته‌ده برشی یوق . . مفتون قوشی دها هیچ برطرفه قوندرمدیمی؟ کسوب ده اقرمی یاپه‌جق؟ یخنیمی؟ نه یاپه‌جقسه یاپسه ده ارتق لاقیردی اوزامسه . .

مفتون — تیزه، بیوك والده‌ینه سکا برشیلر سویلیور ... نه ایسته‌یور ؟

وسیله خانم — هیچ . . .

مفتون — نصل هیچ ؟

وسیله — قارنی آجقمش ده . . . نه وقت یمك یه‌جکز ؟ دیور . . .

مفتون — آل سکا بر چوجق دها ! . . قادین ننه‌نك ده حسنه‌دن فرقی یوق . . . هیچ بویله مهم بر بحث اثناسنده آدم قارننك آچیقد. یغنی حس ایدرمی ؟

قادین ننه — مفتون قوزوم اونا . . . قوشی برطرفه قوندرده کسه‌لم کباب یاپه‌لم. بیتدم. آچ قارننه اوزون اوزادی‌یه یمك لاقردیسی دیکله‌مك بکا عادتا اشکنجه کبی کلیور .

مفتون ناخوشنودیسنی کتم ایده‌میه‌رك :

— والده، تیزه، همشیره، ربیعه سزه سویلیورم. آرتق بیوك والده‌نك بویله «فینس»لری اکلایه‌جق وقتی کچمش. اوت «بارون استاف» «آسپه‌رژ»ك چتال بچاقله اکلنی توصیه ایده‌جك. فقط بو توصیه‌سیله انکلیز عادتنی ترویج ایتمش اوله‌جق. یعنی اونارده کوریلان برشیئك [illegible] اولدیغنی اعترافده مضطر قاله‌جق. بو کریوه‌دن قورتولمق ایچون «استاف» شویله دییور :

— اوخ قوزوم! .. آسپه‌رژی بچاقله کسمك دها دون قبول اولنمش بر انکلیز عادتی دکل بالعکس قدیماً مرعی بر فرانسز اصولیدر. بونك اثباتی ده اون سکزنجی عصر فرانسز مارکیزلرندن برینك، اوزمان مأموریت مخصوصه ایله فرانسه‌ده بولنان حکیم مشهور «فرانقلن»ك طعام ایدیشی حقنده‌کی مؤاخذات واستهزالرنده کوریلیور. بو مارکیز آمریقالی حکیمك هرشی اکلنی وبالخاصه «آسپه‌رژ» ییشنی لسان تزییفنه طولایه‌رق دیورکه: (فرانقلن آسپه‌رژی، طباق دروننده بچاقله اوجنی کسه‌رك مقطوع پارچه‌یی چتال ایله تمیزجه اکل ایده‌جك یرده برصورت وحشیانه‌ده

ایصیره‌رق ییوردی .)

«مارکیز جنابلرینک « فرانقلن » کبی مملکتنه شرف‌بخش اولمش، انسانیته بیوک خدمتده بولنمش برذاتی ـ محضا «دوشس»لر قوجاغنده پرورشیاب اولمش بولنانلره مخصوص بر ظرافتله «آلا فرانسه‌ز» آسپه‌رژ یمکی بیله‌مدیکی ایچون ـ وحشتله اتهام ایتمسنی مصیب کوره‌مم . بو استهزا ایله پارانوز موجدینک بیوکلکنه، دها سنه بر شین ترتب ایده‌مز . شووقعه‌یی ابدیاً منسی قالمسی لازم‌کان صحیفه‌دن بولوب چیقاریشم محضا، بوکون آسپه‌رژ اکلنده انکلیزلره اسناد اولنان ظرافتک اونلرک مالی اولمدیغنی اثبات ایچوندر. »

« بوکون ارباب دهادن یاخود علی‌العاده بر آدمک « آسپه‌رژی پارماقلریله آغزینه کوتوروب چاتیر چوتور ایصیره‌رق یدیکنی کورسه‌م حیرت ایتمم . فقط او ذات بندن بر نصیحت ایسترسه شویله دیرم : ـ بوسبزه‌نک ، قواعد مخصوصنه توفیقاً اکلنی اوکره‌نیرسه‌کز بوندن طولایی مزیت انسانیه‌کز نقیصه‌دار اولماز. بونی قاعده ایله‌یه‌یش شیقلق حکمنه‌تبعیتدر.

بناءً علیه بو امرده فرانسز عادتنه اتباع موافق عقل واذعاندر . »

مفتون درین بر تبسمله باشنی ایکی طرفه صاللایه‌رق :

ـ والده، تیزه استافک شو صوک سوزینه دقت ایتدیکزمی ؟ (بو امرده فرانسز عادتنه « اتباع موافق عقل واذعاندر.) دییه‌رک آسپه‌رژی چتال وبیچاقله یمکی انکلیز عادتندن چیقاروب فرانسزلره مال ایدییور . بارونک بو استطرادی وثائق تاریخیه‌دنمیدر؟ بیله‌مم. چونکه «فرانقلن»ی قاباللقله وحشتله اتهام ایدن مارکیزک اسمنی خبر ویرمیور . باخصوص بو فقره‌یی هانکی مؤلفک، هانکی اثرندن اقتباس ایتدیکنی‌ده سویله‌میور . بورالری قارانلق ... اون‌سکزنجی عصر فرانسز ظرافتپرورانندن بر مارکیز بویله دیمش ... بو مارکیزدن اوقدر نامعین بر صورتده بحث ایدیلیورکه کناهی اوستنده قالسون اما انسان بونک، بارون استافک مخیله‌سندن باشقه بر یرده موجود اولدیغنه ایناغمقده پک متردد قالیور . استاف فرانسز ظرافتنی مدافعةً ـ اکر بالاستطراد ذکر

ایتدیکی بارونك اصلی یوقسه ــ قوصقوجه بر فقرهٔ تاریخیه ایجادینه جسارت ایتدیکی حالده آداب معاشرتدن باحث دیکر کتب معتبره «آسپه‌رژ» ك صورت اکلی نزاکتنده انکلیزلره تقدم ایچون تأویلات بیهوده یوللری آرامیورلر. طوغریدن طوغری‌یه سویلیورلر. بونلر: «انکلیزلر لزومسز بر افراطپرستلکه قاپیلوب بیهوده بر ظرافت ایجابنه تبعیتدن کندیلرینی آله‌میه‌رق آسپه‌رژی اولا بیچاقله قطع بعده چتال ایله اکل ایدیورلر ایسه‌ده بوامرده‌کی اسکی فرانسز اصولی (یعنی آسپه‌رژی ال ایله یمك اصولی) قواعد شکمپرورانه‌یه دها موافق عد ایدلمکه سزادر.» دییورلر. بویله دیین کتابلرك محررلری ظرافهٔ انکلیزلره تقدم ایچون اسکی کتبخانه‌لری قارشدرمه‌یه لزوم کورمه‌یه‌رك فرانسزلرك من القدیم قوش قونمازی أل ایله یدکارینی آچیقجه، مردانه اعتراف ایدییورلر. فقط اویله بر اعتراف که چتالسز اکلك ادعای رجحانیتی ألدن براقلمیور. انکلیزلرك ظرافتی تقدیر اولنمیور. «أوت فرانسزلر بونی اسکیدن بری أل ایله یرلردی. واك معقول

صورت اکل ده بودر.» دیئیور. شمدی بارون استاف ادعاسنده یالکز قالیور. ساده یالکز قالمیور ذوق و ترجیح خصوصنده دیکر فرانسزلردن آیریلیور. رأی و فکر جهتیله مخالفت پیدا اولیور. ایشته سزه تدقیقه شایان مهم بر مسئله!. شمدی انکلیزلرمی، بارون استافمی، یوقسه فرانسز اصول عتیقه‌سی مروجلریمی حقلی؟

مفتون بو سؤالنه جواب آلمق ایچون اطرافی دیکلرکن ینه بر خورولتی ایشیتر... منفعلانه صورار:

— خورولتی وار. ینه بیوك والده‌می اویودی؟..

بیوك والده شکوراه خانم تلاشله:

— خیر اولادم. بوسفر اویویان بن دکلم. قیزه تنبیه ایتدم. دالارسه‌م خفیفجه چیمدیکله‌یی‌ویر دیدم. آره صره اویور کبی اولیورم. یانمدن چیمدیکی باصنجه کوزلرم فال طاشی کبی آچیلیور. نه‌قدر عنادجی اویقو بیلمم که بر از صوکره ینه باصدیرییور. برکت قیز چیمدیکی همان یتشدیرییور. صاغ قالجه‌م چوروك ایچنده قالدی..

مفتون — استوپه‌ر . . .

قادين ننه — استورپر نه‌در ؟

مفتون — يعنى ارتق صوص ديمك ايسته‌رم ..

قادين ننـه — صوريبورسـك‌ده جواب ويريبورم . دمندن برى لاقيردى سـويلديكمز وارمى ؟ هپ سنى ديكله‌يورز . ايشته اونك ايچون اويقوم كليورديا ؟ لاقيرديلريكى دها ايى سچه‌ميورم . برتاريخده كتبخانه‌نك برينه قوش قونمش ! يوق انكليز بويله ديمش فرانسز شويله سويلمش . . . بيلمم هانكيسى نه خطا ايتمش ! نمه‌لازم بنم . . .

مفتون — قادين ننـه رجا ايدرم ارتق صوص . . .

قادين ننه — صوصارم اما سن ده ديكلنه‌جك ايى برمصال سويله .

مفتون — (اطرافه خطاباً) كيمدى او خورلايان ؟

ربيعه — (كوله‌رك) اوراده پنجره‌نك كنارنده ظرافت آبلا اويويه‌قالمش‌ده . . .

مفتون — (كوزلرينى آچه‌رق) ظرافت !.

ظرافت — آفاندم !..؟ .

مفتون — اويويورميسك ؟

ظرافت — برپارچه‌جق ايچم كچدى‌ده ؟ .

مفتون — ايچك نره‌يه كچدى ؟

ظرافت — آ نره‌يه كچه‌چه‌؟ ينه كنديمك ايچنه كچدى . . . بيوك خانمك اويقوسى كلديكى وقت ايچم كچدى ديمه‌يومى؟ بنم ده كلدى اويله‌ديدى . اما نره‌يه كچدى [illegible] يوقلايه‌رق) ايشـته ايچم ينه [illegible] طوريبور .

مفتون — دمندن برى سويلدكلرينى ديكله‌ميورميسك ؟

ظرافت — ديكله‌يورم كوچلك بك قولاقلرى سنده . . .

مفتون اللرينى اوغوشـديروب ينه تقريره بدأ ايله :

— بومسئلهٔ مهمـه‌يى فصل وحسم ايچون [illegible] ايتديلر . قوش قونمازك حين اكلنده سفره‌ده كيلره شمدى برر طباق دروننده بوماشه‌جقلردن برر دانه تقديم ايديليور . انسان سفره‌ده هر لقمه‌يى قاعدهٔ

مخصوصه سنه توفيقاً يمك ايسترسه بعضاً اوفاق تفك مشكلاته اوغرار . فقط بيلمه‌ديكمز شيئى اوكرنمك عيب دكلدر . همتلرى وار اولسون « ساووِوار ويور » محررلرى يعنى آدابيون بو سفره مسئله‌سنده هر نقطه‌يى دقايق لازمه‌سيله شرح وتفصيل ايتمشلردر . بونلرى اوكرنمك ايچون بزه قالان زحمت اوكتابلرى آچوب آراديغمز مباحثى صحائف مخصوصه‌سنده بولمقدر . بالق ياخود أت يركن اغزيكزده بركميك ويا قيلچق پارچه‌سى قالسه نه ياپارسكز ؟

هركسده اينجه برفيصلدى . كيمسه‌ده جوابه لياقت يوق . مفتون انظار استيضاحنى برباشدن برباشه سامعين اوزرنده سير ايتدردكدن صوكره :

— بويله بسيط مسئله‌لرده نيچون آپشوب قاليورسكز ؟ هانى يا جواب ؟ لبيبه سن سويله باقه‌يم اغزكده قالان كميكى ياخود قلچيغى نه ياپارسك ؟

لبيبه برايكى دفعه يوتغونوب كوزلرينى سوزه‌رك :

— نه ياپه‌جغم ؟ . . اغزمدن چيقاريرسفره‌يه براقيرم ! .

مفتون برصداى توبيخله :

— آفرين مادموازه‌ل ؟ . بو حركتكى كوره‌نلر سنك تربيه‌ك حقنده نه فكر پيدا ايدرلر ؟

Voilà une demoiselle mal éduquée

ايشته فنا تربيه ايدلمش برقيز ديمزلرمى ؟ بوقدر ساده برشيئى ظرافته صورصه‌م اوبيله سندن ايى جواب ويرر ... ظرافت سن سويله باقه‌لم كميكلرى نه ياپارسك ؟

ينه همان ايچى كچمك اوزره بولنان ظرافت يارى اكلايه بيلمش اولديغى بو سؤاله جواب ويره بيلمك ايچون كوزلرينى اوغوشديره‌رق :

— كميكلريمى صوريورسك ؟ . . نه ياپه‌جغم قايناتير صوينى آليرم ! .

مفتون — (حدتله) آبلا غالبا ينه سنك ايچك كچمش ...

ظرافت اويومديغنى اثبات ايچون كوزلرينى لزومندن فضله آچه‌رق :

— يووون اويوميو ... كميكلرى صوردك . . قايناتير صوينى آليرم ديدم . . زيان كارلق كناه

دكلمی آيو ؟ كميكلرينی سوقاغه آته‌جق دكل آ...
البته قايناتيرم ...

مفتون غبی بر چوجقدن آلديغی مناسبتسز جوابه جانی صيقلمش بر مكتب خواجه‌سی طور انفعاليله يوزينی بوروشديروب ظرافتدن راجی‌يه توجيه خطابله :

— برادرسن سويله‌باقه‌لم كميكلری، قيلجيقلری نه ياپارسك ؟ ..

راجی ويرديكی جوابك مقصده توافقندن امين بولنديغنی كوستره‌رك بر استعجال ايله :

— نه ياپه‌جغم چتير چتير ديشلرمله قيرار كوچك كوچك يوتارم ...

— هوشت اورادن اوبور ... هيچ سفره‌ده كميك يوديلورمی ؟ بونك كوچكی اولور. بيوكی اولور. معاذاه سويلديكی لاقيردی‌يه باق .

راجی اولكی استعجاله بدل شمدی بيوك بر استغرابله :

— آغابك سزده پك عجايب سؤاللر صور- يورسكز ؟ .. آغزده‌كی كميك يا چيقاريلير ، يا يوديلور ؟ بونك شو ايكی احتمالدن باشقه درلو

اغزدن بر چارهٔ دفعی وارميدر ؟.. نه‌ياپيلير ؟ سز سويليكز باقه‌لم ؟...

مفتون — نه‌می ياپيلير ؟ كميكلر قيلجيقلر هرحالده آغزدن چيقاريلير افندی!.. يوديلماز...

راجی — همشيره‌شمدی آغزمدن چيقاريرم ديدی بوجوابی بكنمديكز ...

مفتون — بكنمم يا ! . اويله أمه أمه آغزدن چيقاريلوب ده كميك سفره‌نك اورته‌سنه براقيليرمی؟

راجی — نصل چيقاريلير؟ ايشته بيلميورز. لطفاً تعريف بيوركز افندم

مفتون — ألكزی اغزيكزه كوتوروب آووجكزی چقورلاته‌رق كميكی يواشجه آله‌جق، اوككزده‌كی طباغه‌قايدری ويره‌جكسكز. بويله.. سفره‌ده چره‌ز اوله‌رق زيتون يديككز زمان چكردكنی آغزدن نه‌صورتله اخراج ايدرسكز باقه‌لم ؟ . بونی بيلنه برچيره‌ك مجيديه مكافاة نقديه وار ...

پاره‌يی ايشيدنجه ، حاضروندن، او آنه قدر مفتونك ثقلت تقريری تأثيريله باصديران اويقويه غلبه‌يه موفق اوله‌بيلنلردن برقاچی بردن جوابه

آتیلدیلر . او آره‌لق آجی بر حایقیرمه ایشیدلدی،
بو سس قادین‌ننه‌نك ایدی .

شویله باغریبوردی :

— الٰهی ألك قیرلسون ... سكا چیمدیكله
دیدمسه بویله أتمی قوپار دیمدمیا ؟ طوتدیغك یر
ألكده قالدی ظن ایتدم .

ربیعه — هم چیمدیكله دییه انسانه تنبیه
ایدرسك هم صوكره طاریلیرسك ... آزیجق
كوزلریكی آچ‌ده دیكله اغابكم بیلمجه صوریبور .
بیانه بش غروش ویره‌جك . بلكه سن بیلیرسك‌ده
پاره‌یی قازانیرسك ؟ .

قادین‌ننه — آیاوروم انسان بیوك آناسنی اویله
قیه‌سی‌یه چیمدكار می ؟ .

ربیعه — یا باشقه دڭلو اویانیورمیسك كه ؟

قادین‌ننه پارماغنی توكروكله‌یوب چیمدكانن یره
سوره‌رك :

— نه ایمش او بیلمجه باقه‌یم ؟ .

ربیعه — سفره‌ده زیتون یدیكك زمان
چكردكنی نه یاپارسك ؟ .

قادین ننه — هایدی اورادن چیلغین ...

ألكك كوری یاپه‌رم . سفره‌ده زیتین یدیكك
وقت چكردكنی نه‌یاپارسك ؟ بوده بیلمجه‌می ؟.
بولاقیردی بیله دكل ... بنی بونك ایچونمی
اویاندردك ؟ بیلمجه‌لرك اعلالرینی سن بندن
ایشیت ... « سه‌وچیچكی سوسه‌ك چیچكی سن
سه‌ودك سن براقدك ، بنی بر هرجائی صاندك ؟
های دوه‌جیلر كوچكی ، خاص باغچه‌نك پیریول
چیچكی » نه‌در او بیل باقه‌یم ؟ . .

مفتون اوفكه‌لنه‌رك :

— نه‌در او خانم ننه ؟ . . بزم بوراده‌كی
مقصد مباحثه‌مز ماصال بیلمجه سویله‌مك دكلدر .
قیش كیجه‌لری ، طاندر باشلری یتشمیورده بزه
برده بوراده‌می پیرول چیچكنی اكلاته‌جقسك ؟ . .

حسنه سوزه آتیله‌رق :

— بك دایی بیلمجه بن ده بیلیورم .
« بیلمجه بیلدیرمجه دیل اوستنده قایدرمه‌جه »
نه‌دراو بیلكز ؟ . .

ظرافت كسبدردیكی اویقودن باشنی قالدیره‌رق
كسیك كسیك كوله كوله :

— صانکه بیلمجه‌می او آیو ... اونی کیم ؟ بیلمز صابون ایشته ...

ظرافتك بو بیلمکیسنه هپ بر آغزدن کولدیلر. تیزه وسیله خانم کریمه‌ی حسنه‌دن اول سوزه آتیله‌رق :

— آ ظرافتجکم بیله‌مدك ایشته ... صابون ال اوستنده قایدرمجه‌در . قیز سکا دیل اوستنده قایدرمجه » دیدی ...

ظرافت دوشونه‌رك :

— دیل اوستنده‌می ؟ آطور آیو ، شمدی بیله‌جه‌م ... دیل اوستنده قایدرمجه «قایماق»...

ربیعه بر آز یوکسك سسله :

— بیله‌مدی اما یاقلاشدی ... ها غیرت هاغیرت ... ایشته‌سکا آزیجق اوجنی چیتلاته‌یم . بوز کبی صغوقدر یاغ کبی قایار ...

ظرافت دها زیاده تعمیق فکر ایله :

— آ بیلدی ... بیلدی؟.. قیزاق ... تیزاق ...

ظرافتك بو کشفنه کوچوك بیوکی هپ بر آغزدن بر قهقهه قوپاردقلری صره‌ده بیلمجه‌نك

دلالت ایتدیکی کلمهٔ خفیه‌یی ، بو سر مهمی حسنه دها زیاده کیزلمکه تحمل کتیره‌میه‌رك :

— ظرافت دادی ... طوندرمه ... طوندرمه نداسیله حایقیردی ...

مفتون کولمکله قاریشیق عجیب بر حدتله بشنی صاللایه‌رق :

— خانملر بر زیتون چکردکندن نه‌قدر مناسبتسز لاقیردی ، بولوب چیقاردیکز . فقط ایچکزدن هیچ اساس سؤاله ، طوغری بر جواب ویره‌ن یوق ...

لطفیه لبیبه ربیعه وسیله خانملرك هپ بردن جیره‌ك مجیدیه‌یی حق ایتمك ایچون زیتون چکردکنك آغزدن صورت اخراجی حقنده سفره آدابنه دکل حتی عقل واذعانه بیله پك موافق دوشمیه‌جك اصول عجیبه تعدادینه کیریشدکلری اثناده راجی نسبةً مناسبتلی بر جواب ویرمك اوزره دیدی‌که :

— آغابك قیاجق وکمیکك دمیندن تعریف ایتدیککز صورت اخراجی زیتون چکردکنه‌ده تطبیق ایده بیلیرز ...

مفتون — خیر اولماز. زیتون چکردکی آغزدن ال دکمەدن چیقەجق ...

راجی دوشونەرك :

— اکلایەمدم . ال دکدرمەدن چکردك آغزدن نصل چیقار ؟ بو بیلمجەیە عقل ایردیرەن وارسە سویلسون ...

ربیعە جبندن بر فندق چیقاریر. آغزینە آتار . بعدە فم واسعنی بوزوشدیروب بر قوهە شکلی ویرەرك اولانجە نفسیلە فندیغی تاقارشی‌یە مفتونك صورتنە طوغری پوسکورور. اثبات فراست ایچون کوستردیکی بو هنرازلغی عقبندە ایکی النی هوایە قالدیرەرق مفتونە خطاباً :

— دایی بك باق . المی طوقوندیرەمەدن بو فندیغی آغزمدن نصل فیرلاتدمسە زیتون چکردکنی دە اویلە چیقاریرم .

مفتون صیقیلتیسندن ترلەمکە باشلار. مندیلیلە یوزینی سیلەرك :

— شوحرکتکە تأسف ایدرم ربیعە . . . الك بسیط قواعد تربیەدن محروم سزك کبی انسانلرە بندە قالقدمدە سفرە آدابی اوکرەتیوردم . . .

آبلاسنك آغزندن بر «دانە» سرعتیلە چیقان فندیغی بولوب یمك ایچون حسنەدە عقب رمیدە صالدیرمشدی . فقط آرادیغنی بولەمایجە :

— آننە فندیق نرەیە کیتدی ؟ ایسترم .

ویزلتیلرینە کیریشدی . مفتون برقاچ لاحول چکدکدن صوکرە :

— بیوکنە سوز آکلاتەمدیکن شمدیدە کوچکی باشلادی . تیزە سن بو قیزلری هیچ تربیە ایتمدکمی ؟

تیزە — نصل ایتمدم . واللّٰه طیاقدن بنم آووجلرم اونلرك وجودلری ناصیر باغلادی . (براز منفعلانە) فقط شمدی سزی راحتسز ایدەجك بیوك بر تربیەسزلکدە بولنمدیلر . ربیعە فندیق آتدی . کوچك دە بولوب یمك ایچون فندیغك آرقەسندن قوشدی . سز اونك قدرکن نە تربیەسزلکلر یاپاردیکز . سویلتمە بنی . . .

مفتون — آغزینە فندیق آلوب دە قارشوسندە کینك صوراتنە فیرلاتمق ربیعە یاشندە برقیز ایچون تربیەسزلك دکلیدر ؟ . .

تیزە — قباحت کیمدە؟ اوندەمی؟ سزدەمی؟

الدن طوقوندیرمه‌دن زیتون چکردکی آغزدن بشقه درلو نصل چیقار؟ تعریف ایدیکزده بزده ایشیده‌لم . . . حقه‌بازلك یووارلاغی کبی چکردك غائب اولیویرمز یا؟

مفتون — آزیجق صبر ایدیکز افندم . تعریف ایده‌جکم . چتالی آغزه یاقلاشدیره‌لی . زیتون چکردکنی یواشجه خفیاً دینه‌جك بر مهارتله دوداقلرکزك آره‌سندن کمال نزاکتله چتالك اوزرینه براقملی . اورادن‌ده عین احتیاطله یعنی کیمسه‌یه بر شی سزدیرمکسزین طباغك ایچنه ایندیریویرملی . . .

تیزه وسیله خانم — امان نه‌زوز ایش بو؟ چکردکنی چیقارمق بوقدر کوچ اولدقدن صوکره بن‌ده آلافرانغه سفره‌ده زیتون یه‌مه‌یی ویریرم . ذاتاً اوده پی یه‌ یه‌ بیقدقده . . چولق چوجق یه‌ریز . چکردکارینی‌ده چانیر چوتور اوکمزده‌کی طباغه آتی‌ویریرز . چوجقلر بعضاً پارمقلرینك آره‌سنده صیقشدیروب بر برینك کوزینه صیقارلر یا بابالرندن یابندن برر طوقات یرلر .

مفتون — پکی، چکردکنك آغزدن صعوبت

دفعه‌سنی سفره‌ده زیتون ییکز . یا چکردکلی میوه‌لرده نه‌یاپه‌جقسکز؟ مثلا کراز ییدکز . چکردکنی نصل چیقاره‌جقسکز؟

تیزه — زیتون چکردکنی نصل چیقاریرسه‌م .

مفتون — خیر اولماز . هر چکردکك صورت اخراجی بشقه‌در .

تیزه — شمدی صیقینتیمدن آواز آواز حایقیریریرم مفتون بك! بو فرنکلر هیچ ایشلری کوچلری یوق‌ده هر چکردك ایچون برر اصولمی قویمشلر؟ چیقاری ویریرم آغزمدن والسلام .

مفتون — بارون استاف «یمك نصل یه‌نیر؟» سرنامه‌لی بابنك ایکی یوزیکرمی دردنجی صحیفه‌سنده دیرکه: «کراز یاخود اوقبیلدن چکردکلی بر میوه اکل ایدلدیکی وقت چکردکاری طباغه توکورور کبی چیقارماملی . طباغه براقمق اوزره آغزدن ال ایله‌ده آلماملیدر . یا نه‌یاپملی؟ میوه‌اکلنه مخصوص اولان طاقمك قاشیغنی آغزه یاقلاشدیرملی . چکردکی اورایه چیقارملی — بو کوچك عملیات دوداقلرله بالسهوله اجرا اولنور — قاشیقدن‌ده طباغه براقملی . عائله‌جه بو اصولی تعلیم ایدیکز . بتون بو حرکاتی

ظرافت حقیقیه ایله اجراده مهارت پیدا ایلرسکز . »
دییور . . .

ربیعه سوزه آتیله‌رق :

— او بارون پستان أبی سویلیور . كراز یمنی كیم ایسته‌مز ؟ . . اما او بویله قورو قورویه اولماز . میدانده هیچ اولمازسه بر تپسی كراز بولنملی كه . . نصل اوله‌جغنی اوكره‌نه‌لم . . بن اوفاق ایكن محله چوجقلریله طوسون بكلرك باغچه‌سندن كراز چالدیغمز زمان چكردك جلالامه‌یی مشق ایدردك . . .

مفتون یاری حدتلی یاری مستهزی بر تلفظله :

— « شجاعت عرض ایدركن مرد قبطی سرقتك سویلر » دیه ایشته بوكا دیرلر . . دكلمی ربیعه ؟ . . عجله ایتمیكز . بو نظریاتی سفره باشنده بالعمل تجربه ایده‌جكز . . . آمریقالیلر اوزومك چكردكلرینی آییقلامق ایچون بر آلت ایجاد ایتمشلر ، دینیور .

ربیعه — نه‌لازم كراز چكردكی ایچون بر آلت ایجاد ایدیلنجه‌یه قدر بز جاهلمی قاله‌لم ؟

مفتون — مناسبتسز سؤاللرله بحثی كسمه‌یكز .

شفتالی ، قیصی كبی بیوك چكردكلی میوه‌لرده نه یاپه‌جقسكز ؟

بو سؤاله قارشی هر قفادن بر جواب ظهور ایتدی . كیمی شفتالینك زیتون كبی كیمی ده كراز كبی ینه‌جكنی سویلیوردی . مفتون جمله‌سنه بردن اعتراضله :

— شفتالی كراز فلان كبی ینمز . . .

ربیعه آغزنده پیدا اولان صالیالری یوده‌رق :

— اغابك شفتالی‌یی یمك اوته كیلردن دها زور كبی كورینیور . [illegible]
اوقه آلملی‌ده بوكا چوق وقت مشق ایتملی .

شفتالی‌یی ایشیدنجه حسنه‌نك چهره‌سی بر قاچ درلو رنكه كیردی . آننه‌سنك اتكندن چكه‌رك شفتالینك تحسریله طولو طولو اولان كوزلرینی بالاماله جانی بو میوه‌دن پك ایسته‌دیكنی اكلاتدی . وسیله خانم ده هنوز شفتالی چیقمدیغنی ، چیقدیغی زمان اوفه‌لرله آلنوب اكلنه تعلیم ایدیله‌جكی نوعندن بیوك مواعدله چوجغی تسكینه اوغراشدی . بری یانده مفتون دوام ایدیوردی :

— شفتالی، قیصی، الما، آرمود بخشلرینه کوزل
دقت ایدکز .

مقرر شودرت میوه‌یی صایارکن هر برینك
اثنای تلفظنده حسنه آیری آیری آننه‌سنك
اتکندن چکه‌رك بو میوه‌لرك اکلنه مشق ایدیلوب
ایدلمیه‌جکنی صوریور و هر سؤالنه برر جواب
تصدیق آلمق صورتیله براز تسکین خلجان
ایده بیلیوردی .

مفتون دوامله :

هپ میوه‌لر کندیلرینه مخصوص چتال بچاق
ایله صویولوب اکل ایدیلیر . بونلر بتون یاخود
نصف اوله‌رق هرکسك اوکنه کتیرلمش ایسه
تکرار پارچه‌لره آیریلیر . . .

ربیعه ضبط لسان ایده‌میه‌رك :

— اغابك سفره‌ده انسانه هیچ یاریم آرمود
یاخود یاریم شفتالی ویریلیرمی ؟

مفتون — اوت یاریم اوله‌رق ده ویریله بیلیر .
چونکه فرنکلرك آرمودلری شفتالیلری غایت
ایریدر . شفتالیلری عادتا پورتقال بیوکلکنده‌در .
بیوك خانم کوزلرینی براز آچوب چیمدیکلنن

طرفنه الیله بر پارچه صالیا دها سوردکدن
صوکره :

— آمان اوغلم مفتون انسانی ایمرندرمه اویله .
مادام که اوراده شفتالیلری آرمودلری بویله
مشهورمش . انسان کلیرکن بیوك آننه‌مه هدیه
دیه برقاچ دانه کتیرمزمی ؟

ربیعه :

— اغابك اوراده بش بیق وارمی ؟ موشموله‌یی
سفره‌ده نصل یرلر ؟

بیوك خانم حدتله :

— امان هیچ بویله قیز کورمدم . یمشك بیله
بیقلیسنی صورار . .

مفتون — رجا ایدرم . شمدی مناسبتسز
سوزلر قاریشدیریمیکز .

ربیعه برطور انفعال ایله قاشلرینی قالدیره‌رق بیوك
والده‌سنه :

— بیقلیسی ایچون دکل موشموله خانمننه‌مك
کندینه طوقوندی‌ده اونك ایچون

خانمنه — موشموله بکا نیچون طوقانسین ؟
ارتق بن اوچ اوتوزنده‌مییم ؟ هله پوستالك سوزینه

باق . . . سن بندن چیقمدکمی ؟ بن موشموله اولنجه عجبا سن نه اولورسك ؟ هایدی اورادن موشموله‌نك طورونی قوجه‌یمش ؟ . .

مفتون — لاحول … ارتق بیترك جانم … شمدی ربیعه‌ده اوفكه‌لنه‌جك بو كورتلن دییه‌جك سن ده اوكا دم قوروغی جوابنی ویره‌جكسك .. ایش اوزایه‌جق !

قادیننه — اویله دییه‌جككه اوغلم قالقده قیزك غزینه بر طوقات اور . باقسه‌كه یللوسه موشموله دنجه بن اوزریمه آلنیرمشم … هایدی اورادن مزارلق قوزالغی قره‌قیز . .

مفتون — مزارلق قوزالاغیمی ؟ باق ایشته بوعقلمه كلمدیدی … خانمننه‌سن نباتات واشجاره متعلق خیلی تعبیراده محقرانه بیلیور ایمشسك ..

خانمننه — بیلیرم ظاهر بایرطورپی …

لطفیه‌خانم — آننه نه‌در او آرتق … سن ده وقت وقت چوجقلردن دها چوجق اولیورسك !

قادیننه — امان صوص سن ده اورادن بال قباغی …

وسیله‌خانم — ایشته ارتق چكه‌سی آچیلدی .

چوجق دكل كه اغزینه بر طوقات ایندرده صوصسون .

قادیننه — اورادن لافه سنده‌می قارشدك یرانه‌لك ایصیرغانی ؟ ..

مفتون — خانمننه‌م اویودیغی زمان اویاندرمق ایچون رجا ایدرم ارتق چیمدكله‌میكز … چونكه ایصیرغانلرله بالدیرانلرله بحثی اخلال ایدییور .

قادیننه — طوقونمیكزده اویویه‌یم ظاهر . سویلدكلرك دیكه‌نیر شیلر دكل كه . . . زیتون چكرده‌كی ، قاباق چكرده‌كی هپسنی بر آره‌یه طوپلاسه‌ك بر انجیر چكرده‌كی طولدیرماز . سفره‌ده شفتالی نصل یئیرمش ؟ لاقردی‌یه باق ؟ سنه‌ده ایكی دفعه بواوه شفتالی یا آلینیر یا آلنماز . شمدیدن اونی نصل یییه‌جكمزیمی مشق ایده‌جكز ؟

مفتون — خانمننه رجا ، نیاز ، استرحام ، تضرع ایدرم .

قادیننه — صوصدم ، صوصدم . . ایشته .

مفتون — نه دییوردیك ؟ شفتالی‌یی پارچه‌لره آییرییور ایدك . مثلا اوككزده بر شفتالی وار . اونی چتال بیچاقله اولا ایكی‌یه بعده دردده بولرسكز .

صوکره چتالی صول الکزه آله‌رق ربع شفتالینك اوزرینه باتیرر، بچاغی ده دست یمینکزله استعمال ایدرك . . .

وسیله خانم — سوزکی کسدم. عفو ایدرسك اوغلم « دستی‌یی یمیکزمی ؟ » دیدیکز برشی سویلدکز اکلایه‌مدم . .

مفتون (استغرابله) دستی ابریك لاقیردیسی اولمدی. بچاغی دست یمینکزله یعنی صاغ الکزله استعمال ایدرك دیدم . بری فارسی دیگری عربی ایکی کلمه ایله بر ترکیب یاپدم . .

وسیله خانم — (فارسیجه) دستی صاغ ال دیمکمیدر ؟

— مفتون سزه اوراسنی اکلاتمق اوزون . . شمدی بالکز سویلدیکمی دیکلیکز . . . اوت صول الده کی چتالی ربع شفتالی‌یه صاپلار صاغ الده کی بچاقله میوه‌یی لباسندن ماهرانه تجرید ایدرسکز. اما سز دیه‌جکسکز که میوه‌نك لباسی اولورمی ؟ بوراده مجاز استعمال ایتدم . دها تعبیر واضحله « سنبولك » اولمق ایسته‌دم. فرانسزجه‌ده شفتالی آرمود وسائره کبی میوه‌لرك قبوقلرینه یعنی دریلرینه

Pelure دیرلر . لسان عوامده بو کلمه پاردیسو ، ردینغوت کبی اوست لباسنه‌ده تعبیر اولنور . اوت چتال بچاقله شفتالی نوعندن میوه‌لرك دریسنی صویوب چکردکلرینی چیقارمق مهارت مخصوصه‌یه توقف ایدر . مشق وتعلیم ایتملی. آلیشملی. شمدی سزه اکلاته‌جغم برده « طورپ » بحثی قالدی . بعض کیمسه‌لر اوفاق قرمزی طورپه چتالی باتیروب دیبنده‌کی یشیل یاپراقلری بچاقله بالقطع ینه چتال ایله آغزلرینه کوتوره‌رك ییرلر . یعنی طورپه نوعما شفتالی معامله‌سی ایدرلر . هر خصوصده بك مشکلپسند کورینن « بارون استاف » طورپ اکلده براز مساعده‌لی، براز لاابالی، براز تکلفسزجه طاورانیور . یشیلکنی بچاقله کسه‌رك چتال ایله یمك ظرافتده بك ایلری وارمق ، ایشی آرتق مبالغه‌یه دوکمك دیمکدر دییور . نیچون؟ چونکه طوربك یاپراقلرینه طوقونمقله انسانك الی نه یاغلانیر نه باللانیر . . بناءً علیه بونی یشیل جزئنی طوته‌رق بلاواسطه ال ایله اغزه کوتورمك «اتیکت»ه مغایر دکلدر ، حکمنی ویرییور . قوش قونماز اکلنده‌کی مشکلاتی اکلاندمدی یا ؟ « طورپ »

ایشته هپ او تکلفاتدن معاف عد اولنیور . اوت سوزلرمه دقت ایدك طوریك آلافرانغه سفره‌ده‌كی موقع احترامی بوندن بویله الی لابد خاطر نشانكز اولسون . . ربیعه سفره‌ده صونصل ایچیلیر ؟

ربیعه — (كوله‌رك) آغابك ارتق اونی ده بیلمیه‌جك دكلزیا ؟

مفتون — اوراده قونسولك اوزرنده صراحیله صو وار . بارداغه طولدیرده ایچ باقه‌لم .

ربیعه بارداغی بش پارماغیله یاقالار . صویی طولدیرر . لافیر لافیر ایچركن والده‌سنك اصولجه یاننده كنه :

— ایش صو اوزرینه اولنجه همان تجربه‌سی ایدیلیور . شفتالیلرك ، آرمودلرك یالكز سوزلریله وقت كچیریلیور .

دیدیكنی ، بیعه‌ایشیدنجه كولمكدن كندینی منع ایده‌میه‌رك صویك برقسمنی ككزینه قاچیرر ، قسم دیكرینی ده یاننده كیلرك یوزلرینه پوسكورری ویرر . .

مفتون — (نفرتله) تیز سكا یازیقلر اولسون . آلافرانغه سفره‌ده بویله‌می صو ایچه‌جكسك ؟

یالكه تصادف ایدن بدبخت سفره قومشولریكك صوراتلری ، اوستلری باشلری نه اولور صوكره ؟ . . اولا سزه شونی خبر ویره‌یم كه فرنكلر سفره‌ده صو دكل باشقه شیلر ایچرلر . مایعاتك صورت شربلری هپ بر برینك عینی اوله‌جغندن بزشمدی بو تجربه اثناسنده صویی بیرا ، لیكور ، شامپانیا ، بوردو ، بورغونیی نیتنه ایچه‌بیلیرز . باقكز بارون استاف سفره‌ده ایچمكی نصل تعریف ایدییور :

« ایچمك ایستدیكی وقت اویله بش پارماغكزی آچه‌رق بارداغی قاورایی ویرمه‌ملی . پارماقلر شویله خفیفجه نازكانه ایاغندن طوتملی بارداغی سكونتله آغر آغر قالدیرملی ، نیورقده‌كی كوزللك مكتبنك تعریفاتنه كوره دوداقلره — كویا لب شارب كنار ساغردن پوسه چین اولیورمش كبی — تماس ایتدیرملی » اكلایه‌بیلدیككزمی ؟

وسیله خانم — خیر اكلایه‌مدق . بویله بر ضیافتده صاغر پوسته‌جینك سفره‌ده نه ایشی وار ؟

مفتون یاسندن ایكی النی یوزینه قاپایه‌رق :

— آه وجودلريله حقيقةً عارلانەجق صوييم صويم وارمش ...

وسيله خانم — (اغلايەرق) آ اولادم سنی عارلاندەجق نەيابدق؟ حمامدن بوخجه قالديرمدق، بدستاندن طاقم چالاركن طوتولمدق .

مفتون — صاغير پوستەجی‌يی شمدی سوزه قاتمەده مناسبت وارمی ؟

وسيله — سن كندك سويلدك آياوروم ...

مفتون — بن اويله ديمدم . لب شارب كبار ساغردن بوسه چين اوليورمش كبی يعنی ايچيله جك شيئی صانكه بارداغك كنارينی اوپيورمشسكز كبی ظرافتله ايچملی ديمك ايستەدم .

وسيله خانم — هاه بزه بونی بويله اكلات « بارداغك ايچندەكی صويی ايچميكز ، كنارينی اوپكز، يڭه سفرەيه قويكز » دی. بيوك آننەك كوچك آننەك، بن هيچ اويله اينجه لاقردیلری اكلايه بيليرمی يز . قارشيكده كيلره بر كره باقده اوكا كوره لاقيردی سويله . اوكا كوره آغز قوللاك . پوستەجيدن بوسه ، صاغيردن بارداق چيقەجغنی بز نەبيله لم اوغلم ؟ .

مفتون — يڭه لاقيردی‌يی داللانديروب بوداقلانديرمايكز . سوز سويلمكده بكا ميدان ويركز . انشاءالله اوتەكی مباحثه‌مزده سزه « آداب استماع » تعليم ايدرم .

ربيعه آناسنك قولاغنه اكيلەرك :

— نه تعليم ايدرم ديدی ؟

وسيله — (يواشجه) بيلمم. اكلايەمدم كه صورسه‌ك قيزييور. نه تعليم ايدرسه ايدەجك ايشته.. شمدی بز ساده ديڭليه‌لم .

مفتون — بارداغك محتوياتنی بر حمله‌ده سومورمك پك عيبدر . بر ايكی يودوم ايچملی . بارداغی يڭه عين بطائت ظريفانه ايله يرينه قويملی بارداغك ايچندەكی شی بيتمه‌ملی. يالكز خفيف خفيف آزالملی ...

وسيله خانم — عفو ايدرسك اوغلم . . انسانك نه قدر حرارتی بولنسه يڭه سفرەده قانه قانه صو ايچه‌ميه جكمی ؟

مفتون — خير ايچه‌ميه جك . سفرەده « ساووار ويوری » خارجنده هيچ برشی اولميه جق .

وسيله — بز اويمزده يمكده يانی باشمزه صو

قورز . چولق چوجق مشرابه‌یی طولدیرر طولدیرر قانه قانه ایچرز . قارنمز لینغیر لینغیر قیربایه دونمدکجه طویدیغمزی اکلامایزکه .

مفتون — بن شمدی سزه اوکزده نه یاپدیغکزی صورمیورم . سزی ، بنم سویلدکلارمی اوکرنمکه دعوت ایدییورم . . . خانملر عفو ایدرسکز . قادین حضورنده قاله آلنمسی حرمت نسوانی اخلال ایده‌جك برشیدن بحث ایلیه‌جکم . فقط نه یاپه‌لم ؟ بودرسده اوندن بحث ایتمکه لزوم وار . . . مثلا سفره‌ده سومکورمك ایجاب ایتدی . نه یاپارسکز ؟

وسیله خانم — وای ی ی ی . . . راحت راحت صوایچمك عیب اولان برسفره‌ده انسان بورنی نصل سیلر ؟ شویله بر حقه‌بازلغه کتیروب ده انتاریمك یننه سیله بیلیرسه‌م نه‌اعلی ! سیله‌مزسه‌م براقملی آقسون . . . بشقه چاره‌وارمی ؟

مفتون — تیزه بوکون بنی یأسدن اولدیره‌جکسك . . . هیچ آلافرانغه سفره‌ده لبسه یننه بورون سیلینیرمی ؟ بو تربیه‌سزلك نه آلاتورقه نه آلاپرسان ، نه آلاشینووا هیچ برسفره‌ده اولماز . . .

وسیله — نه یاپه‌لم ایکی کوزوم تعریف ایت ده اویله یاپه‌لم . . .

مفتون — (حدتله) ونی بن سویلیه‌جکدکلم اوروپا « ساووار ویوری » محررلرینك بو سومکورمك فصلنده‌کی رأیلرینی سزه ایضاح ایده‌جکم . شمدی براز معناسز وساده‌دلانه عد اولنان فرانسز مدنیت عتیقه‌سی سفره‌ده حاولی‌یه سومکورمکی منع ایدر . فقط بوروندن آقان مایع معلوملك قطع سیلانی ایچون ده برچاره کوسترمزدی . لکن نزاکت وظرافت حاضره سفره‌ده حاولی‌یه دکل ده منديله سومکورمه‌نك یولنی ارائه ایده‌جکدر . بوبابده‌کی وصایایی سزه شرح ایده‌یم . اولا سفره‌ده سومکورمکی ایجاب ایتدیرمه‌ملی . مثلا نزله‌لی زمانکزده وقوع بولان دعوتلره اجابت ایتمه‌ملی . سفره‌یه اوطورمازدن اول کوزلجه تمیزلنملی . برقاچ ساعت ظرفنده اویله برحرکته لزوم کورلمیه‌جك صورتده تمیزلنملی . بو صورتله تمیزله‌یشده مشکلدر . چونکه نزوالتکز بوزیلور . حاصلی خانملر نه لازمسه یاپملی . ستون بو احتیاطلر کز خلافنه ینه سفره‌ده بوکا لزوم کوریلیرسه ناچار

قالدیغکز بر آنده بارون استاف مندیلکزی استعماله مساعده ویریيور. اما نصل ؟ ال چابقلغی برمعرفتله مندیلکزی یواشجه چیقاروب یانکز- ده کیلری ایکرندیرمکه سببیت ویره جك کورولتیلردن احترازله سیلی ویرملی . او اثناده کیمسه نك نظر دقتنی جلب ایتمه مك ایچون باشکزی سفره دن آرقه یه چویرمه ملیسکز . سفره دن باشلرینی چویروب ده بورونلرینی سیلنلر فن معاشرته بیکانه اولانلردر . لزومندن فضله احتیاطلر احترازلرده انسانك اوعاملرله عدم الفتنی کوسترر. بو نوع کولنج حرکتلری تربیه ظن ایدنلر قابالقلرینی ارائه ایتمش اولورلر. ینه خورولتیلر کلیور. او بویانلر کیمدر؟

ربیعه — قادیننه ایله ظرافت . . .

مفتون — اویاندرمیکز اویوسونلر . . . بو بحثدن کندیلری بر شی اکلامدقدن بشقه اکلایانلره ده مانع اولیورلر دکلمی راجی بك ؟

راجی کوزقپاقلرینی آچمیه اوغراشه رق :

— اوت افندم . . .

مفتون — هپکزك چهره سنده جان صیقینتیسی آثاری کوریلیور . بن ده بر ایکی سوز دها

سویلیه رك بو کونلك بحثه ختام ویریيورم. لابارون دیر که :

« طعام نهایتنده أل آغز تطهیری یوق . . . سفره ده آغز ییقامق بونه ایکرنج ! نه مستکره شی؟ پارماقلری ییقامقده عیب . . . [illegible]

اثناسنده اتمکدن بشقه برشیئه تماس اولنمدی که . . . اتمك ایسه الی کیرلتمز . . .

وسیله خانم — آ ایشته بو تحف ! . . سفره ده اوقدر نظام اوقدر غیرغیریلق ده صوکره یمکدن ال کیرلی آغز بولاشیق قالقمق . . . طوغریسی بونی بکنمدم .

مفتون — ال برشی طوتوب کیرلنمدی که . . .

وسیله خانم — جانم نه قدر چتال بچاقله ینسه یمکدر بو ایکی کوزوم ، انسانك النه ینه قوقوسی سینر والسلام . . .

مفتون — عجله ایتمه افندم. لابارون بعد الطعام سفره باشنده ال آغز سیلمه نك علیهنده بولنیور. لکن دیکر کتابلر (او کنده کی دفترك یاپراقلرینی چویره رك) اوت اونلرده سفره باشنده آغز سیلمه عادتنك بر حال متروکیته کلمش اولدیغنه تشکر

ایدییورلر . . . فقط سفره‌ده ال تمزله عادتی هنوز
قالقمامشدر. ختام طعامده اوکوکزه لطیف، بلور
برقاب کلیر . بونك ایچنده کوزل قوقولو ایلیق
صو واردر . ایچنه بو وارلاق کسیلمش بر دیلیم ده
لیمون آتلمشدر . صاحب خانه‌نی مشروباتدن بر شی
نی ایدوب ده آغزه کوتوره‌رك دیکی ویرمه‌ملیدر .
ایشته انسانك رذیل اولدیغی ساعت او ساعتدر .

وسیله خانم — بو کوزل قوقولی صو ایچلمیه‌جك ده نه اوله‌جق ؟ بورونه‌می چکیله‌جك ؟

مفتون — خیر افندم پارماقلرك اوجی بو صویه باطیریلوب ییقانه‌جق صوکره حاولی‌یه سیلینه‌جك .

وسیله خانم — هپسی ایی اما فرنکلرك بویله برقاچ خصوصده ییقانمامق عادتلری طوغریسی خوشمه کیتمیور .

٦

درس اثناسنده بیوك والده‌سنك خوروولتیلرینه ربیعه و حسنه‌نك عارسزلقلرینه ، دیکرلرینك دقتسزلکلرینه رغماً مفتون بو « تعلیم آداب حیات » بحثنی افراد عائله‌سنه تقریردن چکنمه‌دی . بو امرده

بیقمدی ، اوصانمدی، هر مشکله اقتحامی عادتا نفسنجه بر نوع حظ و صفا عد ایدییوردی . اوته کیلرك آلافرانغه‌دن نفرتی ، بلکه بو اصراری میانه‌ده اویله تحفلقلرك حصولنه بادی اولیور ایدی که بو حاللرینه خارجدن واقف اولانلر قدر کندیلری ده کولیورلردی .

مفتون یواش یواش بر طرفدن آلافرانغه سفره ادواتنی تماملایور. دیکر طرفدن اوخلقی اوصورتله طعامه الیشدیرمغه اوغراشیوردی . طاوق ، هندی، قاز، بالق وسائره اوزرینه بر هفته اون کون قدر دوام ایدن نظریاتدن صوکره نهایت سفره‌ده بو حیوانلرك بودیله قنادیله کووده‌سیله عملیات جدیده‌یه کیریشیلیور . الافرانغه اصولنی اخذه غیر مستعد اولانلر، مشقه اللری یك قولای یاتمایانلر تکرر عملیاتدن طولایی الك چوق یمك ییورلری . قادین ننه شکوره خانم، تیزه وسیله خانم یدکاری بودلرك هیچ برینی قواعد مخصوصه‌یه مطابقت تامه ایله اکل ایده‌مدکلرندن مفتون :

— اولمدی بود زیان اولدی .

شکایتیله حایقیردقچه، خانملر :

— نیچون اولمسون . پك اعلی قارنمز طویدی . لازم اولان ده اودکلمی ؛ بو سفر بکنندیره مدکسه کله جك بودده سزی ممنون ایتمه که اوغراشیرز .

جوابنی ویرییورلر . فقط کله جك بودده ده ایش یولنه کیره میوردی دها اوته کی بودده ده . . . سفره ده کوزل پارچه لر ظهور ایتدکجه ایجاب نزاکته هایدی بیوك والده یه ، هایدی کوچك والده یه ، هایدی تیزه یه ، هایدی همشیره یه ، اوت هپ خانملره تقدیم اولنیور ، زواللی راجی اطعمه نك کمیك ، دری کبی اك لاغر طرفیله قارن طویورییوردی بیچاره دلیقانلی بو خصوصده کی شکایات متعدده سنی اغابکسنه اسماعه موفق اوله مدی . نهایت بر اقشام طاوق ، هندی کبی حیوانات اوزرنده آلافرانغه عملیات اکلیه اجرا اولنه جغی برصره ده سفره نك اك کوزل کتن اورتوسی یاییلدی . مواقع مخصوصه یه چیچك صاقسیلری وضع ایدلدی . بشلی شمعدانلر یاندی . اك پارلاق « قووه ر » لر دیزلدی . النی یمك « قانپانا » سنی بیوك اوتللرده ایشیدیلن صورتده مطرد ضربه لرله چالدی . یمك

صالونه مفتون همشیره سی لبیبه ایله قول قوله کیردی . آرقه دن قادین ننه دکنکنی قاقه رق کلدی . دها صوکره لطفیه خانمله ربیعه ، انلری تعقیباً وسیله خانمله حسنه سوکون ایتدیلر . مفتون نیم « ره وه رانس » حالنی آلوب بر طور ظرافتله النی اوزاته رق :

— مه دام ! . . . مه دو موازه ل ! . . .

خطابلریله هرکسه موقع مخصوصنی کوستردی . سفره یه دیزلدیلر . افراد عائله دن بری اکسیکدی . فقط بو اکسیك اولان کیمدی ؟ هرکس سفره نك تزییناتنه وقف انظاردن کله ینی دوشونمکه وقت بوله میوردی . یالکز مفتون بوش قالان اسکمله یه بر کوز آتدی :

— راجی سفره ده یوق .

دیدی . دلیقانلینك بو اخطارندن صوکره اوته کیلرکده کوزلری بوش اسکمله یه دیکیلدی . وسیله خانم صوردی که :

— آلافرانغه ده بویله سفره یه کچیکن اولورسه نه یاپیلیر ؟

مفتون — بو بابده سزه معلومات ویرمدیمی ؟

وسیله — خیر . . .

اواثناده اوطه قاپیسندن ایچری کیردی. فقط بوکیره‌ن راجی دکلدی. طوم‌بالاقجه برقادیندی. بلاتکلف کیندی، بوش اسکمله‌یه راجی‌یه مخصوص اولان یره اوتوردی. هرکسده برحیرت . . . بو یکی کلن برقاچ ثانیه قدر عمومك انظار استغرابنه معروض قالدقدن صوکره اك اول وبیعه :

— راجی اغابکمه باقك آدوستلر قادین قیافتنه کیرمش !

فریادیله حایقیردی. کوچکی بیوکی برقهقهه طوتدیردیلر. حقیقةً راجی آل برقورساژ، اونك آلتنه تیریشه برژوپون کیمش، بیوننه‌ده النینك بر«فیشو»-نی بولمش آتمش، باشنه توللی بر«قاپه‌لا» اوپدیرمش، بیقلری اولمدیغی ایچون قیزه بکزه‌مش اما نصل قیزه؟ عادتا بقال کوینده، داریجه‌ده پازار کونلری اك پارلاق توالتلرینی یایه‌رق سیرانه چیقان کویلی روم قیزلرینه دونمش.

بوغرابته هرکس کولیور، یالکز مفتون جدیتنی محافظه‌یه اوغراشیوردی. سرت برچهره ایله صوردی که :

— برادر بو قیافت نه ؟

راجی ایاغه قالقدی. درین بر ره‌وه‌رانسله دیدی که :

— بو حرکتمی معذور کوریکز افندم. اوستمده‌کی فستان باشمده‌کی «قاپه‌لا» حاملی شو قیافتم ظن ایدرم که بوکون بکا سفره‌ده طاوق بودی بك حقنی ویره جکدر. ارکك البسه سیله اوطوردقجه دائما آچ قالیورم . . .

قهقهه‌لر تضاعف ایتدی. بو جوابه قارشی مفتون‌ده جدیتنی محافظه ایده‌مدی. کوله‌رك :

Cette fois vous êtes ingénieux

(بو حرکتکز طوغراسی ماهرانه) دیدی.

چورباکاسه‌سنك قپاغنی قالدیران الی‌ده طیانه‌میه‌رق :

Monsieur dites plutôt ingénieuse.

اخطارنده بولندی. یعنی راجی‌یه نسبت ایدیلن ingénieux کلمه‌سنك تأنیثی مناسب اوله‌جغنی اکلاتدی. مفتون بوکا دهازیاده کولدی.

راجی بو ظرافتیله اوقشامکی سفره‌ده اك ایی پارچه‌لرك اکیله بکام اولدی.

ختام طعامده قادین ننه شکوره خانم صندالیه‌سندن قالقه‌رق :

— چوجقلر بویله طاوق‌ یکه مشق ایتدیکمز آقشاملر بن یرمدن قیمیلدایه‌مازدم الني ایله ظرافت قولتوقلرمدن طوتالرده بني کچلکله قالدیررلردی یاقیکز بو اقشام صندالیه‌دن کندی کندیمه قوش کبی قالقیوردم. بونك سببنی اکلادیکزمی؟ بو کیجه بنم حقمی بتون راجی یدی. اوچابقین اوغلان بردها سفره‌یه بویله قاری قیافتیله کلیرسه قبول ایتمیه‌لم . مادام که آلافرانغه‌یه مشق ایدییورز، اونك یولی نه‌ایسه اویله کیتملی . النینك قاپه‌لاسنی، لبیبه‌نك بیلمم نه‌سنی کی . کل بورایه، بودلری قیویر، یاغمایوق. آلافرانغه اوله‌جقسه تمام اولسون . . . هرکس حقنه راضی اولملی . بودلر خانملره، قنادلر بیون طرفلری فلان بکلره . . .

اعتراضاتیله راجینك بو حرکتنی تقبیح ایتدی طوردی .

§

مفتون زنکین بر انشته لدایده بیلمك ایچون لبیبه‌نك تربیه و تحصیلنه صوك درجه‌ده کرمی

ویردیکندن عائله افرادینك عمومنه مخصوص اولان « عملی آداب حیات » درسندن ماعدا همشیره‌سنه صورت خصوصیه‌ده معلومات نافعه تدریس ایدییوردی . برکون لبیبه‌یی قارشیسنه آلمش کنج قادینلرك آووه چیقوب چیقمالری حقنده تفصیلات عجیبه ویرمکده ایکن بعض اشیا آلمق ایچون الني اوطه‌یه حسب اللزوم بر ایکی دفعه کیردی چیقدی. قیزك هر دفعه دخول و خروجنده یوزنده کزینن تبسم استهزا مفتونك نظرندن دور قالمدی، اونی النی کولیور، هم ده مستهزیانه کولیوردی. فقط کیمکله اکله‌نیور ؟ نیچون کولیوردی ؟ کنج قادینلرك آووه چیقملری بحثنده شایان خنده نه‌وار؟ مفتون بونی مراق ایتدی . لکن لبیبه‌نك یاننده خدمتجی قیزدن استیضاحه کیرشمکی موافق بولمدی . بر ایکی ساعت صوکره النی‌یی تنها بر طرفه جلب ایله صوردی :

— بن همشیره‌مه آوبحثنی اکلاتیرکن سن نه‌یه کولیوردك ؟

— حقکز واردر کولیوردم. چونکه سزك قیز قرداش کوزل آویامق بیلیور افندم. بو ایس

— وار افندم قومسولرده اوطوریور ..

— آیول بن اوکا دها تفنك آلمدم. نه ایله اوریور ؟

ایچون درس ایسته‌مز ... او کندی کندیسنه اوسته‌لاندی ...

— (حیرتله) عجایب بزم لبیبه شمدی آوولامق بیلیورمی ؟

— مکمل افندم تمیز آو یاپیور !

— تحف شی هیچ خبرم یوقدی . نه قوشلری آولایور باقلم ؟

— کلك ... بقاجیه ... یبانی خروس .. بوطرفده نه بولورسه ...

— بکا حیرت ویریورسك الٓی ... بوطرفلرده کلك وارمی ؟

— توفك نه یاپه‌جق ؟ .. برقلم ، برپارچه کاغد ، برپارچه مرکب . بوهپسیله طوتیور ... یوق اما ، اویله طاغ کلکی کوکسنده قرمزی وار . قنادلری وار . یو او کلك که طوتیورها نیاباشنده فس قویار جاکت پانطالون قویار ..

شو تفصیلاندن طوتیلان کلکلك نوعی براز

مفتونك تفاسنه دانقدیدی . آزیجق آیاقلری صویه‌ایردی. یوزینی بوروشدیره‌رق :

— فقط الٓی آغزکدن چیقانی قولاقلرك ایشیدییورمی ؟ سن همشیره‌مك ناموسنه تعلق ایدر شیلر سویلیورسك . چاکتلی کلك او نصل سوز اویله ؟ ..

— (شاشیره‌رق) یوق بن ناموس اوستنده لاف ایتمدی .. لبیبه خانم بر مکتوب یازمس ، محبت مکتوب .. ظرافت آبلانك الندهٔ یرمس که بومکتوب قومسونك اوغلوسنه کوتورسون .. اما یالکز مکتوب ویرمه‌مس برچیره‌ك مجیدیه‌ده برابر ویرمس .. آبلا آلمس مکتوب اوغلانه کوتورمس . قایمه‌نی برچیره‌كده اورادن آلمس .. تام اون غروس . ایشته هپسی بو ... نه واربونده ناموس قاله ؟ ... اویازمس ... اوته‌کی اوقومس آبلا پاره آلمس .. بیوك برکوتولك اولمامس .. اما بکا ویره‌ایدی که مکتوب کوتوره‌یم قرق غروسده برابر ویره‌جکدی ینه کوتورمیه‌جکدم بوقدرسوز مفتون ایچون کافیدی . آودن مقصد نه اولدیغنی اکلادی . فقط الٓینك اویله

برصورت كستاخانه‌ده افشای حقیقت ایمسی دلیقانلینك جانی صیقدی . خدمتجیلرله لاابالی بولنمه‌نك، اونلرله شاقه‌لاشمه‌نك، اونلره اوخانه‌یه وجه انتسابلریله توافق ایتمیه‌جك امیدلر ویرمه‌نك محاذیر وخیمه‌سنی اكلادی. فقط النیدن اكلایه‌جغی مهم برنقطه دها قالمشدی . اوكاده واقف اولمق ایچون صوردی كه :

— هانكی قومشونك اوغلی بو ؟

— هانی بزم كوسك آلت طرفنده صاری بویالی كوسكه اوطوریور ..

— (سرت برچهره ایله) ارتق یتیشیر .. دفع اول . . .

النی براز قیزاروب بوزاره‌رق اورادن چكلدی . فقط بوافشا آتندن طولایی قلباً چوق ممنوندی. لبیبه، النی طورورکن ظرافتله قومشونك اوغلنا مكتوب كوندرمكی اوكرنسون. هم بویله برخدمت شرفندن، هم ده ایكی جیره‌كلك براستفادهٔ نقدیه‌دن محرومیت النی‌یه پك آجی كلیوردی .

دوم قزی آشاغی‌یه ایندی . اوته‌بری خدمتجیلرله اشتغاله باشلادی . لبیبه‌نك بوخدمت

ایچون ظرافتی ترجیح ایتمسنده‌كی اسبابی دوشونمه‌دن ذهننی بردرلو قورتاره‌میوردی . لبیبه آلیمسز النی ایسه كوزلدر. بویله خصوصات عاشقانه‌ده برقیز كندندن كوزل برواسطه‌یی نصل استخدام ایده بیلیر؟ هم أنی مفتونله ، راحی ایله غایت لاابالی كچنیور. اونلره افشای حقیقت ایدی‌ویررسه ؟ بوایشده ظرافت هر حالده دها اولویتلی كورونیور . النی ذهنندن بونلری دوشوندی . كندی كندینه :

— لبیبه خانم بو ایسه حقلیدر . نه زمان بكا او بكده كوندره‌جه ایدی . او دلیقانلی بكا سوه‌جه‌ایدی . آه نه اولور ا.. كوندره ایدی‌ده سوه ایدی ، بوكوی بتون دلیقانلیلر بكا سوسه آه قاله ینه طویمه‌یه‌جغم ... سمدی بو ایسه بن خبر ویرمس اما مفتون بك قیز قارداس طیاق آتاجق ؟ نه یاپه‌جق ؟ یوقسه اوته‌كی دلیقانلی كیده‌جك بر « ره‌پاراسیون » ایسته‌یه‌جك ؟.. نه اوله‌جق ؟ بن نه‌وقت بولانیردی سویلمس ... بك قیزمش بكا « هایدی دفع اول » سویله‌مس وارسین قیزسین ... ینه بر ایكی كون صوكره

بكا كله‌جك النده اوپه‌جك ... بن ده اوكا قولاى قولاى اوپدرميه‌جك ... بو ايس سويلدى عجبا فنا يابدى ؟ اوخ نه ايچون فنا يابدى ؟ نه وقت سويله‌ميه‌جه ايدم ، ظرافت كيده‌جه ايدى ايكى چيره‌ك دها آله‌جق ايدى ... بر قارم كه كيتسين ؟..

الن آشاغى‌نه ذهنندن بونلرى كچيرركن مفتونده يوقاريده باشقه درلو دوشونيوردى :

بر دليقانلى ايله لبيبه بيننده معاشقه باشلامش! شاشيله‌جق شى ... هايدى قيز، سنى مقتضاسى بر جهالتله ونفسنجه غير قابل تفسير بر سائقك حكمنه مقاومت ايده‌ميه‌رك بويله بر جرأتده بولنمش اولسون ... يا او دليقانلى .. اوده ديمك قيزى سويور كه بينلرنده بويله بر سوزش مكانبه آچيليور .. . ديمك لبيبه‌ده سويله‌جك مزيات وارمش ! اوده حالنجه جلب انظار محبت ايده‌بيليورمش ؛ ديمك همشيره‌سى سويله بيليرمش!.. ايشته سولمش بيله ...

مفتونك ايلك حدتى يواش يواش زائل اولدى . ذهنى بو معاشقه‌يى خوف ايديله‌جك

بر حادثه شكلنده تلقيدن تبعيده اوغراشمه‌يه باشلادى . همشيره‌سنك عاشقى زنكينجه ، مناسبتلى برشى ايسه بو محبتى بر شكل مشروعيته دوكمك قابلدى . بر نكاح ارقه‌سندن بردوكونله لبيبه‌نك استقبالى تأمين ايدلمش اوله‌جقدى .

مفتون بر سيغاره ياقدى . دومانك ، مرمر طمارلرينه آنديرر مائى هلزونلرى برهوا اولدقچه ، اونلرك بطى بر صعودله درلو اشكال آله‌رق يوكسه‌ليشلرينه ، الك اوفاق بر جرياندن بردن بره متأثر اوليشلرينه وقف انظارله دوشونيوردى :

— بن لبيبه‌يه دها تام « قوكترى » درسى ويرمدم . او كندندن مأمول ايدلمز بر جسارتله قوميشونك اوغلنى نصل آولادى ؟.. عجبا كينمك ، كزنمك سويلمك وسائره خصوصلرنده يارم يمالاق اكلاتديغم حسن اطوار درسلرينك بو امرده بر دخلى اولديمى ؟ هاى هاى . بن قيزه ظرافت ، نزاكت مشق ايتمه‌يه ايدم . او كندينى بويله چار چابق بكنديره بيليرميدى ؟ [illegible]
قيزده دكل ينه بن ده ... حسن اطوار ، ظرافت

ادا تعليم ايتمه‌نك آلمسز قيزلرى كوزللشدرمكده بر تأثيرى فائده‌سى اولمسه هيچ آمريقاده كمال اعتنا ايله كوزللك مكتبلرى آچارلر ، ملاحت درسلرى ويررلرميدى ؟ ايشته نمونه‌سى ... بن لبيبه‌يه درس ويره‌لى دها نه اولدى ؟ قيز فيض تدرسنى كوستردى .

نتيجهٔ تدريسندن متولدظن ايتديكى بوحسن موفقيتدن طولايى مفتونك نشئه‌سى كيده كيده او قدر تزايد ايتدى كه همشيره‌سنى لطفاً سوه‌ن او دليقانلى‌يى بولسه ايكى يناغندن شاپر شاپر اوپمكدن كنديني آلمه‌يه‌جقدى ...

همان لبيبه‌يى چاغره‌رق استيضاح ماده ايتمك ايسته‌دى . صوكره ينه دوشونه‌رك بونك هنوز وقتى اولمديغنى تسليم ايتدى .

مفتون او صارى كوشكك صاحبنى بر آز اكلانيوردى . قاشيقجيلر كهياسى قاسم افندى حقنده چوق سوز ايشتمش فقط بونلرك هيچ برينى سمع اهميتله ديكله‌مامشدى . شمدى او ذاتك لبيبه‌يه قائن پدر اولمسى احتمالى ميدان آلنجه بو بابده تعميق تدقيقات لازم كليوردى .

قاشيقجيلر كهياسى قاسم افندى ... مفتون بو اسمى آغزه شيشكينلك ويره‌ن قاشيقجى تعبيريله ، صوكره انسانك كوزلرى اوكنه چاقشيرلى ، صالطه‌لى ، بلى قوشاقلى ، باشى آبانى صاريقلى آق صقاللى مهيب بر ذات كتيره‌ن « كهيا » عنوانيله برقاچ دفعه تكرار ايتدى . قاشيقجيلر كهياسى قاسم افندى ... قاشيقجيلر كهياسى قاسم افندى ... بر صره‌يه ديزيلن شو برقاچ كلمه‌ده مفتونك قولاقلرى ايچون ناقابل انسيت بر آغيرلق واردى . قاشيقجيلر كهياسى دها طوغرى ، دها اوزون تلفظيله كتخداسى قاسم افندى .. مفتون بو صفتى ، بو لقبى بو اسمى اون ، يكرمى ، اللى ، يوز دفعه تكرار ايتسه آهنك سمعنى طيرمالايان او بر صره‌يه الفاظك ثقالتى ، برودتى ينه زائل اولميه‌جق ، بوكا آليشه‌ميه‌جقدى .. اويله اما قاسم افندى ايچون ميليونر ديييور .. لقبى نه قدر ثقيل ، اسمى نه درجه صغوق اولورسه اولسون ... شو « ميليونر » صفتى بتون او ثقالت و برودتلره بر سخونت مال ويرميورمى ؟ فقط قاشيقجيلقله ميليون قازانمق !.. بوده شايان تدقيق بر مسئلهٔ غريبه ... هر نه

اولورسه اولسون حریفك ثروتی تواتراً ثابت ...
لبیبه‌یی برمیلیونر زاده‌یه ویرمك . باقکز حاسبه
نصل ده انتخاب ایتمش !.. یاصاقلی قیزلرك قوجه‌دن
طالعی اولور دیرلر ... بو نوع قوجه قاری
سوزلرینك‌ده بعضاً صحتلری تبین ایدییور ...
مفتون او کوندن اعتباراً قاسم افندینك
ماضیسی حالی حقنده تحقیقاته کیریشدی . قصابدن
بقالدن ابتدا ایله قاشیقجیلره ، کهیانك استانبو-
لده‌کی محله‌سنه قدر توسیع تدقیقات ایتدی .
اون کون قدر دوام ایدن بو تحقیقاتی نتیجه‌سنده
خیلی شی اوکرندی . جمع ایده‌بیلدیکی معلومات
شونلردی :

قاسم افندی جداً ذی ثروت فقط شیشه‌یی
طیشندن یالایان طاقندنمش . جیمریلکی ،
طمعکارلغی محله‌سنجه مثل سائر حکمنه کیرمش :
قاشیقجیلغی همان قورو بر نامدن عبارتمش .
بوصنعتیله ثروتی بیننده هیچ بر مناسبت یوقمش ...
قازاندیغی پاره‌یی فائضدن مرابحه‌جیلقدن قازانمش .
نقودی سکسان بیك لیرادن زیاده تخمین ایدیلیور-
مش . علی روایة بیچاره اکثری زمان اکمك

پنیرله قارین طویورورمش . یکرمی بر یکرمی
ایکی یاشنده قدر ماهر بك اسمنده بر اوغلیله
کلینلك بر قیزندن باشقه وارثی یوقمش ...
اختیارجغز کوزینی بومنجه اوقدر ثروت بو ایکی
اولادینه قاله‌جق . قاسمدده یاش [illegible]
یاقلاشمش . بر آیاغی چقورده دیمك . قیز غایت
عفیف ایمش . نه سیر بیلیرمش نه سیران ..
فقط اوغلان خووار دا مزاج بر شی ایمش ؛
اسرافندن طولایی پدری کندندن بك ممنون
دکلمش . اوغلانك بك یوزی کوزی آچیلمه‌دن
حلال سوت اممش بر قیز بولوب باش کوز
ایدی ویرمك نیتنده ایمش .
مفتون بونلری خبر آلدقدن صوکره یالکز
لبیبه‌یی ماهره ویرمکله قالمه‌یه‌رق قاسمك قیزینی‌ده
کندی آلمق فکرینه قدر توسیع امل ایتدی .
کندی اوخانه‌یه کوکی ، همشیره‌سی‌ده کلین اولدقدن
صوکره اختیار قاسم کوزلرینی یومی ویرنجه
او ثروت جسیمه‌دن خارجه هیچ بر شی صیز-
میه‌جقدی . بتون او آلافرانقه‌لق ابتلالرینی ،
جنتلرینی موقع فعله قویه بیلمك ایچون مفتونك

بویله بیوکجه بر ثروته احتیاجی واردی . باخصوص
قائن برادری ، یاخود انشته‌سی اوله‌جق ماهر
بکی‌ده بو ظرافت و آلافرانغه‌لق فکرینه تشریکه
موفق اوله بیلیرسه خوارده مشرب قائن برادر
ایله ، شیق مزاج ، انشته هر ایکیسی او ثروتك
باشنه کچوب ده بویله توحید فکر و امل ایله
ایشه چکی دوزه‌ن ویررلرسه نه مسعود بر عائله
تشکیل ایدلمش اولور .

مفتون بو خولیالرینی کیده کیده اویله بر
رنك جدیته صوقدی که همان همان بو ایشه بیتمش
قورتارلمش نظریله باقیوردی . عجبا قاسم
افندینك کریمه‌سی کوزلمیدی ؟ پك کوزل ده
اولمسه او بیکلرله لیرالرك ، سوق نشئه‌سیله
یوطولمیه‌جق چرکینمی تصور اولنور ؟ قیز
نه قدر نازیبا اولسه مفتون ینه اونی بر نسخهٔ
سعادت کبی اوپوب باشنه قویه‌جغنه یمین
ایدییوردی .

فقط کیفیتی نصل تعجیل ایتملی ؟ ایشه
نره‌سندن باشلاملی ؟ مفتون برقاچ کونده بو نقطهٔ
مهمه‌یه صرف ذهن ایتدی . یکیدن ایشه

باشلامق لازمی یا ؟.. ایشته لبیبه باشلامش .
بو باشلانانی بر حسن نتیجه‌یه ایصال ایتملی ...
مفتون بر شیئه چوق تعجب ایدییوردی :
ماهر بك کوپ قدر لبیبه‌یی نصل بکنمش ؟
بکك بو انتخابندن « استه‌تیك » ده‌کی بیاغیلغی
تعیین پك زور دکلدی ، ماهره خطاباً مفتون
کندی کندینه دییوردی که :

— وای بکم وای !.. سن ارن کوینك ،
فنار باغچه‌سنك ، قوش دیلنك ، حیدر پاشانك
کوزینی چیقارده کل لبیبه‌یی بکن ... وای ذوق
غیر سلیمنه طورپ صیقدیغم دلیقانلیسی وای ...
بزم عائله‌یه بویله بر سعادت توجه ایده‌جك اولنجه
عکسی شیطان بویا بکك کوزلری پرده‌دار اولور .
بو طولوم کبی قیزی کوزل کورور .

مفتون براز دها دوشوندی . محاکماتك
بو جهتندن بردن بره نظر اندیشه‌سی او کندهٔ
یارلر ، اوچوروملر پیدا اولیویردی . ماهر
بکك لبیبه‌یه اولان محبتی کچیچی بر هوسدن
عبارتسه ؟.. قیزی پك یاقیندن کورمیوب اوزاقدن
پك کوزل بر شیئه بکنز تمشسه ؟.. یاقیندن کوردیکی

ساعتده بوعشقی نفرته تحول ایدی ویروسه ؟ . ایشـته او زمان مفتون ایچون بتون بو ثروت خولیالرینه ، قاچ کیجه‌در خواب استراحته‌بدل کوزلرینی قماشدیران او لیرالره ، او دمت دمت بانقه قائمه‌لرینه الوداع دیمك لازم‌کلیوردی ...

شـمدی نه یاپمالی ؟ او ثروتك جسـامتیله متناسب بر دولاب چویرملی‌که مقصده وصـول میسر اولسون ... ظرافتی چاغیره‌رق لبیبه ایله ماهر بك بیننده آتش آلان محبتك، پیدا اولان مناسبتك درجه‌سنی اکلامق آکا کوره بر پیلان قوللانمق ایسته‌دی . تعـاطی اولان محبتنامه‌لر مفتونك النه کچسه ماهرك قاچ پاره‌لق عقلی ، بالخصوص لبیبه‌یه قاچ قراطده خالص محبتی اولدیغنی اکلایه‌جقـدی اما بو مکتوبلری نصـل الده ایتملی؟ مفتون ، ظرافت آبلایه ایسـته‌دیکی قدر تأمینات اعطاسنه حاضردی . لکن آشجی قادین عقلی بو ... یا بی‌لزوم بر توحشله لبیبه‌یه کیدوب :

— مفتون بك مکتوبلری طویمش ... بکا چاغیردی آخرت سؤالی صوردی، شـمدی بز نه‌یاپه‌جق آیو ؟..

دیرسه، طبیعی قیز قورقه‌جق . مسـعودانه آچیلان بوبابده معاشقه‌یی قاپایی ویره‌جك . ماهر بك‌ده اورکه‌رك چکیله‌جك ... کوزله چیرکنه باقمیه‌رق کوکلی بو درجه‌ده سهل‌الاشتعال اولان او دلیقـانلی همان دیکر بر قیزی سومکده چوق تأخر ایتمه‌یه‌جك ...

بوقدر مهم بر ایشك ظرافت آبلانك محرمیتنه التجا ایله کوروله‌میه‌جکنی مفتون اکلادی . بو خصوصده النینك وساطتنه مراجعت قابل اولسه معاشقین بیننده‌کی مکتوبلر بوروم قیزی معرفتیله تعاطی اولنسه؟ . مفتون کلن کیدن محبتنامه‌لری اوقوسـه! اوغلان قیزه قیز اوغلانه نه دییور ؟ اساس معاشقه‌یی اکلاسـه بو محبت فرلداغنك مانیوه‌لاسنی النه کچیرمش اوله‌جق. اوغلانه‌داه، قیزه چوش دبیه‌رك بوایکی سودازده‌یی استه‌دیکی طرفه سوق ایده‌بیله‌جك اما کیفیتی شـو ارزو ایتدیکی دولاب تدویره صوقمق بیوك مهـارته ، متانته توقف ایدییوردی .

مفتون کونلرله دوشوندکدن صوکره نتیجهٔ تفکراتی اوله‌رق آتیده‌کی قرارلری اتخاذ ایتدی:

اولاً : معاشقینك پوستهجیلنی وظیفهسنی النی‌به کوردرمهنك بریولنی بولمق .

ثانیاً : ماهر بکه کندینی تقدیم ایتدیرەرك بوذاتله دوست اولمق ...

ثالثاً ، مکتوبلرك قرائتدن پیدا ایدهجکی معلوماتی سرمایهٔ دسیسه اتخاذیله لبیبهیی زواللی ماهره درهم درهم صاتدرمهنك قولاینی الده ایتمك .

برکره قاسم افندینك قیزی مفتونه لبیبهده ماهره نکاح ایدلسونده اوتهسی قولای ... نکاحده کرامت واردردیرلر . بو کرامت تأثیریله اوغلان لبیبهیی بکنیرسه بکنسون ... بکنمزسهده کندی بیلیر ! چونکه قاسم افندی کبی طمعکار بر آدم ، اوغلنی اوچدرت دفعه اولندرمز . انجق بر دفعه اولندیرر . چیرکین کوزل آلتان ایلك زوجه ایله کچینوب کیتملی ...

§

مفتون قاشیقجیلر کهیاسی قاسم افندی حقنده تعمیق تحقیقات ایچون برکون ارهن کوینده ینه بقاله مراجعت ایتدی . بقال اوزاقدن شیق

مفتونك دکانه متوجهاً ورودینی کورونجه چراغنه خطاباً :

— آپوستول قریته قریته شو قارشیدن الملورهن آلا فرانغه قوناغك بکی دغولمی ؟.. لاغیبنی کیمسه بیلمز اما بو بکك بر غوزی ابی ، بر غوزی قوتو غوریبو غالبا ... چونکه غوزلکی تك قوللانیو ... طمعکارلغندنمیدر نهدر ؟ غوزینه کنارسز تك بر جام صیقشدیریبو ... چیفته غوزلك قوللانسه دها یراشیقلی اوور یا ؟.. غوزك برینی قوللانوب اوتهکنی بطاله اورمق دهمودهمیدر اکلاشیلماز آ ... هر بری بر درلو ظریفلك طوتدرمش کیدیبور .. بقاله بورجنی ویرسونده غوزلکی نه شکل قوللانیرسه قوللانسون اوده بکا درد دغولیا !.. ایشته باشنی دیکدی بوطرفه کلیو ... آلیشه ویریشه هر زمان اوشاغی غوندورووردی . بوغون کندی کلسی نه معنا اوله عجب ؟.. کچن غون غوتوردیغك قازنهنك یرلی مقارنهسی اولدیغنی اکلادیلرمی که دیرسك ؟.. اوغلان یرلی مقارنهیی میلان مارقهلی صندیغه قویدهده غوتور دیمدیمیدی ؟

آپوستول — اوسته بوراده برلکده مارقه‌لی صندیغه قویمدقمیدی ؟

مفتون دکانه کیره‌رك :

— بونژور بقال اغا ! . .

— بونچورناك خیرلی اوله افندم . . .

مفتون محترزانه نظرلرله اطرافنه باقنه‌رق :

— بقال سزدن کوچك بر « رانسه‌نیمان » المق ایسترم . . .

— (استغفرالله) یاغلی سلیمانمی دیدك ؟؟..

— خیر ... « رانسه‌نیمان » دیدم ... هیچ فرانسزجه اکلامازمیسك ؟ . .

— فرانسزجه آکلاسه‌م بونده بقالمی اولوردم آی افندم ؟ .. بانقه‌یه کاتبلکه کیرردم . . . بزم بیلدیکمز فرانسزجه « بونچورنا » بونچورنایه قارشی کل . مرسی . چوق سوم ویره‌سی . . . مانجه‌ك بول اوله .. ایشته بوقدر . . .

— سندن بعض معلومات آلمق ایسترم . کچن کون اوته‌کی بقاله صوردم ، اونك ویردیکی ایضاحات کافی کلمدی . . .

— شواوته‌کی شیشمان بقالهمی ؟.. اوحریف

مشتری قاندیرمه‌دن غیری ... ایویر زیویردن باشقه نه‌بیلیر ؟ بر آکلایه‌جغك وارسه بکاصورکه سکا لایقیله جوابنی دییه‌یم ...

— شو آشاغیکی سوقاقده صاغ کوشکده اوطوریور، قاشیقجیلر کهیاسی قاسم افندی دییورلر براختیار وار ، اوذاتی طانیورمیسك ؟..

بقال ایکی النی یوقارو قالدیروب رد اشارتی ویره‌رك :

— آمان اونی باکاصورمه... اوعمر توربوسی حریفی باکا دانشمه آیاقلریکی اوپه‌یم ... چوق طمعکاره صاتاشدم، فقط بویله‌سنه بولاشمه‌دیم .. اومشتری ده‌غول غونول عذابی ... وقتی اولسه شورایه اوطوروب آلدیغی پرنجی دانه دانه صایه‌جق ... اونك آقچه‌سندن کله‌جك کار بندن اوزاق اوله .. هله آللهه شکرکه هرسنه بوراده ده‌غوللر ... بوسنه یکی کلدیلر ...

— کوشك کندینكمی دکلمی ؟

— کندینك... بریسنه فائضله پاره‌ویرمش.. بشیوز لیرا ... بورجلو بو پاره‌یه قارشیلق رهن اوله‌رق او کوشکی اختیاره سنك آکلایه‌جغك

(استللاق) ایتمش ... دها تورکجه‌سی ایسترسه‌ك سندات قاپوسنده کوشکی اوزرینه یخمش، چویرمش. دوبه‌دوز فراغتنی ویرمش .. کل زمان کیت زمان فائض اوزرینه فائض قونمش ... بر اوقومش افندینك باغا اغناندیغنه باقارسه‌ك فائض اوزرینه‌یوخلنه‌یوخلنه قوصقوجه مرکب اولمش ... بو حسابه مرکبلی فائض دیرلرمش ... بورجلی بو آغیرلغك آلتندن قالقه‌مانجه اختیارده بشیوز لیرا ایله بیك لیرالق کوشکی ضبط ایتمش .. وار کیت ایشکه غیریق ... بو سنه قاسم افندی کندی کلوب‌ده بو کوشکده اوطورمیه‌جقدی‌یا ! ایلك‌یازدن کیرایه ویرمکه صاواشدیلر . سکسان لیرادن آغیز قوللاندیلر . سن کل بیك لیرالق به‌رخانه‌یی بشیوزه ضبط ایت ... ایلك آغزه کرالغنه سکسان لیرا طلب ایت ... باخه باخ

اختیارك قوللاندیغی عقله‌باخ.. آلتی سنه‌ده بشیوز لیرایی ینه کیری‌یه آلمق. قاسم‌افندی‌ایچون زنکیندر دییورلر . بویله انسان زنکین لنوب یاغلانمازده بنمی‌یاغلانیرم؟.. برقاچ کیراجی کلدی، اللی لیراقدر ویردیلر. سکسانه یاناشان اولمدی

اختیارده عنادینك اوزرینه موم دیکدی اویله قالدی. لافندن برپاره آشایه ایتمدی . یاز ایلریله یشلك کوشك بوش طوره‌جغنه کندم کیدر تبدیل هوا ایدرم فکریله بورایه کلدی قاچ آدم سن ده قاچ ... قیو صویی ایچدکدن کللی ، اوهوانك تبدیلندن وجوده نه‌خیر کلیرکه ... کچن غون بوقاسم باغابنه کلدی. لافه‌دقت‌ایت عقلك‌اوته‌کی قاسمه قاچسون . او، تمرین‌اولالی تمام یکرمی آلتیسنده‌کلیر ... اوده‌برصغوقاق مردردیا؟.. شمدیجك اونی لافدن طیشاری ایده‌لم. ایکی‌قاسم بربرندن آیرد اولسون‌ده‌یی برینه افندی دییورم . اغنایون آ..افندی‌قاسم‌کچن‌غون باغابورایه کلدی. شورایه اوطوردی . بش پاباغیله هاحسابلر هاحسابلار ... لاف دیمکه وقتی‌یوق‌که عقلینك ایچی بتون فائض‌طولو... برآره یوزمه باخدی. پارناخلری طوردی . بقال دیدی : سرمایه‌یه لزومك‌وارمی؟ یوزده‌قاچ‌فائضله پاره قالدیرییوك؟ لافك دقتنده اولیوك آ؟ اختیار بنی قارمانولایه صوته‌جق ... یوزلیراپاره ویره‌جك. ایکی سنه‌ده بش دفعه سند دکشدیره‌جك. فائضك آغیرلغیله

کوت ده‌یی بامی قیره‌جق ... صوکرا دکانك مالنی مرکبه‌یو کلته‌جك . أره‌ن کویکدن بقل بدوسك نامی نشانی قالقه‌جق .. دوستلغی آغنایوك آ ... بو اختیاردن سن ده‌پاره‌می قالدیره‌جقسك بك افندی ؟. اکر (استللاف) ایده‌جك املاکك وار ایسه اختیارك اوزرینه دوندور . کری آلیرم ده‌یی مراقده اولمه ... آناختارلری تسلیم ایت ... اوزونتوده قالمه غیریق ... اونك اوزرینه کچن مل ارتق صاحبنه کیری دونمز ...

— خیر پاره آله‌جق دکلم . برچفتلکم وارده قاسم افندی التزام ایتمك طلبنده بولیور . اوندن طولایی حال و شانی براز اکلامق ، سوزینه صاغلامیدر . دکلیدر ، بیلمك ایستیوردم ... قاسم افندینك براوغلی وار اونی طانیورمیسك ؟..

— شویله براز طانیورم اما دریندن درینه آشنالغم یوق .

— قاسم افندی پك زنکین دییورلر . اصلی وارمی عجبا ؟

— اوکا اینان . زنکینلکه ... زنکین ... شو فصولیه چووالارینی غوریبوك آ . ازنده‌کی ایرا

بو بنده‌کی فصولیه‌دن برکتلی ایمش . اون یا ناغیله حسابلار حسابلار ، ینه بر درلو مالنك حسابیسنی بیله‌مزمش . . .

— صوکره ینه کوروشورز انشاءالله ... شمدیلك « اوره‌ووار » پدوس اغا . . .

— سلامتله افندم . . .

مفتون چکلدکدن صوکره بقال چراغنه :

— ینه آلافرانغه بر لاف عودلادی ده کیتدی ، نه‌دیدی ؟ سن آغانه بیلدکمی آپوستول ؟

آپوستول ، اوستهنك بو سؤالنه یالکز اوزونجه برصیرتمه ایله ساکنانه جواب ویردی .

بقال باشنی ایکی طرفه صاللایه‌رق ینه کره :

— بن ده طرددده بوخیلدن لاف سیوال ایتدم .. اونك تورکجه‌دن نه خبری وار که فرنکجه‌دن آغنایه‌جق ... برقاچ سنه اول بورلرده یالینقات اوده یالی براوروم طولاشیر ایدی . کانه او ، اوروم دکل ایمش ده فرنك ایمش . بقالکز اما اورومی ارمنی‌یه فرنکدن آییردایده‌ریك ... مارسیلیالی ایله مارصو - والیلی‌یی طانیریخ اصلینك باغا لزومی یوخ آ ... تورکجه‌یی ده‌ضررسز سویلردی . بر غریزبانا کلدی .

مدنیت غوندن غونه ایلری واریور . بوندن
صوکره فرانسزجه‌نك بقاللره لزومی اوله‌جق .
کل سکا اوسته بودوس اوجوز فیئاتله فرنکجه
اوکره‌ته‌یم ، دیدی . . .

اوکره‌نه‌جکمدن ده‌غول یاهله بریول آغزینی
یوقلایه‌یم دیدم . نه فیئات ایسته‌یوندیه‌صوردم .
صباحدن صباحه فصولیه پیازیله صاردالیه ایله
هرنه ایله اولورسه اولسون قارنمی طویور . اوکا
قارشیلق فرانسزجه‌یی صو کبی ایدوب آغزندن
آشاغی آقیده‌یم دیدی . او ، اکمك پینره‌ده راضی
ایدی یا (جهت التلك) بویا بن او زمان ثه‌میت
ویرمدم . فرانسزجه‌نك بویله بر غون بقالره
حاقةاللره لزومی چیقه‌کله جکندن او زمان کیمك
خبری واردی ؟.. درت بش سنه اول فرانسز-
جه‌یی اکمك پینره اوکره‌دییورلردی . اوزماندن
شمدی‌یه‌جك بولسان کیم بیلیر نه قدر اوجوز-
لامشدر ؟.. نه ایسه آپوستول زوزکلکی برطرفه
قویه‌لم ده ایشمزه باقالم ... شو شمدی کیدن
آلافرانغه‌شیق بك غالبا اولنیو... مروتلنه‌جك .
اختیار قاسمدن دوغون پاره‌سی قالدیره‌جق ظن

ایدرم ... صانکه قورنازلق ایدییوده ایشی بزه
آچمیو... پاره‌سی بولبوله‌مامش کبی غوزیکیو..
بز آدمك قیافتنه قانماز جانم... سمور کورکلی
آلتون قوردونلی نه افندیلرده ماباتیردق . سوزم
اوغاسانکه چیفتلکی وارمشده قاسمه التزاجیلغه
ویره جکمش... قاچ اورادن آمان اولاقلره قارنم
طوخ... قاسم جیفتلك ایشنه کیریشمز... هوالر
یاقوراق کیدر . یاصولاق کیدر . چکرکه اولور .
بوجك اوشر . محصول ایشینك بیك درلو دردی ،
خسته‌لنی واردر . قاسم بویله آلاجه ایشه کیرشمز...
جانم او شیق بکك چفتلکی اولسه غوزلکی تکمی
قوللانیر ؟.. برقاچ غروش ویرده اوبر تکنی ده
طاقینیر جانم... ایش اکلاشلدی که او شیق بك
هرنه سببله اولورسه اولسون قاسمدن پاره
قالدیره‌جق... بو کنج حریف بریول قاسمله
پاره معامله‌سنه کیریشیرسه غیریق آلندن پاره
آلنماز... قاسم اونك آوجنده برشی قویماز که
اوده بقاله ویرسون ... دفتری کتیر . بورجی
حسابلایه‌لم ... یکون اوچ یوزی آشارسه ...
یارین صباح همان شیقك کوشکنه سه‌بیرت ...

«اوستەم صلەیه وارەجق. پارەلری ایستەیو...» دی...

§

مفتون برر ایکیشر کون فاصله ایله دیکر بقالی، قصابی، اکمکجی‌یی سائره‌یی ینه برر دفعه طولاشدی. فوق‌المأمول ایشه یارایه‌جق بعض معلوماته دسترس اولورم خولیاسیله بویله تحقیقات مکرره‌دن بردلو کندینی آله‌میوردی. فقط بو تحقیقات سطحیه‌سی قاسم افندینك خستندن، ثروتندن باشقه کندینه بر شی اوکرتمدی. مفتون مستقبلده کندینه قائن پدر ایتمکه یمین ایلدیکی قاسمك خستنه جمپریلکنه دائر اصنافك شونك بونك دهان تقبیحندن روایات مبالغه‌کارانه اسنادات عجیبه ایشیتدکجه اختیاردن متنفر اولمیور بالعکس اوکا محبتی آرتیوردی. خساستی نه درجه شدید اولورسه اولسون ثروتی‌ده او نسبتده زیاده اولمق طبیعی دکلمی؟..

قائن پدرك بو ایکی صفت یاخود فضیلت دزیده‌سی اوکره‌نیلدی. خست، ثروت... فقط بو ثروته یاناشمق ایچون مفتونه بر خط وصل خدمتی کوره‌جك

ماهر بکك اوصافنی، میلنی، انهماکنی، ضعفنی برصورت جدیده‌ده تحقیق لازمدی. بو ایسه بقاله قصابه مراجعتله قابل اولمیوردی. تسهیل مقصد ایچون ماهره پره‌زانته اولنمق یاخود صور آخرله کندیسیله مناسبت پیدا ایتمکدن باشقه چاره یوقدی.

قاسم افندینك کوشکی کندی خانه‌لرندن ایکی اوچ کوشك آشوریده ایدی. اورایه قیصه بویلی طومبالاقجه بر دلیقانلینك کیروب چیقدیغنی مفتون بعضاً کوریوردی. ماهربك عجبا اومیدی؟

بر کون پنجره‌نك اوکنده بکلدی قاسم افندینك کوشکندن او دلیقانلی چیقارکن النی‌یی چاغیردی همشیره‌سیله مکتوبلاشان دلیقانلینك او اولوب اولمدیغنی صوردی. روم قیزندن جواب تصدیق آلدی. مفتون کندی کندینه:

— بو ایسه ایش قولای. خصیلجه برشیئه بکزیور. پره‌زانته اولنمغه لزوم یوق... سوقاقده قارشی قارشی‌یه تصادف ایدنجه قومشولق خاطر نوازلغنه استناداً بر سلام ویررم. ایکنجی تصادفده ارزوی الفتی برازدها ایلری کوتوره‌رك بر ایکی سوزده ...زیلرم. طانشمش اولورز بیتر کیدر.

قاسم افندینك كندینه تصادف ایدرسه‌م كیدر اونك‌ده اَلنی اوپوویررم ... اسلاملقده قومشو عادتا یاریم اقربا صاییلیر ... اختیاری كندیمه ایصندیره بیلیرسه‌م ایش دها یولنه كیرمش اولور .

او كوندن صوكره ارتق مفتونك ایشی پنجره اوكنه اوطوروب قاسم افندینك مخدومی ماهر بكك خانه‌دن ساعت خروج ودخولنی تدقیقه منحصر قالدی .

صباحاری اركندن بابا اوغل اودن برلكده چیقیورلر . شمندوفره قوشویورلردی . برقاچ دفعه مفتون‌ده آرقه‌لرندن شتاب ایتدی . محترم قومشوسی قاسم افندینك النده پنبه بیلتله‌یربولمق ایچون اوچنجی موقعه، اختیارلغندن غیر مأمول برصولتله جان آتدیغنی كورونجه مفتون آلارغه‌ده دونه قالدی . چونكه بزم شیق ایكنجی موقعه‌ده پك تنزل ایده‌میه‌رك برنجی ایله كیدر كلیردی .

مفتون پارساده‌نی ترزیسندن كتیرتدیكی البیسه‌سی، ظریف غانلری، تپه‌سی آلتون كره‌لی باستونی ایپك چورابلری، روغانی اسقارپینلری

علی الخصوص تك كوزلكله اوچنجی موقعه كیدوب برباغچه‌وانله بر رنجبرك آره‌سنه صیقیشه‌مازدی . الك صمیمی شكایات متأثرانه‌سنده فرانسزجه سویلمك معتادی اولدیغندن او لسانله دیدی كه :

(صیجاق هوالرده « مناژری » كبی قوقان بر محله كیدوب یاریم ساعت كچیرمك امان نه مدهش شی !..)

مفتون صهریتی ارزوسیله یانوب یاقلدیغی ذاتك شرف ملاقاتنه مظهریت ایچون اوچنجی موقعه اوطورمغی ولو یاریم ساعتجك اولسون « مناژری » تعبیر ایتدیكی اوقومپارتیمانلرده وقت كچیرمكی بردرلو كوزه آلدیره‌میوردی . هایدی قوقویه، برقصابله بقالله كووده كووده‌یه دیز دیزه اوموزاوموزه اوطورمغه راضی اولسون . هایدی جزئی ، موقت بر مدت ایچون هر راحتسزلغه تحمل ایتسون ... لكن اشدن دوستدن ، دها فنای مستهزی دشمنلردن بعضلری مفتونی اوچنجی موقعده كوروولرسه بكك برنجیدن اوچنجی‌یه بو سرعت [illegible]
[illegible] ساحب قاشیقجیلر كهیاسنه پیدای [illegible]

ایچون بودرکه دوشدیکنی کیمسه بیلمز ... بو حرکتنك بر قورنازلق مانوراسندن عبارت اولدیغنی اکلاماز ... همان :

— آلافرانغه بك مانغری توکتمش . اوچنجی موقعده کیدوب کلیور ... اقشامه صباحه ارن کویندن حیدرپاشایه یایا سفر ایده جك .

دیرلر . حال بوکه افندی مانغرك توکنمسندن مصوبیت ، بویله بر نتیجه نؤلمه دن صیانت نفس ایچون بو دولابلره کیرییور لکن کیمه اکلادیرسك ؟

مفتونك آیاقلری بر درلو اوچنجی موقع واغونلرینه یوریمدی . ینه برنجی‌یه آتلادی . آل قدیفه کنیش مندرلرك اوزرینه قورولدی . فسنی چیقاردی آیاغنی آیاغنك اوزرینه آتدی . وجودینی بر آز چاریتدی . راحت بك راحت بر وضعیت آلدی . بولندیغی قومپارتیمانده کندندن باشقه کیمسه یوقدی . بیلت مأمورلرینك یکدیکرینی تعقیباً کلن مفتشلرك کوچوجك مقوا پارچه‌سنی دلمه نشه قالبوره چویرن قونتروللرك ازعاجاتندن قورتولمق ایچون بیلتنی یانی باشنده‌کی بوش محله

قویدی . مأمور مفتش هر کیم کلسه مفتوزپا مغیله یاتی بالاراءه بر اشارتله هر زحمتدن خلاص اوله جقدی .

تره‌ن کیدییوردی . بزم شیق ، واغونك خفیف صارصینتیلرینه تسلیم وجود ایتدی ... اویانق ایکن مخیله‌سنی ، اویقوده رؤیاسنی هپ قاشقجیلر کهیاسنك ثروت بی نهایه‌سی اشغال ایتدیکندن سکسان بیك لیرایی عالم معناده اولسون ایله سومك اوقشامق نیتنه کوزلرینی قاپادی . دالمق ایسته‌یور ، فقط بك دالامایوردی . او سکسان طقسان بیك لیرا مرتفعجه بر یردن دوکولیورمش ، یننندن آشاغی‌یه بر بارازور بوشانیورمش نوعندن قایپلدینی شدت خیال تماميله ورود نومنه مانع اولدیغندن بولندیغی محلدن کندینی قاپوب صغوق صویه آتی ویرمشلرظن اوله‌جق رعشه‌لر ایچنده کوزلرینی آچیور . فقط وهلهٔ اولیه اوغرادیغنی بیله‌میه‌رك هنوز نظر وهمندن زائل اوله‌میان او آلتون شلاله‌سنك بتون التماعات جان فریبنه طوغری ینه عرض روی تعبدن کندینی آله‌مییوردی .

تره‌ن کوز تپه‌یی کچدی . فنار یولی موقفنده

طوردی . کیرنلر، چیقانلر اینجه‌لی قالینلی بورولر، چاکلر ... «تمام» فریادلری هپ بو کورولتیلر. مفتونك آلتون رؤیاسنی او کوزل خولیاسنی اخلال ایدییوردی . آزیجق یرندن طوغرولدی . کندی کندینه درین بر صدای شکایتله :

— اوف بونه قدر کورولتی ! . . .

دیدی . صوکره بردنبره قاسم افندی‌یی دوشوندی دوداقلرنده عجیب بر تبسم پیدا اولدی. ثروتی مفتون کندی سعادت حیاتی ایچون اساس تخیلات اتخاذ ایتدیکی او ذات، یعنی قاشیقجیلر کهیاسی شمدی، آدم آدم اوزرینه بر قومپارتیمانده قوپ قوری بر تحته پیکه اوزرنده مخدومیله یان یانه یاخود قارشی قارشی‌یه بولنیورلر ، کیم بیلیر نه قدر صیقیشدیریلیورلر، نه قدر ایتیلوب قاقیلیورلردی ؟ مفتون اکنه بوینه اوتوردیغی بر محلده صیقیلیوردی یا زواللی قاسم افندی اوراده، اوچنجی موقعده نه یاپسون ؟ . . . دنیانك حالنه با فکز ؟ بیچاره قاسم افندی یمه‌یه‌جك ، ایچمه‌یه‌جك ، اون پاره بش پاره ایچون قصابله بقالله بتون اصنافله چکیشه‌جك ..... کیمکله معامله‌ده بولنسه بر قاچ پاره قیرمق مقصد

سییله ذهنی لاینقطع اعمال وسائسله مشغول اوله‌جق . . . بوبله اوچنجی موقعلرده ، متعفن یولجیلر آره‌سندن کیدوب کله‌جك خاصلی استراحت رفاه یوزی کورمیه‌جك . بو اقتصادلر، وارلق ایچنده بو ضرورت ، بو محن بو مشاق هپ نه ایچون ؟ بعد الوفات وارثلرینه بیکلرله لیرا براقمق ایچون دکلمی ؟.. وارثلر، اونلر کیملر ؟ اونلردن بری ده مفتون دکلمی ؟ کریمه خانمك حصه‌سی تمامیله مفتونك دیمك ... قاتن برادری ده براز آلیقجه کورینیور . ادارهٔ امواله عجزی بجر کسنز لکی تعیین ایدرسه اوکا الك یاقین اقربادن وصایت ایده‌جك کیم وار؟ ینه مفتون ...

قاسم افندی دیمك بتون بو اذیتلره، محرومیتلره مفتونه پاره براقمق ایچون قاتلانیور...

بزم شفیق دعا ایدر کبی بر حس شکرانله الله‌لری قالدیردی . غیابی بر مودت شدیده ایله :

— ای مقدس اختیار . سکسان بیك لیرا نقد، و بو مقداردن افزون عقار ، سکاده بکاده یتشمزمی ؟ آخر زمانکده، شو وقت شیخوختکده، براز راحت یوزی کورمك ایچون مثلا بو ثروتکدن

بشیوز ایراسنی یه‌سه‌ك، واه بورکه ذره قدر اثر انفعال کلمز. بونی سندن اسیرکه‌مم. بشیوز ایرای آلتیوز ایرا حقکدر عافیت اولسون.. حتی بیك ایرانه یسه‌ك ینه کوجنمم. سکا قارشی اولان منتدارانغم ینه خللدار اولماز. دیدی..

ثروت حاضره‌سندن اختیاره مفتونك بویله بلاریا، صمیم قلبندن بشیوز، بیك ایراسنی بخش ایلمسی. او مقدار مبلغك اخذ وصرفنه مساعده ایتمسی طوغریسی جان طایانماز فداکارلقلردن، امثالنه تصادف اولنماز سماحتلردندی.

حیدر پاشایه مواصلت اولندی. واغونلرك باصمقلرندن دوکیلور کبی خلق طیشاریه اوغرادی. آچیقلی قویولی شمسیه‌لر آچیلدی. چافیللر اوزرنده بر چیترتی پیدا اولدی. اهالی دکز جهتنه طوغری آقیوردی. بر برینی ایتنلر، فستانی بر الیله ارقه‌دن قالدیران مادامل‌ر، چارشافنی کلیشی کوزل صالیویروب سوپورتن خانملر، او غلبه‌لق ایچنده بوغچه‌سنه چانطه‌سنه یول آچمغه اوغراشان آدملر آره‌سنده، انکورلی صوفی بارودی جبه‌لی، آبانی صاریقلی ألی زنبللی بر اختیار،

یاننده بر دلیقانلی یعنی قاسم افندیله مخدومی اونلرده کیدییورلردی. مفتون سریع آدیملرله سکه‌رك بوبابا اوغلك یاننه یاقلاشدی. اونلری یاقیندن کورمك تدقیق ایتمك آرزوسنه بر درلو غلبه ایده‌میوردی. بونلره سورتوندکجه صانکه سکسان بیك لیرانك مادیتندن طیران ایدن بوی امید وسعادتی استشمام ایدر کبی اولیور، اشمئزازات وجهیه‌لرینی کوردکجه سوزلرینی ایشتدکجه حصول مقصدینه اشارات عدیده کشف ایدر کبی انشراحلره دوشیوردی.

براز یورودیلر. اختیار النده‌کی زنبیلی اوغلنه اوزاته‌رق:

— یاوروم شونی آزیجق ألمدن آل. بك تر لدم.

دیدی. مخدوم بك پدرینك بو اخطارینی ایشتمه‌مزلکدن کله‌رك یوری‌یی ویردی. اختیار بر طور انفعال و انکسار ایله باشنی ایکی طرفه صاللادقدن صوکره طاشیمغه محکوم قالدیغی زنبیلی صیقی صیقی‌یه قولتوغنك آلتنه صیقشدیردی. بر روی متوکلانه ایله تسریع خطوات ایتدی. لکن قولتوغنده‌کی زنبیلك ثقلتی مخدومنك ردندن

صوكره صانكه برقاچ مثلی آرتمش كبی بیچاره‌نك بلی دها زیاده بوكولدی . . .

مخدوم بكك شو انصافسزلغی مفتونك جانی صیقدی . بیكلرله لیرا براقه‌جق بر اختیار پدره بو معامله ایدیلیرمی ؟ مرحمتسز اولاد زنبیلی او زواللی محترمك الندن آلوب ده واپوره قدر كوتوری ویرسه‌ك نه اولور ؟

بزم شیق ، اوغلنه قارشی اختیارك حسبی آووقاتلغی ایتمكده ایكن آرقه‌دن قرنوشه قونوشه كان ایكی ذاتك محاوره‌سی سمع دقتنی جلب ایتدی . شویله قونوشیورلردی :

— قوتوغنه زنبیل صیقشدیرمش شو كیدن پیر فانی‌یی طانیرمیسك ؟

— خیر پك طانیمیورم . اونار غالبا بابا اوغل . بو طرفلرده بو سنه پیدا اولدیلر . كچن كون اوغلیله یول اوزرنده بر تحف مجادله طوتدردیلر . « زنبیلی بن طاشییم سن طاشیه‌جقسك » دعواسی اوغلان طوپوز كبی كوجلی قوتلی بر دلیقانلی . . . لكن نه دیرسك زنبیلی طاشیمیور . او یوكی باباسنه براقیور .

— طاشیماز آ !

— نیچون ؟ انسان او اختیارك اولادی [illegible] یدی قات یبانجیسی بیله اولسه ینه [illegible] الندن زنبیلی آلیر ده طاشیی‌ویرر .

— افندم اختیارده طاشیمیین اوغلی [illegible] لایه‌جقنه بانكزشوواده ایریلی اوفاقلی بر قدر [illegible] وار . اونلردن برینی چاغیرسون . الته یكرمی پاره ویرسون ده طاشتسون .

— آبرادر زواللینك یكرمی اوتوز پاره ویرمكه بلكه وقت حالی مساعد دكل .

— وقتی مساعد دكل ؟ . . و اختیاره كیم دیرلر سن بیلیورمیسك ؟

— یوووق . . .

— اوكا آدله سانله « آلتون بابا‌سی [illegible] قاسم دیرلر . . نقد سكسان بیك ایرایی [illegible] دان بونك ایكی مثلی ده ایراد وعقار .

— دیمه برادر . . .

— بن دیمیورم . بونی عالم سویلیور . بو [illegible] ثروت‌ده ینه یكرمی پاره ، اون پاره ویرمامك ایچون اوزنبیلی ایكله‌یه صیقلایه كندی كوتورور . . .

— اویله ایسه طاشیسون، اوغلانه حق ویردم...

— قاسم افندی کوزینی بوموویرنجه بوجسیم ثروت ایکی اولادینه، اوت بر اوغلیله بر قزینه قاله جق :.. اوغلان خوواردِ شی ... باباسنه چکمامش . استانبوله یالکز ایندیکی وقتلر، ایکنجی موقعله اینر . پدر افندی برابر اولنجه ایش دکیشیور . بو قدر پاره‌یی بو اوغلانله بو اوغلانه انشته اوله جق بختیار هر کیمسه بوایکیسی بیه جکلر ...

محاوره‌نک بو نقطه‌سنی استماع ایدر ایتمز، مفتونک بوغازینه بر شیلر طیقاندی . النی آیاغنی رعشه‌لر آلدی . « اوغلانه انشته اوله جق بختیار، او بنم ایشته » فریادیله اوایکی ذاتی صورصدرمق ایسته‌یوردی . قاسم افندینک یعنی مفتونک قائن پدرینک حالندن، ثروتندن بویله راطب، یابس بحث ایتمکه او افندیلرک نه حقی واردی ؟ حاجی قاسمک ثروتی ارتق مفتونک سعادت حالنه تعلق ایدر برمسئله دیمکدی . اونی بویله یاغلانده بالالندره مدار کلام اتخاذ ایتملرینه طوغریسی داماد بك تحمل ایده‌میوردی . قاسم افندینک ثروتی

بویله اغزدن آغزه شایع اولورسه بلکه کریمه خانمك ازدواجنه دیکر طالبلر ظهور ایدر . میدانه برچوق مسابقلر چیقار . بویله تهلکه‌لی احتمالاتك منع ظهوری ایچون هر حالده تسریع امل لازمدی .

واپوره کیرلدی . مفتون یوقاری‌یه چیقدی . قائن پدرله قائن برادر موقعسز طرفه بوریدیلر . اوف بو یکرمی اوتوز پاره‌لق جزئی بر مصرف اونلری دائما مفتوندن آییریور، مانع تدقیقاتی اولیوردی . قاسم افندی ماکنه‌لره یاقین لوشجه بر یره اوطوردی . زنبیلی‌ده یاننه قویدی . سیاه غیطانله بیوننه کچیریلی قوجه بیریول ساعتنی صیق صیق قوینندن چیقاریور صوکره پارماقلریله برشیلر حسابلایوردی . بسبللی زنبیل ماده‌سندن طولایی برتکدیر محققدن قورتولمق ایچون مخدوم بك پدرینك یاننه یاناشمیور، آلارغه‌ده طولاشیوردی .

مفتون تنهاجه بر طرفه چکلدی . باشنی طیایه جق بر دمیرستون بولدی . کوزلرینی قاپادی . قاسم افندینک ایرالری نظر خیالنده‌ینه بر قاسقاده

تشکیل ایده‌رك باشندن آشاغی ایلیق بر «دوش» کبی دوکولمکه باشلادی . یواش یواش آلتونلر بوغازینه قدر ییغلدی . بو آلتون بانیوسنك سخونت لطیفه‌سی ایچنده مفتونه بر نوع استغراق کلدی . وهلةً قولاقلرنده چینلایان :

— افندیلر یورویه‌لم .

صداسی شیقی بو آلتون رؤیاسندن اویاندیره‌رق واپورك اسکله‌یه وصولنی آکلاتدی . مفتون کوپروده زنبیللی اختیاری ینه تعقیب ایتدی .

بابا اوغل باغچه قپوسنده تراموای جهتنه هیچ آدیم آتمدیلر . کرا آرابه‌لرینه قطعاً روی التفات عطف ایتمدیلر . بالق پازاری طرفنه یوریدیلر . شیق‌ده آرقه‌لرندن آیرلمدی ... کیتدیلر کیتدیلر . کوشه‌یی دوندیلر . مصرچارشوسنه کیردیلر . قاسم افندی اوراده بر قاچ دکانه اوغرادی . بر طاقم سندات ابرازیله شهادت پارمغنی مخاطبنك کوزینه صوقار کبی بر مآل تهدید ایله صالایه‌رق سرت سرت بر شیلر سویلندی . غالبا ینه فائض ایشلری اوله‌جق . واپورده‌کی پارماق حسابلرینك نتایجی .. مفتونده

جوار دکانلردن، مرجان کوش، مرده‌سنك قبیلندن شیلر صوره‌رق وقت کچیرییوردی. مصرچارشوسندن چیقیلدی. اوجاده بوینه قطع ایدلدی. فنجانجیلر یقوشنك آلت باشنه مواصلت اولندی. اختیار جغز شویله قوتلیجه بر ایکی دفعه سیلکینوب اوك طرفدن باغنی طوتدیغی زنبیلی کوزلجه صرتنه یرلشدیردکدن صوکره کندینی یقوش یوقاری‌یه بر ویردی. قاسم افندی یقوشك کوشه باشلرینی تشکیل ایدن دونك محللرنده آرقه‌سنی دیواره ویرییور، زنبیله طایانه‌رق کوزلرینی قاپایور، آیاقده اویور کبی بر ایکی دقیقه یورغونلق کچیردکدن صوکره ینه بر غیرت متجدده ایله طیرمانمغه باشلایوردی. اوچی منقسم [illegible] اوست باشنه چیقدیلر . مفتونده یورغونلقدن، تردن، توزدن نه تووالت قالدی، نه کوملك، نه یاقه‌لق . . .

شیق کندی کندینه :

— بن بو اختیاری بویله اوچ کون تعقیب ایتسه‌م یا ضیق صدره، یا خلجان قلبه اوغرایه‌رق ترك عالم ایدرم .

ییوردی. نهایت بایزیدده قاشیقجیلره کلدیلر.

قاسم افندی علی العاده برقاشیقجی دکانه کیردی بوراسی میلیونرك تجارتکاهی اوله جق. چالیشقان برچراغك همتیله ایرکندن آچیلمش، سوپرولمش. مفتون دکانه باقدی. قاسم افندینك ثروتنه حسد ایتدیکی قدر طرز معیشتك وحیاتنه آجیدی، شمندوفرده اوچنجی موقعده کلمك، واپورده ماکنه نك یاننه اوطورمق... کوپرویه چیقنجه زنبیلی دوش پیرسنه آله رق یوقوشلری طیرمانمق... بر میلیونره یاقیشیر حیاتمی بو؟

شیقك قلبنه شبهه عارض اولدی. عجبا قاسم افندی ظن اولندیغی قدر زنکین دکلمی؟ اوکا اسناد اولنان بو ثروت یالکز اوته کینك بریکینك مخیله سنده وجود بولمش بی اساس زنکینلکلردن اولمسون؟.. تحقیقاته یکیدن کرمی ویردی. نتیجهٔ تدقیقات، بودفعه سکسان دکل قاسمك برقاچ یوز بیك لیرالق بر ذات اولدیغنی مؤبد ظهور ایتدی. بناءً علیه ارتق بیهوده یه وقت کچیرمك قدر بدلالق اولهمازدی.

٧

مفتون، همشیره سیله ماهر بك آره سنده باشلایان معاشقه یی بر نتیجهٔ مشروعه یه یعنی ازدواج طریقنه سوق ایده بیلمك ایچون، اول امرده، تعاطی اولنان محبت نامه لری اله ایتمکی اسلم حرکت عد ایلدی. بو مهم ایشی کندینه کورسه کورسه آنی کوره بیلیردی. بوزور کیفیت ظرافتك خرجی دکلدی. روم قیزینی بر کون محرمانه بر کوشه یه چکه رك مقصدینی آچدی. آنی ذاتاً ظرافتك پوسته جیلق اجرتی اوله رق قیزدن اوغلاندن آلدیغی چیره کلرك نار حسدیله کیجه لری راحت اویویه مدیغندن بو وظیفهٔ مفیده یی کندی عهده سنه چویرمکی جانه منت بیلیوردی. آنی بر یولنی بوله رق لبیبه نك محرمیتنی قازانه جق، ظرافتی ایشدن چیقاره رق مکتوبلری کندی کوتوروب کتیرمکه باشلایه جق، محبتنامه لر، سودا کارلرك ید تحسرلرینه وارمازدن اول مفتون بك طرفندن قرائت ایدیله جك، بو صورتله، اسرار معاشقه یه تماميله وقوف حاصل اوله جق...

بويله ايشلرى باشارمغه ألنينك فطرتى پك مساعددى . عاشقدن معشوقه‌يه تحريرى،شفاهى خبر كتيروب كوتورمك ، صانكه روم قيزى بويله وساطتلر ايچون يارادلمشدى . بو نازك كيفيته نره‌سندن باشلامق لازم كله‌جكنى ألنى چوق دوشونمه‌دن تعيين ايتدى . اولا لبيبه‌ ايله ظرافتك آره‌لرينى آچمق،ياخود ظرافتى بو وساطتى اجرادن منع ايده‌جك بر اضطراره صوقمق اقتضا ايديوردى . ألنى بر كون شعبان اغايى كيزليجه بر كوشه‌يه چكه‌رك ديدى كه :

— سابان آغا سن طويمدى ؟ .

— نه‌يى ؟

— نه‌يى اوله‌جق قاله ؟ . . بر برنده محبت قويمسلر... ظرافت آبلا ايس ايچرده كيرمس...

— ظرافت آبلا اوجاق ايسنه‌مى كيرمش؟

— يوق ويره قايمه‌نى اوبوكا سومس . . . اوته‌كى‌ده اوكا: آره‌يرده ظرافت پوسته‌جيلق يا‌پمس اكلايورسك ؟ . . .

— يالان . . .

— ماطوفه‌ئو . . .

— ظرافتى كيم سويپورمش . . . أيى اكلايه‌مدم كه . .

— يوق كيمسه ظرافت سومز ... اوكاده سوييورلر اما بوايس باسقه . . . بزم لبيبه خانم يوقى !

— اى ؟ . .

— قومسونك اوغلو [illegible]

علاقه‌ياپمس .. ايچردن يانمس ... قاطالاويز ؟...

— (شعبان اغا آلنه‌رق) باق هله باق . . قومشونك اوغلو بزم لبيبه خانمه عبايى ياقمش اويله‌مى؟

— يوق ويره عبا، كندى كوكلك ايچردن يانمس ...

— ايشته اوكا عبايى ياقمش ديرلر ...

— يوق بن بيلميورم بويله ... ظرافت آبلا مكتوب كتيردى كوتوردى ...

— باق تربيه‌سزه باق . مكتوب كتيروب كوتوردى ها ؟ بكا دانشمه‌دن بويله ايشلك ايچنه كيردى اويله‌مى ؟ ..

—بادهوا كوتورمامس،ايكى چيرك آلمس...

— بو آی آیلغندن فضله ایکی ده چیرلك آلمش‌ده ... بوندن‌ده بکا هیچ برشی آچمدی .

شعبان آغانی بوقدرجق فیتلله‌مك کافیدی . لبیبه خانمك قومشونك اوغلنی سودیکی، آره‌یرده مکتوبلر تعاطی اولندیغی شعبانك پك امورنده دکلدی. فقط ظرافت طرفندن وساطت اولنمسی آغانك منفعتنه طوقونیوردی. بوکیفیت معاشقه طویولورسه ظرافتك اوخانه‌دن دفع ایدیله‌جکنه شبهه یوقدی. ظرافت قوغولورسه اویله هر آیلغنی شعبانه تمامیله تسلیم ایده‌جك بر آشجی قادین‌دها نره‌ده بولنور؟ نتیجهٔ حال شعبان ایچون چوق ضررلی اوله‌جقدی. بناءً علیه بوبوسته‌جیلقدن منع ایچون ظرافتك شدتله قولاغنی بورمق لازمدی. اوکیجه شعبان ظرافتی محرمانه ملاقاتلرینه ملجأ اولان چماشیرلغه جلب ایتدی . ایلك سرزنش متهورانه‌سی شویله اولدی :

— سن قومشونك اوغلیله (عاشقداشلق) ایشلرینه کیریشیرسك ها ؟

ظرافت وهلةً بواسنادی نصل ردایده‌جکنی بیله‌میه‌رك آنتاریسنك یاقه‌سنی آغزینه آلوب :

— توه توه ... او نصل سوزاویله ؟.. اه قورو افترالردن صاقلاسون ... بنمی قومشونك اوغلنه کوکل‌ویردی. آیو ؟.. آه‌شعباغجغی [illegible] اوستکه کل قوقلایالك بورنی دوشسون .

— اویله یا ؟ .. کچن کونی کیدوب اونکله کوروشمدکمی ؟

— (شاشه‌لایه‌رق) هانکیسی دشمن بونی سکا خبر ویردی ؟

— اونی بکا خبر ویرن دشمنمی‌یا ؟ الك بیوك دوستم او بنم ... بونی سندن هیچ اوممازدم ظرافت ... اوله جکم عقلمه کلیردی ده بویله کوکلکی بندن آلوب باشقه برارککه ویره‌جکك کلمزدی.

— (آغلایه‌رق) عقلیکه بویله شی نیچون کلدی آیو ؟ . ظرافت سنك اوستکه هیچ باشقه چیچك قوقلارمی؟.. نه‌اوحریف بکا سودی... نه‌بن اوحریفه سودی... باشقه‌ایش ایچون کیتدی. ظرافت سندن باشقه‌سنه‌سودیسه ایکی کوزلرینه کور اولسون نه‌می ؟..

— باشقه ایش ایچونمی ؟.. هانکی ایش ایچون کیتدك باقه‌یم ؟

ظرافت مشكل بر موقعده قالديغنى ايما ايدر صورتده دوكونوب چيرپيارق :

— غوردكمى شمدى ايشى !.. سويله‌مه ديه بكا بيوك يمين ويرديردى . . . قارغه‌لر كوزلرينه اويسونلر ديدى ... سوكيلنه قاووشمه ديدى ... بن بو سرى سويلرسه صوكره سكا نصل قاووشه‌جق آيو؟.. آها بنى كوزل شعبان اغا بكا يمنى بوزدرمه ...

— خير... نه اولديسه هپسنى طوغروجه سويله‌يه‌جكسك ...

— نه، اويله ايسه بن سكا يمنى سويلدى . كناهنى بنم اوستدن كيتدى ... سن بكا نصل سوييوسه قومشونك اوغلى‌ده ايشته اويله لبلبى خام سوييور ... كوچك خانم بكا يالواردى... آها بنى كوزل آبلام ديدى. شونكتوبى قومشونك اوغلنه كوتورور ويرميسك؟ ديدى.

— (حدتله) سن‌ده آلدك كوتوردك دكلمى؟

— جاهللكنه اويدى كوتوردى ...

— بردها كوتورميه‌جكسك ... آكلايور-ميسك؟ صوكره سنى‌ده اوحرافى‌ده برباد ايدرم.

ظرافت بكا أيي باق. بن سنى كوزومدن قصقانيرم. أوت سنى صاغ كوزم صولندن ، صولى صاغندن قصقانير . ايكى كوزوم بيله سنى آره‌لرنده پايلاشه‌مازلر ...

— (حيرتله) سن بنى بوقدر سوييومى ؟

— دها صورييورميسك ؟ بن بو قاپيده بوقدر اذايى جفايى نيچون چكييورم؟.. هپ سنك ايچون دكلمى ؟

— اوقدرسوييوسه پاره بريكديره‌لم. كيده‌لم آللهك امريله أولنه‌لم ... ايشته آلديغى آيلقلرينى بتون سكا ويرييو ...

— بن‌ده سنى آلمق ايچون بريكديرييورم. فقط سن بنى عجبا طاريلييرمى ديه هيچ خاطريكه كتيرمه‌دن كيت‌ده ألك چاپقينلرينه مكتوب كوتور.. صوكره آدك چيقارسه ؟ يا او حريف سنى سوى ويررسه؟.. ايلك چاپقنى بو ! .

— آالله كوسترمسون . بن اونى سه‌ورمه هيچ ؟ . . بن اويله آشفته ظرافتمى آيو ؟ ... بن هپ كيجه رؤيالرنده سنى كورييو... باشقه‌سنى كورميوكه ...

— دكل اويله برار ككله... عادتا بر خروسله كورشديككه بيله راضی دكلم...

— شعبان آغاجغم سن قورقمه. بن نه خروسله نه اركك اوردكله كوروشمه‌م... اركك كدی بيله سومم. هيچ مراق ايتمه. دوكونمز نه وقت اوله‌جه آيو؟... بنی قصقانيورسه دوكونی چابق ياپ... بن ده سنی باشقه قادينلردن قصقانيو...

— سن بويله‌تك طورمازسه‌ك دوكونمز نصل چابق اولور؟..

ظرافت، بعدما تك طوره‌جغی حقنده نه قدر بلاغت تأمينيه‌سی وارسه صرف ايلدی. زواللی آشجی قادين بوندن صوكره كنديسنه دنيانك بتون سيم وزری بخش اولنسه ينه‌ك اوفاق بر تذكره‌نك وساطت ايصاليه‌سنی قبول ايتميه‌جكنی او زور آكلاشيلير اقناعات منطقيه‌سيله افهامه اوغراشدی.. شعبان اغا ايله قريباً اجرا اولنه‌جق دوكونلرينه انتظاراً حياتك بو ازدواجدن خارج قاله‌جق بتون سعادتلرينه نظر تنزل عطف ايتميه‌جكنی بيلديردی.

§

ايش يولنه كيردی. پوسته‌جيلق خدمتی

ظرافتدن الني‌يه انتقال ايلدی. لبيبه عاشقی ماهردن محبتنامه ورودينه بش اون كون انتظار ايتدی. فقط بويله كونلرله انتظاری بوشه چيقنيجه الم اشتياقی آرتدی. صبر ايده‌مز بر حاله كلدی. سبب انفعالی صورمق ايچون اوزون بر شكايتنامه يازدی. بر النده مكتوب ديكرنده چيره‌ك بر معتاد ظرافتك همت وساطتنه مراجعت ايتدی. فقط آبلا بو سفر بتون فرياد تقبيح وتعييبيله باغيره‌رق:

— بوغازينه قدر آلتينه غرق ايتسه بن ارتق نكتوب كوتورمز. الك چابقينی انسانه كوز آنارسه، بنی قسمتنی چيقارمی صوكره؟ اويله يا اركك بو!.. سكاده عيب دكلمی كوچو خانم؟.. بو سنی آله‌جقمی؟ آدينی چيقارسه ارتق سنی باشقه قوجه‌يه آلمازلر... قادين قسمنی قوجه‌يه‌ده وارمازسه بر ايشه يارارمی؟ آنامز بزی نيچين طوغوردی؟ بزده چوجق طوغوره‌لم ديه طوغورمدیمی؟ قوجه‌يه وارمه‌دن انسان نصل طوغورور آيو...

لبيبه خانم ظرافتك بو غريب فلسفه‌سنی ديكلدی. شاشيردی قالدی: ظرافتی، اجرت ايصاليه‌يه

بعضاً ده قلب سودازده‌سنی اسقاره اوستنده جیزبردایان جکر کبابنه تشبیهله بیان تألم ایدییور. عاشقنك نامه‌ارسالنده‌کی تأخرانی ، ك اوفاق مسامحه‌لرینی حدهٔ مؤاخذه‌دن کچیرییور . هیچ برقصورینی عفو ایتمیور . هرادعاده زیتون یاغی کبی اوسته چیقمق ایچون اوفاق تفك قضیه‌لر ، سفسطه‌لربیله ترتیب ایدییور ... هله‌شوسرزنشلره باقکز :

« خیانت سزی سومه‌نك بیوك بر قباحت «اولدیغنی چکدیکم جزالردن آکلایورم. قاپیمزك «اوکندن بر هفته‌ده ایکی دفعه کچدیکز. آرتق «یوزیکزی کوسترمامکه‌ده یمینمی ایتدیکز؟ کوکلك «بایرامی جمالکزی تماشایله کله‌جکنی بیلمیور- «میسکز ؟ هپ بویله عشقك رمضاننده‌می «یاشایه‌جغز؟ هرشیئه اوروج اوروج ...

بو سطرلری قرائتدن صوکره مفتون آلنی دیزینه اوره‌رق :

— شاشیورم . برازده قیزییورم . ایبه بو سوزلری نره‌دن اوکرندی ؟ بن کندینه بویولده درس ویرمدم . اوتانمازه باق !.. هیچ قیزقسمی

ضم ایتدیرمك ایچون بواغزلری قوللانیور ظن ایدرك اولجه ویردیکی چیره که بردها علاوه ایتدی. آشجی قادینی ارضا قابل اولمدی !

بوقومدیایی کیزلی کیزلی قاپولردن، پنجره‌لردن دیکله‌ین ألنی برمدت صوکره برمناسبت دوشوره‌رك لبیبه‌یه عرض خدمت ایدر . اوده منتله قبول ایلر. مفتونجه مطلوب حاصل اولور . ارتق معاشقلرك مکتوبلری هپ شیقك الندن کچر. غایت اهمیتسزجه وهمان یاری قاپادلمش اولان ظرفلری سهولتله آچار . بعدالمطالعه مرسل الیهلرینه تسلیم ایدلمك اوزره ینه ألنی‌یه ویرر ...

مفتون بر قاچ هفته‌ده همشیره‌سنك اسرار معاشقه‌سنه همان تمامیله دینه‌جك قدر واقف اولور. قاسم افندی زاده چیرا کبی آتش آلمش ، لبیبه ایچون یانیور . قاپا صاپا اوقدر دیل دوکیورکه عرض سودا ایدرکن دویردیکی چاملرك شماتت سقوطی عادتا قولاقلری تخریش ایدییور . قیزده خیلی آچلمش... حرارت عشقنی کلخانه تشبیهدن صیقیلمیور . تنوع استعارات ایچون بو نار سوداسنی بعضاً فرونه بعضاً حریقه بکزه‌تیور .

محبتك صوم وصبرندن شكايت ايدرمی ؟ بو قیزه براز ناز واستغنا درسی ویرملی ...

صوکره ماهرك یوقاریكی سطرلره شوجوابی ویرییور :

« المدن كلسه صباحدن اقشامه قدر بتون «وقتمی قاپیكزك او كندن كاوب كچمكله كچیره جكم . «فقط برادر كزدن قورقویورم . برقاچ زماندر اوكا بر «حال اولدی . . . پدرمله نه وقت سوقاغه چیقسه ق اوده «آرقه مزده پیدا اولیور . صانكه بكا بزی كوزتلیور ، «شمندوفرده ، واپورده هر حالمزی تدقیق ایدییور «كبی كلیور . . . برشیدن شبهه لندیكی یوقمه ؟ . . «بنی كورونجه حس ایتدیككز سونجی مسرت «عید ، بوبله بی وصل یاشایشمزی ده صبر صومه «تشبیه ایتمشسكز . . . ای ظرافتنه قربان اولدیغم «جانانه م صبرایت . افطار محبتمز یقیندر . . »

مفتون كندی كندینه حدته :

— هله نكاحسز اوروج بوز كزده باقكز باشكزه نه قیامتلر قوپاریرم . . لیبه یاقین وقتده قاسم افندی یه برطورون ، ایكنجی درجه ده بر وارث تقدیم ایده جكه بكزه یور . . فقط متیقظ

طورانملی كه كیفیت اصولی دائره سنده جریان ایتسون . . .

لیبه مكتوبنك برنده برطاقم اوزون سوزلرله شونی اكلاتمغه اوغراشیوردی :

« آغابكمدن چكنمیكز . اوغایت آلافرانغه «مزاجدر . « بوته ر » ه یاپدرلمش بر قوستوم . «بر كوئی یه اصمارلانمش براسقارپین ، پیغمالیوندن ، «آلنمش برقراوات اونك نظرنده بتون كناهلریكزی «عفوایتدیرمكه كافیدر . سزی اوقیافتده كوررسه «همشیره سنك كوكلنی چالمش اولدیغكزه مأیوس «دكل ممنون اولور . . . »

مفتون :

— فقط بو لیبه ایشی آزیتیور ها ؟ . امادهچیچكمش بوقیز ! . . لكن نه قدر اولسه ینه آلیق ینه آلیق . . . عاشقی بك افندی بوته رك نلالك اسملرینی عمركده ایلك دفعه ایشتمش اولسه كرك . . . زواللینك الك قاپاماجی لبسه لریله ستر وجود ایتدیكنی بو قیز كورمیورمی ؟

ماهرك مكتوبلرينك برندهكی شو پارچهده
شایان دقتدی :

« ای محبوبهٔ دلارام! كوندوز كوزیله یاقیندن جمال تابناككزی تماشا بو افتادهٔ كریانكزه میسر اولمیهجقمی ؟ وقت ملاقات ایچون هپ مهتابلی كیجهلری انتخاب ایلر ، بدر (ماورای قایش طاغندن) ظهور ایدركن سزده یلدیرمه‌كز ، پوللی باش اورتوكزله چارلغه لطافت بخش اولورسكز ... فروتابنده قمرله مسابقه ایدهجكم دیه بو عاشق نالانكزی ماهدن مهجور قالان لیال مظلمهده نارهجرانه براقمق روامیدر ؟

مفتون :

— آفرین ماهربك یوزكدن هیچ اومولماز امانامه تحریرنده ایی صاحب سلیقه ایمشسك ... فقط یالكز « جانانه » « محبوبهٔ دلارا » كبی ثقالت تعبیراتكی اوقودقجه بوغولیورم ماورای قایش طاغی كبی ذهولری بنده یاپارم . بونلر بعضاً پك لطیف و شاعرانه دوشر ... سنككی براز قاباجه اولمش . ضرری یوق ... لیبه‌یی كوندوز كوزیله كورمك جهتنه كلنجه اونی

عفو ایدوسك ... بزم همشیره‌یی مهتابده كورمك دها شاعرانه‌در . نكاحكز اولسون اوندن صوكره بربریكزی كوندوز كوزیله ایستهدیككز قدر كوریككز . بو تماشادن چابق اوصانه‌جقكزه امینم ...

مفتون بك مكتوبلری بویله‌دست محرمیتندن كچیروب اكانه‌نیركن بركون ألنی بكنه ایكی مكتوب تقدیم ایله كوله‌رك دیدی كه :

— ایسته بو مكتوب ده باشقه بربك كوندرمش ..

— (قاشلرینی چاته‌رق) بونی ده باشقه بربكمی كوندردی ؟

— أوت ...

— لیبه ارتق ایشی طاشیریور ... ایلك مكتوبلره سكوت اولندی دیه شقایق چیچكی كبی بوقدر آچیلمه‌نكده لزومی یوق ...

— (تلاشله) آه بك افندی آكلامدی ... برقاجقسك بكا كه سویلیه‌جكم ...

— نه سویلیه‌جكسك ؟ ایش رذالته وارییور . مكتوب كوندرن بر ایكن ایكی اولدی . اقشامه

صباحه اوچ اوله‌جق . . . صوکره نه یاپارز ؟ برنجیسنه سکوت ایتدیکمك سببی وار. بو ایکنجی بلایی دفع ایتملی. چونکه بونك وجودی تکمیل پلانلریمی بوزاجقدر... ویر باقه‌یم شو ایکنجی مکتوبی بوده کیمدر ؟... هرحالده برنجیسی کبی بر میلیونر زاده‌دن وله‌مازیا ؟..

— بك فندی رجا ایدرم که بکا دیکله‌یه‌سك...

— چابق سویله دیکله‌یورم .

— بو ایکنجی مکتوب لبیبه خانم ایچون کوندرمامش .. بو باشقه بربك . بوده اوته‌کی بك آزقداش . . . بو ربیعه خانم سومش . . . بو هفته فنارباغچه‌ده علاقه‌یاپمش . صانکه یازییورایچرده چوق آتش وار.. واپورا وجاغی یوق بویله آتش..

— تمام . . . ایش یولنه کیرییور . او نه خمیل بك افندی ایمش ، قوجه فنار باغچه‌سنده ربیعه‌دن باشقه سوه‌جك یوصنمه بوله‌مامشمی ؟ الّی بو قیزلر پك ویله آهم شاهم دینه‌جك قدر کوزل اولمدقلری حالده نصل اولوبده کندیلرینی بکندیرییورلر ؟ بو سری بکا آکلات باقه‌لم ؟ قورقارم که کله‌جك هفته تیزه‌م و برهفته والده‌م دها

اوته‌کی هفته‌ده قادینته‌م ایچون محبتنامه‌لر کلسون ! سویله سویله . . . بو سری بکا اکلات لبیبه ایله ربیعه کندیلرینی بویله شدتله سوه‌جك دلیقانلیلری ناصل بولیورلر ؟

النی بو ایشه کندینكده حیرتنی کوستررصورتده قاشلرینی قالدیروب آغزینی بوروشدیره‌رك بیان استغراب ایتدکدن صوکره :

— بو ایسلره بنده شاشدی. (بو ایکی قیزلر) پك کوزل دکل اما چوق قورناز . . . پودره قویار. قاشلرده بویا یاپار. یاناق اوزرنده قرمزی سوره‌ره صوکره پچه قویار اما بو پچه آچماز هیچ .. او پچه ایچرده صانیورسك که بر آتش قدر کوزلدر.

— اکلاشلدی مکمل تووالت یاپیورلر . پچه‌لری اورتیورلر . حسن حقیقیلرینك بش اون قات فوقنده کوزل کورینیورلر .

— اوت ایسته بویله . . .

مفتون ربیعه نامنه کلن نامه‌یی آچه‌رق اوقور:

« روح روانم افندم !

« کچن هفته فنارباغچه‌سی مسیرهٔ دلاراسنده بتون زنان وزنپرستانه یکدیکرینه امالهٔ نکاه اشتیاق

ایلکده حتی یانکزده‌کی خانم افندی ماهر بکله کوکل اکلندرمکده‌ایکن قولکزده اطرافه مأیوس مأیوس نکران اولوب کندمدن بشقه بریبکانه التفات کوره‌میه‌رك مستغرق دریای یأس اولدیغم اثناده نظرم بر پری مستثنایه دوش اولنجه بردنبره عادتا بر مدهوشیت ، کوزلریکزك تیر صیادانه‌سنه اوغرادم. ماهر بك قولمدن طوتمامش اولسه‌ایدی اورایه احتمال که بر دها بیدار اولامق اوزره خاك هلاك عشقه سریلوب قالاجقدم. الحاصل عقلمی آلان اوفسار [illegible] سز جانانم ایدیکز. سوق شدائد محبتکزله قایش طاغی دله‌رك صحرای جدیده ماء لذیذ اساله‌سنی کوزه آلدیران بو فرهاد عشقکزه شیرین اولمق تنزلنده بولنورمیسکز ایکی کوزم؟ جمالکزه مفتون ، ادب وکمالکزه (!) حیران اولدم. مانع رؤیت یاراولان اوقالین پچه‌یی دیدارکزدن هیچ رفع بیورمدیکز. فقط اصابت ایتدیکز. ماه جمالکزك رونقیله بتون فنارده‌کی خلقی شور سودایه دوشورمه‌کزدن قورقولوردی..»

مفتون باغره‌رق:

— اوف بو صاچمه‌لری نهایته قدر اوقویه-

میه‌جغم... بو عادتا هذیاننامه... افاده عجایب تصویر حسیات ده بتون رومانتیك... کلیاً معنا سز سزی کورور کورمز کوزلریکز[illegible] تیر صیادانه‌سنه اوغرادم. عاشق اولدم [illegible] صوکره برقاچ سطر آشاغیده:

«مانع رؤیت یار اولان اوقالین [illegible] دیدارکزدن هیچ قالدیرمدیکز» شکایتنده بولنیور [illegible] قالقمدقدن صوکره آروزه‌ك نه [illegible] اوروولدی؟ ... [illegible] اوقده جمالکزه مفتون ادب کمالکزه حیران اولدم» [illegible] کورمدن قیزك جمالنه مفتون اولمغی قورمشسك هایدی اول نقطه ربیعه‌نك شو ادب وکمالنی نه‌دن آکلادك؟ او فرهاد تشبیهی نه قدر کهنه!.. قایش طاغندن صو اساله‌سی شویله طورسون سز سودیککز قزك سوق محبتیله چشمه‌دن ایکی دستی صو کتیرمکه بیله اوشه‌نیرسکز. المالی صوشر کتی صحرای جدید طرفلرینی سنك کبی شاشقین فرهادلرك کولونکلری همتندن مستغنی براقدی. های زوزه‌ك عاشق های!..

«شمدی‌یه قدر کوزل سومامش، کیمسه‌یه کوکل ویرمامش حتی کندمده تعشق حسنی من الازل

مفقود ظن ایتمکده ایکن ای فرشتهٔ جمال سزی
کورور کورمز درونمده مثال برکان بر فوران
باشلادی . بو قابلیت احتراقه شاشدم . مکر بن
مستعد سودا ایمشم . لکن شمدی‌یه قدر شمعهٔ
دلمی آتش باز ایده‌جك طلسم عشقه مصادف
اوله‌مامشم . . . سزی کورنجه « ده قارت » ك
« قارتزی یاپیزم » اصولی کبی کوکلمده هرشیٔ محو
ایدرك ضبط تأثر وتحسساته یکیدن باشلامق
درجه‌سنده بر تجدد حیات حس ایتدم . . »

مفتون :

— اوه، اوه . . بك افندی فلسفه‌دن ده چاقیور .
فقط بو [illegible] « قارتزی یاپیزم » دن بحث ایتمك
قدر زوزکلك اوله‌ماز . نه مناسبت افندم ؟ بزم
ربیعه‌یه محبتنامه یازمق نره‌ده ، « ده قارتی » سوزه
صوقمق نره‌ده ؟ آشاشقین بن ربیعه‌یه دها طوغری
دروس ییمك ییمه‌سنی بیله اوکره‌ته‌مدم . سن قارته‌زی
یاپیزمی نصل اکلاته‌جقسك ؟ بوحال بعض آدملرده
برنوع علندر . مناسبت آلسون آلمسون سوز
آره‌سنه فلان فیلسوف ویا فلان عالمك اسمنی قاتمق ،
بوعرض بهره داعیه‌سندن بشقه بر شی دکلدر .

حق بوخسته‌لقدن برازده بنده‌واردر . ربیعه‌نك
عاشقی ده قارتی طانیور بوکا ممنون اولدم .
فقط بوبیچاره ذاتك شمدی‌یه قدر بر کوزل
سومیوب ده‌نهایت ربیعه‌یه تصادفله کوکلنك اشتعالنه
طوغربسی تأسف ایتدم . سبحان‌اه دنیاده نه‌لر
اولیور ! . . شو ده‌قارتك شاکرد حکمتنی
دیکله‌یه‌لم باقه‌لم دها نه دییور :

« کوزلرم بر اشارت عنایتکزه دیکلمش ،
بیونم بوکولمش ، دست برسینهٔ نیاز حضور عشقکزه
کلدم . بو افتاده‌کزی قوغمازسه‌کز دکلمی خانم
افندی ؟ چونکه قورقارسه‌کز [illegible]
اچون قو مظالمه کندیمی [illegible]
نره‌ده بوله‌جغم ؟ . .

مفتون :

— های هرزه وکیل های ! . . کوزلرم بر
اشارت عنایتکزه دیکلمش ، توصیفله کندینی
اویله بر تعریف ایدییورکه صانکه بر « آپورت »
دنیلسه همان قاپوب کتیره‌جکه بکزییور . تحف
شی بك افندی روی قبول کورمزسه کندینی
هانکی قویویه آته‌جغنی ربیعه‌دن صورییور ! . .

ارن کوبی کوزتپه فنار بولی طرفلرنده آغزی آچیق قویو (قیطانی) می وار ؟ بوغاز ایچی آقینتیلری‌ده جابا .. ای دها نوبله باقه‌لم :

« افندم قوللکز عشقی پایانسز بر دریایه ، کوکلمی‌ده قایغه بکزه‌تیورم . ماهر بکله لبیبه خانم همشیره‌کز زورق محبتلرینی عمان سودایه قاپوب صالیویرمشلر کیدییورلر . شو قایغی ایکی چفته پاپسه‌ق‌ده بزده اونلرله برلکده جریان عشقه تسلیم وجودله امواج بی قرار سودایه تبعاً بر ساحل وصل صفا بولنجه‌یه قدر کوره‌ك چکسه‌ك اولمازمی ؟ ..»

مفتون :

— اولوراما یك آقینتی‌یه چکمش اولمه‌کزدن قورقارم . تیزی قاندیرمق ایچون بونه قدر دیل دوکمك بویله ؟ ... ربیعه‌نك یوزنی ایی کوردیککزه امینم . کورمش اوله ایدیکز آقینتی‌یه کوره‌رك چکمك زحمتنی کوزه آلدرماز ایدیکز .

اوقویه‌رق :

« لبیبه خانمله ماهر بك عمان سودانه بادبان کشای صفا اولسونلرده بزنعمت عشقدن نیچون

محروم ، ایکیمزده اوبله محزون قاله‌لم ؟ ... ایشته قوللکز کوکلمی تقدیم ایتدم . تنزلاً قبوله شایان کورولورسه اوکمزده‌کی جمعه‌قوش دیلنده بولوشه‌لم . سوکیلم »

ازادقبول ایتمز کوله‌کز ... دائره‌سی ترجمه قلمی خلفاسندن

بدری

مفتون :

— عمان عشقده کوره‌ك چکرکن نه چابق یلکن آچدیکز . اکلاشیلان ربیعه‌نك دفتر عشقنه بر اسارت مؤبده ایله قید نام ایدن بو بدری بك افندی قاسم افندی‌زاده ماهر بکك ارقداشلرندن ، کیم بیلیر بلکه‌ده اقرباسندن اولملی ... اونلر بزم همشیره ایله هیش پیش ایدرلرکن بریکی‌ده بلا مشغولیت جان صیقینتیسنه اوغراماق ایچون ربیعه‌یی اکلنجه اتخاذینه قالقیشمش اولملی ... فقط امضایه دقت ... دائره‌سی ترجمه قلمی تنبیه ... استفراه خلفاسندن ، « بدری » ... بر محبتنامه زیرینه آتیلان امضاده محل مأموریتنی ذکره نه لزوم وار ؟ ... بوده بلهای عشاقدن . براز صاحب

اذعان اولسه بزم ربیعه‌یه کوکل دوشوریرمی؟...
بو قیزلرك اركك طرفندن غایت قسمتلری آچیق
کورینیور. لبیبه‌یی سوەن بر میلیونر زاده...
ربیعه‌نككی ده پك شویله بویله بر شی دکل...
انتخاب جانان خصوصنده‌کی بلاهتنی بر طرفه
براقلم... بدری بك بوکونه بوکون ترجمه
قلمی خلفاسندن... یعنی لسان آشنا دیمك...
دەقارتك اصول فلسفه‌سنده بحث ایدیشنه باقیلیرسه
معلوماتجه‌ده یاوان دکل. «قارتزی یانیزم» ی
بیلن بر آدمك معاشی ینه یدی سکز یوز غروشدن
آشاغی اولمالی. بو مقدار آیلقلی بر قوجه‌یی بزم
ربیعه مومله آره‌سه بوله‌ماز. فقط قورناز قیز
بویله بر کله‌پیری موم دکل کبریت بیله یاقه‌دن
فناره نصل آولامش؟ بو بدری بك حقنده ده
اساسلی تحقیقاته بولنه‌یم... کچمشنی، حالنی
اکلایه‌یم. موافق برشی ایسه ربیعه‌یی ده نكاحله
بوکا چاقارم. اه ویره‌ده نكاحلر اولنجه‌یه قدر
قیزلر عاشقلرینی بیقدیره‌جق قدر بربرلریله یوز
کوزاولمه‌یه ایدیلر. صوکره ماهر وبدری بکلر سیرانه
چیقدقلری بو عمان عشقدن بوپا یالکز فرار

ایدرلر... عجبا؟.. بزم قیزلر اوقدرده سومسز-
میدرلریا؟ هله براز سوسله‌نیرلرسه چوق قوکت،
پك شیرین اولیورلر. ذاتاً عاشقلری ده «سودا-
کزدن فرهاد کسیله‌رك طاغلری یاره‌جغز. سزده
بزه شیرین اولورمیسکز؟» دیه‌یورلرمی؟

مفتون بك یرندن قالقار. آلننده تفکرات
عمیقه خطلری پیدا اوله‌رق آشاغی یوقاری کزنمکه
باشلار. کندی کندینه‌ینه سویلنمه‌سنده دوام‌له:

— بن بو عاشقه‌لری پك معصومانه کوریبورم.
بونلر ساده‌جه بربرلرینه «قور» ایدییورلر.
ازدواجه منجر اوله‌جق «قور» لرده شایان
تعییب نه‌اوله‌بیلیر؟

⁂

ایرتسی کونی مفتون ارەن کویی موقفنه
کیدرکن یولده ماهر بکه تصادف ایدر. قاسم افندی
زاده صاریشن اورته بویلی بر دلیقانلی ایله
سویلشه کولوشه کیدرلرکن مفتونه تصادف ایدی
ویرنجه لاقیردی‌یی کسرلر... ایکیسنده ده بر
طورغونلق، شاشقینلق، نوعما برحجاب عارض
اولور. یوزلری پنبه لشیر. کوزلری سوقاغه دیکیلیر.

آدملری بربرینه طولاشیر کبی اولور. بومواجهه مدتنی ممکن اولدیغی قدر تقصیر ایچون صانکه قوشمق ایسترلر، حاللرنده پیدا اولان تبدلی ده کتمه اوغراشیر کبی طورلر آلیرلر.

مفتون یاقلاشدجه، اونلرك کوستردکاری بو توحش آثارینه رغماً ایکیسنه ده برر تمنا ایدر. قومشو بکلر بو التفاته مقابل بتون بتون قیزاروب بوزاره رق یرلره قدر اکلمك صورتیله اعادهٔ سلام ایلرلر. مفتون ایلری لر. کچر. کوشه یی دونجه بر مدت ضبط ایتمکه، بوغمه یه اوغراشیلوب ده سکوتی موجب سببك براز زائل اولمسیله ارتق آغزدن بوروندن ناشان، فیشقیران قهقهه مقدماتی آرقه دن باشلار. مفتونی ایشتمیه جك قدر آچیلدی ظنیله بکلر کولیورلر. بزم شیق کندی کندینه:

— ماهرك یانندهکی بو صاریشن دلیقانلی ربیعه نك عاشقی بدری بك اولملی... بیچاره لر بنی کورونجه امادهٔ شاشالادیلر، محجوب اولدیلر ها! شمدی ده کندیلرینه سلام ویردیکمدن طولایی صفوتمه کولیورلر. ایکیسی ده بزم قیزلره نامه کوندرییورلر، اونلری آیارتمه یه اوغراشیورلر. یا! بن غافلانه ینه اونلره سلام ویرییورم. ایشته بوکا کولیورلر. بو سلامی صرف قومشولق مناسبتنه رعایةً ویرییورم ظن ایدییورلر. اوچ درت دفعه دها سلاملاشه لم، براز طانشه لم ده باقکز بن او قیزلری سزه نکاحله چاقارمی یم چاقازمی یم؟..

مفتون خیلی اوزاقلاشدی. ینه آرقه دن اونلرك کولمه فیقیردیلرینی طویویوردی. بو قهقهه لرك معنای استهزاسی شبقی یوش یواش حدتلندیرییوردی. آرقه سندن کولدیکنی، هم ده بویله مؤثر بر استخفافله کولدیکنی ایشتمامك ایچون مفتون آدیملرینی صیقلاشدردی. شمدی «ترن» ه بینرکن، ماهرله بدرینك، بعض دوستلرینه مفتونی پارماقله بالارائه:

— ایشته شوشیق بکنی کوریورمیسکز؟ بز اونك همشیره لرینی سوییورز، نامه کوندرییورزده آوال دنیادن بی خبر.. ینه بزه سلام ویرییور...

دیه یه جکلرینی کیم بیلیر؟ صوکره زواللی مفتون برچوق ذواتك انظار اشتباه وتعییبلرینه

هدف اوله جقدی.. براز متسلی اولمق ایچون
کندی کندینه دیدی که :

— Rira bien qui rira le dernier (صوك
کولن أیی کولر یعنی شمدی سز کولکز بن
سزه صوکره کوله جکم) دییوردی.

بدری بك حقنده اجرا اولنان تحقیقات
هپ، بو دلیقانلینك ربیعه ایچون مناسب بر زوج
اوله جغنی کوستریوردی. بو ذات ماهر بکك
اقرباسندن... فقط تحصیلی اونك قدر کودوك
دکل... بو براز اوته بری کورمش. اولدجه
فرانسزجه تحصیل ایتمش. ترجمه قلمنده کی معاشی
آلتیوز اوتوز بش غروش... تأمین معیشت
ایده بیلمك نقطهٔ نظرندن پك آز... لکن ربیعه یه
قوجه اولمق اعتباریله پك چوق... «قارتزی
یانیزم» مسلکنه وقوفی، علی الخصوص بو فلسفه یه
بر محبتنامه ده جای تطبیق بوله بیلمك اقتداری
بدرینك استقبالی حقنده ده انسانی امیدلره
دوشوره بیلیر...

او کوندن صوکره مفتون بو ایکی زندوسته
چیفته حوضلرده، فنارده، مامادة، قوش دیلنده،

حیدر پاشاده چوق تصادف ایتدی. هر تصادف
وقوعنده تمنالر تعاطی اولنیور، صانکه ماهرایله
بدرینك مفتونه قارشی اولان اوایلك توحشلری
کیتدکجه آزالیور، یوزلرنده علائم صمیمیت،
تبسملرنده نشانهٔ محبت، ارزوی الفت پیدا
اولیوردی. مفتون «پسیقولوژی» ده کی اولاجه
اقتداریله بو ایکی کنجی تدقیقه قویولدی. تدقیقاتنده
ایلریله دکجه بونلری قائن برادرلکه لایق بولمغه
باشلادی. نه چاره که بری میلیونر زاده ایدی،
دیکری ده اونك اقرباسندن بولنیوردی.

ماهر، قیشین وبهارلرده هوالر کونشلی
اولنجه جامع حولیلرنده، جنجی میداننده،
یشیللنمش بیوك ویرانه لرده، یکی باغچه چایرنده
کورمش وقوچ وخروس دوکوشی سیر ایدنلر،
ترله مش بیقلرینه اهمیت ویرمیه رك کوشه باشلرنده
معجون چوریشن، محله قهوه لرنده قندق، لبلبی
ایله تکمی چفتمی اوینایان، پورتقال طارتیشان
کروه آره سنده امثالنه کثرتله تصادف اولنان شهر
چوجقلرندندی. بونلر موسم طفولیتی کچیرمش،
دلیقانلیلق چاغنی بویلامش اولدقلری حالده ینه

بلاهت معصومانه دینه‌جك بر طاقم چوجقلق عاداتندن قورتولامازلر. مثلا محله قهوه‌سنده جریان ایدن مباحث کوناکون میاننده یدی قله خارجنده قازلی چشمه‌ده‌کی قازك یوزی نه طرفه متوجه اولدیغی حقنده بر سؤال میدان آلیر . بیلن بیلمه‌ین سوزه قاریشیر . قازی کیمی باقیر کویه، کیمی مرمره‌یه ، کیمی ، ادرنه قپوسنه باقدیرر . اطرافدن سرت سرت بر معلومات فروشلقدر باشلار . بری یومروغیله ماصه‌نك مرمرینه اوره‌رق :

— اکر قازك یوزی چیریجی چایرینه طوغری دکلسه (بیقلرینی بالاراته) بن شونلری طراش ایدرم ..

دیر. بر دیکری خلاف ادعا ایله سوزه آتیلوب :

— اکر زیتون بورنی طرفنه دکلسه آدم دییه سوقاغه چیقه‌رق شو قهوه‌یه بر دها کلم ..

شرط نامعقولنی اورته‌یه آتار . فقط حقیقت نصل تعین ایده‌جك او آره‌لق ادعاجیلردن بری :

— یوقمی یدی قله خارجنه قدر کیدوب باقه‌جك بر ایکی باباییکیت ؟ .

تکلیفنی میدانه سورونجه ماهر کبی بر قاچ دلیقانلی تبیین حقیقت ایچون بویله بر سفری مع الافتخار اجرایه حاضر بولندقلرینی سویلرلر . بوغیرتلی فقط بیقلی چوجقلر ، تاوفادن اقسرایدن قازلی چشمه‌یی بولارلر . قهوه خلقی بر قاچ ساعت خبر صحیحه نصب چشم انتظار ایلر . کله کله خبر کلیر . فقط نه علینك دیدیکی طوغری چیقار نه‌ده ولینك . برکت ویرسون که بیغنی موقع ادعایه قویانله قهوه‌یه کلمه‌یه‌جکی شرطنی درمیان ایده‌نك سوزلرنده صداقتلری کورولمز . ایرتسی کونی یرینی ینه بیقلی ، اوته کنی‌ده قهوه‌ده کوروروسکز .

ماهر ایشته بو عقل ایله بیومش بویله تربیه کورمش « تیب » لردندی .

باباسی بونی ابتدائی و رشدی مکتبلرینه کوندرمشدی . یعنی ماهر محله مکتبنده بسمله‌کش اولدیغی تحصیلنی رشدیه‌ده اتمام ایتمشدی . بر قلمده ممیز اولمق ایچون نه چوجق کندی . نه‌ده پدری تحصیلك بوندن اوته‌سنه لزوم کورمامشلردی . بابا اوغلك تصور ایتدکلری غایهٔ ترقی‌ده انجق ممیزلکدی .

باباسی اوغلنك مكتبده نه‌ار قوقودیغنی صورمدی
صورسه‌ده آله‌جغی جوابه عقل ایردیرمك
اقتدارندن پك اوزاقدی . او یالکز کتاب
پاره‌سنك چوقلغندن شكایت ایدر ، ترفیع صنف
ایدلدکجه درسلرك تجدیدینی واو مناسبتله یکی
کتابلر آلنمه‌سنی پك سونجلی بولماز ، مسرفلك
عد ایدر ، هرسنه عین کتابك اوقوتدرلمدیغنه ،
یاخود بتون معلومات بشریه‌یی کوچك بر کتابه
صیغدیره‌رق چوجق ولیلرینی کتاب پاره‌سندن
قورتارمغه همت ایده‌جك بر صاحب درایتك
هنوز ظهور ایتمدیکنه عادتا جانی صیقیلیردی .

ماهرك امتحان ویره‌مدیکی ییللر ، پدرندن
اك زیاده مظهر تقدیر اولدیغی سنه‌لردی . اختیار
قاسم اوسنه یکی کتاب اشتراسنه لزوم اولمدیغی
خبرینی آلنجه اوغلنك ، مقام تحسین
و آفرینده آرقه‌سنی صیوایه‌رق :

— ها شویله یاوروم بعض سنه‌ده دونملی .
درت نعله مكتبدن چیقان چوجغك تحصیلی پك
اوقدر قاوی اولماز . . . هرسنه آووچ طولوسی
پاره ویرییورم ، برچوق کتاب آلیورز . اونلری ،

برسنه اوقویورسکز . سنه باشنده ینه یکی کتابلر
آلنیور . اسکیلرینك بر دها آچوب یوزینه
باقمیورسکز . برسنه اوقومق ایچون اوقدر کتاب
پاره‌سی ویریلیرمی ؟ امتحاندن دونرسه‌ك هیچ
اولمازسه بر کتابی ایکی سنه اوقویورسك .
تحصیل ذهنکه ایچه یرلشیور . . . بویله‌اولنجه
هم سن کارلی چیقارسك . . هم بن . . .

چوجغك بر النه ایچنده قوده‌ایله پینر بولنان
قپاقلی اوفاق مدور بر سپت ، دیکر النه ده چانطه‌سنی
ویررلر جیبنه‌ده اون پاره کونده‌لك قورلر مکتبه
کوندررلردی .

مکتبدن عودتنده بعض اقشام قاسم افندی
اوغلنی قارشیسنه جلب ایله :

— سپتکده اکمکله پینر اولدقدن صوکره
شو اونلغی نه یاپیورسك باقه‌یم ؟

سؤالیله چوجغنه اوزون اوزادی‌یه اقتصاد
درسی ویرر ، کونده اون پاره‌نك برسنه‌ده طقسان ،
اون سنه‌ده طقوز یوز غروش ایده‌جکنی افهامه
اوغراشیر . بونك بر چوق سنه‌لك فائضی ،
فائضنك فائضی حسابلر ، [illegible]

ليراچيقارمق كبى اورته‌يه بر حكمت اقتصاديه قوردى. چوجق بويله همان محروميت كليه حالنده‌يدى. اون سكز ياشنده رشديه‌دن اكمال تحصيل ايله چيقدى. ملازمتله بر قلمه چراغ ايدلدى. مكتبه مداومتى زماننده ياپديغى كبى سپته اكمك پينير قويوب قلمه كوتورمك قابل دكلدى. قائم افندى‌يه قالسه مكتبك بو اداره‌لى اصول تغذيه‌سنى قلمه‌ده تطبيق ايتمكى توصيه‌دن كرى طورميه‌جقدى. لكن ماهرى اقناع ممكن اولميه‌جغنى بيليوردى. قلمه دوام اثناسنده كونده‌لك اونلقدن آلتمش پاره‌يه فيرلادى. سنه‌لرله اوزايوب كيدن بو ملازمت پدر افندى‌يى حدتدن خراب ايدييوردى. هر صباح آلتمشلغى ويرركن:

— مكتبه كوندر، آورپ طولوسى كتاب پاره‌سى وير. اوقوت. يازدر. هپسى نه ايسه نه. فقط بويله اوسته كونده‌لك ويره‌رك قلمه كوندرمك يوقمى... ايشته بو اك زياده قائمه طوقونيور. بو ملازمت نه‌قدر سوره‌جك كيم بيلير؟... بن بر اصناف آدمم. بوقدر كونده‌لك ويره‌بيليرمى‌يم؟.. اونى صوران يوق... الا آلتمش پاره‌ده آلتمش

پاره... جانم بونك ايچون آلتمش پاره نرخ وضع ايدلمدى‌يا؟ اوتوز پاره اولسه نه لازم كلير؟.. اون پاره‌لق اكمك، اون پاره‌لق پياز ايتدى يكرمى پاره... اوستنه هايدى اون پاره‌لق‌ده شربت زيفله‌ك ايتدى اوتوز پاره... كيرى قالان اوتوزانى نه ياپيورسك؟.. محله قهوه‌سنده قمار اويناپورسك.. بر انسانك قارنى طويدقدن صوكره شوقوصقوجه اوتوز پاره، قمار وسائره كبى سفاهتلردن باشقه نره‌يه صرف اولنه‌بيلير؟..

يولنده‌كى توبيخ ومؤاخذه‌لرى [illegible] ديكلردى. چوجغك خانه‌سيله قلمى آره‌سنده‌كى آرامكاهى فى الحقيقه محله قهوه‌سيدى. صباحلين كوزينى آچنجه كنديسنى اوراية آتار، اقشام قلمندن عودتنده اوندن اول قهوه‌يه اوغرادى. فقط پدرينك ظن ايتديكى كبى اوتوز پاره‌لق قمار سفاهتنده بولنمق ايچون دكل... چونكى صباحكى آلتمشلقدن آقشامه جيبنده بر شى قالمازدى. [illegible]ده پدرينك خست طبعى يوقدى. بو حاله وارث اولمامشدى. پاره‌سى اولسه صرف ايلر،

سخاوت ابرازندن چکنمزدی . بعضاً قهوه‌ده صورولردی :

— پدرکدن میراث بیه‌نجه نه‌یاپه‌جقسك ؟

بو سؤال قارشیسنده ماهرك کوزلری بر لمعهٔ عجیبه ایله پارلداردی . او ثروته مالك اولنجه بك چوق شیلر یاپه‌جقدی بوغاز ایچنده ، آطه‌لرده ، یاقه‌جقده یاپدیره‌جغی کوشکلرك پلانلری ذهننده حاضر کبیدی . نره‌ده کوزل و بنا کورسه مستقبلده‌کی صیفیه‌لرینی او شکلده یاپدیرمغه قرار ویرر ، طبیعی بو امرده‌کی مشهوداتی نسبتنده قرارلری ده دکیشدیریردی . چونکه کندینك فن معماریده بر وقوفی ، کورکوسی ، ذوق سلیمی یوقدی . کوردیکی بنالری بر مفتونیت سطحیه ایله بکنیر ؛ کیمنك ابلهفریبانه بویاسنه ، کیمنك هر نوع اصولدن خارج جبهه‌لی تزیینلی اویمه‌لرینه حیران اولوردی .

بو کوشکلری اشکال منتخبه‌سی اوزره یاپدیره‌رق چارشو حاملرندن برینك صوینمه اوطه‌سنده نظر مفتونیتنی جلب ایتمش اولان تریشه یاغلی بویا زمین اوزرینه ساقسیلردن

طاشمش پنبه ، مور کللری مصور نقوش ایله دیوارلرینی تزیین ایتدیردکدن صوکره درونلرینی ، فنجانجیلر یقوشندن اینوب چیقارکن دوشه‌مه‌جی جامکانلرنده کوروب‌ده بوك میدر ؟ ایپکمیدر ؟ قدیفه میدر ؟ پك فرق ایده‌مدیکی او داللی ، کللی قماشلرله دوشه‌ته‌جکدی ...

باغچه‌نك بر کوشه‌سنه چارشوی کبیرده قیوجیلر ایچنده‌کی اویمه‌لی محلبیجی دکاننك رسمنده بر کوشکجغز انشا ایتدیره‌جك ، بتون بو دائره‌لری خدمتکارلرله طولدیره‌جقدی .

پدرینك حسابنجه فضلهٔ یومیه‌سی اولان اوتوز پاره‌دن بر قاچ غروش بریکدیره‌بیلدیکی بختیار کونلرنده سرکه‌جیده قره صقاللی ، چپیل کوزلی کبابجیدن بر طباق دونر کبابی اوزرینه اوچ یمورطه قیردیروب یمك پك ذوقیدی . بو کبابجی‌یی جلب ایله قوناغه آشچی باشی یاپیور ، هر اقسام بقلوا ، اکمك قطائفی ، کشکول فقرا یاپه‌جق طاتلیجیلر طوتیوردی .

بو اویمه‌لی کوشکك کوزل بر اوطه‌سنه ، بر سنت دوکوننده کوردیکی چادر ایچنه قورولمش

قاریولایه تقلیداً آللی پوللی، پوفلا کبی قاباردوشك یاپدردقدن صوکره آرتق اولنه جکدی . قوللری بیله‌زیکلی، پاچه‌لری دانتلالی، کردن کردن آلتنده شیشمان بر خانم آله‌جقدی. بو خیالاتنك حقیقته انقلاب ایده‌جکی کونی تصور ایدوب ده جسیم بر قیو بیله‌زیکی اندامـلی بو شیشمان پرستیدهٔ روحنی قارشیسنده کزینیور فرض ایتدکجه فرط تلذذدن کوزلری سوزیلور، سالیالری آقاردی .

بویله شیشمان سومه‌سنده، زوجهٔ مستقبله‌سنی بویله آغوشلره صیغماز بر جسامت مفرطه‌ده تخیل ایتمه‌سنده سبب واردی . ماهر هنوز اون بش اون التی یشنده ایکن بر اقشام شهزاده‌باشی تیاترولرندن برینه کیتمشدی . بیلت اثمانك نصفنی کندی کونده‌لکندن نصف دیکرینی والده‌سنك مروتیله تدارك ایده‌بیله‌رك او دار الحظوظاته دخول ایتدیکی لیلهٔ مسعوده زواللی چوجغك حیاتنده معدود بختیارلقلرندن بری اولمشدی. اوطاتلی کیجه‌یی هیچ اونوته‌مازدی. بورولر، کمانلر، طاوولار هپ صدالرینی بر برینه قارشدیره‌رق کورولتیلی بر آهنك تیاترو بناسنی

طولدرلدیغی اثناده بردنبره پرده قالقمش، کوزلر اوکنده، بیاض قارپوزلی فنارلرله منور چارداقلی بر باغچه پیدا اولمشدی. چارداغك چیچکلری . ایکی طرفك قوردونلرله قالقمش یردن طاوانه قدر آل پرده‌لری. هپ بونلر هیچ بر شی دکل. صاغ جهتده‌کی بوله‌لرك آره‌سندن، سکه سکه بن کلدم چینغراغم خوش کلدك اویونه چیقار کی قیصه پنبه اثوابلی، تللی پوللی بر خارق طیشاری اوغرایه‌رق صیچرایه صیچرایه او چارداقلرك آلتنده لاتشبیه دولاب بیکیرینی آندیرر صورتده دونه‌رك هوایه قالدردیغی ایکی ألنی شیقیرداته شیقیرداته، پنبه برونجك اثوابی آلتنده وجودینی تیتره‌ته تیتره‌ته ، چالغی‌یه تبعاً بر شیلر مرلدانه مرلدانه درت بش دور اجرا ایتدکدن صوکره چالغیجیلره یافین کلوب طورمش، کوزلرینی سوزه‌رك باشنی صاغه صوله برقاچ دقیقه قاپدیرنجه تیاتروده برشاقیرتیدر، باشلامش ماهر ایشته او زمان دقت ایده‌رك بونك بر قادین اولدیغنی اکلامشدی. قادین اما شیشمان بر قادین ... پنبه فانیله‌لره صیغمیان او جسیم بالدیرلرینك، منتهی اولدیغی

اوچلری پوسکوللی آل ترلکلی آیاقلرینی هوایه قالدیره‌رق قوشدقجه قارننك شیشکینلکندن فستانی دیزه‌لره نسبتله همان یاریم انداز اوکدن کیدییوردی... اوینه فستاندن اطرافه صاچیلان نشئه ایله ماهرده درحال سرکرم غرام اوله‌ق اوده دیکر سیرجیلر کبی آووج پاطلاتمغه باشلامشدی. ایشته او کیجه‌دن اعتباراً، بر باکرك بهار مفکره‌سی قدر صاف اولان خیالات شبابنی اوشیشمان قارینك وجودی قاپلامشدی. شیشمانه انجذابی ایشته بوندن، کوکلنده ناقابل ازاله برخاطرهٔ روحنواز اولوب قالان بو ایلك پرستشندن ایلری کلیوردی. حتی بوصراقندن، بوذوقندن طولایی ارقداشلری آره‌سنده اسمی «خوشورجی ماهر» قالمشدی.

لبیبه‌یی کوشکه کیروب چیقارکن یلدیرمه‌لره صیغماز بروجوده کورمسی هنوز یاقیندن یوزینی، رنکنی، حالنی، طورینی طانیمدیغی بوتیز ایچون درحال قلبنده برسودا آتشی اویاندیریویرمشدی. آز زمانده مکتوبلر، اوزاقدن اوزاغه اشارتلر، مهتابلرده سیرانلر، کوروشمه‌لر بیله باشلادی.

اوغلانك کیتدکجه بر سرعت متزایده ایله قبلی آلدیغنه دقت ایدن لبیبه اکسیر حسنك بو تأثیر ساحرینه کندی‌ده شاشه‌رق بونارسودایی بتون بتون الپازه‌له‌مك، دهاجاذبه دار، دها دل آشوب کورونمك ایچون عاشقنه بول پودره داتلالی باش اورتوسی ایله اکثریا کیجه‌لری کوزوکیور، کوندوزلری ملاقات ضرورت حکمنی آلنجه مدت مصاحبه‌یی قیصه کسیور، دائما احتراز، خوف، اندیشه، تلاش کوستریور. دلداده‌سنی اوتشنکئ وصلنی حضورینه، التفاتنه قاندرمیور، دائما شدت ارزو، سعادت مستقبلهٔ سوداسندن امیدسزلکلره دوشوره‌جك ترددلر، تشوشلر ایچنده براقیور، حاصلی سندن مأمول ایدلمیه‌جك بر اوسته‌لقله ادارهٔ کیفیت ایدییوردی. فقط نه‌چاره‌که صوکره‌لری پوصله‌یی، اداره‌یی شاشیردی. اوغلانی کوره‌مدیکی زمانلر جنت سودایه دوشمکدن کندینی آلامامغه باشلادی.

۸

مفتون بك النی معرفتیله یدینه کچیردیکی همشیره‌سی لبیبه‌نك روزنامهٔ سوداسنی دائما مطالعه

وتدقيق ايله بو محبت مشتعله‌نك دومانى طوغرى
چيقديغنى كوره‌رك فوق الحد ممنون اوليور، روش
حاله نظراً قريباً بر « مليونر » كلنى اوله جغنى
ايچون بو موفقيتدن دولايى لبيبه‌يى قلباً آلقشلايور،
تبريك ايدوب دوريبوردى .

لبيبه سعادت مستقبله‌سنه عائد بر كيفيت
مهمه‌يى براوجندن قاورامشدى. بوايشى مفتون‌ده
اوبر اوجندن ياقه‌لايه‌بيلمش اولسه يعنى قاسم
افندى‌يه داماد اوله‌بيلمك اسبابنى تأمين ايده‌جك
خطوه‌لرى آته‌بيلمش بولونسه. بعضاً پك دومانلى
كورديكى آفاق استقبالنه دوغرى ارتق هيچ
بر انديشهٔ احتياجله كوز قپمقسزين فرحله،
اطمينانله باقه‌بيله‌جكدى .

فقط ايشه نره‌دن باشلاملى ؟ قاسم افنديك
قيزى اديبه خانمه « قور » ايتمكدنمى ؟
مفتون بويله برجرأتده بولنسه بيله باقه‌لم قيز
اوورالره ياناشه‌جقمى ؟ اعلان محبته آتيلمازدن
اول قيزك استعدادينى ، ميلنى ، تربيه‌سنى تدقيق
ايله ذوقنى اوقشار، طبعنه خوش كلير بر واديدن
جلب قلبنه كيرشمك لازم كليوردى .

مفتون بك اديبه خانمك طبعنى ، عادتنى ،
روزمرهٔ حياتنى ممكن اوله‌بيلديكى قدر تحقيقه
همشيره‌سى لبيبه ايله خدمتجيسى ألنى‌يى صالدردى.
نتيجهٔ تحقيقات پك غريب ظهور ايتدى . قاسم
افندى عائله‌سى كيمسه ايله كوروشميوردى .
شوندن بوندن واحبابدن احبابه وقوع بولان
استيضاحاته نظراً :

اديبه خانم طمعكار بر پدرك نظريهٔ مخصوصه‌سى ،
تربيهٔ غريبه‌سى آلتنده پرورشياب اولمش برعجيبه‌در.
ييشى ، ايچيشى ، كينيشى حاصل بتون طرز حياتى
استانبول قيزلرندن هيچ برينه بكزه‌مز. معلومات
بشريه‌نامنه پدرينك تعليم ايلديكى وخادم‌خستى اولان
برطاقم اقوال غير حكميه‌دن باشقه برشى بيلمز .
قاسم افنديك حكميات مخصوصه‌سنه كوره يكى
البسه كيمك ، طويونجه‌يه قدر طعام ايتمك ،
خاص ونا ه اكمك يمك ، پاره ايله صو ايچمك ،
صرف ايتمك اوزره ليرا ، مجيديه بوزدرمق، مانع
مشيت بر معلوليت اولمدقجه حيوانه ، آرابه‌يه
بينمك ، بى‌لزوم كزنتيلر ايله آياق‌قابى اسكيتمك ،
جزئى ، كلى پاره صرفنى مستلزم دها بونلره مماثل

بر چوق شیلر وطوق کوزلولك، سخاوت وعلو جناب
کبی خصائل افعال ذمیمه‌دندر . وجهاً کوزل
یارادلمش اولمق بیاغی قباحتدر . چونکه کوزللك
انسانی بی‌لزوم بر طاقم مصارف تزیینیه‌یه سوق
ایدن اکثریا عقبه‌دز عقبه‌یه اوغراتان بر بلیهٔ خلقتدر .
صنعی اکتساب حسن و آنه قالقیشه‌رق سوسلنمك
بزنمك اك بیوك اخلاقسزلق، قادینلر ایچون تزین،
معاذاه هله موده‌یه تبعیت مراقی مادی، معنوی
خرابیٔ بشریتی موجب بر حفره، واجب لاحتراز،
بر مهلکهٔ زمانه‌در .

قاسم افندینك اوغلو ماهر اثر پدرینه انتفاده
او قدر بیوك بر استعداد کوستره‌مدیکی حالده،
قیزی ادیبه هر صورتله باباسنه طاش چیقارته‌جق
بر خلقتده ظهور ایتمشدی .

ادیبه کیمه، سوسلنمه تزین کبی نسوانه
خاص اولان ارزولردن پك اوزاق اولدقدن باشقه
کورلك، قنبورلق، طوپاللق، چولاقلق نوعندن
بر معلولیت خلقیه ایله دوغمادیغنه پك متأسفدی .
چونکه پدرینك :

جناب حق سودیکی قولنی سقط یاراتیر .

بو دنیاده‌کی معلولیتك او بر دنیاده اجری بیوك
اولور .

دیدیکنی چوق دفعه ایشتمشدی . سوس
و نظام ایله اونك بونك دقتنی، حسدنی جلب ایتمه‌
دنسه قیلقسز، چاپاچول، پژمرده قیافتده کزه‌رك
هر کسك انظار بیقیدیسی وحتی استکراهی آلتنده
قالمق دها موافق عقل و حکمت اولدیغی قاسم
افندینك دستور فلسفه‌سی جمله‌سندن ایدی .

ادیبه نائل اجر اولمق ایچون صرتنه بر
کنبد یاپه‌رق بو صنعی قنبورلقله سوقاغه چیقمغی
بیله چوق دوشونمشدی . اکمکی ساده صویه
باتیروب یالکز بو صورتله تغذی ایتمك کبی بر نوع
ریاضته هفته‌لرله دوام ایلدیکی چوق اولوردی .
ادیبه‌نك رفیقهٔ حیاتی، انیس روحی عزیزه خانم
اسمنده اورته یاشلی بر خواجه‌سی واردی .
پدرندن آلدیغی دروس حکمیاتی موقع تطبیقه
قویه‌بیلمك ایچون بوندن اعلا بر یارداق بوله‌بیلمك
قابل دکلدی : قاسم افندینك تیزینه هدیه اوله‌رق
یاپه‌جی کتابجیلردن اون ایکرمیشر پاره آلدیغی
حرکلی مستعمل جن و پری حکایه‌لرینی خواجه‌سنه

شاکرداز برلرجه‌سنه دفعاتله ختم ایدرلر . صانکه بلاهت خالقیه‌لری کافی دکلمش کبی تزیید حماقت ایچون بسبتون ذهن قپایه‌جق عباره‌لرله تزیین حافظه‌یه اوغراشیرلردی . ادیبه بو قادینك سوزندن هیچ چیقمازدی . صانکه عقلنك ، قلبنك ، کوکلنك کلیدی ، طلسمی خواجه‌سنك النده ایدی .

نتیجهٔ تحقیقات بو وادی‌یه چیقنجه مفتون شاشیردی . کندی کندینه :

— ایشته شایان تدقیق ابدال برقیزدیدی .

ادیبه ایله تزوج آرزوسنده اولمسی کندینه عمرلك بر رفیقهٔ حیات بولمق ، بوندن هر معناسیله بر سعادت ، بر حظ ازدواج بکله‌مك مقصدیله دکلدی . مفتون بکك نیتی ادیبه ایله دکل ، قاسم افندینك سکسان بیك لیراسیله ازدواج ایتمکدی . بویله بر ثروته دولاییسیله وارث اولدقدن صوکره « مانتنوتا » لرك ، « مترهس » لرك قحطنه قیران کیرمدی یا ! وارسون ادیبه خانم اوده خواجه عزیزه خانمله بطال غازیدن حفظه چالیشسونلر ، ساده سویه ا کمك باتیرمق ریاضتیله قوروسونلر ، قدیده دونسونلر .

زنکین قادینلرك ابدال اولملری زوجلری ایچون بر سعادتدر . ذکی اولورلرسه قوجه‌لرینی عادتا خدمتکار کبی قوللانیرلر . تأهل ایله حظوظات نفسانیه‌نك باشقه باشقه شیلر اولدیغنی حقیقتده مفتون چوقدن واقفدی .

ادیبه‌یه قارشی « قور » ایتمك ، اعلان عشق ایلمك نه کوچ مصلحت ؟ . کوزللکك بر بلیهٔ خلقت اولدیغی نظریهٔ غیر معقوله‌سنه تابع بر قیزه « بن سنی بکندم ، سکا کوکل ویردم » دیمك او زوللی‌یه بیوك بر حقارتده بولنمق دکلمیدر ؟ مفتون بك بو نازك مسئله‌یی کونلرله ، هفته‌لرله دوشوندی .

نهایت هرچه باد آباد توکلی واللهك امری پیغمبرك قولیله ادیبه خانمی پدرندن زوجه‌لکه طلب ایتمك اوزره والده‌سنی کوروجی کوندرمکه قرار ویردی . فقط مفتونك قاسم افندی عائله‌سی حقنده‌کی جملهٔ تحقیقاتندن خارج قالمش بعض حقایق مهمه واردی . قاسم افندینك کیلرك پهلوی زاده‌لره دائر اولان صورت تلقیلری پك بوزوقدی . حتی ماهرك والده‌سی نقیه خانم اوغلیله ، برقاچ کوشك آشیری برخانه‌ده اوطوران آچیق مشرب آلا فرانغه مزاج

بر نیز آره سنده سودا آلیش ویریشی باشلامش اولدیغنی بعض علامات اوزرینه آثاره مخصوص بر اندیشه ایله حس ایتمش وصوکره بو اندیشه سنی مؤید بر چوق آثارات. و صحیه یه ده مصادف اولمشدی . زواللی قادینك برقاچ زماندر ایچنی قورد ییوب طوریور . فقط قاسم افندینك حدت مزاجی سببیله اورته یه بیوك بر مسئله چیقارمقدن احترازاً سکوته مجبور اولیوردی . همشیره سنه نصایح لازمه ده بولنمسی ایچون برقاچ کره آلتندن مفتون بکه خبر کوندرمکی دوشوندی . ... یه برشی سزدرمامسی حقنده پك بیوك آندلردن صوکره بو نیتنی خواجه عزیزه خانمه آچمش واوندن شو جوابی آلمشدی .

— او مفتون بك ایچون پك کنیش مذهبلی دییورلر . بو آدم همشیره سنك شونکله بونکله « عاشقداشلق » ایتمسنه آلدیرمازمش . . . . بیهوده خبر کوندرمش اولورسك . . .

بو جوابی آلنجه نقیه خانم حیرت ونفرتندن برقاچ دفعه انتاریسنك تو . . تو . . دییه یاقه سنی ایصیرمش ونه یاپه جغنی شاشیروب قالمشدی ،

عزیزه خانم ویردیکی وعد کتومیتك ، یمینلرك

نقض احکامی ایچون حسب الجبله حس ایلدیکی آرزوی شدیده اون دقیقه دن زیاده تاب آور مقاومت اوله میه رق ایلك فرصتده ادیبه یی بر کناره چکوب عین شرائط کتومیت طلبی و یمینلرك تکراریله :

— طویدکمی قرده شك ماهر قومشونك او قوقونا قیافتلی تیزیه کوکل ... ش . . .

— اوشیشمان . . . او اوینااق . . او آچیق قیزه می ؟

— اوت . . . ایشته ... . برچوق زماندن بریدر آل سودا ویر سودا ایمشلر . . .

ایکی الیله یوزینی قاپایوب ایکله یه رك :

— ماهر اغابکم نیچون بویله یاپیور ؟ افندی بابامك یوره کنه می اینه دیره جك ؟ اویله تجال قاطری قاری یه کوکل ویریلیرمی هیچ ؟ (صاغ الك پارمقلرینی آوجنه قیویروب طرناقلرینه باقه رق) امان یاربی سکا صیغندم . . .

— او کوندن صوکره قاسم افندی عائله سنده پهلوی زاده لره قارشی شدتلی بر سوء نظر باشلامشدی . مفتونه « مونوقل » استعمال ایتمسندن دولایی

« تك كوز » ، لبيبه يه تجال قاطری پنار کوزه‌لی ،
ربیعه یه قوقوروز نامری ویرلمشدی .

مفتون بوسوء توجهدن بی خبر بولنیوردی .
بر کون والده سیله تیزه سی وسیله خانمی قاسم افندینك
کوشکنه کوروجی کوندردی . کندیسی نتیجه‌یه
حاله انتظاراً پنجره‌نك اوکنه اوطوردی . درلو
اوزونتی ، بیك مراق ایچنده سیغاره‌لرك برینی
سوندرمه‌دن دیکرینی یاقه‌رق برخیرلی خبرله عود-
تلرینه مترقب بولندی . چوق بکلتمه‌دن کوروجیلر
عودت ایلدیلر ، مفتون کندیلرینی باغچه قپوسندن
استقبال ایتدی . ایکی قادین آلی آل موروموو
بر حالده ایچری کیردیلر . . . سیما وطورلرنده
خیرلی خبره دلالت ایده‌جك بر بشاشت یوقدی . .
مفتون قادینلرك اوطورملرینه قدر صبر ایده‌میه‌رك
والده‌سندن همان صوردی :

— نه خبر ؟

— نه خبر اوله‌جق . . صوپا ایله طیاق یمدیکمز
قالدی . . .

— قوغولدیکمزمی ؟

— اونك کبی برشی ! . .

تیزه وسیله خانم کندینی ایلك تصادف ایلدیکی
صندالیه‌نك اوزرینه آتوب النی دن ایکی یودوم
صو ایسته‌دکدن صوکره :

— نه شامك شکری نه عربك یوزی . .
نه او آلتونلری ایسترم [illegible]
اسیر که‌سین . . اولیه‌لیر ایله ، مالله ، منالله یوتوله‌جق
شیلر دکل . . .

مفتون یأس وحدتندن رنکی اوچمش برسیما
ایله :

— نه اولدی جانم ؟ . . سویلیکزده اکلایه‌لم .

لطیفه خانم یورغونلق آلمق ایچون کندینه
بر قهوه ایصمارلادقدن صوکره :

— بنم اکلایه‌جق یوره‌کم یوق . . . تیزه‌که
صور ایشته اوسکا عنعنه سیله اکلاتسین .

مفتون ایکی النی چاکتنك یان جیبلرینه صوقوب
تیزه‌سنك قارشیسنده دیم دیك طوره‌رق :

— تیزه نا اءل اولدیسه بر بر اکلات

تیزه — آیول آننه‌کك یوره‌کی انسان
یوره‌کی‌ده بنمکی صیغیر یوره‌کی دکل آ . . . طه
بر نفس آله‌یم . . .

مفتون — اوف دنسزلك ايديورسكز...

تيزه — برقهوه‌ده بكا پيشيرسونلر... قارشيمه اويله قازيق كبي ديكلمه براسكمله آل شورايه اوطورده اكلانه‌يم ...

مفتون اسكمله‌يه اوطورور . تيزه وسيله خانم قاشلرينى قالديروب آغزينى يايه‌رق ناخوش برشى اكلاتمغه حاضرلانديغنى ايما ايدر برطورله :

— طورسكا ابتداسندن باشلايه‌يم . باغچه قپوسنى كيديمز آچه‌رق ايچرى كيردك . ايكى طرفنه لوانته چيچكى ديكيلى اوزون يولدن كوشكه قدر يورودك . باغچه‌نك اورتاسنه بوراسنه چماشير آصمشلر ... هيچ بن عمرمده بويله چماشير كورمدم . قويو بويالى باصمه‌دن قوجه قوجه دونلر ، كوملكلر ، يمالى چورابلر ، ييرتيق يرلرى ديكلمش منديللر ... آ انسان آناطوليدن كلسه ينه بويالى دون كوملك كيمز ... ظاهر بياض چاپق كيرلنيور ، ييقانمسنه صو ، صابون ، اودون صرف اولنيور ديه او اختيار طمعكار بابالرينك تدبيرى اوزرينه بويالى ايچ چماشيرى

قوللانمغه قرار ويرمش اولمليلر ... چونكه بونلردن باشقه بويالى كوملك كين برعائله‌يه دها استانبولده تصادف ايدلمز . آلمق ايستديككز قيزك ناصل دون كوملك كيديكنى اوكره‌ن ايشته . سن بزم طربزون بزى ، مرمرشاهى كوملك كيديكمزه بيله اعتراض ايدرسك ... مفتونبك بو بيوك سوزلرك بر بر باشكه كله‌جك اما طور باقه‌لم نه وقت . ياپيرتيغى ديكلمش منديل ... ايشيدلمش شيمى؟ اويله برمنديلى انسان ناصل جبندن چيقاروب ده عالمك يانده قوللانه‌بيلير .

مفتون ذالغين دالغين بيقلرينك اوجيله اوينامغه باشلار . تيزه وسيله خانم برازاول كندى يوره‌كنك صيغير يوره‌كى اولمدينى حقنده واقع اولان ادعاسنه رغماً بر مبذوليت كلامله دوام ايده‌رك :

— كوشك قپوسنك چينغراغنى چكدك . ايچريده سس يوق صدا يوق . صانكه اوقوجه برخانه‌يى بوش ظن ايدرسك . نهايت آياغنده آغر برشى سوروكله‌يه‌رك سوپور سوپوربريسى كلدى . قپويى آچدى . باشنده نمازبزى اورتولى ، باصمه

انتاریلی ، اورته‌یاشلی بر قادین بزی ایچری قویمامق ایچون قپونك او کنه کریلوب اوخانه‌یه مسافر قبول اولنمق معتاد اولمدیغنی افهام ایدر چاتیق بر چهره ایله: « نره‌دن کلدیکمزی؟ کیمك اوینی آرادیغمزی؟ نه ایستدیکمزی؟ » صوردی. ایچری کیره‌بیلمك ایچون طوغریلقدن زیاده قورنازلق لازم کلدیکنی اکلایه‌رق: « اوزاقدن کلدیکمزی، قاسم افندینك خانه‌سنی آرادیغمزی، سویله‌یه‌جك مهم بر شیئمز اولدیغنی » خبر ویردم. قادین نه جواب ویره‌جکنی شاشه‌لادی. « کیده‌یم بیوك خانمه صورایم . یا کلیش برایش اولماسون » دیدی . چکلدی . قادین ایچری کیدرکن برده آیاغنه باقدم که قوصقوجه برارکك قوندره‌سنك طوپوق طرفندن کنارلرینی کسه‌رك ترلك مقامنده آیاغنه کچیرمش . آیاقلرنده سوپور سوپور ایدن شیلر مکر سه‌بونلرمش . صفه‌ده بویولده وجوده کتیرلمش برقاچ چفت ترلك دها . کییله‌جك حالی قالمدقدن صوکره اوایچنده استعمال ایدیله‌رك بوصورتله ترلك احتیاجندن وارسته قالنق یولی بولنمش . فنا اداره دکل ... سن بوآدمه داماد اولورسه‌ك

اوغلم مفتون اوسندن دکل سن اوندن چوق شی اوکره‌نه‌جکسك ... قپو او کنده آیاق اوستنده بکلدك . بکلدك بلکه اون دقیقه بکله‌دك . خانه صاحبلری بزی ایچری‌یه آلوب آلمامغه بر درلو قرار ویره‌میورلردی . نهایت قادین کلدی . « سبب زیارتکزی صوره‌بیلیرمی‌یم ؟ » دیدی ؛ « کوچك خانمی کورمکه کلدك » جوابنی ویردك . بو جوابه قارشی قاشلر چاتیلدی : اغزی آچیلدی . قادین عادتا حیرته دوشدی . ینه سپور سپور ایچری کیتدی . بوسفر بیوك خانمله برلکده کلدیلر . صاچلری قینه‌لی ، باشی قونداقلی ، ضعیف ، غاغاوان ، قوراده بر قادین . غالبا قول جنسی ، چراقدن یتشمه ... اونك آیاغنده‌ده قوندره‌دن بوزمه بر ترلك . صرتنده ییقانه ییقانه ایکی یاندن پشلری صارقمش پازار باصمه‌سندن صولوق ، قیرمزی یوللو بر خرقه . قیصه بر تمنادن صوکره : « صفا کلدیکز قرده‌ش » دیدی . قاتن آنا محله واریمی محله واری . ایلك سلامده قرده‌ش اولدق . مسکین ، آیق کبی بر شی ... لاقردیی اویله چار چابق درلیوب

ظوپلايوب ده سويله يه ميور . بر بوط قيرمش اونلامق ايچون يانندهكى قادينك يوزينه باقدقدن صوكره : « اديبه مى كورمكه كلمشسكز . پدرينك شمدى اونى كلين ايتمكه وقتى يوقدر . اوراده بوراده چوق پاره مز باتدى ، اللهك بيلديكنى قولدن نه صاقلايه لم . صيقينتى ايچنده يز . آديمز زنكينه چيقمش . ايچ يوزمزى كيمسه بيلمز . قيزمزى زنكين اولادى ديه آلمق ايسته يورسه كز ياكيليورسكز . بز آدم آلداتمق ايسته مه يز . جناب حق كيمه قدر قسمت ايتمش ايسه اديبه مى اوستنده كى اوستنده باشنده كى باشنده ايسته اويله يه بر انتارى بر كوملكله قبول ايده نه ويره جكز . صوكره شويله ايدى بويله ايدى ديمسون . بز يالان دوزه ن ايلديرغيچ بيلمه يز . سوزبز اه بر . حلال سوت اممش ، بش وقت نمازنده ، باشى اوكنده بابايانى بر داماد ايسته رز . چوجغمزده اويله قوقوزورلى زمانه قيزلرندن دكلدر . بر حمام بر أو ، بشقه ير بيلمز . (اليله جوار كوشكلرى اشارت ايدرك) معاذاه ربمه صيغيندم . شوجوارده نه قيزلر ، نه دليقانليلر كوريورز . كاوور ، چيفيت ، مسلمان آرتق آيرد

اوليور . هپسنك باشنده بر ربرونجك باش اورتوسى ، هپسنك آلت طرفى قيرمه لى ، اويمه لى بر شيلر .. هپسنده بلى كيريك قيچى چيقيق بچيملر . آخر زمان آه آه يئه چوق شكر كه يه جك اكمك بوليورز . باشمزه طاش ياغميور . بابالرى ، قوجه لرى آرتق بو خانملرك سوسلرينه ، فانتازيه لرينه پاره يتشديرسونلر ... بوشرطلرله ايشكزه كليرسه قيزى كوستره لم » ديدى . مقصد اكلاشيلمه دن تيز كوستريليرسه بسبللى كوروجيلره لاعلاج ايچرلمسى لازم كلن ايكى فنجان قهوه زيان اولمسون حسابيله قادين بوقدر لاقردينك بانى بوكدى . منتظم ده سويله يه ميور ككه ليوب دوربيور . قاسم افنديك قيزينى كورمكى طوغريسى مراق ايتدك . بن ده جواباً « بزم آراديغمز ثروت ، پاره ، پول دكل بزده يوزى كوزى آچيلمامش قاپالى بيودلمش قادين قادنجق حلالزاده بر تيز ايسته يورز . تعريفكزه كوره سزكى بزم ايچون بچلمش (قافتان) ديدم . بوصوك سوزلريمزك اوزرينه نه حال ايسه آرتق بزى ايچرى آلمغه قرار ويره بيلديلر . بيوريكز ديندى . يورودك . كنديمزى بوش كرا

اوی کزییورز ظن ایتدم. هرطرف طامطاقیر. صفه‌لر بوم‌بوش. اشیا نامنه اورته‌ده برشی یوق. قاسم افندی‌او أوی بورجه مقابل ضبط ایتمش، یوکسك قیئاتله کرایه‌ویرمك ایسته‌مش، طوتولما‌مش‌ده کندیلری چوق اشیا کتیرمدن کویاشویله تم‌التدارك کلی ویرمشلر. نهایت بزی بر اوطه‌یه صوقدیلر. باصمه قابلی قارشی قارشی‌یه ایکی کره‌وه‌ت. درت حصیر صاندالیه. اوچ پارماق اکلی‌لکنده ورقلی قورنه‌لردن صارقان آرشونی اللی پاره‌لق تول پرده‌لر.. ایکی سیغاره اسکمله‌سی، قیاماجی ایشی برچاریق بورو، اوستنده اوچ مجیدیه‌لك حوطوتوزلی بر آینه... منزادمالی بارداقلر، سیغاره طبـاقلری، مسافر آغیرلامق ایچون الك باش اوطه‌لری بسبللی ایشته بوراسی اوله‌جق... چارشافلریمزك یالکز باشلرینی آتدق. اوطوردق. اورته یره یشیل حصیرلی بر اسکمله قویدیلر؛ تووالته چوق زمان صرف ایتمه‌دن خانم قیز چیقدی. پك عجیبه چاریق برتمنا ایله یرینه اوطوردی. أللریمزه قهوه‌لری صوندیلر. فنجانلر، طباقلر، تپه تك هپ آیری چشیددن...

قیزك آرقه‌سنده چوزمه تقلیدی مهاجر بزندن صاری چبوقلی برانتاری. قوللرنده یقاسنده آرشونی اون پاره‌لق تنتنه دیکیلی... دنیا اوستنده بیچیمی هانکی زمانك موده‌سی اولدیغنی بللیسز مطلق بدستانده زنه‌جیلردن دوشورمه برشی اوله‌جق قهوه رنکی پلوشدن اوموزلری دوشوك شاپسال برخرقه... بونك آیاغنده‌ده قوندوره اسکیسی وار دییه باقدم. قوندره اسکیسی یوق. فقط اوندن تحف برشی وار... اوکچه‌لری باصیق قابا برقناویچه ترلك... باشنده کناری یشیل اویه‌لی آچیق صاری غازبویامسندن مصرلی واری، چاریق کیمش اوفارق بر خوتوز، بر اورکو آرقه‌سنه صالیویردیکی صاچینك اوجنه صاری قورده‌لا ایله قاریشیق، هانیا سراچخانه‌ده بیکیر باشلقلرینه طاقارلر بونجقلی، بش پنچه‌لی نظر طاقملری یوقمی... ایشته اونلردن بردانه صاللاندرمش... مفتون اولادم الك تحفی اللرینه آلتمش پاره‌لق بیاض چوراب قبالغنده بروالدیوه‌ن کیمش. صاغ ألنك آدسز پارمغنه قالای کبی ایکیوز اللی غروشلق

بر كل يوزوك طاقمش ... ياقادين ننه‌سندن قالمه برميراث ... ياخود باباسنك قيزينه قارشى بيوك بر سماحتى ... سيماسنه كلنجه نه الله اوكمش يارانمش. ايكى المايانمه كله‌جك نه‌يالان سويله‌يه‌يم.. اويله شمديكى تازه‌لر كبى پودره‌سى، سرمه‌سى، آللغى يوق... ناتورهل بغدايسى بررنك، وجود بالق أتنده. آلن چيقيق، قاشلرك اوجلرى اشاغى‌يه دوشوك دوشوك... كوزلر سياه اوفاق.. بورون ايچون لاقردى سويلمسى كناهدر. فقط قالاقلرى أتلى، ايريجه، چكه يارادانه قربان اوله‌يم اوزون، اوجى قيوريق. اختيارسيمالى برتازه.. بش اون دقيقه اوطوردى. قهوه فنجانلريله برابر ينه ابدالمسى برتمنا ايله اوطه‌دن چيقدى. نه‌لاقردى سويلدى نه‌برشى ... اوتوزسنه اولكى اصولده بر كوروجيلك. بزده «پك بكندك انشاءالله بزه قسمت اولور» په‌په‌لريله قالقدق. قپودن چيقه‌جغمز اثناده قائن آنا خانم «سزه كيملرديرلر؟ داماد نه‌جيدر؟ . اقشام افندى‌يه نه‌سويله‌يه‌لم؟ ..» سؤاللرنده بولندى. بوقادينك اليله بزم كوشكك طرفنى اشارت

ايده‌رك «يارادانه صيغندم شوزمانه‌ده نه‌قيزلر وار، نه‌دليقانليلر وار.» ديديكى دقيقه‌دنبرى عائله‌مز عليهنده بونلرك پيدا ايتمش اولدقلرى فنا فكرلرى اكلامق ايچون ارتق كيم اولديغمزى ميدانه اورمق اوزره ديدم كه «— بزده پك يبانجى دكلز. شوراده‌كى كوشكدن كليورز.»

«قادين بردنبره نه‌يه اوغراديغنى بيله‌ميه‌رك بزم كوشكى اشارتله:

«— تك كوز اوغلانك... تجال قيزك كوشكندنمى؟

«— خانم قومشولقده عيبدر بونلر ناصل اسملر بويله؟..

قارى اللرينى ديزينه اوروب دوكونه‌رك بزه ايچيرديكى بررفنجان آجى قهوه‌نك ضياعنه اغلار كبى:

«— اورادن كلديككزى بيله ايدم بن سزه قپومى آچار؟ قيزمى كوستررمدم؟... ربم اسيركه‌سون دنياده اركك اوله‌رق بر سزك اوغلكز قالسه ينه او «تكه» صوراتلى، تحفجى قيافتلى آدمه قيز ويرمه‌يز... امان نه چوق

بیلمش دوزنباز قادینلرمش بونلر !.. اوزاقدن کلدکدیه بزی آلداتدیلر.

اوفکه ایله قپویی صورا تیزه قاپایی ویردی...

بویله بر حقارته مخاطب اولنجه مفتونك رنکی صاریدن پنبه‌یه دوندی. تأثردن اللرینه خفیف بر رعشه عارض اولدی.

— یتیشیر...

اخطاریله قالقدی اوطه‌سنه چکلدی.

تیزه وسیله خانمك بو طوفان افاداتنده خیلی مبالغه‌ده واردی. بره اون قاتیوردی. اونك خیلی سنه‌لردنبری قوردیغی املی ربیعه‌یی مفتونه ویرمك اولدیغندن دلیقانلینك دیکر بر قیزله تأهلنه دائر سوز اولنجه زواللی تیزه بر درلو قابنه صیغه‌مازدی، ایلك بیکناه قیزلرینی ناصل یره‌جکنی بیله‌مزدی. مفتونك اویله تأثرله تیتره‌ر بر حالده چیقوب کیتدیکنه ممنون اولدی.

وسیله خانم قاسم افندی عائله‌سیله مفتونك آره‌سنده صهریت حصولی احتمالنی او آجی استهزالی سوزلرله کلیاً بر طرف ایده‌بیلدیکنه قانعدی.

صفه‌ده بو سوزلر اولورکن لبیبه ایله ربیعه

بیوك بر مراقله قپو آره‌لقلرندن، آنا ختیارلرندن دلیکلرندن بو محاوره‌یی استماعه جان آتیورلردی. چونکه قاسم افندی عائله‌سنه عائد هر سوزده سوکیلیلری ماهرله بدری‌یه معنوی بر شمول توهم ایدییورلر، بو تأهلدن کندیلرینه‌ده بر پای چیقه‌جغی وهمیله بیك درلو قورونتولر کچیرمکدن منع تنفس ایده‌میورلردی.

وسیله خانمك صوك سوزلری بو ایکی قیزك انکسار امید و خیاللرینی بادی اولدی. قاسم افندینك باب صهریتی بر کره مفتون بك ایچون آچیلسه او قپودن کندیلری ایچونده بر نوبت دخول کلمك احتمالی واردی.

قاسم افندی عائله‌سنه قارشی پیدا اولان بو انفعالنی وسیله خانم کندی منویاتی ایچون بر مقدمهٔ موفقیت عدایدرك قیزی ربیعه‌یی بر اوطه‌یه چکوب معنیدار بر شفقت مادرانه ایله کوزلرینك ایچنه نصب نکاهله:

— یاوروم آنالرك قیزلری بیوتمکدن باشقه مهم بر وظیفه‌لری دها واردر. اونلری مناسب بر آدمله باش کوز ایتمك ایسترلر. بن سنك ایچون

کوکلمدن تیزه زاده‌ك مفتونی کچیریبوردم . بو دلیقانلینك آلافرانغه‌لق بدلالغندن باشقه، بر قصوری یوقدر . اونك بو مراقه‌ده اویوویرمك کوج برشی دکلدر. ایشته کوریورسك یازین کوشکلرده قیشین استانبولده اوطوریورلر. یه‌لری ایچمه‌لری، کیمه‌لری قوشانمه‌لری ، کزمه‌لری توزمه‌لری یولنده .. سن بویله یتشکن طورورکن نیچون بر ایل قیزی کلسونده، بو سعادته قونسون ؟ ..

مفتون پاره طمعیله قاسم افندینك قیزینی آلمغه اوغراشیور اما بوایشده موفقیت احتمالی کوره‌میورم ... آزیجق کندیکه چکی دوزه‌ن ویر ... یاقه‌کی، پاچه‌کی درله طوپلا ... مفتونك کوکلنی چلمه‌یه اوغراش . کندیکی بکندرمکه چابالا ... یالکز سوقاغه چیقارکن سوسله‌نیورسك . أوك ایچنده اویله آلان طاران چهارشنبه قاریسی کبی کزییورسك. بوقسمتی ألکدن قاچیریرسه‌ك صوکره حالکه کوپکلر کولر باباك زنکین، خاطرلی بر آدم دکل سنی آلسه آلسه خدمه‌دن، اصنافدن شویله بویله بر آدم آله‌جق .. صوك (پشیمانلق) فائده‌ویرمز.

(قیزینك یوزینه دقتله باقه‌رق) ربیعه کوزلریکك

آلتنده‌کی اوحلقه حلقه چوروکلر نه‌در ؟ سنك کوندن کونه بتك بکنزك صولویور، بیونك اینجه‌لیور. ضعیفلایورسك .. بو کونلرده نشئه سزلکك، دوشونمه‌ك، دلغینلغك زیاده .. بونلرك سببی نه‌در؟ سویله‌باقه‌یم ؟.. لبیبه‌ایله آره‌کزده برفیس قوزدر کیدییور . مشترك برسر کزمی وار ؟ صاقین ها برمناسبتسزلکه قالقشمه‌یکز. باباکك اوساعت یورکنه اینر . ذاتاآزوللینك اولاددن طالعی یوقدر . سزك کبی کنج قیزلره بعض زوزك دلیقانلیلر عارض اولور. بونلرله هیش پیش ایتمك بر قیزك حالنی، استقبالنی، هرشیئنی محوایدر. قیز قسمنك آدی چیقمه‌دنسه جانی چیقمه‌سی خیرلیدر . اکلایورمیسك ؟

ربیعه صاچندن چیقارمش اولدیغی بر فورکته‌یی الندە اویروب چویره‌رك پك دالغین بر طور ایله :

— آننه اوستمه یوردیغك شیلره باق ..

— اوستکه یورمیورم. آنالق حالیله ایچمه طوغان شیلری سویلیورم ..

— ایچکه اویله مناسبتسز شیلر طوغمسون . فقط ..

وسیله‌خانم تلاشله :

— ای فقطی نه اولیور ؟

ربیعه کوزلرینی اشاغی‌یه ایندیره‌رك :

— بن مفتون بکه چوجقلغمدنبری اغابك دییوردم. آرتق بوندن صوکره اوکا باشقه برشی دیه‌مم.

— دنسزلك لازم دکل قیزم .. بن سکا حقیقت حالی یوقاریدن آشاغی‌یه قدر صایدم دوکدم .

— آننه بو نیتدن واز کچ . .

— هیچ بر وقتده . .

— بیهوده یوروله‌جقسك . ذاتاً بنی آغابکم آلمازکه . .

— آلدیرمق ایچون المدن نه کلیرسه یاپه‌جغم . سن ده بنم ایله همفکر اولدقدن صوکره هر بر کوچلکك عهده‌سندن ناصل کلندیکنی کوررسك .

— اویله‌ایسه پك اعلی . .

— ها شویله چلغینلغك لزومی یوق ... کیده‌یم باقه‌یم بو کون اوغرادیغمز حقارتدن دولایی تیزکده مراقلاندی‌دی ناصل اولدی ؟..

وسیله خانم اوطه قپوسندن چیقارکن کندی کندینه :

— اوبندن زیاده‌ارزو ایدییور ... وارمغه قیچ آتیور امااینشته قیزلق حالی بویا .. بردنبره « اولور » دیمیه‌جکده نازلانه‌جق ... کندینی درهم درهم صاته‌جق ...

ربیعه آناسنك آرقه‌سندن آلك باش پارماغنی بورونه دایایوب قاریشنی آچه‌رق یواشجه :

— نه‌سکا غوغوق! بن آهو کوزلی بدریمی براقوبده کچی سوراتلی مفتون بکه وارمه‌جغم [illegible] عقلکه شاشه‌یم سنك ... آقتی یه کوزك چك طور ...

٩

یاشامق اك ساده تعریفیله تجدید آمالدن بشقه برشی دکلدر. شو قدر که تخلف محیط وزمان و سن وسال ایله نوع آمال دکیشیر . اك امل بیرونانه یاشامغه اوغراشان فیلسوفلرك شو قرارلرنده بیله برمقصد بر آرزو مختفیدر.

زواللی مفتونك قاسم افندینك بیکلرله لیرالری اوزرینه قوردیغی بنای سعادت کوروجیلکك منجر اولدیغی عدم موفقیتله کوچی ویردی. قائن پدر الکنه

انتخاب ایتدیکی ذاتك ثروتی پهلوی زاده‌نك بتون خیالات مذهبه‌سنی بر کسوهٔ حقیقته صوقمغه کافیدی. مفتونك قوناغی، یالیسی، کوشکی (نه‌کی‌پاژ) لری اوله‌جق، بك اوغلی کبار عالملرنده آلافرانغه‌لغی ظرافتی، درایتیله بر آنیله‌جق، قلوبلرده مواقع مخصوصه‌سی بولنه‌جق، استانبولده موده‌نك، یکی فکرلرك، غرب مخصوصات مدنیه‌سنك ناشر منفردی اوله‌جقدی. اختیار قاشیقجینك ثروت متراکمه‌سی نه مفید، نه بیوك بر مقصد اوغورینه صرف ایدیله‌جکدی. بو پاره‌لر مفتونك النه کچمز ایسه او قبادایی مامرله او آبدال قیزه زوج اوله‌جق بر ناهلك ایدیٔ جهالتلرنده شبهه‌سز بر ضیاع الیمه اوغرایه‌جق، هباءً منثور اولوب کیده‌جکدی.

مفتون قاسمك ثروتنی اله کچیرمکی یالکز کندی آرزوسنه تبعیت دکل یواش یواش عادتا بونی انسانیته بیوك بر خدمت شکل مدنیتپرورانه‌سنه صوقمغه باشلامشدی. بو املنه وصول ایچون هردرلو حیل ودسائس استعمالنی مباح ده دکل ده ثواب عد ایدییوردی. قاسم افندی عائله‌سی کبی صاف، جابق اغفال اولنه بیلیر انسانلره قارشی بو

ایللك موفقیتسزلکدن ییلمامق، بو ایشه موانع براندازانه یکی بر جرأت وجسارت ایله صاریله‌رق کیریشمك لازم اولدیغنه قناعت کتیردی.

شمدی بو ایشه کیریشه بیلمك ایچون برایب اوجی، بر طوتامق یری آرایوردی. مفتون بك برایکی کونی پك حمالی بر حالده کچیردی. نهایت بر صباح قالقدی. برایکی سیغاره یاقدی. ایچنك صیقنتیسندن اوطه‌سنك پنجره‌لرینی هپ فورا آچدی. بر درلو قابنه صیغه‌مدی. باغچه‌یه ایندی دوندی دولاشدی. نهایت عقلنه همشیره‌سی لبیبه ایله تیزه‌زاده‌سی ربیعه‌نك محبتنامه‌لری «دوسیه»‌سی کلدی. بو مکاتبه بو مسئله‌یه کیریشمك ایچون کوزل بر مدخل اوله‌بیلیردی. خدمتجی ألنی او کون صباحلین مفتونه «ماهر بکدن همشیره‌کزه مکتوب وار» دیمشدی. فقط تلاشدن اوقومغه وقتی اولمدیغندن ألنی‌یه کتیرده کوره‌یم امرینی ویرمامشدی. ألنی‌یی چاغردی:

— هانی یا سن بو صباح ماهردن لبیبه‌یه مکتوب وار دییوردك ... نه‌یاپدك مکتوبلری؟..

ألنی — طوریور. فقط بو کون لبیبه خام

ویرمیه‌جکم صوکره بللی اوله‌جق که صاقلایورم. ایسته‌یورسك وقومغه کتیرییورم. یوقسه ویره‌جکم.

— کتیر کتیر ...

ألنی مکتوبی کتیروب ویرر. قپالی بر مکتوب. فقط نه ظرف قاپاغنك کوشه‌سنده بر امضا نه ده ظهرنده مرسل الیه‌ه دائر بر کلمه وار. ظرف علی العاده اولدیغندن مکتوبی ینه عینیله مشابهی بر ظرفه قویمق اوزره مفتون آچار. ألنی یی صاومازدن اول صورار :

— برقاچ زماندر بدریدن ربیعه‌یه مکتوب کتیرمیورسك ؟

— بونلر چابوق دارلدیلر ؟ نه یاپدیلر ؟ بیلمیورم بکا مکتوب ویرمیورلر ...

— اویله ایسه هایدی کیت ...

— مکتوب بواقشام ایسته‌رم ...

— پکی اوقویایم، ویریریم. سن ده صاحبنه تسلیم ایدرسك.

ألنی چکیلیر.

مکتوب اوزون ومفتون ایچون پك مفید معلوماتی جامعدی. اوچ درت دفعه اوقودی.

ماهر قاباجه بر اسلوبله شدت سوداسندن، زخم افتراقدن شکایتله بیان سوزش درون ایدییور. مکتوبك ایکی صحیفه‌سنی بویله یانوب یاقلمقله ایله طولدیرییوردی. صوکره شو مهم جمله‌لرك اوزرنده مفتون بر تفکر عمیق ایله توقف ایتدی:

« بیلمم نه‌دن ؟ برقاچ زماندر والده‌مه آغیر شبهه‌لر عارض اولمش. کیجه اوطه‌مه کیروب یاتدقدن صوکره بنی کوزتلمکدن بر آن خالی قالمیور. سوکیلم بنی عفو ایت، ایکی دفعه‌در موعد تلاقیٔ لیلی‌مزه کله‌مدم. سنی بیهوده بکلتدم. »

« موعد تلاقیٔ لیلی » مفتون مدید بر دوشونمه‌دن صوکره بو ترکیبی اوچ درت دفعه هم ده هر کلمه‌سنی تقطیع ایدرجه‌سنه اغیر آغیر تکرار ایتدی. « موعد تلاقیٔ لیلی » ... کیجه وقتی هم ده یاروا‌غیار خوابکاهنه چکلدکدن صوکره لبیبه تنها بر محلده سوکیلیسی دلیقانلی به ملاقی اولمق اوزره آشیان عائله‌سنی ترك ایله اویله : وقت بر چوق مهالکی کوزه آلدیره‌رق هانکی اینسز مواقعه شتابان اولیوردی ؟

مفتون طبیعتنی، اخلاقنی پك ایی طانیمدیغی بر دلیقانلی

ايله همشيره سنك قواعد مرعيه سنه توفيقاً « قور » ياپه‌لرينه مسامحه‌لی بولنمش، بعض مرتبه اغماض عين ايتمك ايسته‌مش ايسه‌ده كيفيتك بويله چابوق تنهاجه « موعد تلاقئ ليلی » لره قدر وارە‌جغنی دوشونه‌مه‌مشدی . ماهرك تربيه‌سندن ده هيچ امين دكلدی . همشيره‌سنی بی پروا مهلكه‌لره جلب ايتديكی ايچون دليقانليدن بو امنيتی شمدی كلياً منسلب اولدی .

عادی برهيش پيشدن باشلايوب آز زمانده سير معاشقه‌لرينی آلانورقه آلافرانغه هر درلو عادت خارجنده بويله بر دورهٔ ترقی‌يه وارديران بو سوداكارلرك ياقين وقتده ليبه ايچون يوزقاره‌سی اوله‌جق درجهٔ جرأته قدر آتيله‌جقلری، حتی آتيلمامش بولندقلری نه معلومدی ؟ خاير .. خاير .. بيك دفعه خاير . . « قور » ديمك قطعياً بو ديمك دكلدر .

درحال كتبخانه‌سنه أل آته‌رق مادموازل « ئه‌رماس دوفو » نك « قور » بحثنی آچدی . اوروپا عاداتنده « قور » حقنده‌كی جواز شو صورتله تعيين و تحديد اولنمشدی :

« طالب ازدواج اولان ذات نشان كوندن

اعتباراً « قور » ايتمك مأذونيتيله قيزك خانه‌سنه قبول ايديلير . هر نه زمان ايسترسه اوخانه‌ده اثبات وجود ايده‌بيليرسه‌ده تربيه‌لی بر آدم هانكی ساعتلرده قبول ايديله بيله‌جكنی استيذانله ساعات مساعده خارجنده تصديعدن اجتناب ايدر . »

« بو ملاقاتلرده قيزك والده‌سی، ويا آنك يرينه قائم اولمق اوزره اقربادن، ياخود محبه‌لردن بر قادين، حاضر بولنمق لازمدر . »

« قيزايله دليقانلی يان يانه اوطوره بيليرلر . فقط عين قناپه اوزرنده دكل . . قپوسی مسدود بر اوطه‌ده باش باشه قاله‌مازلر . اوطه قپوسی هيچ اولمازسه يارى آچيق بولنملی، خارجدن هر ايسته‌ين اوطه‌يه كيروب چيقه‌بيلمليدر . »

« برلكده سوقاغه چيقمش بولنورلرسه قيز نشانليسنك قولنه كيرميوب والده‌سنك يانده يورومليدر . »

مفتون بك بو مسروداته مشابه بر چوق تفصيلات دها اوقودقدن صوكره كندی كندينه :

ايشته آداب مخصوصه‌سی داخلنده « قور » ايتمك ديه بوكا ديرلر . فرنكلره افترا ايتديره‌ن

اوروپا اخلاق وعاداتی غوامضنه غیرواقف ایشته
بویله کنجلر دکلیدر ؟ قیزی کیجه یاریسی خانهٔ
عائله‌سندن خرسزلامه قالدیروب تارلالره، قیرلره
کوتورمك چاپقینلغنه « قور » دینه‌من، بوکا برشی
دینیرکه بو تجاوز همشیره‌مه قارشی وقوع بولدیغی
ایچون بوراده تصریحنه دیلم وارمیور .

مفتون مکتوبی قرائته دوامله :

— « ربیعه خانمله بدرینك ماجراسی‌ده بنی
چوق دلخون ایدییور . معاشقه‌لرینك همان ایلك
خطواتنده بو فلاکت عظیمه . . اوچاپقینه المدن
کلدیکی قدر نصیحت ویرمکه اوغراشیوردم . بویله
تعمیر قبول ایتمین خطالردن جناب حق جمله‌یی
محافظه بیورسون . . »

مفتون اللرنده وصداسنده خفیف براهتزازله
تعطیل قرائت ایدرك :

— ایشته بومعماسی سوزلری چیلدیرته‌جق .
ربیعه خانمله بدرینك ماجراسی ماهریکی چوق
دلخون ایدییورمش . عجبا بونه چشید ماجرا ؟ .
بو دلخونه‌لی ماجرایی « بر فلاکت عظیمه » ترکیب
مدهش المفکری تعقیب ایدییور . ذهن بوشور

افکن تراکیبك مدلوللریله کوره‌شیرکن ال
صوك کلان : « بویله تعمیر قبول ایتمه‌ین خطالردن
جناب حق جمله‌یی محافظه بیورسون » جمله‌سی
هپسنك اوستنه توك دیکیور . بوسوزلرده معما
کونا برشی یوق . جمله‌سی واضح، هپسی کورکور
پارماغم کوزینه امابن اکلامق ایسته‌میورم . قیزك
اوستنه بویله شیلر یورمغی وجدانم تجویز ایتمیور .
ایتمیور اما شمدی بر کیفیت مدهشه قارشیسنده
بولنیورم . ناصل ایتسه‌م‌ده حقیقت حالی بر آن
اول اکلایه بیلسه‌م !.. چابق یتیشه‌بیلیرسه ماهرك
دعاسنه رغماً بلکه بر چارهٔ تعمیر بولنه بیلیر .

قرائته دوامله :

« برادرکز مفتون بکك همشیره‌مه کوروجی
کوندرمسی اوك ایچنده بیوك بر فورطنه قوباردی .
والده‌م کوپلره بیندی . پدرم پاره ویرمکدن احترازاً
اوهیچ برشیئه بینمك ایسته‌مز . اوده یاپا وله‌رق
حدتلندی . بر برینی یدیلر . نه معناسز شماته . .
کاشکی بزه دامادلغه قسمت اوله‌جق آدم برادرکز
کبی اولسه . . بوخصوصده حوادثلرم چوق .
فقط نه وقت کوروشمك میسر اوله‌جق؟ سوزده

یارین اقشام والدهم استانبوله اینه‌جك . کیجه‌یی اوراده کچیره‌جك . أل آیاق چکلدکدن صوکره باغچوان قولبه‌سنك او کنده‌کی تخته قاپه‌ده بر بر مزی بکله‌یه‌لم . کیم اول کلیرسه اوته‌کینك ورودینه انتظار ایتسون . اوراده برلشدکدن صوکره امکان و زمان مساعد اولورسه اصل خفاکاه سودامزه چکیلرز .»

مفتونك تأثر وحدتی تضاعف ایده‌رك :

— باق . باق .. باق .. چاپقینه باق .. ربیعه‌نك ماجراسنه دلخونلغی یازیپورده صوکره‌ده همشیره‌می « خفاکاه سودایه » چکوب کوتورمك ایسته‌یور . اوته کنه آجیرکن بر ماجراده کندیلری چیقاره‌جقلر . هی کیدی انسانلر .. هی کیدی انسانلر .. دیکر بنی نوعمزده تعییب ، تنقید ایتدیکمز احوالك بر چوغنی بالنفس تجویز ایده‌رزده کندی کندیمزی تقبیح ، مؤاخذه عقلمزه کلمز . آه محوسلر او خفاکاه سوداده بر فلاکت عظیمه‌یه‌ده سزاوار اوله‌جقسه‌کز؟ بورانی نظر امعانه نیچون آلمیورسکز؟ بنم پارسده قالدیغم مدتجه استانبولك حالی پك عجایبلشمش .. هر بر فالاق جریان ایدیپور . فقط هپ بر پردهٔ ریا آلتنده ... خانه‌ك وار سیغور .

طه‌یه قویار تهلکهٔ حریقدن کندیکی مصون عد ایده‌بیلیرسك . کنج قیز قرداشك اوغلك قیزك وار بونلرك ضامن عفتی اوله‌بیله‌جك بر چاره‌یی ، بر سیغورطه‌یی نره‌ده بوله‌بیله‌جکسك ؟ . . بعض فناقلر وارکه ضروری الصدور کبی بر ماهیت پیدا ایدیپور . ایشته بنم کیده اویله . . . شمدی کیده‌یم همشیره‌می یاقه‌سندن طوتوب (آلوریانتال) بر جبر وشدتله براوطه‌یه کیلیدله‌یه‌یم . بو فنالغی منع ایچون ایلك تدبیره توسل ایتمش اولورم . شمدی‌یه قدر کیم بیلیر قاچ دفعه کیتمش اولدقلری خفاکاه سودالرنده بوش طورمشلر ایسه بو کیفیتك اوکی آلنمش اولور . فقط ادارهٔ جزئیه مسئله‌سنه دائر تمهیداتده بولنان فلاسفه‌نك دیدکلری کبی هر فعلك واضح ، خفی بر سببله بر رابطهٔ قویه‌سی واردر . یعنی هر فعلی کوروپ کوروشمز بر سبب تولید ایدر . ایشته بو مسئله‌ده‌ده بنی شو ایلك حرکت توبیخیه‌دن منع ایدن بر سبب وار . بزه داماد اولمق ایچون غیر شرعی بر استعجال کوسترن ماهر بك همشیره‌مه یازدیغی مکتوبده « کاشکی بزه دامادلغه قسمت اوله‌جق آدم برادریکز کبی اولسه . » سوزلریله بکا ظهیر کورینیور . بو

املمك حصولی ایچون بکا معاونت ایده‌جکی آکلاشیلیور. لیبه‌نك عفتی تهلکه‌ده قالمغه مقابل بری یانده سکسان بیك لیرالق برثروت وار. مملکتمزده‌کی بو فقدان نقود اثناسنده بو مقدار مبلغ عادتا بر خزینهٔ عظیمه دیمکدر. بومقداره نسبت قبول ایتمیه‌جك قدر جزئی پاره‌لر ایچون ناموس، وجدانی صاتمش وصوکره‌ده جمعیت مدنیه ایچنده ساخته براستقامت، ریاکارانه برحیاتله یاشامغه اوغراشمش آز انسانمی واردر؟ اوت لیبه‌یی حرکتندن همان منعه قالقشمالی. شوقدر وارکه بوایشده آغیر طاورانمغه‌ده کلمز. اونلره وقت براقمه‌دن بن کندی ایشمی دها اول بجری ویرملی‌یم... اونلر بجریکلکده بندن اول طاورانیرلرسه ایش بتون بتون فالصو اولور. بوایشه نره‌سندن باشلاملی؟ یارین اقشام لیبه ایله ماهرك موعد تلاقیلرنده حاضر بولنوب کوروشه‌جکلری شیلره، آره‌لرنده جریان ایده‌جك احوال خفیه‌یه اطلاع کسب ایتمکدن... فقط بو ناصل قابل اولور؟ بوایشده سکسان بیك لیرانك امید تصرفنه عائد اوذوق تخیل نسبتنده مشکلات وار.

مفتون مکتوبی برایکی دفعه دها اوقودی. طویه‌مدی. اوسطرلرك اهمیت فوق‌العاده‌لرینه مبنی همان برقوپیه‌سنی آلدی. اصلنی آلنی‌یه تسلیم ایتدی.

مکتوبده «باغچوان قولبه‌سنك [illegible] تحته قناپه‌ده بر بریمزی بکله‌یه‌لم» جمله‌سی وار. پهلوی‌زاده‌نك تحقیقاتنه مبدأ حرکت ایشته بوقولبه اوله‌جق. فقط بوراسی نره‌سی‌در؟

مفتون باغچه‌یه چیقدی. کوشکك اطرافنده‌کی بش آلتی‌دونم اراضی اوزرنده کزنمکه باشلادی. سبزواتلغی طولاشدی. دوت، ویشنه، شفتالی، کراز آغاجلرینك آره‌سندن کچدی. فیلوقسرا اورمش هرطرفنی یبانی اوتلر بورومش کوتوك قدیدلرندن متشکل قدیم باغ خرابه‌سنی یورودی. اوراده، متصل ترلا ایله حد فاصل خدمتنی کورەن خندقه اون اون‌بش آرشون مسافه‌ده آشی‌بویالی قولبه‌مسی براوطه‌جق واردی. بونك جنوب جهتنه فی‌الواقع برتحته قناپه، بر اوفاق ماصه برقاچ صندالیه وضع ایدلمشدی. بورایه اوطورانلر قناپه‌نك وضعیتی اعتباریله ـ اوطرفلرده کثرتله وزان اولان پویراز

روزکاریله ـ آرقه‌ده کوشکده بولنانلرك انظار
تجسسلرندن تماميله مصون قاله‌بیله‌جکاردی .
بوراسنی اینجه‌دن اینجه‌یه نظر معاینه‌دن کچیردی .
قاپونك اطرافنده‌کی طوپراقده بك چوق آیاق
ایزلری کوردی . بونلرك ارکك یاخود قادین آیاق
قابی ایزلری اولوب اولمدقلرینی تدقیق ایدرکن
خیلی سیغاره اوچلری ، برایکی‌ده فورکته بولدی .
بونلرك معاشقلرك مکتوبلرده مصرح جلوه‌کاهی
اولدیغنه هیچ شبهه‌سی قالمدی . اورایه بورایه براز
دها باقینیرکن برده یالدیزلی معدنی قفس دوکمه
بولدی . قادین البسه‌سندن قوپمه بر دوکمه . . .
کندیسی بر عدلیه مأموری اوله‌ایدی بوقدر اماره‌یی
بر فذلکه تنظیمنه اساس اتخاذ ایده بیلیردی .
چونکه سیغاره اوجلرینك قالب ویا عادی اولملرندن ،
توتونك وفورکته‌لرك نوعندن ، دوکمه‌نك خانه‌ده‌کی
قادینلردن هانکیسنك اثوابندن قوپمش بولندیغنی
تحقیقدن کندینی اوراده کزینلرك هویتلرینه قدر
ایصال ایده‌جك بر سررشته یاقه‌لامش دیمکدی .

بودوکونلر ، بورایی مجلس معاشقه اتخاذ
ایدنلرك زیاده شاقه‌لاشوب اوینا شدقلرینه دلالت

ایدییوردی . زواللی مفتون معیشت خانه‌یی
«ساووارویوری» کتابلرینك آداب مخصوصه‌سنه
توفیقه اوغراشیرکن کیجه‌لری بی‌وقت بورالرده
« أدیکت » خارجنده مکرسه نه اویونلر اوینا-
نیورمش !

پهلوی‌زاده قولبه‌نك قپوسنی یوقلادی . کلیدلی
بولدی . یکانه پنجره‌سندن ایچری باقدی . طاش
طوپراق طاشیمغه مخصوص اوفاق أل آرابه‌سی ،
کوره‌کلر ، بللر ، قازمه‌لر ، فضله‌ساقسیلر ، [illegible]
صپریقلری نوعندن باغچه ادواتی کوردی . باغچوانی
بولدی . اوکون کندینه خارجدن کله‌جك آو
کوپکلرینی کیجه قولبه‌ده یاتیره جغندن بحث ایله
آناختاری آلدی . نیتی یارین اقشام بعد الطعام
سوقاغه کیدییورم دییه کوشکدن چیقه‌رق بو قولبه‌یه
کیروب صاقلانمق ، تحته قناپه اوزرنده جریان
ایده‌جك احواله خفیاً محرم اولمقدی .

ذهننده درلو پلانلر ترتیب ایده‌رك وقت مرورنك ورودینه انتظاره باشلادی . نهایت ایرتسی
آقشام اولدی . یمکی بریمز کوشکدن چیقدی .
سوقاقدن طولاشوب ترلالردن کچه‌رك آرقه طرفدن

خندقى آتلايوب قولبه‌يه كلدى . آناختارله قپويى
آچدى . ايچرى كيردى . تك پنجره‌نك جامنى
سوردى . تكرار ديشارى چيقدى . قولبه
قپوسنى ينه كليدلدى . بودفعه پنجره‌دن قولبه‌يه
كيره‌رك جامنى ايندیردى . شمدى اوزرينه هم
قپو كليدلى ، هم پنجره قپالى اوله‌رق ايچريده
بولنيوردى . قولبه يالين قات تخته‌دن عبارت
اولديغندن اوكونك شدتلى كونشى بورايى عادتا
حمام جلوتنه چويرمشدى . فقط مفتون ايچون
بوصيجاقلق راحتسزلغنه قاتلانمقدن باشقه چاره
[illegible] ، [illegible] ، [illegible] ، [illegible] ،
ايچ فانيله‌سنه‌قدر هرشيئى چيقاردى . ينه تركه‌يور
ينه بوكاليوردى .

پنجره قولبه‌نك جنوب جهتنده يعنى قناپه‌نك
موضوع بولنديغى طرفده‌ايدى . بوكيجه‌اوراجقده
بومكوكب سما آلتنده شوطبيعى تياتروده وضع
صحنهٔ عبرت ايديله‌جك مراقلى اويونى تماشاايچون
مفتون پنجره‌اوكنه ياقلاشدقجه ديشاريدن قرالتيسى
سچيله بيلمك محذورينى دفع مقصديله فاصوليه
[illegible]

قفس تشكيل ايتدى . مناسب محللرده كنديسنه
برايكى پانوراما دليكى براقدى .

دها ساعت ايكى بيله يوق . عجبا آقتورلر
آقتريسلر محل لعبه قاچده كله‌جكلر ؟ مفتون
أل آرابه‌سنك قوللرينه بر مسند بوله‌رق ايچنه
كيردى صنداليه كبى اوطوردى ، برسيغاره ياقدى .

بويله نامعين بروقتك ورودينه تعلق نظرله
اوقرا كلقده ، اوصيجاقده اويالانه‌جق هيچ برشى
ايله مشغول اوله‌ميه‌رق بكله‌مك حقيقةً كوج
كيفيتدى . فقط مفتون باشنى قولبه‌نك جدارينه
طيايه‌رق قاسم افندينك سكسان بيك ليراسنه حصر
خيالاته دالدى كيتدى . فرنك ضرب مثلنه توفيقاً
يالكز اسپانياده دكل بوغاز ايچنده ، اره‌ن كوينده ،
آطه‌لرده نه‌روحفزا شاتولر بنا ايتديريوردى .

ذهندن كچن بوخيالاتى يواش يواش اومرتبه
جسم و جان بولدى كه صوك موده آلافرانغه
«ستيل» لرده دوشتديكى صالونلرك ، طرح ايتديرديكى
« پارق » لرك ، باغچه‌لرك اشكال دلفريبلرى كوزى
اوكندن كچيور ، برر حقيقت صورتى كسب ايدن
بوموهوماتله حساً تماسه كليور كبى اوليوردى .

زوکورتلره بی حدود مالیخولیا قدر صفا بخش روح سیرانکاهی اولور ؟ خولیا اوسرمایه‌سز ثروت، یوقلق ایچنده اوواراقدرکه مخیله و قوهٔ ایجادیه‌سی واسع اولان ارباب خیاله شو عالم هستیده محال عداولنان نه جنتلر، نه بادهٔ واسعادتلر احسان ایدر. هر حقیقتك عاقبتی خیال دکلیدر؟ دائما بزی دیکرینه انقلاب ایدن بو ایکی کلمه آره‌سنده تسلی یاب اولمق یولنی کشف ایده بیلنلر بصیرت اهلی عد اولنورلر .

مفتون ایکی بچق اوچ ساعت بویله خولیا ایله، سیغاره ایله آووندی. قولبه‌نك حرارتندن اولاحمامده بولنیورمش کبی ترلدی، صوکره‌تزی صوغویوب قورویه‌رق ارتق وجودی اوصیجاقلغه آلیشدی . فصولیه صیریقلری آره‌سندن خارجی تماشا ایچون براقدیغی دلیکدن دیشاری باقدی . براق بر ماهتاب هر طرفه سیمین بر منوریت صاچمش . ترلالر، باغچه‌لر، حزین، پرسکون ، اسرار انکیز بر ضیا آلتنده غنوده ... مد نظر کوشه‌کلرك اطرافنده مبهم بر اسمریتله کومه‌لر تشکیل ایدن آغاجلقلر آره‌سنده سیران ایدرکن

بعض قوله‌لرك « آردوواز » قاپلی سرپوشلرنده وترلالره دوکولمش جام قیریقلرنده انکسار ضیا وقوعیله اورادن بورادن پیدا ناپیدا پارلنیلر منظور اولیوردی.

قمر اصل شعشعهٔ التماعاتنی دکزه فرش ایتمشدی. وسط مایه، حدودی، خرچین، بی قرار برمشرب سیرانه مالك بر پرینك دولاشمه سندن تحصل ایتمش کبی اعوجاجلی، جسیم بر خریطه شکلنده بر آیینه‌پاره یاترلمشدی. ماه، نور جمالنی هپ بو معکسه دوکویور، بوراسی التماعده عادتا جوانبی غیر منتظم عظیم بر قمر حالنی آلیوردی.

نظر، بو قطعهٔ مجلابی آتلادقدن صوکره ینه دکز. قویولاجوردبراسمرلك پیدا ایدییور ، براز دها اوته‌ده کیجه‌نك رطوبتلی سیسلرینه بورونمش ایریلی اوفاقلی آطه‌لر برهیولای لیلی کبی کورینیوردی .

مفتون سنه‌نك هر موسمه ، حتی کونك هر ساعتنه کوره تبدل ایدن بو الواح بدیعهٔ طبیعتی تماشایه دالمش اولدیغی بر صره‌ده خفیف‌

آدیم صدالریله قاریشق بعض مرلتیلر ایشتدی . مهم بر وقعه حدوثنه انتظاراً بر نقطه‌یه تعیین ایدیلوب ده آن وظیفه‌سنک حلولنی حس ایدن بر نوبتجی خلجانیله دلیقانلینک یوره‌کی تیتره‌دی . و کندی کندینه :

— ایشته کلیورلر !

دیدی . و منع خلجان ایچون النی قلبنک اوستنه باصدیردی . فی الواقع قول قوله کولوشه‌، وینا‌شه بری ارکک دیکری قادین اولدیغی اشکال ظللرندن محسوس ایکی قرالتی کلدی . برابر کتیردکاری ال سپتنی ماصه‌نک اوزرینه قویدقدن صکره یان یانه قنا‌په‌نک اوزرینه اوطوردیلر . درحال هر ایکیسنک بر قولی دیکرینک بیوننه دولاندی .

مفتون پک دقتلی باقمغه محتاج اولمه‌دن مهتابده تعاطیٔ حسیات عاشقانه‌یه چیقان بو چیفته قمرونک بری شعبان ، دیکری ظرافت اولدیغنی کوردی . بونلرک او کیجه اوراده‌کی حضورلری دیکرلرینک یعنی اصل ورودلرینه انتظار ایلدیکی کیمسه‌لرک کله‌لرینه مانع اوله‌بیله‌جکنی دوشونه‌رک پهلوی زاده‌نک پک جانی صیقلدی . نه یاپه‌لم ؟ کندیسی

خسی براویون تماشاسنه حاضرلانیرکن ایلک پرده بویله « قومدی » اوله‌رق آچلدی . مکرسه نصیبنده ، ظرافتله شعبانک مضحکهٔ سودالرینه پک یاقیندن محرم اولمق ده وارمش

ظرافت عاشقنی جاذبهٔ آن واندامنه برقات دها مسحور ایتمک مقصدیله شوخانه‌سیله آل پلوش خرقه‌سنی [illegible] [illegible] غزته‌لرینک « قووافور » ینه تطبیقاً کوچ خانملرله آنی‌ده کوردیکی شکله بکزتمکه الندن کله‌بیلدیکی قدر اوغراشوب دیدک دیدک قابارتمش ، اوستنه شکر رنک بر بروسه برونجکی اورته‌رک او سیم سیاه چهره‌سیله عادتا یانمامش بر منغال کومورک اطرافنه کول دوکولمش کبی بر منظره پیدا ایتمشدی ...

خام خلاط شعبان ایسه دلداده‌سنک بوعشوه بازانه تووالتنه بیکانه نظر بولندیغنی کوستریر براهمال ایله شال اورنکی أنتاری خرقه‌سنی کیمش ، باشنه قالب‌سز کیجه‌لک فسنی کچیرمشدی .

کیجه‌لک انتاریسیله کزمک — ولو بویله کیجه یاریسی باغچه‌یه چیقمق قبیلندن اولسون — مفتونک

نظرنده آداب معاشرته قارشی بیوك بر تجاوز ، نوعما بر جنایت اولدیغندن پهلوی زاده آشجی قادینله اوشاغك اورایه لب برلب اذواق عاشقانه اولمق نیتیله کلمش اولملرنده‌کی قباحتلرندن زیاده ظرافتك کوسترمش اولدیغی شو « قوکتری » یه مقابل شعبانك او آلاتورقه قیافت لاابالیانسنه حدت ایتدی . کندی کندینه ایچندن دیدی که :

— حیوان حریف بن سنی « مترودوتل » یعنی بوخانه‌ده‌کی آلافرانغه مراسمه بر نوع ناظر ، تشریفاتجی تعیین ایتمك ایسته‌یورم . سن ایسه ظرافت قدر اولسون بر استعداد تمدن کوسترمیورسك . هله بر دفعه قاسم افندینك وارث نقودی اوله‌یم ده باق سنی اویله سوپرونتیجی بیله یاپمام ...

معاشقلر قناپه اوستنده تکرقوللرینی بر برینك بیونلرینه آنه‌رق یارم در آغوش حالنده بولنمقده‌لر ایکن شعبان مقدمهٔ جلوه اوله‌رق معشوقه‌سنك الك نرمین نازك بر طرفنه قوتلی بر چیمدیك باصدی . ظرافت :

— وا وا وای ی ی . . .

آوازه‌سیله بر ایکی حایقیردی .

شعبان تلاشله :

— کدی کبی باغیرمه اویله قوناقدن طویارلر .

— آیو هیچ انصافنی یوقمی سنك ؟ او نه‌صل چیمدیك . سیم سیاه چورودی . جانی یاندی . باغیرمزمی هیچ ؟ . .

— نره‌سی سیم سیاه اولدی باقه‌یم ؟

— امان الکك کوری .. نره‌سی اوله‌جق ؟ . ایشته صیقدیغك یر ...

شعبان ظرافته‌ینه صالدیروب اولکندن قوتلی بر چیمدیك دها آتدی . عرب بو سفر تضعیف آواز ایله عادتا بر نعره صالیویردی . شعبان سوکیلیسنك آغزینی طوتمغه اوغراشه‌رق :

— صوص قوناقدن طویوله‌جق دیه‌یورم ...

— قوناقده کیم طویاجق ؟ .. بیوك جادی اوچ ساعت اول زیبااردی . اورتانجه جادی زیبااردی . کوچنی ده‌نمندن زیبااردی . « کوفتون » بك او آلافرانغه بدلاسی اقشامدن دفع اولدی کیتدی . لبابی خانم اوطه‌سنه چکلدی . دوستندن کلن مکتوب اوقویور ، اوکا قارشیلغنی یازییور . بن قاپو آره‌لغنه کوزه‌تله‌دی . یازییور ، بوزییور ،

یازییو ، بوزییو آی ایچنی صیقلدی ؟.. رابعه خانم ده اونکله برابر اوطوریيو . لبلبی یازییو اوته کنی اغلیو . پك آجقلی شیمی یازییو.. بیلمم که ؟ .. اوك ایچی بویله تنها اولنجه ألنی ایله راحجی ده طاوان آره سنه چیقیو ، قپوسنی سورمه له یولر . اوزمان بنده سنك یانکه کلیو . . .

ظرافت اولجه قنایه اوکنده کی ماصه نك اوزرینه قویمش اولدیغی سپتی آچدی . ایچندن بر شیشه بیرا چیقاردی .

مفتون شیشه یه دقت ایده رك کندی کندینه :

— « اسپاتن » بنم کیلاردن آشیرلمش .

دیدی . بیرادن صوکره ایکی اوچ دیلم فرانجلا ، بر کوچك طباق خاویار ، بالق یمورطه سی ، برقاچ آرمود برده بارداق چیقدی . ظرافت بونلری بر ترتیب مخصوصله دیزه رك (تیر بوشون) ی شعبانك النه ویروب :

— آل شو طیرقوشونی ده شیشه آچ ... بیرا ایچه ده کیفنی کاسین ... طاتلی .. طاتلی قونوشه لی ، اولمازمی شعبانجغی ؟ ...

شعبان منطارك اوزرنده کی ل باغی تیربو شونك اوجیله قوپارمغه اوغراشیرکن ظرافت :

— آیو شیشه نك باشنه اوتلی کیم باغلیو . نیچین باغلیو ؟

— شیشه نك ایچنده شیطان وارده دیشاری قاچماسون دییه باغلیورلر ...

— ها ها های ... بوکاده باقسه که صانکه بنی آلداتهجه ... هیچ شیشه نك ایچنده شیطان اوطورورمی ؟

شعبان تیر بوشونی چوروب چویروب ده منطاری چکنجه هوا شیشه محتویاتیله تماسه کلیر کلمز پوپوف . دییه چیقان صداعقبنده ظرافت :

— آ آ پیت ایتدی . . شیطان قاچدیمی شمدی ؟ . .

— یوق دها قاچمدی .. اوشمدی بنم ایچیمه قاچه جق . .

— آمن آمان سویلمه اویله ... دقت ایت صاقین بنم ایچنه قاچمه سین ... بن ایستمم ...

— کیجه وقتی بو ... نه بیله یم ؟ .. بلکه سنك ایچکه ده قاچار ؟.

ظرافت بولطیفه دن پك خوشلانمش کبی آرقه سنه یاصلانوب قنایه یی صارصه صارصه کولرکن

شعبان بارداغی بیرا ایله طولدیرر، کوپوکلو کوپوکلو یووارلار. الی مزه‌لرك اوزرنده برطولاشیر. بر دیلم اکمکله خاویار، بالق یموطه‌سنك همان برر ثلث مقدارینی طباقلردن سومورو ویرر.

مفتون فصولیه صیریقلرینك ارقه‌سندن درونی:

— یوها آیونك مزه طیقینشه باق. خالص روس خاویاری، اوقه‌سنی یوزاوتوزه آلیورم... کندم یمکه قیه‌میورم. مسافر ایچون کیلارده چشید بولندرمق ایچون آلدم... بورایه نه کورمك فکریله کلدم... نه‌لر سیر ایدییورم. مکرسه بزم اوده هرقادین برر ارککله (پانم ایچی پاتقه) ایمش. کیم بیلیر براز آراشدرسه‌م والده‌مك، تیزه‌مك بلکه‌ده بیوك والده‌مك برر عاشقی چیقه‌جق. لبیبه ماهرله، ربیعه بدریله، راجی آلنی ایله، ظرافت شعبانله خانه‌ده بندن بشقه‌تك باشنه انسان قالمامش... بزم او چیفته‌خانه‌یه دونمش. یاقینده جیوجیولر چیقه‌جق.. برخانه‌نك ریاست اداره‌سی حقیقة بردولت امورینه بکزییور. هیچ مسامحه کوسترمکه کلمیور. بر مملکت، برحکومت تعرض اعدادن مصونیت ایچون ناصل حدودینی تحکیمه، اداره

داخلیه و خارجیه‌سنی هرلحظه تنظیمه، حیاتنه عارض هرنوع خصماسنی دفع وازاله اسبابنی تهیه‌یه مجبور ایسه برعائله رئیسی‌ده متمادیاً عین وظائف مشکله قارشیسنده بولونیور. برعائله‌نك، برخانه‌نك بیك درلو دشمنی وار. بونلردن کیمیسی عرضه، کیمیسی ماله، کیمیسی جانه مسلط... اعلان عداوت ایدز خصمادن پك اوقدر قورقولماز. چونکه بونلره قارشی انسان هرنوع تدابیر تدافعیه اتخاذ ایده‌بیلیر. اصل دوست کورینن کولر یوزلی دشمنلردن اندیشه ایتملیدر. ایشته باق بو عربله بواوشاغك اویوشمه‌سی بو خانه‌نك ته‌قونومیسنی بربادایدر. یارین حسابلرینی کوروب ایکیسنی بزدن دفع ایده‌یم. فقط ایکیسی ده عائله‌مزجه مهم اسراره واقف. بورادن چیقنجه بزی هرطرفده سویلیه سویلیه برپارماق بال ایدرلر. قاسم افندی‌یه داماد اولمق املنده‌کی شمدی کورینن یوزده بر ایکی امیدده اوزمان کلیاً محو اولور.

بیرا بارداغی ایکنجی دفعه اوله‌رق طولار. شعبان بارداغك محتویاتنی یاریسنه قدر ایچدکدن صوکره موجود مزه‌لری کاملاً سیلر سوپورور.

بك قابا جلوه‌لرله ظرافتك آمانسز طرفلرینه بر
قاچ چیمدیك دها آتار . عرب جیاق جیاق
باغریر . فقط بوطاتلی جان آجیسیله اوده عاشق
بی انصافنه صالدیرر . شعبان كیجه‌لك (أنتار)یسیله
اولدیغندن ظرافت ایلك حمله‌ده حریفی قیو-
راندیره‌جق مهم اقسام وجودیه‌سنی ألده ایتمك
چویكلكنی كوستره . بو سفر شعبان طانالر كبی
باغیریر .

مفتون بك برحدت متزایده ایله كندی كندینه :

— بوناصل معاشقه ؟.. ناصل سویشمه ؟..
بوعادتا اشك شاقه‌سی ... دوزجه حیوانلق ...
مكرسه انسانلر ایچنده هر (قلاس) ك سویشمه‌سی
باشقه درلو اولورمش ... بو حاله حدتلنه‌جكمه ،
شو قبالقلری عادتا بر (ئه‌تود) اوله‌رق تماشا
ایتملی‌یم . چوق (أنتره‌سان) چوق ...

عاشق عاشقه یكدیكرینی أیجه‌مینجقلایه‌مینجقلایه
باغرتدقدن صوكره جیمدیك خصوصنده نهایت
عقد متاركه ایدولر . برر مدید بوسه ایله بو
متاركه تمهیر اولنور . بارش كوروشی متعاقباً
صارماش طولاش اولورلر . شعبان بومصالحه اوزرینه

اوكنده طوران یاریم بارداق بیرایی‌ده كونده‌ریر .
آرانیر مزه بوله‌ماز . ظرافت تلاشله :

— آیو مزه‌نی قالمدیمی ؟

— قالمدی . فقط ضرری یوق شمدی
باشقه مزه یه‌جكم ...

— هانكی مزه ؟

— بیلیرسك یا ؟

— ها ها ها هاهای‌ی ...

— ویر باقه‌لم شو سنك كندی طاتلی
خاویاركدن ...

-ظرافت كمال عشوه ایله كردنی عاشقنك لب
اشتهاسنه اوزاتیر .

شعبان یاپیشیر . بر شربت مداد رنك ایچر
كبی اوكردن سیاهی نفسیله چكرچكرچكر صوكره
خاویار اكانی تقلیداً دوداقلریله چیم ، چیم ، چیم
ایصروب یودیور كبی یاپار .

مفتون نفرتله :

— الله بلاكی ویرسون معده‌سز حریف ..
بومنظره عقلمه كلدكجه بردها خاویار یی‌یه‌میه‌جكم ..
بن واز كچدم بویله ایكرنج (ئه‌تود) دن ...

ظرافت ، بادهٔ کردنیله عاشقنك عادتا مست اولدیغنی کوره‌رك صورار :

— آیو بنم آویاره چوقمی بکندی سن ؟

— صوره‌میسك ؟.. کوفتون بکك یوز اللی‌یه آلدیغی خاویار لذتجه بونك یاننده بش پاره ایتمز .

— شعبان . . .

— شعبان سکا قول اولسون . .

— بو آی قاچ‌پاره آرتیردق !..

— بو آی چوق‌پاره آرتدردق ... أتدن‌یدی اوقه فضله کوستردك . یاغ اون‌سکز اوقه‌یازدق . سن اون اوچ ایله اداره ایتدك . یومیه برچق اوقه‌سود آلیوردم ، سن یارم اوقه صوقانیورسك اولیور ایکی اوقه . . . بعض کون بربعض کون یاریم اوقه فضله اکمك کوستریورز . بوسنه باغچه‌ده سبزه‌واتلر بوزولدی . کیدوب دیشاریدن بن کندم آلیوردم . سبزه‌دن دهازیاده کاراولیور . آیلغم یوزالتمش غروش اما بویله ایکمزك‌أل برلکیله بشیوزی بولیور . . سنك یوز قرق غروش آیلغکی‌ده ضم ایدییورز آلتی‌یوزی کچیور .

— نه‌وقت بربریمزی آله‌جه‌یز ؟ . دها اولنه‌جه قدر پاره بریکمدیمی ؟

— دها اوقدر بریکمدی . برقاچ سنه دها چالیشمق ایستر . . .

ظرافت مدیدبر استغرابله :

— آ آ آ آیو . . بن دهاقاچ سنه اوچاق باشنده یانه‌جه ؟ . .

— بن سکا مریم آنافندیلی کبی کیجه کوندوز یانیوردم‌یا ؟ سنده اوچاق باشنده بنم ایچون برقاچ سنه دها یانی‌ویر . نه اولور ؟

— آیالانجی سن بکا اوقدر شوق‌یانیوردمی ؟

— کل‌باق کوکسمی الله‌ده آتشمی آکلا . .

ظرافت عاشقنك کوکسنی یوقلایه‌رق :

— شعبان شیشه‌ده‌کی شیطان بورایه کیردیمی ؟

— کیردی کیردی شمدی کوروسون . . .

شعبان بارداغی بیرا ایله بردها طولدیره‌رق یاریسنه قدر دیکر .

ظرافت قیریته‌رق :

— مزه ایسته‌مزمیسك ؟

— ایسته‌رم .

— هانكيسندن؟

— اوسنك شكر كبی شام پستیلكدن . . .

ظرافت بایغین برنظرله باشنی سوكیلیسنك كوكسنه طیایه‌رق دیلنی اوزاتیر بوشام پستیلی حرارت سودا ایله‌هلیمه‌لنوب‌ده‌صولری شعبانك ایكی منتهای شفتیندن آقنجه‌یه قدر آغز آغزه اوزون برمعانقه دوام ایدر .

باشلادیغی نه‌تودی بر درجهٔ استكراهه وار دیران شوحال مفتونی حقیقةً ایكرندردی . آنی سانحات فكریه‌سنی نفسنه قارشی افاده‌ده مفتونك استعمال ایتدیكی لسان صمیمت فرانسزجه اولدیغندن كندی كندینه :

Une gourwandise d’amour la plus dégou-

tante ·

الك مستكره برسودا اوبورلغی ، دیدی .

بو حال ایكرنج اولدیغی قدرده تحفدی . شعبان ظرافتك وجودینی كندی ایچون صانكه بركیلار ، بردكانچهٔ مأكولات یرینه قویمشدی . بالاستعاره اوسیاه وجوددن خاویار ، پستیل دها نه‌لر ایسته‌میوردی . برشیشه بیرا دها ایچسه‌الما ،

شفتالی ، بادم ، انجیر كبی یاش وقورو میوه‌لردن كیم‌بیلیر دها ، دها نه‌لرده نه‌لر ایسته‌میه‌جكدی ؟ چوق ایچمدن مفتونك قورقدیغی بوشی‌ده اولدی . عاشقنه مفتونك كیلارندن مشروبات وكندی وجودندن درلو مزه‌لر تقدیم ایدن ظرافت بیرا شیشه‌سنك بوشالدیغنی كوره‌رك :

— آهابنی سوكیلی شعبانی ... سن دها بیرا ایسته‌یومی ؟

— هله صوردیغی شیئه‌باق ! ایسترمیا ! . بوبرشیشه بیرا بواوفاق تفك مزه‌لر بنم دیشمك قووغنه بیله كیتمدی . ایكی شیشه دها كتیرده برابر ایچه‌لم . .

— قرنك آچمه ؟.. سكا طاوق سكوشی كتیره‌یمی ؟ . .

— كتیر كتیر.. صیغیر دیلی . . بالق‌یومورطه‌سی ، خاویار ، میوه نه‌بولورسه‌ك كتیر ..

— بواقشام بیوك جادی طاوق سوكوشی ایسته‌دی‌ده كدی قاپدی دییه‌ویرمدم . طاش یسون‌قوچه قالطاق . سن طودوركن طاووغی اوكامی یدیره‌جه ؟ .

— هایدی هایدی کتیرده بو کیجه سنکله
شو (آی مهتابنك) ایچه بر صفاسنی چیقاره لم .

ظرافت قوش کبی اوچدی .

مفتون فصولیه صیریقلرینك آرقه سندن درونی :

— ایواه بو کیجه بزم کیلار بوشالیور .
بو منحوس حریف عجبا هیچ اقشام یمکی یمامشمی ؟
یوقسه تودشدتله هم اعصابمه هم ده کیسه یه طوقونیور .
کیلار کیلیدلی . عرب بونلری ناصل آشیرییور ؟
یا آناختار اویدرمش یاخود بو مهتابه حاضرلانمق
ایچون اوجه چالمش اوملی . برقاچ شیشه شامپانیه
واردی . هله چوق شکر اونلرك لذتندن شمدیلك
غافل بولنیورلرده چالمیورلر . . .

مفتون بویله سویله نیرکن شعبان اولدقجه بر
ادای مستانه ایله :

أنتاریسی آله بکزییور
شفتالیسی باله بکزییور

شرقیسی مزلدانیوردی . ظرافت النده
سپتله کالدی . بیرا شیشه لرینی ، بارداقلری مزه لری
چیقاردی . اوقدر اشتها ایله ییوب ایچدیلر ،

یکدیکرینه قارشی اومرتبه طاشغینلقلرده بولوندیلر که بو مناظرك باصره یی رنجیده ایدن برچوق اقسامنه قارشی مفتون اللرینی یوزینه طوتمغه مجبور اولدی . بیرا ظرافتی عاشقندن زیاده صاردی . چوجقلغندنبری زینت حافظه ایدندیکی بر (بورنو) شرقیسی طوتدردی . [illegible] اصلیسنده کی [illegible] [illegible] صاچلری دها زیاده قاباردی . مستانه نظر ، معموج القامه بر طورله کوکسنی ، صاغه ، بطنی صوله قیویره چارپیته درلو انحنالر ایچنده بر رقص طوتدردی . شعبانزاده ده شدتلی بر اویون هوسی اویاندی . اوده میدان رقصه آتیلدی . أل اله طوتوشدیلر . متنافر الاوضاع والاصوات برحالده بری بورنو ، دیکری زیبك هواسی اوینایورلردی . برقاچ دفعه ییقلوب قالقدیلر . نهایت یورغون دوشه رك قناپه یه اوطوردیلر .

بیرانك صوك بارداقلرینی ده یووارلادیلر . الك اوفاق اکمك قیریندیلرینه قدر سوپورولدی . ظرافت عاشقنی اقسام وجودینك یك چاشنیلی طرفلرندن ینه مزه اقبالنه تحریض ایچون :

— هانكی طرفنه مزه ایسترسك باقه‌یی ؟

— اكشی قره دوتدن . . .

معشوقهٔ شب رنك ایكی قات اوله‌اونه كولدكدن صوكره ذاتاً عاشقنك خرچین اللریله دیدیكلنه دیكلنه نیم كشاده دربدر برحالده بولنان پرنال رنكلی سینه‌سنی بوسبتون آچدی . غنچهٔ پستاننی سوكیلسنك دهن رغبتنه صوندی .

مفتون كولمكله حدت آره‌سنده متحیر بر طورایله :

— نه كوزل تشبیه !.. اكشی قره‌دوت . . . عرب ترله‌مش ایسه طبقی ... منظره‌جه ، لذتجه فرق یوق ... دیدی .

پنجره اوكنده بدنك صاف برنوره مستغرق ایلدیكی قناپه اوزرنده‌كی نه‌تود صحنه‌سی ، دها طوغریسی طبیعی قومدی وضع انظار اغیار ایدیله‌میه‌جك بردوهٔ تكمله كیردی .

پستان دردهان اوله‌رق تكرر قولدابتداءن ایدن دراغوش برازصوكره دیكر اللرك انضمامیله تقویت لازمه‌سنی بولدی . بو صارماش طولاشی متعاقباً معاشقلره عارض اولان تموجات بدنیه‌نك

سرایتیله آلتلرنده‌كی تحته قناپه ملتملی بر دكز اوزرنده آهسته ، لطیف یالپا اوران بر زورقچهٔ صفاحالنی آلدی . پك طاتلی باشلایان بوصالینتیلر علی التدریج قاباره قاباره بحر سودا پرجوش وخروش كسیلدی . كیت كیده معانقلر توحید وجود تجربهٔ فیزیقیه‌سنه اوغراشیر كبی اویله برر صولت شدیده ایله یكدیكرینی بر دائرهٔ مضیق سودا ایچنه آلدیلركه كنیش كنیش تموجاندن رعشه درجه‌سنه اینن اهتزازات وجودیه‌لرینك تأثیریله بو دفعه او تحته قناپه مثال اسب چالاك طاقیر، طاقیر تپنمك، عادتا شاخه قالمق خارقه‌سنی كوستردی . بوایكی وجودك شدت تصادم وتلاطمندن قناپه‌نك یالپا زاویه‌سی بتكرار بیوبه بیویه نهایت بو كهوارهٔ عشق دوورلدی . اوستی آلتنه كلدی . ممه چوجغك اغزندن چیقدی .

سودازده‌لر اعلای سمای محبتدن ، او نعیم صفادن تراب سخت حقیقت و تجربه‌یه هبوط ایتدیلر .

آلتده قالان ظرافت زنجیلره مخصوص بر پایفاره ومستانه آرار ایله حایقره‌رق :

— اوو... واوای ی ی... قیرمزی خرقه‌نك پشنه سوكولدی . (قالچه‌سنی كوسترەرك) یان قیجم سیم سیاه چورودی .

شعبان بو قره یاغیز مركوبنك اوستندن قالقه‌رق :

— باغیرمه اویله ... نه واردی اوقدر چیفته آته‌جق؟ باق بنم ده پاچه‌دوكمه‌لرم قوپمش... دیدی.

بو فوروطنه‌لی، بورالی معاشقه اویوننك یكانه تماشاكری اولنان مفتون بك بو قدر طبیعی برلوحهٔ ذی حیاتی، رول ایفاسنده‌كی بو صنع كمالی واصل غایهٔ صنعت اولان پارس « آرتست » لرینك هیچ برنده كورمدیكنی و (فوللی دراماتیق) ده (فوللی بەرژەر) ده (مولن روژ) ده سیرایتمش اولدیغی لعبیات ماهرانه‌دن جمله‌سنك شعبانله ظرافتك شو طبیعی اویونی یاننده بارد، بی‌روح مقلداتدن عبارت قالدیغنی كندی كندینه اعترافله :

Voilà une scène d'amour d'après nature,
ou plutôt c'est la nature même dans
toutes ses grossièretés.

ایشته طبیعتدن مستنسخ برصحنهٔ سودا. دها

طوغریسی بتون قباقلقلریله برابر ذات طبیعت... دیه فرلدامقدن كندینی آله‌مدی .

مفتون بو صحنهٔ سودایی تماشا ایدركن ا[illegible] انفعال واستكراهله قاریشیق تأثراتله لرزه‌لر ایچنده قالمش اولدیغندن ظرافتك بوولد كبیرنامشروعنی اوصالندیلی بشیكده ارضاعی ثناسنده همان قصولیه صریقلرندن برینی چكه‌رك بو كتلهٔ واحده‌یی ینه ایكی وجوده آییرمق ایچون اوزرلرینه یورومك خصوصنده شدید بر ارزویه دوشمشدی . فقط بو كیجه اوراده‌كی موجودیتنی حس ایتدیرمه‌سی موافق اوله‌میه‌جغندن تسكین حدته مجبوریت كوردی .

قیزغینلق زمانلرنده یرلره یووارلانان كدیلر كبی ظرافت برطرفده، شعبان او برطرفده ایكیسی ده طوپراقلرك اوزرنده برمدت تكرلندكدن صوكره یورغونلق كسدرمك ایچون برزمان صیزدیلر . بیهوش عشق بو ایكی متباین اللون وجودی قمر انواریله اوقشایوردی .

مفتونی اصل شمدی حدت صاری. بو بدمست ایكی نائم سودا یاتدقلری شو فراش طبیعی اوزرنده

اویقوبی اوزاتیرلرسه کله جك دیکر اویونجیلر صحنه یی
بوش بوله مایجه اونلرده کیم بیلیر نه قدر عبرت آمیز
اولان لعب سودالرینی اجرا ایچون باشـقه بر
خفا کاهه چکیله جکلر. مفتون شدتله مترقب اولدیغی
اسراره آکاه اوله میه جقدی .

مفتون بو اندیشـه ده ایکن نهایت ظرافت
کوزلرینی آچوب میاولار کبی برصدا ایله :

— قالق شعبان قالق بلینی آچیق قالمش .
صوکره صغوق آلیرسك... بنم ده بتون کمیکلرم
قیرلمش ... واوا وای ی ی . . .

اخطاریله سوکیلیسنی اویاندیردی. شیشه لرینی
بارداقلرینی سـپته طولدیروب قولقوله کیره رك
بعض مضحك صحنه لرده (کیك وولق) اویونته
چیقان قومیق « اشلر » کبی صـاللانه مرلدانه
یوریبوب کیتدیلر .

بو طبیعی اویونجیـلر چکیلوب ده کوزی
اوکنده کی اول لعبتکاه صـفابوش قالنجه مفتون
فیلسوفانه دوشونمکه باشلادی :

— طبیعت اویله برمؤثر شدیددرکه ایجابات
قانونیه سنه جمله یی منقاد ایدر . شـمدی بوراده

ایچن ، سویله ین ، چاغران ، باغران ، اوینایان ،
سویشن ، اوپوشن ظرافتله شعبان ، دکل ایشته بو
قوهٔ طبیعیه در . (شوپنهاور)ك دیدیکی کبی ، [illegible]
معاشـقلرك وجودلرنده ، طمارلرنده ، [illegible]
انسـال بشریه تحملری وار . ایشـته اونلر عالم
وجوده ایرمك ایچون چاك محبسه وغراشیورلر .
حصوللرینه بادی اوله جق ایکی وجودی یکدیکرینه
تقریبه چابالیورلر . عالمك ، خواردالق ، زن
پرستلك ، چاپقینلق ، معاشقه ، سودا ، ـ ادیبانه
عامیانه ـ دها درلو نام ایله یاد ایتدکاری حقیقت
ایشته بوندن عبارتدر . بارقهٔ حقیقت مصـادمهٔ
افکاردن چیقـار قولی ده لافمی ؟ حقیقی بارقه
صورتنده ، افکاری یکدیکریله قوچ کبی تصادم
جاننده کیم کورمش ؟ « ذریت آدم ایکی وجودك
اجتماعندن چیقار » دیمش اوله ایدی مبالغه سز ،
مجازسز ، استعاره سز برحقیقت سویلنمش اولوردی .
فقط ادبیاتمزجه ایش حقیقتده دکل کنایه ، مجاز ،
استعاره کبی صنایع لفظیه ده مهارت کوسترمکده در .
اخلاقیون حکما هرنه دیرسه دیسـون شعبانه
ظرافتی بربرینه دلداده وبویله جنتلره سوق ایدن

بو قوت بتون نصایح عقلایه رغماً فرمانفرمای عالم اولمقده‌در . بو ایکی قابا ، جاهل ، سناً کچکین مخلوقی بو فورانلره دوشورن بو بی امان قوت کنجلری ، طمارلرنده منصب طبیعیسنه دوکلمك ایچون تخم حیات یکی قایناشان تازه‌لری نه حاللره قویماز ! حرم دائره‌لرنده سوروایله کوزل کوریه قیزلر ، سلاملقلرنده کنج ، توانا اوشاقلر بسله‌ین افندیلر پاشالر ایکی دائره آره‌سنده‌کی مابین قپولرینی کیجه‌لری چیفته کلیدلرله نه قدر تحکیم ایتسه‌لر بوشدر . طبیعتك یکدیکرینه ملاقی اولمغله وظیفه‌دار ایتدیکی مثبت منفی بو ایکی قوت ، محیر عقول موانع براندازلقله البته بربرینی بوله‌جقدر . قوانین طبیعته قارشی کلمکه اوغراشان بیهوده یوریلور . انسانلرك بتون ناشادیلر ، بدبختلری روش قوانین طبیعته تطبیق خطوات ایتمکی بیله مدکلرندندر .

مفتون اوحار ، او مظلم محبسنده فصولیه صریقلری آره‌سندن قیزلری سیرایدرك مجذوب بر فیلسوف کوزه لکیله کندی کندینه دوره‌یوب بویله سویلنیوردی . مهتابك

بر سیاله‌ٔ سیماب کبی یاییلمش خفیف انواری آره‌سندن اوزاقلرده اشکال مبهمه تشکیل ایدن ترلالر ، اغاجلر ، تپه‌جکلر ، یوللر ایچندن ، وعد زیارت ایدن عاشقك ورودینه انتظار ایدییور فقط کلن کیدن اولمیوردی . بر مدت دها بیهوده انتظاردن صوکره ینه کندی کندینه دیدی که :

— دنیاده هر شی بر درس صنعت ونمونهٔ عبرتدر . فقط عبرتبین اولمه‌یی بیلملی ... بیکلرله لیرا قیمت تقدیر ایدیلن ماهرانه ، استادانه ترسیم ایدلمش بر تابلو نه‌در ؟ بر لوحه ، بر صفحه ، بر کوشهٔ طبیعتك مقلدانه بو صورتی دکلمی ؟ دیمك که بر مقدر حقیقی ایچون هر جزؤ مکونات بر تابلو ، طبیعتك هر بوجاغی صنایع نفیسه‌یه مأخذ ، موضوع اولمق بدایعنی حاوی بر دفینهٔ علم وادب ومعرفتیدر . بو تیاترولر ، درامل‌ر ، قومدیلر ، سینه‌ماطوغرافلر صامت و ذی لسان هپ بو اویونلر ، طبیعتك بر کرشه‌سندن ، حیات عمومیه‌نك اوزمرهٔ شئوننمدن استنساخ اولنمش بر پارچه دکلیدر ؛ حقیقی صنعتکارانك قلتندن دولایی اکثریا مشکوك ، دونوق مهارتلرله اجرا اولنان بو صور مستنسخه‌یی بو تقلیدلری ؛

كورمك ايچون دخوليـه اجرتی ويره‌رك برقاچ ساعت بنچره‌سز بنالر ايچنده محبوسيته قاتلانيورزده انظار تماشامزه هر لحظه كشاده بولنان بو قوجه ساحهٔ طبيعتده‌كی تجليـات صميميه كبی سيرايتمه‌كی امل بوندن عبرتبين اولمغی نيچون بيلميورز؟ اشته اودمنكی (نه‌تود) لوحه . عمرم اولديغی قدر اونوته‌ميه‌جغم... الك بيوك اسـ بمز طبيعت، كتب تحصيل تمشق وعرفانيمز ينه طبيعتدر . هر موجود سطورذی مأل خلقتله مالی بر صحيفهٔ ازليه‌در. فقط موادمندرجه‌سی هر زمان واضح ، اعيان دكلدر. بونی هر كوز كوره‌مز. هر كس اوقوياماز . انسان فطرتك، محيطك، تحصيلك لطف معاونتيله آچيلور. عمای خلقتله دنيايه كلمش نه‌باقار كورلرده واردر. عالم، جاهل، كنج، اختيار هپمز بوباقار كوزلريمزله هر كون نه بيوك حقيقتلری چيكنه‌يوب كچيرييورز. پاستورلر، قوورزیلر كبی دها شمشكلر عصرلرده انجق برقاچ دفعه چاقيور.

مفتون بردنبره اوزاقده باغچه‌نك اوبر اوجنده بياض كسوه‌لی توأم خيالانه بكزر ايكی وجودك خندقی آتلايوب قارشی جهته كچدكلرينی كوردی.

درحال كنديني برخلجان آلدی، قان باشنه فيرلادی . اولانجه قوهٔ نظريه‌سيله نصب نكاه دقت ايتدی. ارتق انحطاطه دونمش مهتابك اشيايه ويرديكی بهميتی دله‌رك كورمكه اوغراشيوردی . بو ايكی بيـاض خياله برده سياه انضمام ايلدی . اوچی‌ده سريع آدمـلرله كريزاندی . آن بآن كوزدن نهـان اوليورلردی .

مفتون ارتق اوقولبه ايچنده انتظارله وقت كچيرمه‌نك موافق اوله‌ميه‌جغنی اكلادی . قپوبی آچوب همان ديشاری فيرلادی . هيجانه مغلوب اوله‌رق بر استعجـال غيرمدبرانه ايله صولوق صولوغه خندقه قدر قوشدی . اواوچ كشی ايله آره‌ده‌كی مسافه‌يی همان ياريلادی. شمدی كوردی. ايچه‌سچدی. بونلرك ايكيسی قادين بری ارككدی. تعيين هويتلرنده‌ده كوچلك چكمدی. لبيبه، ربيعه ماهر.. تاكنديلری... اونلرده آرقه‌لرينه دونوب باقسه‌لر مفتونی طانيه‌بيله‌جكلردی. دليقانلی تخفيف خلجانله احتياطه رعايت لزومنی حس ايتدی . همان خندقه آتلادی . كورونمه‌مك ايچون ايكی قات اكيلدی .

ماهر بکله کوچك خانملر نیچون تحته قنایه‌یه
اوغرامه‌دن خلاف قرار بویله کیدییورلردی ؟
بوکیدیش نره‌یه‌ایدی ؟ بسبللی مکتوبده ذکری
کچن خفا کاه سودایه .. اومکتوبده دهانه‌مدهش
سوزلر ، ایمالر واردی . ایشته کندی کوزی
اوکنده همشیره‌سیله تیزه‌زاده‌سنی .. ایکی باکری
بزم وصاله کوتورییورلردی . اوراده دیکرلرکلر
بولنمق‌ده محتملدی . عشقك ناقابل مقاومت بی‌امان
برقوت اولدیغی حقنده براز اولکی محاکمه‌سی
شمدی زیروزبراولدی . ذهنی اوقدرقاریشدی که
نه‌یاپه‌جغنی بیلمه‌دن ، برقرار مصیبده بولنمه‌دن
برصولت مجنونانه‌ایله خندقدن دیشاری فیرلادی .
حریفك صوراتنه برقاچ طوقات اورمق ، ایکی قیزی
صاچلرندن طوته‌رق کوشکه قدر سوروکله‌مك
ایسته‌یوردی . اودمینکی حوصله‌سی کنیش ، مدنی
الطبع ، آلافرانغه‌مزاج هرصورتله سربست دوشونن
مفتون شمدی قابا ، خشین برآسیالی کسیلدی
بوایللك فورانندکی عدم اصابتی مثبت ینه عقلنه
بیك درلو شی هجوم ایتدی تکرار چکلدی خندقه
کیردی شعبانله ظرافتك رذالت سودالرینی « سینه

ماطوغراف » سیر ایدرکبی اعتدال دمله کوره‌بیلیر
وجدانده بوحالك غیرمحقانه تفسیروتلقی ایدلمك
ایستدیکی صورتده برجنایت دکل الك معصومانه
برفعل طبیعی اولدیغی صددنده آرزوایتدیکی قدر
کنیش محاکمه‌لر یوروته بیلیردی . فقط بوحال
ناموس عائله‌سنه تعلق ایدنجه ایش بتون بتون
دکیشیوردی . لیبه‌ایله ربیعه‌نك قومشو دلیقانلیلریله
اوله‌جق مناظر سودلرینی مستریحانه تماشا ایده .
بیله‌جك قدر هنوز حوصله‌سنده ادمان پیدا
اوله‌مدیغنه تعجب ایدییور ، فقط بوخصوصده
سببنی کندی ده اکلایه‌مدیغی برقوتك زبونی
قالدیغنی کوروب مأیوس اولیور ، هنوزهرطرفی
تیتره‌یور ، ممکن دکل حضوربال ایله دوشونه‌میوردی .
رذالت حقیقیه‌دن صرف نظر بوامرده وقوع بوله‌جق
بر (اسقاندال) برشایعهٔ ولوله آور ، برکپازه‌لك
قاسم افندینك ثروتی اوزرینه مبتنی اولان کافهٔ
خیالات ثروت وسعادتنی محوایدییوردی . عائله‌سنك
خلاص ناموسنه آتیله‌جغی آنده شمدی دائما
قارشیسنه چیقان بومانعهٔ قویه عجبا کندینك سعادتندن
زیاده فلاکتنه‌می بادی اوله‌جقدی ؟ بووفاه ، بوسعادت

متصوره هنوز قوه‌ده ایدی. فقط فلاکت، رذالت قریب الوقوع همان همان واقع دها طوغریسی وقوع بولمش کبی کورینیوردی. بو دلیقانلی یاخود دلیقانلیلرله قیزلرك خفا کاه سودایه چکمه‌لری بو کیجه ایلك دفعه اوله‌رق وقوع بولمیوردی. کیم بیلیر بو قاچنجی ایدی؟ بو حال عیناً فورطه‌لی هوالرده شمشك چاقدقدن بر مدت صوکره دویولان رعددن بیهوده قورقمق قبیلندندی. شمدی‌یه قدر نه اولمشسه اولمشدی. بو کیجه خلجان و تأثره مغلوبیتله بلا تأمل چیقاره‌جغی کورولتی، رذالتی بیوتمکدن اشاعه‌دن باشقه برشیئه یارامیه‌جقدی.

کندینی اونلره کوسترمیه‌جك بر صورت محترزانه‌ده باشنی خندقدن چیقاردی. لبیبه ایله ربیعه مفتونك توصیه‌سی اوزرینه حمام سیله‌جکندن مودایه چیقاره‌رق یاپندقلری قرمزی رنکی قابیشونلی (بورنوز) یلدیرمه‌لر کیمشلردی. لبیبه قوالیه‌سنك قولنده کیدییور، آره‌ده بر دلیقانلینك قولاغنه برطور عشوه‌بازانه‌ده اکیلوب برشیلر سویلیور، ایکیسی‌ده برمدت تعطیل مشیتله قیصه برمشافهه‌ده بولنوب ینه یورییورلردی. بعضاً بو مدت مشافهه

اوزایور، باش، ال اشارتلری کوریلیور، ماهر بك نازك نقطه‌لرده تأیید مدعا ایچون قیزك میان واسعنه ایکی بازوی اشتیاقیله صاریلیور، وار قوتیله صیقیور، لبیبه‌نك اوفاق بر صیحهٔ شکایتی ایشیدیلیوردی. ایلروده مفتونك انشته‌سی اوله‌جق بو ذات بسبللی حلول ایده‌جك وقت زوجیته محسوباً دلدارندن نقرات کلام مقامنده طوروب طوروب بوسه‌چین اولمق جرأتنده‌ده بولنیوردی.

ایشته اوزمان مفتون آرامسوز برحاله کله‌رك قبل الازدواج بوعلی الحسابك قانون عفت اقوامك هیچ بریله توافق ایتمیه‌جکنی کوسترمك ایچون خندقدن دیشاری برفیرلایور، فقط عقلنه درحال قاسم افندینك ثروتی، ادیبه ایله احتمال ازدواجی هپ او محاکمات متسلسله‌سی کا[illegible] شدیده‌سندن صوکره یاتاغنه دونن متهور بر دالغه کبی ینه خندقه کیرییوردی. خندقده بر آز [illegible]ودیبور، مراقدن ینه باشنی چیقاریبور، نظر تجسسی قمرك انوار منحطه‌سی آلتنده یا بردزاغوشه یا بربوسه‌یه مصادف اوله‌رق خندقك ایچنده ترتر تیتریوردی.

۱۰

او آرالق خندقك يانی باشنده برقرالتی پیدا اولدی . مفتونك حدتنه وهلة بردە قورقو انضمام ایتدی . برکت ویرسون که بوخوفی چوق سورمەدن قرالتی خندقه تقربله یواشجه :

— آغابك ! ..

— راجی ! ..

— بوراده نه یاپیورسکز؟

— یاسن نه کزییورسك ؟

— رذالتی کورمیورمیسکز ؟

— هانکی رذالتی ؟

— همشیره ایله اوچاپقین اوغلانی . . .

— نه اولمش ؟

راجی یواشجه خندقه آتلایەرق !

— نه می اولمش؟ آی دها ایشی بیلمیورمیسکز؟

— براز بیلیورم . ایشته اونلری کوزتلمك ایچون بوخندقه کیردم .

— آه آغابك . . آه آغابك ! هپ قباحت سزده در . بو قیزلری لزومندن فضله سربست براقدیکز . . .

— بنم مقصدم ازدواجه منجر اوله جق تربیه داخلنده برمناسبتلرینه قارشی مسامحه کوسترمك دها طوغریسی (قور) یاپملرینه علی الاصول مساعده ایتمکدی . (نەر مانس دوفو) قور اثناسنده کنج طالبك، زوجهٔ مستقبله سیله قول قوله کیتملرینه بیله مساغ ویرمیور . نره ده قالدی که بویله بوزفزارته جق رذالتلره . .

— قاسم افندی زاده اوله جق بو بیانك چاپقینی نەرمانس دوفونك قولنی نره دن بیله جك ؟ بو قابا خوار دانك دها طوغریسی حیوانك بری . . . لیبه نك بو دلیقانلی ایله پیدا ایتدیکی مناسبته دائر سز بیلدکلرکزی بکا سویلیکز . بن ده بو کیفیت حقنده کی مسموعات ومشهوداتمی سزه آکلاته یم . ایش پك فنا . . ناموس عائله مز محو اولیور . بوکا عاجلاً برچاره بوله لم .

— سنك مسموعات ومشهوداتك اوزون می؟

— اوزون ومهم . . فقط شمدی اوزون سوزك صره سی دکل . . شریف همشیره مزی آلمش کیجه یاریسی کوتوریور . بز بویله آرقه لرندن باقوب طوره جقمی یز ؟ غا بك یأسمدن

چاتلایورم . . سزك آلافرانغه مساعده‌لر کزه . .
تزا کتلر کزه مقابل بو حریفلر قیز قرداشلرمزه
قارشی پك آلاتورقه طوراندیلر پك . .

— بویله یاپمق آلاتورقه طورانمقمیدر ؟

— آی شاشیردم . سوزك ضدینی کوسترمك
ایچون اویله سویلدم . پك قباجه طوراندیلر
دیه‌جکدم . . شمدی نه یاپه‌جغز ؟

— نره‌یه کیدرلرسه تعقیب ایده‌جکز .

— فرض ایدیکز که اویغونسز بر یره کیتدیلر

— تعقیب ایده‌جکز . . .

— فرض ایدیکز که جرم مشهود حالنده
یاقه‌لادق ؟ . .

— اوزمان نه یاپه‌جغمزی دوشونورز . . .

— دوشونورز اولماز . بو فرضیه‌مزی
واقع عد ایله شمدیدن بر قرار ویره‌لی یز . . .

— بو حاله قارشی شمدی عاجلاً بر قرار
اتخاذینه مانع ذهنمده بیك درلو اندیشه وار . . .

— همشیره‌مزی بر فلاکت ناموسدن قورتارمغه
مانع نه کبی اندیشه اوله بیلیر ؟

— اکلاتمسی اوزون . . .

— قیصه جهتنی ترجیح ایده‌لم . بونلری
هنوز جرم مشهود حالنده دکل فقط منتهاسی
اورایه چیقار بر بوله‌ده بولدق . وقت کچیور آغابك . . .
وقت کچیور . . .

ایکیسی ده باشلرینی خندقدن چیقاره‌رق
بیسود بر تلهفله :

— اوز اقلاشمشلر . . . نه یاپه‌جغز ؟ . .

ثانیه‌دن ثانیه‌یه سینیرلرینی استیلا ایدن بر
غلیان شدید ایله ایکیسی ده آن واحدده وهمان
بر چرپیده تربیه‌لی میمون کبی خندقدن دیشاری
فیرلادیلر .

راجی حدتله :

— نه طوریورز ؟ اوزاقلاشیورلر . . قوشه‌لم .
یتیشه‌لم . حریفی تحقیر ایده‌لم . همشیره‌لریمزی
اللرندن آلالم . او ، بر کشی بز ایکی . . . البته
باشه چیقارز .

— یا حریفك سلاحی وارسه ؟

— اوله بیلیر آ . . . اوقابادایی ده مطلق سلاح
واردر . سزده یوقمی ؟

— یوق . . .

— بونوع تحقیقاته سلاحسز چیقیلیرمی ؟

— سن ده وارمی ؟

— بر ره‌وولوه‌رله بر لارقـاسی وار . . .

— امان سـویله‌مه . . . سویله‌مه . . . لاز قاسنی هیـچ سـوم . . . اسمنی تلفظ ایدرکن او سیودی اوجیله دیلم کسیله‌جك ظن ایدرم .

— اغابك سز آلافرانغه‌نك سـاده طعامله تووالت جهتلرینه مراق صاردرمشسکز . . . هیـچ مچ ره‌وورلوه‌ر تعلیملرندن بحث بیـله ایتمزسکـز . اسقریم بیلمه‌ین بر آدم آلافرانغه‌ده (قوم ایل‌فو) بر جنتلمن عد اولنه بیلیرمی ؟

— صحیـح صحیـح ... اوجهتی چوق اهمال ایتدم . بوندن‌صوکره اونلره‌ده چالیشیرز . بن فیلسوفلغی باربارلغه ترجیـح ایدرم‌ده ..

— هنوز زمان اوقدر ترقی ایده‌مدی . دها چوق وقت ایچون قما ایله ره‌وولوه‌رله کوریله‌جك ایشلر وار... مادام‌که انسانلر ایچنده یاشایورز . هرلزومه تبعیت ایجاب ایدر .

— فقط راجی ...

— بیوریکـز . . .

— انسان هرحرکتنی قواعدمدنیه‌یه توفیق ایتملیدر . بوده برمجبوریت انسانیه‌در .

— بز شمدی او قواعده مغایر نه حرکتده بولندق ؟

— کیجه یاریسی کیدوب‌ده برقوالیه‌نك قولندن دامنی آلمق بر (اوم سـیویلیزه) یه یاراشیرمی ؟

— C' est trop de scrupule (بوده فضله قوروتی)

— یوق .. یوق ایی دوشونملی . . . مسئله نازکدر .

— بویله برخصوصده (اوم سیویلیزه) ایچون ایسته‌دیکی کبی شدتله حرکته مساغ قانونی واردر . چونکه مسئله ناموسه عائددر . اغفال ایدیلن قادین همشیره‌مزدر .

— اغفال تعبیرینی قوللانمه... نه معلوم ؟ ..

— اووو ! . .

— اووسی یوق . کیفیت سنك دیدیکك کبی فرض ایدلسه بیله همشیره‌مز مختاریت افعاله مالك برسنده‌در . اونك قونسانتمانی ایله (رضاسیله)

اولان بر خصوصه سن بن نه دییه بیلیرز؟.. دمندن بن ده بویله سنك كبی شدتلی طورانمق ایسته دم اما درین بر ملاحظه نتیجه سنده ینه عقلمی باشمه طوپلادم.

— مثلا بونك كبی غرابو (وخیم) اولورسه؟.. یعنی باكر همشیره مزی بویله كیجه یاریسندن صوكره طاغه، باغه، قیره طوغری آشیریرلرسه بو معامله یه قارشی بزه شی دیر و هر شی یاپه بیلیرز.

— بو خصوصده (قود فرانسه) [١] نه دییور؟..

— نه دیدیكنی بیلمم. بن یالكز شونی سویلرم كه (قود فرانسه) یی شمدی سوزه، هله بو وقت تركلر آره سنده جریان ایدن بر وقعه یه هیچ قاریشدیرمامليدر. بز ماهرله قوزمزی اونك اكلایه جغی بر لسانله یعنی قابا دایجه، پیچغینجه پای ایتملی یز. اوكا قارشی اوله جق معامله ده (قود فرانسه) نك احكامی (نه رمانس دوفو) نك اقوالی، (بارون استاف) ك قوزولافلری هیچ بر یاره ایتمز. شمدی شوراده اوروته سنه (تو) دییه توكورولمش

[١] فرانسه قانونامه سی

قوجه بر یومروق بتون اوروپا قوانین مدنیه سندن زیاده ایشه یارار.. اكلادیكزمی آغابك؟..
هایدی یورویه لم. آرقه لرینه ده بافسه لر اونلر بزی سچه میه جك درجه ده آره مزده كی مسافه آچیلدی. خوش بورونلرینه صوقوله چق قدر یاقلاشسه ق ده مشغولیتدن بزی كوره جك حاللری یوق آ..

— یورویه لم. فقط عقلمده ایكن سویلیه یم. صاقین حدتكه مغلوب اولوب ده سلاح استعمالنه قالقیشمه.. بنم قوماندام خارجنده ایش كورمه..

— پكی اما اغابك ایجاب حال بو... بیلنه مز كه...

— یوق... یوق... هیچ بر معذرت طانیمام..

— بوبك افندیله خانملر نره یه كیدییورلر؟

— شمدی كوره جكز..

— هایدی باقه لم..

كوزلرینی قیپمقسزین بو سودا فراریلرینه دیكمش اولدقلری حالده كیدییورلردی. سكز اون دقیقه قدر یورودیلر. اوكده كیلر تركلانی

بیتیروب سوقاغه ایندیلر . بر قاچ دقیقه صکره اوزونجه بر دیوارك آرقه‌سنه كیزه‌رك كورونمز اولدیلر .

راجی تلاشله :

— اغابك صیقی بورویه‌لم . براز اوته‌ده درت یول اغزی وار ؛ تعقیب انظارمزدن اول اورایه وارورلرسه صوكره نه طرفه صاپدقلرینی كوره‌مییز . خطوه‌لرینی تسریع ایتدیلر . عادتا جمناستیق آدیم كیدیورلردی . دیوار خداسنه، ایلروسنی كوره‌بیله‌جك بر نقطه‌یه كلدیلر . ماهرله قیزلردن اثر یوقدی .

راجی بیوك بر تلاشله :

— بن سزه دیمدمی اغابك ! ایشته اونلری كوزدن غائب ایتدك . قوشه‌لم ... قوشه‌لم .

طبانلری قالدیردیلر . درت یول اغزینه قدر نفس نفسه كلدیلر . سوقاق آغزلرندن دردینی‌ده حدهٔ نظردن كچیردیلر . كیمسه یوقدی .

راجی بودفعه تلاشنه انضمام ایدن بر حیرتله :

— تعقیب اولندقلرینی اكلادیلرده بزه اویونمی ایتدیلر ؟

— ظن ایتمم او قدر مشغول ایدیلركه بزی كوره‌كه هیچ وقتلری یوقدی .

— بونلر یریاریلوب‌ده ایچنه كچمدیلریا؟ ایشته باقكز ؛ بوسوقاقلر منتظم، بونلردن برینی طولاً تعقیب ایتسه‌لر كندیلرینی مطلق كوره‌جكز . یاشو اطرافمزده‌كی خانه‌لردن برینه كیردیلر یاخود شوباغچه‌لردن برینه آتلادیلر

— بلكه فقط بونی نصل كشف ایده‌بیله‌جكز ؟

ایكیسی ده انظار استغرابلرینی اطرافه طولاشدیرمغه باشلادیلر . او آره‌لق اوزون بویلی پوطورلو ألی صوپالی بكجی‌یه بكزر بر آدم پیدا اولدی . ایكی برادره تقربله :

— سلام علیكم . . .

ایكیسی بردن شاشیره‌رق :

— علیكم سلام . . .

— سز نه آرار بوراده كیجه یاریسنده ؟ . .

راجی ره‌وولوه‌رینی یوقلایه‌رق :

— سنك نه وظیفه‌ك ؟ . . سن كیمسك بكجیمیسك ؟

— یوق بكجی . . [illegible]

— پاشانك باغچوانی ایسـك الكده صوپا
ایله كیجه یاریسی بوراده سنك نه ایشك وار ؟

— نه ایشم وار ؟ چالیورلر كیجـه بزم
زەرزەواتلر، یمشـلر . . طاووقلر . . نەوقت
یاقالایەجغم بوخرسزلری كیرەجكم علماه بو صوپا
ایله . . .

واجی بر لاحول ایله باشـنی ایكی طرفه
صاللادقدن صوكره :

— باغچوان باشی هایدی ایشكه برادر. بزم
پاشا ایله، صوپا ایله، طاووقله، سبزەواتله ایشیمز
یوق . . .

— بیلیرم جانم دكاسكـز سز خرسز . بن
آدمك صوراتنه قیافتنه باقار اكلارم كه اونەدر!.
سز زنپارەسكـز . . .

— زنپارەمی یز ؟ . .

— اویلەیا ؟ .

— های فراستكه قربان اولەیم . . . نەدن
اكلادك اەعشقنه ؟

— نیچون اكلامیەجاق ؟ . . بوكیجه ایسته‌میورسكزمی كیرمك (دسپنو)نك اونده ؟ . .

— دسپنونك اوینه‌می كیرمك ایستەیورز ؟

— ها یا ! . .

— آل بوندن‌ده اون پارەلق . . . دسپنو كیم؟
اوی نرەده ؟

آرناوود یوزینی مخاطبلرینه برصورت محرمانەده
یاقلاشدیروب، اونلرك چهرەسیله كندی آرەسنه
ایكی النی بالادخال سـویلیەجكی سوزلرك اهمیتنی
پارماقلرینك اوجنده وزن ایدییورمش كبی اون
پارمغنی اوینانه اوینانه كوزلرینی قیپەرق :

— هانیـا اوقارت قاری . . . قاسـناق
ایشلەیور . . . بویله كچینور . . اویله دكل بن
بیلیورم . . . بوكارخانەجی . . . كیجـه اوده
مسـافر آلیور . اركك دیشی برابر . . . بزم
كوچك بك . ه اوراده كیدییور. پاشانك یاوردە...
(افهام محرمیت ایچون باشنی دها زیادە یاقلاشدیرەرق)
بواقشام سزدن اول براركك ایكی قاری ینه اوراده
كیرمشلر . . .

باغچوانك بواخبار مهمی اوزرینه مفتونله راجینك
آیاقلری صویه ایردی. فقط شدت تأثر و یأسدن بتلری
بكزلری صاب صاری كسیلدی. باغچوانك اك

قابا برصورتله توصیف ایتدیکی اویله فنا بر أوه
لیبه ایله وبیعه بر یبانجی ارککك رفاقتیله ناصل
کیره بیلیورلردی ؟ دیمك كیفیت مأمولارندن ،
دها وخیم بردركهٔ رذیلهیه وارمش. مفتون تأثردن ،
نطقی طوتولمش کبی برحاله كلدی . راجی باغچوانه
قارشی رنك ویرمامكه اوغراشهرق الیله كوستروب :

— دسپنونك أوی شو کوشهیی کچنجه ایلریده کی
او کوچك بنا دکلمی ؟

— یایا ... ایشته اوراسی .. بن بیلیورم امام
نهده اوطوریور . ایستهیورسهکز امام خبر
ویریورم، بزم اغالری ده قالدیریورم، باصدیریورز،
بو چاپقین هانی بواقشام اوراده کیرمش قاریلرله
برابر ...

رذالتك عیوقه وارهجق بر استعداد پیدا
ایتدیکنی کورهن راجی ادارهٔ مصلحت مقصدیله :

— یوق .. یوق .. نهیه لازم ! بو اقشام
او قادینلرله برابر دسپنونك اوینه کیرهن دلیقانلی
بزم اقربامزدندر . کندیسنه نصیحت ویرمك
ایستهیورز ... کورولتی چیقارسه صوکره باباسی،

دویار. ایش فنا اولور. سن مرد بر آدمه بکزییورسك..
سندن کیمسهیه فنالق کلمز ...

باغچوان باشنی ایکی طرفه صاللایهرق :

— حاشا .. حاشا کلمز ... [illegible] آغا
نه لازم بنم بویله ایشلره قارشیورم ...

— تشکر ایدهرز برادر اغا ... سن یاچکل
ایشکه کیت . یاخود شویله آلارغه دولاش
برشیئه قارشمه ... بز بوراده بکلهیهجکز. اونلر
چیقینجه آلوب کوتورهجکز . ایشته او قدر

آرناوود مقام تهدیدده شهادت پارمغنی [illegible]
اوجنه کوتوروب :

— اما نهوقت کورویورم سزده ایچرده
کیردیکز زنپارهلق ایچون بن ده کلیورم سزك
آرقه کدن ...

— کیردیکمزی کورورسهك كل ... بز سکا
طوغری سویلیورز. وبویله سوز ویرییورز ...

— پکی ... پکی ... نه وقت امداد لازم
اولیورسکز .. باغرییورسکز زینل اغا بن
کلیورم ...

— تشکر ایدهرز ..

بو موافقت وتأمینات متقابله‌دن صوکره باغچه‌دن آیرلدیلر. سوداوی مسامرت ومسافرتلره کشاده‌باب اولدیغی خبر ویریلن دسپنونك خانه‌سنه طوغری یورودیلر. راجی کمال تأمله صوردی:

— کوردیککزمی باشمزه کانی اغابك؟ ایلك خطوهٔ تعقیبمزده اوکومزه نه اوجورومار آچیلدی؟..

— صوص راجی ... صوص ...

— ناصل صوص؟.. بو فلاکته قارشی بر چاره بولمق ایچون شو آن قصیراك زیاده‌قونوشمغه محتاج اولدیغمز مهم بر زماندر. بویله بر وقتده صوصولورمی؟

— نره‌یه کیدییورز؟

— خانه‌یی ترصده ...

— یا پنجره‌دن بزی کوروب طانیرلرسه؟..

— طانیرلرسه طانیسونلر. بز اونلردن چکینه‌جك دکلزیا!.. اونلر بزدن قورقسونلر.

— تعقیب ایتدیکمزی اکلارلرایسه بو کیجه هیچ او خانه‌دن دیشاری چیقمازلر ...

— اونلر دیشاری چیقمازلرسه [illegible] کیره‌رز.

— کورولتی اولور.

— هیچ کورولتی اولمه‌دن بویله [illegible] مسئله‌سی تمیزله‌نیرمی؟..

— خایر ... خایر [illegible] مصلحت ایسته‌مم. ماجرا بزه قارشی [illegible] تجاوزده بولونورسه تربیه‌لی، مدنی [illegible] یازاشیر صورتده اصولی دائره‌سنده کندیلرینی دوئلویه دعوت ایده‌رز...

— آغابك بو بیهوده فکرلردن وازکچکز. [illegible] افندی زاده دوئللردن نه آکلار؟ فرض محال اوله‌رق فصل مسئله خصوصنده دوئلویی قبول ایتسه‌ك بیله بونی اجرا ایچون حریفك باشقه تجاوزلرینه، حقارتلرینه‌می انتظار ایده‌جکز. او دیدیککز تجاوز، حقارت واقع دکیلدر:

— اوف راجی بو قدر اوزون ([illegible]) لك صره‌سی دکل. بن ده شمدی بونه تفصیل ایده‌میه‌جکم. بر طاقم دوشونجه‌لرم، حسابلرم

وار، سن سوزیمی دیکله، ایشته اوقدر... برآغا بك صفتیله بونی سکا امر ایدییورم.

بو مجادلاتله دسپنو قادینك خانه‌سی اوکنه کلدیلر. باغچوان زینل انانك روایتنه باقیلیرسه بو قادین سوزده قاسناق اکن حقیقت حالده دیکر کناهلر ایشله‌یه‌رك کچینیر عشق وهوا سمسارلرندن بری ایمش. کیجه‌لری چیفت کلنلره مهماننوازلقده بولنورمش .

اوفاق بر باغچه ایچریسنه مبنی اولان بو خانه‌جکك کوچکلکی، وضعیتی بورانك بك اوغلی سودا بورسه‌لرندن برینك شعبه‌سی بولنمقدن زیاده خصوصی بر دربند اولمسی احتمالنی کوستره‌یوردی. سوقاق جهتنه اولان پنجره‌لرده آیدینلق یوقدی. یان طرف پنجره‌لرینی برپارچه کوره‌بیلمك ایچون سوقاغك اوزون دیوارینی برخیلی آیقیرلامق ایجاب ایدییوردی . مفتون صاغ ، راجی صول طرفه طوغری ایچه آچیلدیلر. نه‌طرفه کیتسه‌لر خانه‌نك آرقه جهت پنجره‌لرینی کورمك قابل اولمیوردی . بو برنجی استکشافدن صوکره ایکی قرداش ینه برلشدیلر . مفتون سوردی :

— نه کوردك ؟

— هیچ بر شی . . . پانجورلر صیم صیقی قاپالی . . . نه آیدینلق کوریلیور نه‌ده خانه‌نك مسکونیتنه دلالت ایده‌جك بر [illegible]

— بن‌ده برشی اکلایه‌مدم، عجبا آرناوودك ظنیاتی ، تعریفاتی یا کلیشمی ؟

— ظن ایتمم، صباحه قدر بورادن آیرلمایز. ایش البته آکلاشیلیر .

— یا بز بوراده بکلرکن اونلر بزجه معلوم اولمایان دیکر بر مخرجدن چیقوب کیدرلرسه؟..

— خانه‌نك وضعیت وحدودینه نظراً یان وآرقه طرفده کی قومشولردن برینك باغچه‌سنه آتلامدقجه دیشاری چیقمق احتمالی یوق کبی کوریلیور...

— خانه‌نك اوبر طرفنی رؤیت قابل اولسه آیدنلق کورمك دکل سس بیله ایشیده‌جکمزی تخمین ایدییورم .

— سز بکا بر پارچه اوموز ویرسه‌ [illegible]
بن دیواردن ایچری آتلایه‌بیلیر [illegible]

سالماً كوشكه عودتلرينى يالكز انظاريمزله تعقيب ايتملى بز ...

— امان اغابك بنى چاتلاتمايكز . شوراده باغچوانك كاركه نامنى ويرديكى بو رذالتخانه‌دن كيجه ياريسى بر چابقين جريفله برابر چيقان قيزلرك ولو بلا جرح وتام الاعضا اوله‌رق خانه‌لرينه دونوشلرينه «سالماً عودت» تعبيرى قوللانيله بيليرمى؟

ديوارك اوكنده بويله حرارتلى سويلنه‌رك بش آشاغى بش يوقارى كزنمه‌لرى خانه‌ده كيلرك انظار اشتباهنى جلب ايده بيليردى. اوساعتده اونوعدن بر أوه كيره‌نلرك خارجه قارشى دائما متيقظ وقوشقوده بولنه‌جقلرى دركاردر . ايكى قرده‌ش آغير آغير سوقاغك جنوب جهتنه طوغرى يوروديلر .

شيمديكى زنكينلر اسكى حسنات ومبراتك كوكنى قوروتدقدن صوكره خيرات تأسيسندن بوسبوتون كيرى قالمدقلرينى كوسترمك ايچون سوزم اوكا اورايه بورايه چشمه‌لر ، يالاقلر انشا ايتديرييورلر . اره‌ن كويى جهتلرى متمولاننك اثر فتوتلرى اولان بوچشمه‌لر جداً شايان نظر ،

محرمانه برقاچ سوزدن بزم ايچون بيوك حقيقتلره ايرمك احتمالى واردر .

— اولماز . . اولماز . . .

— نه‌دن ؟

— ايچرى كيرمامك ايچون آرناوودله معاهده‌مز وار ...

— آدم سن ده ايجابى تقديرنده برلين معاهده نامه‌سى بيله بوزيليور ، بى حكم قاليور ...

— بو برلين معاهده‌سنه بكزه‌مز . حريفك النده‌كى صوپانك معاهده احكامنك تطرق خللدن وقايه‌سى ايچون بر ضامن مادى اولديغنى اونوتماملى‌در . برلين معاهده‌سى بزم محافظهٔ عهدى متكفل قوتمز اولمديغى ايچون ، اويله اولدى . اوصوپايى ، سن ده ره‌وولوه‌رى قاپى چكنجه رذالت ، فلاكت عيوقه وارر . ايچريده‌كى قادينلرك برى همشيره‌مز ديكرى تيزه زاده‌مز اولديغنى خاطردن چيقارماملى‌يز . حتى بكاقاليرسه بز شورايه بريره كيزلنوب اونلرك خانه‌دن چيقمه‌لرينى بكلملى ، بوراده‌كى موجوديتمزدن قطعياً سر رشته ويرميه‌رك قيزلرك

واسلافله اخلاف بیننده‌کی فرق مروت وقدرته برمعیاردر. شرقده چشمه دیجه کوز اوکنه او مکلف، اومنقش، مذهب، مطرز، اوزون صاچاقلی صیوانلی، کنیش یالاقلی، کورول کورول شاراتیسیله آذان عطشانی اوقشایان، ونام بانیلرینك رحمتله، منتله یادینه بادی او خیرات لطیفه کلیر..

ارەن کوینده شمدیکی اصحاب خیراتك چشمەلری اویله دکل.. برمجیدیه، برآیینه طاشی، قرق غروشه بر یالاق، صفر نومرو بر سماور موصلوغی، برقاچ طوغله، بر پارچه خرج، بر کونلك دیوارجی یومیەسی. بر قوزو زنجیری اوجنه مربوط پورسان دیدکاری او سترلی معمولاندن بر مشرابه... ایشته سزه یارین اخرتده جلب شفاعته وسیله اولەجق برمؤسسهٔ خیریه... بانی، استحقاق مثوباتنه نائلیتده برذهول معنوی وقوعی اندیشەسیله بالای مؤسسەسنه نام مبجلنی حك واوزرینی تذهیب ایتدرمك جهتنی ده اهمال ایتمیور.

آشاغی‌یه طوغری براز دها ایلریلدیلر. تملری آتلمش برپاپی اوکنه کلدیلر. سوقاغك

کنارینه ذوکولمش ایری ایری دیوار طاشلری کوردیلر. بونلردن برینك اوستنه مفتون، بر دیکرینه راجی اوطوردی. کیجه معاشقلرینی قاچیرمامق ایچون ایکیسی‌ده کوزلرینی معهود خانەدن آییرمیورلردی. برر سیغاره یاقدیلر. بیوك برثقالت درونله قاپلرینه صیغماز برحال پیدا ایتدیلر. شمدی همشیرەلری او خانەدن عاشقیله برلکده دیشاری چیقنجه نه یاپەجقلردی؟ بو او قدر وخیم وعین زمانده اوقدر نازك برمسئله ایدی که نه معاملەده بولنەجقلرینه دائر قونوشمق بیله شمدی بوماجرانك تزییدوخامتنه سبب اولەجقمش کبی براحتراز کسیلدیلر. بو حال کندیلکندن [illegible] برصورت جریان آلەجقسه اوکا انتظارآیعنی تصادفه تسلیمیتله بکله‌دکلرینی کوستریر برر وضع متوکلانه پیدا ایتدیلر. فقط برمدت صوکره راجی یوره کندن قوپان بر فورانی ینەمز اولدی. کوپورمش بر بوغا کبی باشنی هوایه دیکەرك اکلاشیلماز بر شیلر خورداندقدن صوکره یومروغنی قالدیروب طاشلره طوپراقلره اورییور، صانکه بو صورتله بر دشمن غائبی أزمك تپەلەمك ایستەیوردی.

مفتون قرده‌شنك آن بآن شدتی آرتان بو غلیانلرینی كورونجه ارتق طیانه‌میوب صوردی :

— اویله نه اولیورسك راجی ؟

راجی درجه‌ٔ شدتی كیجه پك فرق اولنه‌میان بر نظرله آغا بكیسنی مأیوسانه بر سوزدكدن صوكره :

— نه‌می‌اولیورم؟ بوغازمده.. همان دیلمك آلتنده طولاشان... شمدی اغزمدن قاچیره‌جغم ایكیمزك آره‌سنده‌بر طوپ‌طراقه‌سیله كورله‌یه‌جك مدهش بر سر... فنا بر خبر وار . . . ایشته آرتق اونی ضبط ایده‌میورم.

مفتونك یوزینه بر صولغونلق ، وجودینه بر كسیكلك كلدی . مهتز بر صدا ایله :

— چكنمه سویله ... خبر ویره‌جكك فلاكت نه قدر بیوك اولورسه اولسون بونی استماع ایچون بنده‌ده اوقدر بیوك بر متانت كوره‌جكسك . . .

دیدی .

راجی كوزلرینی یره دیكوب هر هجایی آغیر آغیر تلفظ ایده‌رك :

— لبیب، ایله ربیعه كچن كونی كیزلیجه استانبوله كچمشلر ... بك اوغلنه چیقمشلر ... بر قادین دوقتوره یعنی ابه‌یه مراجعت ایتمشلر...

بو صوك جمله‌ٔ مدهشه اوزرینه ایكی قرده‌ش آره‌سنده‌درین برسكوت واقع اولدی. اللرنده‌كی باستونلرینك اوجلریله طوپراغك اوستنه كیجه سچلمز ایه‌روغلیفلر، آكلاشیلماز بر طاقم اشكال عجیبه چیزه‌رك صانكه ارضه تودیع اسرار ایدیورلریاخود بوفلاكته قارشی اتخاذایده‌جكلری خط حركت معماسنی، بو مسئله‌ٔ مشكله‌یی غیر مأنوس برنوع جبرك علامات عجیبه‌وفوق‌الطبیعه‌سیله حله اوغراشیورلردی . نهایت مفتون باستوننك اوجنی یردن قالدیروب قطعیت افاده‌دنده اور-كویورمش كبی بر مبهمیتله صوردی :

— عجبا هانكیسی ؟..

— اونی آكلایه‌مدم . . . بو ایشه هنوز بر قاچ كون اولی برتصادف‌یاردمیله مطلع اولدم. بر زماندر پك متألم برحالده‌یم . كیجه‌لری اویویه-میورم . ارتق هیچ ایشلرینی براقیورم. تحقیقاتمك بو مهم قسمنی یاقینده اتمام ایده‌جكم .

مفتون بردنبره الکتریقله تحرك ایتمش کبی، باستونك اوجیله طوپراغك اوزرنده بیوك بر قوس رسم ایتدکدن صوکره دکنکی یره آتوب اللری باشنه کوتوره‌رك ، مهم بر تخطرده بولندیغنی کوستر صورتده آوجی ایچنده بر قاچ دفعه اللنی صیقه‌رق :

— قضازده اولان دبیغه‌در ظن ایدرم .

دیدی .

راجی‌ده ، اغابکی سنك بو کشفنی استناد ایتدیردیکی وقعهٔ مخطره‌یی صوره‌میه‌جق درجه‌ده صانکه بر بطائت فکریه بر یورغونلق حاصل اولمشدی . ایکی قرده‌ش اوقدر دالمش ایدیلرکه یانلرینه قدر صوقولان زینل اغانك ورودندن خبردار بیله اوله‌مدیلر . وظیفهٔ ترصدلرینی‌ده همان بوسبتون اونوتمش اولدقلری بر صره‌ده آرناوود النده کی صوپایی (کوم) دیه شدتله یره اوردقدن صوکره :

— بره نه اوطوریورسکز بوراده بویله ؟

راجی بو اخطار ماکهانی اوزرینه برازعقلنی باشنه طوپلایه‌رق :

— چیقسونلر دیه بکلیورز . . .

آرناوود بر قهقهه صالیویره‌رك .

— کیم چیقسونلر ؟ . . چیقشدلر اونلر . . سز شاشقینلر یوق خبریکز . . .

بو صوك اخطار ایکیسنی‌ده بوسبتون شاشیرتدی . زینل اغا ایله اوندن زیاده مجاوبه‌یه لزوم کورمیه‌رك ایکی قرده‌ش آو قوقوسی آلان حیوانلر کبی باغچوانك اشارت ایتدیکی جهته وار سرعتلریله بر صالدیردیلر . بوقدر تلاشله نه یاپمغه کیتدکلرینی ایکیسی‌ده بیلمیوردی . مفتون راجی‌یی ذهننده معقول بر قرار ویرمش ظن ایدییور ، راجی‌ده اغا بکیسی حقنده عین قیاسده بولنیوردی .

آرناوود ویرمش اولدیغی ایلك سوزده‌کی ثباتنی کوستردی . پك آچیق مسافه‌دن تعقیب ایدییور ، یا کارینه صوقولیوردی .

ایکی قرده‌ش اوسرعتله کوشه‌یی دونوب ، او اوزون دیواری‌ده بوینه قطع ایتدیلر . تارلایه آتلادیلر . آرتق شفق‌ده آتمشدی . مشرقدن طاغیلان خفیف بر نور مغربده‌کی مهتابی طونوقلاشدیرییوردی . کوبا کونشك پیشدارلری ظن

زوالّی برقاچ پارچه خفیف بلوط تاللری [illegible] یوکسلوب افقه یاییلدی . شمالدن موسمه نسبتله سرینجه بر روزکار اسیور ، هرطرفدن ژالەلر پارلدایوردی . تارلانك تا وسطنده جسامت طبیعیەلرینك همان نصفی قدر کوچولمش ایکیسی بیاضلی . بری سیاهلی اوچ انسانك سرعتله یورودکاری کورولدی .

معقبلر نفسلری نفسلرینه یتیشەمیەجك بر حالده تضعیف سرعته اوغراشەرق بایردن اینن برصو جریانیله کیدییورلردی . مسافەیی یاری لاینجه راجی :

— طوریکز ! .

اخطاریله برنعره آتدی .

اوکده کیلر شاشەلادیلر . همازدونوب آرقەلرینه متلاشیانه برنظر فیرلاندیلر . مفتونله راجی یی او خلجان ایچنده ، کورونجه وهلةً یت کسیلوب بلاحرکت قالدیلر . نعره برکره راجینك اغزندن فرلارقدن صوکره بونك موافق برحرکت اولمدیغنی مفتونله برابر دلیقانلی کندیده اکلادی اما ایش ایشدن کچمشدی .

شمدی همشیرەلری وعاشقیله پك مؤلم بر مواجهه وقوع بولەجقدی . بوغایت آغیر بر ناموس مسئلەسی ایدی . کیفیت نزاکته ، ملایمته صیغار نوعدن دکلدی . باشلاندینی کی بو ایشی ینه بویله سرت بیترمك ایجاب ایدییوردی . دها طوغریسی اقتضای حالی دفعةً تعیین ایدیویرمك جداً مشکللشمشدی . شمدی بو کستاخ عاشقك غیرتلاغنه آتیلەرق یرەیاتیرمق ، قیزلرەده کوزلجه برصوپاچکمکمی لازمدی ؟ راجینك نیتی بویله ایدی .

قیزلر برقاچ ثانیه صوکره ایلك شاشقینلقلرندن آییلنجه آچیلەجق بومحاکمه ، بومخاصمهٔ مدهشەیه قارشی بالکز عاشقلرینی وکیل براقوب کندیلری کوشکه طوغری فرار ایتمك عزمیله اوطرفه شتاب کوستردیلر . فقط ماهرك بر اشارتی اوزرینه ینه طوردیلر . جزئی مدت صوکره بشی‌ده یوزیوزه کلدیلر . هم فرط خلجان همده شدت تعقیب تأثیرات مضاعفەسیله ایکی قرنداشك کوکسلری استیعابی درجەسنده هوا آلەمیەرق چابق چابق اینوب قاباران بررکوروك حالنه کیرمش ، کوزلری

خانه‌لرندن بر از دیشاری فرلامش، یوزلری موصمور کسیلمشدی .

بشیناك‌ده یکدیکرینه قارشی ایلك تماطیٔ انظاری پك مؤلم اولدی . ایکی قرده‌ش‌ده‌ده عادتا بر نوع حالت افتراس پیدا اولمش کبیدی. هله راجی اغزندن زیاده بورنندن صولویه‌رق ماهرك اوزرینه مهیای هجوم اولدیغنی کوستررارتعاشلرله صارصیلوب طورییوردی .

عاشقلریله بویله لیلی سیرانلرده شمدی‌یه قدر تعقیبه، تهدیده اوغرامقسزین کیم بیلیر قاچ دفعه صیزلتیسزجه موفق اولمش بولنان کوچك خائنلر بو کیجه‌کی اکلنجه‌نك بویله برصباح مشئومله اختتامنه یعنی جنایتلرینك اوزرینه کونش طوغمسنه قارشی نه دییه‌جکلرینی، نه دوشونه‌جکلرینی شاشیرمشلردی. نتیجه‌نك آلمق استعدادینی کوستردیکی رنك مظلم دها زیاده کوزلرینی قرارتیوردی. ایلك تلاقیٔ انظاردن صوکره کوزلرینی یره ایندیردیلر. ایکیسنك‌ده یواش یواش دیزلرینك باغی چوزیلیور، وجودلرینی برلرزه استیلا ایدییور، دوشه‌مك ایچون بر برینه طوتونمغه، بر نقطهٔ استناد آرامغه اوغراشیورلردی .

راجی اغلامه ایله ابتسام آره‌سنده عجیب برانبساط چهره ایله بردنبره یومروغنی قالدیروب ماهره صوردی که :

— بافسه‌که آرقداش ! .. سن کیمسك ؟ . بووقت رفاقتکده بولنان بوقادینلر کیم ؟

بوسؤالك همان اشتعال مضاربه‌یه برفتیل خدمتی کوره‌جکنی حس ایدن مفتون راجی‌یی قولندن چکوب :

— سن شویله طور . بوراده بن وارکن سکا سوز دوشمز .

اخطار آمرانه‌سیله قرده‌شنی بری طرفه آلدی. بوایکی قرده‌شك مورارمقلرینه بدل ماهرده صاپ صاری کسیلمشدی. طوپراقلردن طاشلردن حالنه انصاف، استمداد آرارکبی نامعین شاشقین دالغین برنظرله اطرافنه باقینیوردی .

مفتون راجی‌یی ایلك صولت شدیده‌سندن منع ایتدی . فقط شمدی اونك یرینه نه دیمك، نصل ادارهٔ مصلحت ایتمك لازم کله‌جکنی کندی‌ده بیلمیور، تعیین ایده‌میوردی .

بوایکی مدعیٔ ناموسك هدف غیظ و تلعینی

اولان ماهر خصملری طرفندن تعیین ایدیله‌جك
مجازات عادلانه‌یه منقاد اولدیغنی کوسترر بر روی
تسلیمیتله بیوتنی آکدی .. بر مدت بکله‌دی .
راجی ینه کوپورمك علائمی ارائه ایدرکن مفتون
آغیر، کسیك مهتز بر صدا ایله باشلایوب :

— برادر .. افندی .. بیانه حاجت یوق ...
شو آنده بینمزده فصللی ایجاب ... ایدن .. بر
ناموس .. مسئله‌سی وار ... فقط چوق شکر
هپمزده مدنی آدملرز . حدتله، شدتله، وحشتله
حرکته لزوم یوق ...

راجی همان سوزه آتیله‌رق :

— بو یاپدیغکز عادتا بر *Sermon* در. تحقیر
دکل ... حال بوکه «برادر افندی» نامنی ویردیککز
شو چاپقین حریفك ناموس عائله‌مزه قارشی کوستر-
دیکی تجاوزه بوقدر صورت لینه‌ده مقابله ایدلمز .
بوکا اعتدال معامله دکل، عادتا مسکنت دینیر ...

مفتون معنالی معنالی کوزلرینی سوزوب اشارت
پارمغنی آغیر آغیر اغزینه کوتوره‌رك راجی‌یه
سکوت امری ویرر ... برادرینك بویله اعتدالپر-
ورانه، مصلحانه طاورانمه‌سندن [illegible] اولدیغنی

راجی هنوز بیلمیوردی . مفتون مناسز حدتلره،
شدتلره مغلوبیت یوزندن بتون بتون خسرانه
اوغرامه‌دن ایسه، ایچنده بولندقلری اونازك آن
بحراندن استفاده ایده‌رك بتون امللرینه قارشی
بر باب موفقیت آچمق ایسته‌یوردی که او ده لاقردی‌یی
بر طاسمه کتیروب ده بو مسئله‌نك انجق لیبه‌یی
نکاحله آلمسیله قاپانه بیله‌جکنی بر صورت ضمنیه‌ده
اولسون قاسم افندی زاده‌یه آکلاتمقله قابل
اولمسنی ایدی . بناء علیه راجی‌نك [illegible]
کسیلدکدن صوکره دیدی که :

— بیوك بر فنالق وقوع بولمش . شمدی
هپمز بردن تدبیرسزلك، اداره‌سزلك کوستروب
بو فنالغی بتون بتون بیوتمه‌دنسه بونك اهون جهتنی
ترجیحه یول آره‌یالم ...

ماهر هر نه صورتله ایسترلرسه صاحه یاتمغه
حاضر اولدیغنی کوسترر بر وضع مسترحمانه ایله
کوزلرینی یره اکوب :

— بو مسئله‌ده ظن ایتدیککز کبی بر ناموسسزلق
یوقدر . بو اسنادی نه بن قبول ایدرم نه ده همشیره کز .
ماهرك بو مدافعهٔ طفولانه‌سنه قارشی راجی

ینه ضبط لسانه تحمل کوسترەمیەرك برصدای استهزا ایله :

— بومسئلەدە ناموسسزلق یوقیدربیوردیکز؟ ناموسسزلغی سز ماندا کبی ، دوه کبی ، فیل کبی بوینوزلی، هورکوجلی ، خورطوملی مجسم ، ذیروح، اوینار، صیچرار، چیفته آتار برمخلوقمی ظن ایدرسکز؟.. خایر.. خایر... ناموس بوقدر جسمانیتله کوزه چارپار برشی اولسه ایدی چوق کیمسەنك قویاسی میدانه چیقاردی. « ناموس » غیرمجسم براسم ، بر وصف موهومدر . اکثریا بعض کیمسەلردەکی وجودیله عدمی زور فرق اولنور. فقط اربابنجه بونك برحدی واردر. عندی تلقیاته کله‌مز. بیقلی قوصقوجه بر آدم اولمشسکز هنوز ناموسك نه اولدیغنی بیلمیورسکز ... سزه یبانجی اولان برخانەدن کیجه یاریسی ایکی نیزی بردن آشیروب دسپونك خانەسنه کوتورمکه عرضه،ناموسه تجاوز دیرلر. بویله ادیبانه لساندن برشی اکلایەمیورسەکز بن سزك کاغخان بکی دیلنەدە واقفم . اوصورتلەدە قونوشەبیلیرم . اوندندە آکلامامقدە اصرارایدرسەکز (دەوولووله

قمانك بولندیغی یرلری اشارت ایدەرك) بویله وسائط بیانه مراجعت ایدەرز. بونلرله قونوشورز.

ماهرك چهرەسی یواش یواش صاریلقدن پنبەلکه تحول ایدەرك :

— افندم عفوایدرسکز . جهالت.. سودا.. صبرسزلق ...

سوزلرینی اغزندن قاچیردی .

زواللی سودازدەنك ابلهجه صرف ایتدیکی بو (صبرسزلق) کلمەسندەو قتندن اول تطییب ایدلمش احتراصات عاشقانه مآل ضمنیسی آکلاشلدیغندن ارتق واجی‌دە تحمله طاقت قالمدی. تپەلمك ایچون ماهره برحمله کوستردی. وخامت نتیجەیی حس ایله قادینلر برچیغلق صالیویردیلر. فقط مفتون برسرعت برقیه ایله مضاربینك آرەسنه آتیلەرق قردەشنی صیقی صیقی یه کوکسلەدی. او آن سریعدە ایایله ماهرك آرەسندە کوزله قاشله برقاچ اشارت تعاطی اولندی. مفتونك حیلولتیله حملهٔ خصمندن مصون قالان ماهر بردنبره آرقەسنەدونوب وارقوتنی طبانلرینەویرەرك طریق فراره آتیلدی . مفتون، برادرمتهورینی ایکی قولنی قوتوق آلتلرندن صوقوب

آرقەسندە صیم صیقی کتلەمك صورتیلە کوکسلەمش اولدیغندن راجینك مفتونی یرە یاتیروب پك چوق طارطاقلامە ایلە خرپالامادقدن صوکرە قورتولەبیلەسنە امکان یوقدی . بر ایکی شدتلی صارصیلتی یە جرأت ایتدی . فقط مفتون الیم برلسان توبیخلە :

— بو کونە قدر حقمدە فوق العادە براعتنا ایلە کوستردیکك حرمت دادرانەیی دیمك شمدی آیاقلر آلتنە آلوب بکا عصیان ایدییورسك . . یوق راجی یوق . . . انسانلقدن بتون بتون تعری ایلە بنی بوراده ایجە تپەلەمدکجە المدن قوتولەمازسك .

بو اخطارات قطعیەیە قارشی اطاعتدە مضطر قالان راجی بر تلهف شدیدلە خصمنك ارقەسندن :

— قاچ آلچاق قاچ . . . سکا ایندیرەمدیکم یومروقلرك بو غلیان حدتلە شریك جنایتك اولان بو قیزلرك قفالرندە پاطلایەجغنی دوشونمەدن سن یالکز خلاص نفسکە اوغراش . . . قاچ . . . جبین . . . قاچ . . . ملعون . . .

مفتونك بر اشارتی اوزرینە قیزلر کوشکە طوغری قوشمغە باشلادیلر . راجی یە کوپورەرك :

— آغابك براق بنی باری شو قحبەلری اولسون تپەلەیەیم . تکمیل اعصابمی ، طمارلریمی استیلا ایدن بو حدت وجودمدە قالیرسە بر زهر مهلك کبی بنی اولدیرر . بر ناموسلی آدم هلاك اولەجغنە براق بر ایکی ناموسسز کبرسك . . .

— خایر هیچ کیمسەنك کبرمسنە لزوم کورولمەدن بو مسئلە فصل اولنور . . .

— فقط اغابك بیلمیورمیسکز کە . . بو قیزلردن بری کبەدر ؟ . . .

— بیلیورم .

— آه بلکە ایکیسیدە کیم بیلیر ؟

— احتمال . . .

— احتمالمی ؟ آه بو حاله نصل تحمل ایدییورز ؟ . . . (ساووار ویوری) بویلەمی دییور ؟ (تەرمانس دوفو) بونیمی توصیه ایدییور ؟ (قودفرانسه) بوکبی احوالە قارشی صبر ، مسکنت ، سکوتمی امر ایدییور ؟ .

— (ساووار ویوری) بوکبی رذائل

عاشقانه‌دن بحث ایتمز. (نه‌رمانس دوفو) عادات حسنه‌و تربیهٔ قومیه مشوقیدر. جنایاتدن دم اورماز. (قودفرانسه) بویله ناموس مسئله‌لرنده بعض آنلره مخصوص جوازلرده بولنور. فقط بو خصوصاتده پك دقیقدر. بز مدنی آدملرز. مجازات کیفیه، ایله قتل ایله جرح ایله تسویهٔ مصلحت بزه یاراشماز. بوکبی احوالده هر فرد بولندیغی مملکتك قوانیننه تبعیته مجبوردر. کیمسه شخصی اجرای عدالت ایده‌مز. آلکساندر دومافیسك مشهور بر پیه‌سنده‌کی « بویله بر قادینی نه‌یاپملیدر؟ » سؤاله جواباً Tue - la یعنی «اونی کبرت» دیه حایقرمه‌سی، بویله شدت کوسترمه‌سی شمدی پك زیاده مؤاخذه ایدیلیور. بویله چوجقجه متجاوزانه حرکت ایتمکله قرارلریمی، ایشیمی نه قدر بوزدیغکی بیلسه‌ك.

— آمان اغابك شمدی یاسمدن، حدتمدن چاتلارم. متجاوزانه حرکت ایدن بزمی‌یز؟ یوقسه اومیدر؟

— ماهر نه لساناً نه طوراً هیچ بر تجاوزده بولنمادی. [illegible] نه‌یه قرار ویرسه‌ك اونی قبول ایده‌جکه بکا سوز ویردی. سن ایشی بوزدك. برباد ایتدك.

— اوادبسزك ناموس عائله‌مزه بو تجاوزندن صوکره برده بزه قارشی طوروب‌ده جهالت، سودا، صبرسزلق کلمه‌لرینی کمال استهزا ایله تفوهنه ناصل تحمل ایدیایر؟

— او کلمه‌لری ماهر مقصد استهزا ایله سویلمدی. شاشقینلق دها طوغریسی بلاهت اثری اوله‌رق صرف ایتدی.

— بنم سویلدکلرمدن زیاده سز اومرداراك سوزلرینی حسن تأویله میال بولنیورسکز.

— بو ماجرا عدلیه معرفتیله وهله سلاح ایله هیچ تسویه ایدیله‌مز. بو خصوصی بکا براق. بو ایشی بر صورت مصلحانه‌ده تسویه ایده‌جکمه [illegible] لاندیرمق دکل اورت باص ایتمك لازمدر.. بنم ده البته بیلدیکم، دوشوندیکم برشی وارجانم. اویله اوفکه ایله آصارمله کسرمله ایش کورولمز.

— یارین اوبرکون باشمزه ویرانق، ویرانق باغران بر پیچ چیقارسه بو ایش ناصل اورت باص اولور؟..

— شمدی بولاقیردیلرك لزومی یوق. بو مصلحتی

تسویه ایده‌جکمه بن سکا سوز ویریيورم. سن ده شمدی أوه کیدنجه بر کورولتی چیقارمیه‌جغکه بکا سوز ویره‌جکسك . قیزلری اینجه‌دن اینجه‌یه استجواب ایتمه‌م لازم کلیور . بنم پلانمی بوزمه... بو بابده بکا قطعیاً سوز ویرده یقاکی براقه‌یم .

راجی سکوت ایتدی . مفتون ینه اصرار ایله :

— نه سکوت ایدییورسك ؟ شمدی سنك یقاکی براته‌یم ده اوفکه‌کسنی هانکی مهلکه‌یه سوق ایدرسه اورایه آتیله‌رق هم کندیکی، هم قیزلری، هم ناموس عائله‌مزی هرشیئی محو ایت، اویله‌می؟ اگر چیلدیردکسه سویله راجی ؟.. اولا سنی بر دارالشفایه قاپاده‌یم صوکره ایشیمی کوره‌یم ... هایدی سوز ویر ...

— ویریيورم . !

— ناموسك اوزرینه یمین ایدییورمیسك ؟

— اوف آغابك ... سوز ویریيورم. ایشته بونکله اکتفا ایدیکز .

— یوق... یوق ... بوقدر مهم بر مسئله‌ده بن چوروك بر سوزله اکتفا ایده‌مم. بوندن صوکره بر کورولتی چیقارمیه‌جغکه .. بن هرنه‌یه قرار

ویررایسه‌م اونی اجراده بکا معاونت ایده‌جککه یمین ایسترم ...

— پکی ایدرم . فقط بو مسئله‌ده تحملمك فوقنده بر ناموسسزلغه ، بر حقارته ، فلاکته اوغرارسه‌م بو ایتدیکم وعد یمینك نه‌یه منجر اوله‌جغنی بیله‌مم . فقط هرحالده ویردیکم سوزی طوتمغه اوغراشیرم . آغابك سزده نه‌قدر مشکل، آغیر بر وظیفه، مسئولیت وجدانیه آلتنه کیرمش اولدیغکزی کوزلجه موازنه ایدیکز . بو ایشی باشارامامقدن تولد ایده‌جك فلاکت عظیمه‌مزی بر کره کوز اوکنه کتیریکز ...

١١

مفتون بو ایشی حسن صورتله تسویه خصوصنی برادرینه قارشی درعهده ایتدی . فقط بو امر مهمی بر حسن خاتمه‌یه ایصال ایچون کندینك ده معین ، امین بر پلانی یوقدی . چونکه هنوز برقاچ ساعت اول مصادف اولدیغی بو حادثهٔ مهیجه‌یه قارشی اخذ تدبیر وقرار ایده‌بیلمکه وقت اولمدی که... اونك املی قاسم افندینك قزی ادیبه‌یی

کندی آلمق، همشیره‌سی لبیبه‌یی ماهره‌ویرمکدی. ایشته اوقدر.

مفتون بو امله وصول ایچون، بر طریق مناسب کشف وتهیه‌سنه اوغراشیرکن اوته‌کیلر ایشه او قدر فنا بر طرفدن باشلامشلر ایدی‌که کندیسی بو کیفیته هانکی اوجندن یاپشه‌بیله‌جکنی شمدی شاشیردی قالدی. همشیره‌سیله ماهر دها اورته‌ده قول یوق یورطه یوق ایکن کلین کوکی اولمشلردی. مسئله‌نك وخامت آتیه‌سی بونا بوسم عجزلانه کلین کوکیلك کوستره‌جکی نتایج مؤسفه‌نك درجاتنه نظراً آکلاشیله‌جقدی. نه اولورسه اولسون هرحالده اولا راجی‌یی اداره لازمدی.

کوشکده بیوك والده شکوره خانم صباح نمازینه قالقمش، عقیق تسبیحنی سجاده‌نك ایچنده بوله‌مایجه اکثریا لبیبه‌نك، کراتله وقوع بولان تنبیه خلافنه تسبیحك بوسکولیله کدی یاوریسنی اویناتمغی عادت ایدیندیکنی بیلدیکندن تسبیحنی صورمق ایچون تیزك اوطه‌سنه کیتمش بتاغنده بولمینجه. یعنی کوروبجه مراق ایتمش، لطیفه خانمی اویاندیرمش،

اوك هرطرفنی آرامشلر لبیبه‌یی بوله‌مدقدن بشقه ربیعه‌نك ده یرنده یللراسدیکنی اکلاشلمش، اونك والده‌سنی ده دوشکندن قالدیرمشلر. مفتونله راجینك ده خانه‌ده بولنمدقلری میدانه چیقمش تدقیق کیفیت ایچون النی‌یی ده اویاندیرمشلر. فقط اقشامکی یورغونلقلردن طولایی بی‌تاب دوشن ظرافتله شعبانی اویله دورتمکله طارطاقلامقله دوشکلرندن قالدیره بیلمك قابل اوله‌مامش.

خانه خلقی بو تلاشده ایکن کوچك خانملر آلی آل موری مور، پرخلجان، رعشه‌دار بر حال مؤسفده کوشکدن ایچری کیرمشلر. هر آغزدن قوپان بریاپلیم تکدیره، مؤاخذه‌یه هدف اولمشلر. بربری آرقه‌سندن یاغان سؤاللرك مجموعنه بر جواب مسکت اوله‌رق:

— نه طاریلیورسکز؟.. اغابکلرمزله برابر ایدك. نره‌یه کیتدیکمزی اونلردن صورکز...

سوزلرینی صاووره‌رق، اوت بو جسارتی کوستره‌رك اوطه‌لرینه چکلمشلردی.

مفتونله راجی خانه‌یه کیردکلری زمان افراد عائله‌یی ایشته بویله مهم براجتماع حالنده بولدیلر.

لطیفه خانم اوغللرینه همان دهن کشای تعذیر اوله‌رق :

— مفتون نره‌ده‌سکز بو وقتلره قدر؟ اوللری بویله طیشاریده صباحلادیغکز زمان نوا بکك اونده قمار اوینادیغکزی بیلیردك. قمار اویونی ده ایی برشی دکل اما هایدی نه‌ایسه مراق ایتمزدك. شمدی قیزلری‌ده برابر کوتوریورسکز . . . اونلرله برلکده قماره کیدلمز، ار ککجه باشقه بریره هیچ کیدلمز، نره‌یه غائب اولیورسکز ای عشقه؟. هپ بو تحف معرفتلری، عادتلری فرنك کتابلرندنمی بولوب چیقاریورسکز ؟

بیوك والده شکوره خانم ملایمت ایچون هر صباح قوللاندیغی کلبشکرك اوستنه یاریم بارداق صو ایچدکدن صوکره :

— چوق شکر قیزلر بولندی. نقطه‌نم تسبیح میدنده یوق . او بیچ قوروسی کدی یاوریسی آلیشدی یا کلوب سجاده‌دن آلمش کیم بیلیر هانکی دلیکه کوتورمشدر .. قیزم لطیفه نافله یوره‌جکنی اوزمه.. سن نه قدر سویلنسه‌ك اونلرینه بیلدکلرندن شاشمازلر . بو برنجی ایکنجی کیدیش دکل که . بن

قیزلری قاچ دفعه‌دردوشکلرنده بوله‌مدم. ایشك بویله اوزایه‌جغی عقلمه کله ایدی بو کیجه سیرانلرینك صاییسنی بیلمك ایچون چتله‌طوتارده بو کون سزه حساب ویروردم . های ربم اسیرکه‌سین . بز کنجلکمزده اقشام اوستی اون بردن صوکره چارپیلیرز دییه قورقودن باغچه‌ده‌کی انجیر اغاجنك یاننه قدر کیده‌مزدك . بونلر کیجه یاریسی دوشکلرندن قالقوب غالبا فنار باغچه‌سنی فلان بویلایورلر... نه چارپیلدقلری وار .. نه برشی... بیلمم یکی زمانك جنلری شیطانلری‌ده انسانلری کبی دکیشدیمی نه اولدی ؟.. یوقسه اولدن « چارپیلیرسك دیشاری چیقمه » دیه بزیمی آلداتیرلرمش ؟.. مکرسه وقتیله بزده نه آلیق‌مشز نه آلیق... [illegible] دنیایه شمدی کلملی ایمش ... بویله قورد قوش اویقوده ایکن دوشکنی براقوب ده چفته حوضلره، فناره کیتمه‌نك صفاسنی بزده ایشته اوزمان آکلاردك ... شو بزم ظرافتله‌شه‌باندن نه‌اومارسکز؟.. ایکیسی قول قوله شو باغچه‌یی درت دولاشمدقدن صوکره دوشکلرینه کیروب یاتمازلر... آیاوروم...

آقوزوجغم بو اوده سندن بندن باشقه اقشامدن اویویان یوق ...

قیزلرك بویله دوشكلرنده بولنمدقلری ایلك دفعه وقوع بولمدیغی، عاشقلریله دسپینونك خانه‌سنه قاپاندقدن واوالبم مواجهه‌دن صوكره اوه كیرنجه برادرلریله برلكده اولدقلرینی ادعایه جرأت ایتملری، راجی‌یی بتون مأیوس واغضاب ایتدی فقط نه‌چاركه آغابكیسنك تحقیقاتی ختام بولنجه‌یه قدر هیچ برشی دیمامكه سوز ویرمشدی .

بیوك والده شكوره خانمك بی انتها كورول كورول آقان شلاله مؤاخذاتنه قارشی مفتون:

— بو قدر سوزه مخاطب اولمق ایچون نه یاپدق جانم ؟ . . مهتاب واردی همشیره‌لریمزی آلدق، برابر كزدك . بر از كیج قالدق . جنایتمز بومی ؟

مقابلهٔ مختصره‌سنده بولندقدن صكره ایكی قرداش اونلرده قیزلرك یاپدقلری كبی اوطه‌لرینه چكلدیلر . هر كس كیتدی . فقط بیوك والده بر كره جوشمش بولندی . صفه‌ده كی حصیر قولتوقلیسنی پنجره‌نك كنارینه چكدی . بر

مخاطب غائبه قارشی اللریله درلو اشارتلر ایده‌رك اكلاتیوردی . شمدیكی قیزلری اسكیلریله، زمان قدیم مخدراتیله مقایسه ایتمك ایچون عادتا بر اجمال تاریخی یاپدی . استفهام موقعلرنده آزیجق طوریبور . آغزینی یایوب كوزلرینی سوزه‌رك بر تبسم مستهزیانه ایله كندینه ینه كندی جواب ویریوردی .

بو وقعه‌دن ممنون اولان یالكز تیزه وسیله خانمدی . اوده قیزینه قارشی صورتا تكدیر كونا بر قاچ سوز صرف ایتدی . فقط مفتونك كیجه یاریسی ربیعه‌یی آلوب قیرلره، سیرانلره كوتورمسنی كندنجه برنوع تمایل قلبی ایله تفسیر ایتدیكندن بو مقدمهٔ میلك قریباً قیزیله مفتونك آره‌سنده بر ازدواجه منجر اوله‌جغنی دوشونه‌رك سونجنا پایان بوله‌میوردی .

او كیجه‌كی ماجرای الیملرندن خانه خلقنه هیچ رنك ویرمكسزین اوطه‌لرینه چكلمش اولان بكلردن، خانملردن هیچ برینه بش دقیقه‌لق اولسون استراحت نوم میسر اولمدی . دردی‌ده هیجان انكیز بر صباح چكیردیلر . تعب معنوی وجودی مادی

یورغونلقدن زیاده بی تاب دوشوردور . مفتون وجود دینلندیرمك ایچون دوشکه اوزاندی . هانکی وضعیتی آلسه راحت ایده‌میوردی . دوشکدن فیرلادی . قولتوغه اوطوردی . بو مسئله‌یی دلخواهی وجهله حل ایتمك ایچون درلو پلان دوشونیوردی . نقاط اساسیه‌یی تعیین ایده‌بیلمك قیزلرك استجوابندن صوکره قابل اوله‌جقدی . اواثناده اوطه قپوسی خفیفجه اورلدی . آچدی . راجی صاب صاری برچهره ایله کیره‌رك :

— آغا بك بن چیلدیره‌جغم .. نه اولدیغمی بیلمیورم . بو ماجرانك بکا بوقدر سوء تأثیر ایده‌جکنی تخمین ایتمزدم . عادتا بینم قارنجه‌لانیور

— راجی قرده‌شم اعتدال لازم .. حدتله ، شدتله ایش سوکمز .

— سزدن برشی رجا ایتمکه کلدم ...

— نه‌در ؟

— قیزلر استجواب ایدیلیرکن بن‌ده بوراده بولنه‌یم ...

— اعتدال دمکی محافظه ایده‌مزسك . صوکره ایش فنا اولور .

— لزوم قطعی کورلدکجه سوزه قارشمیه‌جغمه سوز ویریورم ...

— لزوم قطعی نه اوله‌بیلیر ؟

— اثنای استجوابده ایجاب ایتدکجه توضیح حقیقت ایچون سزه یاردم ایتمك ..

— تشکر ایدرم . فقط ایشی بوسبتون اغلاق و اشکال ایلمه‌کزدن قورقارم . قیزلرك اغزندن سوز آلمق ، حقیقتی اوکرنمك ایچون اولاملایمت کوسترمك لازم کلیور . ایلك چابقینلریله اویله سلمه‌السلام بلایه کیرمك ایی برنتیجه ویرمز . نه اولمش ؟ نه بیتمش اطرافیله اکلاملی‌یزکه اوکا کوره تدابیر لازمه اتخاذ ایده‌بیله‌لم .

— کوچك خانملرك بو کپازه‌لکلرینه دائر اولا بن بیلدکلریمی سویله‌یه‌یم . اونلرك استجوابندن اول بنم افشاآتمی استماع ایلمکز اهم والزمدر .

— اولا برقهوه ایصمارلایه‌لم . برازباشمی بینمی طوپلایه‌یم . بو کیجه‌یی نه‌بیوك براضطراب ایچنده کچیردیکمی تعریف ایده‌مم .

الی یه‌ایکی فنجان صباح قهوه‌سی ایصمارلادیلر . براز صوکره قهوه‌لر کلدی . اوطه قپوسنی

سورمه‌ایوب قارشی‌یه كچدیلر . برر الده قهوه‌لر دیكرنده سیغاره‌لر، سوزه كیریشیلدی . راجی. هر یودوم قهوه‌یی سیغاره دومانیله جلالاندیره‌رق فتح‌دهان تأثرله :

— بزم قلمده شوقی بك اسمنده بر چوجق وار. ایشی كوجی هفته‌ده انجق ایكی كاغد بیاض ایتمكدر. قلمده‌كی بتون بو بوش وقتنی اونك بونك یانـنه صوقوله‌رق خواردالقدن، عشق و علاقه‌دن بحث ایتمكله كچیریر. هنوز كندیسیله تنزلاً براكلنتی‌یه كیتمدیكم ایچون بكاده دائما ستم ایدر طورور ، بك یوز ویرمم . كچنلرده ینه یانمه صوقولوب : « آیدل چاغردیغم یره تنزل ایدوب ده كلمیورسك. باری سن بنی بریره چاغرده‌كله‌یم. أره‌ن كوینده، سزك سمتده آیینه‌لی ،خوشور ، كوزل، شیق ، سوسلو قاریلر وارمش . . . شو كوزل مهتابلرده انسانی بر كره دعوت ایتمزسك كه!... » دیدی . بر قهقهه صالیویردی . برده یوزینه باقدم كه معناسزجه ظن اولنان ، او سوزلرینه بو معنیدار قهقهه‌سیله هرزه كویانه بر آچیلق ویرمك ایسته‌یور. یاخود بر آلینغانلق زمانمه تصادفله بكا اویله كلدی.

چوق جانم صیقلدی. أره‌ن كوینده، بزم سمتده، شیق، سوسلو خوشور قاریلر... بو سوزلرده بزم لبیبه‌یله ربیعه‌یه دائر بك چیركین برایما حس ایتدم . دوشوندكجه بو بی ادبانه ایهام نظر خیالمده مزعج ، مدهش شكللر آلمغه باشلادی . برقاچ كون صوكره حیدر پاشاده قاسم افندی زاده معهود ماهرله اونك اقرباسندن بدری بك اسمنده‌كی دلیقانلی‌یه، اوت بو ایكی هركله‌یه تصادف ایتدم. چارده‌كی قهوه‌ده اوطوریوردم. اوكمدن كچدیلر . بدری بكا طوغری استخفافكارانه نظرلر فرلانه‌رق ارقداشنی دورته‌رك دورته كولیور، ماهرده چاتقین برچهره ایله یواشجه برشیلر [illegible]لدانه‌رق رفیقنه لازمهٔ ادبه رعایت وجوبنی اخطار ایدییوردی . او كوندن صوكره بدری‌یه نره‌ده تصادف ایتسه‌م عین اوضاع مستهزیانه‌سنه هدف اولیوردم. بزم قیزلرله بو دلیقانلیلر آره‌سنده، باشلانمش ، یاریده قالمش یاخود سوء نتیجه‌یه اقتران ایتمش بعض روابط عاشقانه بولنمسی احتمالی ذهنمی فنا حالده اشغاله باشلادی. بو حقیقتی اكلامق ایچون لبیبه ایله ربیعه‌یی عادتا تحت ترصده آلدم.

اونلرده قوشقولانمشلردی. کوندوز کزینتیلرنده پك زیاده التزام احتیاط ایتدکلرندن برشی اکلامق قابل اوله‌مدی. اوك ایچنده اوفاق بر فیصلتی، کوچك برحادثه ارتق نظردقتمی جلب ایدییور، معتاددن خارج کبی تلقی ایتدیکم هرشی بنی مراقه دوشوریییوردی. برکون مطبخ قپوسنك یانندن کچرکن سوپروتی تنکه‌سی کوزمه ایلیشدی. محتویاتنی قارشدرمق ایچون کدیلر تنکه‌یی دویرمش. صوغان، سبزه‌وات، لیمون قابوقلری یاننده بز، کاغد، مقوا پارچه‌لری‌ده واردی. بو مواد مختلفه‌ مزبله آره‌سنده قیرمزی کوچك برمقوا قوطو نظردقتمی جلب ایتدی. همان اکلوب آلدم. کوردم که بك اوغلنده‌کی قانزوح اجزاخانه‌سنك مارقه‌سنی حاوی برحب قوطوسی... رچته نومروسی اولان ٨,٤٥٢,٦٣١ ارقامی‌ده صره ایله واضحاً اوقونیور. قانزوح اجزاخانه‌سنك قوطوسی بزم سوپرونتولکده نه آرایور؟ وهلهٔ اولی‌ده پك ساده کورینن چوق شیلر واردرکه براز استکناهلری جهتنه کیدلسه میدانه بیوك بیوك حقیقتلر چیقار. فقط علی الاکثر بو خصوصده غفلت ایده‌رز. اوت

قانزوحك قوطوسی بزم أوده‌نه کزییور؟ أو ایچون رچته یاپدرتمق ایجاب ایتدکجه أره‌ن کویی اجزاخانه‌سنه مراجعت اولنیور. علاجك بك اوغلنده یاپیلمه‌سنده برفوق العاده‌لك وار. علاج قادینلردن بری ایچون بیله اولسه بونی اوراده یاسزیاپدیرته‌جقسکز، یابن، یاشعبان.. شعبانی اوسته‌لقله اسقاندیل ایتدم. اونك یاپدیرتمدیغنی آکلادم. کورونوشده هیچ ایشه اهمیت ویرمز کبی برصورتده سزك اغزیکزی‌ده آرادم. سزك‌ده خبریکز اولمدیغی تبین ایتدی. ذهنم بو کیفیتله مشغول ایکن برایکنجی وقعهٔ مصادفه بنی بوسبتون مراقه، حتی بیوك بر اضطرابه دوشوردی. برکون فناریولنده عاشربکك کوشکنه اوغرامشدم. باغچه‌ده صاحب خانه ایله قمریه‌نك آلتنده اوطورورکن یانمزه کوچك سری بك کلدی. ألی اوپدی. چوجقجه بعض ارزولر، فکرلر بیان ایتدی. اوپارلاق، صاف مینی مینی کوزلرینی بکا دقتلی دقتلی بعدالنظاره قولاغمه اکیله‌رك:

— آننه‌م بکا صاقین راجی بك عمجه‌که سو. دیدی. سویله‌مم که..

بن ده يواشجه چوجغك قولاغنه:

— نه يی ؟

— ايشته اونی !..

— او نه در ؟

— سويله‌مم ... سويله‌مم ...

چوجق بنی اوزمكه باشلامش بولنديغنی حس ايتمكدن متولد ممنونيت قهقهه‌لريله ايكی ألنی بری برينه اوره‌رق طوتدردی :

— اوخ يا!.. سويله‌مم يا !.. بيله‌مزسك يا !..

نهايت پدری :

— هايدی باقه‌لم . راجی عمجه‌كی راحتسز ايتمه... كيت باغچه‌يه كوچك أل آرابه‌كله اوينا...

اخطاريله چوجغی صاودی . عاشر افندی سوز آره‌سنده كچنلرده لبيبه ايله ربيعه‌نك مسافرةً اورايه كلمش اولدقلرينی سويلدی . درحال انتقال ايتدم كه چوجغك بكا هم افشا ايتمامك هم ده آكلاتمق ايسته‌ديكی شی لبيبه ايله ربيعه‌يه متعلق بر سردر ... بو سرك چوجغك عقل طفولانه‌سی ايره‌ميه‌جكی مرتبه‌ده مهم اولمسی، بونكله قانزوح اجزاخانه‌سنك حب قوطوسی بيننده بر مناسبت

بولنمسی احتمالی واردی . مراقدن قابه صيغاميه‌جق بر حاله كلدم . عاشر افنديله كويا قونوشيوردم . فقط نه ديديكمی بيلميوردم . عقلم چوجقده ايدی . ناصل بر فرصت بولوبده سرينك اغزندن شو سوزی آله‌بيله‌جكمی طاسارليوب طورييوردم . عاشر افندی ده او قدر لاقردی‌يی اوزاتيوردی كه مبارك آدم بكا نفس آلمغه ميدان ويرمدی . ترندن وقتی كلدی . وداع ايتدم . چيقدم . او كيجه‌يی بيك درلو احتمالات مزعجه ايله كچيردم . عقلمه نه‌لر كلميوردی نه‌لر ! . . . او كوندن صوكره عاشر افندينك خانه‌سنه زيارتلريمی صيقلاشديردم . نهايت بر دفعه‌سنده يالكز اوله‌رق يارامازی باغچه‌نك بر كوشه‌سنده ياقه‌لادم . اوپدم . سودم . بالخاصه جيبمه قويمش اولديغم قايماقلی بونبونلری، فوندانلری، چيقولاته‌لری بر بر چيقاروب سری يه آزار آزار طاتدردم . بو ايلك لقمه‌لر چوجغه او قدر لذيذ كلدی كه بر طور استرحامله كوزلرينی سوزوب ديكرلرينی طلب ايچون ألنی اوزاتيوردی . شكری ويروب چوجغك اغزندن سر آلمه‌نك تمام صره‌سی كلدی . بون بونلرك آره‌سنی براز سيره‌كلشديره‌رك ديدم كه :

— بنم سنی سودیکم قدر نافله سن بنی سومیورسك كه!...

سری شکر طابی ایچون اوزاتمش اولدیغی ألنی آشاغی یه ایندرمکسزین براز قاشلرینی چاتوب جواب ویردی:

— عمجه جغم سنی چوق سوەرم... افندی بابام.. کوچك آننەم ... چیچی آننەم ، دلستو دادم طویسون ... اونلرك هپسندن چوق سنی سوەرم ...

رشوت بو یاشده چوجغه بیله طاتلی کلیور ، باقکز نه بیوك یالانلر سویله‌یوردی . یاوروجغك ارتق ضعیف طمارینی یاقه‌لامشدم . خفیفجه بر سرزنش طوریله دیدم که :

— سن بنی چوق سومش اولسه‌ك كچنلرده لبیبه ، ربیعه تیزه‌لرك بورایه کلدکلری زمان نه یاپدقلرینی سویلردك ...

چوجغك شکر ایچون اوزاتدیغی دست استرحامی بر مدت هواده بوش قالدی . کوزلرینی دالغین دالغین بکا دیکدی . بر از دوشوندی . بنی بیوك بر مراقه دوشورەن او کچن کونکی

معذلك بنی اونوتمشدی . شمدی وهلۀ تخطار ایتدی . کولومسەدی . النه بر قایمقلی شکر صوندم . والدەسنك اوسری محافظه ایچون ایتدیکی قطعی تنبیهله اونی بکا افشا ایتمکده‌کی محذوری بسبللی مقایسه ایدییوردی . اوبکا بوسردن بحث ایتدیکی وقت لبیبه ایله ربیعه‌یی هیچ سوزه قاتمامشدی . بن شمدی قیزلرك اسملرینی ذکر ایتمکله بوسرده بر قدمه ایلریله‌مش بولنیوردم . او ، کچن کونکی افشا آتنك درجه‌سنی پك تعیین ایده‌میه‌رك بو خدعه‌یه مغلوب اولدی . دیدی که:

— لبیبه ربیعه تیزه‌لرم کچن کونی بورایه کلدکلری زمان بریره کیتمدیلر که أوده اوطوردیلر..

— کیتدیلر ... کیتدیلر ... بن بیلیوردم.

چوجغك اغزنده شکر أریدی. دست طابی ینه اوزاندی. بودفعه بر (فوندان) ویره‌رك براز چاتغنجه دیدم که :

— یالانجی نه‌یه طوغری سویله‌میورسك ؟ بن صانکه کیتدکلرینی بیلمیورمی‌یم؟. کیتدیلر ...

سری اغزنده شکری اریتمکه اوغراشه‌رق :

— غنچه‌بك کیتدیلر اما آننه‌مك چارشافنی کیمدیلر... کندی یلدیزملریله کیتدیلر...

هاه والده قورقوسیله چوجغك محافظه ایتمك ایستدیکی سرك آناختارینی شمدی یاقالادم ایشته... دیمك لبیبه ایله ربیعه عاشر افندینك کوشکنه یلدیرمه‌لریله کلمشلر. اورادن اکرتی چارشافلره بورونوب یعنی تبدیل قیافتله تکرار سوقاغه چیقمشلر. یاوروجق ناصلسه بو حاله آکاه اولمش. کیمسه‌یه برشی سویله‌مه‌سی ایچون بالاخافه کندینه صیقی صیقی‌یه تنبیه ایتمشلر. بوقدر طاتلی رشوتلری یدیکی حالده چوجق حالا کندی عقلنجه بندن کنم حقیقته اوغراشیوردی. معده‌سنی بوزماماق ایچون ارتق باشقه شکر ویرمیه‌رك سری‌یه وداع ایتمك ایسته‌دم. صوك دفعه اوزانان الـه برشی قویمقسزین اوزاقلاشدیغمی کوره‌ن یاراماز، رشوتك آرقه‌سی جداً کسیلدیکنی آکلانجه آرتق بو سفر کتوملغك کندیجه موجب اوله‌جغی ضرری آکلایه‌رق بکا طوغری باغیرمغه باشلادی:

— غنچه‌بك کیتدیلر... کیتدیلر. هم ده

آننه‌مك سیاه، لاجورد غرون چارشافلرینی کیه‌رك کیتدیلر...

چوجق بکا بوصوك افشاآتی برچوق بون بونه صاتمق ایچون بار بار باغیررکن بن باغچه‌دن چیقدم.

قاچ زماندر بینمی ازه‌ن شبهه‌لری ارتق بر اساس اوزرینه بنا ایده‌بیلمك ایچون ایشته بر زمین متینه طوغری خطوه انداز اولیوردم. بو خطوه‌لریمك هر برنده کیم بیلیر نه‌خلجانلره، نه‌مهالکه معروض قاله‌جقدم. «چوجقدن آل خبری» دیرلر. چوجقدن خبری آلدم. فقط بوندن صوکره محتاج اولدیغم قوت ومتانتی نره‌دن بوله‌جق؟ کیمدن آله‌جقدم؟ لبیبه ایله ربیعه طانماماق ایچون تبدیل قیافتله عاشر افندینك خانه‌سندن سوقاغه چیقمشلر. بو محقق. فقط نره‌یه؟ نه یاپمغه کیتمشلر؟ بو بر معلوم ایله ایکی مجهولی حل ایتمك لازم کلیوردی. حب قوطوسنی جیبمدن چیقاردم. قیرمزی، کوچك بر قوطو.. مهم بر مسئله جنائیه‌ده ایز آرایان بر اهل خبره کبی پارمقلریمك آره‌سنده قوطویی أویردم. چویردم. اوزرنده‌کی

بتون نقوش وخطوطندن هپ برر مآل استخراجنه اوغراشیوردم . بوقوطو بکا ایکی مهم افشا آتده بولونیوردی . بر کره بو ایکی نقطه‌یه أل آتنجه حقیقته قدر اوزانی ویرمك پك آسان اوله‌جقدی.

بو افشا آتدن بری قانزوح اجزاخانه‌سی ... ایکنجیسی رچته نومروسیدی . قانزوح انکلیز اجزاخانه‌سی بك اوغلنده معروف بر دکان... اورایه قدر چیقوب قوطونك اوزرنده‌کی نومرو ایله بو حبلرك هانکی دوقتورك امضاسنی حاوی بر رچته ایله هانکی تاریخده یاپیلدیغنی وهانکی درده دوا اولدیغنی تحقیق ایتمك ثبوت حقیقت ایچون کافیدی.

اقشام تقرب ایتدیکندن همان بك اوغلنه کیتمك اوزره یوله چیقمغی موافق کورمدم . مسئله بنم ایچون پك نازکدی . بو ایشك ایچنده اکی بویی حساب ایدیله‌جك پك دقیق نقطه‌لر، جهتلر واردی. یاخود بن بو مسئله‌یی لزومندن فضله اعظام ایتدیکمدن بکا اویله کلیوردی . بك اوغلنه چقنجه پك چوق قوی خصملرله بوغاز بوغازه کله‌جکم ظن ایدیوردم . کوشکه عودت ایتدم . او کیجه لبیبه ایله ربیعه‌نك هیچ بر حرکتلرینی

نظر تدقیقدن قاچیرمدم . اوت قیزلرك ایکیسنده‌ده اسرارانکیز بر حال، پك دقتله‌ا کلاشیله‌بیله‌جك برر درین تأثر واردی . آره ده صره‌ده معنالی معنالی تعاطئ انظار ایله یکدیکرینه کیزلیجه بیان تألم وتسلیت ایدییورلر . وقت بولدقجه بر کوشه ویا بوجاغه چکیلوب فصلداشمقدن‌ده خالی قالمیورلردی . او کیجه دوشکه کیردم . بر خیلی مدت اویویه‌مدم . ناصل اولمش بر آرالق دالمشم. رؤیامده قانزوح اجزاخانه‌سنه قدر چیقدم . نومرویی سویلیه‌رك دفترده بو رچته‌نك صورت مستنسخه‌سنی بولوب ارائه ایلمسنی اجزاجی قالفه‌سندن طلب ایتدم . حریف بو طلبمه قارشی ممانعت قطعیه‌ده بولوندی . بن اصرار ایتدم . بوغاز بوغازه کلدك . جداً بوغولیور کبی بر صیقینتیلر، طیقانقلقلر حس ایتدم . قان تر ایچنده اویاندم . او صباح طوغری بك اوغلنه قانزوح اجزاخانه‌سنه چیقدم . قوطونك اوزرنده‌کی ٨,٥٤٢,٦٣١ ارقامنی ارائه ایله اجزاجی قلفه‌سنه دیدم که :

— بو نومرو ایله اولجه یاپدرتمش اولدیغمز حبلرك رچته‌سنی غائب ایتدك! شمدی علاجك

تكرار ايدلمسى لازم كلدى . بوحبلرى بر دها ترتيب ايله دفتردن‌ده رچته‌نك بر صورتنى چيقاره‌رق ويره‌كزى رجا ايدرم .

بو سوزلرمده اجزاجينك بعض شبهه‌لره دوشه‌رك بنى يوقاريدن آشاغى‌يه عريض و عميق سوزه‌جكى ظننده ايدم. فقط هيچ اويله اولمدى. اجزاجى (پوپتير) نك اوكنه كيتدى. كوشه‌لرى صارى تنكه‌لى بيوك بر دفتر آچدى. برقاچ ياپراق چويردى . صحيفه‌لرك اوزرنده اشارت پارمغى دولاشدردى... دولاشدردى، نهايت فرانسزجه!

— *La voilà* ديدى.

رچته‌يى تاباشدن امضايه قدر غايت سرعتله اوقودى. بن حكممده، قيزلر حقنده پيدا ايلمش اولديغم شبهه‌لرمده آلدانمش بولونديغمى .. بتون بو سوء ظنونمك بطلانى كورمك ايسته‌يوردم . اوحب قوطوسنك بزم سوپرو نتيلكه صورت آخرله كلمش اولمسى ، بونك بزم لبيبه ايله ربيعه‌يه هيچ تعلقى بولنمامسى احتمالى ده واردى . شو علاج قوطوسنك ذهنمده بيويه بيويه قيزلرك ثبوت جنايتلرينه بيوك بر وثيقه تشكيل ايتمسنده‌كى اهميتى

بردنبره غائب ايلمسنى چوق آرزو ايديوردم . بو حبلرك مثلا اكزه‌مايه، روماتيزمايه و يا اوقبيلدن بعض امراضه قارشى قوللانيلاير بر دوا اولديغى تبيين ايدى ويرمش اولسه‌يدى ، قيزلر ، بر چوق كونلردنبرى اوزرلرينه ييغه‌قده اولديغم بار مظنونيتدن قورتوله‌جقلر ، بن‌ده بتون استيعاب رئيتيمله بيوك بيوك نفسلر آله‌رق فرحلايه‌جقدم. فقط مع التأسف حقيقت بوتخيلم، بو آرزوم وجهله ظهور ايتمدى . اجزاجى رچته‌نك مرتبى اولان دوقتورك اسمنى اوقوراوقوماز، تپه‌مدن آشاغى‌يه بر قزغان قاينارصو بوشالتلدى ظن ايتدم . بو امضا مادام (موراليه) ايدى . بو اسمك شهرمزده طانيمش معروف ابه‌لردن بر قادينه عائد اولديغنى بيليوردم . بئر مجهوليتدن چكوب چيقاره‌جغم اسرار مخوفه‌نك سررشته‌سنى ايشته ياقالادم. فقط بو حقايق مدهشه ايله قارشى قارشى‌يه كلمكه كندمده جسارت بوله‌ميور ، چيلديره‌جغم ظن ايديوردم . اللريمى ، ديزلريمى خفيف بر تترمه آلدى . جنايت ايشلمك ايسته‌يوردم . لبيبه ايله ربيعه‌يه بو حبلرى يوتديران . . اوت يوتدرمق

اضطرارنده براقان او خذله . . او وجدانسزلر
کیملرایسه همان اونلری بولوب کبرتمك آرزوی
شدیدینه، بویله برقصدمجنونانه‌یه دوشدم . مادام
موراليه اسمی برطوپ طراقه‌سیله ذهنمده پاطلا-
دقدن صوکره ییلدیرمله ساقندن اوریلوب ده
مهیای سقوط برحال آلان براغاج کبی ایکی طرفه
صاللانیوردم. عقلم، ذهنم کثیف بردومان ایچنده
قالدی . اوندن صوکره اجزاجی بکا نه دیدی ؟ بن
اوکا نه جواب ویردم ، بیله‌میوردم . یالکز الده
برکاغدپارچه‌سی، واولجه اجزاجی‌یه کوستردیکم
حب قوطوسنه مشابه دیکر بر قوطی ایله اجزا-
خانه‌دن طیشاری‌یه چیقدیغمی بیلیوردم . نه طرفه
کیده‌جکم ؟ صاغه‌می؟ صوله‌می ؟ چولانمه هیچ
برهدف، هیچ برجهت تعیین ایتمه‌دن اویله کیف
ماالتفق یورومشم . . کندمی تقسیمده بولدم .
سیرفی‌المنام حالنده کبی ایدم . ینه اویله غیر ارادی
بر صورتده اوراده کوشه باشنده‌کی افطالیبوسك
تراجه‌لی قهوه‌سنه چیقدم .

بر صندالیه‌یه اوطوردم . فسمی باستونمی
ماصه‌نك مرمری اوزرینه قویدم. غارصون کلدی.

نه آله‌جغمی صوردی. بوسؤاله قارشی اولا :- «هیچ
برشی . .» جوابنی ویردم. صوکره :- «نه کتیریرسه‌ك
اونی آله‌جغم» دیدم . حریف متعجبانه یوزمه
باقدی، چکلدی. ارتق بیلمم بنی دلیمی؟ آبدالمی؟
یوقسه سرخوشمی؟ نه ظن ایتدیسه ایتدی .
اوراده ، جاده‌ده ، کوزمك اوکنده، تراموایلردن،
آرابه‌لردن، سواریلردن، بیسقیلتالیلردن، یایالردن
مرکب فسلی ، شابقه‌لی ، قالپاقلی ، قادین ارکك،
چولق چوجقدن متشکل برخلق برغلبه‌لك چیویل
چیویل قاینایوردی . کیمی رخاوتلی کیمی عجول
مشیلرله سوقاغك هرایکی جهتنه صوکبی آقوب
کیدیورلردی . هر کسی شوقلی ، شطارتلی
کوریوردم . خلقك بونشئه‌سی بنی یواش یواش
اغضاب ایتدی . بنم یأسمه ، کدریمه اشتراك دکل
شویله جزئیجه دقت ایدن بیله یوقدی. اوغلبه‌لکك
ایچنده البته برچوقلرینك همشیرلری واردی .
فقط هیچ بری بنم دوشمش اولدیغم کبی بویله بر
شبهه‌نك اضطراب دوزخیسی ایچنده قاورولمیوردی.
اوقدر انسانك ایچنده همشیره‌سنك عفتندن شبهه ایدن
یالکز بن ایدم، بوبیوك کدرك نفسمه انحصاری

او غلبه‌لك ایچنده یأساً بویله بر انفراد بر استثنا
تشکیل ایدیشم بنی بتون بتون دلخون ایدییور،
نظرمده اممی دها بیوك کوسترییوردی . او
تراچه‌یه اوطورالی خیلی مدت اولدی . اجزا
خانه‌دنبری الده طوتمقده اولدیغم ایکی شیشی
هنوز جیبمه قویمامش اولدیغمك فرقنه دها یکی
واردم. بونلردن بری حب قوطوسی، دیگری ده
بوکولمش برکاغدپارچه‌سی ایدی. کاغدی آچدم،
بونك اجزاجیدن طلب ایتدیکم رچته صورتی
اولدیغنی کوردم. دفترده منتسخ بو رچته غایت سریع
برخطله یازلمشدی. قرائتنده خیلی کوچلك چکدم.
برشفره حل ایدر کبی اوقومغه موفق اوله بیلدیکلرم
ایشته شونلردی :

Le 22 juillet 18 xx

Extrait de jusquiame
o, 40 centig
Extrait d'opium
0,20 centig
Extrait et poudre du reglisse
M. F. des pilules N 20
à prendre 2 - 5 p j.
3 heures d'intervalle

بو ادویه هانکی خسته‌لق ایچون یازلمشدی ؟
برقادینك، بر با کرك برأبه‌یه مراجعتی مطلقا بر فعل
مجرمانه نتیجه‌سی اوله‌رق وقوع بولمازیا ؟ عفتی
قطعیاً شائبه‌دار اولمامش بر قیز اوغلان قیزده بر
أبه‌نك تداویسنه احتیاج کوستره‌جك بر مرضه
دوچار اوله‌بیلیر . بافکز حالا عقلم ، ذهنم نزم
تیزلرك معصومیتلرینی اثباته مدار اوله‌بیله‌جك
براهین کشفنه اوغراشمقدن کیری طورمیوردی.
بونلرك لهلرینه جمع دلائل ایچون نه قدر اوغراشسه‌م،
معصومیتلرینه شهادت ایده‌جك اوفاق بر نور امیده
مصادف اولسه‌م چوق کچمکسزین ینه درحال
مجرمیتلرینی کوستریر ییغین ییغین سحائب مظلمه
ینی صاری ویرییوردی . لیبه ابله ربیعه‌نك
أبه‌یه مراجعتلری یوز قزارتمه‌یه‌جق بر احتیاج
صحی اوزرینه اولسه بویله سکز محله آشیری بر
خانه‌یه کیدوب طانمامق ایچون تبدیل جامه ایتمك
احتیاطلرینه، بویله بیوك بیوك تدبیرلر اتخاذینه
نه‌دن لزوم کورسونلر ؟

شو الده کچیردیکم رچته صورتنده‌کی ادویه
با هانکی نوع قادین خسته‌لقلری ایچون استعمال

اولنور ؟ شمدی بنجه اکلامسی پك مهم اولان خصوص ایشته بو ایدی . مراجعت ایده‌جکم بردوقتور بو حقیقتی بکا افشا ایدرکن کیم بیلیر بن نه حاللره کیره‌جك، نه بیوك فنا القلر کچیره‌جکدم ؟ عائله‌مزاوزرینه نظر اشتباهی دعوت ایتمه‌مك ایچون بزی قطعیاً طانیمیان یبانجی بر طبیبه مراجعت لزومنی حس ایتدم . فقط همان شمدی . . درحال بو یبانجی دوقتوری نره‌ده بوله‌جقدم ؟ مراقدن چاتلایوردم . بو سرمای مه‌دن کچه‌جك بش دقیقه بیله بکا پك اوزون کورونیوردی . فسمی باشمه کچیردم . باستونمی آلدم . تراجه‌نك مردیونلرندن آلدیر کولدور سوقاغه فیرلادم . بك اوغلنه طوغری عادتا جمناستیق آدیم کیدییوردم . ایلك تصادف ایلدیکم اجزاخانه‌یه طالدم . اجزاجی دستکاهك باشنده دفتره برشیلر قیدایتمکله مشغول . . سیاه مشین قاپلی صندالیه‌لرك اوزرنده برقاچ کشی اوطوریور . باقدم هپسی یبانجی . نه اونلر بنی طانیور نه بن اونلری . اوح نه اعلی . .

— ایچکزده بردوقتور وارمی ؟

سؤالنی ایراد ایتدم . بو ذواتدن طیقنازجه و آزیجق قیرسرپمش سیوری صقاللی بری :

— نه ایستیورسکز ؟ دیدی .

— عفو ایدرسکز موسیو دوقتور . زوجه‌می پك سورم . بیچاره قادین برقاچ زماندر خسته . بر طبیبه معاینه ایتدیردم . شو رچته‌یی ویردی . بونی هانکی خسته‌لق ایچون ویررلر ؟ پك مراق ایدییوردم شو مشکلی بکا حل ایتمه‌کزی انسانیت نامنه رجا ایدرم . دیدم .

همت حذاقتنه بنم کبی شو یولده مراجعت ایدن بر مشتری‌یه غالبا هرزمان مصادف اولمدیغی ایچون دوقتورك قاشلری چاتیلدی . مع هذا رچته‌یی المدن آلدی . شویله بر کوز کزدردی . آغیر آغیر :

— بو رچته‌یی برقاچ خسته‌لق ایچون ویره‌بیلیرلر . . فقط مراق ایتمیکز بو علاجدن هیچ بر وقت وخیم بر مرض آکلاشیلماز .

دیدی . رچته‌یی پارمقلرینك اوجیله بکا اعاده ایدرکن اولکی چاتقینلغنه بدل شمدی بر آز کولومسه‌یه‌رك :

— مادام مورالیه‌نك ، بو علاجی کبه بر قادینك

استفراغلرینی تسکین ایچون ویرمش اولمسی محتملدر.
بونك ایچون کدرلنمیکز، سویندیکز. چونکه
یاقینده بابا اوله جقسکز دیمکدر. تبریك ایدرم.
سوزلرینی علاوهً درمیان ایتدی. بو تبریکه
قارشی تشکر ایدرم. دیدم. فقط کوزلرم او قدر
قراردی. وجودمی اویله بر ضعف قاپلادی که
دوشمه مك ایچون ایکی الله اطرافمده بر استنادگاه
آرا شدیرمغه باشلادم. امانسز بر طرفدن یاره لنمش
کبی وجعناك بر حالده سندهلیه، سندهلیه اجزاخانه دن
چیقدم. اوت لیبه ایله ربیعه دن بری کبه ایدی.
رچته نك دلالتیله بو آ کلاشلدی. فقط کبه اولان
هانکیسی ایدی، بو حمل کیمدندی؟ ایلك مجهولدن
صوکره حلی ایجاب ایدن ایشته دیکر مجهوللر..
سز حملی ربیعه یه یوکله دیورسکز. دیمك فاعل
جنایت اولان عاشقی ده بیلیورسکز. ایشته بن
تحقیقات و مشهوداتم بو مرکزده.. صوکره
مادام موراليه یه مراجعت ایتدم. بویله کندینه
اسناد ایدیلان بر رچته قوپیه سی اوزرینه بکا هیچ
بر معلومات ویرمیه جکنی، هر کون معاینه خانه سنه
بر چوق مرضا کلدیکنی بونلردن برینه بویله بر

رچته ویرمش اوله بیله جکنی فقط بونك کیم
اولدیغنی تخطر ایده مدیکنی، سویلدی. مادام
موراليه دن بر شی اکلایه مامنجه بتون قوای تدقیقیه می
قیزلرك احوالنی ترصد جهتنه نصب ایتدم.
قاچ زماندر یك احتیاطکارانه طوراندقلری
ایچون مهم بر شی کشفنه موفق اوله مدم. ایشته
یالکز بو اقشام شو کوردیکمز حاله تصادف
ایتدم. شمدی قیزلری جلب ایله ایسته دیککز
صورتده استجواب ایدیکز. فقط بنم ده بوراده
حضورم لازمدر. حقیقتی میدانه چیقارمق امرنده
سزه پك چوق معاونتم اوله بیلیر. مسئله نك
وخامت فوق العاده سی ایکیمزكده عین غیرتله
بر لکده چالیشمه مزی مقتضیدر.

ایکی قرداش بیننده بر مدت درین بر سکوت
واقع اولدی. بو ایکی اوجی ملوث مسئله نك نره.
سندن یاپشه رق تطهیرینه باشلامق ایجاب ایده جکنی
تعیینه اوغراشیورلردی. مفتون قاسم افندی
عائله سنی کوجندرمه دن یعنی قاشیقجیلر کتخداسنه
داماد اولمق باب امیدینی دائما آچیق بولوندره رق
بو نازك کیفیته بر صورت ائتلاف بولمق فکر

قطعیسنده ایدی. بو قید، مسئله‌نك فصلنی فوق العاده اشکال وتصعیب ایدیبوردی . بو سودا طوفاننده عفتی قضازده اولان یالکز ربیعه‌می‌یدی ؟ لبیبه‌نك‌ده آز چوق بلکه ربیعه درجه‌سنده خساردیده اولمدیغی نه‌معلومدی ؟ بتون بو ناموس خساراتنی حدت ، شدت کوسترمکسزین صلحاً تسویه نا صل قابل اوله‌جقدی؟ راجی اغابکینك بو مهم ، بو دیپلوماتجه قرارینی بیلمدیکی ایچون او بو ایشه اورمق، کسمك، آتمق ، صاوورمق کبی اولانجه قوت وشدتیله کریشمك ایسته‌یوردی .

مفتون اثنای استجوابده احتیاط ، اعتدال، متانت کوسترمسی لزومنی قرده‌شنه ینه دفعاتله تنبیه واخطار ایتدکدن صوکره لبیبه ایله ربیعه‌یی اوطه‌یه جلب ایتدی . ایچریده جریان ایده‌جك سوزلرك خارجدن ایشیدلمامسی ایچون اوطه‌نك صفه‌یه وبالقونه آچیلان ایکی قپوسنی کیلیدلدی.

ربیعه‌نك والده‌سی وسیله خانم او کیجه مفتون بکك کوچك خانملرله برابر صباحلره قدر قیرلرده دولاشوب سیران یاپه‌سنی بو دلیقانلی حقنده بسلدیکی امیدلره ، کچیردیکی قورونتیلره نه قدر

تقویت ویریله بیلیرسه او مرتبه‌ده حسن تفسیر ایتدی . مفتونده ربیعه‌یه قارشی بر محبت اویانمش اولدیغنی قطعیاً حکمه قدر واردی . او صباح همشیره زاده‌سنك ایکی قیزی بردن بویله اسرار انکیز بر صورتده اوطه‌سنه دعوت ایدوب ده قپولری کیلیدلمسنی ازدواجك تعجیلی ایچون بینلرنده بر مصاحبت محرمانه عقد اولنه‌جغنه عطف ایتدی . چونکه آلافرانغه ازدواجلرده سوزی ولیلردن اول قیزلرك کندیلریله کیشمك عادت اولدیغنی براز ایشتمشدی . سونجدن قادینك اتکلری ذیل چالیور ، عادتا باصدیغی یری بیلمیوردی .

وسیله خانم بو سعادت محسوسه‌سنی واضحاً عیاناً سمع حقیقتیله ده ایشیدوب بتون بتون محظوظ ومنبسط اولمق ایچون خارجدن [illegible] برده لیك، اوطه‌نك بریوفقه طرفنی آرادی .

بونیتی کیمسه‌یه حس ایتدیرمکسزین بر کومس اطرافنده طولاشان صانصار کبی هر جهتی درت دوندی . نهایت بویله بر نقطهٔ استماع اولمق اوزره بالقون قپوسنی الك الویریشلی بولدی . قوریدور طرفندن آچیلان دیکر بر قپودن اصولجه بالقونه

كيردى. قاپلامه‌لره سورتونه سورتونه يوريدى. قولاغنى قپويه‌ياپشديردى. ازدواج حقنده وقوع بوله‌جق بو آلافرانغه استمزاجه قارشى ربيعه‌نك بر ترس جواب ويرمسى احتمالندن‌ده پك قورقيوردى. قيزنده‌قاچ زماندر كورديكى نشئه‌سزلكى، طورغونلغى، علائم‌فتورى كندنجه بر طاقم ياكلش ظنلرايله‌تفسيرايدييور، هپ حكملرنده‌ياكيليور، قيزينك سقوط مدهشنى تفرسدن پك اوزاق بولنيوردى.

١٢

ايكى قيز اوطه‌يه برادرلرينك يانينه كيرنجه عادتا بر رمظنون طوريله ديوار كنارنده‌كى صنداليه‌لره يازيانه اوطورديلر. لبيبه‌نك حالنده بر محجوبيت اليمه واردى. اومدور، ملحم چهره‌سى آلنندن صاچلرينك بيتيم يرلرندن شقاقلرينه طوغرى ترحبه‌لريله نملنمشدى. برادرلرينك تقبيحكارانه انظاريله تلاقيدن صيقلديغى، قورقديغى ايچون باشنى قالديروب ده يوزلرينه باقه‌ميوردى. . كچيرديكى

ساعات اليمه زوالليى خيلى صولديرمش، وجهنده درين يورغونلق ايزلرى براقمشدى.

ربيعه دها صولغون، دها بيتك‌دى. اونده‌كى آثار تعب سيماسنده دها واضح، دها اليم كولكه‌لرله كچيرديكى مديد، شديد اضطراب فورطنه‌لرينه ترجمان بيان اوليوردى. فقط بونك حالنده ذره قدر اثر محجوبيت يوقدى. عادتا خصملرينه ميدان اوقورجه‌سنه بر جرأت نظرله كوزلرينى آچمش اطرافنه باقنيور، هر كيمله اولورسه اولسون مجادله‌دن، مخاصمه‌دن چكينميه‌جكنى، همان فوران ايچون بر كوچك اشارته منتظر اولديغنى افهام ايدر، آرتق اضطراباتنك صوكنه كلمش، بر شيدن پرواسى قالمامش، مهياى عصيان بر مظلومك توكل نوميدانه‌سيله اكلانيوردى.

بو قيزلرك چهره‌لرندن استنباطاً احوال معنويه‌لرينه دائر ويردكلرى ايلك حكم عاجلده مفتونله راجى آلدانه‌رق لبيبه‌يى دها سرنكون يأس، دها مقهور ندامت بر حالده بولديلر. ايكى قره‌دش بو حقيقت اليمه‌يى يكديكرينه افهام ايچون بر مدت درين درين تعاطى انظار ايتديلر. مفتون بتون

جدیت مهیبه‌سنی طوپلایوب ، قیزلره هراس بخش اوله‌جق اطوار مؤثره اخذینه‌اوغراشه‌رق آغیر آغیر فتح دهان حاکمیتله :

— کوستردیککز ناموس شکنانه جرأتله بزی یعنی بتون عائله‌کز افرادینی غایت مشکل بر موقعده براقدیکز . استقبالکزی بیوك بر مهلکه‌یه‌دوشوردیکز .. سزه قارشی کوستردیکم مساعداتی سوء استعمال ایتدیکز . بو کبی لطفکارانه معاملاته‌دکریکز اولمدیغنی اکلاتدیکز . سربستلکله‌عفت‌سزلکی هنوزفارق‌بولنمدیغکزی کوستردیکز . بو کون شو جنایتکزه قارشی بر طاقم قابا ، وحشی ، بابالر ، قرداشلر ولیلر کبی حقکزده‌ضرب‌وشتم‌نوعندن‌معاملات‌شدیده‌یه قالقیشمیورز . سزك حد ادب وعفتی تجاوز کزه مقابل ایشته سزه آداب معاشرت ، دائرهٔ مدنیه ونزاکتندن‌خارج برسوزسویله‌میورز . لکن بوکونکی اقوام متمدنه‌دن اك مترقیلرینك بیله برر قانون جزالری ، محبسلری ، زندانلری ، جلادلری واردر . انسانلر هنوز بومثللو اسباب تجربیه‌دن

استغنا حاصل اوله‌جق مرتبه‌ده حال صلاحه تقرب ایده‌مامشلردر .

مفتون سوزی بووادیٔ آ[illegible]

کندینی بو دعوانك مدعیٔ عمومیلکی مقامنده فرض ایدن راجی ارتق سکوته تاب آور اوله‌میه‌رق بر تنبیه مهم مقامنده دیدی که :

— افندم جسارتمی عفو ایدرسکز . کمال تأثریکزدن اطنابه دوشویورسکز . شمدیلك ایشلك آداب معاشرته ، حقوقه ، فلسفه‌یه ، آلافراغه‌یه ، آلاتورقه‌یه تعلق ایدن جهاتندن صرف نظرله طوغریدن طوغری‌یه روح مسئله‌یه کیریشسه‌کز دها موافق اولور . چونکه کوچك خانملر افشامدن معناً ومادةً یورغون دوشدیلر . زوائد کلامله ذهنلری دولاشه‌جق . بو کیفیتك اك مهم نقاطنه اجوبهٔ لازمه اعطاسنده شاشیره‌جقلر .

کندندن بر استفسار وقوع بولنجه سوز[illegible] قارشیمیه‌جغی حقنده ویردیکی سوزی دها ایلك خطوه‌ده نقص ایدن راجینك یوزینه حدتله باقه‌رق مفتون دیدی که :

— بلا لزوم سوزه مداخله‌کزله کوچك

خانملر کلمکندن اول سز بنم ذهنمی دولاشدیرییور-
سکز. سکوتکزی رجا ایدرم برادر. (قیزلره
خطابنده دوامله) سزه قارشی هر نه قدر نزاکت،
انسانیت ابرازینه قرار ویرمش ایسه‌کده نه
آداب معاشرت، نه ده دنیاده‌کی قوانین مدنیه‌نك
هیچ بری بو کبی احوالده بوسبتون صورت لینه‌ده
معامله‌یی امر اوله‌ماز. اوت بوکا هیچ بر قانونده جواز
یوقدر. مسئله‌نك ناموس عائله مزه، و عفت ذاتیه‌کزه
تعلقی جهتیله عریض و عمیق تدقیقی ایجاب ایدیور.
هر ایکی طرفك یوزینی قیزارته‌جق بو ماجرانك
بعض موادی حقنده خواه‌ناخواه سزی استجوابه
مجبورم. بو بیوك خطاکزك وخامتنی بر از تخفیف
قابلسه اوده انجق سزه صوره‌جغم سؤاللره
طوغری جوابلر ویرمه‌کزله ممکن اوله‌بیلیر.
شیمدی‌یه قدر آکلایه‌مامش اولدیغکز قیمت
عصمتکزی باری بو نقطه‌ده تقدیر ایده‌رك هر
ایکی طرفی‌ده بیهوده مزعج یورغونلقلره دوشور-
مامك ایچون طوغری سوزدن آیرلمایکز . . .
لبیبه سندن باشلایورم. بو کیجه سزی برلکده

کوزدیکمز قاسم افندی زاده ماهر بکله نه
زماندنبری مناسبت عاشقانه‌ده بولونیورسکز؟
بو سؤاله قارشی لبیبه قپ قیرمزی کسیلدی
باشنی بتون بتون اوکنه اکدی. هیچ بر جواب
ویرمدی. مفتون بر مدت بکله‌دکدن صوکره:
— نیچون سکوت ایدییورسك؟ بو سکوته
عار و حجاب معناسی ویرسه‌ك بو فضائلی حائز
یعنی عارلانان اوتانان بر قیز کیجه یاریلرنده ایللك
خوارده دلیقه نلیسیله أل أله قول قوله ـ [illegible]
تلفظی بیله بکا مشکل کلیور . . لکن نه چاره
ثبوت حقیقت ایچون هرشیء دوغری سویلمك
لازم ـ صارماش دولاش اوضاع بی‌ادبانه ایله
ایله قیرلره چیقار، تفیف بر از ککك بیله دخولدن
حذر ایده‌جکی دینو قادینك خانه‌سنه قاپانیرمی؟
ایشته کورییورسکز که اویناديغکز بو بی‌ادبانه
سودا قومه‌دیه‌سینك صورت جریاننه بوسبتون
بیکانه دکلز. براز معلوماتمز وار. سزك ایچون
دوغری سویلمکدن باشقه چاره یوقدر. جواب ویر.
لبیبه جواب اوله‌رق قورساژینك آره‌سندن
اوفاق کتن مندیلی چیقاردی. کوزلرینه کوتو-

رەركخفيف خفيف هيچقريقلرله اغلامغه باشلادی.
مفتون دواملە :

— برقيز منزلهٔ عاره دوشمزدن اول اغلامەليدر. سقوطدن صوكره كوز ياشی بو نوع كناهلری تميزله‌يه‌مز. وخامت خطاسنی آكلاديغی آنده كوزياشی دوكن قادينلر چوق كورولمش. فقط بيلمم بوياشلرله لوث ماضيلرندن قورتوله بيلمش اولانلره تصادف ايدلمشميدر ؟

لبيبه‌نك هيچريقلری دهازياده صيقلاشدی. بری يادن ربيعه ذاتاً ديك طوتديغی باشنی حيرت آور برجرأتله بوسبتون ديكلشديروب ديدی كه:

— ايشته اوسويلمكه صيقيليور. بكا صوريكز. ايلدر عجبسزجه سزه هرشيئی اولوب بيتديكی كبی آكلاته‌يم ...

لبيبه برمدت تعطيل بكا ايله شويله براز باشنی قالديروب. منديلك آره‌سندن بو جرأتنه قارشی رفيقه‌سنك يوزينه باقدی. بونظرنده « اه عشقنه آلديغمی بولديغمی سويليوب‌ده بنی محو ايتمه » مآلنی اشراب ايدن درين برمعنای استرحام واردی.

فقط مفتون انتظام استجوابی خللدار ايتمامك ايچون ربيعه‌يه :

— سن صوص. سكاده نوبت كلام كله‌جك... بن سوزی كيمه خطاب ايديورسه‌م جوابنی او ويرسون. ديدی ...

لبيبه‌نك سؤال واقعه جوابنه برمدت انتظار اولندی. قيزك ينه هيچقريقلردن، منديل ايله يوز قپامه‌دن باشقه برحركت كورولمينجه مفتون برتأثر مستهزيانه ايله :

— كيجه ياريسی تنها تارلالردن ماهر بكله قول قوله فينك آثاركن هيچ حالكده شمهٔ حجاب يوقدی. بن او هوپبالغكی بر كره كوردكدن، او رذالتك نظرمده تماميله ثابت اولدقدن صكره شمدی كوستردیكك شو صنيعهٔ عاره بنی ايناندیره. بيلمك ناصل قابل اولور ؟ اقشامكی رذالتكه شمدی برده ريا، صنيعه علاوه‌سيله نظريمزدن بوسبتون دوشه‌جكسنه باری ايشلديكك جرمی اعتراف ايده‌جك قدرمردانه برحركتده بولك.. قباحتكی بوصورتله تخفيفه بريول آرا ...بوكون سويله‌يه‌جكسك... مطلق سويله‌يه‌جكسك ..«بن

كندى حسابمه بويله بر رذالتى نفسمده قبول، تجويز ايديورم، سزه نه اوليور» ؟ ديورايسه‌ك بو ظنكده خطا ايديورسك. چونكه سن هنوز بزم وصايتمز تحتنده بر قيزسك . بو ماجرادن بز ده بولاشديرديغك حصهٔ رذالتى تميزله‌مك ايچون عائله‌ك نامنه هرشيئى دوغريجه سويلمكه مجبورسك. فنالغى اساسندن بيله‌لم ده اوكا كوره چاره دوشونه‌لم. صاقلامه ايله ، سكوتله بر جرمك ماهيت وخيمه‌سى تنقيص ايديله‌مز . سويله‌يه‌جكسك لبيبه ... لاعلاج سويله‌يه‌جكسك .. باشقه چاره يوق ...

بو اصراره قارشى لبيبه خانم منديلى براز يوزندن چكوب دموع يأس وحجابله پرده دار كوزلرينى برادرلرينه عطف ايده‌رك ضعيف جبرى بر صداى مسترحمانه ايله ديدى كه :

— سويله‌يه‌يم. امريكز باشم اوزرينه . سويله‌يه‌يم .. بو رذالتمدن عائله‌مه صيچرايه‌جق لكه‌يى قانمله تميزلمكه حاضرم ... ايش بر كره بو مرتبه‌يى بولدقدن صوكره حياتك بكا لزومى يوق..

مفتون — هانكى مرتبه‌يى ؟

لبيبه — رذالتم نظريكزده بو درجه آشكار

اولدقدن صكره .. ديمك ايسته‌يورم ... فقط...

مفتون — اى ؟ فقط ؟

لبيبه — بو صورغو سؤاللر بكا پك آغير كليور. بونلره هيچ لزوم يوق ..

مفتون — او حالده حقيقتى ناصل اكلايه‌لم؟

لبيبه — ذكاكز، فراستكز، عرفانكز ايله...

مفتون — بن فالجى ، رملجى يافيتجى دكلم .. بويله آغير ناموس مسئله‌لرنده بالفراسه استكناه كيفيتله اكتفا اوليه‌ماز .

لبيبه — رجا ايدرم افندم ... ذهنكزدن عليهمده نه قدر آغير فاشيلر فرض ايده‌بيليرسه‌كز ايديكزده تك بنى بو آجى استنطاقكزله اولديرميكز. باشقه بر اولومله هلاك ايديكز. مجرمم .. هر جزايه راضى‌يم ...

مفتون — (بيوك بر استغرابله) ديمك كه لبيبه شمدى، سنك عليهكده الك آغير اسنادات، فرضيات جنائيه‌ده بولنمه‌مزه رضا ، تحمل كوستريورسك ... بو اعترافاتك بكا دهشت ويريور... بو درجه‌ده محو اولمش بر قيزميسك ؟

لبيبه — عليهمده كوستر ديككز شدته قارشى

بويله ديمك ايجاب ايدييور. باشقه‌قيزلرك اكلنجه
عد ايتدكلرى برفعلده بن بولوتجه بوحركت اك
اغير جزالرى مستلزم برجنايت.. برناموسسزلق
اوليوريبور . . .

مفتون — واى كيجه‌ياريسى ايلك دليقانليسيله
دسپينو كبى واسطه‌جى برقادينك خانه‌سنه قپانمق
برقيز ايچون ناموسسزلق دكلميدر ؟

لبيبه — سز كچنلرده مشهور بر رومانده
اوقويوب ده تفسير ايتديككز سطرلرى
اونوتديكزمى ؟

مفتون — (شاشيره‌رق) اونوتدم . بن هر
كون بيك نوع شى اوقور هر اوكمه كلنه درلو
تفسيراتده بولنورم . نه ايمش اوسطرلر ؟

لبيبه — عشق ادامۀ نسل ايچون طبيعتك
انسانلره تسليط ايتديكى بر حس شديددر . بو
حسك نامشروع صورتده‌تطمينى ارككلر ايچون
عادتا بر نوع ظفر عاشقانه قادينلر ايچون ايسه
عفو اولنماز بر يوز قاره‌سيدر . مسئله بيطرفانه
تعميق ايديليرسه بو حكمده نوع رجالك بيوك
بر حقسزلغى كوريلور . بو حقسزلق شرقده

غربدن دها بيوك بر مقياسده حكم سورييور .
متأهل ، بيكار هر اركككك تسكين هوسات
شهوانيه ايچون كوزه آلدرديغى - جنتلر ،
سفاهتلر ، نا مشروع محبتلر ، وجدانى جنايتلر
هپ اكلنجه نامى آلتنده عادتا مباح عد
ايديله‌جك بر صورت تلقى كورييور . تعجب
دكل بوحاله تعجب ايتمك بيله كيمسه‌نك عقلنه
كلميور . قادينلرك سودا خصوصنده الك ارفاق بر
هوسه تبعيتلرى اعظم جناياتدن عد اولنيور .
بو امرده‌كى غلبه برعكس يعنى قادينلرده اولسيدى ،
دنياده فحشخانه نامى ايشيدلمز ، بتون انسانلر
راحت ايدردى . . .

مفتونك عقلاجه تضييقى اوزرينه لبيبه
اولا قيزاروب بوزاره‌رق حجاب كوز ياشلرى
دوكدن صوكره بو صورتله طاشغنه ، تظلمه
باشلادى . لبيبه يالان سويليوردى . مفتونك اكثريا
اوقوديغى كتابلردن بويله بى سروبن احكام
چيقاره‌رق بو نوع اقواللك قيزلر اوزرنده
كوستره‌جكى سوء تأثيراتى اصلا دوشونمكسزين
معلومات فروشلق داعيه‌سيله ساعتلرجه ديرلانير ،

بو سوزلرینی ده تنویر افکار نسوانه خدمت عد ایدردی .

راجی لبیبه یی اساس ادعاسنده دکلسه ده اغابکیسنك خفتنه قارشی اولان بو اتهاماتنده حقلی بولندیغندن محجوبیتندن دیشلریله طرناقلرینك اوجنی قوپارمغه باشلادی .

مفتون قاشلرینی چاتوب سوزنده دوامله :

— وای همشیره .. دها شمدی آغلایه صیزلایه باشکی یوقاری قالدیره میه جق قدر بر محجوبیت الیمه آلتنده ازیلوب طورورکن نه چابق آچیلدك .. تنویر فکریکزه خدمت ایچون بلکه بر رومانده کورمش اولدیغم اوسطرلری سزه اویولده تفسیر ایتمش بولنه یم . فقط روما- نلرده کی تهلکه لی مخیلاتك حیاته تطبیقی نصحتنده بولوندمی ؟

لبیبه — بنده کز رومانلرده کی وقوعاتی حیاتلرینه تطبیق ایدن آشفته ، دلی قیزلردن دکلم . جرمی قباحتمی پك اعظام ایدیورسکز . ظن ایتدیککز درجه ده جانیانه ، عفتشکنانه بر حرکتده بولنمدم .

مفتون — پك اعلا ! .. پك کوزل ! .. بزم آرادیغمزده ایشته بو .. بو سوزلریکك صحتنی اثبات ... اوت کیجه یاریسی بیانجی بر دلیقانلی ایله قیرلرده دولاشوب سوء شهرت قازانمش خانه لره کیروب چیقمه نك عفتشکنانه بر حرکت اولمدیغنه نی اقناع ایت ...

لبیبه — مادامکه هرشیئ دوغرو سویلمکه نی اجبار ایدیورسکز . عفیف بر قیزك بیوك برادرینه قارشی افشاسی بادئ محجوبیت بلکه پك عیب اوله جق بعض حقیقتلری سویلمه مساعده بیورپکز . چونکه سز محدود فکرلی ارککلردن دکلسکز ، هر فعلك بر سبب ، بر سائق تأثیریله وقوع بولدیغنی دائما بزه ایضاح ایدر طوورورسکز ..

مفتون های های .. هر شیئی سویله یه بیلیرسك .. مقصدم تماميله حقیقتی اکلامق ..

لبیبه — مادامکه هر فعلی بر سبب طو- غوررمش ... بنم کنجلکمی .. حسمی ، قادینلغمی نیچون نظر انصافه آلمیورسکز ؟ (براز ککه لیه رك) بر دلیقانلی یه قارشی سوق

طبیعتله بر مغلوبیت حسیه‌ده بولونور ایسه‌م بنی ناموسسزدر دییه سوقاغه آتمق ... تپه‌لمك ... اولدرمکمی ایجاب ایدر؟ .. سز برقادینه قارشی عین حسده بولوندیغکزدن دولایی نفسکزی بویله لوم وتقبیح ایتمك هیچ خاطریکزه کلیورمی؟

مفتون درشتی سیماسنی درحال طاتلیلاشدیره‌رق:

— باق یاورم لبیبه اك آمانسز طمارلریمه باصیورسك ... اوت بویله مهم جدی برمسئله‌یه ریا، کذب قارشدرمق ایسته‌مم. قادینلرك بتون قیوددن روحاً، فکراً، معناً، مادةً *Émancipée* آزاده‌سر اولملری ایچون کتابلردن اوقویوب سکا آکلاتدیغم اقوال هنوز بوراده، بزم مملکتده برر جای تطبیق بوله‌ماز. دها بوکا اوروپاده بیله موفقیت تامه حاصل اوله‌مدی.

بحثك پك تهلکه‌لی برمنصبه جریان پیدا ایتدیکنی کوره‌ن راجی صیقیلتی وصبرسزلغندن اون پارماغنی بربرینه کندله‌یوب چیتلاته‌رق یرنده اوطوره‌ماز برحاله کلدی. بحثه قارشمق ایچون قیورانمغه باشلادی. نهایت طیانه‌میه‌رق:

— افندم کیفیت شرق وغرب قادینلری

آره‌سنده شرائط اجتماعیه‌جه بر مقایسه یاپمق دکلدر. برخرسز چالوب اکل ایتدیکی برشی حقنده فوق‌العاده برر اشتها حس ایلمش اولدیغنی سویلمکله قانوناً جزادن قورتوله‌ماز. اقشام کوردیکمز وذالته نظراً ایکیسنی‌ده آغاجه باغلایوب شوقیزلره مکمل بر صوپا چکمك لازم کلیرکن قادینلرك رجال الندەکی مظلومیت، مغدوریتلرینه دائر انجق ایکی اقران تیز آره‌سنده قونوشوله‌بیله‌جك ترهاتی بونلرك اغزندن معذرت مقامنده استماعه تحملکزه تعجب ایدییورم برادر. شمدی مورالی، فلسفه‌یی براقکز افندم ایش باشقه ...

مفتون بك کوچك برادرینك بو مداخلهٔ مزعجه‌سنه قارشی لاحول مقامنده برایکی دفعه باشنی صاللادقدن صوکره سکوتی آمر اوله‌رق شهادت پارماغنی دوداقلرینك اوزرینه کوتوردی. بعده لبیبه‌یه خطاباً:

— هر بر فکر مترقیانه‌نك برجای تطبیقه وضعنده زمان ومکانله موافقتی شریطه‌سی نظر دقته آلنیور. انسانلرك عمومیتی دائما یوکسك دوشونن زمرهٔ

قليلهٔ حكمايه نسبتله فكراً پك كيريده بولند‌
قلرندن يكى برفكر هرنه‌قدر مفيدده اولسه پك
چابوق طرفدار بوله‌ميور . هر يرده اهالينك بو
جهالتى او مرتبه‌ده‌دركه متفننين، متفكرين علما
هر دوشوندكلرينى دوغريجه سويلمكدن بيله
چكينه‌رك سوزلرينى دائما اهالينك روش تفكراتنه
ملايم دوشه‌جك عاداتله مزج ايتمك مجبوريتنده
بولنيورلر .

راجى كنديكنديـنه ديدى كه :

— بو آغا بكمى، فكرلرى باجادن آشمش،
طرز حياتلرى بولندقلرى مملكتلرك عاداتيله
طبان طبانه ضد بولنان جوشقون كروهى‌ايچون
بر دارالفنون ،دها دوغريسى بردارالجنون بلها
كشاد ايدوب‌ده اورايه فخرى معلم تعيين ايتملى .
اوراده كرسئ خطابته چيقارق اقشامه قدر بو
عندى فلسفه‌سنى تمهيداً ديرلانسون دورسون...
بو آدم باشقه برايشه يارامز. شمدى بو سوزلرك
صره‌سيمى ؟ قيزلر يوز كوز اولدى كيتدى . بو
ناموس عائله مسئله‌سنى كپازه ايتدى براقدى.

مفتون سوزينه منشرحانه دواملە :

— اك صوك ترقيات فنيه‌يه تطبيقاً دوشونن
علماى متأخرين بيله ايجاب زمانه اويغان محصولات
فكريه‌لرينى آچيقدن آچيغه ميدانه قويمقده واوكا
كوره ياشامقده دوچار مشكلات اوليورلرده سنك
كبى زواللى بر قيز بويله بر مملكتده دوشونديكى
صورتده ناصل ياشايه بيلير؟ . سنى يارين اوبر كون
بر قوجه‌يه ويره‌جكز . مادام (دانيه‌ل لزوئور)
ياخود (ژيپ) كبى دوشونن برقيزى بوراده
زوجه‌لكه قبوله كيم جسارت ايده‌بيلير؟ مملكتمزك
شيخ وشاب متدنيلرى كبى دوشونمديكم ايچون
بنم آدمى آلافرانغه ، زوپه ، شيب سنودى
قويمشلر ... بربرلرينه اسناد ايدوب طوردقلرى
شو متدنى ،ارتجاعيون تعبيرلرينك مآل حقيقيسى
نه اولديغنى ، عجبا ايچلرندن بربيلن وارمى ؟
بو عصرك سلسبيل افكار مترقيانه‌سى جريانه
از چوق ضد دوشه‌جك فكر بسلينلرك جمله‌سى
بنم نظرمده ارتجاعيوندندر .

لبيبه — بنى كيمسه زوجه‌لكه قبول ايتمه‌سون.
بوهيچ امورمده دكل . . . باقه‌لم بن فكروحسمى
نجه‌مجهول برآدمى زوجلكه قبول ايديورميم؟

مفتون — دیمك كه فكر وحسی سنجه معلوم اولان بر ذاته وارەجقسك...

لبیبه — .....

لبیبەنك بو سكوتی مفتونك فوق الحد ممنونیتنی موجب اولدی. چونكه سكوتك اقراردن كلدیكی برجه ضروب امثال مشهورەدندر. فكر وحسی لبیبەجه معلوم اولان ذات كیم اولەبیلیر؟ شبهەسز قاسم افندی زاده ماهر بك.. دیمك لبیبه ماهره وارەجق... قیزك بو املی مفتونك پلاننه تماميله توافق ایتدیكندن همشیره سنی اوركوتمەدن اغزندن بو مقصدینی تنویره كافی سوز آله بیلمك ایچون دیدی كه:

— سنجه بویله حسی حسكه، فكری فكریكه موافق بر زوج منتخب وار دیمك؟.

لبیبه بو سؤاله قارشی مقرانه أزیلەلر بوزولەلر اظهار ایتمكده ایكن اوتەدن راجی بردنبره یومروغنی دیواره اورەرق:

— بزم مملكتمزده قوجەیی قیز دكل ولیلری انتخاب ایدر. حس وفكره كلنجه، قیزلر بزك حسلری پك خامیانه، فكرلری ایسه مفقود كبیدر.

قیزی كیفینه براقیرسەك زورناجی یه واریر مثلی ده ایشته بو حكمته مبنی وارد اولمشدر. اكر حسی رقیق، فكری عالی بر قوجه یه دوشمك بختیارلغنه نائل اولەبیلیرلرسه بو ایكی فضیلتی زوجلرندن اقتباس ایدرلر...

مفتونك كوزلری ینه نقض عهد ایدەن برادرینك یوزینه دیكلدی. فقط بو دفعه راجی ده كوزلر بیومش، آغز كوپورمشدی. دلیقانلینك وهلةً پیدا ایتدیكی بو انفعال شدیده قارشی مفتون شاشیردی. قیزلره ایسه عادتا خوف وخلجان طاری اولدی. راجی اوطاشقین تأثریله:

— برادر بن ده بو قیزلرك بیوكی یم. كندیلرندن بر ایكی شی صورمق صلاحیتنی بن ده حائزم. عائلەمزه عائد بو ناموس مسئلەسنی عادتا بر مضحكه یه چویردیككز. ذات مسئلەنك بو كونا حكیمانه، فیلسوفانه دها طوغریسی لطائف پردازانه تطویلاته، تفسیرانه تحملی یوقدر. ناموسله اوینانماز. بو كلمه ایله شقه ایدیلەمز. بو استجوابه قارشیلامق ایچون اولجه سزه سوز ویرمشدم. فقط سز

سلسلهٔ کلامی اویله بر وادئ ناروایه سوق ایتدیکز ، بو اوتانماز قحبه‌لره قارشی اوقدر یموشادیکز که بوراده بیقید بر سامع صفتیله بوله‌بیلمك هر درلو تحملك فوقنه چیقدی . ایشته عمرمده برنجی دفعه سزه قارشی عصیان ایده‌رك بو ناموس دعواسنی کندیمزجه رؤیت ایچون سزی عائله ریاستندن عزل ایله مقامکزه بن قائم اولیورم .

مفتون بولندیغی صندالیه‌دن حدتله دوغریله‌رق :

— برادر سکا آنی تجننمی عارض اولدی ؟

راجی بتون صدای غیظیله باغیره‌رق :

— اوت شو آنده بر متجنندن فرقم یوقدر . سوز دیکله‌مم . اعتراض قبول ایتمم . قرارم قطعیدر . بو ناموس دعواسی ایجاب ایتدیکی اهمیت مبرمه‌سیله بوکون بوراده حل و فصل ایدیله‌جکدر .

کوچك برادر شو صوك سوزلری استیناف قبول ایتمز بر قطعیت متهورانه ایله بیاندن صوکره قیزلره یاقین کلمك ایچون اسکمله‌سنی اوطه‌نك وسطنده‌کی ماصه‌نك اوکنه چکدی . پالطالونك آرقه جیبندن اوفاق بر رووه‌لور چیقاروب ماصه‌نك اوزرینه قویدی . بر تأثر شدید ایله

وجودی زانغیر زانغیر تتره‌یوردی . رعشه‌دار ، مهیب بر صدا ایله :

— ایشته شمدی قونوشه‌لم . (پارماغیله رووه‌لوری اشارت ایده‌رك) تاریخ ایجادندنبری پك چوق معندلره مرام آکلاتمش ، پك بیوك دعوالر فصل ایتمش اولان شو کوچك آلت بو مسئله‌ده بنم معاونمدر . حقیقت تظاهر ایتمه‌دن نی صوصدیرمغه قالقارسه‌کز نوبت کلام بو رووه‌لوره کله‌جك ، او بوکون شو اوطه ایچنده مینی مینی قم آتشفشانیله بتون بلاغت مؤثره‌سنی چهره‌لریکزه پوسکوره‌جکدر .

مفتون ده خوشافك یاغی کسیلدی . راجی‌یی ، بودلی اوغلانی او صباح اوطه‌سنه قبول ایله ایشه قارشدرمش بولندیغنه فوق‌الحد نادم اولدی .

On ne prend jamais deux fois le renard au lacet.

(تلکی ایکی دفعه طوزاغه دوشمز) مثلنی ایرادندن صوکره کوچك برادرینك پك نابمحل کوردیکی شو حدتی تسکین ایچون حکمای قدیمه‌دن بر قاچینك اقوالنی اوکه سوره‌رك او

هر زمانکی صغراسز کبراسز مشکوك دومانلی فلسفهٔ مدیده سنه کیریشمك ایسته دیکی اثناده راجی اولکی تهدیدینی بر قاچ درجه دها تشدید ایله قطعیت مقصدینی تکرار ایلدی. لیبیه یه خطاباً:

— دون کیجه یانکده کی او حریف کیمدی؟

لیبیه نك دمندن حرارت حجابله دوکدیکی ترلر شمدی بو سؤاله قارشی بوز کبی صغردی. بتی بکزی بم بیاض کسیلدی. دون کیجه یانده کی دلیقانلینك قاسم افندی زاده ماهر بك اولدیغی او صباح بالمواجهه تبین ایتمش، دها براز اول مفتون بکك استجوابی اثناسنده بو ماهر اسمی بر قاچ دفعه یینه کچمش ایکن حکام عدلیه نك بعض معروف مظنونلره حضور محکمه ده اصولاً اسماء معلومه لرینی تکرار صوروب سویلتمه لری قبیلندن راجی، اغا بکیسنك بو سؤالنه نه معنا ویره جکنی بیله مدی. قیز سکوت ایتدی. راجی جیبندن کاغد قورشون قلمی چیقاره رق دیدی که:

— شو آنده بزم یکدیکریمزه قارشی اولان موقعمز همشیره ایله برادر دکل بر مستنطقله بر مظنون وضعیتیدر. سوزلریمه جواب ویر... دون اقشام

یانکده کی دلیقانلی کیمدی؟ او حریفی بن طانیمیورم سویله.. شو فوق العاده غلیانلی حالمده بیله اعتدالمی محافظه یه غیرت کوستره جکم. بنم مقصدم حقیقتك تظاهری بعده ایجاب حالك اجراسیدر. قورقمه جواب ویر...

لیبیه اولانجه جسارتنی طوپلامغه اوغراشه رق:

— قاسم افندی زاده ماهر بك...

— بو دلیقانلی ایله نره ده طانشدیکز؟..

— شوراده بر قاچ کوشك آشیری قومشومزدر.

— قومشومز اوله بیلیر... فقط عادت بلده مز مقتضاسی بو مملکتده قادینلر قادینله، ارککلر ارککله احباب اولوب قونوشه بیلیرلر. ماهر بك ارکك سن قادین.. سز نه مناسبتله طانشوب کوروشه بیلیورسکز؟

لیبیه باشنی اوکنه اکوب برقاچ دفعه متلهفانه یوتقوندقدن صوکره:

— کنجلك... جاهللك... مناسبتیله...

— کنجلك... جاهللك.. بو ایکی کور سائق انسانی پك تهلکه لی کریوه لره سوروکله یه

بیلیر .. بوایکی کلمه‌نك ضمننده اکثریا عشق و سودا مستتردر. سزده‌ده اویله برشی وارمیدی ؟

— اوت ...

— دیمك بربریکزی سویورديکز ؟

— اوت ...

— نه‌وقتدنبری سویشیوردیکز ؟

— بوکوشکه کلدکدن صوکره...

— نه زمانلر بولوشوردیکز ؟ کیجه‌می ؟ کوندوزمی ؟

— نه‌زمان فرصت دوشرسه ...

— بوفرصتلرك آره‌سی اوزادقچه مکتوبلاشمازمیدیکز ؟

— خایر ...

— مکتوبلاشمامکزه نه مانع واردی ؟

— ماهر والده‌سیله پدرندن چکندیکی بن‌ده سزدن پك زیاده قورقدیغم ایچون مکتوبلریمز اله کچنی ویرر اندیشه‌سیله بربریمزه برشی یازمازایدك.

— دوغری سویله ... صوکره بوسوزكك عکسی ثابت اولورسه سن بیلیرسنك ها ؟ ..

— طوغری سویلیورم .

راجی قورشون قلمیله کاغدك اوزرینه همشیره‌سنك بوادعاسنی قید ایتدکدن صوکره:

— سویلدیککزه نظراً تاریخ مناسبتکز پك اوقدراسکی دکل.. فقط بویکیلکه رغماً آره‌کزده‌کی تکلیفسزلك پك ایلریله‌مش . ناموس عائله‌کی استقبالکی هرشیئکی بویله تپه‌له‌مش ایمنی شیمدی.. کوزه آلدیرمش اولدیغکه باقیلیرسه بو محبتله کوزلریککك پك قرارمش بولندیغی آکلاشیلیور.

لبیبه برازجسارتنی طوپلایوب باشنی قالدیره‌رق:

— خایرافندم . بن هیچ برشیئی تپه‌له‌مدم. کوزلرم ظن ایتدیککز مرتبه‌ده قرارمدی . ناموس عائله‌مه‌ده بیوك بر شین کتیرمدم .

یالکز کنجلك فورانیله بر سودایه .. فقط عفیفانه . . معصومانه بر سودایه قاپلدم . کناهم بوندن عبارتدر . بوقدر بر قباحت بویله بر صوچ همان هرقیزده بولنور . بوحرکت ایللك بنده کورلمیور . بونی بن ایجاد ایتمدم . . .

راجی دوداقلرینی ایصیرمق صورتیله ضبط حدته اوغراشه‌رق :

— دیمك كه محبتكزك قطعیاً عفیفانه، معصومانه اولدیغنی ادعا ایدییورسكز ...

— أوت قطعیاً ...

راجی بر مدت اختیار سكوتله اولا دالغین دالغین اوكنه و صوكره اوطه‌نك محیطی ایچنده یالكز كندنجه قابل رؤیت بر طاقم اشكال مغلقه وارمش كبی یردن طاوانه دوغری بر قاچ دفعه كوز كزدردی. سكوتله كچن شو قیصه مدت اثناسنده دلیقانلیده جملیتی پك فرق اولنه میان بر وضع حلیمانه پیدا اولمشدی. حتی لبیبه شو حاله آلدانه‌رق برادرینی اقناعه موفقیتندن دولایی درونی كندی كندینی تبریك ایتمكده ایكن راجی بردن بره كوزلرینی خشونتله همشیره‌سنه دیكوب وهلةً پارلایی ویره‌ن بر حدتله صوردی :

— سز كچنلرده فناریولنده عاشر بكك كوشكنه كیتمشسكز ؟

لبیبه برادی طبیعی حتی خفیف بر تبسمله :

— كیتدك. هفته‌ده بز اورایه دائما كیده‌رز.

كچنلرده دیدیككز نه‌وقت؟ هانكی كیدیشمزی صورییورسكز ؟

— اوراده قیافتكزی بالتبدیل سوقاغه چیقمش اولدیغكز كونكی زیارتكزی ؟ ...

لبیبه چهره‌سنده هیچ بر بوزغونلق اثری پیدا اولمقسزین پك طبیعی بر جواب طرزیله :

— بوده كثیرالوقوع بر حال ... بزم اوراده یلدرمه چارشاف دكیشدیرمه‌مز بر ایكی دفعه‌یه مخصوص بر وقعه دكلكه .. بوده چوق اولدی ... بردن بره بر یره كیتمكه قرار ویررز. حال بوكه قیافتمز اوكا مساعد اولماز. اوكا كوره یلدرمه‌یی چارشافه ویا چارشفی یلدرمه‌یه تبدیل ایده‌رز. عاشر بكككیلرده قاچ دفعه بزم اوده بوراده قیافت دكیشدیردیلر ...

— عاشر بكك كوشكنده یلدیرمه‌لریكزی چارشافه تحویل ایتدكدن صوكره بو دفعه‌كی تبدیل قیافتكزك بر سر اوله‌رق محافظه ایدلمسنی عائله خلقندن بالاسترحام ربیعه ایله برلكده استانبوله كچوب بك اوغلنه چیقمش اولدیغكز كونكی سیاحت خفیه‌كزدن بحث ایتمك ایسته‌یورم.

بعض مشوش حركتلرینه قارشی استیضاحاتده بولوندیغی زمان ادارهٔ مصلحت ایچون قادینلرده

ارککلره قارشی یالان سویلمك میلی پك زیاده‌در. ایجابنده یالانلری یوزلرینه چارپلماز، دها فناسی دوبارالرینه اینانمقده غفلت کوستریلیرسه بوجرأتلری دهازیاده آرتار، بداهته قارشی قویه‌جق بردرجه‌یه واریر ... لبیبه‌ده دفع تهلکه غیرتیله بویله برجرأته قالقیشه‌رق فقط بودفعه برازرنکی آتمش اولدیغی حالده دیدی که:

— اوت کیتدك ... یلدرمه‌لریمزه دیکمك ایچون بك اوغلنده براز بهالی دوکمه‌لر بکنمشدك. اسر فدر دیه والده‌م بو دوکمه‌لری اشترامزه اعتراض ایتمشدی. والده‌می قوشقولاندرمامق ایچون أودن یلدیرمه‌لرله چیقدق. عاشر بکلرده تبدیل قیافتله بك اوغلنه کیتدك. ایشته سبب سیاحتمز بو ...

راجی براستهزای غیظ، براشمئزاز مؤلم ایله:

— ظن ایدرم که آرادیغکز او بهالی دوکمه‌لر بك اوغلنده أبه مادام مورالیه‌نك معاینه خانه‌سنده صاتیلماز ...

لبیبه شمدی صفری توکه تیر کبی اولدی. بکزی بتون بتون آتی ویردی. راجی اغابکیسنك

مجهول اوزرینه سوز سویله‌میوب معلومات صحیحه‌یه ابتناءً سرد مدعیات ایلدیکنی اوزمان آکلادی. نه یاپه‌جغنی شاشیردی. آفاللادی. قالدی. بوبداهته، بوحقیقته قارشی حاضرجوابلقده بولنه‌مدی. اطرافنده‌کی اشیادن امدادسنوحات طلب ایدر کبی کوزلرینی اوطه‌نك هرجهته دولاشدردی. نهایت اوکنه باقه‌رق ناچار سکوت ایتدی.

دمندنبری کندینه هیچ خطاب ایدلمامش اولان ربیعه‌نك کوزلری بیودی. اسمرلونی آچیلدی. فقرالدم استیلا ایدن دوداقلری غلیان حسیانله، کوچ ضبط اولنور بر ارزوی جوابله اهتزازه باشلادی. احتیاطه دعوت ایچون لبیبه‌نك کوزقویروغیله توجیه ایتدیکی برنظر مؤثر اوزرینه سکوتده دوام ایتدی. راجی ایکی قیزکده جان طمارلرینه باصمش اولدیغنی آکلادی.

بری طرفدن، مفتون آن بآن تزاکتی آرتان شو حالك وخامتنی تزیید ایتمامك ایچون هیچ سوزه قارشمیور، آره‌ده بر کوزلری ماصه‌نك اوزرنده طوران ره‌ولوه‌ره دوغری بلا اختیار قایه‌رق مداخله‌سنی ایجاب ایتدیره‌جك

بر آن مدهش حلولنده سوزه آتیلمق اوزره شمدیلك سکوتی کمال اهمیتله محافظه یه اوغراشیوردی.

رجی بر مرضك نقطهٔ وجعنی آرایوب بولدقدن صوکره پارماغنی اورادن قالدرمیه‌رق ثانیه‌دن ثانیه‌یه تضیق بی رحیمانه‌سنی تزیید ایدن بر طبیب کبی هر آن مرارت استهزاسنی آرتدیره‌رق دیدی که :

— نتیجهٔ معاینه‌ده مادام موراليه‌نك ویرمش اولدیغی حب رچته‌سی‌ده بك اوغلنده قانزوح اجزاخانه‌سنده یاپدرلدی . سز بلکه دقته لزوم کورمامشسکزدر، رچته نومروسنك ٨،٤٥٢،٦٣١ اولدیغنی‌ده سزه خبر ویره‌یم . تبدیل قیافتله بك اوغلنه چیقیشکزك اویله دوکمه ، قوپچه شتراسی ایچون اولمدیغنی آکلادیکزمی ؟ مسئله بویله چوجق آلداتیر کبی عادی یالانلرله کتم اوله‌بیله‌جك بر ماهیتده دکلدر . پك آغیردر . پك .. مادام موراليه‌نك رچته‌سیله آلدیغکز کوچك قیرمزی بر قوطو درونده کی حبلرك بدایت حملده بعض قادینلره عارض اولان بولانتیلری باصدرمق ایچون اولدیغنه قدر هرشیئی نقطه‌سی نقطه‌سنه

بیلیوردم . فقط برجانی‌یی سویلتمه‌دن حقنده حکم ویرمزلر. قاعدهٔ عدالت بویله‌در. سویلیکز باقه‌لم. حامل اولان هانکیکز ؟

مسئله‌نك آلدیغی بوشکل وخیمه هله‌شوصوك سؤال مبرمه قارشی ویریله‌جك جواب مناسبی تعیین ایچون ایکی قیز غایت سریع طعاطئ انظارده بولوندیلر. خلجان بخش اوفاق بر آن ترددوقوعندن صوکره ربیعه ، طراز طوراز آلتندن آشاغی‌یه دوغری طاغلمش اولان صاچلرینی عصبی بر حرکتله یوقاری ایته‌رك :

— بن !

کلمهٔ واحده‌سیله قیصه‌جه جواب ویردی . سوز کوچك فقط اعتراف بیوکدی. تیاترو صنعتکارلرینك صحنه‌لرده حصولنه اوغراشدقلری الواح مؤلمه‌نك بر صورت حقیقیه‌سی جلوه‌نما اولیوردی. بو درت کشی یکدیکرینك چهره‌لرینه نصب انظاردن توحش ایدیورلرمش کبی کیمی برمدت او کنه باقدی. کیمی کوزلرینی طاوانده، دیوارلرده کزدیردی. اخلاقك لازم المحافظه بردکنی آره‌لرنده دوچار انحلال اولدیغی قناعتنی ویرن

برحرارت حسیه ایله درین برسکوته واردیلر.

بو وخامت انگیز استجوابك شو مؤلم ایلك سوزندن داها مؤلم اوله‌جغنده شبهه قالمیان صوك سوزینه قدر وارلمق ارتق تحت وجوبده ایدی. مفتون بو مسئله‌نك ناموس، عادات واخلاقه تعلقنجه اولار وخامتنك تأثیراتندن بتون بتون قورتولامامقله برابر بر ارککله برقادین آره‌سنده واقع اولان شو قباحتك مساغ قانونی خارجنده‌کی وقوعندن باشقه ماهیهٔ طبیعهٔ شکلنده اوقدر بیوك بر وخامت جرمیه بوله‌میور، بناءً علیه کندی کندینه دییوردی که:

— بو خصوصده اصل شایان مؤاخذه اولان نه اوغلاندر، نه قیز، نه ده طبیعت... انسانلردر.. انسانلر... بو وخامتلری هپ اونلرك وضع ایلدکاری قوانین تولید ایدییور. حریت کلمه‌سی هیچ بر قوم نزدنده تعاملجه اوله‌جق نقطهٔ تعالیسنه هنوز ایریشه‌مدی. برچوق خصوصاتده حریت سوزی لفظاً موجوددر. مادةً دکل. هر بر خطوهٔ حریتمزی بر مانعهٔ قانونیه سدایدییور. بونك یك فرقنده دکلز. قانون حقوق آخره تجاوز اثناسنده اثبات موجودیت وحاکمیت ایتملیدر. ایکی کوکل

بربرینی جذب ایتمش آره‌ده قانونك نه ایشی وار؟ قانون ازلی یه، قانون بشری ناصل غالب کله‌بیلیر؟ بویله عشق وعلاقه خصوصاتنده قانون آره‌یه کیرنجه اوغراشیورده اوشدید، اولایعد مواد جزائیه‌سنه رغماً بر تأثیر قطعیسی کوریلیورمی؟ کیجه، کوندوز ایشیدیلن کوزولن بونجه سودا فاجعه‌لرینك منع وقوعنه مقتدر اوله‌بیلیورمی؟ چونکه طبیعت انسانلرك خادم کیف استبدادی دکلدر. کندی قوانیننه مخالف اولان شیلری رد ودائما اراداتنده غلبه ایدر. خاقانینك شو:

انجلای رخی یاقدقده فتیل
سوندی قندیل زبور وانجیل

اسکی شعری عجبا بویکی حکمته تماس ایدر بر فکر ایله‌می سویلنمشدر؟

راجی، همشیره‌سی لبیبه‌نك ده قضای محبته اوغرامش بولنمه‌سندن شبهه واندیشه ایتدیکی ایچون حقیقت حالی آکلامق اوزره ربیعه‌یه قارشی اولان ایلك سؤالنی شو صورتله تکرار ایتدی:

— هر ایکیکزده سودازده‌سکز. فقط حامل اولان یالکز سنسك دکلمی؟

ربیعه همان قتورسزدینه‌جك برطرز تلفظله:

— اوت . . .

— بوحالك برقیز ایچون اولومدن بدتر بر فلاكت مدهشه اولدیغنی بیلمیورمیسك؟

— بیلیورم . . . بیلیورم . . . اما نه‌یاپه‌لم ؟ ایشته بركره اولدی .

— بویله برقضایه اوغرایه‌جغكه كاشكی كبره ایدك . . .

— كبرمسنی بنده چوق ارزو ایتدم . دوشورمك ایچون چوق چاره‌لره ، علاجلره باش اوردم . لكن اولدیرمه‌ین تكرم ایشته اولدورمیور . نه‌دینیر ؟ . . مراجعت ایتدیكم ابه‌لر . . . دوقتورلر باشلرندن قورقویورلر . بویله شیئه علاج ویرمیورلر . بن كندی بیلدكلریمی . . طیندقلریمی یاپدم . . هیچ برشی كار ایتمدی . هنوز بن ده صاغم . . قارنمده‌كی ده . . بوفلاكته سبب اولان ده . . فقط بنم ایچون فلاكتك اك بیوكی بونلر دكل . .

— یا نه‌در ؟

— اوحریفك محبتی . . كندیسندن كوكلمی بر درلو آله‌میورم . .

رنجی قیزك بو كستاخانه افاده‌سنه مقابل پارمغیله رووه‌لوه‌ری ارائه ایده‌رك :

— اغزكدن چیقانی قولاغك ایشتسون ربیعه . . صوكره بنی قاتل ایدرسك . . بونی ایی بیل . . .

بوتهدیده قارشی ربیعه قیزلق خلقی مخصوصاندن اولان نزاكتلردن ، اندیشه‌لردن ، حجابلردن همان متعری كورینه‌رك جامع حویلیرنده اركك چوجقلرله قایدیراق ، جوز اوینادیغی اثناده‌كی احوال روحیهٔ طفولانه‌سنه عودتله قبادایی‌واری برطور آله‌رق كندیسی‌ده رووه‌لوه‌ره دوغری النی اوزاتوب :

— بنی بونكله‌می قورقوتمق ایسته‌یورسكز ؟ های اونی بكا قارشی صیقه‌جق الله نوردن قوپسون . . .

— دیمك كه سن ارتق كمی آری‌یه آلدك . اوتانمه‌یی عاری اكمك پینیر ایله‌یدك . هیچ برشیدن پرواك قالمدی .

— جانم نه اكمك ایسته‌یور . نه پینیر . نه‌ده باشقه درلو بریه‌جك . . . بقلوا قایمق اولسه

کوزم یوق . بو دردنی ییوب بیتیریور . . .
هرشیئی طوغری سویلیکز دییه سز دمندن
زیلغیدی ویردیکزده اونك ایچون سویلیورم .
فقط آه بوماجرا سویلمکله بیترمی ؟ آننەم بنی
طوغوره‌جغنه طاش طوپراق طوغوره ایدی‌ده
بو کونلری کورمیه ایدم . بو آجیلره اوغرامیه
ایدم . بودردك بر ساعتی بیله چکیله‌جك شی
دکل اما بیلمم نصل اولیورده مولام بڭه صبرینی
ویرییور . . . سز صوص دیسه‌کز بیله ارتق
بن سویله‌یه‌جکم . درونمده کیلری بتون‌ا کلاته‌جغم .
ذاتاً بن قاچ زماندر دردیمی دوکمك ایچون
قارشیمده اودوندن آدم آرایوردم . فقط
سویلرکن آجیدن ، اوفکه‌دن برشیلر اولیورم‌ده
کندیمی غائب ایدی ویرییورم . لاقردینك
نره‌یه واردیغنی ونره‌جغنی دوشونه‌میورم . سوز
آره‌سنده بعضاً صاچمه‌لرسه‌م بنی عفو ایدیکز آغا
بکجکم . . .

ربیعه‌نك شو طرز تلهفاتنده‌کی جدیت ،
صفوت مؤثره وصمیمیت بیان مستمعلرینی متأثر
ایتمکه باشلادی . زواللینك سوزلری جبلت

بشریه‌مزی ستر ایچون تربیه نامنه قوللاندیغمز
الفاظ ریاکارانه‌دن واکثریا نه کندیمزی نه‌ده
مخاطبمزی آلداته‌میان کاذب تکلفات کلامیه‌دن
عاری ایدی .

زواللی قیز مکتبده الهی اوقور کبی خفیفجه
ایکی طرفنه صاللانه‌رق باشلادی :

— استانبولده‌کی دار ، قپانیق اویمزده
صیقلیورز . سایه کزده براز هوا آلمق ، کون
کونش کورمك ، ییوب ایچمك ایچون شورایه
کلیورز . اه عمر ویرسون . تیزه‌م بنی کندی
اولادلرندن آییرد ایتمیور . عالمك ایچنه تمیز پاك
چیقمق ایچون سوسلو یلدرمه ، آیاق قابی ،
باش اورتوسی ، شمسیه ، هرشی آلیور ، یاپیور .
کینیورز . قوشانیورز . شوجوارلرده ، فارده ،
جیفته حوضلرده قوش دیلندن ایل عالمك قادینلری
کبی بزده طولاشیورز . کزییورز . دلیقانلیلر
قیزلره هیش پیش ایدییورلر . قیزلرده اونلره قارشی
فینگیر دییورلر . کنجلرك ذوقلری ، اکلنجه‌لری
هپ بوندن عبارت . بزده‌ده قاش ایدن ، کوز
قیرپان ، بییق بوران برایکی دلیقانلی پیدا اولدی .

ظاهر عادت بويله ايمش ديه اونلرك بو التفاتلرينه
قارشى نه يالان سويله‌يه‌يم بزده صيريتدق .
قيرتدق . . قورشونى چاكتليسى بنمكى ...
يشيل بيون باغليسى ليبه خانمككى اولدى .
اولا اويله آد قويدق . سوقاغه چيقدقچه بن
بنمكنى .. اوده كنديننككنى آراشدرمغه باشلادق .
اونلره تصادف ايده‌مديكمز كونلر ايچمزه بر
صيقينتى باصار ، كورديكمز كونلر يوركمز فرحلار ،
بتون دنيالر بزم اولوردى . كنجلك اغابكجكم
كنجلك ... بر دليقانلينك بر تيزه ، بر قيزك بر
دليقانلى‌يه كوكلى آقنجه انسانك يوره‌كى قاباريپور .
دنيالره صيغه‌ميور . نه اولديغنى نه‌يه اوغراديغنى
بيله‌ميور ... صوكره‌دن بويله دردلرى ، رذالتلرى
اولمسه نه طاتلى شى . . نه طاتلى شى تعريف
ايده‌مم . هركسده كوردك . عادت بويله ايمش ..
دنيانك ذوقى صفاسى بوايمش ديه بزده كولدك
اكلندك . بزده ام جهانك قيزلرينك ياپديغنى
ياپدق . كيمسه‌يه برشيجكلر اولمدى . بافكز
بزم باشمزه نه جزيره‌لر كلدى . بندن بتون
قيزلره نصيحت اولسون . بو ايلك طاتليلقلره

كيمسه آلدانمسون ... صوكى پك فنا اوليور . صوكى
انسان كنديني آته‌جق قويو . آته‌جق آناچى
يه‌جك زهر آرايور .. قارشيدن قارشى‌يه اشارت
فلان ديركن ايش حرارتلندى . قيزيشدى
نهايت آلو آلدى . كيت كيده سوداليرمز قارشيدن
قارشى‌يه اشاره ، اشارته قانعماز اولديلر . بزه
ياقلاشدقجه ياقلاشديلر . يامزدن سورتونرك
كچركن قولاقلريمزك ديبنده سوزوك كوزلر ايله
مرلدادقلرى سوزلر ، ايتدكلرى رجالر بكا اوقدر
طاتلى كليردى كه حظمدن بايلوب همان اورايه
دوشه‌جك كبى اولوردم . صوكره اسملرينى ده
اوكرندك . بنمكى بدرى ... ليبه خانمككى ماهر .
برشيدن دولايى بربريمزه قارشى بر پارچه‌جق
عناد ايتمش اولسه‌ق بدرى ياخود ماهرك باشى
ايچون ، آند ويرر ويرمز او ساعتده سنبرلريمز ،
وجوديمز ، هر طرفمز كوشه‌يى ويرردى . كيت
كيده هرشيئمز .. توبه‌لر اولسون ديمز ايمانمز بو
دليقانليلردن عبارت اولدى . ايشته جناب مولا
جزامزى ويردى . ارتق كيتمه‌مز ، سوسلنمه‌مز ،
بتون ياشامامز بونلر ايچون اوليوردى . كنديلرى

بر قاچ کون کورمسه‌ك بو دار دنیا باشمزه زندان
کسیلیردی. سوقاغه چیقوبده بولوشوب کورو-
شه‌مز ایسه‌ك ارتق او کون ایچ صیقینتیسندن
نه یاپدیغمزی بیلمزدك. یالکز کوندوزلریمزدکل
کیجه‌لریمزده بونلره منحصر قالدی، رؤیالریمزده
بن بدریدن ربیعه خانم ماهردن باشقه برشی کورمز،
باشقه شی ایله اوغراشماز اولدق. بربریمزك یانندن
سورتونوب کچرکن یواش یواش اوفاق اوفاق
خطابلره جوابلره کیریشدك. صوکره آهلریمز
واهلریمزله برابر سوزلریمزده اوزامغه باشلادی.
کوروشمك ایچون تنها، ایزبه یرلره چکیلیردك.
محبتمز بیودکجه جسارتمزده آرتدی. « عاشق
عالی کور ، دوت طرفنی دیوار ظن ایدرمش »
دیین آدم مکرسه نه حقلی سویلمش. بز بویله
کوروشدیکمزی، بولوشدیغمزی کیمسه بیلمیور
صانیرکن مکرسه هرکسه داستان عالمه بر پارمق
بال اورمشزده خبرمز یوق. ارتق کون، ساعت
محل تعیین ایدیب بولوشیوردق. عاشقلریمزبی پروا
یانمزه کله‌رك چانطه‌لریمزی آتقیلریمزی اللرینه
قوللرینه آلیورلر، کویا برعائله‌دن ایمشزکبی دولا-

شیوردق. بوستانلره کیروب مارول ییوردق.
صنداله بینوب آچیلیوردق.

راجی ایله مفتون « باق نه‌لر اولیورمش ده
خبریمز یوق » مآلنی اشراباً آره‌ده بر یکدیکریله
تعاطیٔ انظارده بولنیورلر فقط ربیعه حاضر چو-
شمش ایکن بتون شو حقائق مؤلمه‌یه وقوف پیداسی
ایچون قیزی اورکوتمکدن احترازاً هیچ برفکر
درمیان ایتمیورلردی.

سویلدیکی سوزلرك حرارتی وجودینه سرایت
ایده‌رك ربیعه‌نك صولغونلغی زائل اولدی. چهره‌سنه
براز رنك کلدی. کوزلرینی مخاطبلرینك بریندن
دیکرینك یوزینه توجیه ایده‌رك بتون صمیمیت
قلبیه‌سیله سویلیوردی:

— سودالم بك افندی محبتمزك باشلانغجنده
عشقنی بکا تعریف ایچون نه‌تعبیر قوللانه‌جغنی،
نه سوز ایجاد ایده‌جکنی بیلمیوردی. امان یاربی
نه دیللر دوکدی.. نه دیللر.. بونلرك بیکده برینی
شمدی سزه آکلاتمغه قادر دکلم. اونك جانی..
جنانی، مالی.. منالی.. هرشیئی ارتق بن ایدم.
مکر بونلر هپ یالانمش.. عشق دیدیکی کیجی

برهوسدن باشقه برشی دکلمش . دیلك کمی یوق
نه طرفه چویرسه کز دونیور. سز ارکك سکز .
بوصنعتی البته بزدن أیی بیلیرسکز . بورایه
والده‌سنی کوندروب آللهك امریله بنی زوجه‌لکه
طلب ایده‌جکدی. ایشته اك بیوك یالانی بورادن
میدانه چیقدی. اینلریده بویله قاری قوجه اولمق
قرارینی ویردکدن صوکره تکرینك بیلدیکنی
قولدن نه صاقلایه‌یم بن‌ده کندیسندن هیچ
برشیئ اسیرکه‌مدم . هیچ برسوزینه اولماز .
دیمدم . (یومروغیله باشنه اوره‌رق) آه احمق
قحبه دیسه بریسی بکا ... بویله چوق دوکوندم
اما ارتق پاره ایتمیور . مکرسه او حریف سودا
مطربازی ایمش . بندن اول قاچ قیزه دها بویله
یاپمش ... قاچ زواللینك قانینه کیرمش.. بربریمزه
طاتلی طاتلی جانم ، جکرم دیرکن بدری بنك
بردنبره (نه‌وری) دونی‌ویردی . ایشی کوشتدی ،
کوروشمه‌لری سیرلدی . بولوشمامق ایچون درلو
درلو بهانه‌لر ایجادینه قالقشدی . مکرسه بندن
بیقمش . بنم خبرم یوق . یابن اوندن اول برقاچ
ارککه دها کوکل ویرمدمدی که ... نه بیله‌یم ؟

بو بنم ایلك سودام . اونککی صایی سزمش ...
اربکا کندینی تازه چکدکجه بن فنیلی آلمغه باشلادم .
بن هیچ برشیئك فرقنده دکلم . چیلدیره‌سی‌یه
سوییورم . او وفاسزه یانیورم . شمدی یالوارمق
دیل دوکمك نوبتی بکا کلدی . ایسته‌دیکك قدر
یان ... چیرا کبی طوتوش.. اول ، کبر .. کیمك
امورنده ... اوللری صیقجه صیقجه بولوشورکن
شمدی کونلر هفته‌لر کچیور ، یوزینی کورمك دکل
برخبرینی بیله آله‌میورم . او اویله ایتدکجه نه حکمت
بیلمم بی بتون بتون بر آلودر صاربیور . نه کیجه‌م
کیجه ... نه کوندوزم کوندوز . نه یاتدیغمی
بیلیورم . نه قالقدیغمی .. نه اویودیغمی .. نه
یدیکمی .. نه ایچدیکمی .. بن عادتا بویله برخیال
فناره دوندم . دنیا کوزومدن غائب اولدی . هر
ساعت ، هر دقیقه یوره‌کمده بر خاجان .. بر
چارپیندی که سزه تعریف ایدمم .

سوزك بوراسنده بیعه هیچقره هیچقره
اغلامغه باشلایه‌رق دوام ایتدی :

— آه چوق کچمدی . قرنمده یوره‌کمدن
باشقه برشیئك دها اوینادیغنی حس ایتدم ...

نه‌در دیبه بیلنلردن صوردم . چو .. چو ..
چوجق دیدیلر... آلیقلغمك درجه‌سنه باقکزکه
(بطنی ارائه ایله) بوزاده‌کی شیشلکك چوجق
اولدیغنی آکلاینجه کدرلرم بردنبره سونجه دوندی.
(حامله)یم دیبه کندینه خبر کوندریر کوندرمز
اوده سونجمه اشتراك ایده‌رك همان نکاحمز قیلی
ویره‌جك ظن ایتدم. (قفاسنه بریومروق دها
اوره‌رق) ناه قفا بنده ... اوردم دویماز . نه
بیله‌یم؟ چوجغی طانیمامق، انکار ایتمك اولورمی؟
بنم صاف قلبم بویله فناالقلره احتمال ویررمی؟..
کندی کوزوکمدی. فقط چوق کچمه‌دن خبریمه
قارشیلق بر تذکره کلدی .

ربیعه قورساژینك آره‌سنه اللی صوقدی .
قیرمزی رنکی ایپکلی مندیله صاریلی بر قاچ کاغد
چیقاردی . بو اوراق چوجقلرك درس کتابلری
صحائفی کبی کثرت تماس وقرائتدن عادتا کیرلنمش،
اوزرلرنده تکرلك تکرلك پارماق ایزلری پیدا
اولمشدی . بونلرك ایچندن برینی چکدی .
راجی‌یه اوزاتدی . اوده محتویاتنی آغیر آغیر
ومکرراً سوزدکدن صوکره کاغدی بر انفعال

غضوبانه ایله قاشلرینی چاته‌رق بلا تکلم برادرینه
اوزاتدی . مآل ورق شویله ایدی :

« خانم افندی !.

«قادینلر بزك جهالت وصفوتلری معلوم
جهاندر . فقط مع التأسف سزه اوزون بر درس
حکمت ویرمکه نه بنده جسارت ، نه‌ده بویله
بر درسدن استفاده‌یه سزده لیاقت وار . دنیاده
بر شکل مؤبدده مکون هیچ بر شی یوقدر .
بتون اشیا مائل تغیر وفنادر . محبتی بو قاعدهٔ
عمومیهٔ کائناتدن استثنایه اوغراشمق اثر بلاهتدر.
بو عالمده عمرینی تك محبته حصراً کچیرمش بر آدم
معدوم ایکن بعض سودا زدکان بو محالی بر شکل
احتماله صوقمق غیرت بیهوده‌سیله بی قرار بولنورلر.
«فرق سیاسیه‌ده بیله انسانلرك اك احمقلری
دائما محافظه‌کار قالمق ایسته‌ینلردر. دکیشه‌لی..
دکیشدرملی.. کائناتك هر شیده کوستردیکی مشرب
تبدل وتحوله اویمالی . حیاتك بویله اك بسیط
قواعدینی بیلمه‌ینلر یاشامقده چوق مشکلاته
مصادف اولورلر . بز یکدیکریمزی سودك. ابتدا
ایدن بر شیئك انتهاسی بولنمق طبیعیدر . هر فعل

انهار كبی بر منبعدن بر منصبه دوغری آقار . بو سوداجريانی‌ده منتهای طبيعيسنه ايرشدی. شمدی ينه دست بدست وفاق محبت اوله‌رق بر حركت معكوسنه ايله منبعه دونمك هوسنی كوسترمك زماده تحول ايتمش بر آتشك تكرار شعله‌ريز اولمسنه انتظار ايلمك قبيلندندر . »

« بو قدر حقيقت، بو قدر نصيحت، بوقدر درس يتيشير. شمدی مسئله‌نك بر آزده‌ا كلنجه‌لی كولنج طرفندن بحث ايده‌لم. حامل اولديغكزی خبر ويريورسكز. بو كا هيچ شاشمدم. چونكه قادينلرك وظيفهٔ خلقتلری توليددر. يالكز بو مژده‌نك بكا ويرلمه‌سنی معناسز بولدم هله چوجغك بكا نسبت ايدلمه‌سنه چوق كولدم. ايشته كيفيتك اكلنجه‌لی طرفی بوراسی. مدت معاشقه‌مزجه كامياب وصلكز اولمق سعادتنك نفسمه انحصارينه قانع بولنه‌ايدم سزی بو صفوتكز حسبيله تقديس ، كنديمی‌ده پك آزانسانه ميسر اولان بو بيوك موفقيتدن دولايی تبريك ايدردم. فقط سزك كبی كارسودايه ايركن باشلايان قادينلرك كوكللرينی عاشقلرينك عدديله تقسيم ايتملی، خارج قسمت نه چيقارسه چوجغك پدرلرينه نسبت كمنيه‌سی او اولمش اولور. »

« حامل اولديغكز جنينی آزه‌مزده بر واسطهٔ تقربيه‌عد ايده‌ك زدواج تكليفنده بولنيورسكز . معلوم ظر افتكزدر كه عادةً ازدواج چوجق حصولندن اول اولور. ازدواج مقدم، حمل مؤخردر. نظام طبيعی بويله ... سزككی كبی احوال فوق العادهٔ عاجله وقوعنده چوجغك بر صلبه نسبتنی يالكز والده‌سنه صوره‌رق تعيين ايتمزلر. بو بابده محتاج اثبات برچوق شيلر دها واردر. كنديسنه پدرلك اسناد ايديلن ذاتك بو شرفی بالاطمينان قبولی‌ده شرطدر . »

« مدنيت ترقی ايده‌لی ازدواجلرك‌ده انواعی چيقدی . مطلقا هر ازدواج ظن عاليكز وجهله امامی، مختاری، محله خلقنی بتون أشی دوستی طوپلامقله، اطعامله اولمار. قولكز عاجزانه افعال و افكار بسيطه اربابندنم . بو بله داغدغه‌لی شيلردن خوشلانمم . آرامزده اجراسنی تكليف ايتديككز ازدواج كلدی . كچدی . رضا طرفله كله‌تسزجه اولدی بيتدی . بو ازدواج طبيعيدن صوكره برده دعوتله درنكله دوكونله صنعيسنی ياپمق ، بطنده نسبی نامعين برچوجقله

کوشه‌یه اوطوروب کلین اولمق بویله بر حال حقیقی بر زدواجدن زیاده تیاترو صحنه‌لرنده وضع انظار عبرت ایدیله‌جك بر قومدیایه بکزه‌مزمی؟ حالا کوستردیککز بو تجاهله شاشیوردم. باشمزدن کلوب کچن ازدواج طبیعی‌یه بو عصر مدنیتجه *Mariage civil à l' improviste* یعنی «بالارتجال ازدواج مدنی» دیرلر. بومقامده *instantané* تعبیرینی استعمالده جائزدر. بونك خوواردەجه ترجمه‌سی «شیپك ایشی اولنمه» در. «شیب سودی» ده بو اصلدن متفرع ایسه‌ده مدلولاً بینلرنده فرق واردر. بو معناده برنجیسی اقوی اخف ایکنجیسی عد اولنور. اجنبی ترکیباتیله اکلاتمق ایسته‌دیکم سوزلرك نه دیمك اولدیغنی فرانسزجه‌ده‌کی تجریله مشار بالبنان اولان مفتون بك افندی اغابککزدن سؤال ایدیکز. او سزه تکمیل نکات مضحکه سیله افهام حقیقت ایتسون. بزم کبی شعلهٔ عرفانیله تنویر افکار انامه خادم اولانلر ارائهٔ امثال حکیمانه ایچون هرشیده حتی بویله کوکل آلیش ویریشلرنده‌ده اثر عوامه تبعیتدن متوقی اولملیدرلر. عهد سودا، سوق

طبیعتله منعقد اولور. قوام لازمنه ایریشنجه ینه بالطبیعه انحلال ایدر. سودای جبری‌یه قیامله بر طاقم فجایعه سبب اولانلر ایشته بو حقیقتی بوقاعدهٔ طبیعیه‌یی غیرمدرك طولومباجی مشربلی جهلادر. سزی‌ده کندیمی‌ده بو کروهدن عد ایده‌جك قدر محقر کوردم.

کوکل معشوقه مودوع برامانتدر.
آنی غصبه قیام بی‌شك خیانتدر.

امضا
المعلوم

مفتون بو علاقه ابرانامه‌سنی نهایتنه قدر اوقوینجه هرحرکتنده اثر عوامدن آیرلمق ادعاسنده بولنان دنیاده یالکز کندیسی اولمدیغنی اکلادی. حکمیات عندیه واقوال غریبه سالکی بو عالمده دها نه ترەللی بکلر وارمش کوردی. بلا اختیار *C'est du propre, c'est du nouveau* دیدکدن صوکره کندی کندینه شویله دوشوندی:

— فنا فلسفه دکل. فقط بو قدر درین حکمیاتدن بزم ربیعه نه اکلار؟ حریف علاقه‌یی

رضای طرفینله عقد اولنور بر نوع شرکت عد ایدیور. طرفیندن برنجه‌لزوم عقد زائل اولورسه انفساخ ایجاب ایدر دییور. اویله‌یا پك دوغری... بوده بر نوع بوشامق دیمك . ازدواجده طلاق وارده‌رابطهٔ عاشقانه‌ده نیچون اولماسین؟ معاشقیندن بری دیکرندن بیقوب‌ده ارتق آلویرردیدیکی زمان بو غنایه مقابل سویشمه‌ده مصر اولمق موافق حالمیدر ؟ دوزجه‌سی عارسزلقدن، یوزسزلکدن باشقه بر شی دکلدر . بویله سرناشیقلر بر قاچ « عنایت اوله » ایله دفع اولمیان مزعج سوقاق دیلنجیلرینه بکزرلر . پارسده ، بوراده بو راحتسزلغی بن‌ده چکدم . بوکوکل مسئله‌سی ایچنده اوقدرجرأتلیلری واردرکه حقارتله، تهدیدله هیچ برصورتله اللرندن یاقه‌یی صییرمق قابل اولماز. آفرین بدری بك بوکبی اویغونسزلقلره قارشی اربابنجه مرعی ولمق اوزره برقاعدهٔ کلیه وضع ایتمك ایستەمش.. بن سنك دزجهٔذکاکی ذاتاً ایللك مکتوبکده‌کی « قارتری یانبزم » ترکیبندن اکلامشدم. ایللك ایله بوصوك مکتوبك آره‌سنده فکر وافاده‌جه نه بیوك بر فرق ترقی وار ! . . اویله‌یا

هرشیده تجدد وتعالی کرك... هرشیئمزی ایجاب مدنیت وزمانه‌اویدرمغه‌اوغراشه‌لم‌ده عشق وعلاقه خصوصنده حالا آثارلریمزدن کوردبکمز کیبمی قاله‌لم؟. بودور ترقیده‌ده حالا بانئ حکومت سلطان عثمان اول زماننده‌کی کبی سویشیله‌مزیا؟ «بالارتجال ازدواج مدنی» تعبیرنده‌کی نکات مضحکه‌نك تفسیرینی بکا حواله ایتمکله حقمده پك صریح براستهزاده بولنیورسك. فقط ضرری یوق.. بویله« أسپری توئل » بویله ظریفانه استهزالره هدف اولمق‌ده بنم کبی دقیقه‌سنجان عرفاجه برذوقدر.

راجینك‌ده تفکرات منفعلانه‌سی شویله‌ایدی:

— سنك همشیره‌كده بنم الیمه کچسه حق عفیفانه‌سنده عین معامله‌ده بولندقدن صوکره شوتذکره‌کك برصورتنی بالاستنساخ اعتذاراً صوب برادرانه‌لرینه کوندرسه‌م عجبادرجهٔ تأثرك نه‌اولوردی؟نه‌یولده‌مقابله‌ده بولنوردك؟صفوتلری بدلالقدرجه‌سنده‌بولنان بویله‌زواللی قیزلرك عرض واستقباللرینی بازیچهٔ آمال شهوانیه‌ایدنمکده‌کی بوجناییتکی ، هیچ برنظریهٔ حکیمانه‌یه توافق دکل الك بسیط قواعد عقل ومنطقه بیله اویغان بوخود

اوتانمه‌دن عارلانمه‌دن بکا بو افترایی ایتدیکی ایچون دیلرم باری خدادن اوده طاتلی جانندن بولسون. (الیله کوکسنی دوکوب ایکی طرفنه چیرپنه چیرپنه) اوخیاسزه نتظار (انکسار) ایدییوردم اما یالکز دیلم سویلیور. قلبم سویله‌یورکه... نه یاپه‌یم!.. نه قدر فنا آدم اولورسه اولسون ینه قرنمده‌کی چوجغك باباسیدر. بنی ایسته‌دیکی قدر زه‌کلنسین.. بکا آلیق دیسین.. صالیق دیسین.. جانتك ایستدیکنی سویله‌سین.. نه حقارت ایدرسه ایتسین... عیب دکل یا. سوییوردم. دنیا کوزمده دکل. اونسز بو جهانك بنم ایچون بر پول قدر دکری یوق... بتون ارواحلر قوردلر قوشلر شاهد اولسون اوندن باشقه‌سنه وارمامغه عهد ایتدم. پیمان ایتدم. بودنیاده برارکله طوران قادینلر اوبردنیاده ینه اوارکله واریرلرمش. شمدی وارمازسه‌م یله یارین آخرتده بن اونك قاریسی اوله‌جغم. نکاحمزی ملکلر قیه‌جقلر... کندیسی انکار ایتسین. جناب مولا بیلمیورمی؟ چوجغمك باباسی اودر.

اواثناده بالقون قپوسی آرقه‌سندن مدید

بیزانه عقلالغری، زوپه‌لکی اوزمان براز اکلاردك ظن ایدرم.

ذهنندن بو فکرلر کچرکن ارزوی انتقامله راجینك کوزلری پارلدایوردی. مکتوبك مدت قرائتنجه سکوتله کچن زمان اثناسنده زواللی وبیعه‌نك فکر و قلبی پك مؤلم خاطراتله صارصلدیغندن کوزیاشلرینی مندیلنه سیله‌رك کسیك کسیك دوام ایتدی:

— بو مکتوبده یازدیغی شیلرك هپسنی اکلایه‌میورم. سوزلرینك پك چوغنی اوقومشجه اینجه لاقردیلر. عرفانلقده بن اونك دنکی دکلم. ایشته بوندن دولایی بو جزیره‌لر باشمه کلدی. بن اکلایه‌مدمسه‌ده نه دیدیکنی مراق ایتدم. اکلایانلردن صوردم. بنی چوق زه‌کلنمش اولدیغنی سویلدیلر. کویا بن عشق دیلنجیسی ایمشم‌ده بکا عنایت اوله دییورمش، بنی قوغویورمش‌ده بن ینه کیتمیورمشم. چوجق کندندن دکلمش.. باشقه‌سندنمش ایشته ایکی جانمله سزه‌یمین ایدییوردم. اکراوندن باشقه برارکله حراملقده بولندمسه حضرت علی افندیمزك کسکین قیلنجنه کله‌یم.

بر « ایواه » صدای دلخراشی متعاقباً اغیر بر جسمك سقوط جامدانه‌سنی آندیرر برپالدرتی ایشیدلدی . نظرلر همان بر تجسس متألمانه ایله اوطرفه دیکلدی . قولاقلرده ، چیقه‌جق دیکر صدالری استماعه موقوف ایکن راجی یرندن فرلادی . آناختارینی چویروب قاپویی آچدی . باشی نفتی پاپازه ایله قونداقلی ، مور خرقه‌سنك پالطو بیچمی یاقه‌سی برطرفه قایمش ، کوکسی بغری چوزولمش ، ترلکنك تکی قارشی‌یه فرلامش بر قادینك همان یوزاوستی دینه‌جك بر وضعیت غیر منتظمه‌ده یرده یاتدیغی کورولدی .

بو بدبخت ، والده وسیله خانمدی . قیزینك استماع ماجراسندن صوك تألمات بیاننه ارتق طاقت کتوره‌میه‌رك بی تاب تأثر اوراجغه ییغلی ویرمشدی .

بیهوشك باشنه اوشوشدیلر . زواللیده بت بکز لیمون کسیلمش ، نیم کشاده کوزلر سوزولمش ، برقاچ قطرهٔ تأثر یوزندن آشاغی یوارلانیرکن یکدیکریله برلشه‌رك یناقلری اوزرنده اینجه برر سلسبیل یأس پیدا ایتمشدی .

البسه‌سنك بتون رابطه‌لرینی کوشتدیلر .

کیمی صو ، کیمی لیمون ، کیمی سیرکه یتشدردی . قوللرینی ، بیلکلرینی اوغوشدرمغه باشلادیلر .

لطفیه خانم صاچلرینی بویامقله مشغول ایکن کورولتی‌یی ایشتمش ، صاغ شقاغنك تلوینانی اتمام ایده‌مدن قوشمش ، شاشقینلقله الندن براقه‌مدیغی فورچه‌یی اورایه بورایه آقیده آقیده کلمشدی . قادین ننه شکوره خانم وهلةً ایشتدیکی او آجی چیغلق اوزرینه نه‌یه اوغرادیغنی بیله‌میوب تلاشله دکنکنی اله کچیره‌مدیکی ایچون بلامتکا بردبواردن دیکرینه و واسطه اوره اوره قوشدیغندن کذرکاهنده خیلی مهم برهرج مرج حصوله کتیره‌رك کله‌بیلمشدی .

ظرافت تزارتدیغی پاطلیجان طواسندن اقشام ایچون شعبانك مزه‌لکنی آیرمقله مشغول ایکن قوللری صیغالی ، اوکی پشتماللی بر حالده اوجاق باشندن کلمش ، الیده اوتوسنی براقوب قوشمشدی . خانه خلقندن یالکز حسنه ، بیوك والده‌سنك دوردیکی قهوه طاقمندن صاچیلان شکرلری یرلردن طاووق کبی آغزیله طوپلامق مشغولیت مهمه‌سنه دالوب محل وقعه‌یه شتاب ایده‌مامشدی .

وسیله خانم اطرافدن کندینه اوزادیلان ایادیٔ تقیدات آلتنده ایکم ایکم ایکله یور، یکدیکرینه کندلنمش دیشلری آره‌سندن، آره‌صره، آکلاشیلماز برشیلر خوردانیبوردی .

شکوره و لطفیه خانملر ایشتدکاری اوصیحه‌دن، کوردکاری بو پایلمه‌دن هنوز قطعی برشی اکلایه‌مامشلردی . اوطه‌ده‌کی درت کنجك اوچوق رنکلری، یکدیکرینه قارشی آلمش اولدقلری خشین طورلری، اندیشه‌لی نظرلری بونلرك آره‌لرنده‌وخیم، هیجان آمیز بروقعه جریان ایلمش اولدیغنی افهام ایدییوردی . حقیقتی اکلامق ایسته‌دیلر . ایراد ایتدکاری بیك درلو سؤاللره قارشی پك مختصر، غیرمقنع جوابلر ویرلدی . کوروشوب طورورکن بردنبره وسیله خانمه بر فنالق کلمش اولدیغندن باشقه همان برشی سویلنمدی .

ألنی ذاتاً بوایکی سودازده قیزك سرداشیدی . آشجی قادین‌ده کوچك خانملرك کیجه‌سیرانلرنده‌کی حکمته پك بیکانه اولمدیغندن شمدی شو کوریلان حالك دلیقانلیلرله طاتلی طاتلی پشیریلوب قوتارلمق ایسته‌نیلن اولذیذ سودا حلواسنك میانه‌سنده

برکچکینلك وقوعه کلمش اولمسندن آزمه بر ایش اولدیغنی آکلامشدی . حتی ربیعه‌نك آلت قانلرده کیزلی، کیزلی کوشه، بوجاغه سوقوله‌رق او کوردیکنی ایشتدکجه ألنی‌یه صوراردی :

— قیز ألنغو آیو . . بو ربیعه‌یه نه اولدی؟ نیچون او کورییور بویله ؟

ألنی تبسمله :

— معده‌سنه بوزولدی . قرننده‌سیسیور . .

— قرنمی شیشییو ؟ سویله‌یه‌لم ده قورو فصولیه چوق یمسون . . آج کوزلو . . . نه بولسه طیقینیو . . .

— کچن کون هکمده کیتدی که علاج آلسون . (انیله کبه‌لك اشارتی ویره‌رك) بو فنالق نه وقت دیساریده براقه‌جق . . اووقت خسته‌لق قاچه‌جق . ایی اوله‌جق . .

ظرافت بوشیشکینلکك فصولیه‌یلی اولمدیغنی اکلایه‌رق برادای مخصوصله دیواره دایانوب کوره‌ك کوره‌ك کولدکدن صوکره :

— آیو . . اونا سل علاج اویله‌او؟ صوروب ده ایچه‌او کرنمدیمی؟ بلکه برغون سکاده بکاده لازم

اولور. اه دردینی ویروب ده درمانی آرامسون..
صوروب او علاجی او کرەنه‌لی اولمازمی؟ دیمشدی.

کوستریلان تدابیر سریعه تأثیریله وسیله خانم کوزلرینی آچدی. ربیعه‌یی قارشیسنده او صولغون رنکی، او مأیوس چهره‌سیله کورونجه دمندن قیزك بتون صفوت و مرارت بیانیله نقل ایتدیکی ماجرای بدبختانه‌سنی تخطر ایده‌رك کمال تأثرندن اغلامغه باشلادی. سبب بکانه‌سنی صورانلره:

— بن اغلامه‌یم ده کیملر اغلاسین؟..

جمله سندن باشقه جواب ویره‌میوردی. شکوره و لطیفه خانملر عائله‌جه ایضاحنده مشکلات اولان بر مسئلهٔ وخیمه قارشیسنده بولندقلرینی حس ایتدیلر. بر بارداق صوده و بر نه یاریم فنجان چیچك صویی علاوه‌سندن صوکره تسکین خلجان ایچون بو بارداق تکمیل آغزلری دولاشدی.

صوك یودوم ظرافته قالدی. اوده حصهٔ مسکنه‌سنی یوارلایه‌رق بو سودا ماجرالرینك نهایة النهایه اوجی چابان اوغلنه واردیغنی دوشونه‌رك اواقشام شعبانله اوله‌جق ملاقات لیلیه‌سنده عاشقنه احتیاط توصیه‌سنده بولنمغه قرار ویردی.

بعض مجلسلرده حاضرونی سکوته دعوت ایچون چینغراق چالمق قبیلندن راجی عائله افرادینه مهم تبلیغاتی اولدیغنی ایماءً ماصه‌نك اوزرینه بر یومروق ایندردی. بو درشتانه مقدمه‌دن مابعد حالی کشف ایله مفتونی بر تلاش آلدی. قادینلری راجینك دهشت بیاناتندن صیانت ایچون همان قولاغنه اکیلوب:

— برادر ایکیمز بر اوطه‌یه چکیله‌لم. بو عائله فلاکتنه قارشی نه یولده تدابیر اتخاذی لازم کلیورسه بو کادائر بینمزده تلاشسزجه، خفیاً قرار ویره‌لم. شمدی بو قادینلره هیچ بر شی سویله‌مه‌مك دها ای ایدرسك. چونکه بلکه شو ساعتده تهورله اغزکدن چیقه‌جق بر سوز ایلریده‌کی اجراآتمزی اشکاله سبب اولور. هم ده بیوك والده‌مزك کچکین سنی نظر دقته آلمق لازمدر. معلوم یا فلاکت آمیز سوزلرك تأثیری بو یاشده بر قادین ایچون مهلك اوله‌بیلیر. ادارهٔ مصلحت ایده‌لم دیرکن معاذاﷲ بر ده عائله‌جه فلاکت دیکره سبب اولمه‌یه‌لم.

دیدی. فقط راجی برادرینك بو اخطارینی نظر اهمیته آلمیه‌رق ماصه‌نك اوزرینه بر ایکنجی یومروق دها ایندردکدن صوکره:

— خانملر ! . شمدی یك عنفه‌سیله تفصیل ایده‌میه‌جکم اسبابدن دولایی بو أوده تربیه، ظرافت و نزاکت نامنه‌دونن بر چوق مسخره‌اقلره ارتق نهایت ویره‌رك خانه‌جه بر نوع اصول زجریه وضعنه یعنی نوعما ادارهٔ عرفیه اعلاننه مجبور اولیورم . شویله‌که : بوخانه‌ده بولنان قادینلردن هیچ بری بعدما هر نه وسیله ایله اولورسه اولسون نه کیجه، نه کوندوز سوقاغه چیقه‌میه‌جق، خانه‌دن تباعدلرینی مقتضی احوال ضروریه وقوعنده بکا مراجعت ایدیله‌جك، هر احتیاجکزی تسویه‌یه اوغراشه‌جغم . اولجه معارفه‌مز بولنمیان ذوات هله بوخجه‌جی ، ایشجی قبیلدن مجهول الاحوال هیچ بر فرد خانه‌یه قبول اولنمیه‌جق ، بکا معلومات ویرلمکسزین خدمتجیلر وساطتیله پوسته‌یه ویا صورت خصوصیه‌ده هیچ بر طرفه مکتوب ، تذکره ارسال ایدلمیه‌جکدر . کیجه نهایت ساعت درتده خانه درونده لامبالر سوندریلوب هر کس خوابکاهنه چکیله‌جك ، قرانلقده آچیق پنجره او کنده سیغاره ایچلمیه‌جك ، باغچه‌یه چقلمیه‌جق، خارجله هر نه صورتله اولورسه اولسون اشارات

مخصوصه ایله مخابره‌یی آندیرر حرکاته جرأت ایده‌جکلر حقنده مجازات شدیده اجرا اولنه‌جقدر.

راجی بیوك برادری مفتونی زوزه‌لجه بعض مسامحه‌لرینه مبنی ریاست عائله‌دن عزل ایله مقامنه کندی قائم اولوب ده خانه‌جه ادارهٔ عرفیه‌یی آندیرر صورتده تقییدات فوق العاده اعلان ایتدیکنك ایرتسی کونی ، بو قرار انضباطکارانه‌نك بر نتیجهٔ معکوسه‌یه اقتراننی کوردی . چونکه بتون خانه خلقنی شدتلی بر قونترول آلتنه آلدیغی کونك ایرتسی صباحنده لبیبه‌یی اوطه‌سنده بوله‌مدیلر . تاقویولرك قعرلرینه وارنجه‌یه قدر أوك هر طرفی تحری ایدلدی . قیزیوقدی . سره‌قدم باصمشدی .

١٣

موسیو ماقفرلان . . . تحف اسم . . نقط بونك بر وافتیس اسمی اولمدیغی شکلندن آکلاشیلیور . صاحب نام ، ماقفرلان دینلن اوربه‌یی صرتندن هیچ چیقارمدیغی ، قیش ویاز همان دائما بونکله عرض اندام ایلدیکی ایچون بو اسم ذاتنه علم

اولمشدی . اصل آدی موسیو دورله دوفرای ایدی . فقط نام مؤخری هر کسه ایلکینی اوقدر اونوتدرمشدی که بوذاتك ماقفرلاندن باشقه بر اسمی بولنوب بولنمدیغنی کیمسه مراق ایدوب دوشونمیوردی .

ماقفرلان دینلن بوکنیش « پاردوسو » نك جداً تحف بر مظهریتی وار . بوللغی ، راحتلغی ایچون‌میدر نه‌در بیلنمز بعض ذوات مکیفاتدن برینه آلیشیر کبی بوکامبتلا عادتا دلداده اولیورلر . ارقه‌لرندن هیچ چیقارمیورلر . اسم جامه‌نك بتون مبتلالرینه تعمیمی لازم کلسه بر چوق « ماقفرلان » افندینك‌ده بزم ایچمزده بولندیغی کوریلور .

موسیو ماقفرلان « آرتست » مشرب بر ذاتدر . اوزونجه صاچلری اوزرنده دائما باشنك برطرفنه چارپیلان کناری اکلی یموشاق شابقه‌سی ، مسامحه‌لی بر دو کوله طوتدرلمش بیون باغیسی ، کلیشی کوزل بر صورت آوارده کی طرز تلبسی کندینك یانه‌سنی تخیلات شاعرانه وصنعتکارانه‌یه قاپدرمش فکر ومسلکی دربدر بر مشتاق محاسن

اولدیغنی کوسترر . یاخود کندینی کورنلره هر طوریله اوظنی ویرمکه چالیشیر .

صنایع نفیسه‌دن هانکیسنه سالکدر ؟ بو سؤاله ویریله‌جك جوابلر دائما وضوحدن عاری قالیر . موسیو ماقفرلانك نه اولدیغنی جداً نه کندی تعیین ایده‌بیلیر ، نه‌ده دیکری . دهاطوغریسی بوذات هر فنه کندنده هوس ، هر ادعایه نفسنده جسارت کوروب‌ده هیچ بر مدعاسنی حقیله اثباته مقتدر اوله‌میان لیاقت مشکوکه اربابندندر .

تورکجه‌ده برضرب مثل واردر « هر بویایی بویادی شمدی فستقیسی قالدی » دیرلر . ماقفرلانك حالی بو مثلك ضدینه مقارندر . چونکه او ، فستقی‌یی الوان سائره‌یه تقدیماً بویامشدر . شو قدر وار که پك کوردیکی قدر مائل عطالت دکلدر . بوش طورماز .. چالیشیر .. نفیس وغیر نفیس برقاچ صنعتله مشغولدر . برچوق خصوصاتندن کیمسه‌یه برشی سزدرمز . البسه‌نك یتاقلغی ، سوقاقلغی اولدیغی کبی بونده کی صنعتك‌ده هر دوسنه فشا ایدیلیر و ایدیله‌مز اقسامی واردر . صنعتك کسادملری اولور . فقط اکثر زمان بکلر ، پاشالر

کبی مرفهاً کچینیر. ماقفرلانك شرقده‌کی کسب و کاری، صورت معیشتی بیوك بر معمادر.

اوروپاده عادی صاییلان بر فرنك شرقده ذی قدرت ودهری کسیلیر. نه بضاعه‌سنك، نه سرمایه‌سنك قلتنه باقمیه‌رق هر ایشه کیریشیر. شرق اوروپالیلر انظارنده ایشلنمامش ثروت ترابیه‌سی، دفائن طبیعه‌سی قدرده اهالیسنك جهالت وتنبللکی ایله معروفدر.

دور حمیدیده آلمانیا، فرانسه اردولرنده‌کی چاووشلر ملازملر قدرت وقیمت عسکریه‌جه تورکیاده لوالغه تعالی ایدرلردی. فرنکلر تورکلره « فاتالیست » نامنی ویررلر. بو کلمه‌نك معناسی هرشیئی قدر وقسمته عطف ایله بلاجهد توکل تام ایچنده یاشامقدر. اوقدر بصر وبصیرتمزی قاپامشدر واونلری اویله قاپالی بولندرمقدن او مرتبه خوشلانیرز که قدر وقسمت کلمه‌لری حقنده بر قاچ دوغری سوز سویلمك بیله متجاسرینی الك شدید بلای تنقیده اوغراتیر. « ایش اوله‌جغنه واریر » سوزی هر فعلده دستور فلسفه‌مزدر.

فرنکلر بزم ایچون شویله سویلرلر :

تورك بابا آبانی صریغیله تجارتکاهنده اوغوشوق بر حالده اوطوزور. مشتری جلب واقناعی ایچون اوروپالیلره خاص اولان تکلفات ووسائل تجاریه‌دن هیچ برینه تشبث ایتمز. چونکه نیچون بیهوده زحمته کیرسین ؟ قسمت ایسه مشتری کندی آیاغنه کلوب اونی بولور. قسمتدن زیاده هیچ برشی اولماز.

کونش پارلدار، یاغمور شارلدار ایسه تورك بابا اکدیکی اکینی ادراك ایدر. زواللینك یوزی کولر. عکس تقدیرده قحطه رضا داده اولور. آلات زراعیه‌سنك اصلاحنی، تارلالرینی ارواء واسقاء ایچون جدوللر کشادینی هیچ دوشونمز. قوراق اولدیغی سنه‌لر کوستره‌بیله‌جکی تشبث فعالانه اولسه اولسه برقاچ دفعه یاغمور دعاسنه چیقمقدر.

منابع طبیعه‌سی همان آل سوروللمامش دینه‌جك مرتبه‌ده باکر، انسانلری صوك درجه اوغوشوق وعاطل اولان بر مملکتده کوزی آچیق بر فرنك نه فرالداقلر چویرمز !

موسیو ماقفرلان شرقده اوروپالیلرك اکایش

بيلمز وسرسريلرى بيله ايچون توپن تومن كارلر، تجارتلر اولديغنى ايشيده‌رك بورايه سائقهٔ معيشتله كلمشدى .

ابتداى ورودنده عجميجه اورايه بورايه برقاچ قولاجان ايتدى . اوروپاده بعض تجارتخانه‌لرك آژانلغنى ايتمك ايچون دوائرى دولاشدى . كنديسى شن ، كوللر يوزلو ، وصوقولغاندى . ايش واردى . واردى اما زحمتى چوق قازانجى آزشيلردى . قارشى غزته‌لرندن برقاچنه يازى يازدى . يرليدن اجنبيدن برايكى احباب پيدا ايلادى . كندى همشهريلرندن برقاچينك بوراده‌كى طرز معيشتلرى نظردقتنى جلب ايتدى . بو آدملر دوستلر آليش ويريشده كورسونلر قبيلندن بعض تجارتلرله مشغول كورينيورلردى . حال بوكه اوايشلردن پك اوقدر پاره قازانيله‌مديغنى ماقفرلان تجربه ايتمشدى . بوهمشهريلرى فيطونلرده كزييورلر ، برنجى صنف اوتللرده اقامت ايدييورلر ، ياخود دوستلر ايچون مزين صالونلر كشاديله خصوصى خانه‌لرده اوطوريورلردى . بو اسباب رفاهه نره‌دن ونه صورتله نائل اوليورلردى ؟

ماقفرلان بوجهتى مراق ايتدي . تدقيقاته كيرشدى . يواش يواش احوال مملكتى اييدن ايى يه اوكرندى . ذى نفوذ برايكى ذاتله مناسبت فلان ديركن ييلديزه چاندى . عبدالحميدك وهمنى ، پولتقه‌سنى اوكرندى . سرايجه ذاتندن مسلكندن اوركوان كيمسه‌لرك شاعر ، اديب ، مورخ محرر ، غزته‌جى مقوله‌لرى اولديغى سرينه اطرافليجه وقوف پيدا ايتدى . كنديسنى اوماهيتلرده كوستردى . ييلديز قوداماناری آره‌سنده پادشاهه قارشى اويله سرلر ، أنتريقه‌لر ، خارجى ، داخلى وايجدن ايچه پولتيقه‌لر دونيوردى كه بونلردن مهم بر ايپ اوجى ياقالامه‌نك الك توكنمز معدنلردن زياده تأمين ثروت ايده‌جكنه شبهه‌سى قالمدى . فقط ييلديزه آديمنى آتمق ، جلب امنيت ايده‌بيلمك ، اوراده‌دونن مختلف پارتيلردن مقصده الك زياده توافق ايده‌نى اله كچيرمك .. سرايده پادشاه ثانى كبى ياشايان ذى نفوذ حريفلردن برينه بيوك يارارلقلر كوستره‌رك كنديني سوديره‌بيلمك جداً مشكل بر كيفتدى .

موسيو ماقفرلان كندنجه برحسن تصادف

یاردیمیله ییلدیزك باب تزویراتندن ایچری دالار. بو امر مهمه دلالت ایدن ذات بونی کوتوروب قودامانلردن برینه یاناشدیرر. بو قودامان بزم موسیونك تسویلاته اولان درجهٔ استعدادینی بر قاچ دفعه محکه اوردقدن صوکره کندینه «ایجاد وقایع اجنبیه کتابتی» دینیله بیله جك نازك بر خدمت توجیه ایدر. بو خدمت عبدالحمیدی تلاشه دوشورمك ایچون اوروپا جرائدنده موجب مقال اوله جق سیاسی وعادی بر طاقم انتریقه‌لی وقوعات اختراع ایتمك، یاخود طبیعةً مستعد اعظام اولانلرك رماد نسیانی سیلکه‌رك کوزلره باته جق بر حاله کتیرمکدر. بویله زمینلر تهیه ایدلدکدن صوکره شایعانی یاصدیرمق ایچون بولنه جق چاره‌لر، یازیله جق تکذیبنامه‌لر غالی فیأتلرله صاتیلور.

جسیم الانتفاع مهم بر مسئله‌یی، امتیاز فروختی کبی خصوصاتی علاقه‌دار انتریقه‌جیلرك دلخواهلری اوزره تدویر ایتمك امرنده عبدالحمیدك فکر ورضاسنی ایسته‌دکاری نقطه‌یه جلب ایده‌بیلمك ایچون نه‌لر اویدیرمازلر، نه قوی لزوملر احداث ایتمزلردی.

موسیو مانفرلان بو کولنج اویونلرده اوقدر ایلری کیتدی، کندینه تودیع مصلحت ایدن ذواتك اعتمادلرینی او مرتبه سوء استعمال ایلدی، که نهایت سرایده بو کا کیمسه‌نك امنیتی قالمدی. تزویراتكده بر حدی اولمق کرك. مانفرلانك نه متاع اولدیغی اکلاشلدی. ییلدیزدن یوز دورولدی.

بزم موسیو ییلدیزه تماسدن آلدیغی فروتاب اعتبار تأثیریله بر مدت کچندی. الآن ده کچنیور. یازییور. چیزییور. بر چوق یرلره کیروب چیقیور. آره‌ده بر آوروپایه سیاحت ایدییور. منبع وارداتی نامعین بر صورتده، فقط شهریمزك بو کبی طاوجیلره مساعد امراض اجتماعیه‌سندن بالاستفاده بکلر پاشالر کبی یاشاییوردی. مفتونله مانفرلان پك دوست ایدیلر. فرنك تورکك عقل خواجه‌سی ایدی.

مفتون نه زمان بر مشکلده قالسه

— *Cher ami je suis venu pour profiter de vos lumières* « سوکیلی دوستم ذکاکزدن استفاده‌یه کلدم.» جمله‌ٔ استمدادیه‌سیله مانفرلانه مراجعت ایدردی.

کچن کیجه کی ترصدانده مفتونك مصادف اولدیغی احوال الیمه، قیزلرك اعترافات مأیوسانه‌لری، راجینك آلدیغی وضعیت سرکشانه، لیدیه‌نك غیبوبتی، هپ بو وقوعات مفتونك عائله‌سنه قارشی هر شیدن مسؤلیتی اعتباریله اولان موقعنی مشکلكده فوقنده بر بحران ایچنده براقمشدی.

مفتون او کون کندینی مانفرلانك شیشلیده‌کی خانه‌سنه دار آتدی. مادام مانفرلان یتاقله صالون قیافتی آره‌سنده مسامحه‌لی بر توالتله قارشیسنه چیقدی. الك دوستانه تبسملرینی ابذالاً ال اوزاتدی. صوکره مسافرینی کوچك بر صالونه آلدی. آچیق رنك (پرقال) باصمه‌نی دوشه‌لی بو صالونك صورت تنظیمی، برقاچ تازه، وتابلونك تعیین موقعلری، بعض اوفاق تفك ال ایشلری مادامك ظرافت طبعنه دلالتدن خالی قالمیوردی. هر جهتده فرنکلره مخصوص بر حسن ترتیب، بر سویملیلك حاصلی بر صنعت اثری مشهود اولیوردی.

مادام مسافرینك یوزینه براز دقت ایتدکدن صوکره صوردی:

— نه‌وار؟ سزی براز صولغون و اندیشه‌لی کوریبورم.

— صورمایکز مادام. عربلرك بر ضرب مثلی واردر که اونی سزه فرانسزجه *ici bas il ya de repos que dans le tombeau* (دنیاده راحت انجق مزارده‌در) صورتنده ترجمه ایده‌بیلیرم.

— مادام تبسملرینه خلل کتیرمیه‌رك:

— بو کون سزی بو قدر، پسیمست اولمغه سوق ایدن سببی اکلامق ایسترم.

مفتون فنی قناپه‌نك براوجنه فرلاته‌رق:

— دنیاده هرشی بر سببدر مادام. انسانلرك الك عالی فیلسوفندن الك عادی ایشجیسنه قدر جمله‌سنك وظیفه‌سی، ایشی کوجی ایشته بو اسبابی حسن استعماله یول آرامقدر. فقط ممکن اولیورمی؟. نه‌کزر. مثلا صاغلق خسته‌لق ایچون بر سببدر..

مادام مانفرلان مفتون بکك نتایج عندیه ومشکوکه اوزرینه یوروتدیکی بو قفا شیشیره‌ن فلسفهٔ عجیبه‌سنی چوق دیکله‌مش اولدیغندن اواوجی بوجاغی کلمه‌ین وادیٔ حکمیاته دوشمامك

ایچون سوزی طاتلی بر طرفه چویرمك اوزره دیدی که :

— قوجه‌مك سزه ویره‌جك بر مژده‌سی وار . . .

— عجبا نه‌یه دائر ؟

— او کندی سویله‌یه‌جك . .

— فقط بن پك مراقلی‌یم ... بویله شیلرده ایکی دقیقه انتظاره بیله تحملم یوقدر .. هیچ اولمازسه اوجندن بوجاغندن اولسون برپارچه‌جق چیتلاتسه‌کز . . .

— بونی سزه کاملاً اکلاتمغه مأذون دکلم .. فقط نه‌یه دائر اولدیغنی بر آز آچه بیلیرم .

— تشکر ایدرم ...

— سزه قیزینی ویرمك ایچون قاسم افندی‌یی تشنه بر حاله کتیره‌جك بر (تروك) [۱] بولدی ..

مفتون شاشقنجه بر سونجله :

— یاشاسین موسیو مانفرلات ... والله تروك ایچون یارادلمش بر آدمدر . او، بولور . اویدورور . آدمنه کوره انسانلرك اك حساس طمارلرینی

[۱] ماهرانه بر چاره

اهتزاره کتیره‌جك چاره‌لری بیلیر ... فقط قاسم افندیله بزم آره‌مزده شمدی پك بوزوق ... اونك اوغلی بزم همشیره‌یی ...

مفتون سوزی بر ایکی عصبی اوکسورکله کسر ... مادام، مخاطبنك مابعد افاده‌سنه، مراقلی بر چهره ایله، برمدت انتظاردن صوکره :

— ای ؟ اونك اوغلی، سزك همشیره‌یی ... نه‌یاپمش ؟ ...

— آه مادام آه ... صوصکز جانم چوق صیقیلیور ... دها سزه دردیمی اکلاتمدم که ... هانیا موسیو نره‌ده ؟ اونی‌ده کورسه‌م‌ده بو سوزشلی مسئله‌یی هپکزه بردن اکلاتسه‌م ... چونکه بونی دفعاتله اکلاتمق ... بنی چوق متألم ایدییور .

— بو بر علاقه ماجراسیمی ؟ ..

— اوح باقکز نصل کشف ایتدیکز ! قادینلرك بو جهتدن حسلری غایت نازك، فطانتلری پك کسکین اولور .. اوت علاقه ماجراسی .. دنیاده هر اییلکله برابر هر فنالقده ایشته بوکله ایله باشلار ...

— نیچون بوقدر مراق ایدییورسکز ؟ ..

بوحال بتون كنجلر ايچون عمومی برخسته‌لق حكمنده‌در . سز، شرقليلر بويله شيلره لزومندن فضله اهميت ويريورسكز ...

— خاير مادام .. خاير ... سز بنی شرقليلقله اتهام ايده‌مزسكز . چونكه بن عادة اك زياده غربلی‌يه بكزه‌ين بر شرقلی‌يم ...

— بيليرم ... بالمی بيليرم .. بوتلاشكزی بيهوده بولديغم ايچون سويليورم .. نه‌وار سومك كناهمی ؟ بن مراثيلكدن خوشلانيرم . بزده سودك ... بلكه الآن‌ده سويورز . هپ محبت اولادی‌يز . عشق مواجهه‌سنی شرقلی غربلی اولماز . هپسی اونك زبونی ، فرمانبريدر .

— بن بوخصوصده بلكه سزدن‌ده سربست دوشونورم ... فقط بو كبی مسئله‌لرك هيئت اجتماعيه‌جه توليد ايتدكاری برطاقم تحفلقلر ... نصل سويله‌يه‌يم ... بعض عجائبلكلر ... مضرتلر وار ...

— جانم ايكی كنج بربرينی سومش . بونده توهم اولنه‌جق اوقدر بيوك مضرت نه اوله‌بيلير ؟ ..

— مادام بو دنياده هرشی اوچ فصله

منقسمدر . منطقده بوكا كبری ، صغری ، نتيجه‌درلر . طبيعتجه مطلوب اولان بر نتيجه‌يی استحصال ايچون اكثر احوالده بز بو كبرايه صغرايه دوشه‌رز . هيچ بر شيدن خبريمز اولماز . كنديمزی مسعود ظن ايدرز . حال بوكه يابديغمز ذوق بر نتيجهٔ طبيعيه‌يه خدمتدن باشقه برشی دكلدر .

مادام كوله‌رك :

— بو تعريف ايتديككز نظريه آلانورقه منطقمی ؟

— خاير بونك آلافرانغه‌سی آلاتورقه‌سی يوقدر . بتون قوانين طبيعيهٔ ممده بو اوچ فصل عيناً بو ديديكم صورتده مقيددر . حتی حيوانات ميانده بيله بو قاعده عينيله ينه بو آهك بو نمو داخلنده جريان ايدر ... تشبيهم براز فنا اوله‌جق اما فلسفهٔ حقيقيه‌ده قبالق اينجه‌لك يوقدر . بر مركبك ييوب ايچمسی ، صاحبنه خدمتی ، ... عفو ايدرسكز مادام ... كندی نوعندن جنس لطيفه مصادف اولديغی زمانكی فرياد عاشقانه‌سی هپ بو نتيجه‌يه خدمت ايچوندر .

مادام ماقفرلان ایکی الیله یوزینی قاپایوب فقیردایان صو کبی بتون صدر وبطنی تیتره‌یه تیتره‌یه کوله‌رك :

— امان یاربی ینه بو کون سزدن نه‌لر اوکره‌نیورم ؟ ..

— بو بحثلرده بندن درس آله‌جق قدر سزی جاهل ظن ایتم ... اوت مادام . هر شی اوچ فصله منقسمدر دیدك . بونك خواجه‌سی .. باشلانغیج ، وسط وانتهادر . بزم قیزلر بو عشق مقامنه براز یوکسك پرده‌دن باشلامشلر . همان وسطی کچمشلر ... نتیجه‌یی أله آلیویرمشلر .

مادام معتاد بر تبسمله ینه فقیردایه‌رق :

— آکلادم ...

— بنات حوادن سکز . آلبته اکلایه‌جقسکز ... پك طبیعی ساده بر شی ...

— (دوداقلرینی ایصیره‌رق) پك عامیانه حرکت ایتمشلر . .

— بن ذاتاً بو مقامك عامیانه‌سنی ، کبارانه‌سنی قبول ایتم . بو سیرك دیا پازونی هپ اودر ... صورت اصلیه بردر . فقط بعضاً محیط وتربیه‌یه

نظراً اشکال تعدد ایدر . بزمکیلرك عامیانه‌لکی صایقیسز ، دها، دوغریسنی صبرسز طورانمه‌لرندن ایلری کلیور ...

— سز شرقلیلر قادینلرك یوزلرینی پچه‌له‌یور ، اوزرلرینه قاپولری کیلیدله‌یورسکزده ینه بو ایشلر بویله نصل اولیور ؟

— مادام بز بونلرك نه یوزلرینی پچه‌له‌یور ... نه‌ده اوزرلرینه قاپولری کیلیدله‌یورز . اوکوره‌دیککز پچه‌لر شرعی بر شی دکلدر . حتی زمان استبدادده بر طاقم هویتی مجهول کیمسه‌لرك چارشاف وپچه‌یه کیره‌رك بعض مظلم احواله تصدی ایده‌بیلملری احتمالنه مبنی حکومت قادینلری چارشاف پچه استعمالندن رسماً منعه پك چوق اوغراشمش فقط بردرلو موفق اوله‌مامشدی . قدیم واسطه تسترلری اولان یاشماق فراجه‌یی شمدی قوللانمق ایسته‌میورلر . فقط مادام عفوکزی رجا ایدرم . بو کون بویله (آقاده‌میق) سوزلره حصر ایده‌جك وقتم یوقدر . پك مشکل بر موقعده‌یم . زوجکز موسیویی کوروب استشاره ایتمك ایسته‌رم .

— زوجم بوراده ، ایچریکی اوطه‌ده‌در ، یاننده مادام شهیم وار . اوده عائله ایشی ایچون استشاره‌یه کلمش ..

— اوح مادام .. اوح اویله کنج کوزل بر قادینله زوجکزی بر اوطه‌یه قاپایوب نوعی بك معلوم اوله‌میان استشاره‌لرینه مساعد بولنه بیلمك ایچون انسان مطلقا سزك کبی براوروپالی خلقتنده بولنملی .. چونکه تورکلرك بنم کبی اك سربست فکرلیسی بیله بو حالدن درلو قورونتولره دوشمك امنیتسزلکندن کندینی آله‌ماز ...

مادام ماقفرلان لطیفه کونه براز قاشلرینی چاته‌رق :

— اوح موسیو انجق آره‌مزده‌کی دوستلغك قدمی ، تکلیفسزلکك درجه‌سی اعتباریله بو اخطاریکزه تحمل ایده‌بیلیرم .. یوقسه !..

— امان مادام حدتلنمیکز... کندم بالنفس نوع رجاله منسوبیتم اعتباریله ارککلری سزدن ایی طانیرم‌ده...

— بزم ایچون تربیه ، حسك فوقنده‌در .

مثلا باقکز ایشته بن‌ده شمدی سزکله شواوطه‌ده باش باشه بولنیورم . ایکیمزده کنجز . بوندن نه مضرت توهم ایده‌بیلیرسکز ؟... زوجمك موقعنی شمدی شوبزم بولندیغمز حالدن استثنایه محل وارمی ؟

— آه مادام ... آه ... آیلردنبری قلبمده ایشله‌ین یاره‌لری غیجقلایورسکز ... سزکله شوراده باش باشه یالکز بولنمقدن کوکلمده قوپان فورطنه‌لری ایضاحه براز جسارت ویرمش بولنسه‌کز بنی حسا احاطه ایدن تهلکه‌یی ، عذابی آزیجق کورمش اولوردیکز . فقط بن‌ده نه‌زمان بویله بر مقدمهٔ بیانه حاضرلاق جرأتی حس ایتسه‌کز درحال تبدیل طور ایله بی رحمانه بر درشتی آلیورسکزده ...

— امان موسیو مفتون قوجه‌مك سزه اولان امنیت دوستانه‌سنی جداً سوء استعمال ایدییورسکز ..

— بن کذب .. ریا بیلمم ... حسمی سویلیورم .. بو دوغرولغمی‌ده حقمده داعیٔ

مجازات بولیورسه‌کز هر حکمکنزه راضی‌یم .
الک صمیمی سودالر نومیدانه اولانلریدر . .

مادام مانفرلانک بالق أتنـدن براز فضله طولغونجه بیاض وجودی چوقدنبریدر مفتونک نظر اشتهاسنی جلب ایدوب طوریبوردی . قویو قومرال قالنجه قاشـلرینک آلتنده‌کی کستانه رنکی کوزلری آره‌ده برطانلی شهلاشوب حدقه‌لرنده الوان مبتدله‌دن متشکل قمری کوکسی منوشلر پیدا اولدقجه ، مفتون بیاغی استغراقلره دوشیور ، مادامک هر تبسمنده‌دها زیاده‌دزینلشن منتهای شفتینی ایله چکه‌سنک اورته‌سنده‌کی اوج چقورجغه نظر مفتونانه‌سی تمرکز ایدوب قالیوردی .

یاشمدیکی البسه‌لرقادینلرک وجودلرنده‌نه‌قدر اقسام مدوره وارسه بر ارتسـام دلفریبانه ایله میدانه چیقارمق اساس صنعتکارانه‌سی اوزرینه بچیلیور .

اکسه‌یی ، کردنی ، اوموزلری، صدری ، ظهری هرطرفدن احاطه ایدن ومیاندن انجلوب قالچه‌لرده بالتوسع صوکره ینه دارلاشه‌رق اینن

خطوط منحنیه‌نک اثواب آلتنده پیـدا ایتدیکی تدورلره ، شوخ برقادینک اوضـاع وحرکاتیله وبردیکی (تعبیر جائزایسه) طانلی تموجلر لطافت آشنایانجه جداً سامانسور منظره‌لر حاصل ایدیبوردی . هله مادام مانفرلان البسه‌سـنک الک اینجـه قاتلرینه وارنجه‌یه قدر اولان ترتیباتی ، اوطوردیغی زمان اقسـام وجودندن هـانکیسنی ایچری‌یه ، هانکیسنی دیشاری‌یه قوسلندرمق لازم کله‌جکی جهتلرینی اوقدر « ئه‌تود » ایتمشه‌بکزبیوردی که غایت لاقیدانه طورلرله ارائه‌ایتدیکی بومهارتلرینه مسحور قالمیه‌جق برارکک تصور اولنه‌مازدی . مادامک شو اوصافندن ، شرقده‌تأمین موفقیت ایچون کوزل ، شوخ برقادینک دخل کلیسی اولدیغی دقیقه‌سنده موسیو مانفرلانک شـدت وقوفی اکلاشیلیوردی .

مفتون مادام مانفرلان ایچون چوقدن فیتیلی آلمشدی . فقط بوسبتون نومید قاله‌جق درجه‌ده دکلسه‌ده پکده تزیید جسارت ایده‌بیله‌جک قدر یوز بوله‌میوردی . مع هذا عرض سوزش دورن ایچون هیچ برفرصت ده‌قاچیرمیوردی .

مفتونك آتشنی یالپازله‌ین جهت بشقه‌ایدی. او خانه‌یه شهیم بك اسمنده دیکر بر تورك جنتلمنی دوام ایدییوردی. مادامك بو شهیم بکه قارشی اولان شدت توجهنی مفتون هیچ چکه‌میوردی. ایشك ایچنده اویله قاریشیقلقلر، تحفاقلر واردی که بونلرك بر اوجنی بولمق ایچون، مفتون اوغراشدقجه ذهنی بتون دولاشوب قالیوردی.

شهیم ده بر فرانسز قادینیله اولیدی، بونك بر مترس اولدیغی‌ده سویله‌ینلر واردی. نکاحلرینك هانکی امام ویا پاپاس مواجهه‌سنده قییلدیغی نره‌نك بلدیه‌سنده مقید بولندیغی بیلان یوقدی. بو جهت کندیلرنجه بر سر کبیدی. قادینه عموماً مادام شهیم دینیوردی. مادام شهیم مادام ماقفرلانه نسبةً، نازین، اینجه، دها (آرتستیق) بر ملاحته مالکدی. لوناً صولغوندی فقط چکه‌سنك تناسبی بر آز یومروجه آننك اوزرنده اینجه آچیق قومرال قاشلرینك چیزدیکی قوسلر، اوزون کیرپیکلرله هاله‌دار وطونوق صاری صاچلرینه نسبتله قویو کورینن الا کوزلری کندینه باقانلری یوتقوندیره‌جق بر لطافتی حائزایدی. یا اندام بلندی

فرانسزدن زیاده انکلیز قادینلرینه، میسلره بکزبیوردی. بو قادینك کلمك طوغرولمق اوضاعی آلدقجه بدننده کورینن نارینلك، عادتا بر هزارن کبی سهولت انحنا وجودنده‌کی کمیکلرك هنوز تعظم ایتمیوب تیغ‌رداق حالنده قالدیغی ظنی ویرردی.

شهیم بك مفتون کبی نه کیسه، نه‌ده چهرجه زوکورت دکل مرفه الحال ویاقیشیقلیدی. پاریس نسوانی آره‌سنده «بوغارصون» صیتنی اکتسابه موفق اولمش. وجود، بوی، بوص، قاش، کوز یرنده کوزل بر دلیقانلیدی. فرانسه‌ده تورکلکی – تفننی، تنوع معلوماتی، ترقیات فکریه‌سیله دکلسه‌بیله ایری چاپی، قوت وصرفیات بدنیه‌سیله کوزل «درپه‌زانت» ایتمش، اوروپایه غیررسمی تحصیل نیتیله کیتمش فقط چیفت عودت ایلمشدی.

بو چیفتك ماقفرلان عائله‌سیله اولان دوستلغی، تکلیفسزلکی پك ایلری، پك ایچلی دیشلی ایدی. حتی او مرتبه‌ده که بوکا بر درجه تعیننه اوغراشیرکن مفتونك ذهننه بیله بر طورغونلق کلیردی. موسیو ماقفرلان مادام شهیمه، مادام ماقفرلان ده

بالمقابله شهیم بکه بایه‌ایردی. بو بایلمه‌نك علی العاده قورو بر دوستلق سووشمه‌سنك فوقنده برشی اولدیغنی مفتون حس ایدییوردی. شو چاپراز محبت عجبا بو درت قلبك موافقتیله قورولمش بر نوع کوکل ترامپه‌سی اویونیمیدی؟ موسیو ماقفرلان کندیسنك مادام شهیمه قارشی اولان سودا کارلغنه مساعد بولنمسی شرطیله زوجه‌سنك آغوش شهیمه آتیلمسنه کوزمی یومیوردی؟ متأهلین آره‌سنده‌کی بو ییلانقاوی، بو مبادله‌لی محبتلره مفتون Moeurs parisienne نام عمومیسی آلتنده‌کی مصورات ادبیه‌ده چوق تصادف ایتمشدی. شمدی کوردیکی بو دکیش طوقوش، بو مبادله‌لی زوجیت رومان دکل بر حقیقتدی. عجبا مفتون سوء ظننده پك ایلری وارەرق آلدانیورمیدی؟

بزم پهلوی زاده، مادام ماقفرلانك جلب مرحمتی ایچون اطرافنه کوز کزدیروب برواسطهٔ سنوحات آرارکن نظری همان یانی باشنده کوچك برماصه‌نك اوزرنده آچیق طوران بر کتابه مصادف اولدی. النه آلدی. بونك «سونمز آتشلر» عنوانلی بر رومان اولدیغنی

کوردی. عجبا بو حکایه آتشکده‌لردنمی؟ یوقسه مریم آنا قندیلندنمی؟ بحث ایدییوردی. آچیلی طوران صحیفه‌لرده‌کی بعض سطرلرك قورشون قلمیله «صولینیه» ایدلمش یعنی آلتلری چیزلمش اولدیغنه دقت ایتدی. اشارت ایدیلن عبارات شو مآلده ایدی.

«ید ازلیٔ قدرت بعض کوکللری بربری ایچون یراتمشدر. طبیعی محبت مشروعه بویله مثبت منفی ایکی قلب جاذبك برلشمه‌سندن حصول بولاندر. یوقسه صرف نکاحله دعا ایله توحیدی فرض اولنان کوکللرده میمنت ازدواج آرامق عبثدر...»

«... هر کیجه کوکلم سنده، سن ایسه آغوش زوجکده مهمان اولدقجه و کندیمزی یکدیکریمزه قانوناً و جسماً قریب فقط قلباً بعید بر قادینله همفراش بولدقجه استراحت بال ووجدان امم نامنه وضع ایدیلن قوانین مدنیه‌نك ضده مقارنتله نه غریب جلوه‌لر، مضحکه‌لر، فاجعه‌لر تولید ایتدیکنی کوریورم...»

مفتون بو اشارتلی سطرلری اوقورکن

دوداقلرینی ایصیردی. صانکه «سونمز آتشلر»
حکایه‌سینک محرری بو سوزلری شهیم بکله مادام
مافقرلانک وضعیت اجتماعیه‌لرینی کوز اوکنه
کتیره‌رك یازمش ظن اولنیوردی. مادام مافقرلان
رومانک بو پارچه‌سنی کندی خصوصیت حالنه
فوق العاده تماس ایتمش اولمسندن دولایی چیزمش
بولنملی. حتی مفتون بو تفرسنی مادامه اکلاتمق
معذبلکی ایله دیدی که:

— رومانلرده کی بعض مصورات حقیقته
اوقدر تماس ایدییور که!.. حکایه صحائفنده،
بو صنعت آیینه‌لرنده بعض کیمسه‌لر کولکه‌لرینی
دکل اندامی اندامنه کندی شخصیتلرینی تماشا
ایده‌بیلیورلر.

بو ایهام اوزرینه مادام مافقرلانک چهره‌سی
عادتا پنبه‌لشدی. فقط دفع اشتباه ایچون بالبداهه
دینه‌جك بر سرعتله همان بر قواب اویدیره‌رق جواب
ویردی:

— بو رومانی بکا محبه‌لرمدن بری ویرمشدی.
او سطرلری کیم بیلیر؟ نه‌دن دولایی ایسه کندی
اشارت ایتمش. سز کلمزدن اول تصادفاً او قسمی

اوقویوردم. سز ایچری کیرنجه کتابی المدن آچیق
اوله‌رق ماصه‌نك اوزرینه براقشدم. بو چیزکیلی
سطرلر کوزکزه ایلشدی...

— محبه‌کز بو سطرلرده ماصدق حالی اوله‌جق
سوزلره تصادف ایتمش اولملی.

— ارتق اوراسنی بیلمم...

مفتون جبندن ساعتنی چیقاروب باقه‌رق
تلاشله:

— آمان مادام! جلب توجهکز ایچون
ساعتلر دکل آیلر، سنه‌لر صرف ایتسه‌م ینه
یورولمام. بو کون متألم بر حالده‌یم. بر عائله بحرانی
اثناسنده همشیره‌م اورته‌دن غائب اولدی. ایتدیکمز
تحریاتدن بر ثمره حاصل اولمیور. بو حاله نظراً
بو ایشك صوکی بر فاجعه‌یه منجر اولمق ده محتمل..
شاشیردم. نه یاپه‌جغمی بیلمیوردم. بر عقل دانشمق
ایچون سزك موسیویی کورمکه کلدم.

— باش اوستنه افندم... فقط سویله‌مشدم یا!
موسیونك یاننده شمدی مادام شهیم وار. اوده
مهم بر ماده حقنده استشاره ایچون کلمش.
صوردرملم. باقه‌لم. سوزلری بیتدیسه موسیو
ایله سزی ده کوروشدیره‌یم...

مادام الکتریق دوکمه‌سنه طوقوندی .
خدمتجی قادین قویو رنك فیستانی، بیاض پرو-
ستلاسیله عرض اندام ایتدی .

مادام — ماری، کیت موسیویه مفتون بکك
مهم ومستعجل بر ایش ایچون کندینی کورمك
ایسته‌دیکنی سویله ...

ماری خفیف، برباش اشارتیله چیقدی . او
اثناده سوقاق قاپوسنك چینغراغی اوك آلت قاتنی
چین چین اوتدردی. مفتون ایچندن : « آل‌سکا
برمسافردها. » دیدی. چینغراق سسنی ایشیدنجه
مادام‌نه تازه‌رك اوزرنده‌کی ظریف برساعته غایت
سریع برنظر فرلاندی . غالبا ساعت معینه‌ده بر
بکلدیکی واردی. همان‌یناقلرینی برحمرت استعجال
قاپلادی . یرنده آدیم صایان بر تعلیم نفری کبی
بولندیغی نقطه‌ده طوره‌ماز برحاله کلدی. نهایت
موسیونك نزدندن مارینك عودتنی بکله‌مکسزین
دیشاری فیرلادی . چینغراغی اوتدیره نه‌بالذات
قاپویی آچمغه کیدییوردی . اون بش، یکرمی
ثانیه صوکره خدمتجی ماری موسیونك یانندن
عودتله صالونده یالکز بولنان مفتونه :

— بیوریکز افندم موسیو سزی بکلیور.
دیدی . بودعوته اجابةً مفتون قوریدوره
طوغری بر قاچ آدیم آتنجه مردیوه‌ندن میرل
میرل قونوشه قونوشه ایکی کیشینك چیقدیغنی
ایشیتدی . مادام ماقفرلانی بوقدر خاجانه
دوشیره‌ن بو یکی زائرك کیم اولدیغنی اکلامق
ایچون آدیملرینی آغیرلاشدردی . نهایت بونك
شهیم بك اولدیغنی کوردی . مادامه‌کی اوتلاشلرك
سببنی شمدی اکلادی . شهیم مفتونله یوز یوزه
کلنجه غیر منتظر، ناخوش بر تصادفه اوغرایانلرده
کوریلن علائم اغبرار ایچنده تحف بر شکل
آلدی . استقامت خطواتنی موسیونك اوطه‌سنه‌می؟
یوقسه مادامك صالوننه‌می؟ چویرمك لازم
کله‌جکنی تعیینده تردده دوشدیکی کوریلیوردی.
نهایت مادام :

— شهیم بك بنم صالونه بیوریکز . مفتون
بك زوجمله محرمانه بر خصوصه دائر براز
کوریشه‌جکلر ...

سوزلریله ادارهٔ کیفیت ایده‌رك شهیمی قولندن
چکوب صالوننه آلدی .

مفتون بك موسيو ماقفرلانك اوطه قپوسنه تقربله مساعدهٔ دخول ايچون عادت اولان اوچ كوچك ضربه‌يی طيق طيق ايندردی. ايچريدن همان بردقيقه‌لق بر سكوتدن صوكره « آنتره » صداسی كلدی. قاپونك طوپنی چويروب ايچری كيردی. بوراده‌كی منظره جداً شايان تدقيق، وهرشی كور كور پارماغم كوزينه ايدی.

مادام شهيم بيوك بر قباحت ايشله‌يوب‌ده صوجنی بللی ايتمامك ايچون سوت دوكمش كدی كبی برسكونت محجوبانه آلان برچوجق طوريله اورته يرده‌كی ماصه‌نك كنارينه اكلمش پك درين بر مطالعه ايله مشغول كورونمكه اوغراشيوردی. بوطور مشغوليتی اوقدر ساخته ايدی كه نازين وجودينی ستر ايدن شكررنكی سوره‌دن قورساژی آلتندن جزئی مدت اولكی خلجان شهوانينك بقيهٔ ضرباتنی مفتون ايشيديبور كبی اوليوردی. ايكی يناغنه شدتلی برر شمار يمش ظن اولنه‌جق برحالده‌تا كوزلرينك آقنه‌وارنجه‌يه‌قدر وجهنده يرير پنبه‌لكلر پيدا اولمشدی. مختصر بر توالت اجراسيچون عاجل پارماق ضربه‌لريله انتظام

قدينه صوقمق ايستديكی طره‌لرده‌ده مطلوب درجه‌ده بردوزه‌ن حاصل اوله‌مامشدی. اورادن بورادن صاچ صارقينتيلری كورديليوردی. تلاطم دريادن يكی قورتيلوب‌ده چالقانه چالقانه ايپلری يلكنلری كوشه‌مش بر كمی كبی عاشقنك سينهٔ اشتياقنده اپی برفورطنه كچيرمش اولديغی حالندن قيافتندن اكلاشيليوردی.

موسيو ماقفرلانده بسبللی مفتونك كيره‌ر كيرمز نظر اشتباهنه هدف اولمه‌مق ايچون آرقه‌سنی قاپويه دونمش، كويا كتبخانه‌سنك اوكنده بر شيلر يرلشديريوردی.

مفتون‌او آنده كندی دردينی برازاونوتوب نزدلرنده مسافر بولنديغی بو قاری قوجه‌نك وظائف زوجيه‌جه اولان صداقت متقابله‌لرينه حيرتدن كنديني آله‌مدی. طوغريسی ايش پك طيقرنده كيديوردی.

مادام ماقفرلان: «مفتون‌بك زوجمله محرمانه برخصوصه دائر براز قونوشه‌جقلر. سز بورايه نه‌تدر متهالكانه قولندن چكوب صالوننه آلمشدی.

مفتون ماقفرلانله قونوشه جقلری خصوصك محرمیتندن قطعیاً بحث ایتمه‌مشکن قاری بونی نصل اویدیری ویرمشدی . مادام شهیم ایچون محرم طوتولمیان برشیئك شهیمك کندی ایچون محرمیتنه اعتنا کوسترلمسی لزومنه مفتون چوق شاشدی.

زوجك اوطه‌سنده کی فصل سودا مفتونك دخولیله قاپانمشدی . فقط زوجه‌نك صالوننده کی یکی باشلایوردی . تیاترو صحنه‌لرنده خالقه اوینانان ساخته مضحکه‌لر نه بیاغی شیلر ! .. انسان عائله‌لر آره‌سنده جریان ایدن بویله حقیقیلرینی سیر ایده‌بیلسه نه‌لر کوره‌جك .. نه‌لر ! .

قاری قوجه بیننده بو نصل بر مساعدهٔ متقابله ایدی ؟ مفتون مادام ماقفرلانی بر محبت غیر مشروعه اینه سودیکی حالده بیله شمدی اونك ایکی آدیم اوته‌ده کی بر صالونده دیکر بر ارککله لب برلب سودا اولدیغنی کوز اوکنه کتیرنجه بی‌تحمل ، بی‌آرام قالیوردی موسیو ماقفرلان بوکا نصل کوزیوم‌یوردی؟ قاری قوجه آره‌سنده کی بو ، بربرینك قباحتنی ، خیانتی کورمامك یاخود عفو ایتمك دریا دللکنی مفتون بر درلو ذهننه

صیغدیره‌مامغه باشلادی . صورتا قوانین موضوعهٔ انسانیه‌یه مراعاتله یاشار کورونوبده حقیقتده قوانین صمیمیهٔ طبیعته اویمایان بتون بوقیود نافله‌دن آزاده‌سر ووجدان اوله‌رق بر عمر سورمك ، بوده بر نوع فلسفه‌میدی؟ مفتون کندی کندینه دوشوندی: «انجلمك ، انسان کامل اولمق ایچون دها چوق یونتلمق لازم .. چوق یونتلمق لازم . » دیدی .

بر ازدواج وقوع بولیور . قیصه یاخود اوزون بر مدت صوکره قاری قوجه یکدیکرندن اوصانیور . اوروپاده شمدی بر نوع طلاق وار . فقط هر اوصانج وقوعنده طلاقله تسویهٔ مصلحته قیامده باشه چیقار برایش دکل .. اکر مادامده بو حقایق مشکله‌یی ادراك ایده‌بیله‌جك قدر منورالافکار ایسه نظامات موضوعه‌یه صمیماً مطاوعتی حماقه براقه‌رق قانون فوقنده عارفانه یاشامقدن باشقه شو دنیاده بر راحت صحیحه اوله‌میه‌جق ... حکما ، عقلا ، قانون واضعلری وارسونلر هر مشکله قارشی بر چاره تحریسیله اوغراشه طورسونلر . عصرلردن شمدی‌یه قدر بو مشکلاتك قاچنی حله موفق

اولمشلر كه شو قيصه عمر ايچنده راحت ايده بيلمك ايچون ايجاب طبيعتی براقه‌لم ده الآن اونلرك بوله بيله جكلری چاره‌لره تعليق سعادت ايدوب بكله‌يه‌لم..

مفتونك هنوز تكميل دقايقيله آكلايه‌مديغی موسيو ماقفرلانك فلسفه‌سی ايشته بو ايدی.

مسافر، او صاحبنه بتون دردينی اكلاتدی. ماقفرلان جنابلری جزئی بر تفكردن صوكره شو جوابی ويردی :

— سز ماجرايی لزومندن زياده دغدغه‌لانديريورسكز. بو سودا كيفيتی دنيا قورولاليدنبريدر بويله كلمشدر، بويله كيدر. بو خصوص اعصاب بشريه‌يی اك زياده يوران، زوجينی، وابونی اك زياده اوزه‌ن، شئونات بشريه‌نك سر صحيفهٔ مؤلمه‌سنی اشغال ايدن بر مسئلهٔ مؤبده‌در. شمدی‌يه قدر بوكا كيمسه بر چاره بوله‌مامش كه بز بولمغی دوشونمك حماقتنی اظهار ايده‌لم. فرصتياب اولنجه معاشقلر علی الاكثر يكديكرينك آغوش وصالنه آتلمقدن منع نفس ايده‌ميورلر. حكما، فضلا، بوكا مساغ ويرميور. ايشته بورادن انسانلره بيوك بر درد قاپوسی

آچيليور. قوانين بشريه، كنجلرك اوزرينه مقاومتسوز بر تأثير كوستره‌ن قوانين طبيعيه‌نك بوشدائدينه قارشی يعنی مخالف قرار ويركده دوام ايتدكجه بو قاپو دائما آچيق طوره‌جقدر عزيزم. انسانلر مقررات قانونيه‌لرينی ايجابات طبيعيه‌يه توفيق ايتمك حقيقتنی درك ايده‌بيلنجه‌يه قدر بو صقينتيلری چكه‌جكسز. بو باب معاشقه‌دن نوبت نوبت بز كيروب چيقديغمز كبی اولاديمز، احفاديمز، بتون ذريات بشريه ده كلوب كچه‌جكدر. فقط انسانلرده بر قاعده وار در. اوكا بنه طبيعی بر محذور، ناقابل ازاله بر قوت چيقديغی زمان اوكا قارشی اعتراف مغلوبيت ايتمزلر. مرائيلك كوسترلر. او حقيقتی وضع ديكره تقليبه اوغراشيرلر. شكل حقيقيسنی اورت باص ايتمك ايسترلر. او فنالق ينه باقيدر. اونلر يالكز ظواهری قورتارمغه چبالارلر.. اولان بر كره اولمش. شمدی بزده بيكا بر قواب طاقغه، صورت اصليه‌يی دكيشديره‌كه بر يول آرايه‌لم. تيزه‌زاده كز ربيعه خانم بدری بكدن كبه قالمش. بدری هيچ بر صورتله ايتلاف جهتنه يناشميورمش. او حالده

یاشلیجه، فقیر، دوشکون بر آدم بولوب قیزی اوکا
تنکیح صورتیله بو ایشی قپاتی ویرملی، والسلام...
لیبیه نك غیبوبتنه کلنجه بونده ده اغلانه جق بر
فاجعه، سزك ظنکز کبی اسرار انکیز بر حال
کورمیورم. قیزك فرارندن صوکره عاشقی قاسم
افندی زاده ماهر بکك نره ده ونه حالده بولندیغنی
تحقیق ایتدیکز می؟

— خایر.. دها وقت اولمدی که...

— قیز اوکا قاچمشدر ظن ایدرم.

— احتمال..

— بونلری ده بر برینه ویرملی، بو مسئله ده
قاپانسون کیتسون.. یالکز سزك میلیونر قاسم
افندینك قیزیله ازدواجکز قالیر. بو ماده حقنده
بر «تروك» دوشوندم. عادتا سنوحات مهمه دن
دینه جك عقامه بر شی کلدی. بو درده قارشی
اوفاق بر رچته ترتیب ایتدم. حسن استعمال
ایدیلیرسه موفقیت محققدر.

— رچته می ترتیب ایتدیکز؟ اوت بیلیرم
سز امراض غیر مرئیه متخصصی سکز.

— بو رچته هیچ بر اجزاجینك دار الاستحضا-

رنده یاپیلمیه جق، اجراسی خصوصی یالکز سزك
ید مهارتکزه تودیع ایدیله جکدر. بو (تروك)
حقکزده بر شایعه چیقارمقدن عبارت.. پك
ساده بر شی...

— امان علیهمده می؟ زمان پك عجایب..
بویله بر شایعه چیقاریرسه م خلق بوکا اینانیر.
صوکره تصحیح ماده پك مشکل اولور. ذاتاً
علیهمده شونك بونك اشاعات مفتریانه سی یتشمیور-
مش کبی برده بن کندی کندیمی کوتولیه یم؟..
خایر علیهکزده دکل.. لهکزده...

— اووو... بو اعلی شی.. فقط کندی
لهنده شایعه چیقارمغی هر کس ایستر...
اینانیرلرمی؟

— طوپ کبی.. خلقك ذاتاً ایشی کوجی
نه؟.. باشلیجه مشغله وا کنجه سی کندیلرینی
اغفال ایچون چیقاریلان سوزلره اینانوب مغفللرینك
منافعنه خدمت ایتمك دکلی؟

— طبایع بشریه یی سز پك ای بیلیرسکز...

— بو صوك کشیده نه سز ده شرق شمندوفرلری
پیانقوسنك برنجی اکرامیه سی اصابت ایتمش.

— اكله‌نیورسکز ؟ بر تك تحویلم بیله یوق .

— اكلنمیورم .. چیقاریله‌جق اشاعه‌ایشته بو ...

— بزم جبیمزه بر پاره کیرمدکدن صوکره بتون دنیانك پیانقولرینی کندیمزه چیقمش فرض ایتمکدن نه فائده حاصل اولور ؟

— چوق ...

— تحف شی ..

— بو یولده شایعاتله بیوك بیوك منافع تأمین ایتمش کیمسه‌لر طانیرم . . شمدی بو سوز چیقار چیقماز عالم نظرنده‌کی اعتباریکزده درحال اون بشبیك لیرالق بر ترفع حاصل اولور . برچوق کیمسه‌لرك حدتنی ، بعضلرینك حیرتنی ، بر طاقمنك ده حرمتنی جلب ایدرسکز . . فقط بو شایعه‌نك اك بیوك اهمیتی طمعکار قاسم افندی‌یه قارشی عادتا بر طوزاق حذمتنی کورمسنده‌در . حریفی بو قاپانه صوقه‌بیلیرسه‌ك سزك ایچون قیزینی دکل دها مهم ومقدس شیلرینی فدادن چکنمز . . .

— ظن ایدرمیسکز؟

— ظن دکل عادتاً قطعیاً تأمین ایدرم . . .

— شیق ایش . . . شیقلغی نسبتنده قولای کورینیور ... فقط برشایعه نصل چیقاریلیر ؟ بن بو فنه آشنا دکلم .

— پك قولای .. بن بو حوادثی قارشی غزته‌لرندن برینه‌یازدرتیرم . استانبول جریده‌لری بونی درحال ترجمه‌ایدرلر . ایرتسی کونی کندیکزك اون بشبیك لیرالق براهل ثروت اولدیغکزه سزده‌ایناینرسکز . غزته‌محررلری عمومیتله زوکورت اولدقلری ایچون لطف طالعك آره‌صره شوکا بوکا کوستردیکی مددکارلغی یازمقدن پك محظوظ اولورلر . شوقدر وارکه سزده ایشی پك جدی وعین واقع کبی طوتملیسکز . سزی تبریکه مسارعت ایده‌جکلره قارشی جدی مقابلهٔ شکرانیه‌یه اهتمامله ایشك أکنی هیچ بللی ایتاملیسکز .

— بو دیدکلریکز هپ کوزل اما بو صنیعه‌مزه قارشی بعض معترضلر چیقمازمی ؟ باخصوص بانقه تکذیبه قالقیشمازمی ؟

— بانقه عین نومرونك برقاچ کشی‌یه چیقدیغنی غزته‌لرده کوره کوره بویله حوادثلرك

تكذيبنه قالقشمق كلفتندن ارتق استغنا حاصل ايلمشدر . او ، مطلوب اولان نومرونك تحويلني كيمك يدنده كوروره اوني صاحب طانير . باشقه ديديكه قودويه اهميت ويرمز .

— يكي اما بو صوك كشيده ده بيوك اكراميه البته برينه اصابت ايتمشدر . تحويلك حامل حقيقيسي ميدانه چيقوب ده بزدن دعوا ايتمزمي ؟

— حامل حقيقي كيم بيلير شامده مي ؟ عراقده مي ؟ اوروپاده مي ؟ افريقاده مي ؟ كنديسنه پيانقو اصابت ايتديكني پك كيج خبر آلانلرده واردر . او زمانه قدر بزم ايشيمز كوريلوب بيتر . بو پيانقولر ساخته صاحبلرينه منفعت تأمين ايتدكلرينك معكوسي اوله رق بعضاً اصل صاحبلرينه مضرت ايراث ايدرلر . اونك ايچون عقلي باشنده كيمسه لر كنديلرينه پيانقو اصابت ايتديكني اشاعه دن چكينيرلر . بونك ده بيك درلو محذوري واردر .

— ديسه كزه كه طوروب طورور كن بز باشيمزي درده سوقاجغز ...

— جانم سزه بونك مضرتدن زياده منفعتي اوله جغني حسابلادق . اوني مراق ايتميكز .

يالكز بو ايشي كوزل اداره ايتمكزي تكرار على التكرار اخطاره لزوم كوريورم . بو ايشك بر صنيعه اولديغني بر بن بيليورم ، بر ده بز مادام ... برده شمدي بوراده حاضر بولنوب شو مصاحبه مزه محرم اولان مادام شهيم ...

چوقدندر كتابدن كوزلريني آييره رق بو محاورهٔ عجيبه يه حصر دقت ايدن مادام شهيم لطيفه طوريله :

— ساخته كارلغكزه بني ده اشترا كه يلته نيورسكز اما يغما يوق ... به كاراز بهالي راضي اولورم . او هوائي پيانقونك هيچ اولمزسه بر ربعني اولسون بكا ويرمليسكز .

مادام شهيم دمنكي يورغونلغندن متولد بر رخاوت ومخمورلقله بو لاقرديلري سويلركن آلديغي بيتابانه لطافته مفتون جداً حيران اولوب قالدي . دمندن كوچك صالونده مادام مافقرلانك آتشلي كوزلرينه ، طومبول وجودينه اغزينك صويي آقوب طورور كن شمدي بو نارين قادينك ظرافت اندامنه ، نزاكت بيانه باييلمقدن كنديني آله ميوردي . مفتونك نوع لطيفه قارشي اوقدر بيوك بر ضعفي

واردی كه قادینلر ایچنده خوشلانه مدیغی «تیپ» ك هانكیسی اوله بیله جكنی دوشونور، دوشونور بردرلو تعیین ایده مزدی. او، بو خصوصده دنیاده سومدیكی بریه جك تصور ایده مین او بورلره بكزردی.

شمدی مفتون مادام ماقفرلان ایله مادام شهیم بیننده كوچك بر سبب رجحان تعیین ایده میور، عادتا بر ترابه زی براقوب هول جان ایله دیكرینه صاریلان جانبازلر كبی برندن اوتكنه قوشمق، اوندن او برینه آتیلمق یعنی سودا ده بر چالی قوشی اولمق، بر اوچنجی، دردنجی دلبرك ظهورینه قدر كوكلنی، وجودینی بو ایكی نازنینك آره سنده تقسیم ایتمك ایسته یوردی. مفتونك فلسفهٔ محبتنده تثنیه، تثلیث، تربیع، تخمیس علاقه یعنی الی نهایه تعدد جانانه مساغ واردی.

موسیو ماقفرلان كوله رك:

— تشبثاتمزده دائما موفق اولمق ایچون بز كیمسه یه رشوتسز ایش كوردرمه یز مادام. بو معاونت نازكانه كزه مقابل چیقان پیانقونك سزه ربعنی دكل بر ثلثنی بیله تقدیم ایده بیلیرز...

فقط مفتون بك بوندن صوكره شو اوطه دن ایچری یه هر كیم كیره رسه سزا اوكا قارشی بو بیوك اكرامیه یی قازانمش بر لطف دیدهٔ طالع رولنی مكملاً اویناماغه باشلامیلیسكز.

مفتون صربته رق:

— فقط افندم بنم پك تكلیفسز اخوانم واردر. بونلر پیانقو اصابت ایتمش اولان یانمده كی تحویلی كورمك ایسترلرسه... بن نه ابراز ایده جكم؟

ماقفرلان — دوشوندیككز شیئه باقكز. بویله بر پیانقو اصابت ایتدیكی زمان اوكا متعلق معامله لانك نه دن عبارت اوله جغنی بیان پك آز كشی واردر. بنم دولابلرمده بانقه لر و سائر مؤسسه لر ایله جریان ایتمش امور مختلفه یه دائر مطبوع غیر مطبوع بیك درلو اوراق و جدوللر وار. اونلردن برینك اوزرینه ملیون خانه لی بر نومرو آتار و «عثمانلی بانقه سنك فلان نومرولی قرعه قازانان روم ایلی تیمور یوللری تحویلاتك اصلیله، پیانقو اثمانی تأدیه وعده سنك حلولنه قدر بالمبادله صاحبینه اعطا قلنان موقت سندیدر»

شكلنده آكلاشلماز، قاريشيق برعباره يازارز. سزدن تحويل سؤال ايده‌نه بوكاغدى كوسترر، واصل تحويلك على الاصول بانقه‌يه توديع ايدلديكنى سويلرسكز. بوكا اينانان اينانير. اينانمايانىده اقناع ايچون بوندن زياده كلفت اختيارينه بر مجبوريتمز يوقدر.

شهيم بكله مادام ماقفرلان تعديل تحسر مدتنى يك اوزاتمغى مناسب كورميه‌رك ازالهٔ افتراق صولتلرى اثناسنده توالتلرينه عارض اولان قاريشيقلغى آينه‌ده مهما امكن سرعتله بالتنظيم اوطه قاپوسنه على الاصول اوچ ضربهٔ استيذانيه ايندير دكدن صوكره ايچرى كيروب داخل دائرهٔ مصاحبه اولديلر. اوطه‌دن ايچرى كيره‌ركن شهيم بك خلاف معتاد توركجه برشرقى مرلدانيور:

آمان آمان الماس
اوهرزمان اولماز
اولدىده بيتدى

مصارع غير مقفاسنى ترنم ايدييوردى. عين زمانده يكديكريله زوج زوجه وعاشق مترس اولان بو دورت مخلوق آره‌سنده چاپراز وارى

برصورتده تعاطئ انظار ايدلدى. مفتون، شهيمك ميرلدانديغى بو آشكاره صاقلامباج اويوننك «اولدى بيتدى مصراعيمى؟» يوقسه كنديسنه توديع ايديلن ساخته لوتريا قزانجمى؟ دها تخف اولديغنى صفدرونانه دوشونيوردى.

مفتونه توديع ايديلن رولك ايلك تجربه‌سنى شهيمه قارشى اجرا ايتدرمك اوزره موسيو ماقفرلان همان آياغه قالقوب مسافرتنك ايلك جلسهٔ احتراميه‌سنى مادامك صالوننده كچيرمش بولنان دوستنه دست قبولنى اوزاته‌رق:

— ورودكز يك سونجلى، نشئه‌لى برزمانه تصادف ايتدى.

شهيم بك ماقفرلانك بوسوزلرندن وهلهٔ برشى اكلايه‌ميه‌رق كنديسنك بعض ايهاماته هدف اولديغنى ذهابنه دوشمكده ايكن مخاطبى اتمام مقصد ايچون ديدى كه:

— مفتون بك دوستمزى تبريك ايديكز. طالعك يك آز كيمسه‌يه نصيب اولان بيوك بر لطفنه اوغرادى.

شهیم حاضرونك چهره‌لرینه بر نظر کزدیره‌رك اغزندن قاچیردی.

— عفیف بر قادینله‌می ازدواج ایدیيور؟

طالعك انسانلر حقنده کوستره‌بیله‌جکی الك بیوك لطفك شهیمجه بو صورتله کوردیکی تلقی مادامه‌لرك وجهلرنده اولا ناخشنودی بوروشقلقلری پیدا ایتمکله برابر ینه هیچ‌سنی کولدردی.

مادام شهیم زوجنه قارشی سوزه آتیله‌رق :

— طالعك برازکه کوستره‌جکی الك بیوك لطفی، اندر بخشایشی قادین دکلدر. قادین برازکه مبذولاً نصیب اولان بر عطیهٔ خلقتدر. ایش عفته کلنجه ارککلرك کندی نفسلرینه تطبیقده حماقت معناسنه استعمال ایتدکلری بو کلمه‌یی قادینلر ایچون مآل دیکرده قوللانمق ایسته‌ملرینه شاشارم..

موسیو ماقفرلان سوزك وده‌ٔ دیکره صاپیتمه‌سنه میدان ویرمیه‌رك :

— مفتون بك دوستمزه روم‌ایلی تیمور یولی پیانقوسنك صوك کشیده‌سنده بیوك اکرامیه اصابت ایتدی.

شهیم بك اوفاف بر تبسم استغرابله :

— لطیفه‌می ایدییورسکز؟

ماقفرلان — لطیفه دکل پك جدی سویلیورم.

شهیم درحال دست تبریکنی مفتونه اوزانوب النی قوتله صیقه‌رق :

— خلوص قلبله تبریك ایدرم دوستم..

مفتون بو صیقی و حرارتلی تبریکه قارشی براز شاشیره‌رق نه دییه‌جکنی تعیین ایچون محرم حالی اولانلرك یوزلرینه استمدادکارانه بر نظر کزدیره، کزدیره :

— تشکر ایدرم...

بو اثناده سوقاق قاپوسنك چینغراغی یرندن قوپاریلیر کبی بر شدتله برقاچ دفعه چیرپیندی.

نه اولیورز؟ مقامنده هر کس بربرینك یوزینه باقیشدی. مادام شهیم کوزینی قاپویه، قولاغنی خارجه ویره‌رك :

— خبر بونده... غالبا مفتون بکه خطاءً چیقان پیانقویی تصحیح ایچون بانقه‌دن مأمور کلدی...

مفتون شاشیره‌رق :

— همان‌ده دیدیککزه اینانه‌جغم کلیور

مادام . . . طالعمك بكاقارشی بويله آجی بر شاقه‌ده بولنمسی‌ده مستبعد دكلدر . . .

مادام شهيم — اكر كيفيت تخمينمز كبی ظهور ايدرسه سزده طالعكزله اكلنمك ايچون « يكرمی درت ساعتلك سونج » ناميله بر قومدی يازار ، بك‌اوغلی تياترولرنده اويناتيرسكز . . .

موسيو ماقفرلان — تلاش ايتميكز جانم . . .
مفتون بكك يدنده بانقه‌نك اويله متين ، معتبر بر سندی واركن عثمانلی بانقه‌سی هويتنی انكار ايتمدكجه نقص تعهد ايده‌مز .

خدمتجی سوقاق قاپوسنی آچمش اولديغندن مرديونلردن يوقاری بر پاطيرتيدر پيدا اولدی . بويله دلی فشنك كبی ايچری‌يه دالان ذات خدمتجينك ممانعتلرينه هيچ قولاق ويرمه‌رك قوريدورك اوزرنده‌كی اوطه‌لرك قاپولرينی بر بر يوقلادقدن صوكره نهايت مسافرلرك بولندقلری محله بلا استيذان بر صالدردی . بو كان راجی ايدی . ترحبه‌لريله چيچك چيقارمشه دونن يوزی موصمور كسيلمشدی . برادرينی آرامق ايچون حاضرونك آره‌سنه تلاشلی تلاشلی

بر كوز كزديردكدن صوكره نهايت مفتونی كوروب طيقانير كبی بر صدا ايله :

— براوو برادر !.. براوو !.. نه‌لر اولوب بيتيور خبريكز يوق . . سز بوراده بويله كولوب اكلنيكز . . .

مفتون شاشيره‌رق :

— نه‌وار ؟ .. نه اولدی ؟ ..

— نه اوله‌جق ... همشيره‌دن خبر وار ... هر شی اولمش بيتمش ...

ليبيه خانمك وقعهٔ عاشقانه‌سنی بيلنلر ايچون بو « هر شی اولمش بيتمش » سوزی اوقدر معنيدار ايدی كه اطرافده‌كيلر كولمامك ايچون دوداق ايصيرمغه باشلاديلر .. فرط تأثرندن يالكز مفتون مزايای تامنه وارميه‌رق صوردی :

— نه اولمش بيتمش ؟

— ماهر ايله بزم همشيره‌يه نكاح ...

راجينك اوقدر اوركوب تلاش كوسترديكی بو حقيقتی آكلاينجه مفتون باشنی اوطورديغی صنداليه‌نك آرقه‌لغنه طيايوب برقاچ دفعه كنيش كنيش نفس آله‌رق :

— اوح یارب شكر ... بونك ایچون
كوستردیككز شو بیوك تلاشه نه لزوم وار ...
دیمك كه كیفیت نظام وشریعت دائره سنه كیرمش.
بز بوكا جداً ممنون اولملی وشكر ایتملی یز... بویله
خصوصاتده علاقه دارلاندن زیاده شونك بونك
تلاشی ، كفت كوسنی موجب اولان احواله بو
نكاحله آرتق نهایت ویرلدی. دیدی قودی دیراتی
بیتدی دیمكدر ...

راجی كوبوزه رك :

— دیدی قودی ناصل بیتدی ... اصل
ایش آلوی بوندن صوكره آلیور. بوایكی كپازه
استانبوله كچمشلر ، صوفیلر طرفنده بر محله ده
نكاحلرینی قیدومشلر. بوخلطی یدكدن صوكره
ماهر پدرینه ، لبیبه ده بزه برر بیاننامه كوندر-
یبورلر... قاسم افندی قبیلی آلمش... اوفكه سندن
قودوریویرمش...

— قودورسون ... اونی مكتب طبیه
سریریات خانه سنده بلامصرف آشیلاتیرز...
شمدی قودوزلغك اسكیسی قدر اهمیتی قالمدی...

— ماهری اولادلقدن رده قرار ویرمش...

موسیو ماقفرلان :

— لبیبه خانمك خانهٔ مادرندن حین فرارنده
برابرنده قیمتدار پك چوق اشیا كوتورمش
اولدیغندن بحثله ماهر علیهنده برسرقت دعواسی
آچه جغكزه دائر قاسم افندی یه بر تهدید نامه
كوندردیككز ... اوطمعكار حریف اوغلنك بویله
علی الغفله صورت خفیه ده بعید محله لرده تأهلندن
كندیسی ایچون كیم بیلیر نه بیوك مصرف قاپولری
آچیله جغنی توهمله قودوروب دورور . یوقسه
بوایشك بلامصرف اولوب بیته جكنی بیلسه تلاش
بیله ایتمز .. شمدی سزاونی بودیدیكم صورتده
بر سرقت دعواسیله تهدید ایدرسه كز بربلیهٔ
عدلیه یه كیرمامك ایچون سز كله صورت خصوصیه ده
او، هریوله یاتار ...

راجی یومروقلرینی صیقوب اغا بكیسنی
كوستره رك :

— اصل قباحتك بیوكی كیمده اولدیغنی
بن بیلیرم یا ! ..

موسیو ماقفرلان بر اهمیت عظیمه ، نوعما
بر حرمت مخصوصه ایله النی مفتونه طوغری
اوزاتوب قاشلرینی چاته رق راجی یه خطاباً :

— سزك بزه كتيرديككز بو خبره مقابل بزم‌ده سزه ايده‌جك بيوك بر تبشيريمز وار . . برادركز مفتون بكه شرق تيمور يوللرى پيانقوسنك بيوك اكراميه‌سى اصابت ايتدى . تحويل بانقه‌يه يانيريلوب سند مخصوص آلندى . كوچك بر وعده ختامنده آلتيوز بيك فرانق اخذ ايديله‌جكدر . اغا بككزى تبريك ايديكز .

آغا بكيسنده بر تيمور يولى تحويلنك موجوديتندن بيله خبردار اوليان راجى بو ناكهانى بيوك مژده‌يه قارشى بردنبره آفاللادى . نه دوشونه‌جكنى ، نه ديه‌جكنى شاشيردى . فقط موسيو ماقفرلان وضعاً ، طوراً اخذى قابل اوله‌بيلن بتون اهميت مخصوصه‌سنى اشارت پارماغنك اوجنه جمع ايلمش‌ده اونى‌ده بر هيكل طالع ارائه ايدر كبى چاتغين قاشلرى آلتنده كى كسكين نظريله برلشديره‌رك مفتونه ديكمش . بواندن حريفك بو حقه‌بازلغنه قارشى راجى عادتا مانياتيزمه‌لانير كبى بر حاله اوغرادى . غير ارادى بر حالده اوكنده زانو برزمين احترام اوله‌رق برادرينك اللى طوتدى . مع التقبيل صيقدى .

اومتهور راجى طالعك مظهر تعزيزى اولان برادرينى تقديس حسندن كنديى آله‌مدى .

تماشاكراندن واقف اسرارى اولانلر بو ساخته مقبل طالع قومديسنى جدى بر لذتله سير ايديورلردى . مفتون ثروتك انسانه ويرديكى قوت واعتبارى او آن قصير ايچنده بالتجربه اكلادى . او ، سرت راجى‌يى چارچابق بالمومى كبى يموشاتى ويرن سحر زرك تأثير فسونكاريله پك چوق شيلره موفق اوله‌بيله‌جكنى وحتى تاشقجيلر كتخداسى قاسم افنديك ناصيهٔ عنودينك بيله بو آلتون كورمه‌سى اوكنده اكيله‌جكنى حس ايتدى . موسيو ماقفرلانك حقنى شمدى قلباً تسليم ايله هركس كنديى تبريك ايدركن اوده بو مهم اختراع واشاعه‌سندن دولايى فرنكك شدت ذكاسنى تقديس ايديوردى .

١٤

بو پيانقو حوادثى اوچ كون صوكره اولا مطبوعاتله بعده آغزدن آغزه بتون استانبوله يايلدى . بو كبى شايعاتك الك ولوله‌لى ، الك مهيج

جولانکاهی اولان محله قهوه‌لرینه، لسان عوامه دوشدی. هر کس بونی بر برینه ایچنی چکه چکه اکلاتیووردی.

— نه اولورسه اولسون بو اوکومنده‌کی کشیده‌ده نقیه‌می صاتار بر نصف، یاخود ربع حصه بیلتی اولسون آلیرم... چیقینجه چیقی ویرییور ایشته...

دیه‌نك حدی حسابی یوقدی.

خلقمز، تشبثات جدیه و بیوك غیرتلر نتیجه‌سنده جمع ثروت ایدن ارباب جهد واقدامك صور کسبیه و معاملات جاریهٔ تجاریه‌سنی تدقیق ایتمك بیله ایسته‌مز. بو جهتی کندی فطرتی، استعدادی ایچون قپالی، قرانلق، مشکوك بولور. بو خصوصده تجربهٔ طالعه قیام جسارتنی کوستره‌بیلن ارباب عزم پك آزدر. اونلرده همان اکثریتله بیوك مشکلات قارشیسنده آپیشوب قالیرلر. فقط پیانقو کبی بلا مزاحم هوادن کلمك احتمالی اولان بر ثروتی طویونجه بوکا کلاهلرینی آتارلر. پیانقو دنیلن شیئك اساسی، بونك قاچ یوز بیك یاخود ملیونده بر کشیده احتمال اصابتی بولندیغنی

تدقیق ایتمزلر. شهریمزده جیبلرنده‌کی جزؤدانلری اجنبی پیانقولرینك عادتا برر فاطوره‌سنه بکزه‌ین بعض ذوات واردر. بونلر هامبورغك، لیونك، آتنه‌نك، فیلادلفیه‌نك دها بیلمم نره‌لرك مشکوك المقصد پیانقو بیلتلرینه هفته‌ده آیده پاره‌یتشدرمکی ایش کوج ایدنمشلردر. هر بیلتك کونی ساعتی واردر. بومراقده بر آدم، صراف صراف طولاشیر. آلمانیادن، آوستریادن مکتوب، تلغراف صورار. جدی ایشنی ترك ایله آلدیغی نومرو جدوللرینی ساعتلرله بیلتلرك ارقامنه تطبیق ایدر طورور. درت بچق آیده بر ثلث حصه‌نك ایکی خمسنه چیره‌ك نومرو اصابت ایدن نه‌عقل ایرمز طولا-مباجلی حساباته ذهن صارددرمجغم دیه حرص ایله دیدینیر. چابالار. بوکالیر... شهری بواوغورده درت بشیوز غروشی فدادن صوکره ایکی اوچ آیده بر اصابت ایدن نصف قرامیچ یاخود چیره‌ك قورونه، لطف طالعه اوغرادم، کار ایتدم دیه سوینیر طورور...

حکومت ایسته‌دیکی قدر اجنبی پیانقولرینك داخل مملکتده‌کی رواجنی منعه اوغراشسون،

بوكارك دوشكونلرینی جانانلرینه ملاقی اولور كبی خان اوطه‌لرنده بومطربازلرله بولوشوب ساعتلرله درتله‌شه‌رك تنظیم حساب ایتمكدن منع قابل اوله‌ماز .

مطبوعاتمز بو پیانقو حوادثنی برایكی دفعه یازمقله طویاماز . طاتلی طاتلی یازیلان بوسطرلرك ینه طاتلی طاتلی اوقوندیغنی محررلرمز بیلیرلر . غزته‌نك بری : « كچنلرده اوراق حوادثده شرق تیموریوللری بیوك اكرامیه‌سنك مفتون بك اسمنده برذاته اصابتی كورولمش ایسه‌ده بوایلك اشاعه‌نك اصلی اولمیوب مذكور اكرامیه‌نك بالق‌پازارنده كیغورق اغا اسمنده برقورو قهوه‌جی‌یه چیقدیغی تدقیقات اخیره‌مزجمله‌سندندر » قیلقلی برتكذیبده بولنور . برایكنجی غزته بوخبرك جمله‌سنی ردایله پیانقونك زیره‌كده برعطاره اصابتنی ادعا ایدر . بردیكری منازع فیه پیانقونك كمرك حماللرندن برینه اوردیغی دعواسنه قالقار . سوز براز قاریشیر .. حوادثك دومنی ید مهارتنده طوتان موسیو ماقفرلان قارشی غزته‌لرینه صیقشدیردیغی بش اون سطر ایله ینه ابرهٔ طالعك مفتون بكك

اوزرنده تقررینه عالمی اینادرمغه موفق اولور .

اوكونه قدر طانیمدیغی برقاچ كشی مفتونه مراجعتله بیوك بیوك تجارت امیدلری كوستره‌رك بالاشتراك بعض تشبثات مالیه تكلیفلرنده بولنورلر . ائمهٔ محلات اولندیریله‌جك اوكسوز قیزلر، خانه‌لرینه قیولر قازیله‌جق طول قادینلر بولندیغی مألنده مفتونی خیرات و حسناته تشویقاً تذكره‌لر كوندررلر . دها غریبی اوزمانه قدر اسملرینی بیله ایشتمدیكی باباسندن، دده‌سندن مطلوبی بولنان برطاقم آله‌جقلیلر ظهور ایدر . مفتونك سنه‌لردن بری آصینتی‌ده براقدیغی داینلرده بوفرصتدن استفاده‌یه شتاب ایدرلر . مفتون كندی كندینه :

— ارباب اذعاندن بعض ذوات كندیلرینه پیانقو چیقدیغنی كیزلمكه توكلی اعتنا ایتمیورلرمش . بكا حقیقةً پیانقو چیقسه ایمش مكر یاپیله‌جق نه‌قدر شیلر وارمش !..

دیمكدن كندینی آله‌ماز .

مفتونك بو پیانقو حوادثی بر مدت غزته‌لرده وافواه ناسده چالقاندقدن صوكره مزار شئون

اولان نسیان زمان اعماقنه یواش یواش کومولور
کیدر .

قاشیقجیلر کتخداسی قاسم افندی‌یه قارشی
آلنه‌جق وضعیتی موسیو ماقفرلان ایله بر مدت
تدقیق ایدرلر . محاربه‌یه حاضرلانان بر قوماندان
کبی اختیارك ضعیف وقوتلی طرفلرینی هپ
حدهٔ نظردن کچیرولر . هر احتمالی دوشونورلر .
هر مشکله اقتحامه حاضرلانیرلر . قاسمك خانه‌
سنده بر ایکی کون باغرشمه‌لر ، چاغرشمه‌لر ،
اغلاشمه‌لر ، کورولتیلر قوپدیغنی ایشیدرلر .
زواللی اختیارك قان باشنه صیچرار . اون بش
یکرمی دقیقه قدر نطقی طوتیلور کبی اولور
نزول یوقلادی ظنیله طبیب بیله جلب ایدرلر .

مفتونه پیانقو اصابتی شایعه‌سندن صوکره
قاسمك حالنه بر طورغونلق کلیر . اوزمانه قدر
زوپپه ، تره‌للی ، طاتلی‌صو ، مارصووانی ، پنایوطاکی
نوعندن کندنجه اولان القاب تزییفه‌دن برینی
ترفیق ایتمکسزین اسمنی یاد ایتمز ایکن شمدی
ساده‌جه قومشو بك دیمکه باشلار .

بر قاچ کون کچیردکدن صوکره مفتون
امضاسیله :

ماهربکك لبیبه‌یی بالاغفال قاچیروب ولیلرینك
رضالری خلافنده اوزاق محلاتده وقوع بولان
ازدواجلرندن ، قیزك بوفراری اثناسنده خانه‌ده
بر چوق قیمتدار اشیانك‌ده غائب اولمسندن
شمدی‌یه قدر مقامات عائده‌سنه اسماع شکایت
ایده‌میشی کندینه بیوك اکرامیه‌نك اصابتندن
دولایی بانقه‌جه اوله‌جق معاملاتله مشغول بولنمه‌
سندن ایلری کلدیکی مألنده بر تذکره کوندرور .

قاسم افندینك پاره‌یه قارشی اوقدر بیوك
بر ضعف وحرمتی واردی که اونك نظرنده هر ایرا
مکوناتدن هیچ برشیده بولنمیان مادی ، معنوی
برقوهٔ مؤثره‌یی حائز ایدی . هرشخصك اهمیت
وقدرتنی مالك اولدیغی نقودك مقداریله تعیینه
آلیشمشدی . شمدی وهلهٔ اون‌بش‌بیك ایرالق
برقوهٔ منضمه ایله تزییداعتبار ونفوذ ایلمش بولنان
مفتون اختیارك نظرنده بیومش بیومش آلیون
کسیلمشدی . ارتق بویله بر آدمك سوزینی اهمیت
مخصوصه ایله تلقی‌یی کندنجه بر فریضه بیلیوردی .
تیزی ادیبه‌یی مفتون شمدی ایسته‌سه کمال ممنونیتله
ویرمکه حاضردی . فقط اولجه وقوع بولان

طلبنی رد ایتمش اولدیغی ایچون دلیقانلی‌یی قطعیاً کوجندرمش بولندیغندن پك قورقیور ، اندیشه ایدییوردی .

شمدی مفتونله کوروشمك، طالعك بوقدر بیوك بر لطفنه اوغرامش بر آدمله تماسده بولنمق، کندنجه‌ده نصیب آچیقلغنه خدمت ایده‌جکی قبیلندن غریب فکرلره دوشمشدی .

تذکره ارسالنك ایرتسی کونی صباحاین شعبان اغا اورته قاپویی اوروب : « اختیار بر مسافر کلدیکنی ، سلاملق اوطه‌سنده مفتون بك افندی‌یی بکله‌دیکنی » ایچری‌یه خبر ویردی .

بو مسافر محترم قومشو قاسم افندی ایدی . مفتونك قبول صالوننده‌کی ده‌قولته طابلولر، بعض مشاهرك « بوست »لری ، انسان، حیوان هیکلجکلری ، حاصلی نظر تعصبنی رنجیده وغیظ ونفرتنی جلب ایده‌جك بر چوق اشیایی بوصوفی مسافر عادتا شاشیله‌جق بر متانتله تماشا ایدییور، حتی بعضلرینه استغرابکارانه ، متحیرانه تبسملرده بیله بولنیوردی . بو کوچك شیلرك بر طاقمنه بیوکجه پاره‌لر ویرلمش اولدیغنی قاسم افندی بیله ایدی مطلق او تبسم

استغرابی دوداقلرنده طونه قالیردی . او ، بو اشیانك اك قیمتدارینه ایکی مجیدیه چیره‌کدن زیاده فیئات تخمین ایتمیور ، بونلرك بر چوغنی قیمةً بزم شکرجیلرك صاتدقلری قوللر سماع حالنده اوزانمش صاریلی قیرمزیلی مولوی درویشانی شکرلمه‌لرندن پك فرقلی ظن ایتمیوردی .

قاسم افندی ناصل بر صورت قبول کوره‌جکی حقنده بیوك بر اندیشه، باصوب یوریدیکی یرلری آشیندیروب اسکیده‌جکمش کبی اخسایه مخصوص بر تردد واحترازعجیبله صالونك ایچنده یواش یواش ایلریله‌یه‌رك اوطوره‌جق بر یر آرایور ، فقط جلسهٔ معتاد دسیله باغداش قوره‌رق ویادیز چوکه‌رك آلا تورقه یرلشه‌جك بر محل بوله‌میوردی . صاغنه صولنه باقندی . بر شی دویرمامك ایچون صوك درجه محترزانه بر ایکی آدیم آتدی . نهایت کوچك بر قنایه‌نك او کنه سرلمش خالینك اوزرینه باجاقلرینی قیویره‌رق چوکدی . تحیانده اوطورور کبی اللرینی‌ده دیزلرینك اوزرینه قویدی . آبانی صاریقلی باشنی اورایه ، بورایه چویرییور ، کوزلکنك آلتندن اوطه‌ده‌کی رسملری ، تکمیل او « بیبلو »یی

تدقیقه اوغراشیوردی . اطرافنه باقندی . اغزندن :

— اوطه دکل چیفت چارشیسی ... بیت پازاری ...

سوزلرینی قاچیردی ویردی . عجبا برایشیتن اولدی؟ دییه درحال متحاشیانه صاغنه ، صولنه ، کوز کزدردی . قاپونك صاغ جهتنده‌کی کوشه‌یه دره‌ده ییقانان چیریل چیبلاق برنف ، بر صو پریسی لوحه‌سی آصلمشدی . پری اویله بر وضع دلپذیرانه ایله سطح آبه میللنمشدی که اوموزلرندن آشاغی‌یه دالغه‌لانان صاچلریله خط میاننك ایچری طوغری پیدا ایتدیکی انحنا اختیاری غشی آورانه دینه‌جك قدر سوزوك کوشك بر تبسمه مجبور ایتدی . کندی کندینه :

— امان بو فرنکلر .. امان بو فرنکلر .. هرشیئی یاپوب یاقیشدیریورلر .. یالکز بر جان ویره‌میورلر .. صانکه کوزل برقزی صویمشلر صوغانه چویرمشلرده شورایه چرچیوه‌نك ایچنه اوطورتمشلر .. جانلیدن هیچ فرقی یوق .. همان همان دوداقلری قیپیردایه‌جق . لاقیردی

سویله‌یی ویره‌جك ظن ایدییوردم . بونلرك شو دنیاده‌کی صانعلرینه یارین آخرتده : « هایدی شو یاپدقلریکزه جان ویریکز باقه‌لم » دینه‌جك . بیلمم اوزمان ایش ناصل اوله‌جق ؟ دیدی ..

صوکره اختیارك کوزلری بوعریان قیز تصویرنده مبهم برنقطه آراشدیردی . نظرینی رسمك چقورلاشان کولکه‌لی برطرفنه سوقه اوغراشدی . اونك آرادیغی محلی رسام ایریجه بر نیلوفر چیچکیله ستر ایتمشدی . رسامك بواهل پرده‌لکنی کشف ایدنجه اختیار ، ینه صیریته‌رق :

— اورایه شو چیچك تصادف ایتمسه ایمش علماه انسانك آبدستی بوزوله‌جقمش .. چونکه کافرلر یاپدقلری شیلری طبقی طبقیسنه بکزه‌تیورلر . دیدی ..

مقتون بردنبره ایچری‌یه کیردی . اختیاری ، کوزلرینی صوك درجه برعناد نظر ایله صو پریسی لوحه‌سنده‌کی نیلوفرك تحتنده مستتر شکلی کشفه حصر ایتمش ، اویله آغزی آچیق ، حیران عادتا حال استغراقده بولدی .

صاحب خانه بشوش برچهره ایله بو محترم مسافرینه طوغری یورویدی .

— بونژور افندم .

خطابیله همان اختیارك النی یاقه‌لادی . قاسم افندی مفتونك قاوراديغی ألی اویه‌جك ظنیله بورننه طوغری اوزاتدی . فقط مفتون بو ألی تأیید مودت ایچون بر قاچ دفعه شدتله فرنك واری صارصوب براقدی . بو صارصینتی اثناسنده اختیارك تکمیل وجودی سالخورده بر دوت اغاجی کبی سلکینتیلر کچیردی . مفتونك سائقهٔ اعتیادله صرف ایتدیکی بو (بونژور) خطابندن قاسم افندینك پك خوشلانمدیغی چهره‌سنده پیدا اولان اشمئزازلردن آکلاشیلدی . مفتون سوینجندن عادتا نه سویله‌یه‌جکنی بیله‌میوردی . بونژوردن صوکره بر ایکنجی لاف اولمق اوزره دیدی که :

— طابلویه پك دالمشدیکز . بابا افندی بیوك بر « قونه‌سور » سکز ظن ایدرم ..

قاسم افندی تعجبله :

— عفو ایدرسکز اولادم اکلایه‌مدم . (قونسول) می بیوردیکز ؟ .

— خایر ... صنعتدن اکلایورسکز غالبا ؟ .

— بونده اکلاشیلمیه‌جق نه وار ؟ .. اکر رسام اورایه اوچیچکی ترسیم ایتمامش اولسه ایمش ایش تمام اوله‌جقمش .. باقانلرده نه آبدست قاله‌جقمش نه تحمل ... چیچکله ستر عورت ... بوده فرنکلره مخصوص بر ظرافت ، تحف بر اهل پرده‌لك ... ینه آفرین ... بو بر ادبلی رسام ایمش . اونلرك پك ادبلیسی اولماز ... یعنی یا ادبلی اولوب ده نه‌در ... حریف یستهله‌مش اما اوسته توك دیکمامش ... ایشته بو قدر ...

— بو کوردیککز واو قدر حیرتله باقدیککز رسم مشهور میله‌نك « سنبولیك » بر تابلوسیدر . اوراسنی اعتراف ایدرم که اوریژینالی دکل بو بر « ایمیتاسیون » در . افندم باقکز . دقت بیوریکز . کردندن آشاغی ایکی ممه آره‌سنده‌کی کولکه ایله ایلك تمارضنه باقکز . اوراده‌کی « ژودولومیه‌ر » ه دقت ایدیکز . رسام ضیا ایله کولکه‌یی حساس پارچه‌لرینك آره‌سنده ازمش ، اورایه بورایه طوقوندیره‌رق بر هیچی حقیقته تقلیب ایتمش ... الك مشکل ، الك مسرت شیلری مهارت رسامانه‌سنه

او قدر رام ایلمش که حیرتدن انسان کندینی آله‌میور.

— عجبا هر شیئی تمام تصویر ایتدکدن صوکره‌می بو چیچکی اورایه قوندورمش ؟ بم مراقمده بوراده .. هانیا شونی دیمك ایسته‌یورم که اوچیچك قازنسه آلتندن هوضمیری چیقه‌جقمی؟

— اوت.. اوت.. (پنتور) صنعتی دریندر.. تحتنده مستتر چوق شیلر واردر . او نیلوفر قازنسه آلتندن برشی چیقماز. بوطبیعی .. فقط رسام چیچکك تحتنده توهم اولنان شی وارمش « ایللوزیيونی » ویره‌جك برمهارت کوسترمش. یکی نه‌قولی بکه‌نیورمیسکز ؟

— نه‌بیوردیکز افندم؟ قولاغم برآز آغیر ایشیدرده .

— یکی مکتبی بکنیورمیسکز ؟ دیمك ایسته‌یورم...

— کچن سنه سمتده انشا ایدیلن محله مکتبنیمی؟ ایچری‌سی قراکلق.. بتون پنجره‌لر قبرستانه ناظر.. ایلك یاغموردە هرطرف شاقیر شاقیر آقدی .. خلاصی سوقاغه یاقین .. صانکه اوراده کی آلتمش

یتمش چوجق یتشمیورمش محله‌نك قصابی بقالی هپ اورایه طاشنیور. حولیده تعفن زیاده.. مکتب یاپیله‌لی هله شکر، بکر افندینك اوینك او، قویتو کوشه‌سی بولدن قورتولدی . قاچ زماندر خلقی اورایه ایشه‌مکدن کسه‌مدکدی. زواللی آدم قیرمزی جلی خطله دیواره: « اشبو محله تبول ممنوعدر » عبارەسنی یازدیرتدی . کیمسه آلدرمدی. چونکه تبول ایدنلرك چوغی امی. حریف قاز کبی کوزینی اوعبارەیه دیکیورده اویله ایشیور. بوجهلادن برقاچیده: «بکرافندی غالبا أوی صاتیلغه چیقاردی.. دیوارینه قیرمزی مرکبله اعلان یازدرمش» سوزینی اورته‌لغه یایدیلر. ایش بوصورتله سوکه‌نجه زواللی آدم یدی مجیدیه مصرفله اورایه برمرمر طاشی کتیرتوب دیکدی. اصمارلامه برطاش ایمش. صاحبی برچوق زماندر کلوب آلمامش. بویله برمشتری چیقنجه طاشجی‌ده فیئاتنه باقمیوب ویرمش. . اولادم شو آنی صقالمله سویلیورم که بعض کیمسه‌لرده حیا، انصاف قالمامش ... چوقلری بوطاشه‌ده آلدرمدیلر ... بزم سمتك آلت طرفنده‌کی میخانه‌لر معلوم...

اوراسی کیجه‌لری سرخوش اوغراغیدر.. جناب حقه بیك شکر قوللانمدم. بیلمم... تکرم ینه‌ده بیلدیرمه‌سون... عشرت چوق ادرار کتیرمش... آرپه صولرینك دیکر عشرتلرك شمدیکی اوجوز-لقلری‌ده معلوم... جیبنده برقاچ متالیکی اولان اذاندن صوکره بلوط کسیلیور... ادرار صیقشدر-دیمی قرانلقده سوقاغی دونرکن برکره پانطالوننك دوکمه‌سنه أل آتان کوشه‌یه یاناشیور. یازی‌یی، طاشی، فلانی کیم کوره‌جك! حریف پاچالرینی کره‌رك سوروجی بیکری کبی اورایه برقاشانیور... مکتبك انشاسندن اك زیاده خوشلانمه‌مز جوار سوقاقلرك براز ادرارذن قورتولمش اولمسندن دولاییدر.

اختیار لزوم کوردیکی وقت پك لاقردیجی بر آدم اولور، سوزی‌ده بر منفعت ملحوظه اوغرینه صرف ایدر؛ سائر زمانلرده تصرف کلامه بغایت رعایت کوستردی.

مفتون لافردیجیلقده دکمه زوزه‌کاره طاش چیقارتیر طاقمدن اولدیغی ایچون چوراب سوکوکی کبی رشتهٔ کلامی صالیویردی. یاغلی بویارسمك

اوروپاده کچیردیکی ادوار تکاملی تفصیله کیرشدی.. اختیار ایچون برطاقم تصویرات غریبه‌دن باشقه برشی افهام ایتمه‌ین اجنبی کلمات ورسام اسملریله مملو اولان بوشوره‌زار بیان اوکنده آفیون یوتمش کبی بیچاره‌نك بینی اوغوشیور، غلبهٔ نومه تاب آوراوله‌میور، آره‌ده بر سندله‌ین باشنی یوقاری قالدیروب کوزلرینی آچمغه چالیشیوردی. مفتونك غرائب اعتیاداتندن بری‌ده سوزینی، منطقی مخاطبنك ذوق طبع وسویهٔ فکریه‌سنه ملایم دوشه‌جك موضوعلردن عدم انتخابده کی غفلتی ایدی. زواللی قاسم افندی رسام مشهور «له‌ئوناردو وه‌نسی» نك رفائلی تقلیداً آغوش مادرانه‌سنده طفل مسیحله تصویر ایتدیکی حضرت مریم لوحهٔ دینیه‌سنك بین الرسامان موجب اولدیغی تنقیدات ترسیمیه‌دن ا کلاسون؟.. ایکیسی‌ده یکدیکرینك جلب تقدیری ایچون سوز آرایورلر، فقط بوله‌میه‌رق دیکر بروادیٔ اطنابه صاپیتیورلردی. مخاطبه القای حظ ایتمه‌نك اك موافق یولی، یالکز دیکله‌مك، قیصه کلمات تقدیریه ایله قارشوکزده کنك ذکاسنه بیان حیرت ایتمك ومحظوظیت استماعکزی

اكلاتمقدر . جبلت بشر بويله .. انسانلر استفاضهٔ عرفاندن زیاده افاضه‌ده بولنمش اولمق حسندن ممنون ومغرور اولیورلر .

قاسم افندی مفتونك وسعت عرفانی قارشیسنده برخیلی اویقوصاغناقلری کچیردکدن صوکره نهایت اوصباحکی سبب زیارتنی بیان ایچون برمقدمه‌جکه کیریشه‌رك :

— بك اوغلم شوراده برقاچ آیدر قومشولق ایدیورز . اسلامیتده قومشولق حقی بیوکدر . یارین آخرتده طقوز یرده سؤالی واردر . شمدی‌یه قدر کلوب «صفا کلدیکز» دیمك ایجاب ایدردی . قصوریمزی عفو ایدرسکز . تقصیرات بزده اولدی .. قسمت بوکونه ایمش . قسمتدن خارج برشی اولماز .

دیوب سوزك آلت طرفنده یوتمقونمغه باشلانجه صاحب خانه مغبرانه برتبسمله :

— بابا افندی بنده‌کز اوروپا کوردم . ریادن پك خوشلانمام . لاقردی‌یی برآز دوغری سویلرم . مملکتمزده دوغریلقدن چوق حظ ایدلمیور . اخلاق اجتماعیه‌مزده سیاستمز کبی خسته ..

ینه اسکی اوزون تمنالر، مداهنه‌لر، اوت افندملر، سپت افندملر، بیوك برذاتك تك اسمنی ذکردن اول سکز القاب تعدادی نوعندن غرابتلر بردوام . حقیقتدن زیاده مزاجه ، منفعته خدمت معلولیتی کچمامش وقولای قولای‌ده کچمیه‌جك .. شوسمته کلدك . سزی اوزاقدن کورور کورمز آق صقالکزه قارشی بیوك برحرمت حس ایتدم . هرحالکزی تحقیق وتدقیقه کیریشدم . مکمل بر « بورژوا » اولدیغکزی اکلادم ..

قاسم افندی قاشلرینی چاتوب تلاشله :

— بورجم وار اولدیغنیمی اکلادیکز ؟ .. سزه یاکلیش سویله‌مشلر .. حاشا کیمسه‌یه بش پاره بورجم یوقدر .

— خیر افندم بورجلو دیمدم . «بورژوا» دیدم . بوده اوروپاده برصنف خلقدر که مساعد برکونده اولدیغنی سزه اوزون اوزادی‌یه آکلاتیرم ... اوت سزدن حظ ایتدم . او درجه‌ده که امکان مساعده ایدرسه صحبتکزله شرفیاب اولمق املنه قدر دوشدم . بوفکرمکده بیوك بیوك سببلری وار . اوروپاده چوق شی کوردم . چوق شی

اوکرندم. بومتاع فکریمی بوراده وطنداشلرمك وممل‌کتمك منفعتنه اوله‌رق (نه‌ناله) ایتمك ایسترم. بواسکی کیدیشلریمزی براز دکیشدیرملی‌یز. سرمایه‌لریمزی ارتق باشقه درلو قوللانملی‌یز. بوراده تجارت وهرشی هنوز باکردر. قازانیله‌جق نه ملیونلر وار. نه ایچون اغزیمزی آچوب طوره‌لم؟ الله بزه ده کوج، قوت، بین، اذعان ویرمش، بونلری حسن استعمال ایده‌لم.

ملیون لفظه قاسم افندینك صالیالری آقمغه باشلادی. مفتون دواملە :

— بنم معلومات و درایتم سزك ثروتکزله برلشیرسه نه کارلر، نه تجارتلر، نه خارقه‌لر حصوله کلمز ...

قاسم افندی اغلامه‌لی کبی برحالده :

— ثروتمی؟. امان اولادم بنده اویله شی یوق.. بنده دنیالق نه‌کزر؟ عائله‌می زور، زار کچیندیره‌بیلیورم. محله‌دن برایکی زوزه‌ك فقیریکزك آدینی زنکینه چیقارمشلر.

— اوت بیلیورم، محویت کوستریورسکز. بونجه زمانلق آدمسکز. ییلده بش یوز لیرا

آرتدرمش اولسه‌کز اللی التمش سنه‌ده مهم بر یکون تشکیل ایدر.

قاسم افندی بودفعه عادتا آغلایه‌رق، بیوك بیوك یمینلر ایله حالنه آجندیره‌جق درجه‌ده ضرورتندن بحث ایتدی. مفتون براستغراب فوق‌العاده ایله :

— وارلغکزی بوقدر کیزله‌میکز افندم. بوعصرده ثروت موجب مباهاتدر. هیچ برپاره‌سی اولمیانلر بیله وارکبی کورونمك ایچون نه غریبه‌لره، نه تدبیرلره، نه ایلهفریبانه دسیسه‌لره مراجعت ایدییورلر.

قاسم افندی کندینه اسناد ایدیلن ثروتی پروتستو ایتمك ایچون عادتا طیقانیر کبی تلاشلر اظهارینه باشلادی. اختیارك شدت تأثرله جداً برفنالغه اوغرایه‌جغنی کورەن مفتون :

— ایناندم.. ایناندم افندم تلاش ایتمیکز. ذاتاً سزه قارشی حس ایتدیکم حرمت مخصوصه ثروتکز ایچون دکلدر. ثروت چیفتده‌ده وار. بن ار اوغلی ار، تورك اوغلی تورك برعائله‌یه داماد اولمق ایسته‌دم. اوروپایه تحصیله کیده‌ن

امثالم قوللرینه بر زفرنك قیزی طاقوب كتیریبورلر. صوكره نه‌ولوله‌لر قوپیور. بن بونی ارزو ایتمدم. قائن پدرم سزك كبی آبانی صاریقلی، زوجه‌م عایشه، فاطمه ادلی اولسون دیدم. صوكره قسمت بزی كتیره كتیره سزه قوموشوایتدی. ملیتنی، توركلكنی سوه‌ن بر آدمك سزك كبی نورسیمالی بر پیر محترمی كورونجه مجلوب اولمامسی قابلمیدر ؟ دامادیكز اولمق، سزك او مبارك اللریكزی اوپمك بر كنج ایچون نه بیوك شرفدر. اوراسنی بن بیلیرم... ایلك طابمده بنم نه كبی بر حسله سزه مجلوب اولدیغمی اكلایه‌مدیكز، حقكزده‌وار... دنیا شمدی عجایب... انسانلرك ایچی دیشنه اویمایور.

اختیار، او كونه قدر كیمسه‌دن ایشیده‌مدیكی شومز ایاء فضائلنه كندی‌ده براز قناعت كتیره‌رك دموع افتخار اساله‌سیله دیدی كه:

— اولادم بنی‌ده تعبیب ایتمیكز. سزی بكا باشقه صورتله آكلاتدیلر. بوقدر انسان اوغلو انسان اولدیغكزی بیلمیوردم. سزك كبی فرنكستانی طولاشمش، آلافرانغه مشرب، سوسلو بر بكه بنم قیزی ویرمكه ناصل جسارت

ایده‌بیلیرم ؟ كریمه‌م غایت قپالی بیودلمش ابكم جوش بر قیزدر. او، شو اوطه‌یی سپورمكی بیله بجره‌مز. بورادن كچسه كیم بیلیر قاچ شی دویرر... جسارتسزلكمك اك بیوك سببی بو...

— فرنكستانی وقتیله اولیاءه‌دن دینه‌جك ذواتده طولاشمشدر. بو بر قباحت دكلدر. آلافرانغه‌لغه، شیقلغه كانجه زمان اویله كوتوریبور. (یوزینی اختیاره یاقلاشدیروب) بن ممنون میم شو حالدن ؟. سزك كبی صالطه، شالوار، یمنی كیسه‌م شبهه‌سز دها راحت ومسعود اولوردم.. قلباً اولدیغی كبی شكلاً ده اجدادیمه بكزه‌مكله افتخار ایدردم. فقط ایش اویله‌می ؟ نه ایچون اولورسه اولسون شمدی بر انسان هرهانكی بر «سوسیه‌ته» ومقامه كیتسه ردینغوتك هانكی مقاصدن چیقدیغنه، یقالغك بیچمنه، بیون باغنك شكل ولوننه باقیورلر. ایشته بو برقاچ شی تعیین ماهیته معیار عد اولنیور. «كربكا اویمازسه‌ایام اویازم ایامه‌بن» دیمشلر.. كچنمك ایچون بوزوش عالمه اویماقدن باشقه چاره یوق... دنیادوندی. شمدی بتون دونیور. هرشی دكیشیور.

يواش يواش شهريمز اوروپا كبی اوله جق ... هر
شی آتش بهاسنه چیقه جق . كومور ، مقارنه
كبی پاكت ایچنده صاتیله جق .. اوطونلر رمضان
پیده‌سی ، قندیل چوره‌كی مثالی الوان كاغدلره
صاریله جق . الما ، شفتالی ، نوعندن میوه‌لر اوقه ایله
دكل دانه ایله صاتیله جق ، قیمه‌سنی یوز پاره‌یه بهالیدر
دیدیكمز یمشلرك دانه‌سنی بش غروشه ییه‌جكز .
اهالینك شویله بویله یمتنكرانی صنفلری بشه ،
آلتی‌یه اویله بوز كبی قیویرجق اتی ییه‌میه‌جكلر .
قصابلر بیكیر ، مركب ده كسه‌جكلر . بعض محللرده
رمضانیه‌لك یاپیلان بیكیر واشك اتی صوجقلری
صیغیردر دیه اهالی‌یه یوتدرلمیه‌جق .. هر حیوانك
صوچوغی ، اوزرنده نوع لحمك مارقه‌سنی حاوی
اوله‌رق صاتیله جق ... اهالی اویله دائمی تمارناوال
وار كبی عقلنه كلن شكل و رنكده البسه كیمیه‌جك .
اوچ صنف خلق اوله جق : عسكر ، سیویل ،
عمله ... قیافتلرده بویله اوچه انحصار ایده‌جك .
قیافتلر تنسیق ایدیلنجه اوكچه‌سی باصیق «شیپیدیق»
وكیجه‌لك انتاریسیله محله قهوه‌لرنده صدر نشین
مشورت اولوب اللریله چیلاق آیاقلرینك پارماق

آره‌لرینی قاشیه‌رق پولتیقه‌دن بحث و محترم
مبعوثلریمزك سوزلرینی تنقید ایدن یاوه كویانه ،
برانسانه معلومات سیاسیه‌سندن اول قیافتنی تنظیم
ایتمك لزومی بیلدیریله‌جك و آداب معاشرتدن بی
خبر بولنانلره اصول اداره و سیاستدن دم اورمه‌نك
پك عبث اوله‌جغی تفهیم ایدیله‌جك . مدنی بر قوم
ایچون آداب عمومیه دنیلن قیودك شریطه‌لری
اهالیمزه مجاناً تعلیم اولنه‌جق . اصنافلق نوعاً شهر
امانتنجه مسجل اوله‌جق . نور عثمانیه طرفلرنده
و بعض خصوصی خانه‌لرده كی بیوجیلرك نوع
صنعتلری اصنافلق قادروسنه ادخال ایدیله‌مدیكی
صورتده بو كیبیلرك تجارتخانه‌لری سد و بند اولنه‌جق .
سوقاقلرده باشلرندن لوله لوله كیرلی صاچلر
صارقارق آواز آواز حایقران صرتی پوستكیلی ،
سینه‌سی تسبیحلی ، ألی تبرلی ، او كشكول بدست
صاچاقلی حریفلردن نه صاندقلری سؤال اولنه‌جق .
هر سؤاله : «یا دوست ! مانغرایواه هو» دن باشقه
جواب آلنه‌میه‌جه هپسی «ده‌پو» یه ایصال
ایدیله‌جك ... هپ بونلره بر صنعت تعلیم اولنه‌جق .
بونلرك ایچنده ثمانلی اوپرا تیاترولرنده (تنور) لق

ایتمك لیاقتنی كوستره‌نلر بولنه‌جق . بوكون
سوقاقلرده الك عادی شیلری وسیلهٔ تماشا
اتخاذیله آغزلرینی آچوب آقشاملره قدر
شوكا بوكا وقف انظار ایله وقت كچیره‌ن ،
دیدی قودی ایله قهوه پیكه‌سی چوروتمكدن
باشقه مشغولیتلری اولمیان كیمسه‌لره هپ مناسب
بر ایش تكلیف ایدیله‌جك .. مملكتمز بوكبی
كوچلی قوتلی ایشسز كوجسزلردن ایكی صورتله
متضرر اولمقده‌در. بر مملكت ، زماننك ترقیاتیله
متناسباً كسب عمران ایده‌بیلمك ایچون اولادینك
مادی ، معنوی فعالیتنه محتاجدر . ایشته بزده
چوقلریمزك بو فعالیت عمومیه‌یه اشتراكی وظیفه
ایدنمدیكمز و آزایله یعنی همان اولمیه‌جك قدر بر
شیئله قناعته آلیشمش اولدیغمز ایچون ایلك
ضرره اوغرایورز. ایكنجی ضررده ایشسزلكك
ام الخبائث اولمسندن ایلری كلیور. بر انسان نه قدر
تنبل اولسه ینه طبیعةً برشیله مشغول اولمق
احتیاجنده‌در. نافع برمشغولیت بولنه‌ماینجه مضریله
اشتغال ایدیله‌جكنده شبهه یوقدر. بوكون اوروپا
اصول معیشتیله بزمكنك آره‌سنده چوق فرق

واردر . اوراده ایشلره اوقدر هجوم ایدلمشدر كه
بوكون ایشله‌دیله‌جك برچوق سرمایه ایله دماغ
و قول موجود اولدیغی حالده اورته‌ده ایش
آزالمشدر . یعنی بو فعالیت شدیده‌یی تمامیله تطمین
ایده‌جك ایش قالمامشدر . ایشته بونك ایچون
اوروپالیلرك بر قسمی بو سرمایه و فعالیتلرینه
مملكتلری خارجنده جولانگاهلر آرامق
اضطرارنده بولنیورلر. بتون مملكتلردن اسكی
دره بكلكلری وخرجگذارلقلر قالقدی . فقط
شمدی اونلرك یرینه دها مدهشی قائم اولدی .
چالیشه‌میان ملتلر چالیشانلرك خرجگذاری
اولیورلر دیمكدر. بو محاربهٔ اقتصادیه‌نك نتیجه‌سی
چالیشمیان ملتلر ایچون اوقدر مدهشدر كه صوكنی
تعقل ایتمكسزین دائما حاضردن ییوب نهایت الامر
خدمتكارلرینه خدمتجی اولان احمق میراث
یدیلرك حالنی آندیرر. بو سوزلرم آیری آیری
تفصیل ایدلسه هر برینك اوجی واریر بر مستقل
فنه دایانیر.. بنی دیكله‌مك خصوصنده كوسترمش
اولدیغكز متانتی دها زیاده سوء استعمال ایتمكسزین
نتیجةً شونی عرض ایده‌یم كه ایچمزده بنم كبی

امور آشنا کیمسه‌لر وارکن تدارك ایده‌بیله‌جکمز قدر سرمایه طوپلایوب ده ایشلریمزدن بزجه قابل انتفاع اوله بیلنلری کندیمز اداره ایتمه‌یه‌رك نیچون فرنکلرك ایدیٔ استفاده‌لرینه براقه‌لم ؟

مفتون بك لاقردی‌یه براز مولا ویره‌رك افاداتنك مخاطبی اوزرنده‌کی درجهٔ تأثیراتنی اکلامق ایچون قاسم افندی‌یی درین ، درین سوزمکه باشلادی .

قاسم افندی بو سوزلری حظ موسیقیدن بیکانه‌لکی بین الناس مثلاً ایراد ایدیلن قابا بر حیوانك قاوال دیکله‌مسی قبیلندن بر بی‌قیدی ایله استماع ایدییور ، دها طوغریسی مخاطبنی دلگیر ایتمامك ایچون دیکلر کبی برطور ارائه ایلیوردی . یالکز آره‌ده بر میلیون سوزینی ایشتدکجه طاتلی بر اسنه‌مه ایله ذهننی بو کلمه‌نك دلالت ایتدیکی ارقامك کشف ماهیتنه سوق ایتمك ایسته‌یور ، فقط تعداد و ترقیم‌ده‌کی کورکوسی معلومات سائرهٔ فنیه‌سی کبی پك ضعیف اولدیغندن بو تعبیرده ذهنلرك آله‌میه‌جغی درجه‌ده بر کثرت مقداردن باشقه بر قطعیت کمنیه بوله‌میور ، بو سوزك حین ایرادنده

دماغی بر آلتون بانیوسنه دالیور ، اوراده بوکالیور ، بر وضوحه ایره‌میوردی .

بو مملکتده باکر منابع ثروت بولندیغی سوزی قاسم افندی ایچون بی‌معنا بر لافدی . اویله برقاچ کشی بر لشوب سرمایه وضعیله زراعتدن ، تجارتدن ویا زیرزمیندن ثروت چیقارمق قبیلندن سوزلر بوزواللی اختیارك نظرنده وعد منافعله پاره‌لی کیمسه‌لری اغفال ایچون اویدوزلمش بر دسیسه اولمقدن باشقه هیچ بر حکم واهمیتی حائز دکلدی . اویله بیوك بیوك قزانج مواعدینه قاپیله‌رق نتیجه‌سی مشکوك خصوصانه کیرشمکدن پك محترز بولنوردی . پاره ماده‌سنده اونك هیچ کیمسه‌یه ، حتی اك معتبر مؤسسات مالیه‌یه اك بیوك بانقه‌لره بیله اعتمادی یوقدی . اونك نظرنده هر فرد ، بنی نوعندن دیکرینك پاره‌سنی طولاندرمق ایچون یارادلمش بر رابیسدن باشقه برشی دکلدی . « پاره پاره‌یی طوغورور » ضرب مثلنی ایشتدکجه اکثری دفعه‌ده پاره‌نك پاره‌یی اولدردیکی حقیقتنی تأییداً مثل دیکر ایراد ایدلمامش اولدیغنه تأسفدن کندینی آله‌مازدی . حفظ اقچه ایچون کندنجه اك امین اصول

آلتونلری قاوانوزه طولدیروب کومورلکك بر قارانلق کوشه‌سنه خفیاً دفن ایتدکدن صوکره اوزرینه کومور توزی چکمکدی . او خزینهٔ مدفونه اوراده طوغورمق سونجندن ویا اولمك تهلکه‌سندن مصونیتله سنه‌لرله اویویه‌بیلیردی .. اك بیوك معامله‌سی ، اك بیوك جسارتی کوزینه کسدیره‌بیلدیکی کیمسه‌لره غایت فاحش فائض ، معتبر کفیل ، مکمل مرهونات مقابلنده پاره اقراض ایتمکدی . بوکا پك ایی عقلی ایردی . فقط وعدهٔ اقراض ختام بولوبده پاره‌لری قاوانوزه یاترنجه‌یه قدر نه مراقلر ، نه کوکل اوزونتولری ، نه اندیشه‌لر چکیرمزدی . هرکسی ، هرکسی کندینه قارشی بر دولاب اغفال چویرمك ، بر طوزاق قورمقله مشغول ظن ایتدیکندن عمومك نظر بیقیدیله کوردیکی اك اوفاق شیلردن قوشقولانیر ، کیمسه‌یه امنیت ، اعتماد ایتمز ، افراد عائله‌سنه ، اولادینه قارشی بیله درلو تدابیر اتخاذیله یاشار ، استراحت بال نه‌در بیلمزدی .

* قاسم افندی باشی شابقه‌لیلردن هیچ خوشلانمازدی . بونلرك کیریشدکاری ایشلرده مطلق

برسوء نیت ، مطلق برفساد بولندیغنه ، بواجانبك عموماً استانبوله تورکلری آلداتمق ایچون کلمش اولدقلرینه قانعدی . باشی شابقه‌لیلری هپ عروق واحده‌دن عد ایدردی . اونك نظرنده فرانسز ، انکلیز ، آلمان ، ایتالیان یوقدی . هپسی کاووردی . حتی بوملل مختلفه‌یی عین لسانله متکلم ظن ایدر ، ارمنیجه ایله آلمانجه‌نك ، فرانسزجه ایله روسجه‌نك بر فرقنی کوره‌مزدی . بونلرك کافه‌سی قاسم افندی ایچون کاوورجه ایدی والسلام ...

مفتونك اختیار ایتدیکی بواوزون سوزلرندن ، بو کلفت بیاناتندن کندینی یره اورمق ایچون حاضرلاندیغنی ، بتون بومقدماتك کریسنده کندی ضررینه تأمین ایدیله‌جك بر فکر خفیٔ منفعتپرستانه بولندیغنی ، اختیار تجارب مدیده ایله حواس خمسه‌دن صوکره آلتنجی بر حس اوله‌رق اکتساب ایلمش اولدیغی برقوتله واضحاً ادراك ایدییور ، فقط مفتونك بوصفوتنه کیزلی کیزلی صقالنك آلتندن کولمکدن‌ده منع نفس ایده‌میوردی . اوت کندینی کونده‌دن آتمغه اوغراشان بو کنجه ، خدعه شناس براختیار پهلوان مهارتیله برچلمه

آتمق فكرينه دوشمشدی . باقه‌لم كيم كيمی دويره بيله‌جكدی ؟ شدتنی زمان مناسبده اظهار ايتمك ايچون تماميله كتم قوت ايدن قورناز بر خصم تربصيله پك صاف ، ضعيف ، بدلا كورينه‌رك ايشه كيرشمكی تصميم ايتدی .

مفتون كندی عقلنجه اختياری درين درين تدقيق ايتدكدن صوكره بونك تماميله بر « بون اوم » يعنی بر ساده‌دل اولديغنه ، كندی كبی جن فكرلی ، سيوری عقللی بر هزارفن ايچون بوزواللی بوناق حريفك بتون ثروتنی برقاچ آيده يوتی ويرمك ايشدن بيله اولمديغنه قناعت كتيردی .

اختيار ايسه قيزينی مفتون بكه ويرمكدن نه كار ويا ضرر ايده‌جكنی الك اوفاق تفصيلاتنه قدر چوقدن حسابلامشدی . مفتونه مراجعتی ايشته بو حساب نتيجه‌سنده تعين ايدن لزوم اوزرينه وقوع بولمشدی . مفتونك كنديسنه داماد اولمسيله ماهر ايله لبيبه مسئله‌سی ده يولنه كيرمش اوله‌جقدی . اختيارك زعمنجه مفتون پياقودن اون بشبيك ليرا قازانمشدی . دليقانلی ايله بويله صحبت تماسنده بولنور بولنماز بومهم مبلغك نه مقدارينی چيريه

بيله‌جكدی ؟ قاسم افندی بوتون قوهٔ شيطنتكارانه‌سيله عمق مسئله‌يی بو جهتدن اسقانديل ايتدی . اول حساب بشيوز ليرا اوره‌بيله‌جكنه عقلی كسدی . ايشته بو هدفه توجيه مقصدله بر ترتيب ذهنی‌ده بولندی . بو پاره‌يی قيزينه آغيرلق اوله‌رق طلب ايده‌جكدی . مفتونك بو مقداری بلا استكثار قبول ايده‌جكنه قانعدی . چونكه قاز مأمول ايديلان يردن طاووغك اسير كتنميه‌جكی امراشكار ايدی . هانكی نقطهٔ نظردن باقلسه قاسم افندی بو آليش ويريشده كارلی چيقيوردی . چونكه جاريه فرضيله قيزينه بر قيمت تقديری لازم كلسه بو فيأتك اونده برينی بيله كتيرميه‌جكنی رعنا بيليوردی .

بو فكرينك حصولنه موفق اولورسه قاسم افندی بر اوروشده ، قيزينك تارحم مادردن سقوطندن اوكونه قدر اولان مصارف روزمرهٔ حياتنك بر قاچ مثلنی الده ايتمش اوله‌جقدی . چونكه فودوله ، باصديرمه ، زيتون برده صيجاق طعام نامنه عمارت چورباسی ، كوله طويوران تعبير ايديلان پينير خاشلامه‌سيله بسلديكی كريمه‌سنه

مدت حیاتنجه من حیث المجموع یوز لیرا صرف ایلدیکی پك مشکوکدی . بو حسابجه قیزی ایچون اولان مصارف اعاشه‌یی مع فائض بر حمله‌ده اله کچیریور دیمکدی . بو آز بیوك بر کارمیدی؟

بشیوز لیرا ایله آچیلان بو باب صهریتك ایلریده موجب انتفاع برچوق صفحه‌لری اوله‌جغنه شبهه یوقدی . اوت ایشته آغیرلقدن صوکره نکاح مسئله‌سی کلیوردی . بشیوز لیراده او ... ایتدی بیك آلتون ... یا بو لیرالری تعقیب ایده‌جك یوز کورومه‌لکی کیفیتی ... کیسهٔ طالعنه پیانقودن دومانی اوستنده هنوز اون بشبیك لیرا کیرمش بر آدم ازدواجنه بوقدر شدتله طالب اولدیغی بر قیزه ایکیوز لیرادن آشاغی‌یه یوز کورومه‌لکی طاقه بیلیرمی ؟ قاسم افندی کریمه‌سنی عادتا آغیرلغنجه آلتونله ترامپه ایدییور ، یالکز تزیینك او کونه قدر اولان یدیکنی ایچدیکنی دکل تعیشاً بر قاچ باطنه‌قدر جبرمافات ایلیوردی .

بو صهریتده هر ایکی طرف کندینی دیکرینك ضررینه تأمین منافع ایدن بر مغفل کار آموز فرضیله درلو خولیالر کچیردیکندن شو مسئله‌یه مناسب

بر طرفدن کیریشوب ایشی بتیری ویرمك ایچون کمال تهالکله هر ایکیسنكده قلبلری شدتله آتوب طوریبوردی . مفتون بو کیفیتك موفقیت و عدم موفقیت جهتلرینی ذهنندن بر کوزلجه طاسارلایوب بر موازنهٔ مخصوصه یاپدقدن صوکره اختیارك ضعیف طرفندن باصدرمق ایچون دیدی که :

— مخدومکز ماهر بکك عائله‌مزه قارشی کوستر- دیکی تجاوز بزی ایکی صورتله متأثر و متضرر ایتدی . بویله ولیلرینك رأیلری خلافنه خانهٔ مادری ترك ایله عاشقنه قاچان بر قیزك بو حرکتی عالمجه نه‌قدر سوء تفسیراته ، دیدیلره قودولره بادی اوله‌جغی معلوم عالیکزدر . بو تألمله والده‌مك صحتی مختل اولدی . بیوك والده‌می بر از نزول یوقلادی . دیکر طرفدن ضایعات مادیه‌مزده پك بیوکدر . همشیره‌م عاشقیله اوزونجه مدت یاشایه بیلمك ایچون کندی مجوهراتندن باشقه والده‌مککیلری ودها یوکده خفیف بهاده آغیر برچوق شیلری طوپلایوب کوتورمش ... بو ضررلری بزی کیم تضمین ایده‌جك ؟ کیمدن دعوا ایله‌یه‌جکز ؟

قاسم افندی بر تفکر عمیقه دلالت ایدن صورتده قاشلرینی چاتوب، کوزودوداقلرینی بوزوشدیره‌رك:

— دعوامی ؟. . اویله شیئه نه‌لزوم وار ؟ دعوا ایتسه‌کزده ماهرك نه‌سنی آله‌جقسکز ؟ طوت کلك پرچمندن . . .

— کندیسی بی قدرتسه ولیسنه تضمین ایتدیررلر . . .

— شمدیکی عدالت، یکی حقوق بویله‌می؟

— بویله . . .

— اوغلنك سرقتندن دولایی پدرینك محکوم اولدیغنی طوغریسی هیچ ایشیتمامشدم . . بن او چاپقینه بویله‌می تربیه ویردم؟ انسان اولاد پیدا هلایور اما خوینی پیداهلایه‌میور.

— پدر افندی بوخصوصده سزه‌قارشی بر دعوا آچارسه‌م امین اولکز چوق مصرفه کیررسکز. چوق باشکز آغریر . . . بتون بو فنالقلری، ضررلری، دیدیلری قودولری قاپاتمق ایچون برچاره وار. .

— (بایغین برصدا ایله) نه‌در؟

— کریمه‌کزی بکاویرمك . .

قاسم افندی بوتکلیفی قبوله‌ناتاجان آتیوردی. تکلیفات متصوره‌سنی قبول ایتدیره‌بیلمك ایچون بر آز متأنی کورونمك، نازلی بولنمق، آغیر طورانمقدن باشقه چاره اولمدیغندن باشنی کوکسی اوزرینه ایندیروب جعلی بر تفکره واردقدن صوکره:

— نکاح، آغیرلق، یوز کورومکی خصوصلرنده اویوشه بیلدکدن صوکره ویردم کیتدی .. سزدن ایسته‌می ویره‌جکم؟ .

—اوجهتلری مراق ایتمیکز. کوکلم غنیدر. دوسته، دشمنه قارشی پاره ایچون نه کندیمی محجوب ایدرم نه‌ده سزی . . .

— وار اول اولادم . . . اویله ایسه بن‌ده سزه قیزیمی زوجه‌لکه‌دکل جاریه‌لکه ویره‌جکم.

— بکا جاریه‌نك لزومی یوق .. بن زوجه ایسته‌یورم.

— سزنصل ایسترسه‌کز اویله قبول ایدیکز. قیزم ادیبه‌جاریه‌کز، اوغلم ماهر کوله‌کز اولسون. بن او نیتله ویرییورم ..

قاسم افندینك بویله کوله، جاریه تعبیرلرینی

استعمالدن مقصدی مفتون بك عائله‌سنه اوغلنی دامادلغه قبزینی کلینلکه طادیله توزیله یعنی پك بهالی صاتمق نیتنده اولدیغنی اشراب ایدی. فقط مفتون، خسیس اختیارك بو نکته‌سنی اکلایه‌میه‌رق کوله، جاریه تعبیرلرندن او، یالکز انسانیت نامنه نفرت طویدیغی ایچون او یولده رد ایله جواب ویرمشدی. قاسم افندی داماد مستقبلنك بو صورتله جوابنی قورنازلغه حمل ایله «دمیری طاونده دوکمك کرکدر» مثلنه توفیقاً بو ایشی همان او کون اوراجقده پشیروب قوتاری‌ویرمك مقصدیله دیدی که:

— اولادم کل شویله قارشمه کچ.. سنکله بر پازارلغه اوطوره‌لم.. اکر قسمت ایسه بش آشاغی‌یه بش یوقاری‌یه ایشی بیتری ویره‌لم والسلام..

قاسمك بو صحریت اخذ واعطاسنه بر نوع حیوان آلیم صاتمی چاشنیسی ویرمسی مفتونك بر آز تحفنه کیتدی. فقط اختیارك ذوقی نه‌ایسه اوجهتی اوقشایه‌رق ایشه کیرشمك موافق اولدیغنی دوشونوب مخاطبنه ممکن اولدیغی قدر خوش کورونمك ایچون دیدی که:

— امان افندم اوزون اوزادی‌یه پازارلغه نه لزوم وار؟ نه ارزو بیورور، نه امر ایدرسه‌کز ایفایه حاضرم..

بو جواب قاسمك خوشنه کیتمدی، چونکه مفتونی کندیله اکلنه‌یور ظن ایتدی، هر نه آلیش ویریشده اولورسه اولسون بوغاز بوغازه چکیشه‌رك پازارلق ایتمك قدر اختیارك ذوقنی آرتدیران بر شی یوقدی. قاسم همان قاشلرینی چاتوب:

— آلیش ویریشده امر ایله ایش اولماز. پازارلق حلالدر.. انسان بر اینك بیله آلسه پازارلغنده برقاچ کون چکیشیر.

بو قوجه اوکوزك کریه‌سی حقنده کی شو تشبیهی نزاهتدن بعید فقط حقیقته قریبدی. مفتون قارشیسنده کی اختیارك جنت خستیله هم آهنك اولمقدن باشقه چارهٔ موفقیت اولمدیغنی اکلایه‌رق بورنی بورننه یاقلاشدیرر درجه‌ده قائن پدرینك قارشیسنه دیز چوکوب:

— پك اعلی... مالکزه بر فیأت ایسته‌یکز چکیشه‌لم.. دیدی

اختیارك نیتی بشیوز لیرا آغیرلق ایسته‌مکدی

فقط آقینتی‌یه كوره‌ك چكن بر قایقجینك محل مطلوبك چوق اوست طرفنده‌كی بر جهتی هدف حركت اتخاذ ضرورتیله انجق نقطهٔ معینه‌یه ایره‌بیلمسی قبیلندن اوله‌رق دیدی كه :

— كیسه‌كزنك آغزینی آچكز اولاد . تیزیمه اول مزاد بیك لیرا آغیرلق ایسته‌رم ...

بو « بیك لیرا » سوزی مفتونك بینی ایچنده فنا چینلادی .

تیزه‌سی وسیله خانمك كوروجیلكدن عودتنده تعریف ایتدیكی یرتیق باصمه‌طونلی ، اوبحنی یناق ، او ، مانغفا قبزه . بیك لیرا آغیرلق طلبی لطیفه طرزنده ایراد ایدلسه بیله استماعنه تحمل اولنه بیلیر بر سوز دكلدی . مفتون همان یرندن فیرلادی . اختیارك بو یوزقاویلكنی ، بو بیك لیرانك دماغنده حصوله كتیردیكی طنین نامتناهی‌یی براز ذهننه سیندرمك ، براز هضم ایتمك ایچون صالونك ایچنده آشاغی یوقاری كزنمكه باشلادی . داماد مستقبلنك بو تلاشندن ، واقع اولان شو برنجی تكلیفنده ذهنلری سرسملته‌جك برطوب طراقه‌سی قوتی بولدیغنی اختیار اكلادی . براز ایلری

واردیغنی ایما ایدر عجیب بر تبسم ایتلافكارانه ایله :

— نیچون بوقدر تلاش ایدییورسك اولاد ؟ .. بیك لیرا دیمكله همان جیبكدن پاره‌كی آلمدم یا ؟ ... سن ده برشی ویر باقالم ..

بیك لیرالق برطلبه قارشی نه ویریله بیلیردی ؟ بویله برطلب غالی‌یه مقابل قرق اللی لیرا ویرمك پك چنكانه‌جه بر بازارلق اوله‌جقدی . یوز ، ایكی یوز لیرایه چیقمق لفظاً قولایدی . فقط مادهٔ تأدیه ساعتی ورود ایدنجه نه یاپیله‌جقدی ؟ اوزبش بیك لیرالق بیانقو صنیعه‌سنی آرایجی فشنكی كبی برپاطرتی ایله اورته‌یه صالیویردكدن صوكره بو حوادثك تولید ایده‌جكی بو كبی محاذیری دوشونه‌مامش اولدیغندن دولایی شمدی ماقفرلانی براز مؤاخذه‌یه باشلادی . مفتون هیچ برشی ویره‌میور ، بلاانقطاع كزینیوردی ، اغزندن ، اك اوفاق برمقداری قاچیرمغه قورقویوردی . چونكه یكرمی لیرا دیمش اولسه بیله حاضرده بوقدر نقدی یوقدی . بو سماحتی قوه‌ده قاله‌جقدی . فقط بویله بر امر عظیمده ایلك مشكله قارشی

مغلوب قالمقده... مفتون كبی بر صاحب عزمه ياراشيرمی ؟ ويريله‌جك بوپاره اختيارك يوز بيك ليراله واران ثروتنی الده ايتمك ايچون بر نوع (آوانس) ديمكدی . بر اوفاق يمله‌مه ايدی . مفتون باشلاديغی بو پازارلغی هر حالده بر حسن خاتمه‌يه ايصاله قرار ويردی . اوده بوبيك ليرايه پك انسبتسز دوشميه‌جك، كداچشملك عداولنميه‌جق مقدارده برشی ويره‌جكدی . تأديه زمانی حلول ايدنجه موسيو ماتفرلان ايلك صنيعه‌يی ترتيب ايتديكی كبی وارسون بوكاده برقواب ويدورسون.. اول مقدار اوله‌رق مفتون اوچيوزليرا ويردی . اوروشه چكيشه آغيرلق بشيوزليرايه كسيشلدی . بوپازارلق آقينتيسنك نقطهٔ توجهيله نقطهٔ معينی آره‌سنده‌كی بوجالامه بعدينی پك ماهرانه تعيين ايلمش اولديغندن دولايی قاسم افندی كندی كندينی تبريك ايتدی . چونكه اونكده ذاتاً قراری بشيوزدی . بيكدن طوتديروبده تاس تمام بشيوزه دوشمك خصوصی مفتونك تخمين سخاوتی حقنده اختيارك كوستر‌ديكی اصابت نظره جداً شايان حيرت برمعيار اوله

بيليردی. اكر قاسمك دامادی حقنده‌كی تخمينات مستقبله‌سی‌ده بويله نقطه‌سی نقطه‌سنه مطابق ظهور ايدرسه ايشی ايش ديمكدی .

جمعيتك قريباً اجراسنه قرارويرلدی. اختيار أودن چيقدقدن صوكره مفتون همان ماقفرلانك خانه‌سنه قوشدی. قاسم افنديك زيارتنی وبتون ماجرايی اكلاتدی . پاره مشكلاتی ايچون چوق دوشونديلر. قادين ننه شكوره خانمك صنديغندن آنتيقه پيريول ساعت وسائره آشيرمق، راجيدن كيزليجه والده‌سنك اوفاق تفك بعض مجوهراتنی ترهين ايتمك، مفتون كنديسنه عائد پانغالته طرفلرنده‌كی بر عرصه‌يی صاتمق صورتيله درتيوزليرا قدر تدارك ايده‌بيلدی. ايلريده قاسم افنديك تويلری يولونمغه باشلانديغی ياخود اختيارجغز تبديل عالم ايلديكی زمان كنديسنه حصهٔ مناسبه آيرلمسی شرطيله ماقفرلانده يوزليرا تدارك ايتدی. آغيرلق آقچه‌سی جداً پك آغير تدبيرلر، چاره‌لرله تهيه ايدلدی. مهر مؤجلك وعدهٔ تأديه‌سی استقباله عائد همده بر شكل مهيتده كبی كورولديكندن بشيوزليرا نكاح قيمقدن اوركمديلر. يوز كورولمكسزنه كلنجه موسيو ماقفرلانن

کرچکندن فرق اولنمیه‌جق قدر بر یالانجی بورروش بوله‌جغنی وعدایتدی . بوساخته‌کارلغك فویه‌سی میدانه چیقنجه‌یه‌قدر قائن پدرك‌ده جانی چیقمش بولنمق محتملدی .

بویله هر شی کسیشدیلوب ترتیب ایدلدکدن صوکره قاسم‌افندی بشیوز لیرا آغیرلغی آلدی. اوقدر ساده صویه خفیف بر دوکون یاپدی که بو جمعیته یکرمی لیرادن زیاده صرف ایدلمدیکنی بالادعایمین ایدن بولنسه کناهه کیرمش عداولنماز ایدی .

قاسمك کندی ایچون بیوك بر موفقیت عد ایتدیکی بو ایلك غلبه‌سنه قارشی مفتونله‌مافقرلان بیق آلتندن حمولانه‌براستهزا ایله‌صیریتیورلردی. چونکه بویله بشیوز لیرا یمله‌مه‌ایله اختیاری بتون ثروتیله دام صنیعه‌لرینه دوشورمش اولدقلرینه کمال قناعتله حکم ویرمشلر کیتمشدی .

١٥

قاسم افندی بشنوز لیرا آغیرلغی قاوانوزه ایندیرمك ایچون دوکونی کندی خانه‌سنده یاپدی . بو درنکده لبیبه ایله ماهرك قباحتلری

عفو و کندیلری بتکرار میانهٔ عائله‌یه قبول ایدلدی. قیزینی دکرندن پك فضله برفیئاته‌چاقمش اولدیغی کبی اوغلنی‌ده برپاره‌سزاُولندیرمش بولندی، قاسم افندی آخر عمرنده ولوله‌سز، دغدغه‌سز، تنها بر حیاته احتیاجی بولندیغنی وسیله اتخاذیله اوغلنی قیزینی، دامادینی کلیننی باشندن صاردی. بو درت جان طاقوش طوقوش مفتون بکك والده‌سنك خانه‌سنه کلدیلر. ذاتاً مفتون ایچون قاسم افندینك او ساده حیاتنه ، بالخصوص او یاوان اوغایت محدود، ساده‌صویه یمکلرینه آلیشمق قابل دکلدی . بتون عائله خلقی ، یره اسکمله اوزرینه موضوع سینینك اطرافنده‌کی مندرلره دیزیلوب تحته قاشیقلرله بر کاسه‌دن چوربا، تك بارداقدن صو ایچمك کبی برحاله داماد بك بر ایکی هفته زور تحمل ایتمشدی .

پدرینك خانه‌سندن زوجنك کنه نقلندن صوکره صورت معکوسه‌ده عین راحتسزلق زواللی ادیبه خانم ایچون باشلامشدی.

مدت عمرنده پارماقلری چتال بچاغه تماس ایتمامش اولان کلین‌خانم آلافرانغه اصول تناوله

اوقدر بیکانه ایدی که یاپدیغی تحفلقلره ظرافت بیله کولمکدن کندینی آله‌میوردی. زوجنك چولوغك چوجغك انظار تمسخرلری آلتنده بر ایکی لقمه شی یدکدن صوکره یاری آج یاری طوق سفره‌دن قالقیور، تنها اوطه‌لره چکیلوب کیزلی کیزلی آغلایور، اوغرادیغی شو تحملفرسا حالدن قورتارمسی ایچون یانه یاقیله جناب حقه دعا ایدییوردی.

زواللی ادیبه طوغدیغی کوندنبری آلیشدیغی معیشت وعاداتك اوقدر ضدی وخلافی بر محیطه دوشدی که عقل قاصرانه‌سیله حقلرنده بر درلو موافق بر حکم ویرمدیکی بر چوق شیلره دائر پیدا اولان استغرابلری کوندن کونه آرتیور، بو یکی شیلری نه اکلایور نه‌ده بو تحفلقلره آلیشه بیلیوردی. پك زیاده صیقلدیغی بو کالدیغی زمانلر عزیزه خانمی چاغیرتیور. هفته‌لرجه یانندن صالیویرمیوردی. عزیزه خانم صورتا تسلی کونا فقط حقیقتده یانغینه کوروکله کیدر سوزلرله زواللی‌یی بوسبتون جیله‌دن چیقاربیوردی.

بو ازدواجك هفته‌سنده عزیزه خانم یکی کلینی

استفساره کلدیکی زمان ایکیسی بر اوطه‌یه کیروب قاپویی سورمه‌لیه‌رك ساعتلرجه درتلشدیلر. اوطه درونده کندیلرینی اغیاردن خالی بولنجه زواللی ادیبه همان عزیزه‌نك قوللری آره‌سنه آتیله‌رق برهفته‌دن تحمل کوستردیکی اشکنجه‌لی حیاتك رنج افزا آنلرینی بر مرارت بیانله تفصیله باشلادی. زواللی یکی کلین دموع نومیدی صاچه‌رق دییوردی که:

— عزیزه خانمجغم حالمی صورمه ... بکا اولدی اولانلر. کلینمی اولدم؟ اسیرمی اولدم؟ جهنمه‌می دوشدم؟ حاصلی نه اولدیغمی بیله‌میورم ... اوچ قائن آنا ... حسابسز کوروجه ... او آشجی ظرافت قادین بیله بعضاً باشمه کل کهیا کسیلیور. اوبیج قوروسی حسنه‌یه وارنجه‌یه قدر بو اوده هپسی بنی (نظاره) یه ماهتابه آلیورلر... آرتق کوچکنك بیوکنك (مسقره) سی اولدم. نه یدیکمی بیلیورم... نه ایچدیکمی .. هپسی صورتا مسلمان، فقط یاشاملرنی هیچ بزمکنه اویمیور. یمکی ال ایله یییورلر. چتال دیدکاری او زیقیمی قوللانیورلر.

کور اوله‌سی‌یی قاچ دفعه دماغمه باطیردم .. آغزم شیشدی .

عزیزه‌خانم متأثرانه کوزلرینی سوزوب :

-- دنیاده اوزیقمله یمك ییئلره یارین آخرتده زبانیلر اوچلری سیوری قیزغین چتاللرله یمك ویره‌جكلر ... امان ربم مرحمتکه صیغندم ... اللهك ویردیکی پارمقلر طوریرکن دیرپارچه‌لریله یمك یه‌نیرمی ؟ آه ادیبه آه ... باباجغك بوایشی نیچون ایتدی بیلمم که ؟ بش وقتنه بش دهاقاتار نور کبی مسلمان آدمدر . بر آیاغی‌ده چقورده . اما جناب مولا تقصیراتنی عفو ایتسون . پاره‌یه طیانه‌ماز ... سنی اوبورایه کلین ویرمدی . عادتا یوز (کساهجه) یه صاندی . اوچ قائن آنادییورسك ، بنم بیلدیکم بر دانه .. ایکیسی‌ده نره‌دن چیقدی ؟

— بریسی اصل قاین آنام لطفیه خانم .. اوبری ده بیوك آنا شکوره خانم .. اوچنجیسی‌ده تیزه وسیله خانم .. بوایکیسی اصل قاین آنامدن دها دالاجان .. دها غرغری ... وسیله خانمك کویا اوی بازقی‌ده آیری . . فقط بورادن چیقدیغی یوق که .. هپسی‌ده بربرینه اویغون ... یاشلی باشلی

قادینلر .. هیچ بری اختیارلغنی بیلمیور . سوسلنوب اوك ایچنده یابمه بیك کبی کزییورلر . باری براز یاراشسه یوره‌کم یانماز ... آخرتی هیچ دوشونمیورلر . هیچ برینك برکره‌جك اولسون سجدهٔ رحمانه واردیغنی کورمدم . اوك ایچی بعضاً قوقونالرله ، فرنك قاریلریله طولویور . برفان برفینفوندر کیدییور . هپسی حانه کوره فرنکجه‌دن بر ایکی لاقردی اوکرنمشلر ... « سویله‌سه‌که » دییه بنی‌ده زورلایورلر ... آیول بنم دیلم دونرمی اویله شیلره ؟ مسلمان اولادی‌یم الحمدلله ...

— سویله‌مه قیزم صاقین‌ها ... صوکره چایر چایر یانارسك ... فرنکجه سویلدیکك لاقردی باشنه‌یارین آخرتده سکا عذاب اوله‌جق ... دیلك قیزغین ماشه ایله اکسه‌کدن چکیله‌جك ..

— مراق ایتمه عزیزه خانمجغم هیچ سویلرمی‌یم ؟ ایسته‌سه‌م‌ده هیچ بوندن صوکره دیلم دونرمی ؟ اوفان‌فانلر لاقردی‌یه بکزه‌ر شیلر دکل که ... دیل یاتماز بوطاقم بلابرزخ غیرلتیلر ... کچن کونی فرنك قاریلری بورایه طولدی . بکا نه دیسه‌لر بکه‌نیرسك ؟ ..

عزیزه خانم یوزینی اکشیته‌رك :

— نه دیدیلر قیز ؟.. زواللی ادیبه !..

— مادام مفتون دیدیلر !..

عزیزه خانم آوازی چیقدیغی قدر حایقره‌رق :

— قیز صوص ... دیللری طوتولسون... او نصل سوز؟..(توبه)دی... توبه‌دی ی ی ی...

— آه دیدم ... دیدم ... توبه‌لر توبه‌سی دیدم... بو سوز نه قدر کوجمه کیتدی بیلسه‌ك.. صباحلره قدر اغلادم .

— قیز استغفار ایت ...

— ایتدم .. آناجغم... ایتدم عزیزه جکم.. یالکز ایشته اونی آکلایه‌مدم. قوجه‌مه نیچون مادام دییورلر؟ هیچ ارکك مادام اولورمی؟ قوصقوجه بیقلی آدمه مادام مفتون دینیرمی؟ صوکره بونك حکمتنی کوروجه‌مدن صوردم . بنم سؤالمه لبیبه خانم اویله کولدی اویله کولدی که شاشیره‌قالدم.. بکا: « آه آلیق یاریم سن بوقدر صاف بوقدر بون نره‌ده بیودك ؟ شمدی بویله شیلری بش یاشنده‌کی مکتب چوجقلری بیله بیلیور... مادام مفتون دیمك اغابکمه قادینلق اسناد ایتمك دکلدر.

مادامدن مراد سنسك. مادام مفتون دیمك مفتونك قاریسی دیمکدر... اکلادکمی مانقفا ... بردها کیمسه‌یه بویله سرسمجه شیلر صورمه، صوکره انسانی دفه‌قورلرده چارلارلر» دیدی. بنی تپه‌دن طرناغه قدر سوزدی سوزدی‌ده نهایت! «نه‌در بو چاپاچوللغك ؟.. ظرافت بیله سندن دولی طوپلو کزییور . براز یاقه‌کی باچه‌کی طوپلا . کندیکه آزیجق جکی دوزه‌ن ویر .. دوت لاقردی اوکره‌ن ... انسان یانده چیقه‌جق معامله‌لره آلیش ... اغابکمه یازیقدر . بورادن باشقه استانبول یوق . سنی بیاباندەمی پیداهلا-دیلر قاری ؟ .. صباحلین قالقنجه قوجه‌که بون جورنا.. سوقاغه کیدرکن اوراوارا.. اقشام اوستی بول صووار.. دها بیلمم نه‌لر دیملیسك» دیدی.

— صوص.. صوص.. اغزیکی آلیشدیرمه اویله کوتو، اویله پیس لاقیردیلره ... اوراوارا صوراوارا نه دیمك‌مش اونلر اویله؟ آ!.. سوز قطلغنده آصمه‌لر بودایم.. الحمدلله سن قاسم افندینك قیزیسك.. اویله اوراوارا.. موزاوارا سنك اغزیکه یاراشیرمی؟ سنی کیمك قیزی اولدیغکی

بیله بیله آلدیلر.. مادام‌که ارزولری بوایمش. اونلرده پانغالته‌دن، دیللنمش، ییرتیق برفرنك قیزینی آله ایدیلر..

— کچن کونی بزه‌کی بکا ینه «مادام» دیمزمی؟.. هایدی او فرنك قاریلرینی بن آدم یرینه قویمیورم.... یستهله‌ءکله دکز (موندار) اولماز.. قوجه‌م اوله‌جق حریفك ایکی‌ده‌برده بو سوزینی ارتق چکه بیلیرمییم‌یا؟..

— والله بن اولسه‌م همان اغزینه شاماری ایندری ویرردم.

— عجله ایتمه... یواش.. یواش یوز کوز اولیورز... کیده کیده اونی‌ده یاپه‌جغم... هپسی اوله‌جق... فقط دها شمدی قورقویورم... حقه‌باز کبی حالنده برعجائبلك، برتره‌للی‌لك وار. کوزلری والفجری‌اوقویور... هرصباح یومرو قلریله قوللریله تعلیملر ایدییور... طاپینیر کبی برشیلر یاپیور. آیی‌قدر قوتلی... فقط ایجاب ایدرسه الحمد لله دین قوتیله بن‌اونی‌ده‌پاطاقلارم، کوروبجه‌می‌ده... قادین ننه شکوره خانم بوناقی بوناق... تیریده دونمش.. هرطرفی صاپیر صاپیر

تتره‌یور... اصل قاین آننه‌م.ه صیصقه.. بر هیقملق‌جانی‌وار... اول الله هپسنی حقلارم... طوروباقه‌لم.. بواوده نه (پاندومینا)لراوله‌جق... ممکن دکل بوراده بن بونلرله ایده‌میه‌جکم... بابام آلدیغی بشیوز لیرایی کیری‌یه ویرر، بنی بورادن آلدیرر... باشقه چاره یوق... بن بو قاریلرله غوغایه باشلارسه‌م سن‌ده کلوب بکایاردم ایدرسك دکلمی عزیزه خانمجغم؟

— ایتمزمی‌یم هیچ؟ ایتمزمی‌یم؟..اونلرله دالاشمه‌نك غزا ایتمك قدر ثوابی واردر. تورك ایسه‌لر تورلکلرینی بیلسونلر.. فرنك‌سه‌لر او باشقه. بونلرك طمارلرینه نعوذبالله شیطان کیرمش. هرطرفلرینه یاپیلمش. کوکللری قرارمش.. قلب کوزلری قیانمش... بز اولا الیمزدن کلدیکی قدر بو جهنملکلرك اصلاحنه اوغراشه‌لم. بن حلاج خواجه‌یه کیدوب برخواصلی، تأثیرلی نسخه یازدیره‌یم. بو نسخه‌یی حریفك خبری یوق‌کن البسه‌سنك برطرفنه دیکی‌ویر... برده توتسو یاپدیره‌یم. اویورکن فلان کندینی توتسوله‌مکی بجره‌مز‌ایسه‌ك چماشیرلرینه اولسون باص توتسویی،

باص توتسوبى، البته كونك برنده عقللانير .. لاتى لوقوم شكرينه‌ده بر كوزلجه اوقوده‌يم . نه بيله‌جك اونى‌ده يدير .. فقط دقت ايت شراب ايچديكى آقشامه تصادف ايتمه‌سين . بيليرسك يا بن اسكيجى خواجه‌دن اذنلى‌يم ... سنك آغزيكه توكوروب بن‌ده سكا اذن ويريرم . سندن صو ايسته‌ديكى وقت سكا اوكره‌ده‌جكم دعايى اوقو ، بارداغك ايچنه توكور . وير ايچسين .. مؤمن توكروكى اويله‌لرينه شفادر . اوتانمازلرك كيمينك صوراتنه كيمينك صوينه توكورملى .. بيلمزميسك استانبولده بزم قومشو قوافك دامادى صائم نه قدر ايچكى‌يه مبتلا ايدى . بن پاره‌يى چوجغك لازملى‌سنه آتدم . تمام يدى كون اوراده طوردى . صوكره اوپاره ايله راقى آلدق . ايچنه بر از حامله ادرارى قارشدردق ... طور ... شيئك كى ... مختارلرك مزين اوزمان كبه ايدى .. هيچ عقلمدن چيقماز ... حريفه ايچردك . اوندن صوكره سرخوشه راقيدن برايكرنمه كلدى ... نهايت توبه ايتدى قورتولدى . قاريسى صديقه بكا حالا دعا ايدر .. ايللر ايچون چاليشدم‌ده هيچ سنك

ايچون اوغراشمازمى‌يم ... بوبله شيئك اجرى بيوكدر . هم ثوابه نائل اولورز . هم‌ده سن راحت ايدرسك ...

— بورايه كلنلرك ايچنده شهيم بك ديبورلر بر دليقانلى وار ... قاريسى فرنك ... قول قوله كيروب سوقاقده كزييورلر ...

— قيامت علامتلرى ... شمدى بزم شيق بكلره قوقونا قاريسى آلمق موده اولدى . ارمنى اولسون ، روم اولسون ، چيفت اولسون ، فرنك اولسون ... تك تورك اولماسين‌ده نه اولورسه اولسون ... بكندكلرى قاريلر بارى آلدقلرى جنسك خانمندن قادينندن سچلمش اولسه انسانك او قدر اسماسى يانمـاز . اويله يرلردن چكوب آليورلركه سويلكه انسانك يوزى قزاريور .. آ قرق ييللق يانى اولورمى كانى ؟ .. آه آه زمانه باشقه .. زمانه باشقه ... الله رحمت ايله‌سين خانم ننه‌م بونلرى وقتيله بزه سويلردى ... قيامت علامتلرينى هپ صايوب دوكردى .. بنا ايله زنا چوغاله‌جق ، قاطرلر طوغوره‌جق ، ديردى . هپ ديدكلرى شمدى اولميورمى ؟ جاهللك بز

اوزمان قادنجغزك نه ديديكنى اكلامازدق . . .
باشلاندقجه ، بويله درلو فنالقلرى كوردكجه
شمدى .. شمدى هرشى بوقالين قفالريمزه دانق
ديبور . .

— آدى شهيم بك . . ايشته سوزم اوكا
مسلمان . . الهى بويله‌نى بكار كوتورسون . .
قاريسى قوجه‌سنك قولندن چيقيور باشقه اركككك
قولنه كيرييور . . بربرلرينك اللرينى صيقيورلر . .
بر كولوشمه برحقه‌بازلقدر كيديور . بو قاريلر
كندى قوجه‌لرينك ياننده باشقه ارككلرله
صارماش طولاش اولوب موزيقه ايله اوينارلرمش .
فرنكلر كوزلرينك اوكنده بويله شيلره نصل
مساعده ايدييورلر ؟ مادامه‌لرينى باشقه‌لرينه نصل
پشكش چكيورلر ؟ بونلر قاريلرينى هيچ
قصقانمازلرمى ؟

— قيصقانمازلر . . قيصقانمازلر . . چونكه
اونلر آدى باته‌سى فنا حيوانك أتنى يرلر . . .
طوموزده قيصقانمه اولمديغندن حكمت خدا أتنى
يينلرده ده اولمازمش . . . حاجى بابام اويله
سويلردى . . .

— بنمكى ده يديمى عجبا ؟

— هاى زيفتك يكنى يسون . . سنى
موزيقه ايله اويناتمغه قالقارلرسه نه ياپارسك ؟

— آى سوزيكى يل كوتورسون . . . بن
قوقلامى‌يم ؟ چنكانه قاريسيمى‌يم چالغى ايله
اويناياجق؟ چالغيلرى ده هيچ برشيئه بكزه‌ميور .
كوروبجه‌م هركون دان ، دان ، دان پيانا چالار . .
انسانك كناهه كيروب ده ديكله‌ديكنه كوره بارى
چالديغى بر هوا اولسه ! .. آه ترەللى لللى‌يى
چالسه ، هايدكدى مينى مينى ماشاالله كبى فرحلى برشى
چالسه يوره‌كم ياياماز . قاداما بيكيرلرى كزينيوركبى
زم كوم اورته‌لغى اوتدورور . بعضاده هم چالارهم
برابر اوزون اوزون اولور . أوك ايچنده كيلرده
نه‌قفا قالير ، نه‌بين .. راحتسزلغمك هانكى برينى
اكلاته‌يم ؟ بو أوده صالون ديبورلر بر يروار .
هايدى سنى اورايه كوتوره‌يم ده باق .. بوراسى
بر مسلمان اوينه‌مى ، يوقسه بر بتخانه‌يه‌مى ،
بكزيور ؟ اكلارسك .

اوطه قاپوسندن اصولجه چيقديلر . صفه‌ده
بر صندليه اوزرنده اويويان فينو همان يرندن

آتلادی . یبـانجی قادینه قارشی خصمانه نظرلر
فیرلاته‌رق دیشـلرینی کوسـتره کوستره اوفاق
خرلتیلردن صوکره حاولامغه باشلادی .

عزیزه خانم — (قورقوب کری چکیله‌رك)
ایصیریرمی ؟

— یایغـاره‌جی مصیبت ... ایصیرماز ...
حایقیرر طورور ... فقط کوپکدر بو ، اینـسان
اولورمی؟ ترلککی آلکه آل‌ده حاضر طوت...
آتیلیرسه صوراتنه چارپشدیری ویر ...

— آدی نه ؟ .. آدینی سویله بلکه صوسار...

— های آدی‌ده یره باتسین کندی‌ده ...
نه‌ایدی طور باقه‌یم ؟ شی « قوقان » [١] .

— اوف (موندار) .. نصـل‌ده کندینه
لایق براسم بولوب قویمشلر ... هایدی اورادن
قوقان کافر ...

— حالا بکاده آلیشه‌مدی ... کوردیکی یرده
خیرلار طورور ...

— بوغورسز بوراده ایکن اوك ایچنـه
ملك‌ده کیرمز ... کبرتی ویر کیتسین ...

---

[١] Coquin قوکن

— آ نصل کبرته‌یم؟..صوکره بکانه یاپارلر؟..

— سنك اولدردیککی بللی بیله اولماز ...
کبیرتیلرك اوجلرینی قوپار . اکمکك ایچنه قوی
یوتدری. یوتدری ویر ... قیوریلیر قالیر ...

« قوکن » علیهنده‌کی بو توصیهٔ مدهشـه‌یی
اکلامش کبی عوعوه‌یی آرتدیروب عزیزه خانمه
اوفاق، اوفاق صالدیریشلره کیریشیر ... عزیزه
تلاشله :

— هـایدی اورادن قوقمش ... شـمدی
ترلککی فیرلاتیرایسه‌م صوراتکی طاغتیرم سنك...
بوتکدیر اوزرینه کوپك یایغره‌یی آزیشدیریر.
عزیزه خانم ایصیره‌جق ظنیله ترلککی فیرلاتیر...
ایکی قادین کوپکك اوکنـدن صالونه طوغری
قوشمغه باشـلارلر ... حیوان کنـدندن خوف
ایدلدیکنی آکلاینجه صالدیریر. عزیزه‌نك اتکـندن
یاقالار. برترلك دها فرلاتوب صالونه کندیلرینی
دار آته‌رق قاپویی قاپارلر...

عزیزه خانم ایچه برخلجـانله برقنـاپه‌نك
اوزرینه ییغیله‌رق :

— آ یوره‌کم کوپ کوپ آتیور...قورقدیغم

برشی دکل .. اوقوقش اغزیله اتکمی ایصیردی .
آبدستمی بوزدی . قاچ سنه‌در کوپکه سورتوندیکم
یوقدی .

عزیزه خانم قناپه‌نك اوزرینه کندینی براقوب
او، اوفاق خلجانك ایلك صیق نفسلرینی کچیرد-
کدن صوکره آغیر آغیر باشنی قالدیره‌رق اطرافنه
بر کوز کزدیرنجه دیوارده نظرینه ایلك تصادف
ایدن شی (شعرای دقادانیه) دن مشهور
« وه‌رلن » ك فرانسزجه مصور غزته‌لرك برندن
کسیلوب چرچیوه‌لتلمش ، ایجه بیوك قطعه‌ده
بر رسمی اولمشدی . شاعر بیوننه قالین بر آتقی
طولامش ، صقال بییغه قارشمش ، کور قاشلرینه
طوغری عادتا بر تومسك پیدا ایدن آلنی آلتنده
« آبسنت » قوتیله پارلایان چکیك کوزلریله
کسکین بر نظر فرلانیوردی . عزیزه‌نك کوزلری
شاعرك بو نافذ انظارینه مصادف اولنجه قادین
باغیره‌رق :

— آیتشمه‌سین .. بو پاپاس کیم ؟ آمان انسانی
نصل ده باقیور ! .. قیز نامحرمدر باشمزی اورته‌لم .
بویزجه کناهه کیردك .

عزیزه خانم تلاشله انتاریسنك اتکنی چکوب
باشنه اورتدی . اونك بو تلاشنی کورونجه ادیبه ده
عین صورتله تستر ایدرك دیدی که :

— عزیزه جکم های اه‌سندن راضی اولسون .
بنم بو پاپاسدن قاچمق عقلمه کلمدیدی . قاچ دفعه
کوروندم . نه بیوك کناهه کیرمشم . شمدی بن نه
یاپه‌یم ؟ ..

— بزم حافظه منلایه صورالم . اوده کندندن
دها بر اوقومشنه دانشسون . نه دیرلرسه اویله
یاپارز . کفارتمی ویردیررلر ؟ کوپکلره اکمکمی
طوغراتیرلر ؟ .. آرتق باقه‌لم نصل اولور ؟

عزیزه خانم « وه‌رلن » ك انظار نافذه‌سنه
قارشی اتکیله ستر چهره قیدینه رعایتدن صوکره
شاعری ایجه سوزه‌رك :

— های کور اوله‌سی بیوننه قوصقوجه‌ده
بر آتدیغی صارمش ! بو صیجاقده اوشونورمی ؟ .
های پیشپون سنی ! . چیق دیوارده بورایه کلن
قادینلری هپ بویله سیر ایت دکلمی ؟ . ادیبه بن
سنك یرکده اولسه‌م بو حریفك کوزلرینی چیقاریرم .
های ی‌ی انسانه پك فنا باقیور .

عزیزه خانم باشنی « وه‌رلن » دن بر از
چویردی .

مشهور هیكلتراش « اودون » ك اثر مهارتی
اولان « وولتر » هیكلینك بر « غراوور » ینی
كوردی. فیلسوف ، مطروش سیماسی ، اومستهزی
خفیف تبسمی و آرقه‌سی بر آز قنبورلاشمش بر
وضعیت پیری ایله بر قولتوقده اوطوریپوردی .
عزیزه ینه یایغاره‌سنی باصه‌رق :

— بو قوجه قاری نه‌یه كولیور بویله؟ بو قدر
اركك ایچنده نه ایشی وار ؟ های بوناق‌های !..
آلیق قاری ؟.. هله صیر تیشه‌باق ... اوتانمامش
بو یاشده رسمنی چیقارتمغه !.. عجوزه !.. جهنم
كوتوكی ...

عزیزه بر آز باشنی قالدیرنجه قاسم افندینك
ایلك زیارتنده نوعما مجلوب كارانه دینه‌جك
بر صورتده انظار تقبیحنی جلب ایتمش اولان
معهود عریان صوبریسنی كوردی. آنی بر حمرت
حجابله اللرینی كوزلرینه كوتوردی . یوزینی
قاپایه‌رق :

— امان ادیبه اونه ؟ .. چاس چاولاق بر

قاری ... توه اوتانماز ... یارادانه صیغنمدم . . .
نه‌ده یوارلاق قیچی وار ... اركك قادین بوكا
هر كیم باقارسه غسل لازم كلیر .. قیز ادیبه بیلدكمی
اوقاری كیم ؟

— آ بن نه بیله‌یم یبانك قالطاغنی ؟..

— بن بیلدم ... (اللرینی كوزلرندن چكوب
بو دفعه دقتله باقه‌رق) بیلدم . . . بیلدم . . .
علماء تا كندیسی ...

— كیم آیول ؟ ..

— قوجه‌كك دوستی ! .. مفتون بكك
اویناشی . .

— اماده یاپدك ها عزیزه خانم !..

— اینان اولسون كه او !.. او دیدیكم !
تا كندیسی ...

— نه‌دن بیلدك ؟

— بر ارككه دوستندن باشقه هانكی
قادین بویله طباق كبی اوراسنك بوراسنك رسمنی
چیقاردوب كوندرر ؟ سویلتمه بنی ... كناهه
صوقارسك شمدی ... ذاتاً ایكمزده بویزجه
كناهه كیردك كیتدی . . . بو نصل اوطه ؟..

نه مسقره رسملر بونلر ؟.. نه چیرکین قوجه‌ك وارمش ؟.. او فرنك قاریلری ارککلرله برابر کلوب بو اوطه‌ده‌می اوطوریورلر ؟

— اویله یا ؟..

عزیزه خانم ایکی طرفنه صاللانوب اللریله دوکونه‌رك :

— جناب حقه بیك شکرلر ایده‌لم که بنه قیامتلر قوپمیور . . باشمزه آتشلر یاغمیور . . .

ادیبه او ساعته قدر زوجنه قارشی اولان حسنی تحلیلدن عاجزدی . مفتونی سویورمیدی ؟ اوندن آیرلسه درجهٔ تأثری نه اوله‌جقدی ؟ هنوز بیلمیوردی . مفتون زوجه‌سنك کمال صفوتنی ایلك کیجه‌دن اکلادیغندن الندن کلدیکی قدر زواللی‌یه یالتاقلانیور . هیچ بر قصورینی کورمیور . هیچ بر حالنی تنقید ایتمیور . . قاسم افندینك میلیونلرینه أل آتنجه‌یه قدر زوجه‌سنك بتون حماقتلرینه ، بتون دنسزلکلرینه تحمله قرار ویرمشدی . هر کیجه درلو نوازشکار سوزلرله تأیید شدت سودادن کیری طورمیوردی . ادیبه زوجنك بو اغفالاتنه ، بو خدعهٔ بیاناتنه تماميله

قاپلمش ، کندینك شدتله سولدیکنه قناعت کتیرمشدی .

بو ، کندنجه بر حقیقت مسلمه اولدقدن صوکره آرتق دیکر جهتلری دوشونمیور ، کندینك‌ده مفتونی براز اولسون سودیکنی اعتراف ایتمك ایسته‌میور ، قوجه‌سنك شدت سوداسنه قارشی کویا کندیسی مرحمةً اوکا براز یوز ویریورمش کبی بر طور آلیوردی .

عزیزه خانمك « صو پریسی » حقنده‌کی افشاآت مهمه‌سی اوزرینه ادیبه‌نك عزت نفسیه‌سی وهلةً غلیان ایتدی . مفتون کندندن باشقه بر قادینی سومش بولنسون . . بر خاطرهٔ تبجیل سودا اوله‌رق اوناموسسز قارینك عریان رسمنی دیوار بیتنك معلا بر مقام افتخارینه تعلیق ایتسون . . . او دقیقه‌ده ادیبه‌نك قلبنه ایلك قصقانج قوردی کیردی . براز قزاردی . بوزولدی .

عزیزه خانم :

— توه اوتانماز ! .. توه چیرکین ..

تفصیحاتیله عریان صو پریسنك او کندن

چكيلوب بودفعه نظر تماشاسنى «پرومه‌ته» نك رسمنه نصب ايدر. اونى‌ده دقتله سوزه‌رك :

— امان يارب بو صالونده رسم دينه‌جك آدم عقللى برشى يوق ... هپ كپازه‌لك ... بو قوجه قوش بوصاچلى، صقاللى چيپلاق حريفك قيجنى نيچون ييور بويله؟

بو سؤال اثناسنده صالون قپوسى آچيلير . لبيبه آرقه‌سنده «قوكن» ايله ايچرويه كيره‌ر ؟ قوكن خصمنى كورونجه ينه ديشلرينى كوستروب خيرلدامه‌يه باشلار ...

لبيبه حدتله :

— ته توا قوكن، پا دو به‌تيز [١]

بو تكدير اوزرينه حيوان سسنى كسر . خانمك اتككنك آلتنه طوغرى صوقولور .

عزيزه خانم كوپكك بو اطاعتنى كورونجه :

— سبحان‌اله كاوورجه آكلايور ... بز دمندن اوقدر مسلمانجه سويلدكده هيچ آلديرمدى ... دهازياده حدتلندى. اونك بيله طمارى اوطرفه دونمش ...

[١] صوص قوكن حيوانلق ايتمه .

لبيبه كلين خانمله مسافرينك انتاريلرينك اتككلرينى باشلرينه چكمش اولدقلرينى كوردى . بوكا برمعنا ويره‌مدى . استغراب ايتدى . فقط برادرى مفتون بك كلين خانمده كوريله‌جك دنسزلكلرك ، غرائب احوالك هيچ بريسنه اعتراضه قالقشماسنى همشيره‌سنه اكيداً تنبيه ايلمش بولنديغندن لبيبه بو تخفلغك هيچ فرقنه وارمامش كبى كورينه‌رك خفيف بررووه‌رانسله :

— بونژور مه‌دام . . .

عزيزه خانم عجيب برتبسمله :

— اوديلدن اكلامايزكه قيزم . . . كوپك بيله اكلايور پك شاشدم . . .

لبيبه — كوپكم پك جنسدر . . .

عزيزه — كوپكك جنسى نه اوله‌جق خانم... كوپك بو والسلام... باقسه‌كه قيزم شورسمى مراق ايتدك . بوقارت حريفى اورايه باغلامشلرمى نه ياپمشلر؟..قوش‌ده كلمش قوجه‌غاغه‌سيله زواللى‌يى ييور... امان كاوور اولسون چيفت اولسون پوره‌كم يوفقه‌در . بويله شيلره طايانمام . . .

لبيبه رسمه باقه‌رق :

— ها « پرومه‌ته » یی صوردییورسکز . . .
او « میتولوژیق » بر « سوژه »در .

عزیزه — قیزم فرنکجه اکلامه‌یز . رجا ایدرم . بزه دوبه دوز تورکجه سویله . . .

لبیبه — اساطیره عائد برموضوعدر ...

عزیزه — او نه دیمك او ؟.. صانکه بو سویلدیککك تورکجه‌می !

لبیبه — عربجه !..

عزیزه — بنم آنامی، عربه ویرمدیلر یاوروم ! . . بن نه اکلایه‌یم اوندن ؟ . بونك تورکجه‌سی یوقمی ؟

لبیبه — افسانه ...

عزیزه — فسخانه‌می ؟

لبیبه — آی ننه دیلم عربجه‌یه کیتدی .. مصال ... مصال ...

عزیزه — مصال مصال ماتی طاس ، قائن آنامك ... طاس .. آی آکلات بقالم، نصل مصال بو ؟ ..

لبیبه — « پرومه‌ته » بر روایتـه کوره

« اورانوس » ایله « تار »ك ، دیکر روایته کوره « ژاپه » ایله « قلی‌من »ك اوغلیدر .

عزیزه — آی پاطلاسین .. کیمك نه‌سی اولورسه اولسون اوراسی لازم دکل.. بو قوجه قوشه اونی نیچون یدیرییورلر؟ قباحتی نه ؟ .

لبیبه — طور خانم صره‌سیله آکلاته‌جغم .. بر روایتـه کوره « پرومه‌ته » انسانی بالچقدن یاراتوب ، آشیردیغی آتش سماوی ایله اوکا روح ویرمشدر .

عزیزه — صوص اولادم صوص . کنه اغزه کیرمه . انسانی بالچقدن یاراتوب روح ویرن جناب حقدر . بویله چپلاق حریفلرك انسان یاراتمق نه‌حدلرینه .. توبه .. توبه صوص .. بویله شیئك سویله‌یه‌نه‌ده دیکله‌یه‌نه‌ده کناهی واردر .

لبیبه — باشلامازدن اول سزه بونك مصال اولدیغنی سویلدممی ؟ بو کونکی دیللردن اول انسانلر آره‌سنده بر طقم خرافات دورلری کچمشدر . بن ایشته اوزمانلردن بحث ایدییورم.

عزیزه — خراده اولسون قوراده اولسون نه اولورسه اولسون ... بویله شیلره ... اقین

اینـانمه قیزم . عقیده‌ك بردفعه بوزیلورسه غیـا قویوسنه قدر کیدرسك ... سن بونلری کیمدن اوکرنیورسك ؟ آغا بککدنمی ؟

لبیبه — بونلر معلومات عمومیه وعادیه قبیلندندر . براز « انستروکسیون » ی اولانلر بویله شیلری بیلیرلر ...

عزیزه — (الیله کوکسنی طوته‌رق) چوق شکر اللهمه ... بویله شیلر اوکرنمه‌کی بکا قسمت ایتمدی . و انشـاالله بوندن صوکره‌ده ایتمز ... کلینکککز ادیبه خانمده پك طویدر . اعتقادی تمـامدر . ایکیمز برلکده « احمد بی جان » حضرتلرینی تمام یکرمی دفعه ختم ایتدك ...

لبیبه — خانم دیکله‌یه جکمیسکز ؟ سویله‌یه‌یممی ؟

عزیزه — برکره باشلادك . سویله قیزم اما کناهی سنك اوستکه اولسون ... شوقوش اونی نیچون پاره‌له‌یور ؟ اونی مراق ایتدم‌ده ...

لبیبه — « ژوپیته‌ر » انسانلره آتش استعمالنی یاساق ایتمشدی .

عزیزه — جمعه ایرتسی کونلریمی ؟..

لبیبه — یوق دائما ...

عزیزه — آدلی ... هیچ آتشسز اولورمی ؟ یمك نه ایله پیشه‌جك ؟.. قهوه نه ایله قاوروله ـ جق ؟ . یاساق ایدن کیم ؟

لبیبه — ژوپیته‌ر ...

عزیزه — کیم او حریف ؟ فرنکلرك ضبطیه ناظریمی ؟..

لبیبه — اساطیر آلهه‌لرینك باباسی ...

عزیزه — ینه اغزیکی بوزمغه باشلادك ... بن بویله شیلر ایشتمك ایسته‌مم . بکا ضبطیه ناظری دیده کچ ...

لبیبه — پکی .. پکی .. فرنکلرك ضبطیـه ناظری (ژوپیته‌ر) « پرومه‌ته » نك کونشدن آتش چالوب ده انسـانلره ویردیکنه پك حدت ایدر . بونی جزایه چارپمق ایچون بر طوزاغه دوشورمك ایستر ... (پاندور) ی خلق ایدر .

عزیزه — (پاندور) کیم ؟

لبیبه — بر کوزل قادین ...

عزیزه — آشفته‌نك بری دیسه‌که ...

لبیبه — نه‌یه اولسون آشفته جانم ؟..

عزيزه — او قدر حريفك ايچنده عرض
اهلی قارينك نه ايشی وار قوزوم؟ ...

لبيبه — عرض اهلی ايمش دكلمش شمدی
اولا فردينك بورانه لزومی يوق ...

عزيزه — آ اويله يا ... اويله يا .. عرضك،
ناموسك ارتق كيمسه‌يه لزومی قالديمی ؟ .

لبيبه — خانم اويله ايسه صوصه‌يم ..

عزيزه — برشيئه باشلايوب ده ياريم بر قمق
اوغور دكلدر . مادام كه باشلادك بيترمليسك ...
اما ايشته ينه تكرار ايديورم كه بتون وبالی سنك
اوستنكه اولسون ..

لبيبه — اولسون ضرری يوق ...

عزيزه — نه هايدی ديكله‌يورز ...

لبيبه — (ژه پيتر) مصائب قوطوسنی
پاندورك آلنه ويرر « پرومه‌ته » يه كوندرر.

عزيزه — مصائب قوطوسی نه‌در خانم؟

لبيبه — بو دنياده‌كی بتون مصيبتلری ،
بتون فناقلری اوقوطونك ايچنه طولدورور ..

عزيزه — آ ايشته بو ايی .. استانبولده
بزم محله‌ده، اورته‌لغی بربرينه قاتان سراجك او

آقاجان اوغلانله خدمه‌نك قاريسی سحری‌ده
طوتوب اوقوطويه قويسه‌ايدی نه اعلا اولوردی.
مصيبتك بيوكی ايشته اونلر .. امان او اكسيك
ويرن بقالی‌ده طقيشديرملی .. بو دنيانك بتون
مصيبتلری بر قوطويه صيغارمی هيچ ؟.. ايشته
مصال بويا!. دكلی خانم؟.. بن بو مصالی قومشوم
قيوملك حافظيه‌ا كلاتسه‌م ايچنده عقيده‌يه طوقونور
شيلر وار دينيه بنی سپوركه صوپاسيله دوكرلر ..
تحف مصال اما هركسه سويلنمز ..

لبيبه — بو شمديكی زمان حقنده دكل ..
پك اول زمانه عائد . او، وقت بودنياده‌دين فلان
هيچ برشی يوقمش ..

عزيزه — هانكی زمانك مصالی اولورسه
اولسون ايچی كفر طولو .. شرك طولو ... ای
صوكره ؟..

لبيبه — « پرومه‌ته » قورناز ، قوطوبی
كورونجه حقيقتی آكلار . آلنه آلماز ...

عزيزه — كوردكمی ؟ های تيلكی های ..

لبيبه — كوچك ، قرده‌شی « نه‌پی‌مه‌ته »
آلدانوب قوطويی آلير ...

عزيزه — امان آليق مصيبت .. بو مصال
أبى اما ايچنده اسم چوق.. هم ده « آختهپهتا »
كبى عجايب عجايب شيلر. عقلده قالمازكه..

لبيبه — (ئهبىمهته) قوطونك قپاغنى آچار.

عزيزه — (تلاشله) بتون مصيبتلرى
ديشارى قاچيرر دكلى .. « آچديرمه قوطويى
سويلتمه كوتويى » ديرلر .

لبيبه — اويلهيا ! ..

عزيزه — امان يتشهمهسين اويله آليق
حريف ...

لبيبه — بتون بلالر . . . فنالقلر دنيايه
داغيلر . . . كنديله رقابته قالقيشديغى ايچون
(ژوپيتهر) « پرومهته » يى طوتدروب قافقاسيه
طاغلرندن برينك تپهسنه زنجيرله باغلاتير . . .
بر روايته كوره قوجه بر آق بابا ، ديكر روايتـه
كوره بيوك بر قرتال كلير قره جكرينى يمكه باشلار.
قوش ييوب بيتيردكجه جكريكى باشدن ينه سوردر...

عزيزه -- امان حكمتنه قربان اولديغم... ايچم
فنا اولدى. صوص.. زواللى بيوك « آختهپهتايه »
آجيدم، هيچ صوچى يوق. باق كوچوكنك قباحتى

واره چونكه قوطويى آچدى مصيبتلرى عالمك
باشنه صاليويردى . . . بزم مصاللرده برطاقم
ديولر، پريلر، پادشاهلر واردر. هم اويله طاغلرك،
مملكتلرك اسملرينى سويلهمزلر . . .

عزيزه خانم برازباشنى چويرر . ينه اساطيرى
موضوعلردن « پهرسه » نك رسمنى كورور . ينه
كمال تأثرله يوزينى كوزينى بوروشدروب كوزلرينى
يومهرق :

— آى امان بو، بتون بتر زفنا . . . آى كبى
چلاق بر حريف ، برالنده يالين بر قيلنج ،
اوته كنده كسيك بر قفا، قيلنجدن ده، قفادن ده
شپير، شپير قان طاملايور. او آياقلرينك آلتنده كى
نه در؟ آى.. آى طور باقهيم!. قفاسنى كسديكى
آدمك وجودى غالبا .. بونلر خوشلانوب ده
رسم ديه ديواره آصيله جق شيلرمى ؟ كوز ونجه
انسانك توكلرى اورپهرييور. سن صاقلا ربم.
بونلر كيجه آدمك رؤياسنه كيرهرز . بو جانى
حريفك وجودينه باقسه كه نه چيركين. طمارلرى
اوق كبى قابارمش... اك اوفاق سينيرلرى بيله
كورينيور. جانم عيب دكلى؟ بو مصيبت رسملرى

یاپارلارکن بونلرك یاپراقلرینه بر طون كیدرسه‌لر اولمازمی؟ ادب حیا یوق كه طوموزلرده ... بو حریفلر بزم چپلاق مصطفایی كورمشلرسه مطلق رسمنی آلمشلردر. آنه تحف! طونسزدن خوشلانیورلر.

لیبه «په‌رسه» نك «مه‌دوزه»ك باشنی نصل كسدیكی حكایه‌سنی، مقتوله‌نك ملاحت فوق‌العاده‌سنی، صاچلرینك لطافتنی، فقط «مینه‌روا»یی كوجندردیكی ایچون بو كوزل صاچلرك بر مار مخوفه تحولنی، زواللینك كوزلرنده انعطاف ایلدیكی شیلری طاشه تحویل ایتمك خاصه‌سنی پیدا اولدیغنی هپ تفصیلاتیله اكلاتدی.

عزیزه خانم بو فجیع حكایه‌دن عادتا متأثر اولدی. دها زیاده یوره‌كنی اوزوب هم ده كناهه كیرمامك ایچون سائر تصاویر واشیای عجیبه حقنده معلومات صورمقسزین صالوندن چیقدی.

١٦

سرین، حزین بر صوك بهار كیجه‌سی.. تمامیت قرصنه براز نقصان عارض اولمش بولنان قمر،

خفیف بر شمال روزكارینك سوقیله آتیلمش پاموق كبی جنوبه طوغری اوجوشان سحاب پاره‌لرك جیلولتندن آره صره كاملاً قورتوله‌رق اورته‌لغی سیمابی بر نوره غرق ایدییور. بعضاً نیم شفاف بر غازهٔ سحابله یاشماقلانه‌رق استتار ایله‌یور. بعضاده كثیفجه بر بلوط پارچه‌سی آلتنده بر مدت منخسف قالیور.

بولوطلرك ضیای قمرله بو جنبشلرندن حصوله كلن تعاقب ظلال و انوار تأثیریله باغچه‌ده اشجارك قرانلیلری آره‌سنده مقمر صحنه‌جكلر تشكل ایدییور. بونلرك اوزرنده عجیب شكللی اسرار انكیز كولكه‌لر كزینیور. نسیم لیلك اوراق اشجارده كاه وبی كاه حصوله كتیردیكی حشیلتیلر، بر پریٔ سائر كبی اورایه، بورایه قاچیشوب كیزله‌نن بو كولكه‌لرك نفخه‌لری ظن اولنیور.

بویله حزین، بویله سوداوی، بویله صمت مؤلمانه‌یه مستغرق كیجه‌لرده زواللی ربیعه‌نك كوكلنده بر چوشغونلق، چشمانده بر انهماك كریه، اعصابنده ناقابل تعریف آلام پیدا اولوردی.

كائناتی بویله اظهار تأثراتنه موافق بر صحنهٔ

صورتنده کورونجه هر طرف غنوده ایکن، کندیسی
یواشجه پنجره‌نك اوکنه کچه‌رك اشك حزنی،
آهنك طبیعته تبعاً، کیجه‌نك بو مناظر ملال آوری
اوزرینه قطره قطره سرپمك ایستردی .

او کیجه هر کسك درین اویقویه وارمش
اولدیغی بر زمانده ربیمه دوشکی ایچنده صاغنه،
صولنه یوارلاندی، یوارلاندی خوابك غفرهٔ
بیهوشی آوریسنه دالوب برقاچ ساعتجك اولسون
او اذای اعصابدن قوتوله‌مدی . بر اوطه‌ده تك
باشنه یاتیوردی . دوشکندن یواشجه قالقدی .
پنجره‌نك اوکنه کیتدی . پانجورك تك قنادینی
آچدی . بویله یالکز باشنه قویتو یرلره چکیلوب
دوشونمه علتنه اوغرایالیدنبری توتونه آلیشمشدی .
پاکتندن بر سیغاره یاپدی . مهتابی، بولوطلری،
آغاچلری، کزینن کولکه‌لری تماشایه طالدی . کیجه‌نك
بوتون بو مهابت حزینانه‌سی کندینه بر چهره اخطار
ایدییور، روزکارك مشافههٔ محرمانه‌سی یالکز بر اسم
تلفظ ایلیوردی : بدری، بدری، بدری، کائناتك
بتون مناظرنده، بتون اشکالنده، حزین ناله‌لرنده،
جوشقون فریادلرنده هپ بو چهره، هپ بو اسم

تکرر ایدییوردی . بدری‌یی نصل سودیکنی،
اونك نیاز عاشقانه‌سنه طیانه‌میه‌رق ایلك دفعه
قوللری آره‌سنه نصل تسلیم وجود ایلدیکنی،
جوهر عصمتنی بو ایلك عاشقك صولت شهوانیه‌سنه
نصل چکنتدیکنی، شمدی هر کسك و عاشقی
انظارنده نصل ملوث بر قیز اولوب قالدیغنی،
دوشوندی . ارتق کندی اقرانی باکرلر کبی بر
قیز دکل، بدبختی‌یه محکوم بر جانی ایدی . او باشد،
عمری قرارمش، بتون امید استقبالی سونمش،
حیاتك شبابته قارشی اولان خندهٔ تکریمی بر
عبوست مظلمه‌یه تحول ایتمشدی .

فلاکت ذات عقور دیشلرینی کوستریوردی .
ایتدیکی فنالق، اوغرادیغی مصیبت یالکز کندی
نفسنه منحصر قالمیوردی . والده‌سی، بدری
[illegible]ن تعلقاتی‌ده بو رذالتدن حصه‌مند فلاکت
او[illegible]جقلردی . هر نفسنی آلوب ویردکجه قرننده‌کی
ثمرهٔ محبتك بیودیکنی حس ایدییور کبی اولیوردی .
بدری بویله کندینی ردده دوام ایدوب بطننده‌کی
چوجق بیودکجه نتیجهٔ حال نه اوله‌جقدی ؟ آغا
بکلری، والده‌سی، بو رذالت سوداسندن، بو حمل

نامشروعندن خبردار اولدیلر . آره یره مفتون
بكك دوكونی قاریشدی . بوكا دائر هیچ بر تدبیر
اتخاذ اولنمدی . عجبا نه دییاجكلر ؟ نه یه قرار
ویره جكلردی ؟ زندان بلاسنده منتظر محكومیت
برجانی كبی ایشته بوقرارك نه اوله جغنی دوشوندكجه
نه جانكدز آنلر كچیریبوردی .

اولدن پك طویدی . بوفنالك اوقدر بیوك
برقباحت اولدیغنی بیلمیوردی . ناقابل مقاومت
برقوت كندینی ، بردلیقانلینك آچدیغی آغوش
نیازه آتمشدی . او وقته قدر هیچ طاتمدیغی
غشی آور حظوظات ایچنده قیصه برمدت كچیرمش ،
صوكره فرط تلذذدن كندینی غائب ایلمشدی ...
ایشته او قدر . باشقه شی بیلمیوردی ... بواوقدر
بیوك برشناعت ایسه شریك جنایتی نه ایچون
بوعذابلردن ، بوجزالردن معافیتله اورته دن چكیله رك
هربلایی ، هرآجی یی كندینه چكدیریبوردی ؟ اونك
بوانصافسزلغنی دوشوندكجه یومروغنی كیجه نك
مبهمیت ظلمتی ایچنده طائر ظن ایتدیكی خیال
دلدارینه طوغری اوزاتدی . صوكره اوخیالی ،
الیله دكل انجذاب قلبیله ، چشم روحیله بولدی .

روینده تبسم اغفال ... كوزلری مخمور سودا ،
دوداقلرنده اهتزاز شهوت ، تو بیانلی بر آفت ...
یانلاشدی ... یانلاشدی خفیفجه اللرینی بدیعه نك
اوموزلرینه وضع ایتدی ... اغزینی یناشدیردی ،
یناشدیردی ، دهن مظلومانهٔ دلداده سنه طو-
قاندیردی . زواللی بدیعه بوتماس خیالینك حظ
بی نهایه سیله اوفاق بر آن كندینی غائب ایتدی .
صوكره یواش یواش عقلنی ینه طوپلادی . فقط
بو خیال دلفریب قارشیسنده شمدی او قدر
ناشكیب ، اوقدر ضعیف ، اوقدر بی تاب وتوان
ایدی كه او آنده بدری حقیقةً قارشیسنده
چیقوب ده تجدید سودا تكلیفنده بولونسه ، بر
شی دوشونمیه رك ، هیچ بر بلادن چكنمیه رك
او آغوشه همان ینه تسلیم نفس ایده جكدی .
او آن تلذذك بر دقیقه سی ایچون بر عمرلك
فلاكتنه ، بدبختی یه راضی ایدی . خیال
دلدارینه قارشو بویله صولنلر ، نیازلر ،
تظلملر ایله مشغول ایكن قولاغنه خفیف بر
انین ، ایكلتی یه بكزر بر سس كلدی .
قولاغنی دیشاری یه ویردی ... خفیف بر روزكار

یاپراقلری حیشلداتیور ... باشقه برشی یوق...
برمدت دیکله‌دی... ینه یوق... تکرار خیالاتنه
دالدی . او ایکلتی تکرر ایدر کبی اولدی .
والده‌سی بیتشیك اوطه‌ده حسته ایله یاتیوردی .
زواللی قادین قزینك سرحملنه آکاه اولدقدن
صوکره نه فنا بر حال کسب ایتمش ، نه قدر
ضعیفلامشدی. اوخسته ایدی. فقط کیمسه‌یه بر
شی سویلیوردی. عجبا ایکله‌ین اومیدی ؟

ربیعه شمدی براز والده‌سنك حالنه سوق
فکر ایتدی . کندی حیاتندن زیاده اونککنی
زهرله‌مش اولدیغنی دوشوندی . بو قادینی عجبا
ارتق هیچ برصورتله متسلی ایتمك ممکن دکلمیدی؟
والده‌سی دائما چاتغین دالغین برچهره ایله کزییور ،
برشی سویله‌میور، عجبا نه دوشونیوردی؟ ربیعه
والده‌سنك ، پدرینك معاونتلرینه محتاج اولمقسزین
بو فلاکتدن قورتوله‌مازمیدی ؟ خلاص ممکن
اوله‌میوب‌ده کندیسی مطلق مستحق جزا ایسه
بونی ترتیبی نیچون اونلره براقیوردی؟ قیزجغز،
ینه مغلوب تفکر اولدی ، اودمنکی ایکلتی تکرر
ایتدی ... بر دها دقتله قولاق ویردی . یاریم

دقیقه قدر صوکره بوغوق، ضعیف بر انین
ایشیتدی . بو بر انسان سسی ایدی . بودفعه
واضحاً طویدی . اوت انسان سسی ایدی .
فقط بویله حزین بی‌درمان بر صدانك دیکر بر
خانه‌دن کله‌بیلمسی ایچون بولندقلری کوشکه
یاقین باشقه برابنیه یوقدی. بوصدا نره‌دن کلیوردی؟
کندی باغچه‌لرندنمی؟ یوقسه کوشکك ایچندنمی ؟
بویله نصف اللیدن صوکره محکوم انین او أوك
ایچنده کندندن باشقه بری‌دهامی واردی ؟

ربیعه باشنی پنجره‌دن دیشاری اوزاتدی. دقتله
اطرافی دیکله‌دی . جزئی مدت بر فاصله‌دن
صوکره سس ینه کلدی . برینك مانع فریادی
اولمق ایچون طیقایوب ده قیصه شدیریلان غایت
دریندن بوغوق بوغوق کلن آواز استمداده
بکزه‌ر برسس... ربیعه براز دها اوزاندی.
بومذبوحانه انین الك آلت قاتده‌کی ظرافتك اوطه‌
سندن کلیور کبیدی.. بو کیجه ظرافتی بوغیور‌
لرمیدی ؟.. آشاغی‌یه آشجی قادینك اوطه‌سنه
اینمك ایچون آیاغه قالقدی. فقط قورقه‌دن نصل
اینه‌جکدی؟ براز دوشوندی.. نه‌دن قورقه‌جقدی؟

ظرافتی اتلاف ایچون اوزانان اودست قاتل عربی براقوب ربیعه‌یی یاقالامش اولسه، بو ایلکی اونك ایچون یاپمق ایستەسه دها موافق اولمازمیدی؟

موم یاقمقسزین ال یوردامیله دیوارلره طوتونه صفه‌یه چیقدی . مردیوەنی ایندی . برمردیوەن دها ایندی . یولنده دوام ایتدکجه سسە تقرب ایلدیکنی اکلایوردی . طاشلغی بولدی . ایکلتی شمدی دها ای طویولیوردی . مرصلقلی آرەلغی کچدی . تمام ظرافتك اوطەسی اوکنه کلدی . قولاغنی قاپویه ویردی . . . اوسس حالا بوغوق بوغوق کلیور ، فقط بو بوغوقتی ایچنده مرلدانیلان کلماتدن بو دفعه برچوقلرینك معناسی اکلاشیلیوردی . ایشتە شویله ایدی :

— آمان یاورم . . . آمان قیزم ألنغو . ظرافت اولیو . . . ظرافت کیدییو . . . بونك برچارەسنی بول . . . قوزوم ألنغو . . . . اهابنی ألنغو . . .

— باغیرمه قاله . . . دیسنده صیق . . .

اوك ایچنده نه قدر آدم وار سمدی هپ طویەجق .

— نصل باغیرمه ؟ . . طایانیلیومی ؟ . .

— منديل اغزیکده قوی که سسن چیقمەسین ! . .

— قویدی . . . منديل طیقادی . . . سسنه چیقمازسه جانه جیقەجه . . . وا وا وا وای ی ی . . .

— آه بره قاینی بن نه یاپەجق شاشیردی قالدی .

ربیعه، ظرافك اوطەسنده کی ماجرای لیلی‌یه شوقدرجق وقوف پیدا ایتدی . فقط حقیقت وقعه‌یی پك اکلایەمدی . ظرافت صانجی لانمشه بکزبیوردی . پك اعلا اما صانجیلانان بر انسانك منع فریادینه اوغراشلمقلەمی اکتفا ایدیلیر ؟ انصافسز ألنی عربجعزی کنیش کنیش نفس آلەجق صورتده بیله باغرتمق ایستەمیوردی . خستەلق صاغلق بزم ایچون دکلمی ؟ باغروبده خانه خلقندن برقاچ کشی اویانیرسه نه اولور ؟ طبیبه آدم کوندریلیر . علاج یاپیلیر . بر چارۀ تداوی دوشونیلور . . . فنامی اولور ؟ . .

اوطەده کی محاورەنك مابعد الیمی اساس کیفیتی ربیعه‌یه بوسفر أییدن ایی اکلاتدی . . . ظرافتك منديل طیقانمشه بکزەین اغزندن أزیلەرك، یوغرولەرق، بوغولەرق ایکلتی شکلنده چیقان شو سوزلره قولاق ویردی :

— یاربی ظرافتی اولدیره جه‌سه .. آرتق اولدورت ... دیرلتدیره جه‌سه آرتق دیرلتدرتدر..

— یا آبلا اولی نیچین دوسوندی ؟ ..

— نه بیله جه‌بن ؟ .. قرق ییلدر ایشته اولمدی .. اولمدی‌ده .. بوقضا شمدی باشنه کلدی .. اکسیك چوجق بویله بیوك اغریلرله چیقارسه ... عجبا تمام چوجق نصل اغریلرله طوغه‌جه .؟. آه توبه‌لر توبه‌سی ... تکمیل ارککلر شعبانله برابر یرك دیبنه کیرسین ... بر دها یاننه صوقمام .. ألنی ألنه سورمم ... قورتولورسه (بایزید) ه‌کی کوکرجینلره چناق‌داریلره آداقلری اولسون ... امان اولیو ... ظرافت کیدیو ... بیتیو ... أشلره .. دوستلره بندن نصیحت اولسون ... هیچ کیمسه نکاح اولمادن بنی کبی قوجه‌یه وارماسین ... امان بوارککلر... امان بوظالملر ... یالانجیلر ... ایلك اونجه‌سنی آله‌جه دییه قاندیرییورده .. قرنی شیشیردکدن صکره یوزنی چوریور .. حرام اولسون ویردیکی پاره‌لره .. یدردیکی کولباصدیلره .. یدکلره .. طاتلیلره .. کوزینه‌دیزینه طورسون ... شمدی

کندینی‌ده .. بنی‌ده ... سودیکنی‌ده ... ایتدیکنی‌ده ... قباحتنی‌ده چوجغنی‌ده هپسنه انکار ایدییو ...

بر از سکوت واقع اولدی . بو سکوتی پك آجی بر فریاد تعقیب ایدرکن سس مندیل ، أل هرنه ایله ایسه بوغولدی ... باصدرلدی . طاغیدلدی ... اورتولدی ... ضعیف بر انین حالنده اینجلتلدی ... یرده بر شی سورو کله‌نیر کبی بر خیشیرتی اولدی . ینه ایکلتی کسیلدی ...

ظرافتك دردی ربیعه‌نککیله نه قدر توافق ایدییوردی : زواللی آشجی قادینك :

— کیمسه‌لر نکاح اولمادن بنی کبی قوجه‌یه وارماسون ... واوا واوای‌ی‌ی ...

فریادی بو فصاحت عجیبه‌سی ایچنده بیله ربیعه ایچون نه بیوك بر درس حکمتی حاوی‌دی . بونك نه دیمك اولدیغنی ألنی پك اکلایه‌مدی اما ربیعه بتون قوت معناسیله اکلامشدی . فقط نه چارکه بو درس حکیمانه‌دن عبرتبین اوله‌بیلمك زمانی هرایکیسی ایچونده کچمشدی . چونکه ایشته ظرافت‌ده ربیعه‌ده نکاح اولمادن قوجه‌یه وارمق بلیه‌سنه دوشمشلر ، او قباحتی ایشله‌مشلردی .

شمدی فلاکتهٔ ظرافتك ربیعه‌دن بر فرقی وارسه،
اوده عربك طوتولدیغی دردن خلاص اولمش
ویا اولمق اوزره بولنمش اولمه‌یدی .

بیچاره ظرافت اوده بر عاشق مغفلك ایلك
آتش وصل ایله ایتدیکی وعد وفا وصداقته ،
او یمینلره ایناتمشدی .

ربیعه ارتق أییدن أیی‌یه اکلادی . ظرافت
یا چوجق طوغوریور ویادوشوریوردی . دیمك
عرب قاریسی کندندن بجره اکلی چیقمش،
دوشدیکی خطایی تعمیرده تتك طاورانمشدی .
بو درد اورتاغیله بر آیاق اول حسب حال ایتمك
ایچون ربیعه یواشجه «طیق طیق» قاپی‌یی اوردی.
ایچریده کیلری بر تلاش آلدی . ظرافت بایغین
بر سسله :

— آه غوردکمی آیو طویولدی؟.. اغزینه
بز طیقادی.. باغرمدی ینه طویولدی ..

— سمدی نه یاپه‌جغز قاله ؟ ..

— (یواشجه) صوص سسنه چیقارمه
اورسون، اورسون کیتسون ..

ربیعه دیشاریدن مسترحمانه برصدا ایله :

— ظرافت جکم .. رجا ایدرم ..

ایچریدن هیچ جواب یوق ... ربیعه ظرافتك
شعبانله معاشقه‌سنی اولجه حس ایتمش بولندیغندن بو
عاشق مغفلك اسمی آشجی قادینك اوزرنده بر
تأثیر پیدا ایدر ملاحظه‌سیله :

— باق شعبانه نه اولمش ؟ سکا اونی آکلا-
ته جغم ...

دیدی. فی الحقیقه تأثیر مطلوب حاصل اوله‌رق
بو اسم قاپینك کشادی امرنده بر آناختار خدمتی
ایفا ایتدی . ظرافت یواشجه ألنی یه :

— باق شعبان دییو ... ینه قور اولاسنه
نه اولدی عجبا ؟ آچ باقه‌لی ... آکلایه‌لی ...

ألنی سوره‌یی آچدی . ربیعه همان ایچری
کیردی قاپی سرعتله تکرار قاپاندی .

یره سربلی بر دوشکك آیاق اوجنه یورغانلر،
اوفاق مندرلر . یاصدقلر ییغیله‌رق سدیر کبی
بر ارتفاع ویرلمش .. بونك اوزرنده ظرافت
طبع ماکنه‌لرینك مرکب مردانه‌لری سیاهلغنده کی
چپلاق ایکی اینجه باجاغنی برر زاویهٔ منفرجه
تشکیل ایده‌جك صورتده کروب آچه‌رق آچشی

آره‌سنه صو قولان لکنه مائل بر وضعده اوطوریور. عربك باشنده کی منکشه اویالی قیرمزی غاز بویامه‌سندن قونداغی، قابار یق، قیویرجیق صاچلری اوزرندن قایمش تا تپه‌سنه طوپلانمش ... زواللی جغز شدت اضطرابدن قملدادقجه او قطرانی کردانه‌ده کی بونجق حلیاتیله برابر اوطه‌نك لوشلغی ایچنده کوزلری ده پاریل، پاریل پارلایور. آرقه‌سنده مور آتغیسی، قوللرنده متعدد بیله‌زیکلری، قولاغنده یاقوت تقلیدی کوپه‌لرینه وارنجه‌یه قدر تزیینات معتاده‌سنده همان نقصان یوق. آلنی اوکنده بیاض پروستلا، قوللر یوقاری قدر صیغالی، عملیاته مهیا بر «اوپراتور» کبی عربك باشی اوجنده کزینیور... نه اولیور؟ نه اوله‌جق؟ بیلمیورلر. یالکز، ظرافتك بطننده‌ن ظهور ایده‌جك عجیبه‌نك نزولنه ایکیسنده‌ده شدتلی بر انتظار وار... فقط بوشی اصل ظهور ایده‌جك؟ بونی تسریع، تسهیل ایچون نه یاپملی؟ ایشته اوکا هیچ عقللری ایرمیور... یالکز طبیعته ترك مصلحتله بکلیورلر. بعض بعض النی ظرافتك اوراسنی بوراسنی قاریشدیرییور. عرب ده ارتق

الویرر طوقونمه دییور. اوطه‌نك ایچی آلان، طاران... یوکسك اوکچه‌لری جارپیلمش، طازه‌لانمش، پنبه اطلاسی ترلکلر برر طرفه فرلاتیلمش، قیرمزی پلوش خرقه بر کوشه‌ده بورو شمش یاتیور. اوراده، بوراده قانله ملمع خرقه اسکیسی، حاولی، بز پارچه‌لری.. کیرلی مندیللر ... دیوارلرده آصیلی أتکلکلر، انتاریلر، بونلرك آره‌سنده یمش هونکلری، چرچیوه‌لر اوزرنده صابون قالبلری، اورته یرده، دوزلمش بوش بر دیتی... بر حمام طاسی... بر کنارده اوزرنده اوفاق بر باقیر کوکم طوران قاپاقلی صاچ منغال.. دیوارك او کنده هر زمان ظرافته تووالت ماصه‌سی خدمتنی کورن یرده بر چوق بارداق کاسه غلبه‌لغی ...

ظرافتك صحنهٔ ولادیه‌سنده کی بتون بو تجملات، دها زیاده آیدینلق ویرمسی ایچون آچیلدقجه ایس صالیویرمش اوفاق بر لامبه‌نك قرارمش شیشه‌سی ایچنده تتره‌ین بر شعلهٔ ضعیفه اعانه‌تیله مرئی ایدی ..

ربیعه ایلك خطوهٔ دخولنده اوطه‌نك شو قارغاشه‌لغنه کوز کزدیردکدن صوکره کوزلرینی

ظرافتك عريان قاره باجاقلری آره‌سنده‌كی لكه‌نك محتوياتنه ديكلدی. بی‌چاره چوق دم ضايع ايتمشدی، بونك ايچنه صوده قاريشمش اولملی كه اوكنده عادتا بر بحيرهٔ حمرا حصوله كلمشدی. آغارمش دوداقلر بنك تقاصيله بر حال بی‌تابی‌يه كلمش چهره‌سی، كدی كبی پارلايان كوزلر يله ظرافت بلا تكلم باقيوردی. ربيعه قوشدی. زواللينك صغرق بر تولة ايصلاتمش آلنی اوقشايه‌رق:

— واه . ظرافتجكم واه نه اولدی سكا بويله ؟..

عرب دوشوندی . وهلهٔ تودیع اسرار آيله‌نك موفق حال اولوب اولميه‌جغنی كسدرمكه اوغراشيوردی. نهايت احتياطه لزوم كوره‌رك خفيف بر صدا ايله :

— قانلی باصور . ديدی.

قانلی باصورك افراغاتی بويله ترس بر مجرادن وقوع بولميه‌جغی بديهی ايدی . ربيعه بوكا عقل ايرديره‌ميه‌جك قدر بر چوجق دكلدی . ديمك ظرافت كندندن كتم حقيقت ايتمك ايسته‌يوردی .

ربيعه براز بوزولدی . سكوت ايتدی . آلنی بو قانلی باصور حكايه‌سنده ظرافتك معاونتنه شتابله:

— اوت قانلی باصور ... زواللی ظرافت چوق قاوون، اوزوم يدی بويله اولدی ... ديدی.

ظرافتك يديكی خلطك اوزومدن قاووندن پك باشقه بر شی اولديغنی ادعايه ، اثباته حاضر-لانير كبی ربيعه‌ده عدم خشنودی‌يه دلالت ايدر بر قاش اويناتمه، باش صاللامه حركتی كورولدی. ظرافتده شعبانه تعلق ايدن خبری ايشيتمك ايچون فوق العاده بر استعجال وار ايدی . همان صوردی :

— سن قاپينك آرقه‌سنده ايكن شعبانه بر شی اولدی ديبودی ... نه اولدی اه عشقنه ؟

كندندن كتم اسرار ايلديكی ايچون عربدن انتقام آلمه‌نك تمام صره‌سی اولديغنی دوشونه‌رك ربيعه همان آنی بر پلان ترتيبله ديدی كه :

— نه اوله جق اوشاقلقده پك چوق پاره بريكديرمش.. حالنی وقتنی دوزمش .. شمدی استانبولده كوزل بر خانم بولمش . . اونكله اوله‌نيورمش . .

ظرافت بو موحش خبری ایشیدنجه کویا
وهلهٔ باصورصانجیسی صوڭ شدتله صیقیشدرمش
کبی اویله بر :

— وا وا وا وای ی ی

نعره‌سی صالیویردی که بو صدمه ایله سقطمی
واقع اولدی نه اولدی عربدن برشیلر کلدی.
بو فلاکتك دهشتی قارشیسنده بیچاره اوقدر
مدهوش قالدی، اوقدر شاشیردی که منع آواز
ایچون طیقاچ مقامنده النده حاضر طوتدیغی بز
پارچه‌سنی اغزینه کوتورمکی بیله اونوتدی. شدت
فریاددن جاملر صارصلدی. ربیعه دیدی که :

— نه حایقرییورسك آبلا اوقدر ؟ یالکز
اوده کیلر دکل یدی محله خلقی اویانه جق ...

ظرافت بایغنلقلر کچیره‌رك :

— اویانسین ... یدی محله خلقیله برابر
آتشلره یانسین ... واواواوای ی ی ...

ربیعه — شعبان سکا فنالق ایتدیسه یدی
محله خلقنك نه قباحتی وار ؟ .. (ام عالم) نیچین
چایر چایر آتشلره یانسین ؟ ..

ظرافت — یانسین .. یانسین. بن یانیورم
هر کسلرده یانسین !..

ربیعه متأثرانه بر طور ایله یوزینی ظرافته
یاقلاشدیره‌رق عربی دقتلی دقتلی سوزدکدن
صوکره :

— واه زواللی ظرافتجکم ؟ .. کوزلرك
بلرمش ... دوداقلرك کوکرمش ... بو حالکه
سبب اولان سببسز قالسین انشاالله ...

ظرافت — قالسین ...

ربیعه — (ایکی کوزلری) کور اولسون ...

ظرافت — اولسون ...

ربیعه — بن سنی آبلام کبی سورم اما سن
بندن ینه هر سریکی صاقلارسك ... فقط سن
نه قدر صاقلاسه‌ك سکا بو فنالغی ایدنك کیم اولدیغنی
بن ینه بیلیورم ...

ظرافت — کیم آیو ... سویله ؟

ربیعه — او شعبان مصیبتی ... شعبان ...
شعبان ... شعبان ...

بو اسمك هر دفعهٔ تلفظی عربك تا اعماق
روحنده الکتریق صدمه‌سی کبی بر صارصینتی

حصوله كتيريوردى. بو صارصينتيلردن صوكره
قلبنه بر سخونت و آنى متعاقباً تكميل وجودينه
صانكه بر رقت يايلدى. شمدى اضطرابات ماديه‌سنى
اونودوب شعبانك وفاسزلغنه متأسفاً كوزلرى
صولاندى. بر تعب مديد ايله درمانسز دوشن قولنى
ربيعه‌نك بيوننه آته‌رق يناغنى نيزك يناغنه
ياپشدردى. بو تماسله تهوين تألم ايديورمش كبى
كوزلرينى قاپايوب بر مدت اويله طوردى. هر
ايكيسنك ده كوزلرندن حزين قطرات دوكوليوردى.
كندى اشك آلامنه ربيعه‌نك ده دموع متأثرانه‌سى
قاريشديغنى كورونجه ظرافت آرتق بر رقت
كسيله‌رك:

— واه زواللى ربيعه، سن بنى ايچون
آغليورمى؟ بكا آجيورمى؟

— آجيمازمى‌يم هيچ؟

ظرافت بو ترحمندن طولايى ربيعه‌نك يناغنى
بوسه‌لره غرق ايده‌رك:

— آها بنى ايكى كوزى ربيعه... بن سندن
جانى بيله صاقلاماز... ايشته بنى بو حاله او

خاين شعبان قويدى ... بو قانلى باصور دكل،
چوجغنى دوشويو ...

ربيعه تلاشله:

— كندى كنديسنى مى دوشوريور؟ يوقسه
علاجمى ياپدك؟

ظرافت بو سؤاله جواب ويرمدى. چونكه
كنديسنه آرتق بر بايغينلق كلمشدى. ربيعه‌يى
براقدى، ارقه‌سنده طوران ألنيه طايندى.
جوابى روم قيزى ويره‌رك:

— علاج ياپدى ... باق اوراده ماصه
اوزرده طوريور ... كاغد ايچرده صاريلى ...

ربيعه علاجى معاينه ايتمك ايچون همان آياغه
قالقدى. بيوجك بر كاغده صاريلى بر طاقم
پاكتجكلر كوردى. پارمقلرينك اوجيله آوجنه
طوغرى ايته‌رك بونلردن اوچ درت دانه‌سنى
چالدى. نه ظرافت نه ده النى بو سرقتك فرقنه
واره‌مديلر ..

ظرافت كوزلرينى آچه‌رق:

— دمندن اككنك ايچنه بر شى كيتدى.
چوجغنى دوشديمى عجبا؟ ..

آلنی — بن نه‌ بیله‌جك آبلا ؟ ..

ظرافت — دوشـدی... هایدی لامبه‌ کتیرده باقه‌لی قیزمی ؟ اوغلانمی ؟ ..

اوچنده‌ده جنینی کورمکه بیوك بر مراق پیدا اولدی. بو دوشوك چوجق، اللی، آیاقلی، قاشلی، کوزلی کوچوجوك انسان موده‌لندن بر شیمیدی ؟ آلنی لامبه‌یی کتیرمکه قوشدی. او اثناده طیق .. طیق اوطه قاپیسی اورولدی. بویله مهم بر زمانده یبانجی برال ایله قاپینك طیقرداماسندن دولایی اوچی‌نك‌ده بکزلری آتدی. جانلری صیقلدی. نه یاپمق اقتضا ایده‌جکنی تعیین ایچون بر برینك یوزینه باقمغه باشلادیلر. بر قاچ ثانیه صوکره عین طیقرتینك تکرریله برابر :

— آچسه‌کزه قوزوم !.. او دمندن قوپان چیغلق نه ایدی ؟ بریمی اولدیریورلر ؟ یوقسه بریرمی طوتوشدی ؟ .. شمدی میریل میریل قونوشیوردیکز ... « لامبه‌یی کتیرده باقه‌لم » دیوردیکز. نه‌یه باقه‌جقسکز ؟ آچکز قاپی‌یی‌ده برابر باقه‌لم... بن‌ده کوره‌یم .. نه‌ایمش او ؟

ایچریده‌کیلر بتون بتون شاشیردیلر. ظرافت یواشجه صوردی :

— کیم او آیو ؟ .

دیشاریدن :

— بنم بن .. عزیزه خانم .. فیس قوزك صره‌سی دکل قاپی‌یی آچك ...

بو محله قاریسنك دیلنه دوشمه‌دن ایسه دیبسز بطال قویولره دوشوب کیرمك دها اولی اولدیغنی اوچی‌ده بیلیورلردی. فقط باشقه چاره یوقدی. آچمق لابددی. چارچابق دوشکی براز تنظیم ایله ظرافتی ایچنه یاتیروب یورغانی اوستنه چکدیلر. لکنی بر چارشافله اورتدیلر. مهما امکن هر طرفه غایت سریع بر چکی دوزن ویردکدن صوکره قاپی‌یی آچدیلر ..

عزیزه خانم النده یانار بر شمعدان، باشنده بر نمازبزیله ایچری کیردی. شمعدانی اورایه بورایه اوزاته‌رق اورته‌لغی معاینه ایله :

— بو ساعتده قورد، قوش اویقوده ... سز کیجه یاریسی بورایه طوپلانوب‌ده نه‌ قومپاص قوریورسکز ؟ (لکنه طوغری کیدوب اور-

توسنی قالدیره‌رق) آ آ آ ... بو نه بو ؟ هانکیکزك ایچی بوشاندی بویله ؟.. صانکه بر طانه بوغازمشلر کبی لکن قانله طولمش... دمندن توکلی آجی آجی حایقیریوردیکز؟.. بر انسان بو قانی دوکونجه‌یه قدر کیم بیلیر نه آجیلر چکر ؟ .. (دوشکه تقربله ظرافتك یورغانی اوجندن برازقالدیره‌رق) های یتشمه فلاح... دوشکده قورنه باشی صویغونی کبی چیریل جبلاق یاتیور ... بو قان عرینمی کلدی ؟

ربیعه — زواللی قانلی باصور چکیوردده... بو کیجه فنا حالده صانجیسی طوتمش ، بزده یالکز براقه‌میورز ...

عزیزه خانم — های توبه‌لر اولسون اینانمام... قانلی باصوردن بویله لکن طولولری دم کلمز .. هم اودمنکی باغیریش باصور حایقیرمه‌سی دکلدی. او.. دنیایه چوجق کتیرر کبی آجی بر سسدی... بن قرق ییللق قادینم... چیغلغك چیقدیشندن، انسانك زوری هانکی طرفده اولدیغنی آکلارم.

هنوز آره‌لق طوران قاپی آچلدی. ایچری‌یه وسیله خانم کیردی . ارقه‌سندن لطیفه خانم ،

أننده دکنکیله شکوره خانم ادیبه ، لبیبه مفتون ، راجی هپ کلدیلر ...

ربیعه ایله آلنی مسئله‌نك پك دغدغه‌لاجغنی اکلادقلرندن یکی کلنلرك هنوز آغز آچمه‌لرینه میدان ویرمه‌دن اکنی قارشیلقلی برر طرفندن طوتوب کوتوره‌رك خلایه بوشالتدیلر .

هر آغزدن :

— دمنکی باغرمه نه ایدی ؟ اورته‌لغك بوخالی ، بوقانلر نه‌در؟ ظرافت نه‌دن بویله بیهوش یاتیور ؟

سؤاللری باشلادی. عزیزه خانم سوزینك درجهٔ اهمیتنی افهام ایچون معنیدار تقلصات آلان چهره‌سیله حاضرونه برر تبسم طولاشدیره‌رق هرکسدن اول جوابه شتابله :

— اوطه‌مده اویویور ایدم. آجی بر باغیرمه اولدی. اویاندم. اونه حایقرمه ایدی خانم !.. « عجبا قومشولرده منزل اوستنده برقادینمی وار؟ آ، واللی الله قورتارسك » دیدم.. او آواز انجق ابه صندالیه‌سنه اوطوروب آغرینك صوك دملرینه کلمش اولانلردن طویولور. اطرافه قولاق ویردم.

قومشولر اوزاق .. بو حایقرمه جوار کوشکلرك
برندن کلسه بویله انسانك قولاغنك دیبندن
ایشیدیلیور کبی بوقدر حیزلی کلمز. بوراده حاله
یوق .. مراق ایتدم . آشاغی‌یه ایندم . بتون
اوطه قاپیلرینی دیکلادم . هیچ بر یرده چیت
یوق . نهایت ظرافتك قاپیسنه کلدم . ایچریده
میریل میریل برقونوشمه وار ... صانکه
دیشاریدن طویولمسون دییه غایت یواش
قونوشویورلر . صوکره قولاغمی قاپی‌یه ویردم.
بریسی « کتیر شولامبه‌یی باقه‌لم قیزمی اوغلانمی؟»
دیدی . یاخود وهممدن بکا اویله کلدی. اللهك
بیلدیکنی قولدن نه‌صاقلایه‌یم ... قاپی‌یی اوردم.
ایچریده برشیلر یرلشدیرر کبی برکزنمه اولدی.
نه‌دن صوکره قاپی آچلدی . « بو حال نه » دییه
صوردم . « ظرافتی قانلی باصور طوتدی . اونی
بکله‌یورز » دیدیلر.. آ قرداشلر، بویاشه کلدم .
نه‌بویله باصور کوردم . نه‌ده اویله حایقیرمه ...
بن‌ده‌اونلرك یالانجیسی‌یم . ایشتدیکمی، کوردیکمی
سویلیورم . کناهلری اوستلرنده قالسین...

عزیزه خانم غایت صافدلانه برطور وساده

برادای بیان آله‌رق محله قاریلرینه مخصوص بر
دیدی‌قودیجیلق ممارسه‌سیله دهشت‌مسئله‌یی انظار
حاضرونده ماهیت حقیقیه‌سندن بش اون درجه
دها اعظامه اوغراشیوردی . مفتون بك اوطه‌
ده‌کی حالی کورونجه عزیزه خانم دها اغزینی
آچه‌دن حقیقتی اکلامش ، ظرافتك نوع مرضنی
اوآنده کشف ایتمش ، بوقانلی باصورك شعبانله اولان
سودای مزمنك نتیجه‌مؤلمه‌سی اولدیغنی بیلمشدی.

حقیقت حال میدانه چیقسه آداب عائله نامنه
او ساعتده شعبانله ظرافتك خانه‌دن دفعی لازم
کله‌جکدی . حال بوکه اوشاغك نه آشجی قادینك ده
متراکم بر چوق معاشلری واردی . بونلری
دفعةً تسویه قابل اولمیه‌جق ، کندینه اون التی
بیك لیرا پیانقو اصابت ایتمش بر ذاتك بر قاچ
یوزغروشی تأدیه ایده‌مامسی یار واغیاره غریب
کورینه‌جکدی . بو محذوردن باشقه شعبانله
ظرافتك آلافرانغه بعض اصوله ارتق اللری
یاتمش کبیدی . مفتون بك بوایکیسنده شوقدرجق
بر الفتی پیدا ایتدیرنجه‌یه قدر نه‌لر چکمشدی
نه‌لر ! . بوندن صوکره ینه درت بش مجیدیه‌یه

طوته‌جغی خام حالاط خدمتکارلری بونلر قدر
اینجه‌لنه بیلمك ایچون‌، نه اوزون اکلر صرفی
ایجاب ایدییوردی .

ایشته بو اسبابه مبنی مفتون بك عزیزه خانمك
بدزبانلغنه قارشی ظرافتی مدافعه‌یه لزوم کوره‌رك
دیدی که :

— عزیزه خانم ظرافتك، خسته‌لغنی اویله
کندیلککزدن اکنه ، بوینه معنا ویره‌رك درلو
صورتلرله تفسیره قالقیشمایکز. کناهدر. زواللی
عرب کندی دردیله اوغراشیور. اوکچن سنه‌ده
عیناً ینه بویله خسته اولدیدی. مزمن بر قانلی
باصوری وار . هرسنه بو وقتلری اوزوم وقتی
نکس ایدییور. بیچاره‌یی یاتیرییور. ایشته بو سنه
براز شدتلی یاقه‌لامش ...

بکك ظرافتی بو التزامنه، بویله حرارتلیجه
مدافعه‌سنه قارشی عزیزه خانم بوزولدی. دوداقلرینی
ایصیره‌رق :

— عفو ایدرسکز باصورك برده بو درلوسی
اولدیغنی بیلمیوردم. ظرافتك هرسنه بویله بردرد
کچیرمك عادتی ایسه «الله شفالر ویرسین» دیمکدن باشقه

کیمسه‌یه برسوز دوشمز. بو خسته‌لغنه او، کندی
آلیشمش سزی‌ده آلیشدیرمش دیمك اولیور.
هرسنه بویله ها !.. طوغریسی اونك چوق
طایانقلی بنیه‌سی، سزکده پك کنیش حوصله‌کز
وارمش !..

عزیزه خانم ادعاسنده اویله قولایجه مغلوب
اولان قادینلردن دکلدی . اونك ایشی کوچی
صنعتی دیدی قودوجیلقدی . بعض صنعت
اربابی مرور زمانله مسلککارینك خرده‌جهتلرینه
نصل وقوف پیدا ایدرلرسه عزیزه‌ده عادی بر
خصوصی مهم بر مسئله شکلنه صوقق، مصادف
اولدیغی برحالك، ایشتدیکی برسوزك دیدی قودویه
اك الویریشلی نقاطنی انتخاب ایتمك امرنده
فوق‌العاده بر مهارت پیدا ایتمشدی . او
شمدی ظرافتك غرابت مرضی کیفیتندن ،
دها مهم بر ایکنجی مسئله چیقارمق جهتنه سوق
ذهن ایلمکله مشغولدی . مفتون بك عربی نه‌دن
بویله حرارتله مدافعه ایدییوردی ؟ ظرافتك
چوجق دوشوره‌سندن اوکا نه مسئولیت توجه
ایده‌بیلیردی که بو مرتبه تلاش کوستریوردی ؟

اوت ! مفتون كوز كوره بر حقيقتى كتمه
جابالايوردى . بونك سببى نه اوله بيلير ؟
عزيزه كوز قويروغيله اديبه يه ، مهم كشفياتى
بولنديغنى افهاماً سريع براشارت ويردى .
عزيزه خانمك اتهامات و خيمه سنه قارشى
مفتونك مدافعه سى ظرافتك اعادۀ ناموسى ايچون
عائله افرادنجه كافى كورلدى . خسته نك يانته
يالكز آلنى يى براقوب هپسى اوطه دن چيقدى .
عزيزه اديبه يى قولندن طوتوب تنها بر كوشه يه
چكه رك :

— كوردكمى قوجه نك عربه نصل صاحب
چيقيور ؟ قباحتنى اورت باص ايتمكه اوغراشيور ؟

— عجبا نه دن عزيزه خانم ؟ ..

— آى آليق قارى اكلايه مدكمى ؟

— يوق ؟ ..

— عربك خسته لغى اكر چوجق دوشور-
مه سى دكلسه بن بو ايكى اليمى بلكلرندن كسرم ...

— ايتمه اللهمه ك ! .

— ايتمه سى متمه سى يوق ... ايشته ماده
ديديكم كبى ...

— اويله ايسه قوجهم بو ناموسسز عربه
نيچون صحابت ايدييور ؟

— آى حالا آكلايه ميورميسك شاشقين ...

— خاير ...

— چوجق كندنده اونك ايچون ...

اديبه فنا حالده بوزولور . دوشمامك ايچون
ديواره استنادله :

— امان عزيزه خانم اماده ياراشديروب
اويديررسك ها ؟

— بونك ياراشديرمه سى ، اويدرمه سى فلانى ،
فلانى يوق ... كور كور پارماغم كوزينه ...

— بو حريف بو قدر معده سزمى ؟

— اركككك كوزى تيزنجه ارتق اونده معده ،
كوكل ... قالماز ... نه بولسه هضم ايدر ...
محاسبه جيلرك « قدم خيرى » بيلمزميسك ؟ ..
كونك برنده كومبور كومبور براوغلان طوغورى
ويردى . كيمدن ؟ ديديلر « كوچك بكدن »
جوابنى ويردى . اومارصيق كبى عرب « كوچك
بكك بكا علاقه سى واردر » ديدى . دنياده هر
شى اوليور قيزم . اركك قسمى هله درت دانه

راقی زیفلندیمی ارتق اونك ایچون عربده بردر.
چورابده ... بعض ارککك پریسی دوشکون،
سفلی اولور. نه پیس بوغاز حریفلر واردر. عربلری
خانم افندی ایدوب کوشه‌یه اوطورتان (کالی
فللی) افندیلر اولدیغنی بیلمزمیسك ؟

— بو کور اوله‌سی قوجه‌م بنم هیچده‌می
خاطریمی صایمامش ؟ بوهرزه‌یی نصل یمش ؟

— حسابجه بو (نانه) یی دها سنی آلمادن
یمش اوله‌جق ..

— اویله ایسه میمون بنی آله‌جغنه عربه
نکاح ایدوب اوطوره ایدی ..

— قیزم اونك نه‌سنده کوزی وار نه عربده...
بویله‌لرینه «شیب سودی» دیرلر. شمدی سوه‌ر،
شمدی کچر... اوتلایجی طبیعتلی اولورلر. سنی ده
سور بنی ده، اوته‌کنی ده، بریکنی ده... طور باقه‌لم دها
نه کوردك؟ بونلر اویله اوچ درت قادینه قناعت ایتمزلر.
بعض ارکك قیزم قادین اوبوری، سوداطوسونی
اولور. دیش اهلتنه بر درلو طویه‌ماز. بعض قادین ده
ارکك جیلی اولور. برکره کوزی قیزدیمی ارتق
دنیایی کورمز. نه تکدیر ایله اوصلانیر. نه طیاقله.

هیچ برشی کار ایتمز. مطافلرك حوریه‌یی بیلمز-
میسك ؟ قادینك کوزینه نه قوجه، نه اولاد،
نه آنا، نه بابا هیچ برشی.. جهان کوزوکمدی
شویله... باری سودیکی ده بر آهم شاهم اولسه...
یورکم یانماز. آت خرسزی قیافتلی بر حریف..
جناب حق جمله‌مزی بوایکی درلو آزغینلقدن ده
محافظه بیورسون... آبیوك سویله‌مامللی..
انسانلق حالی بو. دها کنجز.. مولا صاقلاسین..
بودنیاده نه‌لر اولماز ؟ سن بوندن صوکره بو
(دیدون) ك [۱] یوزندن نه‌لر چکه‌جك، نه‌لر
کوروب ایشیده‌جکسك...

— افندی بابام بنی بویله‌سنه ویره‌جکنه
کاشکی قیویه آته ایدی..

— او، خسیسلکندن دولایی بوایشی یاپدی
اما صوکره چوق ندامت چکه‌جك کورورسون...
واه زوللی ادیبه !... دها اغزك سوت قوقویور.
قویدیغم یرده اوتلایورسڭ... نصل بر حریفه
دوشدیککدن خبرك یوق... کوزیکی آچ...

---

[۱] بو، ایکی قادینك آره‌سنده مفتونك اسمی
کچدکجه عزیزه اونی تزیفاً بونامله یاد ایدردی.

قولاغ‌كى اورايه بورايه وير. دورت طرفه بر قولاچان ايت.. چوق شيلر اوكره‌نيرسك.. بن سكا شاشه‌جق برشى دها سويله‌يه‌يمى؟.. اقشامه صباحه بويله بر قانلى باصوره مادمازه‌ل ألنى ده اوغرايه‌جق... عزيزه ديدى ديرسك. عربى بوشلامايان بو آچ كوزلولر ألنى يى صاغلام برانيرلرمى هيچ؟... آ.. قاشلى، كوزلى قيز... اه ابجون. روم دلبرى... ألنى ظرافتدن دها عقللى چيقاروده باصورينى اسپتاليه‌ده تداوى ايتديررسه اونى بيلمم. ظرافت كبيلرينك پك چوغى‌ده يكى باغچه ويا خصكى قادينلر خسته‌خانه‌سنه كيدوب بو معرفتى اورالرده بجررلر اما آشجى قادين نصلسه غافل بولنمش وقنده اورالره قپاغى آتمامش.. بلكه بوايلكى عجميلكيدر.. بر ايكنجى اوچنجيسنده هپسنى اوكره‌نير. اوسته اولور..

بى‌چاره اديبه‌نك قلبنده زوجنه قارشى اويله بر عداوت وبو عداوتله برابر اوقدر شديد بر محبت پيدا اولدى كه بردنبره نه حاله اوغراديغنى بيله‌مدى. كيجه‌لرى قوجه‌سنك مغفلانه نوازشلرينه مستغرق اولدقجه، شمدى يه‌قدر كنديندن غيرى

قادين يوزى كورمامش اولديغى حقنده‌كى تأميناتنى وصدق ووفا وابديت سوداسنه دائر درلو مواعيد ويمينلرينى ديكلدكجه بو طاتلى يالانلره هپ اينانيور، مفتون كبى چوق بيلمشلك وهزارفنلك ايله مشهور بر اركككك قلبنى بو درجه‌لره قدر تسخيره موفقيتندن دولايى عادتا مغرور اوليور، كندى كنديسنى تبريك ايديوردى. فقط كورونوشده يالكز هركسه دكل كندى نفسنه قارشى بيله زوجنى سوديككنى اعتراف ايتمك ايسته‌ميور، هركون ديلندن درلو شكايتلرله: «الله بنى بو حريفدن تيز كونده قورتارسين» ورديني‌ده براقميوردى.

ايشته عزيزه خانم آندلر ايله سويليور. قوجه‌سى اوله‌جق او ديدون حريف مكرسه نه مالمش، نه متاعمش بويله... كنديندن اول باشقه قادين يوزى كورمامش اولديغى حقنده‌كى او كولنج، او ابلهفريبانه، او قوصقوجه يالانى شويله بر طرفه طورسون، مكرسه دفتر عشق واعمالنده سياهنه وارنجه‌يه قدر رنك رنك معشوقه‌لر وارمش.. قادين اوبورى، يوق

سودا طوسونی . . . یوق عشق تکه‌سی دها بیلمم نه‌لرمش نه‌لر ... زوجنك ، کندندن اول دیکر قادینلری سومش بولنمسی ، هله هرارککك تنزل ایتمیه‌جکی ظرافت کبی زنجی بر آشجینك وصل منفورنده بر لذت بولمش اولمسی بداهتی ادیبه‌یی پك اغضاب ایتدی . اونك پالان سویله‌ین دوداقلرینی ایصیره‌رق ، بوغازینی صیقه‌رق ، هر طرفنی دیدیك دیدیك دیدکله‌یه‌رك ، دنسز ، شماریق بر محله قیزی جوشغونلغی ایله اوندن شدید بر انتقام آلمق ایسته‌یوردی .

زوجنك قبل الازدواج دیکر قادینلرله هم آغوش سودا اولمش بولنمسی ادیبه‌نك کوکلنده اویله بر بورا قوپاریبور ایدی که قلبندن سمدار بر صیجاقلغك ترشحله طمارلرینه یایبله‌رق تکمیل اعصابنده طاقتفرسا آلام ، بتون وجودنده بر بی‌تابی ، بر درمانسزلق حصوله کتیردیکنی حس ایدیبوردی . عجبا محبت دنیلن شی بومیدی ؟ خیرا . بو نزیه ، صاف بر محبت دکلدی . هر جنتك حظوظات روح افزاسی مقابلنده بر ده جهنم بولنمق یعنی برینك امکان تصوری دیکرینك

وجودینی استلزام ایتمك بشریتك مقدرات ازلیه‌سندن اولدیغی کبی ادیبه‌ده‌کی بو حال شدیده محبتله توأم ظن اولنوب نامنه « قیصقانجلق » دنیلن واستیلا ایتدیکی قلبی هر لحظه کمیره‌ن او اژدر عقور ایدی .

ظرافتك بر خانه خلقنی ولوله‌یه ویره‌ن بوشدتلی قالی باصوری لیله مهیجه‌سندن بر کیجه صوکره عین حال ربیعه‌نك اوطه‌سنده وقوع بولور . قیزجغزعین درددن خلاص اولمق ایچون چالدیغی علاجك تأثیرشفابخشاسنه مراجعت ایدر . ظرافتك بر کیجه اولکی جانکذارانه فریادلرینی ، تحملسزلکنه ، عرب یایغره جیلغه حمل ایله کندیسی شدت وجعدن ترك حیات ایتمك مرتبه‌سنه کله بیله «ویق» دیمامك ، قطعا باغیرمامق عزم و قراریله علاجی استعمال ایدر . فقط او دوای مسروق وجودنده اجرای تأثیره باشلاینجه قرارنده ثباته امکان کوره‌مز . چاك تحمل ایله ظرافتی سکوتی براقه‌جق بر شدتله اورته‌لغی چینلاتمغه باشلار . مستمدك فریادینه الك اول آلنی قوشار . مریضی کوروب مرضك نوعنی اکلاینجه براقشام اول

سبق ایدن تجربه‌سی دلالتیله ، اکن ، حاولو ، بز ، صو وسائره کبی بو ایشده لزومی کوریلان شیلری اوکرنمش بولندیغندن درحال هپسنی تدارك ایدر .

ألنی عین‌فلاکته کندینك ده معروض بولندیغنی بیلدیکندن برقضاوقوعنده استعمال ایتمك ایچون طرافتك علاجندن آشیرمقد، اوده قصور ایتمامشدی. فقط دوانك بوایکنجی شدت تأثیرینی ده کورر تجه بك زیاده اورکدی . خدانکرده بوکبی بر حاله کندی‌ده دوچار اولدیغی تقدیرده بویله حیاتله ممات آره‌سنده جانخراش وجعلر ، تحملفرسا عذابلر چکیرمکدن ایسه عالمك دیدی قودوسنه باقمیه‌رق اسپتالیه‌یه کیدوب دوبه دوز طوغوری ویرمه‌نك دها خیرلی اوله‌جغنی اکلامش وبوکا قرار ویرمشدی . صوکره قونداغی قوجاغنده خسته‌خانه‌دن چیقدیغی زمان، کندینه اواولادی احسان ایدن جناب مولانك البته رزقنی ویره‌جکنه قناعت ایدییوردی .

ألنی هرشیئی حاضرلایوب ربیعه‌یی‌ده لکن اوکنه اوطورتدقدن صوکره افراد عائله برر ایکیشر

سکون ایتدی . چیقلغی طویان کوزلرینی اوغوشدیره‌رق مریضك اوطه‌سنه قوشیوردی.

خسته‌لغك نوعنی صورمغه لزوم وارمی ؟

ألنی مرضی تشخیص ایتمش، صانکه «طابله»یه شوصورتله قید دوشمشدی. «قانلی باصورا» ... لکنك محتویاتی ، بز پارچه‌لرینك قیرمزی بولاشیقلری، بودردك فی‌الحقیقه قانلی اولدیغنی کوستریوردی. فقط اعضای عائله‌دن بعض صافدللر بومدهش باصورك طرافتدن ربیعه‌یه یکرمی درت ساعت ظرفنده‌کی سرایت سریعه‌سنه پك شاشیورلردی. بوخسته‌لق‌ده قولرا درجه‌سنده سریع برماهیت ساریه‌می پیدا ایتدی؟ عجبا بر کیجه صوکره خانه‌دکی قادینلردن هانکیسی بومرض مخوفه طوتیلوب اوطه‌سنه قاذار صاچه‌جقدی ؟ حتی زواللی قادین ننه شکوره خانم قیزلرندن اول کندی باشندن قورقه‌رق موسمك بودردی تولیدده‌کی تهلکه‌سندن مصونیت ایچون ارتق اوصوك بهارده اغزینه اوزوم، قاوون، میوه وزیتون یاغلی اطعمه قویمامغه قرار ویردی.

حاضرون ایچنده آلدانمیان یالکز برقاچ

کشی واردی. عزیزه خانم ده بو میانده ایدی. قادین اولا فریادی ایشیدوب صوکره لکنی، قانلری کورونجه، همان ادیبه نك قولاغنه اکیله رك الك زهرلی صدای استهزاسیله :

— دون کیجه بن سکا دیمه میدی ؟ یالکز تخمینمده یاکلمشم. آنیدن بکلدیکم حال ربیعه دن ظهور ایتدی ... ربم جمله مزی اسیر که سین ... بو قانلی باصور بو خانه یه فنا داداندی .. بزم قومشو بك اوغلی چابقین ذهنی بل صغو قلغنه اوغرادیغی زمان : « کیجه رؤیامده آلدانمشمده سیدیك زورینه اوغرادم.» دردی. یاتوب یاتوب قالقاردی. اصل دردی نه اولدیغنی کیمسه یه، قاریسنه بیله بللی ایتمزدی. بونی بکا خدمتجی قیز سویلدی. شمدیکی خدمتجی قیزلر فندیلرینك کیزلی دردلرینی خانملرندن أیی بیلیورلر. آمان یاربی خسته لغك آدینی دکیشدرمکله هر کس آلدانیور. هر شی اولوب بیتیور. بو أوده تورەین قانلی باصوره ده کوله یم باری ...

ادیبه خانم متفکر بر حالده :

— دون اقشام، « عربی او حاله قویان مفتون بکدر » دییوردك. شمدی ربیعه ایچون نه دیه جکسك باقالم ؟

عزیزه خانم فیلدر فیلدر دونن کوزلرینی اطرافه بر دولاشدردقدن صوکره :

— قیزم اه سکا صبرلر ویرسین... ربیعه ایچونده ینه دون کیجه سویلدیکمی سویله یه جکم ... ینه اونی دینیه جکم !..

— کیمی ؟

— قوجه ك مفتون بکی !..

ادیبه آتیلوب ایکی الیله عزیزه نك اغزینی قاپایارق :

— امان اه عشقنه صوص ... آرتق یالان سویلیورسك .. قوجه مه افترا ایدییورسك ... بو قدری ده کناهدر ...

— (حمدلله) بن هیچ بر زمانده یالانی، افترایی قبول ایتمم ... کوزمله کورمش کبی بیلیوم که او ... بو معرکه یی یاپان ینه مفتون ...

— نصل بیلیورسك ؟ نه دن آکلادك ؟

— جانم بونده بیله جك.. اکلا یه جق نه وار ؟ مفتون بك سنی آلمازدن اول وسیله

خانم قیزینی اوکا ویرمکه اوغراشمش ... عادتا نشانلامش بیله . .

— اوت ... اویله ایمش بن‌ده ایشتدم ...

— بونی سن‌ده ایشتدکمی ؟ های اه راضی اولسون ... بر أو ایچنده بر اوغلانله بر قیز نشانلی کبی برحالده بولنورلرسه نکاح ، دوکون اوزانیجه اکثریا نتیجه بورایه چیقار ...

ادیبه‌نك قوجه‌سنه حسن نظری ذاتاً مفقود اولدیغندن عزیزه خانمك بو دهشتلی منطقنه قارشی ینه مغلوب قاله‌رق کوز یاشلریله دیدی که :

— نه طالعسز باشم وارمش ؟ .. بنی قوجه دیه بو آزغین حریفه نصل ویردیلر بیلمم که ... دیلرم باری خدادن افندی بابام‌ده ایتدیککنی بولسون انشاءالله ... بوکا قوجه دیه‌ملی آرتق باشقه بر اسم بوالی ...

— بو حریف قوجه دکل ، عادتا قادینلر ایچنده صالیویرمش انسان تکه‌سی ... کیه قالانلر هپ طوغورسالر أوك ایچی مالطیز کچیسی ماندره‌سنه دونه‌جك . . .

— امان یارب بونه کپازه‌لك .. نه کپازه‌لك ...

بوفنالغه کیمسه برشی دیمزمی ؟ بوکا حکومت قاریشمزمی ؟ بو حریفك برقورقدیغی یر . . . صایدی بر آدم یوقمیدر ؟

— آلان راضی ، صاتان راضی اولدقدن صوکره بوکا کیمسه برشیجك دیمز قیزم . . . میدانده دعواجیسی یوق که . . . بوقباحتی کیمکله ایشلدیککنی ظرافته صورسه‌ك طوغریسنی سویله‌مز که . . . کیم بیلیر اوشاغك اوستنه‌می آتار ؟ باغچوانه‌می افترا ایدر ؟ ربیعه‌یه صورسه‌ك کذا ... اوده ، اولدم لله دیسه‌ك کیمسه‌یه برشی سزدرمز ... هم باقسه‌که ادیبه‌جکم . میدانده چوجق دوشورمك لاقردیسی وارمی ؟ «قانلی باصور !» ایشته اوقدر ... قاوون اوزوم یه‌کله ، پیس بوغازلقله کلمش بر درد ... بوکا « لله شفالر ویرسون » سوزندن باشقه کیمك نه دیه‌که حقی وار ؟ . . عجبا مفتونك بیوك ، کوچك آنالری‌ده بو دوباره‌یه ایناننیورلرمی ؟ ایناننیورلرسه نه آلیق قاریلر . . . ایناننیوب‌ده حسب اللزوم سکوت ایدییورلرسه نه کپازه شیلر ... قادین ننه شکوره خانم ایناننیور . . . زواللی قوجه‌قاری پك بون . . . انسانك یوزینه بل بل

باقیور. أوك ایچنده‌كی بو صالغین باصور خسته‌لغنه اوغرایه‌جغم دییه زواللینك اودی قوپییور ... بن شكوره‌نك قولاغنی بوكو ویره‌یم ، اولمازمی؟ قادنجغزه بو باصورك جنسنی آزیجق چیتلاتی ویره‌یم ...

— یاصوكره برپاطیرتی قوپارسه ...

— نه‌پاطیرتیسی قوپه‌جقمش؟.. بلكه جریف بیوك آناسندن اوتانیرده بوخلطی بردها یه‌مز...

ایكی قادین بویله فیس قوز قونوشورلرایكن یانلرینه لطیفه خانم كله‌رك :

— آنه‌در بزم أوك ایچنه عارض اولان بو باصور خسته‌لغی؟.. بنم‌ده كوبكم قوپارییور كبی كلیورده اودم پاطلایور.. صاقین یارین اقشامده بن‌طوتولو ویرمیه‌یم؟.. شاقه‌سویلمیورم والله قرنم بورغوب بورغوب طورییور. آی كیده‌یم براز قاقوله، نانه شكری فلان ییه‌یم ...

لطیفه خانم كیدر، عزیزه خانم قائن آنانك صالنه صالنه یورویشنه آرقه‌سندن باقه‌رق :

— آی خسته‌لغه بوده‌اوزه‌نیور...سوردیكی آدوج آووچ پودره‌لر، كیدیكی بونجقلی قیرمه‌لی

خرقه‌لره باقارسه‌ك اونكده بودرلوخسته‌لغه چناق آچان طاقمدن اولدیغی آكلاشیلیور اما.. آه زواللی وقتك كچمش ... هر خسته‌لغك برر موسمی اولور. آ كهنه جوانم ... سنك كبی اوچ یكرمیسنده كیلر كوفه كوفه اوزوم قاوون یسه‌لر ... ینه‌باصورك بودرلوسنه اوغرامازلر ... اوزولمه ... كوكلك راحت اولسون ...

شكوره خانم طورونی اوحال اضطرابده كورونجه‌اوزون مدت رؤیته تحمل كتوره‌مدی. صفه‌یه چیقدی. حصیر قولتوقلیسنه اوطوردی. برمعتاد كندی كندینه سویلنمكه باشلادی.

عزیزه خانم همان اختیار قادینك یاننه تقربله:

— بیوك خانمجغم نه‌سویله‌نیورسك بوراده؟

— نصل سویلنمه‌یه‌یم قیزم ؟. ایچم خون اولدی كیتدی. ربیعه قیز نه‌حاله كلمش ؟.. باقمغه یوره‌كم طایانمدی. اونصل یره باته‌سیجه خسته‌لق اویله؟.. بن بویله باصور هیچ كوره‌مدم...

— أوت باصورك صونطورلوسی...دوستلر باشندن ایراق ...

— لكنده قیزغین كوللی صو یاپسه‌لرده

قیزی اوزرینه 'وطورتسه‌لر ایی کلمزمی عجبا؟..

— (اغزینی چارپتـه‌رق) هـا بیلمم ؟.
قیزغینلقله کان خسته‌لق بلکه قیزغین کول ایله
کچر ...

— نه دیدك یاوروم؟.. بوخسته‌لق ربیعه‌یه
قیزغینلقله‌می کلمش ؟ کیمه اوفکه‌لنمش بوقدر ؟.

— اوفکه‌لنمسی فلانی یوق .. طوغریسـنی
سویله‌مکه بردزلودیلم وارمیور.. عارف، (ظاریف)
قرق بیللق قادینـك.. آبیوك خانمجغم !. هیچ
بوبله باصور اولورمی؟ أکلایی ویرسه‌که!. عربك
دون آقشـامکی خسـته‌لغی ایله ربیعه خانمك بو
آقشامکی دردی ایکیسی برعلت ..

— ها اویله‌ایمش.. قیزه ظرافتدن، کچدی
دییـورلر اما .. بوش لاقیردی .. عربه نره‌دن
کلدی؟. هپسی دیمدن .. کیمسه‌نك علتی کیمسه‌یه
کچمز ..

عزیزه خانم درونی سویلنه‌رك :

— امان بوبوناق قاری‌ده 'وردم طویماز..
هرشیئی باشه‌قاقه سویلیورم‌ده بردرلو اکلامیور.
آ آرتق چاتلایه‌جغم.. (آشـکاره) بیوك خانم

اونلرك خسته‌لغی سنك آکلادیغك درلو دکل..
درد، دوشوربیورلر.. درد ..

بیوك خانم برآز شاشه‌لایه‌رق :

— دردمی؟اون‌یدی یاشنده‌کی برقیزاوغلان‌قیزده
بویله آواز آوازه دوشه‌جك نه‌دردی اولورمش ؟
آربیعه‌می بن بیلمزمی‌یم ؟ .. برشیجکی یوقدی.
کل کبی قیزدی . هپ بنم اولادلرم صیزیرلمش
آلتونه بکزه‌رلر ... الله امانت ...

— اولادلرك صیزیرلمش آلتونه‌می بکزرلر؟..
آقادینم چوقدن اونلرك عیـاری بوزولمش ...
واه زوللی سنك برشیدن خبرك یوق ... سنك
آکلایه‌جغك دوزجه‌سی ... طوروکلك چوجق
دوشوربیور ... شمدی قفاکه دانق دیدیمی ؟..

بی‌چاره شـکوره خانمه بیوك برشـاشقینلق
عارض اولدی . کوزلری بیودی . بلاتکلم آفال
آفال مخاطبنك یوزینه باقیور، عزیزه خانمك اك
قابا صورتده‌کی وضوح افاده‌سنه رغماً ینه برشی
اکلایه‌مامش کبی کوزینیوردی . عزیزه بودفعه
أل ، قاش ، کوز اشارانیله وضوح بیانی بالتقویه:

— چوجق دوشوریور .. چوجق ..

— آ آ او . نصل سوز ؟ ربیعه م دها قوجه یه
وارمدی که ! . .

— ایشته فنالق اوراده یا ! او غوغورو قلر . .
سوسلی یلدیرمه لر . . سیرلر . . سیرانلر . . کوز
سوزمه لر ، اشارلر . . چیفته حوضلر ، فنارلر ،
قوش دیللری . . کیجه لری صباحلره قدر اللهك
طاغنده بایرند ، سورتمه لر . . . نه اوله جق یا البته
صوکی ایشته بوکا چیقار . . . بزم بیوك آنالریمز
قیامته یاقین قیزلر قوجه سز طوغوره جق دیرلر ـ
میدی ؟ . ایشته نه دیدیلرسه اولیور . . عقللریمزی
باشیمزه طوپلایه لم . . وقتلر یقین . . بو اوی الله
اصلاح ایتسین . دون کیجه ظرافتدی . بوکیجه
ربیعه . . باقه لم یارین کیجه بوراده ایچمزدن کیم
طوغوره جق ؟ . .

بوصوك سوزلر اختیار قادینك اوزرنده
صانکه بریلدیرم ضربه سی تأثیر مدهشنی کوستردی .
باش آرقه یه دورلدی ، چهره موراردی . اغز
چارپیلدی . کوزلر بر نقطه یه دیکلدی . . .
خفیف بر هیچقریق کبی بر ایکی صارصینتی
کچیردی . . . صوکره بر کتلهٔ جامده حالنه کلدی .

عزیزه خانم بوزواللی صاف اختیاره ایندردیکی
بوآنی ضربهٔ مهلکه نك درجهٔ دهشتنی آکلادی .
فقط ایش ایشدن کچمشدی . سائقهٔ جهل ونادانی
ایله ارتکاب قتل ایدن بوقاری همان :

— آ دوستلر قوشکنز بیوك خانمه برشی
اولدی . . .

بیغاره سیله خانه خلقنی اورایه طوپلادی .
هر اغزدن وارد اولان سؤاللره شو جوابی
ویریوردی :

« واه زواللی بیوك خانم شمدی بنمله کوزل
کوزل قونوشیوردی . برشیجکی یوقدی . . .
بردنبره ایکی اوچ دفعه منغالده جزوه قاینار کبی
«حیق میق» دیدی . کوزلری قارشی یه دیکلدی . .
بیوك خانم نه یاپیورسك ؟ ایتمه آیول . کندیکه
کل . . . هو . . . هشت ، پیشت . دیدم ،
یوزینی اوقشادم . . قولنی قملداتدم . . بیوك خانم
نرده ؟ زواللی بی قوبدکسه بول . . . آنه أیی
قادیندی . . . »

هکیمه اوشاق قوشدرلدی . بتون چهره لری
درحال بر یأس عمیق استیلا ایتدی . کوشه دن

بوجاقدن حزين، حزين، كسيك كسيك انيڭلر، بكالر... «واه آننهجكم» كلمات ماتم انكيزى طوبولمغه باشلادى. حاضرون ايچندن اشك يأسنى سيلمك ايچون ميدانه اڭ بيوك برمنديل چيقاران عزيزه خانم اولدى. نوحه كرانى بتون بتون چوشديرمق ايچون متوفيهنك تعداد محاسننه كيريشهرك :

— آه نه قدر آغلاسهكز .. كوز ياشى دوكسهكز يرى ... اويله نور كبى آنايى بردها نرهده بولورسكز ؟ دوشكه ياتمهدن، كيمسهجكى اوصاندرمادن اوچدى. كيتدى .. نه قدر عملى صالح بر قادينمش ... جنت قوشى ... اولوم قاشله كوزك آرهسنده ديرلر ... آه باقكز نه قدر طوغرى. بر وارمش، بر يوقمش... آه غفلت دنياسى... آه بوقالين قفالريمز... اولومى، آخرتى بر كره خاطرمزه كتيرمهيزده بر بريمزى ييوب طورورز... ديدى قوديدن هيچ باش قالديرمايز... آدم نه اوليورز... دنيانك مالى دنياده قالهجق... ييهجكمز برلقمه، كييهجكمز برخرقه دكلمى ؟.. هرقويون كندى بجاغندن آصيلهجق.. عملنك حسابنى هركس كندى ويرهجك.. عالمك

درديرى .. أيلكى .. كوتولكى نه وظيفهمز ... زواللينك دون صباح قهوهسنى پيشيروب ألنه بن ويردمدى .. زحمت اولدى قيزم حلال ايت. ديدى. آ نه لازم طوغريسنى سويلهملى ... حق حوق بيلير قادينىدى . بندن طرفه غنى غنى حلال اولسون ... هيچ اينجنمدم... ايشته بوصباحكى قهوهسنه يتيشهمدى.. آه يالانجى دنيا...

١٧

بك اوغلنده موسيو ماقفرلانك خانهسنده «شرق آقادهمياسى» ناميله اعضاسى قادين واركككدن مركب بر «مجلس عرفا» تشكل ايتمشدى . هيئتك بويله جنسيندك تركبى بو مجلسه دنيادهكى آقادهميالرك رونقدارى اولمق لطافتنى بخش ايديوردى . جمعيتك برى قادين ديكرى اركك ايكى رئيسى وقرق اعضاسى اولمق مقرر ايسهده مملكتمزك علم وعرفان پياسهسنده سنهلردن برى حكم سورهن قحط عظيمدن دولايى او مقامات فاخرهيه شرفبخش اولهبيلهجك ذوات معارفسماتك ندرت مؤسفهسى اعضانك شمديلك

قرقه نسبتله نصفدن ده پك دون بر اقليتده تشكلنى موجب اولمشدى .

رئيس موسيو مافرلان، رئيسه مادام شهيم دى. قادينلر صره ورأى اعتباريله حائز تفوق ايديلر. مفتون بك اعضاسى بولنديغى بو جمعيته او صفتله برادرى راجى بى‌ده ادخاله موفق اولمشدى ؛ همشيره‌لرى لبيبه خانم‌ده آقادەميانك اعضاى غائبه‌سندندى. هيچ بر زمان مجلسده اثبات وجود ايتمز فقط هر هفته‌نك ضبطنامه‌لرينى مطالعه ايله بيان رأى ايده‌بيليردى .

جمعيتك سبب وحكمت تشكلى آلافرانغه‌نك محاسن عاداتندن شرقده قابل تطبيق اوله بيلنلرينى همان تعميمه خدمتله تنوير افكار اثناسنه همت ايلمكدى . بو بر نوع *Propagande laïque* ديمكدى كه شرقك هنوز يونتولمامش بعض قبالقلرينى غربك علم وعرفان ونزاكت جاده‌لرندن كچيره‌رك دماغلريمزى اينجلتمك وطرز حياتمزى آسياليلق پوروزلرندن قورتارمق، نيت خيريه‌سيله تأسيس ايديليوردى . جمعيتك تأسسنى تعقيب ايدن ايلك وقعه شكوره خانمك وفاتى اولدى .

او كيجه مفتون بكك خانه‌سنه طبيب جلب اولنوب حادثهٔ وفات تحقق ايتدكدن صوكره أرەن كويندن بك اوغلنه تلغراف چكلدى . ايرتسى كونى جمعيت بر صورت فوق العاده‌ده اجتماع ايله رئيس، حيات، ممات حقنده فرانسزجه برجه آتى بر نطق ويردى :

« ايشته حيات دنيلن شى بويله‌در ، بر كون اول بر عائله تكميل افراديله بر شوق وخندان ايكن برقاچ ساعت صوكره آنى بر حادثهٔ موت ايله نشئه‌لر سونيور ، چهره‌لرى يأس افتراق بوريور . او شن عائله بر آنده ماتمزده اولى ويريور . وبتون عمر وسعادتمزده‌كى بورنك فنايى بز انجق بويله بيوك وآجى تجربه ساعتلرنده كوريورز . صوكره هرشيئى اونوديورز .

« مذبحه‌لرى قربنده‌كى چايرلرده سوره كسز بر نشئه ايچنده غفلتله اوتلايان قويونلر كبى اذواق حياتمزده برسرمديت ابلهانه تصوريله كنديمزى آلداته‌رق ساخته حظوظات آرقه‌سندن طولاشوب طوريورز .. صوكى بويله بر ظلمت مطلقه‌يه واران آلايش حياتدن متلذذ اولمق .. بونجه

حقایق باهره‌یه قارشی كوز یومق ... ایشته ذكای بشر !.. ایشته منتهای مساعیٔ امم !.. ایشته غایهٔ علوم وفنون !.. ایشته سرحد فلسفه !..

« خانملر افندیلر !.

« بر عائله ایچنده اقربادن برینك وفاتی .. بو فلاكت ، اعظم مصائبدندر فقط نیچون صاقلایه‌لم ؟. بو كون بیوك والده‌مزه واقع اولان بو حال الیم یارین اصل والده‌مزده وقوع بوله‌جقدر . او بر كون عمجه‌مز دها صوكره برادرمز هپ بر بر بو حفره‌یه تكرلنمكه نامزددرلر .. هپ صره‌مزی بكلیورز . كیدنلری زیر لحده قدر تعظیمله تشییع ایده‌رك بو سیاحته آلیشلالم ... یواش ، یواش كندیمزده حاضرلانه‌لم . چونكه زمان اولمق اعتباریله ابدیته قارشی تیزرولكده عصرلرك دقیقه‌لردن فرقی یوقدر . چونكه شو آنده اولومله آره‌مزده پك اوزون فرض ایتدیكمز مسافه حلول موتده ، صفره ، هیچه اقتران ایدر . چونكه دائما بر بعدیت غیر متناهیه صورتنده تصور اولنان بو مسافه بتون خوابیدكان مقابری آلداتمش اولان بر سراب زماندر . حیاته احمقلر كبی تمنیٔ

مؤبدیتله فریفته اولمیه‌لم . اولومدنده بی لزوم قورقمیه‌لم . ماهیت حیاتی تحلیل ایده بیلنلر كنه موتی تفرسه الك زیاده یاقلاشمش اولورلر . »

« خوف ایدیله‌جك شی اولوم دكل بلكه بر سودای جاهلانه ایله تمنی ایدوب طوردیغمز مؤبدیت حیاتدر . مؤبدیت حیات ! .. اوف .. حقیقتبین متفكرین ایچون بو تركیبك تلفظی بیله روحه ثقلت ویرییور . دماغی صیقیور . مؤبدیت حیات ! .. حكمایی ایكرندیرن ، فلاسفه‌یی كریه‌بار شكایت ایدن ، ظلمه‌یه درلو جنایات زمینلری تهیه ایتدیرن « سفالت بشریه » بزمله مؤبداً یاشایه‌جقمی ؟ بو شفاناپذیر معنوی خسته‌اقلر ، المل ، كریه‌لر الی نهایه پایدارمی اوله‌جق ؟.. چونكه مدنیت حاضره سینهٔ فخر واحتشامندن بو سفالتلری قوغوب چیقاره‌مدی . »

« خانملر افندیلر !

« احكام طبیعته سرفرو بردهٔ اطاعت اولمقدن باشقه چاره یوقدر . نه تحمید ایله نه تنقید ایله اونك بر نقطهٔ ارادیه‌سنی تغییر ایده‌مه‌یز . بزم ایچون بو دنیایه چاغرلنجه كلمك ، یول ویرلنجه كیتمكدر .

ایشته بزه جبراً تحمیل اولنمش بر وظیفه ... بونی شکایتله ، مؤاخذه ایله ایفا ایتمك طبق یاشامق ایچون مساعیٔ بازه یه محکوم بر خدمتکارك صیزلانه‌رق، خوردانه‌رق چالیشمسنه بکزر. حیاتی ترك ایتمك ایسته‌مه‌یشمز سعادت دنیویه افسانه‌سنی قبولمزه دلالت ایدر . حال بوکه چوغمز بو کون بونی منکرز . غفلتمزه غلبه ایده‌میوب ده خلقتك مایه‌مزی تخمیر ایتدیکی ضعفدن قورتوله‌میه‌رق حیاتدن خوشلانیور ایسه‌ك بو سودامزی عقل واذعان حدندن افزون بر مرتبه‌یه واردیرمیه‌لم . الی‌نهایه اولمك ایسته‌مه‌مك کبی بر محاله تعلیق امل ایتمك چوجقلغنده بولنمیه‌لم . طبیعت دفتر کائناتده ادخالات، اخراجات خانه‌لرنده‌کی نسبت لازمه‌یی دوشونور، بر مقتصد بی‌مانندر . اولومك قازدیغی حفره‌لری تولدات طولدورور و فضله قالیر. برخانه‌دن طابوتك کوتوردیکنی بشیك اعاده ایدر. قسوت موتی انجق نشئهٔ ذریت اورته‌یه بیلیر ...

« خانملر ! افندیلر !

« طبیعتك انسانلر آره‌سنده ، توزیعات حیاتده‌کی انتظام حکیمانه‌سنه دقت ایدیکز . بر

عائله میانه‌سندن آق صاچلیلر موقع محترملرینی بوش براقه‌رق برر برر ماورای مقابره چکیلورلر. بایراملرده، قندیللرده [١] مبارك اللرینی اوپمك ایچون حضورلرنده احترامله دیز چوکدیکمز وشتای حیاتله سفیدسر اولمش جد وجده‌لریمزی بو کون تخطر ایدییورمیسکز ؟ بوس دست ایچون اوکلرنده اکلدیکمز زمان قورومش ایکی صولغون دوداغك ، بالمقابله تبریکاً جبهه‌لریمزه آن تماسنده اختیارك کوزلرندن قوپان ایکی صیجاق قطره ایله یوزیمزك نملندیکنی چوغمز هنوز اونوتمدق . فقط صغیر سنمز حسبیله بو قطره‌لرده‌کی بلاغت مؤثره‌یی اوزمان اکلایه‌میه‌رق اوبیرام سروری ایچنده بیوك پدر ویاوالده‌مزك اغلادیغنه تعجب ایدر ایدك . شمدی اکلایورز. اوزواللیلر منتهای عمرده بولندقلرینی ایماءً اویاشلر ایله بزه وداع ایدرلرمش. اوت بو پك حزین.. فقط شمدی باشکزی شورایه چویریکز ... باقکز بو پنبه طومبول یناقلی، صیرمه صاچلی ،

[١] مافرلان نطقنده هپ شرقلیلنی نظر دقته آلدیغی ایچون بو تعبیراتی استعمال ایلمشدر .

بوشن، بو، كورولتيجى ملكلر نرەدن چيقدى ؟
او اختيارلرى فراش موتە اوزاتديغمز زمان
بونلر وارميدى ؟ ايشتە جناب حق قرب رحماننە
اونلرى آلدى . يرلرينە بونلرى كوندردى .
بوكون حياتك باب معصوميتندن كيرەركن اللرندن
طوتديغمز عاجز چوجقلر يارين بزى صوك منزل
استراحتمزە ايصال ايدەجكلر .. بو قانون طبيعتە
اعتراض ايتمەلم . صرەمزە راضى اولەلم .
طبيعتك هضم وتحملى مشكل ارادات لايتغيرى
قارشيسندە ايدەجكمز شى عصيان دكل بونلردەكى
حكمت ازليەيى درپيش ملاحظە ايدەبيلەجك
متانت فكريە پيداسيلە اكتساب فضائلە، تربيۀ
نفسە چاليشمقدر .

« شكورە خانم بوكون اولادلر ، طورونلر
ترك ايدييور . بو محترم قادين طبيعتە اولان دين
ذريتنى مع زيادة ادا ايتمش . شمدى اوكا قارشى
ايفا ايديلەجك اك بيوك وظيفە عين صورتلە يعنى
اولاد يتيشديرەرك تقديس وادامۀ خاطرەسنە
خدمت ايتمكدر .

« جمعيتمزك اك منور الافكار اعضاسندن بولنان

مفتون وراجى بكارە قارشى حكمت ازليەدن
وبوكى احوال مؤلمەدە لزوم مكانتەدن بحث
ايتمەنك معلومى اعلام قبيلندن اولديغنى بيليرم .
فقط انسان طبيعتك ضعفلە شائبەدار ايتديكى بر
مخلوق وهن آلوددر . با خصوص حياتك بويلە
اليم تجربە آنلرندە اك زيادە مقويات حكمتلە
متغذى متين دماغلرك بيلە دوچار تزلزل اولمسى
« مستبعد دكلدر . بر انسان علماً، فضيلةً محب الم
ديدەسنك ماتوننده بولنسە بيلە بوكبى بيوك يأس
و ماتم زمانلرندە، اوداسنى ديلنك دونە بيلديكى
مرتبەدە الفاظ تسكينيە ايلە تسليە ايتمكلە
وظيفەداردر . بناءً عليە شوراده حاضر بالمجلس
بولنان ايكى دادر ماتمزدەيە جمعيتمز نامنە بيان
تعزيت ايدرم . »

شو نطقك حين ايرادندە ايكى قردەش جداً
متأثر اولمشلردى . هلە راجى برقاچ داملە ياش
دوكمكدن منع نفس ايدەميەرك شويلە دوشونمشدى:
— نامنە ماقفرلان دنيان شو آدمك نەقدر
اخلاق دوشكونى اولديغنى بيليورم . علميلە
كندى عامل اولميوب فقط سوزلريلە بكارجە

کشی‌یی ارشاده مقتدر نه قدر فضلای سفها وار!. ترقیات حاضره‌نك اك مدهش امراضندن بری ده بو ... ماقفرلانك علم وذكاسی كندی مملكتنده تأمین تعیشنه كفایت ایده‌مدیكی ایچون اكمك آرامغه بورایه كلمش ... اوروپانك علم وعرفانی ناقص اولان بر اخلاقسزی بویله، هر خصوصجه مكمل بولونانلرینك نصل بر آتش پاره‌ده‌ها اوله‌جقلرینی ارتق تصور ایتملی ... سوزلرنده عاری فكر وضوح بر جمله یوق. هپ كلمه‌لر برر فائده‌یه ابتداءً رشتهٔ بیانه دیزلمش .. یا عبارانك ساده‌لكی!. فرانسزجه‌ده‌كی عذوبت فصاحتدمیدر نه‌در؟ مستمعلر ایچنده اصنافدن بری ده بولنسه بر كاتب قدر متأثر اولور ... بزده تورکجه لسانله ویریلن، یازیلان نطقلرده‌كی او كلمه غلبه‌لكی، سطرلری بر برینه اولانسه بر اندازه‌یه واران او طمطراقلی او، پارلامسیله سونمسی بر اولان تالاش آلوینه بكزر او قوف سوزلر نه‌در؟ هله اخلاقیات وحكمیاته دائر بعض *Abstrait* وادیلرده فكر قارئی ویا مستمعی ظلمتدن ظلمته سوروكله‌یه‌رك نهایت ذهنی آفیون كبی اوغوشدیران عباره‌لر

بیلنمز هانكی فائدهٔ ملحوظه‌یه ابتداءً یازیلیر. سویله‌نیر ... بر ملتی راه ترقیدن كیری قویان مؤثراتدن اك برنجیسی لساننده‌كی عدم وضوحدر. بو وضوحسزلغك اك مدهشی بعض حقیقتلری سویلتمه‌مك ایچون لسان ادبا وعلمانك محكوم ركاكت ایدلمسیدر. اكلاشیلمه‌یان سوزلرله دماغلر طولدورلمغه اوغراشلدقجه فكر محاكمه وذكا سونر .. یرلرینه حمق وبلاهت قائم اولور. هر كس انظار مطالعه وتدقیقدن كچیردیكی شیلرك چوروكنی صاغلامندن آیرمغه موفق اولسه، اكلادم ظن ایتدكلرینك اكلاشلماز شیلر اولدیغنی بیلسه یاخود تغذیٔ فكره غیر خادم ساختهٔ منطق یالدیزلریله اورتولمش مالایعنیات، سفسطه اولدیغنی فرق ایتسه ترقیاته قارشی عیون اممی پرداایدن حائللردن اك بیوكی رفع ایدلمش اولور. ثبوت حقایقه وضوح بخش اولمق ایچون ایجاد ایدیلان «منطق» بیله عصرلرله اثبات بواطله آلت اولمش واولمقده‌در.

موسیو ماقفرلان آز بر استراحت واعضای جمعیتله قیصه بر مذاكره‌دن صوكره ینه باشلادی:

« — انسان غربدن شرقه كچنجه ماديّاتدن معنويّاته قدر هر شيده كى تقلبات كليه نك تأثيرات متضاده سى آره سنده قاليور. بو ايكى محيط بيننده دنيادن آخرته قدر هر شى دكيشيور. شرقليلرده هر نوع دنيا امورينه قارشى بيوك بر قيدسزلق كوريوردم. استراحت حياتى تأمين ايده جك اسباب ترقينك هيچ برينه اهميت ويرلميور. هر شيده دوه يورويشنى آنديرر اوروش عتيق اهمالكارانه دن آيريلنميور. ماضى انظار انتباهه آلنميور. حالك اصلاحى جديتله دوشونلميور. آتى ايچون ذهن صرفى بى سود، عادتا كناه عد اولنيور. توركلر اوروپانك تأثيرات مدنيه سندن كلياً تجريد ايدلسه همان بداوته، حال ابتدائى بشريته عودت ايچون كنديلرنده بيوك بر انهماك وار. بونك اسبابنى بعض توركلردن صوردم. شو جوابى ويرديلر: »

« — بو دنيا بر مسافرخانه در. او سزك طاپينديغكز زر وسامان عادتا لوثدر. بو دار فنانك آلايشنه قاپلمق امور اخرويه يى فراموشه سبب اولور. موقت بر حيات ايچون مؤبدى اهمال ايسه موافق عقل وحكمت دكلدر. سز افرنجلر دنيا پرستسكز. بز مسلمانلر آخرت آدمى يز. »

« بو جواب كوزل لكن شرقليلرك قوللرى فعللرينه اويمايور. بو خصوصده سزه كوچك فقط مؤثر بر مثال عرض ايده يم. نه زمان سور خارجنه چيقسه م مقابر اسلامى شايان اسف بر حرمتسزلك ايچنده خراب ومتروك كوريورم. آخرته مربوطيت موته حرمتله باشلار. بر چوق قبر قوووقلرنده كلبلر ياورولايور. ذكرندن توحش اولنه جق ديكر كونا احوال وقوع بوليور. قبرستانلرى احاطه ايدن بيوك يوللرك برندن ديكرينه كچمك ايچون مزارلقلر كسدرمه طريق عد اولنه رق پامال ايديليور. عظام اجداد وهم دينكزى هر ملته وحيوانلره چكنتمكده بى باك ايسه كز عصرلر سوره ن اهمالكزدن دولايى دورلمش، خراب وسرنكون يرلرده ياتان وبعضلرى آيات جليله ايله موشح [۱] مزار طاشلرينى پاى كستاخانه كزله نصل تپوب كچيورسكز؟ آخرته دينه قارشى كوستر ديككز تقيد وحرمت بوميدر؟ اوروپايه

[۱] فرنكلر خطوط، نقوش وكتابه لرى حقنده تدقيقات اجراسى ايچون بر چوق مزار طاشلرينك فوطوغرافيلرينى چيقاردقلرندن بو بابده آز چوق صاحب معلومات درلر.

قدر کیتمه‌یه‌لم، فری کوینده، شیشلیده‌کی خرستیان قبرستانلرینك اطرافنی احاطه ایدن متین دیوارلری، دمیر قابیلری، نظیف، لطیف روضه شکلنده‌کی خیابانلری، دقت متمادیه‌یه مأمور پاسبانلری کورمیورمیسکز؟ دنیاپرستلر ایله دار بقامتوغللرینك قرارکاه اخرویلرینه باقکز. اولویه، اولومه حرمت آثاری هانکیسنده باهر؟ دینلسه‌نه جواب ویریله‌جك؟ مثوبات اخرویه‌یه نائلیتده چالیشمقله اولور. سز شرقلیلر حد ذاتنده تنبل، اوغوشوق آدملرسکز. چالیشمامق ایچون هرشیئه بر عذر ایجاد ایدییورسکز. مسلمانلق سائق ترقی پك علوی بر دیندر. تمدن ایچون بو دین عالی‌یی مانع کوسترمك عظیم بر وبالدر. او قدر بیوك بر وبالدرکه دینه بهتانله بو عطالتده دوام ایدرسه‌کز چکه‌جککز جزا پك وخیم اولور. بو جزایی دنیاده قومشولریکز مترقی ملتلره چیکنه‌نمك، آخرتده‌ده کیم بیلیر نصل عقوبات شدیده ایله چکرسکز.»

«سزده جنازه‌لر علی الاکثر وفات وقوع بولان محله‌دن کلن بش اون کیشیله قالدیریلیور. اوزاقده بولونان اودا واحبابکز بو صوك خدمتده اثبات

وجود ایتمك ایچون کیفیت وفاتدن وقتیله خبردار اوله‌میورلر. جمعیتمزك کاتبی بو مثللو احوال مؤسفه‌ده ارسالی معتاد اولان و اسمنه «لتردوفرپار» دنیلان بر دعوتنامه صورتی قلمه آلسون. طبع ایتدیریله‌رك ایجاب ایدن ذواته ارسال و بر قاچ عددی‌ده نشر ایدلمك اوزره غزته اداره‌خانه‌لرینه کوندرلسون. بتون اودی جنازه‌یه جلبه وساطت صورتیله جمعیتمز متوفاة حقنده ابراز حرمت وخدمت ایتمش اولیور.»

شرق آقاده‌میاسی جمعیتنك کاتبی بك اوغلو «لوانتن» زاده‌لرندن موسیو «لومه‌ر» اسمنده کنج بر ذاتدی. آلافرانغه یاد ایدلمك ایسته‌نیلدیکی زمان بو نامله چاغریلیر، آلاتورقه توسیمی ایجاب ایدرسه اسمنه عمر بك دینیردی. بویله مضاعف اسملی ذوات تورکلککك شرقلیلغك مراق اویاندردیغی یرلرده، تجارته و سائر خصوصاته رواج ویردیکی صره‌لرده عمر بك اولورلر. تورکلره قارشی درایت چالمی صاتمق، آوورت ایتمك نوعما اصالت مدنیه ادعاسنده بولنمق لازم کلیرسه موسیو «لومه‌ر» نامیله فرنك کسیلیرلر...

عمر بك نام دیگر موسیو «لومه‌ر» مکتب سلطانیدن مأذون بناءً علیه اخلاق وعادات شرقیه‌یه ولسان عثمانی‌یه بیوك برمقیاسده وقوف ادعاسنده ایدی. دعوتنامه‌نك تحریری ایچون ایجاب ایدن معلوماتی مفتون بكدن اخذ ایله برکاغده «نوط» ایتدی. فرنكجه دوشونوب تورکجه یازان متین بیلی، آلاجه فكرلی بعض ادبامز كبی تسویدینی اولا فرانسزجه یابدی. صوکره تورکجه‌یه ترجمه ایتدی. بو ورقهٔ مترجمه بر مطبعه‌یه کوندریله‌رك بر چوق نسخه طبع ومحال لازمه‌یه توزیع ایدلدی. غزته اداره‌خانه‌لرینه‌ده کونده‌رلدی. جدی غزته‌لریمزك هیچ بری جنازه‌یه دعوت ورقه‌سی نامنه کان بو تسوید عجیبی درج ستون ایتمدیلر. یالکز شهریمزده (ده‌قادانلق) ایله معروف هرشیده بدعت وتجدد هوسکاری برغزته ایکنجی صحیفه‌سنه درج ایله ابراز غرابتدن چکنمدی. بو دلالت تجدد پرورانه‌سندن دولایی بعدما شرق (آقادامیا) سنك واسطهٔ نشر افکاری اولمق شرفنی احراز ایتدی، ایشته عیناً دعوتنامه:

کریمه‌لری لطفیه، وسیله خانملر، حفیدلری مفتون، راجی بکلر، حفیده‌لری لبیبه، ربیعه، حسنه خانملر، بیوك دامادی مصطفی افندی، کوچك دامادی ماهر بك یکنلری صائم وتحسین بکلر واولادلری، قائم برادرلری بهجت افندی واولادلری وبالجمله اقربا ومتعلقاتی!

.... سنه‌سی تشرین اولنك طقوزنجی صالی کیجه‌سی ساعت آلتی بچق راده‌لرنده قیصه برخسته‌لق نتیجه‌سی اوله‌رق وفات ایدن سوکیلی والده‌لری، بیوك والده‌لری، قائم والده‌لری، خاله‌لری، تیزه‌لری وینکه‌لری!

پهلوی شکوره خانمك

ضیاع المناکنی سزه اشعار ایتمکله پر اضطرابدرلر. جنازه ماه حال رومینك اونجی کونی ساعت ... ده متوفانك أرن کوینده ... سمتنده‌کی خانه‌سندن قالدیریله‌جغندن وقت معیندن برآز اول خانهٔ مذکورده اجتماع ایدلمسی بالجمله احبا واودایه اعلان اولنور.

درسعادت ۱۰ تشرین اول سنه * * ۱۳

دعوتنامه اخذ ایتمه‌ین ذواتدن اشبو اعلانك او مقامده تلقی بیورلمسی وچلنك وسائر درلو چیچك کتیرلمه‌سی ایروجه استرحام اولنور.

مفتونله راجینك قبل الطبع بو اعلان عجیبی کورمکه وقتلری اولمامشدی. راجی بونی ایرتسی کونی غزته‌ده اوقوینجه، او قدر حدت ایتدی که شرق آقاده‌میاسنك بونجی کاتبنه کلیاً بیکانه‌سی

اولدیغی عادات شرقیه وکتابت ترکیه‌ده‌کی جهلنی اعتراف ایتدیرنجه‌یه قدر آلاتورقه بر صوپا چکمك ایسته‌دی .

§

« آقاده‌می » متوفاتك عائله‌سنه بیان تعزیته مادام شهیمی مأمور ایتدی. رئیسهٔ جمعیت تورك قادینلری حقنده خیلی مدتدنبری اجرا ایتمکده اولدیغی تدقیقاتك بر قسمنه برزمین تشهیر بولمق ایچون فرانسزجه مؤثر برنطق قلمه آلدی . غرابت دیکره میدان ویرمکدن خوفاً نطقك ترجمه‌سنی بودفعه راجی کندی درعهده ایتدی.

بر فرانسز قاریسی مفتون بکك خانه‌سنه کلوب استانبول قادینلری حقنده برنطق ویره‌جکمش حوادثی اطرافه یاییلدی . قونو قومشو کوشکه طوپلاندی .

مادام شهیم ، مادام ماقفرلان دها بر قاچ اجنبی قادینی، ایکی آرابه ، عادتا برهیئت کلدی. مادامل قویو رنکلی وساده قوستوملری لابس ایدیلر .

بوهیئت افرادی اعضای عائله‌دن هربرینك

آیری آیری اللرینی طوتوب صیقه‌رق فرانسزجه برشیلر سویلدیلر . نه دیدکلرینی لبیبه ایله آنی‌دن باشقه کیمسه آکلامدی . . صوکره مادام شهیم صفه‌ده برصندالیه‌نك اوزرینه چیقه‌رق بتون اوقادین غلبه‌لکنه قارشی قائماً نطقنی اوقودی . اوبیتیردکدن صوکره بردیکر صندالیه‌یه لبیبه چیقدی . برقاچ سوزله، هیئتی ، حاضرونه یعنی قومشو خانملره تقدیم ایتمك ایسته‌دی . فقط دوکون اوی کبی اورته‌لقده بیوك بر کوروالتی، اوغولتی حکمفرما اولیوردی. نه‌دیدیکی پك لایقیله آکلاشیله‌مدی . قادینلر بربرلرینه :

— خانملر صوصکز. نه‌دییور ایشیده‌لم .

اخطاریله هر طرفدن برسس چیقیور ، الك زیاده کوروالتی‌یی سکوت توصیه ایدنلر یاپیوردی. بوشماته آره‌سنده نطق اولا عائله‌یه خطابله تعزیهٔ شویله باشلادی :

«اوغرادیغکز نا کهانی افتراقدن دولایی عائلهٔ محترمه‌کزه بیان تعزیته کلدم . رئیسه‌سی بولندیغم « شرق آقاده‌میاسی » جمعیتی بو خدمت حزینی ایفایه بنی مأمور ایتدی . شکوره خانم کچن کون

اولادلری ، طورونلری ، بتون انسال نجیبه‌سی اورته‌سنده وهلهٔ سونی ویردی . موت هپ فانیلره شامل بر قانون لابددر . بو حادثهٔ طبیعیه منابتیله المکزه الم ، کوز یاشلریکزه دیکر یاشلر قاتمق ایچون سوزه کیریشمك ایسته‌مم . یالکز « متوفاة » ك جنس لطیفمزه منسوب اولمسی ، استانبوللی بولنمسی بنی شرقلی قادینلرك مقدراتی حقنده بعض مطالعات سردینه سوق ایدییور . ظن ایدرم که بو خصوصده‌کی حسن نیت و مقصد خیرخواهانه‌م هیچ بر صورتله مشکوك عد ایدلمز . »

« سوزلریمك تعلق مهمی حسبیله شمدی بنی احاطه ایدن کوزل سامعه‌لرمجه برر دقت مخصوصه ایله استماع ایدیله‌جکندن امینم . . »

شکوره خانم کیمدی؟ سزك ایچون اختیار ، محترم بر والده . . بنم ایچون شرقلی بر تورك قادینی . . . تورك قادینی نه‌در ؟ ایشته بتون اوروپالیلرك انظار تجسسلری اوستنده تیتره‌ین وسویملی سیمالریکز کبی شمدی‌یه قدر اورتولو قالمش بر مسئله . . . حلی ایچون بر چوق سوزلر صرف ایدلمش مراقلی بر لغز . . . »

« شرقده قادینلرك تابع طوتولدیغی ساده ، یکنسق ـ ملال آور اولمسه همان بوش دییه‌جکم ـ او حیاتی تدقیقه اوغراشدم . نه بولدم؟ (سوزلریمه کوجنمیکز) عطالت ، جهالت ، محرومیت . . . یاشـایشکزده درین بر مرارت‌ده وار . فقط اعتیـاداتکزله چوجقلغکزدنبری اشباعه کلمش اولدیغکز ایچـون بو جهت بزم قدر سزجه محسـوس دکلدر ظن ایدرم . سز عالم مرئینك ماوراسنده بر جهان خفاده یاشایورسکز . بتون غراملریکز ، احتراصلریکز ، سرورلریکز ، الملریکز هپ اورتولو . . سزذی حیات بر معماسکز . . او قدر پوشـیدهٔ اسرار ، او مرتبه منخسـف یاشایورسکز که نه اولدیغکزی کندیکزده بیلمیورسکز ، دییه بیلیرم . طبیعتك ، هر شیئی روشنا قلان مشمس ، شو ماوی ، کنیش سماسی آلتنده آچقده جریان ایدر بر حالکز یوق . . . نیچون طبیعتدن ، ضیادن ، حقیقتدن بو قدر روکردان و کریزانسکز ؟ »

« حیاتکزك طرز واحدی حسبیله بریکزك ترجمهٔ حالنی نقل عمومکزك حکایهٔ عمرینی اجمال دیمك اولور . . »

« ایلك سؤالی بردها تکرار ایده‌یم: شکوره خانم کیمدی ؟ سکسان سنه‌لك عمرینی قفسك چبوقلری آرقه‌سنده کچیرمش بر «انسان قناریه» نامحرم انظاردن ستر جمال ایچون طوپلرله قماش اسکیتمش بر مستوره ... دنیانك طوپ کبی یووارلاق اولدیغنی بیان ایدنلرك بوادعای مجنونانه‌لرینه قهقهه‌لرله کولن ... ایچدیکی صویك ترکیبات کیمیویه‌سنی بیلمه‌ین بر بیکانهٔ فن و حقیقت ... اسکندرله ، ناپولئونك مظفریاتی سمع حیرته واصل اولمامش ... تیمورلنکه اسیر دوشن پادشاهنك اسمنی اوکرنمامش بربی خبر تاریخ ... شعرك آهنك نوشینیله دوچار مستی اولمامش ، تهیجلر ، غلیانلر ، وجدلر کچیرمامش ... صنایع نفیسه بدایعی قارشیسنده استغراقه دوشمامش ... محاسن طبیعته پرستشی اوکرنمامش ... دهای بشرك تزهرات کمالاتندن هیچ بر بوی حظ ولطافت استشمام ایتمامش... انشراح سنوحاتدن روحی برشی طویمامش ... افق عالمی بولندیغی قفسك آره‌لقلرندن کوروندیکی قدر ظن ایتمش ... قفسی درونده طوغان ،

محبوسیتندن بی خبر وبر اینجه شعاع شمسله شوقه کلن قناریه‌نك شطارت غافلانه‌سیله بهار عمرنده یالکز زوج مقدرینه قارشی ترنم عشق ایتمش ... چیفته‌خانه‌سی ایچنده اولاد یتشدرمکه اوغراشمش ... نوازش زوجنی اورتاقلریله پایلاشمغه، کندینه آز حصهٔ التفات دوشدیکی زمانلر اغلامقله اکتفایه آلیشمش برقادین ...

« سز حیاتك عارضی عادتلردن متولد مرارتلرینی کلیشی کوزل تلقیه، هر بلایه توکله آلیشمشسکز. قضایه رضا داده اولیورسکز . فقط قضا ظن ایتدیککز شیلرك چوغی نتایج مسامحه وتسیبکزدر. جهالت انسانی مسکین ، علم وفضل ایسه تقویه ایدر. بر قسم رجالکزك سزی نابینای جهالتده براقق ایسته‌ملری اوزرلریکزه اولان غلبهٔ ناروالرینی الی نهایه ادامه ایچوندر . طبیعت ارککله قادینی ذریت بشره خادمیتله توظیف ایتمشدر . بووظیفهٔ مشترکه یرینه کتیرلدکدن صوکره ارککك قادیندن فضله مطالبات آمرانه‌ده بولونمسی ، قورولمسی صرف خشونت طبعندن ایلری کلمه بر خودبینلکدر. »

« مقدراتكزك حاكملرى سزه بسيط فقط آغير وظائف تحميل ايتمشلر . نسوانده برعزت نفسك وجودى قبول ايدلمامش .. سز زواللبلر حضرت حوانك اصالت خلقيه‌سى بوزولمامش الك صاف ، الك نجيب قيزلرى‌سكز .. بيلكيكز ، اخلاقكز ، حيانكز ، توانكزه وارنجه‌يه قدر هرشيئكز ساده ، طفولانه . . . اركلريكزك الندهِ تللى ، پوللى بيوك چوجقلرسكز . اوت رجالكز سزى هر وجهله چوجقدن باشقه درلو عد ايتميورلر . چونكه بر اركك افراد عائله‌سنى تشكيل ايدن قادينلردن برمحلده بحث ايتمك ايسته‌ديكى وقت ، سكز ياشندن سكسانه قدر ، جمله‌كزك حقنده « بزم چوجقلر » تعبير استصغارينى استعمال ايدرمش . . . ديمك سزى مادةً دكل لفظاً بيله بيوتمك ايسته‌ميورلر . سزى الك بيوك ، محترم ياشلركزده بيله دائما چوجق كورمك ارزو ايديورلر . قادينلرى دورهٔ طفوليتدن چيقمامغه محكوم بر ملت نصل تكمل ، ترقى ايده‌بيلير ؟ بتون نسوان جهان نامنه بو برذلتدر . بوندن قورتولمغه چاليشكز . »

« آنالريكزدن كورديككزدن باشقه برمكتب تربيه‌كز يوق . رجالكز سزك ايچون تحصيلى بى لزوم كوريورلر . بويله مستظل جهل قاليشكز قصدى . . بوحقيقت ميدانده ايكن بعض يكى فكرلى اركلريكز ، سزك نقصانِ عقل وعرفانكزله اكلنمكده ، تأهل ايچون بزى يعنى فرنك قادينلرينى سزه ترجيحده نصل بر صلاحيت وجدانيه بوليورلر ؟ . . نسوان مليه‌سنى حقير كوروب اجانب قادينلريله ازدواجده شرف آرايانلر ، بو حركتلرينى مدار فخر وغرور عد ايدنلر ، شايان خنده خسته فكرلى انسانلردر . اكثريتى اصلاحه باقلى ، برايكى مستثنادن ، بويله توركلى ، فرنكلى آلاجه عائله‌دن نه چيقار ؟ . . اولا قادين ، آنا يتشديرملى كه صوكره هرمسئله‌كده اركك يتشسون . »

« خانملر ! .. عزت نفسلريكزه طوقونمق ايسته‌مم ... آنجق فقط آجيلغى قدرده طوغرى كوچك بر مثال ايله ايضاح مدعا ايده‌جكم .. بر والده تصور ايديكز كه الفى كورسه ، سزك تعبيريكزجه مرتك ظن ايده‌جك قدر قره جاهل ...

بوبیلمکیسز آنانك نور کبی جوال، ذکی، سکز طقوز یاشنده براوغلو وار . مکتبه کیدییور . قرائت ابتدائیه‌یی بیتیرمش .. غزته اوقویور .. مکتوب یازییور ... کیجه چوجق وظیفه‌لرینی یازارکن والده‌سی برغرورمادرانه‌ایله یاوروجغنك اوموزباشندن ، قلمك سطح ابیض ورقده‌کی سیر معوجنه باقیور. بوسیاه سیاه چیزکیلردن ، نقطه‌جقلردن او بیك نرلو معنانك نصل چیقدیغنه حیرت ایدییور .. اولادینك بو کوشش علمیسنی مشاهده‌دن افتخارله کوزلری صولانیور .. زواللی والده، سکزیاشنده‌کی چوجغندن دها جاهل ... حقیقةً اغلانه‌جق حال !.. اوکوچك، کوچك سیاه قیوریتیلردن استخراج مآل کیمسه ایچون مستحیل برموفقیت اولمدیغی حالده او بدبخت آنانك ولیلری بولطفی، بو همتی قیزلرندن اسیرکه‌مشلر ... تحصیلنه هیچ اهمیت ویرمامشلر ... بونك درجهٔ لزومنی درك ایده‌مامشلر... بیچاره‌یی سکز یاشنده‌کی چوجقلردن جاهل قالمق خجالت، فلاکت مؤبده‌سنه محکوم براقمشلر.. اوچوجق.. سکزیاشنده‌کی او صبی والده‌سنك کندندن جاهل

اولدیغنی اوسننده اوکره‌نیور.. نقصانیٔ نام عرفانی، محاکمه‌سزلکنی ، عقلسزلغنی ، صفوتنی حس ایدییور .. دها او زماندن والده‌سنی استخفافه باشلایور.. حرمتی منکسر اولیور، رعایت، اطاعت قالمیور . اوت خانملر ارککره قارشی ذلتکز دها او وقتدن باشلایور ..»

«شمدی برده اولادینك انظار خشیت وحرمتی قارشیسنده برعالم والده تصور ایدیکز. چوجغنك درسلرینی مذاکره ایدییور . وطن ، وظیفه ، انسانیت ، حمیت ، مدنیت ، ترقی سوزلرینك حین تلفظنده الك مؤثر صداسی الك نافذ نظریله آلدیغی طور تعلیمی دوشونکز . کاه نرمین اللریله یاوریجغنك ایپك صاچلرینی اوقشایه‌رق، کاه جبین صافنه بوسه‌لر قوندیره‌رق، باغرینه باصدیره‌رق ، تفسیر حماست ایتدیکی بیوك کلمه‌لرده اهتزاز لسانله ویردیکی ابتدائی بودرس انسانیتی چوجق بوتأثیر لطیفله هانکی مکتبده هانکی خواجه‌دن آله‌بیلیر ؟.. صوکره بومعلم والده پیانونك باشنه کچر ، کندی نازك لحنی چوجغك صدای معصومانه‌سنه قارشدیره‌رق

پارمقلری اوجنده‌کی او آنڭ رفاقت نغمانیله وطن شرقیسنی ، ملی هوایی یاوروجغڭ دقت ورقتنی جالب بر صورتده مزایای کفته‌یی تقطیع ایده‌رك روحنواز بر آهنکله اوقور . بر چوجغڭ کوربه دماغنه تخم حماست وترقی ایشته بویله آتیلیر . بویله بر والده اولادینڭ انظار شکرانده دائما موقر ومحترم قالیر . »

« طبیعت ، حیواناتدن برچوقلرینی بیله‌یاورولرینی جنسنه مخصوص تعلیم وتربیه ایله توظیف ایتمشدر . سکز یاشنده‌کی چوجغندن جاهل قالان والده کیمك زوجه‌سی اولورسه‌اولسون ، بوعجزینه دائما آجینیر برزواللیدر . زوجی اولان پاشا بویله برقادینی نسوانیتنی تکریماً نه قدر مزین حرم دائره‌لرینه قاپاسه ، نه‌قدر ایپکلره ، المالسلره غرق ایتسه بیهوده‌در . برچوجق‌قدر سعی تدرسله‌تنور ایتمامش ، جواهر علم وفضلدن عاری بوش بردماغ اوزرینه پرلانطه جلنك طاقمق نه حظ ویرر ؟ . . رجالکز ، ترقی ایچون ، چالیشمه‌قده نسوانك لزوم معاونتنی بیلمیورلر . بوخصوصده قادینلرکده بیوك برحصهٔ فعالیتلری واردر . بو مهمه‌درك ایدلدکجه ایلری کیدیله‌مز . . »

« سوکیلی خانملرم ! باشکزی آغرتمه‌یه‌یم . . بر تورك ضرب مثلی ایله بحثه ختام ویره‌جکم . بوراده قادینلره « صاچی اوزون عقلی قیصه » دینیور . بو مثل یالدیزلانمش قلب بر سکه کبی شرقده ضرب اولنمش . فقط حقیقته درجهٔ موافقتی پك دوشونلمامش . . عقلده تنمیهٔ تعلم وتکامله تابعدر . اوروپانك « ژورژسان » « لوئیز آقه‌رمان » کبی داهیه‌لری شرقك عقامت عرفانی ایچنده حیاته‌ایره ایدیلر البته عقللری صاچلرندن قیصه قالیردی . . »

« ایچکزده فقر علمله تباه اولمش . . هیهات فکری عقیم قالوب یالکز صاچی اوزامش نه‌قدر ضایع « ژورژسان »لر وار . . زواللی خانملر . . »

سامعین ایچنده بو آجی نطقك مؤدای مؤلمندن متأثر اوله‌جق قدر قدرت تفهم وتفکر کوستره بیلنلر آزدی . خانملرك چوغی خطیبه‌نك پارماقلرنده‌کی متعدد یوزوکلرله ، باشنده‌کی قوجه شابقه‌دن بر دال کبی اوزنان سیاه تویه نصب نکاهله اویالانه‌رق وقت کچیرمشلردی .

یالکز آخر نطقده بزده‌کی صنایع «ژورژ-

سان » لردن حزین بر صورتده بحث اولنورکن کنج بر قیزك ، ایکی اوچ کریه هیچقریغی ایشیدلدی. فقط زواللینك درحال مندیلی اغزینه کوتوروب ضبط بکانه اوغراشدیغی کورولدی .

بو بیچاره چوجق ولیلرینك رأیلری خلافنه اوقومه اوکرنمك ایچون نصلسه النه کچیردیکی کتابلرك بولنوب ییرتیلمش اولمه‌سندن متولد هیجاننه تاب آور اوله‌مه‌یه‌رق اظهار تأثردن کندینی آله‌مامشدی؛ فقط ترقی‌یه معطوف چوق خواهشلرك، فریادلرك، کریه‌لرك محافظهٔ جهالت اصرارلری ، طغیانلری ، تهدیدلری قارشیسنده سونوب ایشیدلمز اولدیغی کبی بو انینلرده کسیلمشدی .

صاچلرینی صاری‌یه بویامش برخانم یاننده کنه:

— دقت ایتدیکزمی قرده‌ش؟ نطق (سویله‌ین) مادام تورك قادینلرینی قفسده قناریه‌یه بکزه‌تدی...

— های الهی نطقی طوتولسون ... بزم نه‌مز قناریه‌یه بکزیه‌یورمش ؟ باشنده قوجه توبله کندیسی قازه دونمش ... اوکا باقسین ...

اختیار قومشو خانمك بری‌ده :

— جنازه چیقان بر أوده بزم بیلدیکمز ختم شریف ایندرتیرلر . مولود اوقوتورلر . بوراده درلو لسانلردن نطق ویریلیور...

اوته‌دن آچ کوزلونك بری :

— آطوغری سویلدك بیوك خانمجغم ... نطق اولدیغنه کوره باری شکرلی ، شربتلی اولسه ینه انسانك اغزی طاتلیلانیرده اولمشه‌ده بر « قل هوالله » اوقونور... بو در، در ، در قورو لافیردیدن عبارت ...

۱۸

پهلوی زاده‌لرك خانه‌سی آزوقتده ایچه وقوعاته صحنهٔ جریان اولدی. ظرافتله ربیعه‌نك چوجق دوشورمه‌لری، شکوره خانمك، زواللی اختیارك متأثراً وفاتی، نطقلر، کورولنیلر ...

قضای سودایه اوغرایان بوایکی قادینك نوع مرضلرینی خانه خلقندن آکلامیان قالمدی . فقط حیثیت عائله‌نك محافظه‌سی نامنه کتم حقیقت لازم کلیوردی. بناءً علیه ایللك شایعهٔ مؤوله‌اولان « قانلی باصور » سوزینك عائله‌جه کرهاً قبولنه

مجبوریت حاصل اولدی . اطرافه‌ده اویله اشاعه ایدلدی . یالکز عزیزه خانم ادیبه‌یی بر کوشه‌یه چکوب کوزلرینی بیوله‌ه، بیولتـه‌ه بومروقلرینی صیقه‌رق :

— آی اوفکه‌مدن چات دیبه شمدی ایکی‌یه آیریله‌جغم ... اویله باصورمی اولور ؟ صاچلری اوچ رنکه کیرمش ، قاچ دفعه چوجق آناسی اولمش ، طوغورمش ، طوقومش قوصقوجه یاشلی باشلی قادینلر کبه‌لکله باصوری بربرندن آیرد ایده‌میورلر... یوقسه ایدییورلرده مخصوصمی بویله سویلیورلر ؟ بیلمم که ؟.. دنیا فنا اولمش فنا ... طوغریلق اورطه‌دن قالقمش .. ناصل ایشلرینه کلیرسه لاقیردی‌یی اویوله چویرییورلر. ادیبه‌جکم سن بوکا نه‌دیرسك ؟

— نه‌دیه‌جکم ! اه هپسنك جزاسنی ویرسین ، دیرم . آلنمك قاره یازیسی بویله‌ایمش .. برکره بونلرك ایچنه دوشدم . بوحیاسزلرله برطام آلتنده یاشایورز . اونلره بولاشان بریوز قاره‌سی بزه‌ده بولاشمش دیمکدر . نه‌یاپه‌لم ؟ چاره وارمی ؟ بن قوجه‌می بوشایامام که « اراده‌ك الکده اولسون »

دییوب قاپی‌یی چیقی ویره‌یم . بزم بورادن قورتولمه‌مز افندی باباملە مفتون بکلك آلند ... ایشته بویله ناچار برحالده‌یز .. کبه‌لك اولسون ، چوجق دوشورمك اولسون آله‌کونه قارشی کپازه اولمه‌دنسه مادامکه اونلر باصور دییورلر ، بزده اویله دیر ایشك ایچندن چیقارز .

عزیزه‌خانم دوکونوب ایکی طرفه صاللانه‌رق :

— امان سن اسیرکه ربم .. بویله کوتو برفعله بزی‌ده یالانجی شاهد طوتیورلر . بونك بزه بیوك وبالی واردر .

عزیزه خانم بر حقیقتك بویله شکل دیکره تقلیبنی بر درلو ذهننه صیغدیره‌مدیغندن بو سر قادینك عادتا ایچنی یوب بیتیرییور ، اصل مسئله‌یی هراوکنه کابه اولدیغنی کبی اکلاتمق حرصیله بی قرار قالیور. لطیفه ویا وسیله خانملردن برینی بر طرفه چکه‌رك :

— آیول سز قاچیقمیدیکز ؟ هیچ اویله باصورمی اولور ؟ عرب چوجق دوشوردی .

دیمك ایسته‌یور . فقط شکوره خانمه قارشی عین افشاآتده بولندیغی اثناده زواللی اختیارك

فیقیر فیقیر دوداقلری تیتره‌یه‌رك كیدی ویردیكی كوزی اوكنه كلیور. بونوعدن برایكنجی فلاكته سبب اولمامق ایچون بوكاده بر درلو جسارت ایده‌میوردی.

عزیزه‌نك «حاد» دن مزمن حالنه كچن برخسته‌لق كبی بودرونی جدللری دوام ایتدیكی مدت اثناسنده ظرافتله ربیعه اكتساب عافیتله آیاغه‌قالقارلر. وقت كچر. بوخسته‌لقلری عائله‌جه اونودیلور. فقط نه‌قدر زمان مرورایتسه‌عزیزه‌نك نار غیظی بردرلو سونه‌مز. رماد نسیانله قاپانمق دوره‌سنه كیره‌ن بوماجرای مؤلمی هرلحظه‌خاطرلرده اویاندیرمق، تازه‌له‌مك ایچون وسیله چوقدن خالی قالماز. عزیزه بو وقعه‌یی عادتا مبدأ تاریخ اتخاذیله هر نه اولسه:

— تمام ظرافتله ربیعه‌خانمك قانلی باصورذن یاتدقلری صره‌لرده ایدی..

سوزلرینی اورته‌یه آته‌رق افراد عائله‌نك چهره‌لرنده اشمئزاز تألم حصولیله، كوزلرینی اوكلرینه ایندرمه‌لرینه سبب اولور، بوشفا ناپذیر مرض نفسانیسندن شو صورتله اولسون تشفی‌یه یول آراردی..

مفتونك تأهلی اوزرندن ایكی سنه مرور ایتدی. برده اوغلو اولدی. «نوال ـ شارق» بوباشینده چیفته اسمه عائله افرادندن اعتراض ایتمه‌ین قالمدی. هله «نوال» ك آوال ایله قربیت تلفظندن دولایی تبدیلنه راجی چوق اوغراشدی. موفق اوله‌مدی.

مفتون:

— یوزلرجه سنه‌لردنبری كثرت استعمال ایله عالمك آغزینی آشیندرمش اسماء خاییده‌یی اوغلمك تعیین هویتنه نیچون علم ایده‌یم؟ بویله ایشیدلمدك ترفنده اسملر بولوب قویملی كه بزده هر شیئمز كبی پك محدود اولان اسماء خاصه لغاتچه‌سی ده زنكینله‌سین... مكتبلرك امتحان جدوللرینه باقكز. بر صنفده‌ده بش حسن... بیلمم نه قدر علی.. بزم اهالی قیون سوروسنه بكزر. ترقی ایده‌رز خوفیله هرشیده تعاملدن برخطوه آیرلمغه اودلری قوپار... بیوك حسین، كوچك حسین، بیدیق حسین، چهارشنبه‌لی حسین دیه دفع التباس ایچون درلو لقبلر، محله اسملری ذكرینه مجبور اوله‌دن ایسه، باریك،

شارق، فارق كبی استعمالده تحذره هیچ بر معنا
اولمیان یكی یكی اسملری قوللانمق دها مناسب
اولمازمی ؟

§

مفتون چولوق چوجق صاحبی اولدی.
همشیره‌سی لبیبه خانمك ده دنیایه بر اوغلی كلدی.
علی خسرو.. رجبی‌نی ده اولندیره‌جكلردی. عائله
بیودی . فقط معیشت ، اداره ودیرلك جهتیله
ایش پك بوزوق‌دوزه‌ن كیدییورایدی. اسكیدن
اوطوردقلری خانه‌لره صیغه‌مامغه باشلادیلر .
مطبخ مصرفی ازلكینك همان ایكی مثلی بولدی.
بوكا مقابل واردات تزاید دكل تناقص ایتمشدی.
بتون درد اداره مفتونك باشنده ایدی . بورج
بوغازی‌ده كچدی . قولاقلره چیقدی . ترهین
ایده‌جك منقول ، غیر منقول بر مال قالمدی .
داینلر ارتق الك كوچك بر اقراضدن امتناع
ایدییورلردی . كویا اوه داماد آلندی . ماهرك
الی پك بوفقه ایدی . قلمده‌كی معاشی انجق ایكی
یوز غروش اوله‌بیلمشدی . اوكاده ، ییوب
ایچمه‌سندن ، اوستنه باشنه تاجیب خرجلغنه‌قدر

مفتون باقیوردی. قاسم افندی اوغلنی‌ده قیزینی‌ده
باشندن سیلكوب آتمشدی . طمعكار اختیار
اولادلرینه اون‌پاره‌لق معاونت نقدیه‌ده‌بولنمدقدن
باشقه اون بشبیك لیرالق بر پیانقونك لطف
تصادفنه اوغرامش زنكین بر عائله‌یه قارشمش
اولدقلری ایچون اوغلندن، قیزندن انتظار مروت
ایدییور ، « اختیارم چالیشه‌میورم . ایشلرم
ترس كیدییور. بكا باقمق دامادمك بیوننه بورجدر»
قلیقلی خبرلر بیله كوندرییوردی .
مفتون صیقشدی . ارتق تره‌نده برنجی موقعه
بینه‌میور ، سنه‌ده بر قاچ قات البسه یاپدیره‌میور ،
بك اوغلنده ، شوراده ، بوراده مصرفلی اكلنجه‌
لردن، مسرف ارقداشلردن قاچمغه مجبور اولیوردی.
پهلوی زاده بوبلای معیشتی باشنه نیچون
آچدی ؟ . قاسم افندینك طمع ثروتی یوزندن
دكلمی ؟ .. بو ثروتك قاسمدن اوغلنه ، قیزینه
صو كرده دولابیسیله كندی النه انتقالنه دها
نه قدر مدت واردی؟ . كیم بیلیر؟ بو وراثت مهمه
انجق قاسمك وفاتیله حصول‌یافته اوله‌بیله‌جكدی.
اختیار نه وقت قالبی دیكلندیره‌جك ؟ كسن كس

بوكا بر حد تعيينى قابلمى ؟ عمر طبيعى ايچون يتمش سنه دينيور . بوده اويدرمه بر لاف ... غايهٔ عمر بشرجداً يتمش اولسه بو سنده بولنانلرك عموميتله كريبان حياتلرينى عزرائيله قاپدرملرى لازم كلزميدى ؟

حيات بشرايچون يتمش ياشى حقيقةً دنيادن آخرته بر كچيد باشى اوله ايدى؛ بو عالم چوق قاريشيردى . كيمسه‌نك اخر عمرينى تعيين ايده‌مامسنده بيوك بر حكمت واردر. عمر طبيعينك على التقريب تعيينى خصوصنده‌كى اقوال حكما متخالفدر. سكسان ديين وار ، طقسانه چيقان وار. هله شوپنهاور، غايهٔ عمر بشر اوله‌رق انجق يوز ياشنى قبول ايديور. أوت ، آلمان فيلسوفى بو مبحثده دييور كه : « انسانلر دنيايه ناصل هرشيدن بى‌خبر شيرخوار بر طفل كليورلرسه مقصد طبيعت اونلرى غايهٔ سنه ، عته پيرى‌يه يعنى تماميله طفل ثانى‌يه ايرديره‌رك ينه اويله‌هان خبرسزجه‌اوبر دنيايه كوندرمكدر. فقط حيات اوقدر چيغرندن چيقارلمش ، سوء استعمالاته اوغرادلمش كه شمديكى انسانلرك چوغى عمر طبيعينك نصفنه بيله وارمه‌دن تكرلنيورلر ... »

مفتون بو واديده تعميق تفكراتله كندى كندينه دييوردى كه :

— اوت تكرلنيورلر . . . فقط تكرلننلر كيملر؟.. حياتنى سوء استعمال ايدنلر... حيات ناصل سوء استعمال ايديلير؟ مسكرات، مكيفات، قمار، قادين واكلنجه نامنه امثالى شيلره، وجودلريمزى كميرتديكمز، زهرلتديكمز انواع سفاهته توديع نفس ايتمكله... جانم بتون شوانسانلرك ايچنده، النه براز پاره كچنجه شوصايديغم سفاهت قويولرينه دالمق ايسته‌مه‌ين قاچ كشى بولنور؟ ديمك بن زنكين اولسه‌م «شوپنهاور» ك يارى حياتده آخرته تكرلتديكى كيمسه‌لردن اوله‌جغم... فقط قاسم افندى اويله‌مى؟ او.. بكا، شوكا، بوكا بكزيورمى ؟... تقصير عمر ايده‌جك شو سفاهتلردن هيچ برينك روزكارى اولسون شو آدمك حياتنه طوقونمشمى؟ حرص وطمع اونى اوقدر رياضتله ياشامغه مجبور ايتمش كه بو ذاتك معده‌سى بوزولونجه‌يه‌قدر دكل بلكه مدت عمرنده قرنى طويونجه‌يه‌قدر يديكى بيله واقع اولمامشدر. عمر طبيعى يتمش ياشمش... امان افندم اوقول بو

اختیاره كوره‌می؟ طورونلرینك مزارلرنده سنه‌لرله «یس» اوقویان نه آغا بابالر طانیرم... عمر طبیعی یتمش سنه ایمش... بوجوهری كیم یورطلامشسه یورطلامش.. هایدی بونی برحقیقت اوله‌رق قبول ایده‌لم. فقط بزم قائن پدرك هفتاد سالی آطلاته‌لی اون سنه‌دن زیاده اولمش... عمر بشرجه هركسك حد تهلكه عد ایتدیكی برگچیدی اون سنه‌لك برخطوهٔ حیاتله تیمش گچمش... اولومك ده حدلری، صینیرلری، عادتا میانه‌سی واردر. اونلر بركره گچدیمی، وجود صاغ ایكن مومیالاشیر. جانلی برقدید اولور. سن هرمه عارض امراض مهلكه‌نك هیچ بری ارتق بوانسان قوروسنه دیش گچیره‌من... اوزمان بوكبیلر، «شوپنهاور» ك غایه عد ایتدیكی یوز سنه‌یی ده فرح فرح آطلاتیرلر... بواختیاره پیدای صهریت ایده‌لی بوقدر وقت اولدی. بومدت ظرفنده هیمز اوفاق تفك خسته‌لقلر گچیردك. بوذاتك یارم ساعتجك اولسون برنزله‌دن مضطرب اولدیغی ایشیدلمدی. شمدی قائم پدر افندی‌یی سكسانده فرض ایدرسه‌ك دها ختام

عمر طبیعیسنه یكرمی سنه وار... بووراثت بویله یكرمی اوتوز سنه دها اوزارسه بنم حالم نه‌اولور؟ بنم آلتی آی بیله بكله‌مكه وقتم یوق...

پهلوی زاده بومسئلهٔ مشكله قارشیسنده باشنی ایكی ألی آره‌سنه آلوب شقاقلرندن صیقه‌رق ایری ایری خطوه‌لرله صالونده گزنمكه باشلادی. بوعمر طبیعی خصوصنده برآز فرح ویره‌جك، امید اویاندیره‌جق، قاسم افندینك ـ یكرمی سنه فرض ایدیلن ـ عمر محتملنی برقاچ آیه ایندیره‌جك براحتمال فنی، مرضی، بوظلمت افكاری آره‌سنده شویله كوزلرینه پارلدایی ویرسه!.. آزیجق یوركنه صوسرپیله‌جكدی. ایكی سنه‌در اودنسز زوجه‌سنك، اودیجی قودیجی عزیزه‌نك او خام خالاط احمق انشته‌سنك اللرندن نه‌لر چكدیكنی اه بیلیوردی. شمدی قائن پدرینك وفاتی قریب اولمق احتمالاتی جهتنه سوق ذهنه اوغراشمغه باشلادی. نومیددن بوغولمامق ایچون برایكی احتمالده بوجهتدن بوله‌رق بیننی یاقان حمای مأیوسیتی برآز تعدیل ایتمك ایسته‌یوردی..

كندی كندینه شویله دوشوندی:

— حرص و طمعده صحتی رخنه‌دار ایدن
برنوع مرض دکلیدر؟ قاسمك بوقدر ایرادی،
عقاری، بانقه‌لرده یاخود قاوانوزلرده نقودی
وار... بوثروتك برقسمنه جزئی برضرر عارض
اولیویرمش اولسه بوحریف یأسندن چاولاغی
چکر... اویله حرصلی آدملر نزول تهلکه‌سنه
پك معروضدر.. بو حرص‌ده حیاتجه بر سوء
استعمال دیمکدر. اوحالده آلمان فیلسوفنك عمر
طبیعی‌یی یوکسلتدیکی یوز سنه‌یی بولمه‌دن سکسان
بشنده بلکه دها اول، لیرالری بزه برافه‌رق کیده‌
بیلیر. بوده محتمل.. (باشنی ایکی طرفنه صاللایه‌رق)
نه غریب حال!.. (پوزیسیون صوسیال) جه پك
تحف بر موقعده قالدم. اوت.. شودوشدیکم
کریوه‌دن قورتوله‌بیلمك ایچون عمرطبیعی بشرك
قیصالمه‌سنی تمنی ایده‌جك بر وضعیت اجتماعیه‌ده
بولنیورم.. فقط حال موقعم نه‌اولورسه اولسون
بویله ایکی ألم بوکرمده، بواختیارك وفاتنه عطف
امیدله بکلرسه‌م محو اولورم. هرحالده بنی بومشکل
وضعیتدن چیقاره‌جق برچارهٔ خلاص دوشونملی‌یم.
قاین پدرمك دنیا قدر عقاری، ایرادی وار..

خانلر، حماملر، آپارتمانلر، بوستانلر، کدکلر..
نقود موجوده‌سنك مقدارینی کیزله‌یور. صریحاً
مقدار حقیقی‌یی کیمسه بیلمیور. فقط بالق
بازارنده‌کی خانلر، بك‌اوغلنده‌کی آپارتمانلر جیبه
قاصه‌یه کیزلنه‌مز، قاوانوزلره وضع ایدیلوب
کومولمه‌مز آ... بونلری عالم بیلیور. استقراض
ایچون باش اوردیغم برقاچ محلدن: «قاین پدریکك
خانلرندن حماملرندن برینك سندینی کتیرسکا
استه‌دیککك قدر پاره ویره‌لم دییورلر...» بوسندلر
ناصل اله کچر؟.. بزم آلیق قارینك برقاچ
دفعه‌اغزینی یوقلادم. اوزواللی دنیادن بی‌خبر..
املاك پدرینك سنداتی نره‌ده طوردیغنی دکل
ارقه‌سنه کیه‌جکی چماشیرینی نره‌یه قویدیغنی
بیلمیور... بو خصوصده عجبا انشته‌م ماهر بر
ایشه یارارمی؟ اوده‌قازك بیوکی... بردنه‌یه‌یم..
تجربه‌یی کو که چکمدیلریا! اوقاز ایسه بز
قورناز اوله‌لم...

§

برصباح مفتون انشته‌سی ماهر قاسمی اوطه‌سنه
دعوتله قاپی‌یی ایچریدن کیلیدله‌دی. آلنه برسیغاره

طوتوشديروب بردانه‌ده كندی ياقدقدن صوكره غايت اهميتلی بر سوز آچمغه حاضرلانديغنی ايما ايدر طورلرله :

— برادر بز بربريمزله اقربا يعنی انشته‌قائن برادر اولدق . آيريمز غيريمز قالمدی . شوخانه‌يه باشمزی صوقدق ايی ، كوتو ايشته نه حال‌ايسه كچينيورز . بتون ادارهٔ بيتيه‌نك‌ده نم اوزرمده اولديغنی بيليورسكز .

بو صباح دعوتنك نتيجه‌سی پاره كيفيتنه چيقه‌جغنی انشته‌سنك طوتدرديغی شو مقدمه‌دن كشف ايدن ماهرك بوغازينه بر قورولق عارض اولدی . يازلق بياض پيكه خرقه‌سنك اوزرينه دوكيلن سيغاره كوللرينی اليله سيلكه‌رك بر ايكی اوكسوروكدن صوكره اهميت مخصوصه ايله كوزلرينی آچدی . قولاقلرينی ويردی . مفتون دوام ايتدی :

— دنياده ياكلمه‌يان انسان اولماز . ناصلسه بن‌ده ياكلدم . بزه روم‌ايلی تيمور يوللری پيانقو-سنك بيوك اكراميه‌سی اصابت ايتمشدی .

ماهر تبسم ايده‌رك :

— أوت . پدر بنی كوردكجه دائما بو پيانقو مسئله‌سنی سويلر . « عجبا بزم داماد پاره‌لری ييورمی ؟ نه‌ياپيور ؟ بو بيوك اكراميه‌دن برشی اكلايه‌مدم ... شمدی دنيانك حالی عجايب . . كيمسه‌يه امنيت قالمدی . انسان آولامق ايچون بيك درلو طوزاقلری قورويورلر . درلو نامده بانقه‌لر ، فونده‌لر ، سهملر ، تحويللر بيلمم نه‌لر وار . انسانه بيوك بيوك منفعتلر كوسترييورلر . . صاقين بزم داماد بونلردن برينه قاپيلوب‌ده زياده نما آلمق طمعيله نقودينی آلدن چيقارمش اولماسين ؟ » دييور .

مفتون همان يرندن فيرلار پارماقلرينی قانجه-لاشديروب صاچلرينك ايچنه صوقه‌رق كوياشدت تأثرله بينی‌قارشدرمق ايسته‌يورمش كبی اشمئزازلو ، عصبيت حاللری كوستره‌رك :

— اوخ قائن پدرم . . . بومبارك آدم اوليادر علماء . . . نصل كشف ايتمش ! . . اوغراديغم بليه‌يی ناصل اكلامش ؟ . . .

— پدرم پاره‌يه تعلق ايدن خصوصاتده هيچ ياكلماز . . .

— دنیایی اکلامش ، تجربه کورمش ، اسکی آدم افندم .

— دیمك پدرمك کشفی دوغری . . .

— تماميله . . .

— شمدی او بوفلا کتی طویسه مراقندن برقاچ هفته اویقو اویویه‌ماز . . .

— البته یبانجیسی دکلم یا . . . دامادی‌یم . . . بن‌ده بر اولادی دیمکم . . .

— پدرم پاره مسئله‌سنده اولاد ، داماد دیمز . . یدی قات یبانجی‌یی‌ده برطوتار . . . کچنلرده فائضجیلردن برینك کلی مقدارده پاره باطیرمش اولدیغنی غزته‌ده اوقومش‌ده عمرنده بردفعه اوذاتك یوزینی کورمامش اولدیغی حالده کدرندن اوچ‌درت کیجه اویویه‌مدی . ساده صویه‌چوربادن باشقه (قورساغنه) بر شی کیتمدی .

— قاسم افندی صابنه‌قدر انسان آدمدر . بنی نوعندن برینك اوغرادیغی فلاکتی عیناً کندینه واقع اولمش عدیله متأثر اولور . .

— بوفلاکتکزی طویسه تأثری سزککندن بیوك اولور . . بلکه‌ده یوره‌کنه اینر . .

— صاقین‌ها ! . کندینه برشی آچمغه کلمز . . بنم اوغرادیغم زیان هنوز تعمیر قبول ایتمز بر درجه‌یی بولمدی . بو ضرردن قورتولمق امیدلرم باقی . . وقوتلیدر . . اخواندن برینك اصراری اوزرینه اجنبی تحویللری آلدم . بز بیوك بر ترفعه انتظارده ایکن اشترامزدن برقاچ آی صوکره همان بر ثلثدن زیاده تنزل وقوع بولدی . شمدی بیك بشیوز لیرامز بیك لیرا بیله طوتمیور . شمدی صاتسه‌م ضرر بیوك اوله‌جق . ینه ترفع امیدلری پك زیاده . . بکله‌مکی مناسب کوزییورم . برقسم پاره‌مز ایله‌ده پیاسه‌دن آفیون طوپلادق . آفیونلری بانقه‌یه تسلیم ایتدك . مقابلهٔ پاره آلدق . یعنی بشبیك لیرا ایله اون بش یکرمی بیك لیرالق ایش کورمکه ، باشمزدن بیوك خلط ایتمکه قالقیشدق . . . آفیون‌ده دوشدی . بانقه بکله‌مز . بو تنزلدن حصوله کلن آچیغمزی قاپاتمق لازم . . . براز موازنه‌می یولنه قویه‌بیلمك ایچون درت بش بیك لیرایه احتیاجم وار . . .

سوزك بوراسنده مفتون سکوت ایتدی . ماهرده نتیجهٔ کلامك نره‌یه واره‌جغنی آکلامق

ایچون شاشقین ، شاشقین باقیوردی . مفتون اللرینی اوغوشدیره‌رق بو سفر براز کوچلکله باشلادی :

— پك بیوك یأس وفتور ایچنده قالدم . نه یاپه‌جغمی شاشیردم . صوکره عقلمه سز کلدیکز ...

ماهر فوق العاده بر حیرتله :

— عقلکزه بنمی کلدم ؟..

— اوت ...

— بویله مشکل برخصوصده سزه نه صورتله معاونت ایده بیله‌جکمی کسدیره‌میورم !..

— ایسترسه‌کز بکا پك بیوك بر قرده‌شلك ایده بیلیرسکز ...

— اکر پدرمدن برقاچ بیك لیرا قوپاره‌ته بیلمك ایچون وساطتمه مراجعت خولیاسنده ایسه‌کز، بونك امکانی اولمدیغنی بیلکز. بو کون اوغلنی، قیزینی، دامادینی هپمزی میدان سیاسته کوتورسه‌لر بو آدم قورتارمق ایچون یوز غروش فدا ایده‌مز ...

— بیلیورم ...

— ای اوحالده ؟..

— سز بکا معاونتکزی وعد ایدرسه‌کز پدریکزك خبری اولمادن‌ده چوق ایش کوره بیلیرز...

— ناصل ؟..

— ها !.. ایشته بو ناصلی تفسیر ایدرکن سوزلریمه ایی دقت ایتمکزی رجا ایدرم...

ماهر عادتا شاشالایه‌رق اغزینی آچدی. کوزلرینی انشته‌سنه دیکدی. مفتون، رولنك الکزیاده محتاج مهارت اولان برقسمنه کلمش بر آقتور طوریله اللرینی اوغوشدیره‌رق اوطه‌نك ایچنده کزینمکه، واك حزین صداسیله تقریر مرامه باشلادی:

— برادر !.. بودنیاده حقا مقدرات نصیبه بویون اکرلر .. سیوری عقللیلر ایسه احکام نصیبی دکیشدیرمك یوللرینی آرارلر ... بو عالمده هر شی بر سببه ، بر نظریه‌یه ، مرئی ، غیر مرئی بر قانونه باغلیدر . بو قانونلری مهما امکان کشف ایده‌رك اونلرك نتایجندن استفاده ایتمه‌نك چاره‌سنه باقملی‌یز . یوقسه حالمز بیتیکدر .. مثلا طاوونی یوورطلامیان بر آدم .. « نه قدرم بویله‌ایمش..

قومشونککی یمورطلایور ، فقط بزمکی یمورطلا-
میور » حکم مسکیناسیله توکله دالوب کیتمامکی ..
طاووق نیچون یمورطلامایور؟ بونك سببنی تحری یه
اوغراشملی. یمك نوعنی دکیشدرملی. کومسی باشقه
شکله قویملی.. حاصلی حیوانی یمورطلاتنجه یه قدر
جابالاملی .... بر « پوف » یری واردر. او کشف
اولنورسه طاووق یمورطلار .. ایشته هر شی
بویله در .. چوق یرده انسان نصیبنی کندی تولید
ایتمك اقتدارینی حائزدر . بنم ده قسمتم بوایمش..
بویله ایمش دییه قدره باغلانوب طورمامليدر .

بودرین فلسفه دن نه چیقاجغنی ، هیچ بر
صورتله کشف ایده مدیکی ایچون ماهرك حیرت
ومراقی کیتدکجه تزاید ایدییوردی .

بو دفعه مفتون کزنتی یه ختام ویره رك آلتنه
بر صندالیه چکدی. بورنی بورننه تماس ایتدیره جك
صورتده یوزنی قائن برادرینه یاقلاشدیره رق
قارشیسنه اوطوردی. مانیاتیزمه لار کبی کوزلرینی
کوزلرینه دیکوب :

— قرده شم ، ماهرجکم ... سن .. بن ..
ایکیمزده ایشته او طاووغی یمورطلامیان آدمك

مسکنت توکلیله یاشایورز ... باباكك بیکلرله
لیرالری عالمك چکه سنی یوروب طوریبور. فقط
سنکله بنم اون پاره لق ایشیمزه یارامیور. حال بوکه
پدریکك صاغلغنده بزم ایچون بوثروتدن استفاده
ایتمه نك چاره لری وار...

بو دفعه ماهر صندالیه سنی برقاچ سانتیم دها
انشته سنه یاقلاشدیره رق :

— چاره لریمی وار ؟..

— های .. های ی ی ... نه سکا نه بکا جناب
حق اوکونلری کوسترمسون یا ... بز بوثروتدن
مستفید اوله بیلمك ایچون کویا او محترم اختیارك
موتنی بکلیورمشز کبی طوریبورز . سن بکا
اویارسه ك باباكك صاغلغنده بز او ثروتك بلکه
نصفندن زیاده سنی اله کچیره بیلیرز. وارسین قوجه
اختیار کمال عافیتله ایکی یوز سنه دها یاشاسین...

— بوقدر سنه در یوقسزلق ، پاره سزلق
چکدم . حالاده چکیورم . پدریمك صاغلغنده
ثروتندن استفاده ایده بیلمك طریقی هیچ عقلمه
کلمدی .. بوکا بر چاره بولنه بیله جکسه ده حالا
احتمال ویره میورم.

— ويره‌مزسك . دها طویسلك اولادم طوی ... ها !. شونی‌ده خبر ویره‌یم که بن پدر بکك ثروتنه محتاج بر آدم دکلم . پاره‌لریمك نه صورتله نره‌لره قپادلمش اولدیغنی آکلاندم . ینه شویله الك عادی الك آشاغیدن بر حسابله یکرمی بش اوتوز بیك لیرانك ایچنده‌یم .. موازنه‌می دوزلتنجه‌یه قدر سندن طلب ایده‌جکم صورتله بکا معاونت ایت .. نه آلدمسه ینه تماميله اعاده ایده‌جکمه سنی ناصل ایسترسه‌ك تأمین ایدرم ..

— بویله تأمیناته حاجت یوق ... سزه نه صورتله معاونت ایده‌بیله‌جکم ؟ مراقم بونی آکلامق ؟ بنم المده برشی یوق ... سز بو دوشونجه‌کزده یاکلیورسکز ظن ایدرم ..

— خایر یاکلمیورم ... پدریکك برقاچ خانی، حمامی ، آپارتمانی وار دکلمی ؟

— اوت وار .. فقط اولوب اولمامسنك شمدیلك بزجه براهمیتی یوق که .. بونلرك ایرادینی تماميله هر آی قاصه‌یه ایندیرر . اون پاره‌سنی صرف ایتمز ... نه‌یر ، نه‌یدیرر ...

— یمه‌سین ... ینه ایرادلرینی آلوب قاصه‌یه قاوانوزه استیف ایتمکده دوام ایتسون ...

— فقط بکا پك زیاده مراق ویریورسکز.

— بك اوغلنده‌کی بیوك اوتلك قیمت مخمنه‌سی نه قدردر ؟ ..

— اوتوز آلتی بیك لیرا ...

مفتون اصل شمدی اولانجه قوتیله مخاطبنی مانیاتیزمه‌لامیه اوغراشیر ثابت بر نظرله باقه‌رق :

— بو املاکك سندلری نره‌ده طورور ؟

— بدستانده قاصه‌ده ..

— کوزم ماهر ! سن شو سندلردن بریله باباکك مهرینی ایکی ساعتجك بنده طورمق اوزره چالوب کتیره‌بیلیرمیسك ؟ ..

بو تکلیف اوزرینه ماهر بورون بورونه ، بو عجیب مواجههٔ صمیمیه‌دن بردن بره کری فرلایه‌رق استیناف قبول ایتمز بر صدای رد ایله :

— بو تکلیفی تکرار ایتمیکز .. قبولی بنجه ممکن دکلدر .

— واه چوجق واه ...

— واهی ماهی یوق... بو تکلیف ایتدیککز شی عادتا بر سرقت ...

— دها سوزمی بیترمدم که ...

— بیتیرمکه لزوم یوق ...

— نه‌دن سرقت اولیورمش ؟

— پدریمك سندیله مهرینی قاصه‌سندن آشیرمق ... سرقت دها نصل اولور ؟

— چوق صافسك ماهر چوق ... سن بو عقلده ، بو صفوتله یاشارسه‌ك دنیاده رفاه یوزی کوره‌مزسك ... اونك ، بونك خدمتکار آمال ودسائسی اولمقدن قورتوله‌مازسك . چونکه صاف آدملر بر طاقم حیله کارلری زنکین ایتمك ایچون چالیشیرلر. شمدی باق دقت ایت ... مثلا بر بانقه‌ده‌ك آغیر ایشلری حمال کورور. اك چوق پاره‌یی «دیره کتور» آلیر... بر غزته اداره‌خانه‌سنده بتون مساعی محررلرك اوزرنده‌در . بو زواللیلرك هپسی برقاچر یوز غروش معاشله صاحب امتیازك قاصه‌سنی طولدیرمغه اوغراشیرلر. مثلا قلمده سن ایکی یوز غروش آلیورسك ... ممیزك بیك بشیوز ، مدیرك آلتی بیك ، ناظرك اوتوز قرق بیك

آلیور ... هپسنك امری آلتنده ازیلن ، اك چوق ایش کوره‌ن سنسك ... بو مأموریتلر اونلره من طرف الرحمن توزیع ایدلمدی یا ! . . اونلر آچیق کوزلولك ایتدیلر ... آلت طرفلرنده‌کی زواللی خمیللری تکمه‌له‌یوب ایلری کچدیلر . سرقت سوزینی بوراده تمام معناسیله تطبیق ایت باقه‌یم ؟.. دیمك که صوباشلرینی اوجه چویره‌نلر پاطلایانجه‌یه قدر تسکین عطش آمال ایتسونلر .. آچلقدن اولمامك ایچون ، کناردن ، قییدن اوجنی طولدیرمق ، بر یودم طاتمق ایسته‌ین بی نصیب سفیللره سارق نام مذمومی ویرلسون.. صاحب سرمایه ویا درایت اولمغی بر «حق» عدیله یوزلرجه کشی‌یی چالیشدیروب اونلرك ثمرات مساعیسنی بر ویا بر قاچ آدمك کندی قاصه‌لرینه ایندیرملری اصول غیر عادلانه‌سی دوام ایتدکجه بو دنیا دوزه‌لمز. دیمك که سن سرقته عوامك شکل تلقیسنده معنا ویریورسك؟.. تدقیق ایده‌لم. میلیونلرجه لیرالره مالك بر آدم او قدر ثروتی نره‌دن قازانمش ؟ . . دنیاده‌کی ثروت موجوده‌یی نفوس باشنه تقسیم ایدرایسه‌ك

هر فرده بیوك بر شی اصابت ایتمه‌یور. ناصل اولمش ده اومیلیونر، او بر آدم بیکلرجه انسانی حصه‌لرندن محروم ایده‌رك کندی قاصه‌سی درونه یاخود امضاسی آلتنه اوقدر ثروتی وضع وادخال ایده‌بیلمش؟.. بونی قازانج نامیله انسانلردن چالمش، فقط کسبنی ظواهر بینانی آلداته‌جق صورتده مساغ قانونی‌یه اویدرمش. هله بو قازانجی نقطه بنقطه تحلیل و تدقیق ایده‌لم. قارشیمزه جسیم بر کتلهٔ سرقت چیقار. صوکره بو سرقهٔ عظام ثروتلرینك یوزده بری، ایکیسی نسبتنده فدا کارلقلرله مکتبلر، کتبخانه‌لر انشا ایتدیروب بنی نوعلرینك حرمتلرینه ادعای استحقاقه اوغراشیورلر. نه کولنج قومدی!.. صاحب وجدان بر آدم هیچ بر مسلکده میلیونر اوله‌مز. چونکه جزئی بر مبلغك فقدانی یوزندن کوشه‌ده بوجاقده جان ویره‌ن بیچارکانك سفالت مدهشه‌لری، او صاحب وجدانی لزومندن زیاده پاره ادخارندن دائما منع ایدر. عادتا ایکرندیرر...

سن اصل خرسزی جیبلرنده اسقارپله وچالق بکزله یاری آچ یاری طوق طولاشان اوزواللیلری

ظن ایتمه... انسانیتی صویان سارقلك بیوکی ایشته اومیلیونردر. آلتله قاپی، قاصه آچان خرسزلر حیاتلرینی تهلکه‌یه قویوب بر محله کیریورلر. اونلری طوتمغه، دوومکه، یاره‌لامغه حتی اولدرمکه صلاحیتدارسك. فقط بریکیلری قانون حمایه ایدیور. اونلر سنی، بنی چالیشدیریورلر، بزه لاشی قبیلندن براجرت ویره‌رك ثمرهٔ مساعیمزی الیمزدن آلیورلر. بونلر ایچون چالیشمغه محکوم اولان انسانلرك، بو رأس‌المال صاحبلری نظرنده بوغاز طوقلغنه اقشاملره قدر دولاب چویره‌ن بیکیرلردن هیچ فرقلری یوق... بونی بر کون سکا ایکی کره ایکی درت ایدر وضوحیله اثبات ایلرم. ایشته اومیلیونرلر بنم کبی سیوری قالیلری سوحزلر. چونکه بن قفاده کیلردیکن شعاعی وضع ایدلمش کبی اونلرك ایچنی دیشنی سیر ایده‌رلر. حقیقتی بیلیرلر. سنك کبی حمقا ایسه «جناب حق اوکا ویرمش بکا ویرمامش» سوزیله یکی النی بوکرینه صوقوب اوطورورلر... سن باباکك قاصه‌سندن سندینی آلمغی سرقتمی عد ایدیورسك؟ خایر یا کلیش.. سارقن

دکلسك . اصل سارق باباك . . . اونك ثروت
موجوده‌سنده سنك حقك وار . سنك حقكی
ایشته اوسندن چالیور ... آیده برقاچ یوز لیرا
ایرادی اولان برآدمك مخدومی بویله سنك
یاشادیغك کیبی یاشار ؟ سنی کوچکلکدنبری
عمارت چورباسی ، فودوله ، باصدرمه ایله
بیوتمش . . . مصرفی موجب اولور خوفیله
تحصیلکده اعتنا ایتمامش . . . سنی بویله سفالتله
بیوته‌جکنه هیچ پیدا اولامیه ایدی .. بر
بابا اولادینی ثروتنك مساعده‌سی نسبتنده
تربیه‌یه ، بیوتمکه مجبوردر . اما دیه‌جکسك که
پدرم وفات ایدنجه هپسنی بکا براقه‌جق . . .
آدم سنده !.. کیم اوله ... کیم قاله ؟ پدرك
وجودجه بو کون سندن بندن زنده ... بز
او یاشه کلیرسه‌ك نه اونك یورودیکی یولی یورومکه
قدرتمز ، نه‌ده یدیکی فودوله‌لری هضمه قوتمز
قالیر .. پدرك ، اوکارندن ، عزرائیلك ، بر
تبسم اهمال ایله کچدیکی لایموت اختیارلرك ،
ممتاز فانیلرك صره‌سنه داخل اولمش .. او ،
طقسانی دکل یوزی‌ده آطلاتیر . قورقمه ...

شمدیکی خسته‌لقلرك چوغی سوء استعمالاتدن
دولایی اختیارلردن زیاده کنجلره عارض ... او
« آپاندیسیت » لری قره‌جکر ، شکر ، قلب ، ورم
دها بیلمم نه خسته‌لقلرینی آطلاته‌بیلیرسه‌ك اللی
یاشنده برمیراث یدی اوله‌جقسك ... بو سندن
صوکره کله‌جك ثروته‌ده بیوك شیخ الاسلاملر-
یمزدن برینك یاپدیغی کبی ... ییویر کیتسون ...
ماهرك چهره‌سی دوندی . قاشلری چاتیلدی .
کزنمکه شمدی‌او باشلادی . برایکی دولاشدقدن
صوکره اللرینی جبینه‌صوقوب مفتونك قارشیسنده
معندانه برطور آله‌رق :
— بکا باقسه کزه انشته‌بك .. بن لسان بیلمم .
اویله بیوك مکتبلرده اوقومدم . بو سویلدیکز
حکمتمیدر ؟ فیلسوفلقمیدر ؟ اویله شیلره بك عقلم
ایرمز ... واقعا سویله‌دککز بولاقیردی غلبه‌لکی
ایچنده حقلیلری‌ده وار . اویله حس ایدییورم .
نه‌یاپه‌لم که بنده بوسزك حکمتلر یکزه آدیم اویدیره‌رق
کیده‌جك قفایوق .. بابام بکا باقمش باقمامش بو باشقه
مسئله . . . نه ایسه أیی کوتو بیوتمش ، شو بویه
کتیرمش .. او آدم بندن اسیرکه‌دیکی بر شیٔ

نفسندنزده اسیر که‌یور . بکا عمارت چورباسی
یدرمشسه کندیسی طاووق صویی ایچمامش که..
هم او ثروتی کندیسی چالیشمش قازانمش...
شمدی بابامك بو قزانجنی تدقیق ایدرسه‌ك
میدانه نه چیقاجغنی بیلمم . فقط بزده چالیشه‌لم
قازانه‌لم... بزم الیمزی قوللمزی کیمسه طوتمیوریا؟..
سز بویله اوچ کون قرق دره‌دن صو کتیره‌رك
سویلنسه‌کز پدرمك قاصه‌سندن سند ، مهر
چالمه‌نك سرقت اوله‌میه‌جغنی بکا اثبات ایده‌مزسکز...
فقط بن سزدن قورقمغه باشلادم . دوشونیورم.
دوشونیورم سوزلریکزك چوغنه جواب ویره‌
میه‌جکمی اکلایورم .. چونکه عیب دکل‌یا بن
بویله حکمتلری شمدی‌یه قدر نه بر یرده‌ اوقودم.
نه کیمسه‌دن ایشتدم . بن ساده عقللی بر دلیقانلی‌یم.
بویله سویلنه سویلنه عقلمی چله‌ییلمکزك ده احتمالی
واردر . اکر بردها بکا بو یولده درس ویرمکه
قالقارسه‌کز . هم کوجه‌نیرم هم‌ده بردها یانکزه
کلمم . شمدیلك اه اصمارلادق ...

ماهر اوطه‌قپوسنك کلیدینی آچوب دیشاری

چیقدی . مفتون بولندیغی نقطه‌ده فنا حالده
بوزولدی قالدی . کندی کندینه :
A père avare enfant prodigue طمعکار
بابانك چوجغی مسرف اولور. دیرلر اما بوباشقه
درلو بر اولاد .. پاره‌یی بولسه صرف ایده‌جك
فقط احمق بوله‌میور ... بوله‌یی‌ده جنایت ظن
ایدییور . *Il y a temps pour tout* هر شی
ایچون بر زمان واردر . ضرب مثلی‌ده بوشنه
سویلنمامشدریا ؟.. انشته ، قائن برادر ، بزده بو
زوکورتلك دوام ایتدکجه عقلمزده فکرمزده
دها بیك قالبه دونر ... هی کیدی احمق هی...

§

اوك ایچی قسوت افزا بر حال آلدی. ربیعه
حملدن قورتولدیغنی ، ینه تجدید مناسبت ایتمك
سوداسنده بولندیغنی افهاماً مؤثر برایکی محبتنامه
یازدیروب بدری‌یه کوندردی . فقط جواب
آله‌مدی . یأسندن مجنونه دوندی . بدری‌یی
قارشیدن براز کوره بیلمك صورتیله اولسون
تسکین اشتیاق ایتمك ایچون یوزینی کوزینی قالین
پچه‌لرله صیقی صیقی‌یه اورتوب تبدیل قیافتله

حیدر پاشا چایرلرینی دولاشیور . سوکیلیسنی دیکر قادینلرله مشغول دادوستد بولنجه تحملفرسا بر حال الیمه دوشویوردی . نهایت بو عذابه تحملك دشوار اولدیغنی اکلاینجه بیچاره انتحاره قرار ویرر . بو قرارینی بر صورت فجیعه‌ده فعله چیقارمق اوزره ایکن کوریلور . تخلیص ایدیلیر . قزك نفسنه قارشی اولان بو تشبث جنائیسی خانه خلقنه پك زیاده سوء تأثیر ایدر . ارتق نه کیجه نه کوندوز پشنی براقمیه‌رق تحت ترصده آلیرلر .

قیزك سبب ضعف واضطرابی قانلی باصوردن اولدیغنه الك بیوك اطمینانله اینانلردن بری ده پدری مصطفی آغا ایدی . زواللی آدم هر کون باصوره قارشی ییکی اوکرندیکی ادویه‌نك رچته‌سنی یا ذهننده یا جیبنده حفظ ایده‌رك أوه کلیردی .

ظرافته باش کوستره‌ن نحوست سودا ده ربیعه‌نککندن آشاغی دکلدی . عربك اسقاط جنینی ماده‌سندن صوکره باشنك یاقینده بردرده اوغرایه‌جغنی حس ایدن شعبان دلدار سیاه رویندن اوکونه قدر جزایده بیلدیکی نقودی کافی کوره‌رك بر صباح بك افندی‌یه قیصه‌جه بر اعتذار مفارقت

بیان ایتدکدن صوکره یشیل بویالی اوفاق تحته صندیغیله بر هکبه ، بر بوخجه ، شیلته ویورغاندن عبارت اولان اشیاسنی بر حماله تحمیلاً ، سقط دوشکنده بین الحیات و الممات ایکله‌ین قضازده ظرافتله وداع ایتمك خاطر شناسلغنده بیله بولنمیه‌رق چیقوب کتمشدی .

ظرافت او قضادن افاقت بولوب ده آیاغه قالقنجه شعبانك یرنده یللر اسدیکنی کوره‌رك بر حمای یأسله تکرار برقاچ کون دها قفایی یره اوردی . مشابهت فلاکتدن دولایی ظرافتله ربیعه بیننده شدید بر دوستلق اویاندی . بو ایکی قضازدهٔ سودا ، کیجه‌لری برلشوب درداشدکلری زمان ظرافت پنجره‌یی آچیور ، شعبانك پك اوزاقلره کیتدیکنی ایماءً ایکی قوللی ظلمت لیل ایچنده پارلدایان ییلدیزلره اوزاته‌رق :

— هانکی یرلره صاووشدی ده کیتدی عجبا؟ . یمدی . یدیردی . ایچمدی ایچیردی . بتون آلدیغی آیلقلرینی الله ویردی . قدریمی قیمتمی بیلمدی . قاچدی .. کیتدی .. آه بوارککلر .. آه بوارککلر کشکه‌م چوجغنی اولسون دوشورمه‌یی دیده ،

بكاشمدی یادكار قالیردی. باباسنی غوره‌جكی كلدكچه چوجغنك یوزینه باقار أكله‌نیردی .. كچن اقشام رؤیامده ینه غوردم. « بو آی آیلغكی آلدیسه بكا ویر » دیيه ألنی اوزاتدی .. كلسین‌ده ویره‌یم.. ارتق بنی غوزمده دنیا ، آیلق فلان قالدیمی ؟ عجبا دنیا غوزیله غوریشه‌جه‌می ؟..

برقاچ كون صوكره شعبانك یرینه كنج بر اوشاق طوتولدی . علی . . . شاب امردلكدن هنوز قورتولمش . . . بیقلری ترله‌مش ، اون طقوز یكرمیسنده، بویی، وجودی یرنده . . . لونی بیاض ، قاشی كوزی كوسته‌ریشلی . . پنبه‌پنبه یناقلرینك اوست طرفلرندن آیوا تویی صقال باشلری بلیره‌مش . . كوزلرینك ایچی كولیور تعبیرینه ماصدق اوله‌جق بر حالده چهره‌سی دائمی بر تبسم شبابتله جاذبه‌دار ، سویملی بر دلیقانلی...

ظرافت بونی مطبخ قاپیسی اوكنده ایلك كوردیكی كونی النده‌كی طابله‌یی بر طرفه چارپیتوب آرقه‌سنی دیواره ویره‌رك شاشالایه قالمشدی . كوزلرینی بو یكی اوشاغك بهار حسننه دیكوب :

— نره‌دن چیقدی بو ماششاءاه ؟ . نظر دكمز انششاءاه ! . سنك آدك نه آیو ؟ . .

یكی اوشاق ظرافتك بویله (شین) لری یایوب چاتلاته‌رق آغیز طولوسی صاووردیغی (ماشاءاه) لردن صیقیلارق محجوبانه :

— علی ...

ظرافت الك عشوه‌كار فیقیردیلرینی، قیرتمه‌لرینی اظهار ایله :

— علی‌می؟ آدم آدی‌ده غوزه‌ل.. كندی‌ده غوزه‌ل.. صیقلمه !ویله آیو . . هیچ انسان قاپی یولداشندن اوتانیرمی ؟ بوندن صوكره سن هپ بنمله دوشوب قالقه‌جقسك ... یا علی‌جكم ...

بو « علی‌جكم » ادات تملكیهٔ تصغیریه‌سی اویله عشق ایله شوق ایله تلفظ ایدلدی كه قارشیسنده‌كینك بادهٔ حسنیله سرمت كسیلن ظرافتك بو نوخط علی‌یی بر مزه قدر كوچولته‌رك یوتی ویرمك جنتنه دوشدیكنه شبهه قالمدی .

ظرافتك بو پك عجولانه تكلیفسزلكاری اوكنده علی‌نك چشمان محجوبیتی بر دها آشاغی‌یه دیكلدی .

اوكونی ظرافت یمك پیشیردكن سوتی لیمونه سركه‌یی باله قارشدیره‌رق نه یاپدیغنی بیلمز بر وجده

دوشدی . أت تحته‌سنك باشنده ساطورك صاپندن یاقالایور :

علم علم كل علم
كل دیبنه كل یارم
كل دیبنه كلمزسه‌ك
برشفتالی ویرعلم

شرقیسنك مصراعلرینی لایعد دفعه تكرار ایله اوكنده‌كی تحته‌يی بیوك برسرعتله بلاانقطاع یكرمی اوتوز دفعه طاقیرداتیور . . صوكره شفتالی مصراعنه كلنجه قوللری كه‌وشه‌یور ، كوزلری سوزیلیور ، سالیالری آقه‌رق مدیدبر قهقهه ایله صاغنه صولنه یالپالایوردی.

بو كنج اوشاغك اوخانه‌یه ورودندن صوكره آشجی قادینك قلبنده شعبانه اولان كانون قدیم سوداسی كوللنی ویردی. اونك یرینه ، علی ایچون بربركان آتشفشان فورانه باشلادی ... اوغلانی الندن كلسه قوش سودیله بسله‌یه‌جكدی. طاووق بوطلری ، اك یموشاق فیله‌طولر ، بوره‌كلر ، قره‌مالر ، لالانغه‌لر ، كیزلی كیزلی هپ علی‌یه یدیریلیوردی . اوغلان اول امرده بوطاشقنجه

اكراملره برمعنا ویره‌میه‌رك قبولده بر آزمستغنی بولوندی . فقط ظرافتك شرین تبسم اقناعاتنی ابذال ایله :

— آ.. یه آیو... سن كنجسك . . یه‌ده وجودیكه قوت اولسون .. أيي ایش غور ..

اشتهاسی كمالده اولان علی بر ایكی استغنادن صوكره یوزه طورمامغه باشلامش ، صباحلری مطبخ قاپیسنه كله‌رك :

— آبلا اقشامدن بكا نه‌طانلیسی صاقلادك ؟

دیيه‌جك قدر تكلیفسزلكی ایلریلتمشدی. بر آی باشنده ظرافت یدی مجیدیه آیلغنی كتیروب علینك آوجنه قویه‌رق :

— آل بو (فارا) سنده طورسون ...

دیمشدی . بوبیوك امنیته وجه استحقاقنی وهلةً تعیین ایده‌مه‌ین علی شاشقین شاشقین مخاطبه‌نك یوزینه باقه‌قالنجه ظرافت درلو انحنا وفقیردیلر ایله :

— آ ! یوزیمه نه‌باقیورسك آیو ؟ .. تكلیفمز وارمی ؟ . بنده طوره‌جغنه سنده

طورسون ... بن سندن جانمی اسیر کرمی‌یم آه
علی جکم ؟ ..

علی لزومندن فضله اوردم طویماز بر دلیقانلی، عربك بوسماحت وفرط امنیتنی بر حس مادرانه ایله اویانمش بیوك بر توجهه، بر محبته حمل ایدییور.

ظرافت شمدی شعبانك افتراقیله یانوب یاقلدیغی زماندن زیاده مضطرب سودا.. کیجه‌لری راحت نومدن محروم. بودلدار شابنه المدرونی نه‌یولده افهام ایده‌بیلمك چاره‌سنی بی آرام تحریله بالان ...

— « عجبا ایچمده یانغین وار » وار دیه باغرسه‌می؟. یوقسه بر دنبره بیونن‌می صارلسه‌م؟.

قیلندن درلوصور اعترافیه آره‌سنده بی قرار، متردد ... نهایت بر کون ظرافت علی‌نك، کندینه «باجی» خطابنده بولنمه‌سندن بالانفعال :

— آیو بکا بر دها « باجی » دیه ...

— یانه دییه‌یم ؟

ظرافت النی اوزاتوب دلیقانلینك چکه‌سنی اوقشایه‌رق طاتلی ، یاییق وبانغین بر تلفظله :

— نه‌شیم‌دی ..

بی فهم علی بوتعبیری عربك صورت استعمالنده‌کی مقصددن بوسبتون اوزاق بر معنایه آله‌رق یعنی قاپی یولداشی مآلنده باتلقی :

— پکی نه‌شیم ! . بوندن صوکره اویله دیرم..

دیمشدی . ظرافت اوغلانك کولکلنمش بییقلری آلتنده‌کی کوپه پنبه دوداقلریله تلفظ ایتدیکی بوتعبیر صمیمیتی ، استماعه بر درلو طویامیه‌رق :

— امان بایلدم علی !.. نه‌غوزه‌ل سویلدی..
بر دها سویله باقه‌یم !..

— نه‌شیم ...

بو تلفظ لطیفدن عربك تکمیل موجودیت سوداسی جوشه کله‌رك :

— آدوستلر بیتدی آرتق بنم ایشم ...

نعره‌سیله زواللی علی‌یی بر بهت عظیم ایچنده براقدی ...

§

مفتون ، میلیونولر علیهنده‌کی فلسفهٔ مخصوصه‌سنی ماهره تلقین‌ایله نتیجهٔ حکمیاتنده درمیان ایلدیکی مهر ، سند سرقتی تکلیفندن صوکر.

ارتق دليقانلي به بو بحثه دائر شق شفه ايلامشدي.
ماهرده آره لرنده هيچ بويله بر سوز كچمامش
كبي بولنيوردي . فقط ماهرك صفوتنه نظراً
مفتون عادتا «سوك بر «پسيقولوغ» علم احوال
روحيه عالمي عداولنه بيليردي . قائن برادرينك
هيچ برحالني، حركتني نظردقتندن دورطوتميور،
دميرك قيزوب قيزوب ده نهايت چكيبج آلتنده
استه نيلان اشكالي اخذ ايده جك بر يموشاقلق پيدا
ايلمسي كبي مفتونده، ماهرك ايشته اويله بر طاو
زماننه انتظار ايدييوردي .

بعض كيمسه لروار در هرهانكي برشي حقنده
پيدا ايلمش اولدقلري اعتماد وقناعتي الى الابد محا-
فظه قيدنده بولنورلر . بونلرك بطلان قناعتلري
كنديلرينه اثبات ايدلسه حقيقته قارشي طوره رق ينه
رد ايله مقابله ايدرلر . كثيريان الك قوي دلائله
قارشي جواب اعطاسندن عاجز قالنجه الك زياده
كوستره بيله جكلري صورت تسليميت: «اه عشقنه
صوص . . فكريمي بوزه جقسك . ايلري وارمه . .
سويله سه كده ارتق ديكله مم . نافله يورولمه .» سو-
زندن عبارت قالير . فقط بوذوات ، او قناعتلر-

ينك صفحاتندن هركون بريني دلوب دشه جك
مؤثراتله طولو بر محيطه دوشرلر ايسه اسكي
اعتمادلرندن يواش ، يواش كنديلرنده بر شي
قالماز . . . همان خبرلري اولمه دن تبديل قناعت
ايدرلر . .

دفعةً وقوع بولان تكليف معهودنده موفق
اوله ميان مفتونك تدريجي حركتي تقديرنده تأمين
غلبه ايده بيلمسي ممكندي . قائن برادريني بعض
جمعيتلره، اكلنجه لره آليشدره بيلمك ايچون
زواللي يي كركي كبي يونتمق ، اينجلتمك لازمدي.
غيرارادي واقع اوله جق قاباقلقارينك [illegible]
كوركوسزلكنه ، جهالتنه باغشلانمسي ، نظر
عفو ايله كورلمسي استرحاميله ماهري بك ازغلنده
بعض دوستلرينه تقديم ايتدي. قائن برادر ، بو
عالملره قارشي اولا بيكانه لك وعادتا وحشت
كوستردي. يواش ، يواش براز آليشدي. ايكي
شي الك زياده خوشنه كيتدي . قادينلر وقمار...
فقط لسانه بالخصوص برچوق عاداته عدم وقوفي
پك چوق تحفلقلره سببيت ويرييوردي .
مفتونك نظر حرصي اوكنده قاسم افنديينك

وفاتندن اول ثروتنك برقسمنه آل آتمق احتمالی
پیدا اولی ویرنجه ماهری یم‌له‌مك ایچون ایجاب
ایدن پاره‌یی صوك وسعی استعمال ایله تدارکه
اوغراشیوردی . قائن برادری طومبول مادام
ماقفرلانه بایپلیور ، بیتیوردی . فرنك قاریسی‌ده
بوقاشلی ، کوزلی طیقناز ، کوربوز تورك دلیقا-
نلیسنك بلاهته قریب بر ساده دللکله ، کویا
بومفتونیتندن هیچ برشی حس ایتدرمامکه چابا-
لایه‌رق ، آره‌ده‌صره‌ده کندینی اونوده‌جق برمستی
غرامله قایدیردیغی بایغین نظرلر. قارشی پك بی‌حس
قالمیوردی .

فرنك عاداتنجه ، بولوشمه ویا وداع زمانلرنده
أل أله طوتوشمق لازم کلوب‌ده ماهرك بر حس
شدید اشتیاقله اوزاتدیغی دست رعشه‌داری
مادام ماقفرلانك یموشاق پارمقلری آره‌سنده
خفیف بر تضییقه اوغرانجه دلیقانلینك یوزی
حمرت سودا ایله آتشله‌نیور ، بدعفت زوجه‌سنك
مخالصت دوستانه‌نامنه‌دیکر بر حس غیرموالاتکارانه
ایله صیقلدیغنك فرقنه واروب‌ده موسیو
ماقفرلانك حدتدن پر آتش کسیله چکنه

ذاهب اولان ماهر خوف ومحجوبیتندن یرلره
کچیوردی . اویله کوزل الك سکسان ارککك
آوجی ایچنده صیقلمه‌سنه بر زوجك ناصل تحمل
ایده‌بیلدیکنه ، بودریا دللکنه زواللی صاف
دلیقانلی بر درلو عقل ایردیره‌میوردی .

قائن برادرینك فرنك قاریلرینه بویله آتشلنمه-
سندن زوجه‌سی لیبیه‌یه قارشی محبتی پك کوشه‌مش
اولدیغنی مفتون اکلایه‌رق کندی کندینه :

— زواللی قادینلر انسانیته قارشی اولان
اك بیوك خدمتکز تولیدایکن بووظیفهٔ قدسیه‌یی
ایفادن صوکره اعتلایه بدل چوغکز زوجلریکزك
انظارنده سقوط ایدییورسکز . برقادینله ارکك
آره‌سنده ایکی بچق سنه‌لك برمدت زوجیت ..
برده چوجق .. محبت عائله‌نك اك یوکسك طبقاتنده
طیران ایده‌ن زوجلرك بال‌سوداسنی بیله‌یوربیور ،
دوشوردییور ، قیرییور ، بیچاره لیبیه اکثری
قادینلرك دوچار اولدقلری بونکبته اوغرامامق
ایچون سن خام خلاط برقوجه انتخاب ایتدك .
اونك برچوق بدلالقلرینه‌ده قاتلاندك . اوبوکون
نظر اشتهاسنی سندن چویردی . بوارکك نه‌قدر

خبيل ، كوركوسز ، جاهل اولورسه اولسون ينه اركك‌در. چيچكدن چيچكه طولاشان آرى كبى برسوق شديد طبيعتله حسندن حسنه كوكل كزدرمك حس رجوليتنه غلبه ايده‌مز ... بنى عفو ايت لبيبه! بو بدلا قوجه‌كه ديكر قادينلرى سودرمك ايچون درس عشق ويرمك، اوكا اصول موفقيت و آداب سودا تعليم ايتمك مجبوريتنده‌يم.

بك‌اوغلى مسامره‌لرينك برنده مادام ماقفرلانك نشئهٔ سوداسيله ايچكى‌يى فضله قاچيران ماهر انشته‌سنى بر كوشه‌يه چكه‌رك براز شاشى نظر ومستانه ادا ايله :

— بكا باقسه‌كه انشته‌جكم ...

— سويله ...

— بنى بر دها بو عالمه كتيرمه . . رجا ايدرم ... بنم آياغم بورالردن كسيلسون ...

— نيچون ؟ ..

— آه ناصل سويله‌يه‌يم ؟.. انشته‌م سك !

— انشته‌ك اولمقدن نه چيقار ؟

— ايش باشقه ... ايكى كوزوم .. ايش باشقه ...

— نه ايشى ؟ ..

— اوف... بكا ده قاريمه ده يازيق اوله‌جق...

— نه‌دن ياوروم ماهر ؟ نه‌دن ؟ ..

ماهر انشته‌سنك ايكى الندن طوتوب صيقه‌رق :

— سويلرسه‌م بكا لعنت ايتمزميسك ؟

— قطعا ...

— مادام ماقفرلان يوقمى ؟..

— اى ؟..

— ايشته اونى كورونجه بنى بر آتش بورويور... وجودى وجوديمه بر آز تماس ايدرسه او قدر الكتريقله‌نيورم كه ... آه انشته‌جكم آ. مادامده برقادين قوقوسى وار ...

مفتونك صيم صيقى طوتديغى اللرينى دوداقلرينه كوتوره‌رك بوسه‌لره غرق ايده ايده، قطرات يأسيله ايصلانه ايصلانه :

— ايليق ايليق ... تا روحمه قدر نفوذ ايدن، مسكر بر رايحه.. آه ايشته او قوقو بنى بتيرييور ، اولديرييور ...

ماهر بر آز ديكلندكدن صوكره :

— بز ، بربريمزك هم قاين برادرى .. هم

انشته‌سی اولیورز ؟ بنم کبی بر انشته‌یه شمدی لعنت ایدییورسک دکلمی ؟..

— هیچ بر وقتده ...

ماهر شاشقین شاشقین مخاطبنک یوزینه باقه‌رق :

— هیچ بر وقتده‌می ؟.. اکلایه‌مدم ... چونکه آچیقجه سویله‌یه‌مزمی ؟ سن بنم همشیره‌مك اوزرینه بویله بر فنالق ایتسه‌ك بن سکا چوق کوجه‌نیر ... طوغریسی لعنت ایدرم ...

— چوجقسك ماهر چوجق!.. بر انسانك مشروع قاریسی باشقه بویله خارج مشروعیت مناسبت پیدا ایتدیکی قادینلرده ینه باشقه ... دنیاده بر قادینله ... زوجهٔ منکوحه‌سیله طورمش، اوطورمش قاچ ارکك بولنه‌بیلیر ؟ بن ارککلکی نقطهٔ طبیعیه‌سندن محاکمه ایتدیکم ایچون .. نه سنك بویله بر سودایه دوشمش اولمه‌که قیزارم . نه‌ده بنده بویله بر حال وقوعه کلدیکی زمان سنك حدت ایتمه‌کی ایسته‌رم ... سن سکسان قادینه کوکل ویرسه‌ك لبیبه ینه سنك زوجه‌کدر .. اونك مشروعیتنه هیچ خلل کلمز ..

— فقط سنك همشیره‌ك چوق حسلی قادین ..

بویله سنکله بك اوغلنده بولنوبده صوکره أوه عودت ایتدیکمز زمان بنم هر حالمه دقت ایدییور . درلو بهانه‌لر بولوب جیبلریمی قاریشدیرییور .. البسه‌لریمی قوقلایوب : « اوف اوستك باشك هپ فرنك قاریسی قوقویور » دییور . . . أودن غیبوبت ایده‌جکمز کیجه‌لرده باشقه قادینلره کوز آتمامقلغم ... سنك سوزلریکه اویمامقلغم ایچون بکا درلو آندلر ویرییور .. یمینلر ایتدیرییور .

— قادیندر جانم ... اونلرك هر دیدکارینه اهمیت ویریلیرمی ؟ اونلرك سوزلرینی طوتمق لازم کلسه هر کون ایکندی زمانی أوه کلملی صباحلین قلم وقتی چیقملی ... یلکه بویله یاپان ابدال قوجه‌لرده بولنور . فقط نه یاپسه‌ك اونلره یارانیلماز .. ینه دیرلتی چیقه‌رەجق برشی بولورلر ...

ماهر، انعطاف ایتدیکی نقاطده ثانیه‌لرله طوران آغیر، مجف ، مستانه نظرلرله انشته‌سنی یوقاریدن آشاغی‌یه سوزه‌رك :

— سن ناصل انشته‌سك بە ؟.. قائن برادریکه باشقه بر قادینی سومکه مساعده ایدییورسك .. بکا اوقدر یوز ویرمکه کلمز ... یوز بولنجه صوکره آستارینی‌ده ایسترم ها!..

— بن نه‌قائن برادر بیلیرم.. نه‌انشته ... بن حقیقت پرست بر آدمم... الله‌قادینی ارککك، ارککی قادین ایچون یاراتمش.. فقط برارککك تك برقادینله یاشایه‌جقدر دیبه امر ایتمامش. هیچ بردینده، هیچ برفلسفه‌ده بویله برصراحت یوق... شمدی سن بنم انشته‌مسك دیبه بویله اك بیوك حقیقتلری انکارمی ایده‌جکم؟ .. بزم کبی حقی، حقیقتی، انسانیتی طانیر، عقلی باشنده، محاکمه‌سی یرنده انسانلر، بربرینی ملائك صنفندن عد ایتمزلر. آلوده‌ٔ معاصی اولاد بشردن اولدقلرینی بیلیرلر. یکدیگرینك قباحتنی تعییب وتشهیر ایتمزلر، کورمه‌مزلکدن کلیرلر. اورت باص ایدرلر. بنم همشیره‌مه قارشی بن سنك قباحتکی کیزلرم.. سنککنه قارشی سن‌ده بنمکنی اورترسك، چونکه بویله اولور...

— آه انشته‌جکم کوزل سویلیورسك اما بنم کوکل‌ویردیکم قاری، قوجه‌لی.. بلانك بیوکی اوراده ... سینیور پاردیسومیدر؟ چلبی قاپوطمیدر؟ موسیو ماقفرلانمیدر؟ نه‌در؟ ایشته او حریف بو ایشی سه‌زوب‌ده، اوفرنك قفاسی

بر کره قیزارسه دوئللو ده بنی اولدرمکه قالقمازمی؟ وای جاننه‌یه؟.. روولوه‌ر نشانینه‌ده هیچ ادمانم یوق ... باق صوپا ایله، لوبوطله، چوپله‌اولسه ایمانینی که‌وره‌تیرم ...

— یووووق ماهر!. بوجمیتلره اویله صوپا، چوب، مطراق فلان کیرمز.. دقت ایدرسك.. آغیر تمکینلی، احتیاطلی طاورانیرسك. هیچ بر شی چاقدرمازسك... موسیو ماقفرلان دالغین، شاعر بر حریف، نه آکلایه‌جق!..

— ناصل نه آکلایه‌جق یه؟.. قاری پك سربست... قوجه‌سنك یاننده کلیورلاریه‌داق المدن یاقه‌لایور.. «مون‌بهی قومان صاوا؟» دییور. بن‌ده «صاوابیه‌ن تره‌بیه‌ن! تره‌بیه‌ن! تره‌بیه‌ن!..» دییورم. صوکره کولیور.. کولیور.. کولیور.. الی برقاچ دفعه صیقیور.. یوموشاق، یوموشاق اونك بیاض طومبول الی بکا طوقونجه تکمیل وجودم عیبدر سویله‌مسی ایشته اویله تحف برحال... برشیلر اولیور... ایصتمه یاقه‌لامش کبی هایدی بنی برتیتره‌یه آلیور... ایکیجکم زانغیر، زانغیر بربرینه اورمه‌یه باشلیور..

امان غیرت ایده‌یم، برشی چاقدرمه‌یم، دییورم.
ایصتمه نوبتی کچمیورکه .... قاری کوپوغلو
قورناز... وجودیمی زلزله‌صاردیغنی آکلایور...
صوکره‌مادامك یانندن قاچیورم.. نه‌لازم بنم..
بوقاری بکا حرام، بنم أوده‌مسك کبی زوجه‌م
وار دییورم.. أوه کیدوب بتون حرصمی لبیبه‌دن
چیقارمق ایسته‌یورم... لکن آه ناصل اکلاته‌یم
أنشته؟ قاریمی سوییورم. اوقشایورم... ألندن
طوتیورم. نافله.. اولذت یوق.. هیچ برشی
طویمیورم. مادام بکا صانکه قایمق، قاریم صمان
کبی کلیور. وای کچمشنه به حرام شی نه قدر
طاتلی اولیور!..

— های اه مستحقکی ویرسون نه آیدالسك
ماهر...

بویله بك اوغلنده کیجه‌لر کچیروب انشته
قائن برادر یورغون آرغین، اویقوسزلقدن یاری
بایغین بر حالده أوه عودت ایلدکاری زمان لبیبه
زوجنده کلی بر تبدل، اسکی عاداتی خلافنه تحف
تحف یکیلکلر، بعضاً ایپه صاپه کلمز رذیلتلر
کوردیکندن آغا بکیسی مفتون بکك، زوجی

ماهری آلافرانغه‌لق عالملرینك «ده بوش» قسمنه
«اینی‌سی‌یه» ایتدیککنی اکلایوردی. فقط بر
أنشته قائن برادرنی نیچون آزدرسك؟ ایشته بوکا
برسبب کوره‌میور، بر معنا ویره‌میوردی. بر
سکوت ایتدی. ایکی سکوت ایتدی. نهایت
ماهرك احوالنده سکوته، تحمله آرام براقیه‌جق
طاشقینلقلره، صغو قلقلره، بالخصوص دیکر برقادینه
کوکل ایلیشدرمش.. خیر عادتا طوتولمش
اولدیغنه دلالت ایدر اماره‌لره مصادف اولنجه
بر کون برادرینك اوطه‌سنه کیده‌رك استیضاحات
مهمه‌سی اولدیغنی اشراباً قاپی‌یی قاپادقدن صوکره:

— آغا بك بو نه رذالت؟

— نه اولمش؟

— زوجم کوندن کونه چیغریندن چیقیور..

— آدم سن‌ده براق شو آبدالی ...

— آبدال مابدال اما قوجه‌مدر ....

— قوجه‌کسه الله مبارك ایتسون الکدن
آلان یوق آ...

— ناصل آلان یوق؟ آیارتمغه اوغراشیورلر..

— کیمی؟

— زوجمی ...

— ماهر بی ؟ سن ده قوجه کی فصولیه کبی نعمتدن عد ایدییورسك . بن دنیاده اونی آیارتمغه هوسلنه جك قاری تصور ایده مم . قادینلرك طوبی بردن ایشته بویله سنك کبیدر . آلیق صالیق قوجه لرینی آفت ظن ایدرلر . دنیانك کوزی اوکا دیکلمش قیاسنده بولنورلر .

لبیبه حدتله قاشلرینی قالدیروب تأیید مدعا ایدر صورتده برقاچ دفعه معنالی معنالی باشنی صاللادقدن صوکره :

— أوت آیارتیورلر . هم آیارتانده بر فرانسز قاریسی ...

— او .. او .. او ... ماهر بکی آیارتان تورکده دکل ده فرانسز قاریسی ایمش ... بونی نه دن آکلادك قوزوم لبیبه ؟

— بنی انصافله دیکلیکز . بو آدم بزم أوه ایکی ایچ کوکیسی کلدیکی وقت قوله لی کوملك کیمکده ، یاقه لق ، قوللق قوللانمغه بیله یك آلیشمامشدی . قالبسز فس ، دیزی چیقق پانطالون ، طوزلو اوکجه سی چارپق اسقارپنیله کزردی .

بیون باغیسنك برساعتجك اولسون بیوننده طوغری طوردیغنی کوره مزدم . همان بر طرفه چارپیلی ویرردی . نه ایسه اوغراشه اوغراشه براز آدمه بکزه تیر کبی اولدم .

— نه یاپه لم . سن کندك بکندکده واردك . عملکدر چك ...

— شمدی ده لزومندن فضله انجامکه ، ایکی درهم برچکردك اولمغه یلته نیور . اینجه لك ، شیقلق خلقتنده اولمدیغی ایچون کولنج حاللره کیریور . پانطالونلرك قاتلری بوزولماسق ایچون باصقیلر ، جاکتلره پاردیسولره آصقیلر ، درلو رنك وشکلده بیون باغیلر آلمش . برینی چیقاروب برینی طاقیور . یاراشوب یاراشمدیغنی بندن صورییور . اولدن ایکی کلمه فرانسزجه اوکرنمه سنی ایسته مزدی . شمدی جیبنده کوچك بر مکالمه کتابی ، طورمیوب ازبرله یور .

Bonjour madame. Comment vous portez-vous?

قبیلندن مکالمات عادیه دن باشقه آیریجه کاغدلره یازلمش :

Madamė vous étes la reine de mon Coeur

(مادام کوکلمك ملکه‌سی‌سکز)

Madame pourriez vous me dire les heures où s'absente votre mari ?

(زوجکزك غیبوبت ایتدیکی ساعتلری بکا سویله‌یه بیلیرمیسکز ؟) جمله‌لری پك جالب دقت ، پك معنیدار دکلمی؟ ایشته بو دلائلدن، ماهرك طبیعتی خلافنده‌کی بو دلیلکاره ، بو خواهشلره سوق ایدن برقوت ، برمؤثر ، دها طوغریسی برمادام اولدیغنی اکلایورم . کفته‌سیله ، بسته‌سیله فرانسزجه برشرقی ازبرله‌مش سویلیور . قولاغمك دیبنده کیجه کوندوز مرلدانمه‌سندن بونی بن‌ده اوکرندم .

L'aveu que je voulais vous faire
Est un aveu tendre et discret
Mais je tremble de vous déplaire
J'en aurais un si grand regret

(سزه ایتمك ایسته‌دیکم اعتراف، براعتراف دقیق وخفیدر . فقط سزه بکنیلمامك (خوفیله

تیتره‌یورم . (بکنیلمزسه‌م) مأیوسیتم بیوك اوله‌جقدر .)

هپ بوسوزلر ، مصراعلر ، پارلاق دکلمی ؟ زوجنك اغزندن جیبلرندن چیقان ، طاشان بوبداهتلره قارشی بی تأثر قاله‌جق برزوجه تصور ایدیله‌مز . هپ بونلر ماهرك صداقت بیتیه‌دن زوجیتدن انحرافنی کوستریور .

مفتون بربرینك اوزرینه آتدیغی ایکی باجاغنی تیتره‌ته‌رك دالغین برطورله :

— تحف شی ! . . بردلیقانلی فرانسزجه‌دن درت مصراع ازبرلرسه صداقت زوجیه‌دن انحرافی ایتمش اولور؟

— یوق . . یوق . . بویله بیهوده مدافعه‌لره، تأویللره لزوم یوق . مسئله‌نك اصل تحققی ، ماهرك بو غرابت احواله سزکله صیقی فیقی دوشوب قالقمغه باشلادقدن ، بك اوغلنده بعض عائله‌لر نزدینه داداندقدن صوکره اوغرامسیدر .

— ها !.. هایدی یاقه‌لم بنی‌ده زوجك کبی بر احمغی آزدرمق تنزلنده بولنان بر شیطان درکه‌سنه ایندر .

— بیلەمم سزك فلسفەكزجە انسانلرك شیطانلغە قیاملری برتنزلمیدر ؟ یوقسە براعتلامی؟ یالکز بنم بیلدیکم ، حس ایتدیکم ، عادتاواضحاً کوردیکم شی قوجەمك شو آرەلق آزمەسی... اونك بو آزغینلغندە سزكدە دخل وتأثیریکز بولنمەسیدر .

— صاچمە سویلیورسك لبیبە ... سنك قوجەکی آزدرمقدە بنم ایچون نە منفعت تصور اولنەبیلیرکە بویلە بر مناسبتسزلکە قالقەیم ؟

— بیلەمم ؟ سزك حرکاتکزە ، افعالکزە بالخصوص فلسفەکزە کیمسەنك عقلی ایرمز . حتی کندیکزك بیلە ... اونك بو آزمەسندە سزك حقیقةً برتأثیریکز یوقسە سودیکی فرانسز قاریسنك کیم اولدیغنی ، مناسبتلری نەدرجەدە بولندیغنی تحقیق ایدوب بکا خبر ویریکز .

— او .. او .. فنا دکل ... خانم افندی زوجنك تحقیق احوالی ایچون بنی ، آغا بکیمنی جاسوس کبی استخدام ایدەجك ..

— بویلە مهم ومشروع برخصوصدە انسان

همشیرەسنە معاونتدە بولنورسە جاسوسلقمی ایتمش اولور ؟ ..

— جاسوسلغك مهمی علی الخصوص مشروعی بولندیغنی بیلمیوردم .

— سز بو رجامی قبول ایتمزسەکز راجی آغا بکمە مراجعت ایدرم..

— راجی مرد اوغلاندر .او بویلە عادی برجاسوسلغی هیچ بروقت قبول ایتمز .

— اویلە ایسە بوایشە کندم صیغانیرم

— هاه شمدی اولدی ایشتە .. پاچەلریکی صیغا .. چارشفی چلك باشکە ، دوش قوجەکك آرقەسنە .. بك اوغلندە میخانە، بیراخانە ، دها بیلمم نەخانە.. او،نرەیە کیرەرسە سنده کیر... اوزمان ماهرك اسرارینە واقف اولورسك . . .

برادر ایلە همشیرە آرەسندەکی مجادلەاوکونی بو رادەیە قدر وارمش صوکرە قاپانمشدی. لکن آغابکیسندن آلدیغی تحف جوابلر ، کوردیکی عجیب طورلر لبیبەیی بوسبتون قوشقولاندردی . قادینجغز اوکوندن صوکرە زوجنك حرکاتی اوزرینە کوزلرینی دیت آچدی .

§

لبیبه‌نك بویله بیره‌لنمسی مفتونك جانی صیقدی. همشیره‌سنك آچدیغی انظار اشتباهی آوومق، اویومق ایچون برچاره دوشونمك فکریله دلیقانلی سوقاغه چیقدی. او دوشونجه ایله طوتدردیغی مشیتله دالغین، دالغین کیده کیده کندینی بك اوغلنده موسیو ماقفرلانك قاپیسی اوکنده بولدی. چینغرغی چکدی. ایچری کیردی.

موسیو ماقفرلان ییلدیزجه پك زیاده اهمیت ویریلن سیاسی برمسئله‌ده سرای قوداملرینك اوهاماتنی تطبیب ایده‌جك برصورت حل بولمش، «شانتاژ» عوعوه‌سیله کیفیتی آلولندیرەن غزته‌لری‌ده هر زمان آلدقلری حق سکوتك همان نصفندن آز برمبلغله صوصدرمغه موفق اولمشدی.

بو خدماتنه مقابل ماقفرلان جنابلری ییلدیزدن آووجلرینی طولدیره‌جق برمکافات نقدیه‌یه سزا کورولمشدی. بوندن دولایی کیفی یرنده ایدی. مفتونی کمال بشاشتله قبول ایده‌رك همان دیدی که:

— أیی که کلدیکز. سزی کورمك ایسته‌یوردم.

— نه‌وار؟

— بیوك برا کلنجه...

— نره‌ده؟

— أره‌ن کوینده سزك کوشکده...

— تمام اکلنجه محلنی بولدیکز..

— نه‌دن؟ سزك کوشکده اکلنجه یاپیله‌مازمی؟

— یاپیلیر. ذاتاً هر کونده یاپیورز...

— ناصل؟

— قاریم بنمله... لبیبه قوجه‌سیله... ظرافت آلنی ایله.. راجی هپمزله هرساعت غوغا قیامت قوپیور...

— جانم براقکز اوعائله دیرلتیلرینی... او هر یرده اکسیك دکل... ذاتاً قادینلرك غوغاسز ایچلری صیقیلیر... بونلرك عقللیسی بزم مادام دکلمی؟ بعضاً بر کونده اوچ دورت دفعه دالاشیرز.

مادام ماقفرلان کنایه‌لی بر تبسمله:

— تشکر ایدرم موسیو... أش، دوست مواجهه‌سنده بنی دائما دیرلکسزلکه دائر اولان حکایه‌لره سبوی مثال اوله‌رق تشهیر ایدرسك.

موسیو ماقفرلان بر قهقهه صالیویره‌رك:

— سزه دیمدمی ؟ لاقردیسی اولورکن
ایشته غوغا باشلادی . ذاتاً زوجه‌مك اك بیوك
ذکاوتی هرسوزی قماش کبی اوکنه یایه‌رق غوغایه
آلویرشلی اولان جهتنی چکوب آله آلمقده کوستر-
دیکی مهارتده‌در .

— امین اول موسیوکه سکا نسبتله بوخصوصده
بن پك کری قالیرم . یانکزده غوغاچولقده چیراق
بیله اوله‌مم . . .

مفتون بولندیغی صاندالیه‌دن بردنبره دیم دیك
آیاغه فیرلایه‌رق :

— یوق . . . یووووق . . . دیکله‌یه‌مم .
بزم اوده کیلره نسبتله بوسزك غوغا کزپك طاتلی ،
پك ظریفانه . . . عادتا باللی بوره‌ك . . . فقط
تورکجه‌ده برضرب مثل واردر « انسان هرکون
یمق یسه بیقار » دیرلر . . بن ده غوغادن اوقدر
بیقدم که ارتق اك طاتلیسنه بیله یوزم یوق . . .
فقط تحف شی . . بو عائله حالی ، قاری قوجه
کچیمی . . . محیطه ، تربیه‌یه ، تمدنه عائد فرقلر
طی ایدلدیکی حالده افریقاده‌ده او . . . آسیاده‌ده . . .

اوروپاده هپ او . . . اوت موسیو شمدی
بز اکلنجه‌دن بحث ایدیورسکز . . .
— اوت . . . بك اوغلنك « پتی شان »
دیدکاری کوچك باغچه‌لرنده بیوك جاده نامنی
ویردکاری دار سوقاقلرنده ، قرانلق هوا آلماز
بیراخانه‌لرنده ، طوزدن نفس آلنماز شیشلیسنده
ارتق بوکالدق . کوکل براز قیر هواسی آلمق
ایسته‌یور . تکمیل مصارفی بکا عائد اولمق اوزره
آره‌ن کوینده سزك کوشکنده بر اکلنجه ترتیبی
آرزوسنده‌یز . .
— پك أیی اولور . . .
— برقیر بالوسی یاپه‌جغز . . .
— اعلی . . . اعلی . . .
— سزه برهفته مساعده . . بویله بر اکلنجه
ایچون ایجاب ایده‌جك استحضاراته باشلایکز . .
— بو فکریکزی آلقیشه سزا درجه‌ده
کوزل بولدم . فقط بو مسامره‌مزی وجودلریله
تزیین ایده‌جك ، ذواتك کیملر اوله‌جغنی لطفاً
سویلرمیسکز ؟
— غلبه‌لق یوق . سز ، بز . . شهیم بك

ومادامه‌سی... جمعیتمز اعضاسندن موسیو قامیل.. بر ایکی ارکك بر ایکی قادین... ایشته همان بو قدر...

— یالکز برجهت بنی دوشوندرییور..

— هانکی جهت؟

— بزم عائله خلقندن رقص فننه آشنا بر فرد یوق...

— عائله‌کز افرادینه « آداب معاشرت » تعلیمی ایچون سزك بر «قور» آچمش اولدیغکزی بیلیورز...

— اوت...

— «دانس»ده « آداب معاشرت » تتمه‌سندن بر قسم دکلمیدر؟..

— حقکز وار...

— شمدی خانه‌کزه عودت ایدرکن کتابجینك بوندن بر « رقص رساله‌سی » آلیرسکز. کوشکه کیدرکیتمز تعلیمه باشلارسکز.

۱۹

مفتون او اقشام کوشکه جیبنده بر « تره دولادانس » ایله عودت ایتدی. بو بالو خبری خانه خلقندن کیمینك صوراتنی صمورتدی. کیمنی فوق العاده نشئه‌لندردی. ماهر سونجدن عادتا قابنه صیغه‌میوردی. بالو اثناسنده ایچیله‌جك، اوینانه‌جقدی. دامادبك مادام ماقفرلانی آغوش سوداسنه آلوب ده بر قاصیرغه کبی اویون میدانی دونرکن او نشئهٔ رقص، او سرمستیٔ غرامله معشوقه‌سنك سمع رقت و مرحمتنه نه طاتلی کلمات استرحام فیصلدایه‌جق، بلکه اعلان عشق ایچون نه کوزل بر زمین تهیه ایده‌جکدی.

مفتون الندە رساله ایله تعلیم رقص ایچون میدانه چیقدیغی زمان الك بیوك خواهشله اورتایه آتیلان طالب ماهر اولدی.

زوجینك بو آرزوسنی، بو هوس شدیدینی، بو جیلغینلقلرینی کوره‌ن لبیبه فوق الحد مأیوس اولیور فقط بو بالونك، ماهرك اسرار معاشقه‌سندن بر قسمنك ترشحنه مدار اوله‌بیله‌جکی احتمالنه مبنی کتم تأثره اوغراشیوردی.

بو اکلنجه‌یه چیلغینلق درجه‌سنده سوینلردن ایکنجیسی ده ظرافت اولمشدی. آشجی قادین « بالو » نك نه دیمك اولدیغنی آکلامق ایچون ماهره مراجعتله:

— قوزوم كوچك بك . . . « بالو » نه‌در؟ آيو بن بيلميو . . بكا اكلاتسه‌كه . . .

بو استيضاحه قارشى ماهر سونجدن ايكى النى بر برينه چارپوب كمال نشئه ايله آغزينى ظرافتك يناغندن بوسه‌چين اولەجقمش كبى يوزينه ياقلاشديره‌رق :

— بالو نه بيوك بر اكلنجه‌در بيلسه‌ك ظرافت ؟..

عرب استغرابله :

— نه اولەجه ؟

— چالغى چالەجق... بر قادين بر اركك، بر قادين بر اركك، بر برينه صاريلوب اويناياجقلر...

بو سفرده ظرافت ايكى دست سرورينى بر برينه اوره‌رق پشتماللى بلنى صاغه صوله برايكى چالقه‌دقدن صوكره :

— اوخ نه اعلا ... اوخ نه اعلا... بن ده عليه صاريلوب اوينارم... اوخ كل كيفم كل... نه قدر ايش اولورسه بن كورورم... قاچ تجربه يمك ايسترسه بيشيريرم ...

آشجى قادينده كنج اوشاغه اعلان عشق ايچون بالويى برصحنهٔ موافق عد ايدييوردى.

دانس تعليمى ايچون خانه خلقى صفه‌يه طوپلاندى. عزيزه‌خانم اورتولوباشنى قوريدورك قاپيسندن چيقاره‌رق كندى كنديته :

— سن اسيركه ربم .. بو أوك خلقى هپسى تيمارخانه قاچقينى .. شمدى بونلر هپ ايريلى اوفاقلى اورته‌يه چيقوب صيچراياجقلرمى ؟ . آى تيمارخانه‌جينك كوزى چيقسين . . . سير ايده‌يم . باقه‌يم ...

مفتون النده‌كى فرانسزجه رقص رساله‌سنى آچه‌رق :

— « والس » اويونلرك شاهيدر . بو اويونك محل ايجادى آلمانيا اولديغى روايات قديمه‌دن ايسه‌ده مأخذيمز بونى قبول ايتمه‌يور . (« والس » اصلاً فرانسز محصوليدر . بو اويونى ايلك دفعه اوله‌رق قراللريمزدن اوچنجى هانرى اوينامشدر) تفصيلاتيله سوزه كيريشوب برطاقم وثائق تاريخيه سرد ايدييور . شمدى بونلرك بزه لزومى يوق . بالومز ياقينده ويريله‌جكندن والس حقنده معلومات

مجمله ومستعجله اعطاسی مجبوریتنده‌یم. «والس» خطوه‌سی اوچ تمپو اوزرینه و براز سریع اوله‌رق اجرا ایدیلیر. برنجی تمپوده صول آیاق، صول جهته قایدیریلیر. ایکنجیده دیزلر براز قیوریله‌رق مکث ایدیلیر. اوچنجی‌ده صاغ آیاغی آرقه‌دن صول آیاغه سرعتله یاقلاشدیروب صول ایلری سوریلور... بو خطوه آیاقلری عین صورتله آرقه جهتنه سورمکله‌ده قابل اجرادر. قوالیه‌نك رفاقت رقصیه‌سنده بولنان مادامده عین خطوه‌لری آته‌جقدر.

لبیبه پیانویه اوطورتلدی. مفتونك اوقودیغی نظریاتك قسم عملیسنه کیریشیلدی، اورته‌ده ربیعه ایله اُنی‌دن باشقه «داما» یوقدی. بیچاره ربیعه‌نك‌ده، بدرینك نار افتراقیله یوره‌کندن قان کیدییوردی. چوق رجالردن صوکره رقصده مفتونه اُش اولمسی قیزه قبول ایتدرلدی. اُنینك کنجلکی، کوزللکی متأهل ارککلرله اوینامه‌سنه خانه پولنقه‌سنجه برمانعه ایدی. ادیبه‌ده، لبیبه‌ده روم قزنی زوجلرندن قصقانیورلردی. اُنی راجی‌یه داما اولدی. ماهر بك قالدی. همشیره‌سنه مراجعتله:

— هایدی ادیبه سن‌ده بکا داما اول...

ادیبه قونداقلی باشنی بر غیظ شدیدله قرده‌شنه طوغری اوزاتوب:

— نه اوله‌یم؟ نه اوله‌یم؟..

— داما...

قاسمك قزی آیاغندن چیقاردیغی ترلکنك ترسنی قرده‌شنه کوستره‌رك:

— شونی شمدی سنك آغزیکه یاپشدیرسه‌م کورورسون.. قوجه‌مك بکا تکلیفه جسارت ایده‌مدیکی برشیئی سن ناصل سویلیورسك؟ بك افندی‌یه داما اولوب‌ده تعلیملی میمون کبی صیچرایه‌چقمشم!.. الله عقللر ویرسون... سن آزدك ماهر.. سن برشی اولدك.. طور باقه‌لم صوکی نه‌یه چیقه‌جق؟..

ظرافت قیرمه‌لی دانتلالی فقط کرلیجه بیاض «پروستلا» سیله صوفه‌نك قپوسندن باقیوردی. لبیبه‌نك پارمقلری «ژورژ روسه» یه عائد قیوراق بر اسپانیول والسنك مدخلی اوزرنده کزینیرکن عرب باشنی قاپینك سوکه‌سنه طیایوب کوزلرینی سوزه‌رك:

— آه بو كوچك خانمك چالغيسى بكا نه‌قدر طوقونيور ... ديبوردى .

على‌نك او خانه‌يه ورودندن برى حقيقةً ظرافتك يوره‌كى اوقدر يوفقه‌لاشمش‌دى كه قاپى غيجيرده‌سه زوالليده برميل كربه پيدا اوليوردى .

مفتون آشجى قادينى كوره‌رك :

— آ ايشته ظرافت‌وار . ماهرك داماسى‌ده او اولسون .

ديه حايقردى ، آشجى قادين بو تكليفى ايكى دفعه ايتدرتمدى . همان برنجيده قبول ايتدى . ظرافتـه والس خطوه‌لرى بيك مشكلاتله براز آكلاتيلدى .. « آكلادى » ديبور . تعريف ايديلن شيئك ضدينى ياپيوردى .

پيانو والسـك برنجى خانه‌سـنه كيردى . ماهر داماسـنى اوموزندن ، بلنـدن ياقه‌لادى . عرب ، كره‌ويز ترشى‌سيله بياتلامش صارمصاقلى يخنى آره‌سـنده اويله كسـكين بر قوقو نشر ايديبوردى كه زواللى ماهر بورنى نه طرفه چو- يره‌جكنى بيله‌ميوردى .

مفتون قارشيدن ، قائن برادرينك بو را- حتسزلغنى آكلايه‌رق :

— ماهر بك داما كنزى «نه‌زه‌نفكته» ايچون برقاچ كيلو «سوبليمه» لازم .. لطيفه‌سيله حايقردى .

ماهر بورنى ظرافتـدن ممكن اولديغى قدر اوزاقلاشديروب كوزلرينى‌ده نيم قاپايه‌رق ، بو ، بولاشـيق پاچاوره‌سى كبى قوقان عربه بدل بر هفته صوكره قوللرى آره‌سنده طوته‌جغى [illegible] لطيف ومعطرى تصـورله ، پيـانونك ضربات آهنك دارينه تبعاً ، اوكون اوكرنديكى «والس» تمپوسنى بر ، ايكى ، اوچ ، ديه صايه‌رق بو عجمى آلاينك طـوتدرديغى « دانس » قاصرغه‌سـنه قاپيلشوب كيديبوردى .

اسكمله‌لرى دويرمك ، اثواب پشى‌سو كولمك ، دوشوب قالجه اينجنمك ، تجربه‌يه چارپوب جام قيرمق نوعندن هرج ومرجلر ايچنده بو رقص تعليمى برقاچ ساعت دوام ايتدى .

عزيزه خانم صـفه‌نك قاپيسندن اومدهش دهن تزييفنى آچه‌رق :

— اديبه باق قيزم باق ... بربرينى قوچاقلا-

مشلرده ناصل صیچرایورلر ؟ شو عربله ربیعه‌نك اویونلرینه باق ... نه ارکك جانلیسی قاریلر بونلر ! ... کورورسك ... عزیزه قادین دیدیکی دیرسك ... بو عربله بوقیزك اولوملری‌اك نهایت ینه قانلی باصوردن اوله‌جقدر ... سنك شیب سودی قوجه‌که باق ... قره‌قیزه ناصل صارلمش؟... یا اسکی کوز آغریسی .. بوراسی بابوجخانه‌میدر ؟ أومیدر؟.. ناصل شی بیلمم که؟ .. عرب، اوشاقله... بك، تیزه‌قیزیله ... او، اونکله ... بو بونکله .. عرب بو یکی اوشاغی‌ده باشدن چیقاره‌جق .. زواللی کنج اوغلانبك بون... آ، ظرافت اونی بر یودوم صو کبی ایچی‌ویرر والله

فی الحقیقه اویون پایدوسنده ظرافت علی‌یی مطبخه جلب ایله تازه اوکرندیکی بو دومانی اوستنده‌کی رقصی کنج اوشاغه مشق ایچون خلجانلر ایچنده دیدی که :

— علی ...

— افندم ...

— بو قوناقده هفته‌یه بالو وار ... بزلر یاپه‌جه ... چالغیلر چالینه‌جه ... هرکس بربریله

اوینایه‌جه ... برقادین براکك ... حسابلادیلر سن بنم حصه‌مه دوشدك .. بن‌ده سکا دوشدم ...

— بن نره‌یه دوشدم آبلا ؟ ..

— آبلامی؟ ها اونوتدکمی؟ هانیا ئه‌شم ؟..

— ئه‌شم بن نره‌یه دوشدم ؟ ..

ظرافت قلب سودازده‌سنی کوستره‌رك :

— بورایه دوشدك ... بورایه ... ظرافته، شمدی سنك آدك «قاوالا» بنم آدیم‌ده «مامادا» اویونده اویله دییورلر ..

— سنك آدك مامادامی ؟

— یوق آیو !.. مامادادی نیچین اوله‌یم ؟. ارککلر « قاوالا » قادینلر « مامادا » آکلادیمی؟ شمدی بورایه یاننه کل ... برالکله بنم بلمه صاریل اوته‌کی الکله‌ده بیوننه صاریل ...

علی کمال محجوبیتله بو تعریفاته تطبیق حرکته اوغراشه‌رق غایت که‌وشك، کوکلسز برصورتده برالنی عربك بیوننه دیکرینی بلنه آتار.. ظرافت حایقیره‌رق :

— اویله دکل... صیقی صاریل . صیقی صاریل...

علی براز دها یاقلاشیر.. ظرافت :

— اوتا نه جانم... بن صاریل دیدکدن صوکره سن نه صیقیلیوسك؛ اویون بو... بویله صیقی اوله جه، بك افندی اویله تعریف ایتدی... شمدی صاغ باجاغکی بنم صول باجاغنه یاقلاشدر.. بر، ایکی، اوچ دیدیلن بن ناصل صیچرایورسه سن ده اویله صیچرا...

ظرافت بو اوچ تمپوسی اوزرینه علی یی بر خیلی دفعه صیچراتدقدن صوکره کنج اوغلانك سینهٔ حارِ شبابیله تماسه کلمك ذوق جانفزاسنه بردرلو طویه میه رق بر، ایکی، اوچ تمپوسنی بودفعه :

آمان یار ، پاشام یار .

اولدم یار ، جیمداللی

شرقیسنه بالتحویل ، اوچاغك اوکندن بولاشیق چقورینه، اورادن طباقلغك یاننه آتیله رق زواللی علی یی مطبخك ایچنده درت دوندورمکه باشلادی . « جیمداللی » دن صوکره :

هایدکدی هوپلاده کل ...

... ، ریکی طوپلاده کل ...

آنی متعاقباً

آه آناجغم بکا نه اولدی بن بیله مم .

شرقیسنه کیریشدی . عرب کنج قوالیه سنك انفاس تازهٔ رجولیتنی ، یاقیندن ایلیق ، ایلیق تنفس ایتدکجه عادتا قودوریبور ، کورولمدك بر طریقت مفترسه منسوبیننه اسناد اولنه بیله جك بر وجد مفرطله اورادن اورایه آتیلیوردی .

ایکی صحن قپاغی ، تنجره یووارلاندی . بر اوزون طباق دوشدی . توزله بوز اولدی . زواللی علی بر استاقوز قصقاجی آره سنده قالمش قدر أزلدیکی بوصیغالی ایکی سیاه قولك تضییق بی رحیمانه سندن قورتولمغه وار قوتیله اوغراشیور ، موفق اوله میوردی .

عربده یواش یواش اغز کوپوردی ، کوزلر دوندی . شمدی :

آه... آنا... جغم... شرقیسی ارتق اوزون فاصله لرله تقطیع ایدیله رك .. سیاهلری غائب اولمش کوزلرله... بایغین نفسلرله ، بر احتضار سودا کسیك کسیك کلریله سویله نیوردی .

علی ایله سینه بر سینهٔ جذبه اولان ظرافتك

هردرلو قواعد رقصيه فوقنه چيقارديغى بو والس چورجنه‌سى اثناسنده مطبخده قوپان كورولتى‌يى الك اول عزيزه خانم طويه‌رق همان محل ولوله‌يه شتاب ايلمش، بى چاره على‌يى عربك آغوش مضيق تعذيبنده بوكالمش ، عادتا مورارمش برحالده كورنجه وار آوازيله :

— يتيشك ... ظرافت على‌يى بوغويور...

ديه خايقره‌رق بتون خانه خلقنى مطبخ قاپيسنه طوپلامشدى. كلنلر « والس » دن باشقه هرشيئه بكزه‌ين بو دراغوش عجيبك شقه‌مى ؟ يوقسه غوغا بوغوشمه‌سيمى؟ حاصلى نه اولديغنى بردرلو كسديره‌مدكلرندن اويله باقه قالمشلردى . بر ايكى اغزدن:

— ظرافت اوغلانى براق زواللى موصمور كسيلمش ...

قيلندن وقوع بولان اخطارلره عرب هيچ آلديرميوردى .

عزيزه خانم :

— چوجقلر كورميورميسكز ؟ ظرافتك كوزلرى دونمش آغزى كوپورمش، اونك عادتا باباسى طوتمش ... بويله حالى وارميدى؟

وسيله خانم :

— واردى... واردى .. اولدنده بويله بر قاچ دفعه دها باباسى طوتديدى ... اونك علمنى شعبان بيليردى.. بيلمم برشيلر ياپار آييلتيردى...

عزيزه خانم :

— تحف شى ! بو عربك باباسى بويله مطلق على ايله شعبانله‌مى طوتار ؟ .. بولمش پيليچ كبى اوغلانى صيم صيقى صارلمش .. آه صوپايوقسولو فلاح آه...

بيك كورولتى ايله كنج اوشاق عربك آغوش تجاوزندن قورتارلمش [illegible] بويله باباسى طوتنجه انسانى بوغمق احتمالى اولديغى تهلكه‌سى وبردهايانه اوقدر ياقلاشمه‌مسى لزومى اخطار ايدلدى .

§

أوك ايچنده « والس » تعليملرى دوام ايديوردى . بو اوصانمازه، بو غيور رقص طالبينه هر لحظه رفاقت ايچون قادينلرك ديزلرنده، هله پيانو چالمق خصوصنده لبيبه‌نك قوللرنده قوت قالمدى . اركلر (داما) يرينه قوللرى

آره‌سنه بر حصیر صنداليه آلوب دوداقلريله بجره‌بيلدكارى قدر بر « والس » هواسى ايصلغى طوتديره‌رق مشقده دوام ايديبورلردى .

نهايت بالو كيجه‌سى تقرب ايتدى . بركون اول موسيو ماقفرلان طرفندن برصنديق شامپانيه، فوجى ايله بيرا . . مسكرات سائره وبر چوق مأكولات كوندرلدى . ايرتسى كونى پيانو باغچه‌يه ايندبرلدى . مناسب برطرفه مكمل بر بوفه ترتيب ايدلدى . آغاچلر، جام وكاغد فنارلرله دونادلتى . . . ظرافت اوجاقلره بيوك تجربه‌لرله يمكلر اوردى . ألنى بوفه‌جى، على‌ده اورته‌خدمتنه تعيين ايدلدى . كونده‌لكله ايكى خدمتجى قادين دها طوتولدى .

اذاندن صوكره بالو هيئتى آرابه‌لرله‌سوكون ايتدى . كتيردكارى كچكين بر پيانسست ايله براوفاق سياه تابوت شكلنده‌كى محفظهٔ آلتنى ألنده طوتان بركنج كمانى پيانونك باشنه‌كچديلر . بو « آرتست » لر صقال وبيقلرينى طراش ايدوب صاچلرينى اوزاتمشلردى .

« پيانست » بوقوجه آلتك سياه قاپاغنى قالدردى . باقانلره صيرتير كبى بر صره‌يه قوجه

بياض ديشلر ميدانه چيقى‌ويردى . آرتست صاغ النك پارمقلرينى بالتقويس قلاويه اوزرنده‌سريع ضربه‌لرله، آشاغى يوقارى برقاچ دفعه كزدردى . اوزون بوغازلى نارين بر بلور صراحيدن صو بوشالتيلير ظن اولنه‌جق، بربرينه اولامش بر غلغلهٔ آهنكدار ايله خفيف ، عوشاق، [illegible] سسلر ايشيدلدى . آرتست اوموزلرينى دوكن اوزون صاچلرينى نسيلكه‌رك باشنى صاللايوب ، پيانونك آقوردندن عدم خشنودى بيان ايدر صورتده يوزينى اكشتدى . صوكره آلتك مارقه‌سنه باقه‌رق :

— *Un vieux Blancher* ديدى .

كمانى آلتنى محفظه‌سى ايچندن چيقاردى . پيانستك كوستردبكى (لا) اوزرينه آقورد ايتدى . كيجه تماميله حلول ايلدى . بتون فنارلر اشعال ايدلدى . مدعوين ايچنده اوقجه طانيلانلردن باشقه برقاچ چيفت مادام ، موسيو دها واردى .

مادامل يانمده كبى [illegible] بوسيه‌ر » لرى اوزرلرندن آتديلر . بياض كردنلر ، قوللر ده‌قولته‌ه اوله‌رق ميدانه چيقدى . أوك

قادینلری کندیلری ایچون غیرمشهود بر تماشای
فوق العاده اولان بوبالویی سیر ایتمك تهالکیله
خانه‌نك پنجره‌لرینه دیزلمشلردی.

برنجی والس باشلادی. دها مسکراتله
وجودلره حرارت قفالره جسارت کلمامش
اولدیغندن راجیله، ماهر داخل رقص اولمق
جرأتنی کوستره‌مدیلر. بو ایکی دلیقانلی، مقتدر
اوله‌بیلدکلری مرتبه‌ده برر دقتله باقیورلر، بو
رقصك اك اینجه بر قاعده‌سنی بیله حدهٔ نظردن
قاچیرمامغه اوغراشیورلردی. ماهر قاچ کوندر
مفتوندن آلدیغی درس تفصیلاتنی یکان یکان ذهناً
احیایه اوغراشه‌رق کندی کندینه:

— قاوالیه، داماسنك صول طرفنده بولنوب
صاغ قولیله بلندن صاریله‌جق، صول الیله‌ده مادامك
صاغ الندن طوته‌جق.. قاوالیه‌نك صول ألی،
مادامك صاغ قولنه آنی بر مدتده مختلف استقامتلر
ویره‌بیلمك ایچون زیاده‌جه آچیلمش بولنه‌جق..
قاوالیه‌نك صاغ اوموزی، دامانك صاغ اوموزینه
دائما عمودی طوره‌جق، ایکی وجود یکدیکرینه
تماس ایتمیه‌جك...

برقاچ والسدن صوکره قادریله باشلانیلدی.
برارکك بر قادین چیفت چیت برر خط اوزرینه
اوکه آرقه‌یه قوشو شورلرکن عزیزه خانم پنجره‌دن
بر قهقهه صالیویروب:

— های یتشمیه‌سیجه‌لر... بونلر عادتا چالغی
ایله بزم بیلدیکمزه کوشه قاپمه‌جه ایله سکه سکه
بن کلدم. اویونلرینی اویناییورلر...

بر ایکی ساعتك ایچنده بالو قیزیشدی.
بوفه‌نك اوکنده مسکرات قدحلری طولوب
طولوب بوشالیوردی. مفتون مختلف قادینلرله
برقاچ نوبت اوینادی. راجی ایله ماهر حالا
آلارغه‌ده طوره‌رق رقصه داخل اولمق جسارتنی
کوستره‌میورلردی. نهایت ماهر راجینك قولندن
چکوب بوفه‌نك اوکنه کوتوردی:

— هایدی شورادن آدم عقللی چکه‌لم ده
اویونه کیرمکه جرأت کلسین.. دیدی..

ماهر، بو توصیه‌سنه ایلك نمونه‌یی کندی
کوسترمك ایچون بر صو بارداغنی یاریدن زیاده
(دوز) ایله طولدیردی. بر از صو علاوه‌سیله
دیکدی. راجی انشته‌سنك بو حاضرلغنی پك

بکنه‌میه‌رك ، او ، احتیاطه رعایةً یاریم بارداق
بیرا ایله اکتفا ایتدی . ماهر شمدی صدرندن
بیننه طوغری بر حرارتك ترفعنی حس ایدییور ،
یرندن قیملدادیغی وقت باشی خفیفجه دونیوردی .
کندیسنده فی الواقع اسکیسنه نسبةً خلیجه جسارت
پیدا اولدی . عجمیلك خطالریله مادام ماقفرلانه
قارشی محجوب قالمامق ایچون اول امرده
دیکر قادینلرله بر قاچ دفعه اوینامغی مناسب
کوردی . اوینادی ، دانس رفیقه‌لرینك بر ایکی
دفعه خفیفجه آیاقلرینه ، فستانلرینه باصمق ،
اوزولرینه ییقیله‌جق کبی سنده‌له‌مك قبیلندن
قضالر بچشدردی .

باشلانه‌جق « والس » ی کندیله اوینامه‌سی
وعدینی آلمق ایچون پرخلجان مادام ماقفرلانك
اطرافنده طولاشمغه باشلادی . کوزلرینی
قیرپشدیروب ، یوتقونیور ، افاده‌سی مشکل بر
دییه‌جکی اولدیغنی ایماءً درلو غریب اشمئزازلرده
بولونیوردی . راجی‌ده ایبدن آیی‌یه کوزینه مادام
شهیمی کسدرمشدی . فقط اکا بکیسی مفتوندن
راحت یوقدی . مادام شهیمك بر دیکریله اوینا.
مه‌سنه مفتون همان هیچ نوبت براقمیوردی .

ماهر یئه بوفه‌یه یناشدی . برسیلمه بارداق
دها یووارلادی . بوسفر بالو بتون اویونجیلریله
صالالنان فنارلریله ، پیانوسیله ، بوفه‌سیله آتلی
قره‌جه کبی باشنك اطرافنده دونمکه باشلادی ،
یوریمك ایسته‌دی . عادتا سنده‌له‌دیکنی حس
ایتدی . آغیر آغیر بر کناره چکلدی طوردی .
« مانیاتیزه » ایدر کبی کوزلرینی مادام ماقفرلانه
دیکدی . هیچ آییرمیوردی ، هیچ ... محتضرانه
بر سوزکونلك ، بر بیتکینلك ، تحمل غایه‌یی بولمش
بر اشتیاقله باقیوردی . رقصه فاصله ویرلدی .
بودفعه دیکر برار ککلك مادامك یاننه کیتمه‌سنه
میدان براقمه‌دن همان قوشدی . سرخوشلغنی بللی
ایتمامکه اوغراشیر بیهوده احتیاطلر و آغیر بر
تلفظله کویا فرانسزجه سویله‌مك ایسته‌یه‌رك :

Vous et moi danser

دیدی . فقط فرانسزجه‌یی بجره‌مدیکنی
اکلایه‌رق عقبنده تورکجه :

— بواویونی .. عاجزیکزله ، یعنی بنمله .
ماهر بنده‌کزله اویناماکزی رجا ایدرم ..
صورتنه تبدیل کلام ایتدی . ماهرك بویله

برتكليفه چوقدنبرى حاضرلنمقده اولديغنك مادام
ذاتاً فرقده بولنديغندن اوده توركجه :

— پك افندم .

جوابنى ويردى . ماهر بر قواليه صفتيله اصولاً قولنى رفيقه‌سنه تقديم ايده‌جك يرده كنديسى مادامك قولنه كيردى . رقصك باشلامسنه انتظاراً طولاشيورلردى . دلداريله وجود وجوده اولان بوتماسدن قاسم افندى زاده او قدر بيوك بر بختيارلق حس ايدييوردى كه بونك شكرانهٔ عظيمه‌سنى قولاغنه فيصلدامق ايچون مادامى تنها بر طرفه چكوب كوتورمك ايسته‌يوردى . بر ايكى طولاشديلر . بو دوشونجه‌سنى اجرايه وقت اولمه‌دن رقص باشلادى .

بزم عجمى اويونجى ، هندسه‌دن بر دعوا باشى ازبرلر كبى ذهناً حفظ ايتمش اولديغى : « قواليه داماسنك صول طرفنده بولنوب صاغ قوليله بلندن صارله‌جق الى آخره .. » والس نظريه‌سنى تخطره اوغراشه‌رق داماسنى برقاور ايشدر قاورادى . كنديلرينى اورته‌يه برقايوب صاليويرديلر ... ماهر خيلى سرخوش اولمقله برابر بوطوتومك

قواعد رقصيه‌يه موافق بر طوتوم اولمديغنى آكلايه‌رق وجودينى مادامدن ممكن اوله‌بيلديكى قدر اوزاق طوتمغه اوغراشيور ، فقط ناقابل مقاومت بر مقناطيسيت ينه ايكى بدنى بر برينه راميه ايدى ويرييوردى . برايكى دور اجرا اولندى . موزيقه‌چيلرده اويونجيلرده قيزيشديلر . عادتا حاللنديلر . مادام ماقفرلاندن انتشار ايدن طاقتشكن بر بوى جاذب ماهرده تحمله قدرت براقدى . بوزواللى دليقانلى بورنى دامانك كوكسنه ، ايكى بديعهٔ معطره‌سى آره‌سنه صوقمش ، يالكز كنديسنك اوراده پنجره‌دن باقان بر زوجه‌سى ، قوللرى آره‌سنده كى قادينك اوبالوده بر قوجه‌سى بولنديغنى دكل آرتق كنديسى وارلغنى ، بتون موجوديت كائناتى بيله اونوتمشدى . قاچ زماندر ازبرله‌مش اولديغى :

Oh madame comme je vons aime .

(اوح مادام سزى نه قدر سوييورم)

جمله‌سنى آره‌ده بر ، آغير بايغين بر تلفظله تكرار ايده‌رك بورنى آلتنده‌كى اوغشى آور « بوكت » ى محتضرانه سوز كوندكلرله اشتشمام ايدييور ، عادتا ايچيوردى .

بو چیفت، والس طوتومندن خارج بر صارماش طولاشله دیکر اویونجیلرك آره‌سنده عادتا سرسریانه دینه‌جك بر سیر تعقیب ایتمکده ایکن همان سورتونه‌جك قدر بر برینه تقرب ایتدکلری بر صره‌ده مفتون مادام ماقفرلانه طوغری اکیله‌رك ماهری قصد ایتدیکنی بر کوز اشارتیله اکلاتوب دیدی که:

— *Je vous prie madame de travailler au dressage* [۱] *de cet animal-là*

(شو حیوانك تعلیم و تربیه‌سنه اوغراشمه‌کزی رجا ایدرم مادام)

مادام ماقفرلان همان شو جوابی ویردی:

— *Ne vous inquietez pas monsieur il est déjà demi dressé*

(مراق ایتمیکز افندم. اوشمدیدن یاری تربیه ایدلمشدر.)

ماهرك فرانسزجه‌سی قالب اوله‌رق بر قاچ جمله ازبرله‌مکدن عبارت اولدیغی ایچون، قولاغی دیبنده مرلدانیلان شو کلمات ترییفیه‌نك تك بر

[۱] Dressage حیواناتك تعلیم و تربیه‌لری حقنده قوللانیلیر.

سوزینی بیله اکلایه‌مادی. [illegible] جریان ایدن شو سوزلرك، کندینك مادامه اولان شدت سوداسنه تعلقنی حس ایتدی. ایکنجی دوره‌ده ینه مفتونك یانندن صییرتوب کچدکلری اثناده مشامنی اوسینهٔ روحفزادن آییره‌رق:

— انشته‌جگم ... تکمیل [illegible] سندلرنی اکر یارین سکا دمتیله کتیرمز سه‌م بکا ده ماهر دیمسونلر ... امر ایت ... افندم ماهر قولنه امر ایت ...

دیدی و انشته‌سنك بو بیوك لطفنی تحدیثاً پرسته‌سنك کردنه بر بوسهٔ آتشین قوندردی.

مفتون ماهرك بو تبشیر ناکهانیسنه مقابل شیطنتکار بر تبسم کوستره‌رك:

— سن آلیه ! [illegible] سندلریله اکتفا ایده‌جکمی‌یم؟

دیدی.

بالو خلقنك بو فه‌ده تعاطئ اقداحه ویردیکی کرمی آرتدقجه آرتدی. موسیو ماقفرلان دیکر بر قادینله اوقدر مشغول ایدی که زوجه‌سنك کردنه یاپیشان اوبیقلی سولوکی شویله بر لحظه

اولسون کورمکه وقتی یوقدی . . شهیم بك کذا . .
صانکه بو ایکی زوج قوللری آره‌سنده‌کی یبانجی
قادینلردن آلدقلری حصهٔ ذوقه بدل کندی
زوجه‌لرینی او کیجه‌لك بر متروکیت تامه ایله
آغوش آخره تبرع ایتمشلردی .

مادام ماقفرلان تربیه‌سزلکی‌ده عشقی کبی
حددن بیرون اولان سودالیسنك بو تجاوزلرینه ،
عجمیلکنه حرمةً بر از مسامحه کوستریور ،
فقط کلیاً مساعد بولنسه دلیقانلینك رنك تجاوزی
پك قویولاشدیره‌جغنی آکلادیغندن « سوسیته »
ایچنده بر قادینه قارشی بو کبی طاشقینلقلرك پك
بیوك حقارت عد اولنه‌جغنی کاه قالیله کاه حالیله
افهامه اوغراشیوردی ... شوقدرکه بو ایکی آوی
قاپانجه‌دن اورکودوب بوسبتون قاچیرمامق ایچون
ایشی یاری یاری‌یه‌ده خوش کورمکله شاقه‌یه
بولوشدرمغه مجبور اولیوردی .

مفتونك مادام شهیمله اولان صورت رقصی‌ده
« والس » قواعد معروفه‌سنی طاشه‌رق ماهرك
پاپیشقانلغنه بکزه‌ر بر حاله کلدی .

پنجره اوکنده بولنان قادینلر زوجلرینك

بو خیانت علنیه‌لرینی ارتق رؤیته تحمل کتیره‌ .
میه‌رك صانجی طوتمش کبی قیوریم قیوریم
قیورانیورلردی . لبیبه نه یاپه‌جغنی شاشیره‌رق
اوفکه‌سنی ماهرك همشیره‌سندن چیقارمق ایستر کبی
عتاب آمیز بر طورله ادیبه‌یه :

— قرده‌شکز بك افندینك اویونه باقسه‌کزه
داماسنه اوقدر یاپشمش که باشنی اورادن چکسه
قادینك کوکسنده مطلقا اغزینك رسمی چیقمش
کوریله‌جك ...

دییوردی . ادیبه‌ده :

— یا سزده برادریکز مفتون بکك حالنه
باقسه‌کزه ! . اوسرچه کبی ضعیف قاری‌یه عادتا
بر آتمجه حرصیله صارلمش ...

جوابنی ویریوردی . عزیزه خانم ایسه هر ایکی
قادینك حدتنی‌ده بر چیرپیده کوروکله‌مك ایچون :

— کیمك کیمه برشی دیه‌مکه یوزی وار . .
ایکیکزك قوچه‌سی‌ده بر برندن کپازه . .

باغچه‌ده‌کی بالونك کیده کیده هوایه .
. هورادن خاورایه دوندیکنی کوره‌ن ظرافت
مطبخی ترك ایله اوده اوکنده پروستاسیله کاروانه

قاریشمغه چیقدی. بوفه‌یه تقرب ایتدی. راجینك برقدح ایچکی یووارلادقدن صوکره ألنی‌دن شعبان واری مزه‌لر آلدیغنی کوردی . ظرافت بیرایه بایيليردی. اوراده برصاندالیه‌یه ایلیشدی. بردانه یووارلادی. برقاب دروننده بوز ایچنده شامپانیا شیشه‌لری کوردی. بونلرك هانکی نوع مسکراتدن اولدیغنی بیله‌مدیکندن ألنی‌دن صوردی:

— آیوقیز ألنغو. بوبوزك ایچنده کیلر نه‌در ؟

ألنی سوزی قیصه کسمك ایچون :

— غازوز آبلا .. غازوز ...

— بنم ایچیمی بوکیجه شوق یانیور ویرسه‌که برغازوز ...

— آبلا بو غازوز چوق سرتدر . یاسـکه اورور ...

— عالم ایچیو . . . اورمیوده بکامی اوره . جه‌؟.. ویر...

ألنی ناچار قابی یولداشنه برقدح شـامپانیه اکرام ایدر. عرب کوزلرینی سوزه‌سوزه ایچه‌رك:

— اوخ ... اوخ نه‌غوزه‌ل غازوز بونی.. قوقوسی برازسرت اما ایچیشنی خوشمه کیتدی ...

ظرافتك ایچکی‌یه هیچ یوزی یوقـدی. بر بارداق بوزا ایچسه نشـئه‌لنی ویرردی . بیرا ایله شامپانیادن صوکره عرب بربیتابیٔ نظرله کردن قیرمغه باشلادی. بر از بولانان کوزلریله علی‌یی آراشـدیرییوردی. محبوبیله قطاره قاریشـه‌رق والس ایتمه‌نك تمام صیره‌سیدی. اوغلانی اوزاقدن کوردی . زواللی دلیقانلی هر ایشـه یتشـمکه اوغراشیوردی. فقط کوکسی [illegible] یانندن کچرکن میخـلانمش کبی بولندیغی یرده قالیور ، لبنی بیاضـلقلریله پر طراوت کورینن وتعب رقصـله شمدی دالغه دالغه پنبه‌لشمش ، دانتله‌لرك چرچیوه‌سی ایچنده اطرافنه زمبا اویمالی کاغد چورلمش ، آچیق شفق رنکلی سنبل ایله زنبق دمتنه بکـزه‌ین بووجودی والهـانه تماشایه بردرلو طویامیوردی .

بزم سـیاه ظرافت ، دلپسندینك ، بیاض وجودلره بومجذوبیت شدیده‌سنی قارشیدن حس ایله آنی برقیصقانج فورانیله قوشدی . دلیقانلینك اوموزندن یاقه‌لایوب سیلکه‌رك :

— اورایه ، بورایه باقوب نه آلنیورسك

آيو.. اوقو قونا قاريلرى سنك قارنكى طويورومى؟ سكا ظرافتدن باشقه كيمدن فايده وار؟.. هايدى كل شورايه .. مطبخك آرقه‌سنه ... موزيقه‌يه اويالمده سنكله اوينايه‌لم !..

ظرافتك اويونندن پك آغزى يانمش اولان على مهم برايشى بولنديغى بهانه‌سنى سردايله همان يوروى‌ويرر. صاووشور... فقط عرب دليقانلينك آرقه‌سنده تهديداً پارماغنى صاللايه صاللايه :

— آ آ آ شابقه باق... قارت قاريلرى آچيق صاچيق غوردى‌ده ايمرنديمى؟ نه‌يايدى؟ بن آدمك غوزنى چيقاريرم...

ظرافت بوحدتله بوفه‌يه يناشوب :

— آلنقو قيز ! . وير شوردن برغازوزدها ايچم يانيو.

آلنى براز صوراتى آصه‌رق :

— يوق آبلا اوغازوز مسافرلرايچوندر...

— پاطلاسين مسافرلر، ويره‌ميورم... ايچمى برآتش صاردى ...

آلنى شامپانيه ويرمه‌دن آبلايى صاوومق

قابل اوله‌ميه‌جغنى اكلايه‌رق طولديرر . قدحى ويرركن :

— آبلا ايسته بوصوك... آرتق ويره‌ميه‌جك...

ظرافت شامپانيايى ديكر... هر يودمده كوزلرنى‌ده برابر آچوب قاپايه‌رق :

— آه بونه غوزه‌ل غازوز... بوغازمدن فيشير فيشير فيشير ايچمه كيتدى... آه شعبان ايكى غوزلرك قور اولسون... آه عليم علم‌ده كل عليم... كل ديبنه كل يارم... آه نه فنا اوليو بنم حالم... ظرافت يانيو... امان كل يتاقلى جوان عليم...

آلنى اوراده طوران صنديقدن ايكى شيشه شامپانيه آلير . بوزك ايچندن اكسيلنلرك يرينى طولدرمق ايچون صغوق قايه‌قور... ظرافت شامپانيه صنديغنى كورور . آلنى‌تك بر مشغوليتلى زماننددن بالاستفاده صنديقدن بر شيشه آلير . صغوق قابه قور. اورادن بر ديكرينى آشيرر . آلنه كچيرديكى بر باداقله عليشك يانينه كيدەر !

— عليجگم ! شو صغوق غازوزدن ايچ بر

دانه . . . آمان نه‌غوزه‌ل انسانك ایچنده فیشیر،
فیشیر . . ایدییو .

علی‌یه یورغونلقله حرارت باصمش اولدیغندن بو تکلیفه قارشی طوره‌میه‌رق، قره‌ساقینك الندن بیاض کوپوکلو شامپانیه‌یی آلیر، ایچر .. اوغلانك وجودینه خوش بر سرینلك بینه خفیف بر نشئه پاییلیر . عرب النده شیشه ایله علینك آرقه‌سنی هیچ براقماز . اون دقیقه‌ده، چیره کده بر ایچیریر ... دماغی اعصابی مسکرات تأثیراتندن اوزمانه قدر مصون قالمش اولان علی حیاتنك بو ایلك سکرنده ایکی اوچ قدحله بیناغی نشئه‌له‌نیر ... عربك والس تکلیفنه شمدی موافقت کوستررو . مطبخك آرقه‌سنده « دانس » باشلار . بش اون دقیقه صیچرادقدن صوکره برطرفدن شامپانیا دیکر طرفدن علینك استشمام کل وخیله بر دست بر ان کسیلن ظرافت دلپسندینی قوللری آره‌سنده اوچوره اوچوره تا عمومی رقص محلنه قدر کوتورر .

موزیقه « ژول قله‌ن » ك شامپانیه والسنی چیلغنجه برسرعتله چالیوردی .. اویونجیلر اوقدر

قیزشمشلردی، که اورته‌ده دونن فستان اتکلری فورتنه‌دن باغی کوشه‌مش یلکن اوچلری کبی یلپیز، یلپیر، دالغه‌لانه دالغه‌لانه صاوریلیوردی. صاغه، صوله اوریلن والس یالپاسنك هم سرعتی هم وسعتی کیتدکجه آرتمقده ایکن بردنبره بر قیامتدر قوپدی .

بو والس خرمننك اورته‌سنه، کویا یکدیکرینه ایپله صاریله صاریله صیقی صیقی‌یه ربط ایدلمش ایکی انسان وجودینك توحیدندن حصوله کلمش بر طوپاچ قاپیلوب صالیویرلمشدی . بو بر آمان، بو عقور طوپاچ، درت آیاغك اجتماعندن بر محور حاصل اولمش ظن اولنه‌جق بر سرعتله هم دونیور هم کذرکاهنه تصادف ایدن شیلری قاصیرغه کبی هرج مرج ایده‌رك کیدییوردی . بالو میداننده درحال دهشتلی بر آنافور پیدا اولدی . طوپاچك مصادمۀ شدیده‌سنه اوغرایان اویونجیلر ارکك قادین همان اورایه، بورایه دوریلیورلردی . هر کس نه‌یه اوغرادیغنی بیله‌مدی . بر مدت صوکره رقص ساحه‌سنده ظرافتله علینك وحدتندن وجود بولمش بو مدهش طوپاچدن

باشقه کیمسه قالمدی . بتون بالو خلقی کناره بر طرفه چکیلهرك شمدی بو سیاهلی بیاضلی قاصیرغهیی سیر ایدییورلردی .

موزیقهده صوصدی . ظرافتك پروستلاسی بر طرفه گیتمش ، صاچلری بر سیاه دومان کبی قباروب بر هوا اولمش ؛ .. کوزلرینك قارهسی ایچری دونمشدی . موزیقهسی کندندن جسیم بر اویونجق کبی بوطوپاچ اورطهده دونیوردی ، چونکه ظرافت بسبللی وطن هوالرندن بری اولهجق :

هونغولو قالالا والالالاوا
هونغولو قالالا والالالاوا

طرزنده املایه زورکلیر ، بستهسی کفتهسندن عجیب بر هوا طوتدیرمشدی . فرنكك بری — فرانسزجه :

بو قاصیرغه باشمزه نردن قوپدی ؟ حرکت محوریه وسیریهسی حقیقی سیقلوندن بدتر دیدی .

بتون اویونجیلری صامان کبی درت طرفه صاووران بوطوپاچ ساحهٔ رقصده یالکز قالنجه « هونغولو قالالا » هواسیله دوندی . دوندی .

نهایت کندیسیده بی تاب وتوان قالهرق بر طرفه تکرلندی گیتدی .

بو فورطه اثناسنده چاکتی سوکولمك ، فستانی ییرتیلمق ، دیرسکی اینجنمك قبیلندن خساره اوغرایانلر اولدی . فقط بالو خلقنی بر (بورنو) هواسیله اکلندرمك ایسترکن نصلسه باباسی طوتمش اولدیغی بیلدیریلن آشجی قادینك ، بوذی حیات قاصیرغهنك شوحرکتی هرکس طرفندن بر قهقهه ایله تلقی ایدیلهرك خوش کورولدی . کچدی .

§

زوجلرینك آرتق رؤیتنه تحمل کتوریلهمیهجك درجهیه واران آداب رقص خارجندهکی طاشقینلقلرینی تماشادن زواللی قادینلر ارتق پك بوکالمشلردی . صحنهٔ رقصدهکی احوال جاریهنك الك اوفاغنی بیله اویمان نظر تنقید وتعییبندن قاچیرمیان عزیزه خانم رفیقهلرینه دیدیکه :

— چوجقلر !.. بو حریفلر ، قاریلر بر برینه صاریلوب هایمانا بیکری کبی اورته یرده فیریل فیریل دوندکدن صوکره بو فهمیدر ؟ کوفهمیدر ؟ نهدر ؟ ایشته اومپخانه (تزکاه) ی کبی یرك

اوكنه گیمه‌لك بو شیلر زینتلوب زینتلوبده دها
صوكرا نظرلره چكیلیورلر ؟ فرقنده میسكز ؟

لبیبه — باغچه‌نك تا اوبر اوجنده‌كی قمریه‌یه كیدییورلر. اغابكم اورایه بر آینه، بر فنار، طراق، پودره كبی شیلر قوبدرتدی. اوراسی بو كیجه‌لك مادامله‌ره تووالت اوطه‌سی خدمتنی كورییور. قادینلر اورایه كیدوب كیدوب تووالت تازه‌له‌یورلر..

عزیزه خانم — آایكی كوزم أبی سویلیورسك اما قاریلر اورایه یالكز كیرمیورلركه !.. یانلرنده قازیق كبی بر ردانه‌ده حریف كوتورییورلر. اونلر نه‌جی ؟ تووالتلرینی بو حریفلره‌می یایدرتیورلر؟

لبیبه جانك صیقینتیسندن بر قاچ دفعه بوغلادیرق :

— بیلمم ...

— آایچمزده آلافرانغه عادتلرینی الك ابی بیلن سنسك .. بن برشیئه دها دقت ایتدم.. او قمریه‌ده‌كی لامبه سوندیره‌لی هانیدر . . اوكا چوقدن « پوف » دیدیلر . . . شمدی تووالتلر قارانلقده یاپیلیور ... بوراده اورته پرده آشكاره

«والس» اوراده قارانلقده كیزلی برشی اوینانیور. آه سن اسیركه ربم ... آلافرانغه‌نك بالولری هپ بودرلومیدر؟ بویله برفصلی آیدینلقده هركسك ایچنده اوته‌كی فصلی قارانلقده یالكزجه‌می اوینانیر ؟ ..

عزیزه‌نك ارتق چكه‌سی آچیلدی . لبیبه ، بو فتنه قومقومه‌سی قادینك سوزلریله بوسبتون زهرلنمامك ایچون صو ایچمك بهانه‌سیله پنجره‌نك اوكندن قالقدی . بیوك بر جان صیقینتیسیله بر ایكی اوطه‌یه كیردی . چیقدی . بردنبره عقلنه برشی كلدی . . . بووارد ذهنیسنی اجرا ایدوب ایتمامك خصوصنده بر مدت ترشح [illegible] صوكره نهایت یاپمغه قرار ویردی . او كیجه مادامله‌رك تووالتلرینه تخصیص ایدیلن ضیاسی اوفلنمش قمریه‌نك یاننه كیدوب زوجنك دیكر بر قادینله اولان رذالت سوداسنی كوزیله كوزمك ، قولاغیله ایشتمك ... صوكره اوزولرینه آتیله‌رق ایكیسنی ده دیدك ، دیدك پاره‌لامق ایسته‌یوردی.. همان یلدیرمه‌سنی كیدی . باشنی اورتدی . باغچه‌یه چیقدی ..

قوجه‌سنك خیانت علنیه‌سنی رؤیتدن عادتا
جنت حالنه كلمش بولونان ادیبه كوروجه‌سنك
هیچ بر حركتنی نظر دقتدن قاچیرمامش اولدیغی
ایچون اوده همان یلدرمه‌سنی كچیروب باشنه بر
اورتو آته‌رق بش اون خطوه آرقه‌دن لبیبه‌یی
تعقیباً باغچه‌یه چیقدی . اونلر كیدوده عزیزه
هیچ طورورمی؟ اوده بر چارشافه بورونه‌رك
بوایكیسنك پشنه طاقلدی . خانملرك بویله بربرینی
تعقیباً اورتونوب اورتونوب چیقدقلرینی كوره‌ن
ربیعه‌ده اونلره امتثالدن كیری طورمادی ...

لبیبه غلبه‌لكك اوزاغندن طولاشه‌رق
كیتدی . قمریه‌نك یاسمن وبیاض كل ، دال ویاپرا-
قلرنده متشكل جدار خارجیسنك مناسب بر محلنه
صوقولدی . طوردی .

ادیبه ایله عزیزه كندیلرینی یكدیكرینه
سزدرمكسزین اونلرده برر طرفه بوزیلوب
چكلدیلر ..

لبیبه كوزینی قولاغنی قمریه‌نك موافق بر دلیكندن
ایچری‌یه اویدرمغه اوغراشیركن بر موسیو ایله
بر مادام تووالتلرینی هنوز اتمام ایتمشلردی . اونلر

چیقدی . چوق سورمه‌دن بر چیفت دها كلدی .
بو مظلم تووالت محلنك اك بیوك غرابتی تنظیم
چهره وقیافت قصدیله ایچری كیره‌نلرك بر مدت
اوراده قالدقدن صوكره كیردكلرندن بش بد تر
بوزوق بز تووالتله دیشاری چیقمه‌لرنده نمایان
اولیوردی .

بو یكی كلن چیفتك سسلری لبیبه‌یا یچون یابانجی
دكلدی . اركك مفتوندی . براز دقتدن صوكره
قادینك‌ده مادام ماقفرلان اولدیغنی اكلادی ...
ناصل اولمش‌ده بو قاری ماهرك او بدمستانه
صیرناشیقلغندن ، او كوشه‌مك ، چوزولمك بیلمه‌ین
آغوش حرصندن قورتوله بیلمش؟... فرانسزجه
قونوشیورلردی . قاری اوزون اوزون بر قاچ
دفعه پوفلایه‌رق رئتیننده قاچ ساعتدر تراكم
ایدن ضجرت شدیده‌یی بوشالتمغه اوغراشوب :
— امان مفتون بیتدم .. نه یاپشقان شی !..
الندن قورتولنجه‌یه قدر آق ایله قره‌یی سچدم ..
توركلرك عاشقلقلری هپ بویله بدلاجه‌میدر ؟ قاش
برادرك اوله‌جق بو ماهر اسملی حریف عمرنده
هیچ قادینله بولنمامشمی؟ سه‌وكی ، نوازش ناصل

اولور قطعیاً بیلمیور . بونککی محبت دکل، عادتا یامیاملق .. بنی چیك چیك ییه‌جك ... آزیجق دها سرخوش اولوب‌ده بونك متمادی مهاجمات عاشقانه‌سنه قارشی مدافعهٔ نفسده براز دالغینلق کوستر‌سه‌ایدم مطلق یارین صباح قولمدن کوکسمدن برقاچ غراملق أتیمی اکل ایدلمش بوله‌جقدم ... وجودیمك حالنی کورمه . بکا آجیرسك .. دلیك دەشیك اولدم ... قوجه‌مك اون سنه‌لك سه‌و کیسنی، دراغوشنی، بوسه‌سنی بر آره‌یه طوپلامق قابل اولسه ماهرك بو کیجه بندن آلدیغی کام سودایه نسبةً مطلق لاشی حکمنده قالیر ...

مفتون آغزینی مادامك کردننه یاپشدیروب بر شهیق مدید ایله ایکله‌دکدن صوکره بوسه شاپیرتیلری آره‌سنده :

-- عفو ایدرسکز مادام ... پك یورغون اولدیغکزی بیلیورم ... فقط طیانه‌میورم ... بو بیاض، بونرمین، بومسکر سینهٔ لطافتدن بنم‌ده حصهٔ تلذذم واردر . بنم سوتلریمی، قایماقلریمی، شکرلریمی بتون غدای عشقیمی بو کیجه، اوقیصه اوله‌سی ماهر سیلدی، سوپوردی .

— چکیل مفتون .. چکیل ... بو اقشام هر طرفم ماهرك سالیه‌سیله ییقاندی ... اوچ دردت بانیو ایتمدکجه تمیزلنه‌میه‌جکم ... اغزیکه بولاشیر چکیل ...

مفتون بر ایکی شاپیرتیدن صوکره :

— بولاشسون .. بو نوردن بدنله، بوسودا طلسمیله تماسه کلن هر شی ترکیب اصلیسنده‌کی بیاغیلغی غائب ایده‌رك عادتا جوهر مصفایه منقلب اولور .

— هایدی .. هایدی ... بدلالغك لزومی یوق ... سن‌ده تورکسك ... سن‌ده ماهرك جنسندنسك ... سن‌ده او متاعسك .. بوچکه‌لری کیمه یاپیورسك ؟ .. بو کیجه مادام شهیمی اوپمکدن اغزك یوروتلدیمی ؟ ..

— آه مادام ... اوپدم انکار ایتمم ... فقط نه کبی بر لزوم مبرم اجباریله ... بیلیورمیسك ؟

— اوخ تحف شی ... بر ارککك کوزل برقادینی اوپمه‌سی انجق برنوع ارزو سوقیله وقوع بولور، ایکی دیسه‌ك دکل ... بونك‌ده ناصل

بر ارزو اولدیغنی نه سن بکا ، نه بن سکا اوکرده‌جك قدر ایکیمزده عجمی ، احمق دکلز ...

— معلوم مادام ... معلوم ... فقط بیلیسه کز مادام شهیم بو اقشام بکا نه قدر یالواردی ... بورجاسنی رد ایتمکی دوغریسی کندی ارککلکمه « غالانتری » نزاکته موافق بولمدم ...

— اوخ آمان نه قدر تحف ! بنی کولمکدن اولدرمکمی ایستیورسکز ؟ مادام شهیم سکا ، هیچ بر بالو آدابیله توافق ایتمه‌یه‌جك بر جرأتله عالمك ایچنده بکا صاریلده اوپمی دیدی .

— او ، آچیقدن آچیغه ازیله دیمدی . فقط اونك دیدیکندن بن بو معنایی چیقاردم ...

— ناصل ؟ ...

— شهیم بکك شمدی مادام أدمون ازیله شدتله طوتولمش اولدیغنی بیلیرمسك ...

— أوت بیلیورم ... او ، نانکور بر حریفدر . دها اوچ کون اول بنم ایچون دلی اولوب طوریبوردی . شهیم بر قاچ زمانده بر کوملکنی دکیشدیرن ییلان کبی محبتنی دکیشدیرر ...

— سنك الطافلریکه قارشی اونك کوستردیکی بو کفران طوغریسی ...

— نه ایسه شمدی اونك لزومی یوق ... مادام شهیمك سکا ایتدیکی رجانك نوعنی اکلامق ایسترم ...

— قوجه‌سنك مادام ادمونه پیدا ایتدیکی ابتلایی بلانش چکمیور .. بوکا هر درلو تحمل ایده‌میور ... شهیمی قیصقاندرمق ایچون بنم کندینه قارشی شدتلی بر عاشق رولی اوینامه‌می ارزو ایدییور .

— ازده بر نوع قادین جنتی .. تحف ارزو .. فقط سنده ایفاسنی درعهده ایلدیکك روله پك ایلری واریورسك ... بویله اصرارلامه عاشق رولری سنك ایچون بچلمش (قافتان) .. بنم موسیو ماقفرلانه مادام شهیمك سنه الویرمیورده سوزم اوکا سنك کبی بویله ساخته عاشقلر استخدامنه قالقیور ...

— آه مادام بندن ایی بیلیرسك یا ... موسیو ماقفرلان سوکیلی زوجك شمدی مادموازهل

غابریه‌ل ایله زیاده مشغول دکلمی ؟ .. بو کیجه‌کی طاشقینلقلرینه دقت ایتمدکمی ؟ .

— اوخ .. اوخ مادموازه‌ل « غابریه‌ل » نه کولنیج عنوان ؟ آلمده بر اقتدار حاکیمانه‌م اولسه بویله اوتوز یاشنده‌کی قارت ، بالخصوص صفت بکارتی بر امتیاز مخصوص فحش کبی استعمال ایدن قاریلره مادموازه‌ل دینمه‌سنی رسماً منع ایدردم .

— چوق حقلیسك ... بو فکرکدن دولایی دنیانك بتون ناموسکار مادموازللری سکا مدیون شکران اوله‌لر یری وار ...

— پك ایلری وارمه ... دنیانك مادموا- زه‌للری دیدیکك او آغز غلبه‌لکی نه اولیور ؟ .. شمدی اوروپاده بو عنوانه ماصدق اوله‌جق قدر اوصلو طورمش « مانقافا »لر چوق چیقماز ... قوجه‌م عفتپرستدر . بویله مادموازه‌ل عنوانلی فاحشه‌لره زیاده حرمت و اعتبار کوستریر ... زواللی بلانش بو کیجه قوجه‌سنك ده آیاننك آغوش سوداسنده برو رقیب کوردکجه متألم اولیور ... اویله خیال قدر رقیق ، نازك کوزل برقادین سنك کبی کونده‌لکجی بر عشق رنجبری

طوتمغه مجبور اولیور ... اه بو ارککلر آه بو ارککلر ... چاشنی دکیشدرمك ایچون چوق دفعه لطافةً دون بر قادینی اسکی معشوقه‌کزه ترجیح غرابتنی کوستررسکز ... زواللی بلانشله ایکیمزك دردی‌ده باشقه درلو ... او یاپمه عاشق استخدامی مجبوریتنده بولنیور . بن‌ده سببنی پك بیله‌مدیکم حالده قابا ، خویرات ، خشری بر تورکه پیشکش چکیلیورم . بونك صوکی نه اوله‌جق ؟

— زنکین اوله‌جغز .. زنکین ...

— قاسم افندینك میلیونلرینه بزمی وارث اوله‌جغز ؟

— شبهه‌سز ...

— اختیار خسته‌می ؟

— خایر هنوز طورپ کبی ...

— او حالده ...

— بن بو وراثته اختیارك صاغلغنده وضع ید ایچون بر یول کشف ایتدم ...

— اوطوغریسی قطب شمالی کاشفلکی قدر مهم بر کیفیت ...

— فقط بو کشفمده سنك معاونت «فنیه»ك سایه‌سنده موفق اوله‌بیله‌جکم ...

— ناصل ؟

— ماهرده سودا آتشی صاچاغه صاردیمی؟

— باجایی بیله کچدی ...

— برایکی کون صوکره ایکی اوچیوزلیرالق براحتیاجکدن بحث ایت ... طوری دکیشدر .

— صوکره بوپاره‌لری الیمدنمی آله‌جقسك؟

— خایر سنککی سکا ... بنمکی بکا ...

— اکلایه‌مدم ...

— ماهرك یدندن نه‌قوپاره بیلیرسه‌ك سنك اوله‌جق ...

— یاسن نه‌صورتله جرنقودایده‌جکسك؟..

— اوده بکا مخصوص برسر ...

او کیجه تووالت اوطه‌سی نامنه احضار ایدیلن بوسودا منزلنه برجفت اویونجی دها کلدی . اولکیلر تووالتلرینك ایجابنه باقمش اولدقلری ایچون بوحجرهٔ مظلمهٔ تزینی یکی کلنلره ترك ایله چکلدیلر . برساعت قدر سوزه‌ن قیصه بر مدت ظرفنده مفتونك اورایه اوچ عثتاف

قادینله کلدیککنی قریه‌نك خاجندن عثتفی بولنان خانملر، دلیقانلینك سسندن آکلادیلر ...

لبیبه اوایشیدیکی سوزلردن عادتازهرلندی . ادیبه اوفان فانلردن بر شی آکلایه‌میور، یالکز پوسه شاپیرتیلرینك بلاغت مؤثره‌سیله زوجی علیهنده تزیید غیظ ایله‌وب طوریبوردی . عزیزه خانم کندی کندینه مفتون ایچون :

— امان نه‌شیب سودی حریف‌مش بو!.. بالرده‌کی ثادیارك هپسنه ایروب یتشیور ... بو دنیاده اونك بکنمدیکی هیچ برقادین یوق‌که .. کیم بیلیر بنم ایچونده ذهننده نه‌لر کچیرور : اوشت کوپك یوز کوکلم اولسه والله سکا برینی ویرمم .

§

بوبالو ولوله‌سی بتون جوار کوشکلره طنین انداز شطارت اولمقده ایکن قومشونك اوشاغی، آشجیسی ، باغجیسی ، انریس ، ولی ، آریم ... بواوچی، دیوارك آرقه‌سندن بیونلرینی اوزاته‌رق صفوتله بلاهت آره‌سنده برر تبسم ویبلیشقا‌ نلقله اویونه باقیورلر ، کوکسلری آچیق ،

كوزلری سوزوك مادامله صاريلوب ده بوخرمن رقصده فريل فريل دونن اركلكرك بو بختيارلقلرينه لعاب اشتهالرينی آقيده رق غبطه ايديبورلردی .

آشجی ولی ظرافتك اوزاقدن بر مشتاق حسبيسی ايدی . عرب قرمزی پلوش خرقه سی، قابارق صاچلری ، الوان بونجقلريله باغچه ده طولاشوب قاپی يولداشی اوشاقله جلوه لشيركن ولی قارشيدن بياغی كوكس كچيرر، ظرافته عادتا ديش بيلردی . بوسياه آفت جاننك آدينی قره طاووق قويمشدی . ايشدن خالی قالوب ده مطبخك يانندہ كی اوطه ده كچه كلاهنی برطرفه چارپيتوب طنبوره سنی چالديغی واغستوسده بيله اوكيرلی يوك چورابلرينی چيقارمديغی قوقان آياقلرينی بربرينك اوزرينه آته رق مضرابك جنبش زير زيرنه تطبيقاً صاللاديغی زمان قره طاووغك اوزرينه بيتلر ، داستانلر دوزه ردی . بعضاً رفيقی خدمتكاره :

— اوغلان ادريس ... قيمتنی بيلنسه قاره طاووق پيليچدن دها كه وره ك ... دها آلذدر...

ديردی .. اوكيجه ظرافت، علی ايله طوباج حالنه كلوب رقص ميدانی آنافوره ويرديكی وقت آشجی ولی آرقداشلرينه :

— همشهريلر غورويوكزمی ؟ هی غوكزی سوديكمك قاره طاووغی هپسنه طرپان آتدردی.. برياخالاوسه م برقاچ طرپان ده بن اوكا آته جغم آ.. فقط طوغوز جلوه لی.. جيوه كبی قاينيور أله كچميوكه ؟..

ادريس آليق آليق كوله رك :

— آشجی باشی طبيعتكه طورب صيقام... بويله قايماق بياض قاريلرك يانندہ سن ده عربه می خيزلانيوك ؟..

آشجی — اوغلان ادريس سن ده آغزيكك طادينی نه بيلك ؟.. قصراغك أييسی طاقمی اوردو قلاين كيشنه يوب شاخه وارانددر . رنكنه نه باقيوك سن؟.. كريم سن ده نه يه برلاف ديمه يوك؟ هانكيمز حقلی ؟..

كريم — كريمه بو آقشام برقاری ولسون... هاموری قارانلقده رنكنی نه لازم بنم .. ايستر قارا اولسون ايستر ماوی...

ادریس — هایدی اورادن خییل ماوی قاری اولورمی ؟

کریم — سوزینک تمثیلنی سویلمشم.. ماوی اولمازسه صاری اولسون نه ضرری وار؟ ..

اوچ ارقداش بو محاورهٔ غیر نزیههلرینی بر خیلی مدت اوزاتدقدن صوکره نهایت آشجی ولی :

— شاشقین شاشقین طوروب ده بورادن نه بافیو یوخ .. دیواری آشسهق ده یانلرینه وارسهق، بزی قوغهجقلر دهغول آ قوجه ضیافت بو !.. او صاحبی بك نزاکتلی بر بکدر ...

آشجینك بو فکری دیکر ایکیسی طرفندن درحال تصویب ایدیلیر .. دیواری آشارلر ... اوراده طوره... بوراده کانه.. یواش یواش ایلری طوغری صوقولورلر ... نصلسه بو اوچ دعوتسز مسافر آلنینك کوزینه ایلیشیر ... روم قیزی شامپانیهنك اك بیوك حصهسنی نفسنه افراز ایتمش اولدیغی ایچون قفاسنك او طاشقین نشئهسیله قارشیدن بزم بابا یکیتلری طانیر .. قومشولق خاطرنوازلغنه قالقیشهرق :

— آسجی باسی کل بورده ... او ... ویره

قایمهنی... ادریس ده کریم ده برابر... بو اقسام بزم ایکی قدح ایچکیمزه قوللانمازسکز ؟ ..

ندای تلطیفنده بولنور.. آشجی ولی بوا کرامی طویونجه :

— خوخونه قیزی بزه اشمار ایدییو ... کیدهخمی ؟

ادریس — غوردکمی قاری‌نی؟ ایشته بن ده بوکا بیتی‌یم ... اوغلان نه طورویوخ ؟ کیدهخ کیدهح ...

کریم — مادام کنه چاغیریورلر . نیچون کتمیورز اوراده ؟ ..

اوچ رفیق بوفهیه یاناشیرلر . آلنی برر بیرا اکرام ایدر . ادریسله، کریم یووارلارلر. فقط آشجی باشی بیرانی اعاده ایله :

— بن آربه صویی قوللانمهم.. آق جینلی یوقمی ؟ آق جینلی !..

آلنی — تارچینلی ؟..

— آشجی — یوخ خوخونا... دارچینی نیدهم ؟..

ادریس آلنی‌یه قارشی بر ظرافت طاسلامق ایسته‌یه‌رك :

— اوغلان دارچینی نیده‌ك اولورمی ؟ اوده قوخوسی مبارك لازملقلی برشیدر ... دارچینی شواورته‌ده زیبالایان ذاریلرك بیاض کوسکولرینه أکوب ده‌صوکره طاووق کوسکی دییه‌قاشیقلایاخ اولمامی ؟

آشجی — بورده بوقدر نعمت طورورکن طاووق کوسکنی نردن خاطرلادك اوغلان ؟ ..
بیس بوغازانغك لزومی یوخ ... هایدی خوخونا خانم بکا برآنظوروت اکرام ایت که کیفلنه‌یم ...

الی — آنظوروت ؟ . بونه ؟

ادریس — دوزجه‌سی بزم آشجی باشی ایراخی ایسته‌یی ... ایشته لاقیردی‌یی جلوه‌لندرمك ایچون اوزاتی‌یی ..

الی — واقعی ؟ ..

آشجی — ایراخی ... اوت ...

الی — دوزیقو وار ...

آشجی — قدحه دوزقوی ... اکری قوی اوبوغازمدن کیدرکنه ار دوزه‌لیر ... آها ایشته بوپارناغم کبی طوس طورغو اولور ..

عربه‌جی ویسی اخورده خیوانی تیمار ایتدکدن

صوکره کلمش ارقداشلرینی میدانده بوله‌مایجه دیوار کنارندن بالوبی سیر ایتمکه باشلامش . بو اثناده ولینك سسنی ایشتمش ... بر از باقنمش ادریسك ده کریمنده اوراده اولدقلرینی اکلایه‌رق ارقداشلرینه التحاق ایچون دیواری آتلامش ، بوفه‌یناشوب ألینك اکرامنه اوده نائل اولمشدی ..

ألی بودرت خدمتکاره اکراماً صوندیغی قدحلرك عددینی تربیه‌لریله موازنه ایتمك احتیاطنده بولنمه‌مدیغی ایچون بو حشراتك باشلری دونوب کوزلری دومانلانجه ، کوردکاری شو اکرامك مقابلهٔ شکرانیه‌سنی برصورت معکوسه‌ده ادایه کیریشدیلر ...

ظرافت اولجه یووارلانوب صیزمش اولدیغی یرده مدت خواب مستانه‌سنی اتمام ایده‌رك او آزملق قالقوب ، یانندن برلحظه افتراقنه تحمل کتوره‌مدیکی علی‌یی آرامغه باشلامشدی . عرب شامپانیه خماریله آغیز چارپیق ، کوز شاشی بر حالده بونجقلرینی بیله‌زیکلرینی شاقیرداته‌شاقیرداته سنده‌له‌یه منده‌له‌یه وهر تصادف ایتدیکنه :

— آیو علی‌یی غوردکمی ؟

سؤالنی تكرار ایده ایده بوفه‌نك یاننه قدر
كله‌رك آلنی‌یه :
— آیوقیز آلنغو .. علی‌یی غوردكمی؟ نره‌یه
غیب اولدی بوچیفت ؟..
سؤالنی ایراد ایدنجه ولی یاننده‌كی ادویسی
دورته‌رك :
— امان قره‌طاووق كلدی . . . شونی بر
قپانه‌صوخامازمی‌یز ؟ . . بونجقلری ایشیل ایشیل
ایشیلدییو .. آه‌غو كوكلمك (كوكلمك) یوصمه‌سی...
(ظرافته خطاباً) آه غوزه‌لم علی‌یی نیده‌جكك كه؟
ظرافت قاشلرینی چاتوب حدتله :
— سن كیمسك آیو ؟ . نه وظیفه‌ك سنك؟.
الله . . الله . . تربیه‌سزه باق !
ولی — علی‌یی غوزدم‌ده اونك ایچون صو-
رییورم . . . نه‌قیزییوك ؟ . . .
— غوردكسه سویله . . .
ولی آلیله قراكلق طرفی اشارت ایده‌رك :
— ناه ایشته شو طرفه یوللاندی . . .
ارائه ایدیلن بو قرانلق جهته ظرافت همان
صالدیرر .. آشجی‌ولی آرقداشلرینه خطاباً :

— بن قره‌طاووقله وصاللنمكه كیدییوم ...
سزده شویله بر اطرافی طولانك ... بواقشام بو
باغچه‌ده آو چوق . . . نه قسمت یاخالارسه‌كز
همان ذوقنی چیقاردك ...

توصیه‌سنده بولندقدن صوكره قره‌طاووغك
آرقه‌سندن قوشار. یاران نزاكت انتماسی‌ده‌ایدیلن
بوتوصیه‌یی اجراده ثانیه‌فوت ایتمكسزین باغچه‌نك
جهات مظلمه‌سنده آو تحریسنه طاغیلیرلر ...
آشجی ولی ظرافتی كثیف بر ظلمت ایچنده
یاقه‌لایه‌رق اشتیاق شدیدله بلندن بر قاورار ...
وهله‌ٔ ثانیه اوغرادیغنی بیله‌مه‌ین ظرافت :
—اوخ امان بلم قیرلدی... علی‌میسك سن؟.
ظرافت بومشتاق متهورینی الیله یوقاریدن
آشاغی‌یه قدر بر یوقلایه‌رق چابنی علینك كوره
وجودینه نسبت قبول ایتمز صورتده خانطال
بولونجه فریاده باشلار :
— آ.. آ... آ بوقوصقوجامان بییقلی...
دستور .. تو .. تو ... تو .. یاعلی یتیش !.. ن
شیطانلر یاقه‌لادی ...

— ارسلان كبی ولی طورورکن علی يی نيده‌جكك ؟..

— حريف چكيل شمدی بابام طونار ...

— آناك باباك دكل آ... بتون قوم وقبيله‌ك كلسه براقام غيريق ... بريول ياخالادم ...

§

بوسياه بياض ايكی آشجی قراكلقده بربريله بوغوشورکن ديكر آوجيلر قمريه‌نك اطرافنی طولاشير طولاشماز أل يوردامیله ايلك هجومده اذريسك يموشاق لبيبه‌يی ياقه‌لايه‌رق :

— بن برسمين بيلديرجين آولادم ..

نداسيله باغيره‌سی عقيبنده كريم ، عزيزه خانمی، عربه‌جی‌ويسی‌ده‌اديبه‌يی‌در آغوشله‌يرك :

— ها بوری برهندی طوتدم ..

ديكری‌ده :

— سفتباح قسمت ايشته بن‌ده بر ككلك ياقه‌لادم آبه !.

آواز مسرتلريله ، دركمند سودا ايتدكلری آولرك نوعلرينی بربرينه خبرويرديلر...

زواللی عزيزه خانم ، ينه أش دكشديره‌رك

تووالت محلنه كلن مفتون بكك قادينه دوكديكی ديللری ايشيده بيلمك ايچون قولاغنی ياپراقلرك آره‌سندن ايچری‌يه ويرمكه اوغراشيرکن قادينجغز بردنبره يناغنه توكلو برچيفت سولوك كبی ياپيشان غايت حرارتلی دوداقله ، بوينـه دولانی ويره‌ن ايكی قوی قولك تحت تضييقنده بوكالمق درجه‌سنه كله‌رك كنديكنه :

— آ بن غالبا أيی ساعتده اولسونلره اوغرادم . بو كيجه ديشاری‌يه دستورسزمی چيقدق نه ياپدق ؟..

خوف وتلاشيله اطرافنه اوقويوب اوفله‌مكه باشلامشدی . لكن كيده كيده وجودينی سراپا استيلا ايدن بوعقور پرينك اويله اوفله‌مه پوفله‌مه ايله قاچار بويدن اولمديغنی اكلايه‌رق :

— سن نفسله .. اوقومه ايله... دفع اولماز ميسك ؟..

— حاشا اولمام ...

عزيزه خانم بوجن متسلطی اللريله يوقاريدن آشاغی‌يه يوقلايه‌رق :

— سن بیقلی سلاحلی ، آیی کبی بر انسانه بکزییورسك ، کیمسك سن ؟..

— هاموری بن عاشقم عاشق ... سکا یاندم خانم ....

— اوف ... اوف .. آغزیده قوقویور . سرخوش .... امان بن نه بلایه اوغرادم بو کیجه ؟..

عاشق کستاخ تجاوزینی براز دها ایلری واردیرنجه عزیزه خانم بیوك بر خلجانله :

— آی بن قورقارم . ایتمه حریف ...

— نه وارکه قورقاجقسك ! ..

— غیدیقلانیورم آمان براق ....

عزیزه خانم هولجانله وار قوتنی غیرتلاغنه طوپلایه‌رق :

— آ دوستلر ناموسم بوزیلیور .. جان قورتاران یوقمی ؟

نعره‌سنی صالیویردی . عین زمانده دیکر آوجیلرك دام بی رحمانه‌لرنده کاله عفتلری دوچار هتك اولمق تهلکه‌سنده قالان بیلدیرجینلرك ،

کبکلکلرك فریاد بلند استمدادلری ایشیدلدی . باغچه‌یی برچیغلقدر صاردی .

هر طرفدن قوشوشدیلر .. آوجیلر سلاح جرأتلرینی استعماله وقت بوله‌مادن مجبور فرار اولدیلر . قوللرینه ، قولتوقلرینه کیریله‌رك یاری بایغین بر حالده قادینلر کوشکه کوتورولدی ...

بو ولوله عظیمه‌نك سببی نه اولدیغنی دیکرلرنجه بك آکلاشیله‌مدی . راجیله مفتون سبب شماته‌یی لبیبه ایله ادیبه‌دن صورونجه :

— امان نه اولدیغمزی بیله‌میورز . ایشته اویله بر حاله اوغرادق صیقیلتیدن حایقردق ، بزه بونی بر دها صورمیکز

دن باشقه برجواب آله‌میورلردی . عزیزه خانمه مراجعت وقوعنده قادینجغز بر خلجان عار ایله ایکی ألنی قالدیروب یوزینی اورته‌رك :

— امان صورمیکز .. سویلنمز . ایشته اویله برو قضادر چکشدردك .. نه ایسه صاودی .. ینه ویرلمش صدقه‌لریمز وارمش .. سقطسز قوتولدق ...

§

وقعه‌نك اوزرندن بر قاچ كون مروردن
صوكره قادينلر بر برينه :
— هايدى بيلديرجين، كككلك، قاز، هندى..
طوپلانك باقه‌لم . . .
دعوتيله هپسى بر اوطه‌يه كيروب قاپى‌يى
سورمه‌له‌دكدن صوكره عزيزه خانمدن صور-
يپورلردى :
— قوزوم عزيزه‌جكم آرناوود آوجى‌سنى
ناصل ياقه‌لادى ؟ آكلات ...
عزيزه ينه آووجلريله يوزينى اورتوب حمرت
حجابله بيلكلرينه قدر قيزاره‌رق :
— قيز الله جزاكى ويرسون ... صوص
نقالمه كتيرمه ... فنا اوليورم .
— جانم عزيزه‌جكم هايدى تعريف ايت
ناصل اولدى ؟
عزيزه اركك تلفظنى تقليداً سسنى قالينلا-
شديروب :
— حريف « ها مورى هندى » ديدى .
يوزيمه صيجاق صيجاق اغزينى ياپشدوردى .
قوللرينى بوينمه آتدى . آزدها بنى بوغيووردى ..

اوقودم . اوفله‌دم كيتمدى ... « براق بنى نه سك
سن ؟ » ديدم . « مورى خانم بن سكا عاشق »
ديدى . شويله بر الله آرناوودك اوستنى يوقلادم كه
نه باقايم ؟ حريف پرسلاح .. اودم قوپدى كيتدى ..
اى بيلديرجين .. كككلك .. سزى ناصل آولاديلر ؟.
سز هيچ اكلاتميورسكز .. خانملر ساده بنى
سويله‌توب اكله‌نيور .. كيمك كيمه كوكلكه يوزى
وار . بنمكى ارناووددى . سزككى لازميدى ؟
عرب ميدى ؟ نه ملتى سويله‌سه‌كزه ..
ظرافت الك كوره‌ك قهقهه‌لريله فقيردادقدن
صوكره هپسندن اول جواب ويره‌رك :
— قور اوله‌سى بنمكنى آشجى ايدى .
بجاغى آوجه باتدى .
ربيعه‌نك بو آوجلردن هانكيسنه اصابت
ايتديكى اكلاشيله‌مدينى كبى بويله وحشيانه بر
تعرضه هدف اولمقدن منبعث بركونه شكايتى ده
ايشيدلمدى .

٢٠

بالو صباحى مفتون بكك كوشكنده بر قزلجه
قيامتدر قوپدي . چونكه قادينلرك انظارنده

اركككلرك قوه‌سی تماميله ميدانه چيقمش، نه‌مال اولدقلری اكلاشلمشدی..

اوكيجه تمۀ رذالت اوله‌رق قومشو خدمتكار-لرينك تعرض بهانه‌لرينه اوغرايان قادينلر، عزيزه خانمك توصيه‌سی اوزرينه هپ ابدست تازه‌له‌مشلردی. هنوز باشنده نماز بزيله استغفار ايتمكده بولنان اديبه، قوجه‌سی اويقودن قالقار قالقماز هان كوزينی يومرب آغزينی آچارق:

— ماشاءالله بك افندی «بالو» ديديككز رذالتی كوردك.

مفتون اقشامكی يورغونلغی هنوز چيقاره‌مديغنی كوستررك خاوتله كوزلرينی اوغوشديره‌رق:

— صوص جانم.. صوص.. سن بالودن نه آكلارسك؟. بو كلمه‌نك تلفظی بيله اغزيكه ياراشميور...

— طوغريسی بو كلمه سنك اغزيكه... هر طرفكه پك كوزل ياراشيور... كبازه!..

— مادام اغزيكی طوپلا...

— نه‌ديدك؟ نه‌ديدك؟ مادامی؟ اغزيكی سن طوپلا.. رذيل... نه‌دن مادام اوليورمشم

باقه‌يم؟.. چوق شكر بابامك آدی حاجی قاسم... بنمكی اديبه... مادام، اقشام بر بريكزه صاريلوب ده براير طوپاچ كبی فريل فريل دونديككز قاريلردر. بن دكلم... اوتانماز... هپسنی كوزجككزمله كوردم... اولا، تووالت ياپمق ايچون حانه‌لا-توبده صوكره باشقه ايشه چويرديككز قريه‌نك يشيلككلری آرقه‌سنه صاقلاندم. هر شيئی بر بر سير ايتدم. آكلايورميسنك؟

مفتون بيوك بر حدتله:

— تأسف ايدرم.. ذاتاً بزم قادينمزده اركككمزده جاسوسلغه، انسان كوزه‌تلمكه بيوك بر ميل وار.. ايكی كيشی محرمانه قونوشوركن خارجدن كيزله‌نوب ديكله‌مك... بونه بيوك تربيه‌سزلك!.. نه وجدانسزلق!..

اديبه استغرابكار بر انفعال ايله مديد بر قهقهه صاليويره‌رك:

— آ آ آ آ آ [illegible] ديانی.. هانكيمزكی تربيه‌سزلك، هانكيمزك [illegible] نسزلق؟.. الله [illegible] سويله‌سونلر... [illegible] صايمه قدر قادينم، انسان اولادی‌يم ده اوكورديكم

شیلره تحمل ایتدم . چیره کده‌بر ، باشقه برقادینه صاریلوب‌ده قارشیمده جلوه‌لشدیکك زمان شکر ایت که قالدیروب‌ده قفا که‌برشی اورمدم . « شیب سودی » مصیبت . . .

— خانم اغزکدن چیقانی قولاغك ایشتسون . . . بنم حقارته‌درجهٔ تحملمی تجربه‌ایچونمی بوخلطلری ایدییورسك ؟ . .

— بن ارتق شویله بویله لاقیردی بیلمم . . . شیب سودی دکلسك‌ده یانه‌سك ؟ آدیدون ؟ . . عقللانه‌سك دیه کیزلیدن کیزلی شو دنیاده سکا یاپمدیغم قالمدی . . پاشماق شریفدن صو کتیرتوب ایچردم . مرکز افندیدن طاش آلدم . . : چماشیرلریکی یدی امرلره اوقوتدم . . پاپوجی بیوکدن نسخه آلدم . چاکتکك ایچنه آصتارله یوزك آره‌سنه دیکدم . صراحیله صویی هندیلر تکیه‌سنه اوقوتدم . اوفلتدم . توکورتدم . کتیروب سکا ایچردم ، عقللانمدك . . . عزیزه خانم بکا نفس ویردی . هرکیجه ایچنه اوقویوب ، اوفله‌یوب توکورمه‌دن سکا صو ایچرمزدم . ینه یاره ایتمدی . . یکی طوغمش چوجغك ایلك ابدستی ، بنکسز سیاه

کوپکك ترسی . . . دها هانکیسنی سویله‌یه‌یم ؟ نه طویدمسه یاپدم . . بر درلو عقللك باشکه کلمدی حریف ! . . سنك طمارك بوزوق . . . اصلاح اولور شی دکلسنك که . . .

مفتونك استکراهدن رنکی دکیشه‌رك :

— الله بلاکی ویرسون . . . هپ بو سویلدکلریکی بکا یدیروب ایچردکمی ؟

— یدیردم . ایچیردم . . . عافیت اولسون . . .

— بن بونلری یرکن هیچ برشی حس ایدوب اکلامدممی ؟

— نره‌دن اکلایه‌جقسك . . . هر شیئی بیلیرم ادعاسنده‌سك‌ده دها یدیکك . . . ك بیله فرقنده دکلسك . . .

مفتون مقدمهٔ استفراغه بکزه‌ر براشمئزازله پنجره‌یی آچوب دیشاری توکورمکه باشلایه‌رق :

— قهر اول یزید قاری . . . وجدانك بوکا ناصل مساعده ایتدی ؟

— بن وجدان مجدان بیلمم . . . جناب حقه معلوم . عقللان دیه یاپدم . . .

— یا بن اکلایه ایدم !.. سکا نه یاپاردم بیلیورمیسك ؟

— ناصل اکلایه‌جقسك جانم ؟.. یدیردمسه بونلری سکا کتیروب ده چوجغه بولاماج ویرر کبی پارماقله یدرمدم یا .. کیمیسنی پاسته‌یه قاریشدردم . کیمیسنی شروبه ... کیمیسنی چقولاته‌یه .. رنکنه، کوره ...

مفتون پنجره‌دن اوکوروب توکوره‌رك :

— (درونی) قاسم افندینك میراثندن اول بن باشقه شی یمشم‌دهٔ خبرم یوق . (آشکاره) کوکلم بولانیور.. فنا اولیورم ...

— نه‌وار کوکلك بولانه‌جق ؟.. یدکسه شمدی یمدك یا؟.. قاچ آی اولیور! ..

مفتون برانفعال شدیدله :

— های کوراولاسی قاری بکا بو پیسلکلری یدیره‌جککه شو سن کندك آدم اولمغه باقسه‌که... سکا قادین دیین برانسان کفرایتمش اولور...

— آها نه‌هه‌م‌ده ... نه‌هه‌م ... صانکه بك افندی لاف سویلدی، قادین دکلشم‌ده یانه ایمشم؟..

ارککمی ایمشم ؟ تحف شی ! برانسان یا قادین اولور، یا ارکك.. باشقه نه‌اوله بیلیر؟..

— طوغری... سنك ایچون قادینلق، ارککلك طبیعتك ویردیکی علامت فارقه ایله اکلاشیلیر . باشقه برشیله دکل... قادینلغك حیوانیتنی ناصلسه اقربا کدن اوکرنمشسك. «سن نه‌سك ؟» دییه صورارلرسه علامت نوعیه که باقوب قادین اولدیغکی سویلرسك ... فقط قادینلغك فضائلندن کلیاً بی‌خبرسك... برقادین ارککنه: دیشاریده کوزك وار، چاپقینلق ایدییورسك. سن شویله‌سك . بویله‌سك دیملی اما بو مؤاخذه‌لرده بولنه‌بیلمك ایچون کندنده براز یوز، صورات اوللی ...

— بنم یوزم، صوراتم یوقمی ؟

— الله امانت وار. یوزك‌ده صوراتك‌ده . هپسی تمام . . قادینلقجه اعضا جهتیله بر نقصانك یوق. . . . بن یوز ، صورات تعبیرلرینی بوراده حق ، صلاحیت مقامنده ایراد ایدییورم . ایشته بونی اکلایه‌جق قدر تربیه‌ك ، درایتك ، ظرافتك یوق . .

— دون اقشامکی رذالتك اوزرینه بنم سکا طارلمغه حقم یوقمی شمدی ؟

— یوق . . .

— آی نیچین ؟

— نیچین اوله جق ؟ . قوجه سنی قیصقانان . . زوجنك خارجده کوزی اولماسین دیه ن ، بر قادین کندی وظائف زوجیه سنی تماميله ایفا ایدرده بوکا مقابل زوجی نانکورلکده بولنورسه اوزمان سوز سویلکه کندنده بر صلاحیت کورور . .

— بن سکا قادینلق وظیفه سنی یرینه کتیر - میورمی یم ؟

— کتیرمیورسك . شمدی بنی قابا قابا سویلته جکسك . . . قادینلق وظیفه سی یالکز سنك اکلادیغکدن عبارت دکلدر . بر قادین زوجه اوله بیلمك ایچون کینمه سنی ، قوشامه سنی ، سوز سویله مه سنی ، زوجنه قارشی ایدیله جك معامله یی ، اونی اووتمه سنی ، اکندیرمه سنی ، آلداتمه سنی ، جذب ایتمه سنی بیلملی . . . هپ بونلر اوکرنه جك بر قیز ایچون عادتا لازم التحصیل بر فندر . سویله باقه یم ؟ بونلرك هانکیسندن خبرك وار ؟ . .

— طوغریسی . . بونلرك هیچ بریني اوکرنه - مدم . هله قوجه آلداتمه سی ناصل اولور ؟ هیچ بیلمم . اقشامکی قادینلر بو قوجه آلداتمق فننی طوغریسی کوزل تحصیل ایتمشلر . کوزمله کوردم ، واقعا « فین فون » لریکزدن برشی اکلایه میوردم اما رذالتك چینجه سی ، انکلیزجه سی ، فرانسز - جه سی اولمیور . کوزی قولاغی بولنان بر انسان ایچون بو ادبسزلك هانکی لساندن جریان ایتسه آکلاشیلیور . بنی یالواره یاقه ره ، بابامه خبرلر کوندره ، کوندره بیك منتله آلدك . بن جاهل ، احمق ایسه م بر عقللیسنی ، اوقومشنی آله ایدك ده سنی شویله دونه دونه آلداته ایدی . کوروجه م کچن کونی فرانسزجه بر رومان اوقویوب ده بکا تورکجه یه ترجمه سنی یاپیوردی . قارینك بری زنپاره سنی قوجه سیله یاتدیغی قاریوله نك آلتنه صاقلامش . . . سن ایشته بویله فتان ، ناموسسز بر قادین ایسته یورسك . چوق شکر بنم سوتم بوزوق دکل . . .

ادیبه حدتندن کوکسنی باغرینی چکوب دیدیکله یه رك :

— آه المدن كلسه‌ده شو قوجه‌مى بر
آلداتسه‌م... اقشام كوردیكم كپازه‌لكلره قارشیلق
نه یاپسه‌م حینجیمی آله‌میه‌جغم ...

§

قارشیكى اوطه‌ده لیبه ایله ماهرده بربرینی
یپورلردی . اوك ایچنده اركك قادین ، كوچك
بیوك هپ طوپلاندیلر . كورلتی بیودی . اغلامه‌لر ،
صیزلامه‌لر ، حایقرمه‌لر باشلادی . مسئله غایت
وخیم برشكل آلدی . عادتا بر اختلال بیتیه
حالنه كیردی . برقاچ كون سوره‌ن مجادلات شدیده
نتیجه سنده اركككلرك ، طاشقینلقلری ،
هرجائیلكلری تسلیم ایدلمكله برابر قادینلرك ده
برچوق قصورلری ، قیدسزلقلری ، زوجلرینه
قارشی مسامحه‌لری بولندیغی درمیان ایدلدی .

مفتون قادینلری آووتمق مقصدیله اورته‌یه
برمشغولیت چیقارمق ایسته‌یوردی . نتیجهٔ حالده
زوجلرینی اداره ایچون خانملره سوس ، نظام ،
« قوكتری » درسی ویرلمك تقرر ایتدی . نهایت
برصباح عزیزه خانمدن ظرافته وارنجه‌یه قدر
اوك قادینلری مفتونك درس اوطه‌سنه طوپلاندیلر .

پهلوی زاده بومبحثده كندینه مأخذ ایندیكی
« پارس قادینلرینك كوزللك وتزیینلرینه عائد اسرار
ووچته‌لرك تورك خانملرینه‌ده تشمیل فائده‌سی »
نامنده بویله عنوان طویلی اوچ سطر سوره‌ن بر
كتابی اوكنه آچدی . تقریره كیریشدی :

— اساس مقصدیمز قادینلرك زوجلرینه قارشی
كوسترملری اقتضا ایدن اطوار شو خانه‌لرندن ،
ظرافتلرندن ، صورت تلبس و تزیینلرندن یعنی
براركككى اداره ومسعود ایتمك ایچون لازم التحصیل
اولان برفن مهمدن بحث ایتمكدر . كنج قیز
برغنچهٔ لطافت ایكن عشقك قدرت خارقه‌سی
تأثیریله یواش یواش آچیلیر ، قادین اولور . بوچاغه
ایردكدن صوكره قادینك وظیفه‌سی محاسن مادیه
ومعنویه‌سیله اركككى تسخیره حصر مساعی ایتمكدر
بر اركككى تسخیر ایتمك اكثریا قولایدر . فقط
بو مسخری دائما ید ضبطده بولندیرمق پك
مشكلدر . فتح ایدیلان برقلبی متمادیاً تحت اطاعتده
طوته بیلمك ، اونی فتح ایتمكده‌كی فراسندن
دها مهم بر مهارته برفنه توقف ایدر . ایشته
خانملر انظار دقتكزی جلب ایتمك ایسته‌دیكم

دقیق نقطه بوراسیدر. قادینلر بو وظیفهٔ مشکله‌لرینی
ایفا ایچون مالك اوله بیلدکلری بالجمله وسائط
تسخیریه و اسلحهٔ اغفالیه‌لرینی استعمال احتیاجنده
درلر. کوزللك، نزاکت، ظرافت، جاذبه بو
اسلحهٔ تسخیریه‌نك باشلیجه‌لرینی تشکیل ایدر.
رقیق قلبلر، صنعتکار نظرلر ایچون جاذبهٔ
نسوانده، تصویر، تعریف اولنه‌ماز اویله خوارق
خلقت، تأثیرندن قاچیله‌ماز اویله ساحر بر قوت
واردر که بر قادین شیقلقدن، شو خلقدن، لطافت
ادادن، او یالتاقلانمه‌لرندن بتون فعالیت نسویه‌
سندن مرکب اسلحهٔ نوعیه‌سیله قانوناً و عادةً
کندینك حاکم و آمری اولان ارککی مطیع
منقاد بر اسیری منزله‌سنه کتیره‌بیلیر. خانملر
ایشته بو نقطهٔ مهمه اوزرینه نظر دقتکزی
جلب ایدرم. زوجکز سزدن بیقدیسه، اونك
نظر ذوق واشتهاسی خانه خارجنده طولاشمه‌یه
باشلادیسه، بو قباحتدن یالکز ارکك دکل سزده
مسئولسکز. دیمك که سز ایلك محبت زوجیه‌یی
حسن اداره ایده‌بیله‌جك مهارتی کوسترمه‌مشسکز.
بو اویله اینجه بر صنعتدر که بعض قادینلر بلاتعلیم

بونك عالم طبیعیسی، عارف خلقیسی اولورلر.
قوجه‌لریکزه بعضاً نه‌قدر سویمسز، حتی قورقونج
شکللرده کوزوکدیککزی خاطرلایورمیسکز؟ او،
قوللری کسیك اسکی پاموقلی خرقه‌لرله، کوکسه
قدر چکلمش دونلرله، صاچلری قولاقلرله برابر
تا قاشلره قدر پارتال بر یمنی ایچنه آلنمش قونداقلی
باشلرله، بو تکنه باشی، بو اورته‌لق سپورمکه،
اوروجك آلمغه مخصوص اوماجی قیافتلریله
ارککلریکزك قارشیلرنده صالندقلریکزی اونو-
دیورمیسکز؟ محبتك بو قیدسزلقلردن اینجینیر
اورکر بك نازك کوزلری واردر. زوجلریکزك
چشمان پرستشنی رنجیده ایده‌جك بو کبی احوالدن
دائما حذر ایدیکز. «خدمتجیمز اولمازسه نه یاپه‌لم؟
الکسوسلو قیافتله ایش کورولمزیا؟» دیه‌جکسکز.
ایش کورمك ایچون مطلقا اوماجی شکلنه کیرمك
ایجاب ایتمز. بکه‌نیلمك فننه آشنا ذکی بر قادین
بو ایش قیافتنده‌ده بر طاقم دلفریب مناظر آله‌جق
طرز تلبس بولور چیقاریر. اونی‌ده بر وسیلهٔ
شوخی اتخاذ ایده‌جك مهارتلر کوستر. بر فرنك
قادیننی دکزه کیرر کن هیچ کورمدیکزمی؟

تا باشلغندن پانطوفلیسنه قدر صویه مخصوص بر نوع
قوستومله بانیو ایدییور. بو البسه ده نه قیرمه‌لر،
نه اویه‌لر، نه ممتزج، ظریف رنگلر کوریلیور.
سز ایسه بو مهارتلره تماميله بیکانه‌سکز. او قدر
بیکانه‌که نسوان افرنجك خانه‌لرنده صویغونلق
قیافتلری دیمك اولان بر زمانده استعمال ایتدکلری
«پنیوار» لری سز دوکونه کیدرکن کییورسکز.
دائما بکنیلمك، زوجلریکزك انظارنده دائما
مرغوب قالمق صنعتنك، اسرار الهامکاریسنه دائما
شاهده ذکا بولنه‌جق بر تیقظ وچیویلك ایچنده
یاشایکز. بر قادین ید قدرتك تلطیف محاسن بخشا-
سندن لزومی قدر مستفید اوله‌مامش بولنورسه بو
بو نقصانی طبیعتی فن وصنعتك وسائط تعمیریه‌سیله
بعض مرتبه تضمین قابلدر. قادین دائما کندینی
آوجی وارککی شکار فرض ایده‌رك مشغلهٔ
صیدینه هیچ فاصله ویرماملی، هر فرصت
ظهورنده هجوم وتعرض ایچون سلاح بدست
انتظار بولنملیدر...

عزیزه خانم لبیبه‌نك قولاغنه یواشجه:

— قادین نه اولملی ایمش؟

لبیبه — ارککی آولامق ایچون قادین دائما
سلاحی آلنده حاضر طورملی ایمش...

— امان صوص قیزم آوجی دیمه.. و بالو کیجه‌سی
هاموری هندی دیه بیونمه صاریلان حریف
کلیور عقلمه... آغابکنه سویله.. بزم قادینلره
بوقدر یوز ویرمکه کلمز. اقشامه صباحه ربیعه
قپانجه‌سنی بر طرفه قووار. ینه بر آو یاقالار...

مفتون قادینلرك ارککك اولامه‌لری فننده
اکتساب مهارت ایتملری لزومنی شدتله توصیه‌دن
صوکره سوزی «ما کیاژ» یعنی دوزکونله،
آللقله، سرمه ایله یوز بویامق جهتنه انتقال
ایتدردی. دوزکون ناصل استعمال اولنور؟
آللق چهره‌نك هانکی اقسامنه ونه صورتله سوریلور؟
قاش کیرپیك ناصل بویانیر؟ بونلری اوزون
اوزادی‌یه تعریف ایله خارجده صاتیلان توتیالی،
اسربلی دوزکونلرك، ترا کیبی مشکوك آللقلرك،
بویالرك محاذیرندن بحث ایتدی. «تالق» توزی
وتقطیر ایدلمش سیرکه ایله وصونتیرات دو بیزموت،
کل صویی، صاف غلیسرین، چیچك صویی،
کل روحیله یاپیلیره صولو، قویو وتوز حالنده

برقاچ نوع دوزكون وقیرمز، آمونیاقله اعمال ایدیلیر آللق تركیباتی اوكرتدی.

§

مفتونك بو ملاحت، ظرافت درسلری اوزون مدت حراتدن محرومیتله قوهٔ انباتیه‌سی آرتمش طوپراق اوزرینه تخم صاچیلیر كبی شایان حیرت برسرعتله ثمره‌بخش اولدی.

دوزكونه آللغه بولاشقده لبیبه ایله ربیعه اوك آیاق اولمشلردی. هله بو صوكره‌كی، اسمر یوزینه برلون جاذب ویره بیلمك ایچون برقاچ قات بیاض بادانه یاپدقدن صوكره اوزرینه «استامپه» كبی كوز قاپاقلرندن قولاقلرینه، تا بورننك اوجنه قدر «آل قلمكار» ایشله‌یوردی.

«اوزوم بربرینه باقه باقه قرارير» دیرلر. بونلرده بربرینه باقه باقه بیاض‌لانوب قیزاریوردی. چوق سورمدی اطرافدن سورو، سورو یشیلله‌نلرده پیدا اولدی.

عزیزه خانم تلوین چهره‌یه «سنت» در، دییه‌سرمه‌دن باشلامش، برمدت صوكره سرمه‌لرك كوز اوچلرنده‌كی قویروقلری اوزایه اوزایه

قاشلرینه‌ده برر پارچه قلم طوقوندرمه‌یی مباح عد ایله‌یی ویرمشدی. بر كون لبیبه، عزیزه‌یه:

— بویله كوزلریكزی تحریر ایدیوب قاشلریكزی‌ده

بویانجه، بغدادلی قادینلره دونیورسك. چهره‌كه براسمرلك كلیور. یوزیكده شویله برطاتلی خفیف بیاضلق كزدرسه‌ك چوق لطیف اوله‌جقسك.

توصیه‌سنده بولنمشدی. عزیزه خانم اولا «آدم ایتمه» مقامنده برقاچ تبسم تردد كوستردكدن صوكره:

— آ هیچ اولورمی؟ اللهی قرده‌ش بو یاشدن صوكره انسانه نه‌دیرلر؟

عزیزه‌نك هر زمان لبیبه‌یه قیزم خطابیله سوز سویلركن بودفعه قرده‌ش تعبیرینی استعمال ایتمه‌سی كوچولمك ارزوسنه دلالت ایدییوردی. دیكر قادینلرده باشنه اوشوشوب ناصل اوله‌جغنی تجربهً اكلنجه مقامنده بردفعه‌لق دوزكون سورمه‌سی ابرامنده بولوندیلر. بو تجربه اجرا ایدلدی. پك یاراشدیغی حقنده تكمیل افرلردن آندلر، یمینلر، تأمینلر یاغمه‌یه باشلادی. بو تأميناته ذاتاً لزوم يوقدی. عزيزه ديكر الّر ايله

چهره‌سنه كزديريلن سونكرك تماسندن قور-
تولوب، باشنى صاغه، صوله چويره‌رك آيينه‌يه
باقديغى زمان اوكنديني هركسك تأميناتى فوقنده
براطمينانله بكنمشدى.

باغچى كريم اغانك ايكى بازوى مشتهيانه‌سنى
آره‌سنده شدتله صيقيلوبده قادينه آچيقمش
اويله براركككك اهتزازات شهوتى آلتنده وجودى
صارصلديغى كيجه صانكه عزيزه‌نك اوتارعفتندن
برقاچى كه‌وشه‌مش و يا قوپمشدى. او حملات
عاشقانه اثناسنده تا اعماق قلبيه‌سندن برشيلرك
چوزيلوب چوزيلوب صدرنده بوشلقلر براقه‌رق
طيران ايتديكنى حس ايدركبى اولمشدى. ظاهراً
برليلهٔ فلاكت نامنى ويرديكى اوطاتلى كيجه‌يى،
اوصولت عاشقانه‌يى تخطر ايتديكى زمان حريفك
آتشلى دوداقلرينك يوزنده طولاشديغنى اوآنده
ينه طويار، او پوص بييقلرك تماسيله ينه يناقلرى
كيكيشير، صيقينتيلى كوستريكى او، آن اذواقى
عينيله ياشامق درجه‌سنده خاطرسنده عادتا حقيقته
انقلاب خوارقى پيدا اولوردى.

§

كندى كوزى اوكنده، او كستاخ زوجنك
يبانجى قادينلره قارشى بولونديغى او، بى ادبانه
طاشقينلقلر، ناقابل تسكين كورينن اوتشنكئ مفرط
بى چاره اديبه‌نك قلب صافنى پاره‌لامشدى. زواللى يى
مفتونه دنك بوليوردى، كنديسنك خمبيل، آلق،
صالق، عملمانده، چاپاچول، پاصاقلى اولديغنى هيچ
كنديني [illegible] ايله [illegible]
قادينلغك هيچ برفضيلتنه مالك دكليدى؟ پدريله
زوجنك اونده، بو ايكى يرده قادينلغك كورديكى
صورت تلقى نه‌قدر بربرينه ضدايدى. اوراده
[illegible] صاييلانلر بوراده عفو اولنماز بربيوك
قباحت عد ايديليورلردى. عجبا هانكى طرف
حقلى ايدى؟ پدرى قاسم افندى كندى نظريهٔ
اخلاقيه‌سنده حقلى بيله اولسه اديبه‌ارتق اوانك
[illegible]مندن چيقمشدى. شمدى بوطرفك تورنه‌سنه
كيتمك لازم كليوردى. بكه‌نيله‌جك بر، زمانه
قادينى اولمق ايچون مطلق هركون دوزكزنه، آللنه
بولانمق، آچيق صاچيق كزمك، بتون كان
[illegible]
اوزرنده آقصايه‌رق «بون جورنا» ديمكمى ايجاب
ايدييوردى؟

بو أوده بر چوق شیلرك توركجه‌لری مردود
صایله‌رق فرانسزجه‌لری قوللانیلیوردی .
بونلری ظرافت ایله اوكرنمشدی . فقط بوقدر
مدت كچدیكی حالده كندینك بردرلو بوفانفانلره
دیلی یاتمیوردی . اوخ امان یاربی بونلر نه كوچ
شیلردی ... لكن یا بو دوه‌یی كوتمك یا بودیاردن
كیتمك لازمدی .

بدبخت قادین فرنكجه‌دن باباغان واری بر
قاچ ساده جمله اوكرندی . صیقشدیغی زمان مقامه
اویسون اویماسون بونلری استعمال ایدییوردی .

قیافتجه لبیبه ایله وبیعه‌یه ممكن مرتبه اویمه‌یه
چابالادی . برازاویدی . حتی اوچ تازه هپ بردن
صاچلرینی صاری‌یه بویادیلر . بویله صاریلی ،
بیاضلی ، پنبه‌لی الوان چهره و اینجه اوروتو ایله
سوقاغه ایلك چیقدیغی كونی نه‌قدر صیقلمشدی .
اركلر بیه‌جك كبی باقیورلردی . او انظار
كستاخانه ایله كندی یوزی آره‌سنه شمسیه‌سنی
ایندیردیكی زمان اوكوچوچوك حائلك آرقه‌سنده
غریب بر حسله یوره‌كی كومبور ، كومبور
آتیوردی . بو قیافتله ادیبه پك كوزلمی اولیوردی ؟

نیچون اویله آتشلی ، عادتا ایصیریجی بر و اشتیاقله
باقیورلردی ؟ بو عیب دكلمیدی ؟ عفتی بوندن متأثر
اولمازمیدی ؟ فقط بو فناقلردن ترتب ایده‌جك
قباحت ، كناه مفتوندن باشقه كیمه راجع اوله‌
بیلیردی ؟ هپ بو فناقلر اونك دیدكیله ، آرزوسیله
اولمیورمیدی ؟

بو كپازه‌لكلری یاپدرمق ایچون یالكز اذن
دكل درس ویرییوردی . قادینك وظیفه‌سی اركك
آولامقدر . طورماملی ، آولاملی دیه‌یورمیدی ؟
ادیبه كیمی آولایه‌جق ؟ وناصل سلاح قوللانه‌
جقدی ؟ او ، عمرنده ، سرچه قوشی بیله
طوتمامشدی .

ادیبه ایله عزیزه پك جاهل ایدیلر . قادینلقلری
حسبیله چوق شیلری یابغه جان آثارلردی فقط
كناهدن قورقه‌لری ، جسارتسزلكلری ، الفتسز
لكلری ارزولرینی اجرایه مانع اولوردی . شمدی
اورته‌ده هر كناهی یوكله‌نه‌جك مفتون كبی بر
جهنملك اولدقدن صوكره بعض اكلنجه‌لردن نیچون
محروم قالملی ؟

بری یابدن لبیبه‌ده بیوك برانديشه ...

ایچنده ایدی، زوجی ماهر مادام ماقفرلانی جیلدیر-
سی یه سوییوردی. ارتق بو کا هیچ شبهه‌سی یوقدی. بو
ایکیسنک آره‌سنده محبت سمسارلغنی ایدن ده قرده‌شی
مفتون بکدی. ماهرک آتش سوداسنی آله بیلدیکنه
کوروکله‌یور، پارلاتیوردی. عجبا نیچون؟ مفتون
بو عادیلکه نه‌دن جرأت و تنزل ایدییوردی؟ وخیم
اولدیغنی قدرده غریب کورینن بو نیم مظلم معما
قارشیسنده زواللی قادین بوکالیور، مدهش شبهه‌لر،
سوء ظنلر ایچنده چرپینیوردی. صوکره بردنبره
الیله آلننی صیقوب بالو کیجه‌سی مادام ماقفرلانله
مفتون آره‌سنده کچن او رذیلانه محاوره‌نک
شو آتیده کی قسمنی ذهنندن همان عینیله تکرار
ایدییوردی:

« مادام ماقفرلان — قابا، خویرات، حشر
بر تورکه پیشکش چکیلیوردم. بونک صوکی نه
اوله‌جق؟

« مفتون — زنکین اوله‌جغز.. زنکین...

« مادام — قاسم افندینک میلیونلرینه بزمی
وارث اوله‌جغز؟

« مفتون — شبهه‌سز...

« مادام — اختیار خسته‌می؟

« مفتون — خایر هنوز طوروپ کبی..

« مادام — او حالده؟

« مفتون — بن بو وراثته اختیارک صاغلغنده
وضع ید ایچون بر یول کشف ایتدم.

لبیبه بو محفوظات ذهنیه‌سنی، بیننی آوجی
ایچنده صیقه صیقه بورایه قدر تکرار ایتدکدن
صوکره محاوره‌نک شو قسمنه آتلایوردی:

« مفتون — بر ایکی کون صوکره ماهره ایکی
اوچیوز لیرالق بر احتیاجکدن بحث ایت..
طوری دکیشدر.

«مادام — صوکره پاره‌لری الیمدنمی آله‌جقسک؟

«مفتون — خایر سنککی سکا.. بنمکی بکا...

الک مدهش شبهه‌لر ایچنده یانوب قاورولان
بر دماغی بو سوزلر نه مؤلم فرضیات جنائیه‌یه
قدر سوق ایتمز؟ « سنککی سکا بنمکی بکا » نه
دیمک؟ بونلر نره‌دن چرنقود ایده‌جکلر؟ مفتون
مادام ماقفرلانه — ایکی اوچیوز لیرالق احتیاجندن
بحث ایله ماهری تضییق ایتمسی — توصیه‌سنده
بولنیور. ماهر بو مبالغ مهمه‌یی نره‌دن تدارک

ایده‌جك ؟ او منحوس قارینك سوق عشقیله بر
تشبث جنائی‌ده‌می بوله‌جق ؟ .. بونلر نه قدر
وسوسه آور ، نه قدر ذهن طورطوروجی شیلر !..

لبیبه زوجنك اوزرینه صاحب نفوذ اولمق ایچون ذکا ومعلومات جهتیله کندینك مادونی بر ارککی انتخاب ایتمشدی . بدایت معاشقه‌لری براز تهلکه‌لی اولدی . فقط نه ایتدیسه ایتدی وارمغه موفق اولدی . نکاحله هر بر قباحتی اورتولدی بیتدی .. برادری یوزندن شمدی کوزلری اوکنه آچیلان بو قارانلق ، بو مخوف ، بو لرزه بخش کرداب فلاکت نه‌در ؟ اوت عائله‌لری اوزرنده بر نحوست قرالتیسی طولاشیوردی . قریب الوقوع کوردیکی بو فنالقدن راجی‌یی خبردار ایتسه عجبا ناصل اولور ؟ راجینك حدتی ، شدتی بیلدیکی ایچون اوکا بویله بر اخبارده بولنمقله قاش یاپمغه اوغراشیرکن کوز چیقارمش اولمقدن ، ایشی بتون بتون وخامته دوشورمکدن ، بلکه دیکره سببیت ویرمکدن‌ده قورقویوردی .

لبیبه نه یاپه‌جغنی پك بیله‌میه‌رك ، الك اوفاق بر عارضه‌یه وقف انظارله بکله‌یور فقط ایچ

صیقینتیسندن ، مراقدن ، خلجاندن هلاك اولوب بیتیوردی . بری یاندن‌ده عزت نسویه‌سی فنا حالده صارصلمشدی . کندیسی ماهرکبی قابا صابا برقوجه‌یه راضی وراغب اولسون‌ده ینه قیمتی قدری بیلنمه‌سین !.. ایشته بو خصوص‌ده پك کوجنه کیدیور ، بو آلام درونی تسکین ایچون زوجنه قارشی انجق عدم صداقتیله اوج آلمق جهتنده بر تسلی یولی آرایوردی . قادینلغك بتون ضعفلریله ، غلیانلریله پك متزلزل بر حال پیدا ایتدی . قوجه‌سنك دوداقلرینی او قارینك کردنته بر اشتیاق مفرطله یاپشمش کوردکجه ، بو خاطره باصره سوز نظر انفعالی اوکنده تجدد ایتدکجه ، پایانسز تألملر ، عادتا جنتلر کچیریوردی .

§

ارن کویی طرفلرنده خرسزلق کثرتندن شکایات چوغالدی . هرکون غزته‌لرده بر ایکی وقوعات اوقونیوردی . راجی بك خدمتکارلری کنج علی‌یه اقشامدن قاپولری سورمه‌مه‌سنی ، اطرافه دقت ایتمه‌سنی ، کوزینی ته‌تیکده ، قولاغنی کیرشده بولوندرمه‌سنی تنبیهدن خالی قالمیوردی .

خانملرك مفتون بكدن آلدقلری « قوكه‌تری » درسنك - بطائت دائمه‌لری خلافنه بر سرعتله - نظریاتندن عملیاتنه كچمش اولدقلری بر صره‌ده پهلوی زاده‌لرك كوشكنه‌ده غریب المشوار خرسزلر داداندی . هپ بونلرك خانه‌یه ساعت دخوللری علینك آغیر اویقوده اولدیغی بر زمانه تصادف ایدییور، بسبللی أوك شایان زیارت وتحری كوشه بوجاغنی أیجه دولاشوب قارشدیردقدن صوكره غرابتی اكلاشیله‌ماز بر سببله بر شی سرقتنه موفق اوله‌مقسزین چیقوب كیدییورلردی .

بوزوار لیله‌نك دخول وخروجلرینی علی، صباحلین باغچه‌ده كوردیكی یبانجی آیاق ایزلرندن، اقشامدن قاپولره قویدیغی إشارانك بوزلمش اولمسندن اكلایوردی . كورونورده هیچ بر ضررلری كشف ایدیله‌مین بو تحف سارقلرك لیله‌ دخولیلرینك هپ بكلرك خانه‌ده بولنمدقلری زمانلره تصادف ایلمه‌سی ده جای دقتدی . نهایت بر كیجه علی بونلردن ایكیسنه باغچه‌ده راست كلدی . صوپا ایله اوزرلرینه یورودی . قاچیردی . فقط كوردیكی ایكی

قرالتیدن عبارتدی ، باشقه بر شی سچه‌مدی . ینه بكلر أوده یوق ایكن بر اقشامده اوچ قرالتینك كوشكك آرقه‌سنده كی كوچك باغچه قاپوسندن ایچری كیردكلرینی كورمش ، « خرسزوار » اخبار مدهشیله بتون خانملری تلاشه ویرمك ایسته‌مش ایسه‌ده قادینلرك :

— آمان آلیق صوص پاطرتی ایتمه... خرسز، مرسز یوق ... سنك كوزیكه خیالتمی كورونیور؟ نه اولویوز ؟

تكدیرندن باشقه خوف وتلاش اثری كوسترمه‌ملری پك زیاده استغرابنی موجب اولمشدی . بر قاچ اقشام صوكره علی درت قرالتینك ینه كوچوك قاپودن كیردكلرینی عیاناً كوردی . سارقلرك بویله عددی آرتمه‌سی بودفعه اوشاغك استغرابی قدرده خوفنی جلب ایتدی . خانملره اخبار حال ایتمه‌نك، تكدیر وتحمیق ایدلمكدن باشقه بر فائده‌سی اوله‌میه‌جغنی ارتق اوكرنمشدی . بو سفر نتیجهٔ حاله ترقباً قارانلق بر طرفه سیندی . بكله‌دی .. بكله‌دی .. سارقلر ایچریده بكلندكاری كبی اطالهٔ دست زیان

ایتدکدن صوکره ینه کیردکاری قاپیدن چیقدیلر . بومسافر طبیعتلی ، مونس . حرامیلره قارشی صوبا صاللامه‌یی ارتق علی فائده‌سز کوردی . یالکز ایرتسی کونی بکلره عیناً حکایهٔ حال ایتدی . مفتون خدمتکارك بدلالغنه کولدی . عزیزه خانم ، برده بویله خیالات کوردیکی زمان اوقویوب اطرافنه اوفله‌مسی ایچون علی‌یه بر دعا اوکره‌تدی . فقط راجی بویله آل آیاغی چکلدکدن صوکره کوشکه کیروب چیقانلرك نه اویله نفسله ، دستورله چکیلیر کیدر ، مسلطلردن ، نه‌ده صندیق ، سپت ، قاب ، قاچاق ، قارشدیرمغه کلن سرقهٔ عادیه اولمدقلرینی بیلیوردی . بو خیالات ، بوجنلر ، شیطانلر ، خرسزلر مفتونك خانملره ویردیکی « قوکه‌تری » درسنك تأثیر افسوننده پیدا اولمه اجسام غیر لطیفه ایدی .

راجینك آغابك نامنی ویردیکی بو اخلاقسز مجنونك شو کیدیشی نه کیدیشدی ! . . عائله‌ده نه ثروت ، نه راحت ، حتی نه‌ده ناموس هیچ بر شی قالمدی . عزیزه ، ادیبه خانملر کبی ولیه ظن اولنه‌جق طبیعتده قادینلر بیله مفتونه تماس

تأثیریله آزه‌رق تبدیل ماهیت ایدییورلردی . ریشه صقالنی ، قاشلرینی ، قومبالریله کویا اوورت باص ایدلدی . فقط بو کیفیت بتون شکل وخیمیله طوریبوردی . پیانقودن چیقان اون بش اون آلتی بیك لیرانك صحت اصابتنی مثبت ادارهٔ بدیعه‌جه پاره بوللغی ، جزئی بر رفاه بیله کورولمدی . بونك‌ده موسیو ماقفرلانك شیطنتیله قورولمش بر دوبارا اولدیغی اکلاشلدی . انشته‌لری ماهر ، مادام ماقفرلانه اولان فریفته‌لکی یوزندن دیوانه‌یه دوندی کیتدی . عائله‌نك آتیسی بو مفتونك النده نه مدهش بر ورطه‌یه طوغری یوارلانوب کیدییوردی . قادینلر نه‌یه اوغرادقلرینی بیلمیورلر ، بو کیدیشك صوکی نره‌یه واره‌جغنی دوشونه‌میورلردی . ادیبه مفتونی ، لبیبه ماهری قیصقانمق یوزندن برر غیظ نومیدانه ایچنده چیرپنه‌رق کویا زوجلرندن عین صداقتسزلك وخیانتله اوچ آلمق جهالتیله مفتونك افسون دعوتیله خانه‌یه کلن پریلره کندیلرینی پیشکش چکیورلردی . بو نه رذالتدی ! . امان یارب نه رذالت ! . . بوقدر کیازه‌لکی اصلاحه راجی تك

باشنه ناصل مقتدر ، موفق اوله بيله‌جكدی ؟ بو تأثرات مظلمـه تأثيريله بعضاً ذهنی اومرتبه قرارييوردی كه انتحاره تصدی‌يه قدر وارييور وصوكره برادرينك خباثتی يولنه كنديسنك قربان كيتمه‌سنی پك موافق بولميوردی .

بر قاچ كيجـه باغچه‌يه كيزلندی . نهايت بو اختفاسـنك برنده قرالتيلره تصـادف ايتدی . اوزرلرينه يورييوب سلاح بوشالتدی . حريفلری قاچيرتدی . بو جرأتی عادی خرسزلره‌ده وسيلهٔ خوف وانتباه اولدی . جوارخانه‌لر برمدت اوفاق تفك ليلی سرقتلردن مصون قالديلر .

§

احوالك بويله برغرابت مؤلمه پيدا ايتديكی اثناده قاسم افندينك خانه‌سنده‌وقوعه كلن مهمجه برسرقت وقعه‌سی ذهنلری اسكی هيجانلردن يكی برغليانه دوشوردی . اختيارك اوفاق بر خالی‌يه صاره‌رق كندی اوطه‌سـنده‌كی كره‌وه‌تك آلتنه كيزلديكی ، كوشه‌لری طونجلی ، ايشلمه‌لی آنتيقه [illegible]

درونندن آلتميش ليرا قدر نقد ايله ، مهرذاتيسی وبالق پازارنده‌كی خانك سندی سرقت ايدلمشدی .

قاسم افندی بو اوفاق خزينهٔ مكتومه‌سـنی لزوم كوروولدكجه اوچ درت كونده وبعضاً انجق هفته‌ده بردفعه آچاردی . صوك دفعهٔ مراجعتنده چكمجه‌يی قيريق كورمش وتيتره‌ك اللريله درونی قاريشديروب سرقتك مقدارينی اكلادقدن صوكره يأس وخلجانندن برقاچ كره بايغينلقلر كچيرمش ، همان ليمون ، صو يتشديروب قوللرينی ، ديزلرينی اوغوشديره‌رق تسكين تأثيرينه شتاب ايلمشلردی .

اختيار ، چكمجه‌سنی بش آلتی كوندنبريدر آچمامش اولديغی ايچون سرقتك زمان وقوعنی تعيين ايده‌ميور ، درلو احتمالات ايچنـده ذهنی صارصيليور ، بوكاليوردی .

سكينهٔ خانه ، بر كندی ، برزوجه‌سی ، برده خدمتچی اختيارجه برمهاجر قادينندن عبارتدی . كره‌وه‌تك آلتنده خالی‌يه صارلی برچكمجه اولديغنی اواوده كنديسندن باشقه بر بيلن يوقدی . كيروب چيقاركن دائما اوطه قاپيسنی كيليدلر ، آناختاری جيبنه قوردی . اوطه‌يه خارجـدن بر خرسز

دخولنه دلالت ایده‌بیله‌جك بر اماره بوله‌مدی .
اوهفته أوه كلوب كیدنلری تحقیق ایتدی .
خدمتجی قادینك یگرمی بش یگرمی آلتی
یاشنده‌كی اوغلو آرابه‌جی عبداللهك برقاچ دفعه
كلوب والده‌سیله كوروشمش اولدیغنی وهفته
آره‌سنده ماهرك‌ده كلمش بولندیغنی اوكرندی .
والده‌سیله، خدمتجی عایشه‌قادین آشاغیده‌مطبخده
یمك پیشیرمكله مشغول ایكن ماهرك اویقوسی
اولدیغندن بحثله یوقاری‌یه چیقوب برقاچ ساعت
[illegible]
ماهر ایله عبداللهدن بری ایدی . فقط سارق
بو ایكی دلیقانلیدن هرهانكیسی ایسه كره‌وتك
آلتنده‌كی چكمجه‌نك وجودینی ناصل كشف ایلمش ؟
واوطه قاپیسنك كلیدینی نه‌صورتله آچوب تكرار
كلیدله‌یه بیلمشدی ؟ قاسم افندی بوبابده
دها زیاده تعمیق تحقیقاتده بولنه‌رق عبداللهك
یوقاری‌یه چیقمق دكل اورته قاپیدن ایچری‌یه
بیله قطعیاً كیره‌مدیكنی اوكرندی . یوقاری‌یه
یالكز ماهر چیقمشدی . تا بشكدنبری آلتنده
[illegible]

[illegible]
برسرقته جرأتنه احتمال ویره‌میوردی . سرقتك
شكلنی‌ده غریب بولیوردی . هایدی آلتیوز
لیرالق نقد آشیرلمش ، خانك سندیله مهر ذاتیسی
نه‌دن چالنمشدی ؟ بونلر بردیكرینك نه ایشنه
یارایه بیلیردی ؟ عجبا سندله مهر، سارقك خوف
[illegible]
[illegible] ؟ اختیار بو مبهم [illegible] بر جواب
موافق بوله‌میور ، شاشیردقجه شاشیریور ،
[illegible]

قاسم افندی قیریق چكمجه‌یی تكرار كره‌وتك
آلتنه سوقدقدن صوكره بوسرقت غریبه‌یه دائر
كیمسه‌یه برشی آچاملرینی زوجه‌سیله خدمتجی
قادینه كرالله آندلر، یمینلر ایله تنبیه ایتدی . چونكه
كیفیت سرقت ضابطه‌یه قدر عكس ایدرسه كندینك
قره‌غوللره، مركزلره جلب اولنوب استجواب
ایدیله‌جكنی ومتعاقباً خانه‌سنه تحقیق مأمورلری
كلوب سرقتك صورت وقوعی حقنده بیك
درلو تدقیقاته كیریشه‌رك چكمجه‌نك موضوع
بولندیغی [illegible]
[illegible]

قارشی قارشی گورولك ایسته‌نجه‌لرینی آز
وقتده وقعه غزته‌لره وبتون جهانه شایع اوله‌رق
دورلو دورلو تفسیراته یول آچیله‌جغنی ، نتیجهٔ
حالده قاسم افندینك أونده هر کره‌وتك آلتنده
کیزلی برچکمجه آلتون وارمش روایت مبالغه
کارانه‌سنك انتشاریله خانه‌سی هر کیجه برچوق
خرسزلرك تهلکهٔ دخوللرینه معروض قاله‌جغنی
دوشونمشدی. بوقدر کفت کو، دغدغه‌وکلفتدن
صوکره‌باری مبالغ مسروقه‌دن بر لیراسنك عودتنه
امکان تصور ایدلسه ! بوده یوقدی ..

اختیار ، بو سرقت وقعه‌سنك شیوعنه‌میدان
ویرمامك ایچون چوق غیرت کوستردی . فقط
آلتیوز لیرانك آجیسی یوره‌کنه چوکدی . بو
جریحهٔ المنك قانی ایچنه آقدی. هر کیجه‌رؤیاسنده
مبالغ مسروقه‌یی جوز جکمجه‌یه عودت ایتمش
کوره‌رك سونج خلجانلری ایچنده چیرپنه
چیرپنه اویانیور ، حیف که بونك بی سود بر
مسرت منام اولدیغنی اکلانجه اولکندن بدتر
حمای یأسه دوشه‌رك ، شدت عطشله قوچه

بر بارداق صو ایچدکدن صوکره تکرار اویومغه
اوغراشیوردی .

قاسم افندینك کتم وقعه ایچون التزام ایتدیکی
بو کلفتلر ، چکدیکی صیقینتیلر پك بیهوده ایدی.
زوجه‌سیله ، خدمتجی عایشه قادین کبی ایکی
چال چنگ نوجه قارشنك حرم [illegible]
خدمتنه غالب احتمالی قابل اولامیه‌جغنی
زواللی اختیار بیلمیوردی . بو ایکی قادین
پاره‌نك مقداری وسائره حقنده ایشه برازده
مبالغه قاته‌رق کندیلرنجه امنیتلی عد ایتدکلری
دیکر قادینلره محرمیت کیفیت ایچون آندلر، یمینلر
ویره‌ویره‌رك وقعه‌یی صیجاغی صیجاغنه اکلاندیلر.
یالکز اثنای نقل وحکایه‌لرنده أللرینی اغزلرینه
کوتوروب سر یاپه‌رق مخاطبلرینك قولاقلرینه
دوغری براز اکلمکی کیفیتك عدم شیوعی
خصوصنده بر تدبیر کافی عد ایدیورلردی .
ایکی کون صوکره حادثه پهلوی زاده‌لره عکس
ایتدی. اوچ کون صوکره هرطرفه‌یاییلدی. وقعه
[illegible]
کیجه‌سی آغا بکیسیله مادام ماقفرلان آره‌سنده

جریان ایدن محاورهٔ عجیبه‌نك بتون نقاط مظلمه‌سی قادینك ذهننده درحال تنور ایدی ویردی . قاسم افندینك أونده‌کی سرقتك وقوعی هفته‌سنده مفتونله ماهر بر قاچ کیجه خانه‌دن غیبوبت ایتمشلردی . بو تصادف ، حقیقت حالی بوسبتون توضیح ایدییوردی . دیمك مفتون ، ماهری بویله افعال وخیمه‌یه سوق ایتمك ایچون اونك ، مادام ماقفرلانك بلیهٔ عشقیله سرمستیسنه اوغراشمشدی ، کرك برادرینك ، کرك زوجنك بو سقوطلری پك مدهشدی .

عائله‌لری اوکنه آچیلان بو ورطهٔ فلاکتك قعر بی پایان مظلمنه ایصال نظر ایتمك ایسته‌دی . خوف ونفرتدن لرزه‌دار اولدی . او شمدی بر سارق زوجه‌سی اولمشدی . بتون عائله‌نك افراد معصومه‌سنه قدر سوریله‌جك بولکه‌نك ، بو وقعهٔ مخوفه‌نك اوکنی آلمق ، بوکا بر چاره بولمق قابل دکلیدی؟ بویله برلوثی تك باشنه تمیزلمکه قالقیشمق کندی قوتی فوقنده بر امر عظیم ، بر تشبث مهمدی که بونی باشاره‌میه‌جغی آشکاردی . دهشت حالدن راجی‌یی خبردار ایتمك لازمدی .

فقط راجینك حدتنی ، شدتنی تیز مزاجلغنی دوشوندی . اونك محرمیتندن ده اورکدی . لکن باشقه چاره یوقدی . درت کون صوکره کیم بیلیر غزته‌لرك سطور تقبیحنه کچه‌جك ، محاکم جنائیه‌یه دوشه‌جك بر مسئله‌نك بوکون راجیدن خفی طوتولمسنده بر معنا کوره‌مدی . عائله‌لری باشندن صاوروله‌جق قورقونج بر فورطنه واردی . بوکا مقاومت ایچون ممکن مرتبه اتخاذ تدابیر لازمه‌دندی . کتم حقیقت یوزندن ایلروده تولد ایده‌جك فنالقلردن نفسنی مسئول کوردی . شمدیلك وقعه بر سرقت عادیه‌دن عبارت کورونیوردی . او آنده کنه حقیقته کندندن باشقه واقف کیمسه یوقدی . أوت . أوت هر بر بورایی فورطنه‌یی کوزه آلدیروب ، وقعه‌یی بیلدیکی ، حس ایتدیکی کبی اولانجه دهشتیله راجی‌یه آکلاتمق لابد ایدی . بو قراری اوزرینه برادرینی تنها بر اوطه‌یه چکه‌رك وخامت احوالی تمامیله خبر ویردی .

راجی برادری علیهنده حس ایتدیکی بر نفرت شدیده ایله قاشلرینی چاندی . یومروقلرینی صیقدی . خومور خومور خوموردانمغه باشلادی . صوکره درین درین دوشونمکه واردی . جان

صيقنتيسندن همشيره‌سنك ياننده طوره‌مدی . باغچه‌يه چيقدی . صاغنی صولنی فرق ايده‌ميه‌جك دالغين بر حالده بر آشاغی ، بر يوقاری كزينيور، آغابكيسنی تأديب ايچون مؤثر بر چاره دوشونيوردی. او آره‌لق خدمتكار علی يانـنه تقربله :

— بك افندی بو خرسزلر ايله نه ياپه‌جغز؟

— حالامی خرسزلر ؟..

— أوت حالا ...

— نه چاليورلر ؟

— هيچ... هر كيجه كيروب چيقيورلر... أودن برشی اكسيلميور... بن ده بو كا شاشيورم يا!..

— قاچ خرسز كيرييور ...

— بونلرك صاييسنی حق تعالی حضرتلری بيلير اما ... بنم حسابمه كوره أوده‌كی قادين باشنه بر خرسز دوشيور ...

واجی همان علينك ياقه‌سنه ياپشوب دليقانلی‌يی شدتله طارطاقلايه‌رق :

— علی بن آدمی كه‌برتيرم صوكره بيليور-ميسك ؟

— افندم بنی نه كه‌برته‌جكسك... طوت ده

اونلری كه‌برت... بن كورديكمی سويليورم . بو أوده اولان ايشلری سزه سويله‌ميوب ده محله مختارينه‌می خبر ويره‌جكم ؟.. بن بو قوناقده اكمك ييورم ... كيره‌نی، چيقانی خبر ويرمزسه‌م صوكره بو نعمت بنم كوزيمه طورمازمی ؟

— يكی سويله باقه‌لم... قادين باشنه بر خرسزمی اصابت ايدييور، ديدك ؟

— أوت... طارلميه‌جغكزی بيلسه‌م دهاسنی ده سويله‌يه‌جكم اما ؟..

واجی بتون وجودينی بر رعشهٔ حدت قاپلامش اولديغی حالده مهتز بر صدای تأثرله :

— سويله ، قيزمامق ايچون ممكن اولديغی قدر جبر نفس ايده‌جكم ... ايشك دهاسی نه ايمش ؟ .. آكلات ...

اوشاق اطرافنه محترزانه بر كوز كزدوردكدن صوكره صداسنی فيصيلدی درجه‌سنه ايندیره‌رك:

— افندم مفتون بكك ، ماهر بكك وسزك بوراده بولنمديغكز آقشاملر بو أوده‌كی خانملردن هر برينك اوطه‌سنه برر خرسز كيرييور . بن بونلری كوره كوره شكللرينی اوقدر بلله‌دم كه

قرالتيلرندن، كولكه‌لرندن وبيعه خانمك خرسزى
هانكيسى ؟ اديبه خانمككى هانكيسى اولديغنى
فرق ايده‌بيليورم ...

راجى كتم انفعاله صوك غيرتنى صرفدن كيرى
طورميه‌رق فقط كيزلى ايصتمه طوتمش كبى
كسيك طوتوق بر تلفظ مغبرانه ايله :

— بو خرسزلرى بكا كوستره‌بيليرميسك ؟

— كوستريرم ... مفتون، ماهر بكلرك بووادہ
بولنمدقلرى بر كيجه سزده سوقاغه كيديورم ديه
أوك بر طرفنه كيزلنكز ... اونلر بر بر رسوكون
ايدرلر ... بووادہ اركك‌دن كيمسه قالمديغنى اونلره
تلغرافله‌مى خبر ويريورلر ؟ .. نه ياپيورلر ؟
اكلايه‌ميورم كه ...

راجى ايله على بو مونس خرسزلرى ياقه‌لامق
ايچون بر كيجه باغچه‌ده پوصويه ياتمه‌يه قرار
ويردلر . ذاتاً مفتونله ماهر اوصره‌لرده صيقجه
صيقجه غيبوبت ليليه‌ده بولندقلرندن ايكى اقشام
صوكره بر فرصت دوشر .. ألرينه قطرلرى ،
طوللرينه اويغون مدهش بر رسوپا تدارك ايدرلر.
راجى اقشامدن كويا اودن صاووشور . على ده

قهوه‌يه كيده‌جكنى خبر ويره‌رك سوقاغه چيقار.
اورته‌لق ايجه قراردقدن صوكره بو ايكيسى خفياً
ديواردن آشه‌رق باغچه‌يه كيروب قمريه‌نك او بر
جهتنده‌كى طاقلانلغك ايچنه پوصويه ياتارلر .

على خرسزلرك اكثريتله نره‌دن كيروب
نره‌دن چيقدقلرينى بيلديكندن پوصو اوكا كوره
ترتيب ايديلر ... آتشنى آووچلرى ايچنده صا.
قلايه‌رق برايكى سيغاره ايچرلر. بر قاچ فيصلدى
ايدرلر . همان اوچ چيره‌ك ويا بر ساعت قدر
صوكره تاجبه‌لرينه اصابت ايدن ديوار قسمندن
بر قرالتينك ايچرى آتلاديغى سچيليرو. على دقتله
باقوب فيصلدايه‌رق :

— ناه ايشته باق ... سيورى فسلى ..
اينجه اوزون ... بو، وبيعه خانمك خرسزى...
بو(موطفاق) قاپيسندن كيره‌ر... ايچرى‌ده چوق
اكلنمز .. بر بچق ويا ايكى ساعتدن ... زياده
طورماز دفع اولور ..

راجى بيوك بر [illegible]

— هايدى اوزرينه يوريوب تپه‌له‌يه‌لم ...

— نه‌يه يارار كه بك افندى ؟ .. شمدى بز

بونکله پاطیرتی چیقاررسه‌ق اوته‌کیلر کلمزلر ...
براقه‌لم شمدی بوخروس کومه‌سه کیرسنك ...
اوته‌کیلرده برر برر طوپلانسونلر ... هپسنی
بردن فوللوقده باصدیره‌لم ...

— علی اویمك ایچنده ... بویله بر حریف
بولنورده بن بوراده ناصل صبر ایده بیلیرم؟ ..

— بك افندی باشقه چاره یوق ... براز دها
صبر ایدیکز . هپسی کلسون . صوپالری چکوب
اوزرلرینه یورویه‌لم . بوکیجه یا اونلر یاره‌لی دوشر
یا بز . بو ایش ده تمیزله‌نیر ...

علی حقلیدی . بو ناموس سارقلرینك شنل
خیانتلری علیهلرنده ضابطه‌یه شکایته قیام ایدیلیر
کی دکلدی . بو ، مخاصمینك انجق کندی بینلرنده
فصل ایدیله بیلیر اضماری ده اظهاری ده مشکل
اولان مسائل منحوسه‌دن ایدی ..

برنجی کله‌نك کومسه دخولندن بش اون دقیقه
صوکره ایکنجیسی ظهور ایتدی . بوده اوزون
بویلو فقط پوطورلو ایدی . قومشونك باغچه‌سندن
آتلادی . راجی اوصولجه صوردی :

— بو هانکیسی ؟

— بیانجی دکل ...

— بیانجی دکل نه‌دیمك !..

— بزه بتیشك کوشکك باغچوانی آرناؤود
کریم آغا !..

— بو کیمك مسافری ؟

— عزیزه خانمك ...

— اوغلان یالان سویلیورسك ... اوصاف
قادین بوخلطی ایدرمی ؟

— بن صافلغنی مافلغنی بیلمم ... بو
آرناووت عزیزه‌نك اوطه‌سنه کیدر اونی بیلیرم ...
آزیجق دها بکلیکز . شمدی هپسی تمام اولور .
کوزیکزله کوروسکز ...

— بزم او قره کوزك یالووه صفاسی اویو -
نندن دها برباد اولمش ... دیسه‌که ...

— یالووایه قدر نه کیدییورسکز آی افندم؟ ..
صفا صفا بزم أوده ... [illegible] بك اوغلو [illegible]
یلرنده بر تخته وار ، اوزرنده « طولمشدر » دیه
یازیلی ... مشتری تمام اولنجه بو تخته‌یی
صاللاندیرییورلر ... ایشته بن ده بویله بر تخته
یازدیرتوب کیجه ساعت اوچ بچقدن صوکره

«تمامدر» دییه قوناغك قاپیسنه آصه‌جغم. آرتق كندم راحت اویقویه واره‌جغم...

باغچوان غایت محترزانه آدیملر آتیور، هر خطوه‌ده بر توقف مدیدایله اطرافی دیكله‌یوردی...

علی پك یواش:

— سسمزیمی طویدی؟ نه‌یایدی؟.. حریف اوركدی غالبا؟.. هایدی.. كومس... كومس... كومس...

— اوغلان صوص...

— افندم بر آیاق اول بوایچری‌یه كیرسون كه اوته كیلرده كلسین..

كریم اغاده ظهوری‌یه چیقان محترز برزنپاره اوضاع مضحكه‌سیله قرانلقده كاه ایلری دوغرو بیونی اوزاته‌رق، كاه قوللریله اوكنی قولاچلایه‌رق آیاقلرینك اوجنه باصه باصه ـ علینك تعبیرنجه ـ كومسه كیردی.

چوق بكلتمسزین لبیبه وادیبه خانملرك مسافرلری‌ده داخل بزمگاه اولدیلر. كیمی تخته‌پوشدن، كیمی بالقوندن، كیمی مطبخ پنجره‌سندن آتلایه‌رق كیرمشلردی. راجی صوردی:

— تماممی؟

— تمام...

— والده‌مله تیزه‌مه كلن یوقمی؟

— شمدی‌یه‌قدر كورمدم...

یأس وخلجاندن راجینك وجودینی صفورق برتر قاپلامشدی. النده‌كی صوپایی برقاچ دفعه طارتیلادقدن صوكره:

— هایدی علی كورەیم سنی بوصوپالری شو حریفلرك قفالرنده پارچه‌لایه‌لم...

علی ألنده‌كی صوپایی برایكی وزنلیه‌رك:

— بو صوپایی قفاسنه یه‌ین اوراده زیباره قالیر..

— سن مطبخك شو كوشه‌سنده طور. كوزیكی اوك هرایكی طرفنه طولاشدر.. یا پنجره‌لردن دیشاری‌یه آطلایان ویاخود قاپیلرك بریندن فیرلایان اولورسه همان صوپا ایله اوستنه صالدر. یاپشدر... بن‌ده ایچری‌یه كیروب اومنحوسلری دیشاری‌یه پوسكورته‌یم...

علی‌یی مطبخك كوشه‌سنده‌كی نقطهٔ ترصده اقامه ایتدكدن صوكره راجی كندی چارداغه

طوتنه‌رق تخته‌پوشه چیقدی. پنجره‌دن ایچری کیردی. شمدی کومسك سكنه‌سنی هانکی طرفدن اور کوده‌جکدی؟..

خانه‌ده‌کی قادینلرك ایچنده الك درایتلیسی، الك تربیه‌لیسی، قیزلق زماننده وقوع بولان او ایلك خطاسی زوجنه قادینلق حیثیتنی الك زیاده بیلمه‌سی لازم کلنی بناءعلیه الك اعتماده شایانی همشیره‌سی لبیبه اولدیغندن غیظ وحدتی‌ده الك چوق اونك علیهنه فوران ایتمشدی. زواللی راجی بیوك بر قهر ایله یومروقلرینی صیقوب کندی کندینه:

— او نامازقحبه‌یه بن بیك درس اخلاق وحکمت ویردم. اونلرك هیچ بریله متنبه ومتنصح اولمدی‌ده مفتوندن آلدیغی ایکی «قوکتری» درسیله ینه شیرازهٔ عفتدن چیقدی. شمدی بکاقوجه‌سندن انتقام آلمق ایچون کرهاً براوله بولاشمش اولدیغی اعتذارینی سرد ایده‌جك... بی ادبسز زوجندن خیانت کورن قادینلرك جمله‌سی انتقاملك بو صورت منفوره‌سنه اتباع ایتسه‌لردی شمدی دنیاده ناموسلی بر عائله بولنه بیلیرمیدی؟

[illegible]
قدر کیتدی. قولاغنی قاپی‌یه ویردی. ایچریدن ایشتدیکی مشافهات عاشقانه پك تحملسوزایدی...

امان یاربی چیلدیرمق ایشدن بیله دکل... بو تأثرله دلیقانلینك بینی قیزیشدی، قیزیشدی.. حال مذابه کلمش بر قورشون ثقلت ویاقیجیلغیله قفا طاسی ایچنده صاغه صوله آقمه‌یه، طاشمه‌یه باشلادی. ایشته او آنده نه یاپدیغنی ویاپه‌جغنی بیلمز بر تهور مجنونانه ایله، قاپی‌یی آرقه‌سنه ده‌ویرمك ایچون برایکی کوسله‌دی. قاپی پك محکم اولدیغندن موفق اوله‌مدی. جنت تهوری بتون بتون آرتدی. تکمه‌له‌مکه کیریشدی. یأس وغیظك اعصابنه ویردیکی بر قوت خارق‌العاده ایله کریلوب کریلوب تکمه‌له‌یوردی. سکز اون تکمه‌دن صوکره قنادك بری صارقدی. همان ایچری دالدی. اوطه‌یه کیرمه‌سیله جانباز پاندومیالرنده کوریلن بر تحفلق وچویکلکله بتون اوربه‌لرینی، دوطوپ، قولتوغنك آلتنه آلمش عریان بر حریفك بر خیال سرعتیله پنجره‌دن باغچه‌یه... آتلادیغنی، خایر اوچدیغنی کوردی.

راجی‌ده بر اوق خیزیله فراری‌یی تعقیباً کندینی
پنجره‌دن آشاغی‌یه براقدی. درت آرشین قدر
بر ارتفاعدن آشاغی‌یه سقوط ایدر ایتمز آیاغی
بورغولدی. بر وجع شدید ایله:

— اوف آمان آیاغم قیرلدی..

استمداد ایله حایقروب ییخلانمش کبی اوراده
قالدی. علینک کندینه دوغری قوشدیغنی کورنجه
صلح قبول ایتمز بر انفعال تأثیریله آیاغنک
آجیسنی اونوته‌رق، خدمتکاره حریفک فرار
ایتدیکی طرفی اشارتله او جهته قوشمه‌سی قوما-
نداسنی ویردی.

بی چاره علی نه طرفه قوشسون! راجینک
براز اول یوقاریده اوطه قاپیسنه ایندردیکی تکمه
ضربانیله تکمیل خانه زلزله‌یه اوغرادیغی زمان
بتون قوللوقلر بوشانه‌رق چیل یاوریسی کبی
طاووقلر بر طرفه خروسلر دیکر طرفه پروازه
باشلامشلردی. علی مدهش صوپاسیله برینک
آرقه‌سندن قوشارکن مطبخ قاپیسندن بری دها
فیرلایور، بر دیکری پنجره‌دن آطلایوردی.
هپسنه برر ضربهٔ تأدیب اولسون یتشدرمکه

اوغراشان علی صوله آتیلیور، صاغه صالدیریور،
اوکه قوشیور، آرقه‌یه دونیور، صوپاسنی
صاوورییور، صاوورییوردی. بی چاره اوشاق
بو تلاشله، هیچ برینه اهمیتلیجه بر نشان
آله‌مقسزین مدعوینک هپسنی قاچیردی.
راجی آیاغندن پک مضطربدی. النده‌کی
صوپایی عاشق فرارینک آرقه‌سندن فرلاتدقدن
صوکره، دست انفعالنک ایره‌بیلدیکی یرلردن بر
قاچ طاش طوپلایوب اونلری ده صاووردی.
ایشته اوتدن، [illegible]
آرالرندن [illegible] خصمارینک [illegible]
خاسرانه اویله باقه قالدی. علی بورننک قنادلری
کوروک کبی قاباریر اینر برحال غلیانده بکک یاننه
کلدی. راجی آیاغنک آغرییان طرفنی الیله
یوقلایه‌رق:

— هپسی قاچدیمی؟

— الله اعلم قاچدی.. کوپوغلولری بر کومه
قارغه کبی اوچوشدیلر...

§

قاسم افندی سرقت زیانندن متولد یأسنی

شدید بر حما نوبتی کبی گاه آتشلر ایچنده یانمق
گاه بوز کسیلمك ، گاه کندینی بتون بتون غائب
ایتمك تأثراتی ایچنده کچیروب ده عقلنی باشنه طو-
پلامغه اوغراشدیغی برصره ده ضربهٔ دیگرده او-
غرادی . کرا طوپلامق ایچون بالق پازارنده کی
خانه حین مراجعتنده اوطه باشی نك ، غریب
برطور استیضاحله قارشیسنه چیقه رق :

— افندی پاره یه نه مضایقه ك واردی که بوقو-
صقوجه خانی ایکی بیك لیرایه رهینه قویدردك ؟

سؤالنی ایرادی اوزرینه اختیاره بر بایغینلق
دها کلمش ، صو ایله ، لیمونله زور آییلتیله بیلمشدی .
بو صدمه یی ده کچیردکدن صوکره اوطه باشیدن :
دامادیله ، اوغلونك مکمل بروکالتنامه ابراز
ووکیل تعیینیله خانی آخره ایکی بیك لیرایه
ترهین ایتمش اولدقلرینی اوکرندی . بو نه بیوك
جرأت ، نه بیوك جسارتدی ... بوایش تك
باشنه ماهرك ایشله یه بیله جکی بر خیانت دکلدی .
هپ بو فنالقلر دامادی مفتون بکك دلالت
ایلیسانه سیله وقوع بولیوردی . بو آشکار ، باهر
بر حقیقتدی . دیمك که خانه ده وقوع بولان

سرقتك فاعللری ده بو ایکی ملعون ایمش ...
شمدی بوده قطعیاً آکلاشیلدی . قاسم دامادینی
نکاحله ، یوز کورملکی ایله بیك لیرا قدر
اوردیق تصورنده ایکن کندی بو منفعت
متصوره سنك بر قاچ مثلی فوقنده واوغلنك
بویله بر ملعنته اشتراکنی اوکرنمك صورتیله
تاجانکاهندن اورولدی . بو اویله مهم ونازك
بر مسئله ایدی که براز شاشقینلق کوستریلیرسه
کندینك قریباً بو اولکیلردن مدهش برضربهٔ
خساره دها اوغرادلمسی احتمالی واردی . اختیار
دوشوندی . دوشوندی . اوده ذهنندن مهم بر
قرار ویردی . بو قرارینی موقع فعله وضع
خصوصنده کورولمسی لازم کیمسه لرله کوروشدی .
خانه سنه عودت ایتدی ایرتسی کونی کویا
هیچ بر شیدن خبری یوقمش کبی متجاهلانه
ونازکانه برخبر ایله دامادینی نزدینه جلب ایتدی .
مفتون بو دعوته اجابتی برقاچ صورتله لازم عد
ایده رك بیوك بر مراقله کیتدی . اوطه دن ایچری
کیرنجه قائن پدرینی باشاری عبالی شالوارلی ،
صالطه لی اصناف قیافتنده برقاچ کشیله محبتده

واولدقجه بشوش برحالده بولدی . استفسار خاطر، آفاقی برقاچ سوزوخوش بشدن صوكره:

قاسم افندی بردنبره تبدیل لسانله داماذی علیهنده تفوهاته كیریشیر . شدتله غرور نفسنه تجاوز ایدر . اكر انسانلق وناموس دنیلن خصائلدن كندینك ذره‌جه نصیبی وارسه‌او آنده كریمه‌سی ادیبه‌یی براقمسی لازم كله‌جكنی، یوقسه ایشك یلك فنایه واره‌جغنی سویلر . مفتون‌ده بر تهور آنی‌یه طوتیله‌رق نه‌دیدیكنی بیلمز برحالده اوشهود مستحضره مواجهه‌سنده زوجه‌سنی بالتطلیق قاپی‌نی چیقار .

§

خروس آوینه چیقوب‌ده هیچ برینی انشا - نلایه‌مدیغی كیجه راجینك اینجبنن آیاغی ایرتسی صباح طوپوغندن تا دیز قاپاغنه قدر كوتوك كبی شیشه‌رك موصمور كسیلدی . چیقیقجی جاب ایدیله‌رك باجاق قات قات صارغیلر ایچنده صیقی صیقی‌یه صاردیرلدی . ودلیقانلی‌یه قاریوله‌سنده یاته‌رق برقاچ كون هیچ یرندن قیلدانمه‌سی توصیه ایدلدی .

راجی هرلحظه برطرفه صالدیره‌جق برثقلت درون، برغلیان شدید حالنده بولنوب‌ده كندینی بوبله یرندن قیپردانمامه‌یه محكوم كوردكجه یأسندن بایغینلقلر كچیریبوردی. زواللی دلیقانلی بوصیقینتی، بومأیوسیت جانكداز ایچنده ایكن قاسم افندینك قیزینی نه صورتله مفتوندن آییرتمش اولدیغنی خبر آلدی چكمجه‌یی قیره‌رق درونده‌كی آلتیوزلیرا نقدایله سندی آشیرانلرك‌ده مفتونله ماهر اولدقلری بالق پازارنده‌كی خانك ایكی بیك لیرایه ترهینی كیفیتیله واصل مرتبهٔ ثبوت اولمش بولندیغنی‌ده او كرندی. كدری قات قات آرتدی . احوالك بوسبتون خلاف مأمول برطرز جریان آلمش اولمه‌سندن مفتون‌ده شاشیردی . كچن اقشام أوده قوریلان پناییر وقعه‌سنی‌ده علی‌دن تفصیلاتیله دیكلدی . مفتون أوه كلوب كیدیور فقط مؤاخذات شدیده‌سندن قورقدیغی ایچون راجینك اوطه‌سنه كیرمیوردی. ماهر دورت بش كیجه‌دنبری غائبدی. أوه كلمیوردی .. ادیبه خانم اخذ ثار فورانیله، زوجیتك محبت مشروعه‌سنه مختص فراش صمیمیتنه برعاشق قبول ایتمك جرأتنه قدر وارمش

فقط بوصورتله‌ده تشفی‌یه موفق اوله‌مامشدی .
ماهرك اوچ، درت كوندنبری دوام ایدن غیبوبت اخیره‌سندن دولایی ناقابل تسلی تأثرات الیمه ایچنده قاوریلیوردی . چونكه مادام ماقفرلانك آتش سوداسیله ماهرك مجنوندن بدتر برشیدالغه دوشدیكنی بیلیوردی .

خانه‌ده بویله بربحران حكمفرما ایكن راجی برصباح قاسم افندیدن برتذكره آلدی . بونده درست نه‌ایكی جمله واردی ، نه‌ده املا .. اختیار حریف اوزون سطرلرله برقاچ قیصه حقیقت آكلاتمق ایسته‌یوردی . تذكره‌نك زبدهٔ مآلی شوایدی :

« مفتون بكی ارتق قابل خطاب ناموسكار
« بر فرد اوله‌رق طانیه‌میه‌جغم ایچون سزه
« مراجعت ایدییورم . قرده‌شكزه نصیحت
« ایدیكز . ماهری اغفالاً چكمجه‌مدن چالدرمش
« اولدیغی التیوز لیرا ایله هر ایكیسنك بالاتفاق
« ساخته‌كارلغه جرأت كوستروب خانك ترهینیله
« یدسرقت وغضبلرینه كچیرمش اولدقلری مبالغ
« معلومه‌یی تماميله اعاده ایتمدكاری صورتده

« علیهلرنده سرقت وساخته‌كارلق دعواسنه قیام
« ایده‌جكم . بوایكی شخص لئیمدن بری اوجله
« دامادم، دیكری مع التأسف اوغلم بولنمشلر
« ایدیسه‌ده بوكون هرایكیسیله‌ده بركونه قرابتم
« قالمامشدر . برینك قائن پدرلكندن له الحمد
« قورتولدم . دیكرینی‌ده اولادلغمدن رد وطرد
« ایتدم . حاشا بعدما بنم ماهر آدلی بر اوغلم
« یوقدر . »

« كریمه‌مه كلنجه اوده تماميله چیفرندن
« چیقمش . حفظنا الله بیرایه ، شرابه ، دوزكون
« سورمكه ، فستان كیمكه ، دها نه‌لره ، نه خبا-
« ثتلره آلیشمش ... بویله برآلوده دامنی پیچیله
« برابر خانه‌مه قبول ایتمك بنم ایچون بیوك بر
« عاردر . فقط نه یاپه‌یم كه (دیش اهلیدر)
« آتسه‌ك آتیلماز كسسه‌ك كسیلمز . بونی جناب
« حقك بكا تعیین ایتدیكی برجزا كبی بیله‌رك
« چكمكه ، بوعیبی اورتمكه ، كیزلمكه چالیشه-
« جغم .. شرع شریفك تعیین ایتدیكی حدداخلنده
« قیمت نكاحنی عدت نفقه‌سنی، چوجق ایچون
« تخصیصی ایجاب ایدن مبالغ شهریه‌یی تماميله
« طلب ایدرم ... »

راجی بو تذکره‌یی اوقودقدن صوکره بوسبتون عفریت کسیله‌رك کندی کندینه :

— بهی منحوس اختیار بوجزا سنك ایچون آزدر. طور باقه‌لم جناب حق بوقدرجقله اکتفا ایده‌جکمی ؟.. بوحرص وطمع کیم بیلیر سنی دها نه‌ورطه‌لره دوشسوره‌جك !. قیزیکه قارشی آلوده دامن، طورونکك توصیف نسبی ایچون پیچ تعبیرلرینی استعمالدن برازصوکره بدل نکاح، عدت نفقه‌سی، چوجق ایچون تخصیصات شهریه طلبندن چکنمیورسك . بنم قرده‌شم انسان اولسه ایدی بن سکا اویله مرتب شهود او کنده قاری بوشانمه‌یی کوستردم امانه‌یاپه‌یم؟.. ایکیکزده بربریکزدن ملعون چیقدیکز .

راجی بوایشك صوکنده برفاجعه قوقوسی آلیوردی ... او کیجه پك قاریشیق رؤیالر کوردی . اطرافنی برطاقم مخوف السیما عفریتلر آله‌رق بوغمق ایچون اوزرینه هجوم ایتدیلر ، زواللی دلیقانلی بونلرك حمله‌لرندن قورتولمق تلاشیله فراش عذابی ایچنده چیرپیندی، چیرپیندی، انقطاع تنفس صیقینتیلری ، اولوم کابوسلری

کچیردی . صوکره بوغوق ، بوغوق ایکله‌یه ، ایکله‌یه، قیصیق ، قیصیق حایقیره ، حایقیره قان تر ایچنده اویاندی . عودت ایتدیکی بوعالم یقظه‌یی هنوز کچیردیکی اوخواب دوزخیدن پك فرقلی بولمدی . شمعی کیجه قندیلنك تیتره‌ك ضیاسی آلتنده بلوره‌ن مخوف ، مبهم شکللریله بر عالم معنوی‌یه عائد ظن اولنان کوچکلی ، بیوکلی کولکه‌لر، مریض قلبلره اخروی برحزن وهراس ویرن او ، کیجه‌ده قوری ایچنده او ، لوش ، سسسز فقط قورقونج صحنه اوزرنده مدهش بر سینه‌ماطوغراف مناظری کچیوردی . ماهر ایله مفتونك بر سارق احتیاطیله آیاقلرینك اوجنه باصه‌رق قاسم افندینك خانه‌سنه کیروب چکمجه‌یی ناصل قیردقلرینی سیرایدییور، ماهری برفرنك قاریسنك فراش احتیالنده ، همشیره‌سی لبیبه‌یی یبانجی برارککك قوینده وبتون خانه‌یی قوجه قوجه خروس شکلنده برقارناوال آلاینه آندیران زنپاره‌لرله طولمش کوریور ، صوکره ارکك قادیندن مرکب برغلبه‌لق صوپا صوپایه ، قما قمایه ، بربرینه صالدیریور، هرطرف مقتوللرله

طولویور، قانلره بولانیور، ژاندارمه‌لر، پولیسلر کلیور، غاچیر غاچیر دمیر حبسخانه قاپیلری آچیلیور، بو انسانلرك برچوغی اومظلم یرلره طیقیلیوردی.

راجی بو مدهش رؤیالری، بو قورقونج خیالاتی خیره یورماز. فی الواقع بولیله مضطربانه‌نك فرداسنده مفتون أوه کلیر. برادرینك ورودینی خبر آلنجه راجی اوطه‌سنده کیمسه بولنمامسندن بالاستفاده، چیقیجینك اخطاری خلافنه، اینجینن آیاغنه باصه‌رق دوشکندن قالقار. بورونك کوزندن طولو طوران رهوولوه‌رینی آلیر، باش یاصدیغنك آلتنه صاقلار. وقوعاته مترقب اولور...

برمدت صوکره والده‌سی لطیفه خانم اوطه‌یه کلیر. کیجه‌یی ناصل کچیردیکنی، آیاغندن چوق اضطرابی اولوب اولمدیغنی صورار. بو استفساراتی متعاقباً دیرکه:

— مفتونم کلدی. تنی بکنزی پك بوزوق.. مساعده ایدرسه‌ك سنکله کوروشمك ایسته‌یور..

— بیورسون، کوروشه‌لم...

— فقط راجی، اوغلم چوق رجا ایدرم صاقین غوغا فلان چیقاره‌یم دیمه... سن ده خسته‌سك، اوده... أوك ایچنده ینه بر کوروالتی قوپه‌جق دییه یوره‌کم (هزل) یاپراغی کبی تیتره‌یوب طوریور. قوزوم اولادم، سوزیمی دیکله‌مه‌می؟..

— پکی.. پکی مراق ایتمه... فقط او بورایه کلدیکی وقت سن اوطه‌دن چیق... چونکه کیزلی، آره‌مزده اركلکجه برایکی شی قونوشه‌جغز..

— بوتنبیهمی دیکله‌مك شرطیله چیقارم..

— مراق ایتمه دیدك آ...

لطیفه خانم اوطه‌دن چیقار. برمدت صوکره مفتون کیرر. حقیقةً چهره‌سی پك صولغون، حالنده فوق العاده بریورغونلق آثاری کوریلور. ایچری‌یه کیرر کیرمز بر بشاشت جبریه ایله کوچك برادرینه طوغری یوریه‌رك الندن طوتمق ایستر. فقط راجی نفرتله ردایدرك:

— الله بزی قرداش یاراتمش فقط صوك افعالی ورذیلانه کز.. خایر سویله‌یه‌مدم.. جانیانه کز

اوزرینه آره‌مزده ناقابل مرور بر مسافه، بر بعد افتراق حاصل اولمشدر ... المی الکزه سوروب کیرلتمك ایسته‌مم.

راجینك بو آغیر اتهامانته قارشی مفتون نه یولده مدافعهٔ نفس ایده‌بیله‌جکنی شاشیره‌رق:

— پواسنادیکزی آکلایه‌مدم ... هانکی افعال رذیلانه‌مدن بحث ایتمك ایسته‌یورسکز؟..

— اوت حقلیسکز ... افعال رذیلانه‌کز بر، ایکی دکل که!.. هانکیسندن بحث ایتمك ایسته‌دیکمی اکلایه‌بیله‌سکز ...

بیوك براهتزاز صدا ایله:

— راجی پك ایلری واریورسکز ...

— هیهات ... بالعکس پك کیری قالیورم... پك ناقص سویلیورم ظن ایدرم ...

— بیوك برادریکز اولدیغمی‌ده اونوتیورسکز ...

— خایر اونوتمیورم... ایشته بیوك برادرم بولندیغکزی دوشوندکجه برباد اولیورم یا... اصل بنی بیتیره‌ن جهتده بوراسی یا...

— برادرلکمدن عارلانه‌جق مرتبه‌ده بنی رذلادن بر شخص اوله‌رق طانیورسکز.. اویله‌می؟..

— «اویله‌می»؟ ادات استفهامیه‌سنی قالدیریکز ... اویله.. اویله ... تا اون التی بیك لیرالق پیانقو صفیحه‌سندن [illegible] بر بونی ولی ایدن رذالتلریکزك هانکی بریسندن بحث ایده‌یم؟... سزك ایچون ارتق صلاحه عودت احتمالی یوقدر. بونی بیلیورم.. قاسم افندی قیزینی سزدن بوشاته‌رق دامادلغکز عارندن اوبیله قورتولدی ... فقط بنم ایچون بویله بر امکان خلاص یوق ... نه‌یاپسه‌م ینه قردشم طانه‌جقسکز ... بولوندیغکز رذالتلرك معنویاتی انظار عالمده دائماً بنی‌ده کیرلته‌جك... لکه‌لیه‌جك.. شخصکزه حرمتکز یوقسه بکا آجیکز... عائله‌مز ایچنده سوء تأثیراتکزدن مصون قاله‌بیلمش اولان تك [illegible] ... برمسعود. رذائلکزدن، جنایاتکزدن معناً تبرئهٔ تامه سزك ایچون قابل دکلدر. فقط ظن ایدرم که ارزو ایدرسه‌کز مسئله‌نك هنوز ممکن التعمیر بر ایکی نقطه‌سی بولنه‌بیلیر ... اسکی خطالریکزی.

صورتله بر كفارتده بولنمش، عائله‌مزه ناموسنی اعانه‌ایتمش اولورسکز ... بناءً علیه بوکون سزه ایده‌جکم قطعی بر تکلیفم وار . . . انتحار ایله بو تکلیفمی قبول بیننده سزی سربست براقیورم. ایکیسندن برینی انتخابه مجبورسکز. . . او زمان نه‌یاپه‌جغمی بن بیلیرم . . .

بو تهدیده قارشی مفتونك یوزی بر اولو قدر صراردی. کوزلرینی دالغین اورایه بورایه دولاشدیروب بر ایکی یوتقوندقدن صکره صوردی:

— تکلیفکز نه‌در؟

— قاسم افندینك چکمجه‌سندن سرقت ایتدیککز آلتی یوز لیرا ایله بالق پازارنده‌کی خانك ترهیننده آلدیغکز معلوم المقدار مبالغك تماميله صاحبنه اعاده‌سی . . .

مفتون بو اتهامه قارشی بردنبره پارلایه‌رق:

— طمارلریمزده دوران ایدن عین پدر قانیدر... کندیکزه برصفت حاکمیت ویره‌رك بنی جنایت سرقتله اتهامه ناصل وجدانکز مساعده ایدییور؟...

— تلاش ایتمیکز افندم... وجدانمك مساعد

بولنمدیغی احوالك عدم جریانی تأمین، او بنم الده اولمیان بر کیفیت... ایسته‌رم که ایکی قرداشك وجدانی، یعنی وجدانلریمز بر برینك آیینه‌سی اولسون... هرایکیمزدن صدور ایده‌جك افعال او آیینه‌لرك بر صورت منعکسهٔ عینیه‌سی بولنسون. بن سزی سرقتله اتهام ایتمیورم. برفعل واقعدن بحث ایدییورم. جرأت ایتدیککز بو حرکتك دلائل باهره‌سی صره‌سیله او کونکزه دیزیلوب دوکولدیکی وقت ظن ایدرم که بوکا سزده سرقتدن باشقه بر توصیف بوله‌مازسکز...

— نه‌ایمش او دلائل باهره‌بر بر کوره‌لم... ایشیته‌لم..

راجی قاسم افندینك مکتوبنی اوزاته‌رق:

— بیوریکز ایشته بردانه‌سی...

مفتون رعشهٔ وجودینی ضبطه اوغراشه اوغراشه مکتوبی قرائتدن صوکره:

— بویله بوناق بر حریفك بر تذکره‌سنی بنم ثبوت جنایتم حقنده سند، دلیل اتخاذ ایدییورسکز ... کوزل قرده‌شلك... دوغریسی بیوك بر حکم عادلانه ...

— انکارمی ایدییورسکز ؟

— نه‌یی ؟..

— بوسرقتکزی ...

— برادر سز کوزلریکزك صباح چیاقلرینی سیلوب ده بوتذکره‌یی بردها دقتلیجه اوقویکز ... اختیار، بنی بالفعل سرقتله اتهام ایتمیور... اوغلنی سرقته تشویق ایتمش اولدیغنی ادعا ایدییور ...

— یالانمی ؟ .. بو ادعاسی باطلمی ؟ ..

— لاحول ...

— مفتون بك بکا قارشی ساخته معصومیت قومدیاسی اوینامغه قالقمایکز ... عین چکمجه‌دن سرقت ایدیلن خانك سندینی ماهر ایله ایکیکزك برلکده کوتوروب ترهین ایتدردیککز حقنده شهود متعدده وار ...

مفتون بیوك بر تلاشله :

— اولسون. بوندن نه‌چیقار ؟ . حقیقت ماده‌یی بر کره ده بندن دیکلیکز ...

— ایکی کون صوکره سجل محاکمه، ستون جرائده کچه‌جك برشیئی بو دقیقه‌ده انکار ایتمه‌کزده نه فائده تصور ایدییورسکز ؟ ..

— قرده‌شم ایناننمایکز ... بوناق حریفك ادعاسنه اهمیت ویرمیکز ... ایشته ماهر، خانك اوطه باشیسی ... کندیله معامله‌ٔ ترهینیه اجرا ارتالق صرافی ... قاسم افندی طرفندن تعیین ایدیلن وکیل هپسی میدانده ... بو ترهین کیفیتی‌ده قاسمك بر مواضعه‌سی ... اوخانی قاسم قرض مقابلنده ضبط ایتمش ... ومتصرف اول ایله بینلرنده کی معامله‌ٔ قطعیه هنوز ختام بولمامش ایمش ... معامله‌یی بتون بتون اغلاق ایتمك ایچون نمیدر ؟ نه‌در ؟ قاسم خانك ترهینی منفعتنه موافق کورمش ... ای بر وکیل بولمق ایچون بکا ماهرله خبر کوندرمش. طانیدیغم بر دعوی وکیلی واردی. قاسمك نزدینه کوندردم. ایشته بنم قباحتم بوندن عبارت.

— فراغ معامله‌ٔ قطعیه‌سی ختامه ایرمامش بر خانك سندی قاسمك چکمجه‌سنده ناصل بولنور ؟ ..

— او منحوس حریفك معاملاتنه بنم عقلم ایرمز ... بنم بیلدیکم شی .. دعوا وکیلنی بن اونلره کوندردم. معامله‌ٔ ترهینیه اجرا ایدلدی. ماهر پاره‌لری آلدی کوتوردی. ایشته بو قدر...

پدرینه تسلیم ایدوب ایتمدیکنی بیلمم . . تحقیقاتده البته هرشی میدانه چیقه جقدر . . .

— بونلره هپ بر قولب اویدرمغه چالیشیورسکز . حقیقتك موقع ثبوته اخراجیله شو سوزلریکزك عکسی ظاهر اولدیغی کون سزه اولان نفرتم تضاعف ایده جکدر . . بالو کیجه سی بزم لیبیه قمریه نك بر کوشه سنه کیزلنه رك مادام مافقرلانله آره کزده جریان ایدن غایت مهم بر محاوره یه محرم اولمش . . . بوکا نه دییه جکسکز ؟

مفتون بردنبره بر ار کیلیر . فقط درحال اعتدال دمنی محافظه یه اوغراشه رق :

— لیبیه برقاچ زماندر قوجه سنی قیصقانیور . ایشته بو یاسله نه یاپه جغنی بیلمیور . قوجه سنك آزغینلغی اونك بونك تشویقاتنه حمل ایدییور . حریف خارجده هفته لر کچیردیکی حالده حالا اوزرینه توز قوندرمیور . . . بزم قادینلرك پسیقولوژیسنی بیلمزمیسکز ؟ آنالر اولادلرینه ، قاریلر قوجه لرینه بردرلو قباحت بولمق ایسته مزلر . . . بالو کیجه سی احتمال که مادام مافقرلانله قمریه آلتنده قونوشمشزدر . فقط قاری سرخوش ، بن

سرخوش . . . بربریمزه نه دیمش اولدیغمزی بن شمدی تخطر ایده بیلیرمی یم ؟ . . دیمك لیبیه ایکی سرخوشك ترهاتنه بناء مسئله ایده رك بوندن ده میدانه بر دیراتی چیقارمق ایسته یور . . .

§

بر آره لق اوده بر کورولتی اولور . راجی چینغراغه باصار . ایچرویه کیره ن النی یه . . .

— نه اولیور ؟ اوك ایچنده بر باغریشمه وار ؟ . .

خدمتجی قیز کوزلرینی اوکنه ایندیرر . اوفاق بر ترددن صوکره . . .

— ماهر بك کلمش . . . امان یاربم پك سرخوشدر . لیبیه خانمله غوغا یاپیورلر

ماهرك بو ورود ناکهانیسی خبر مدهشی اوزرینه مفتونك کوزلری ، قاپانه طوتولمش بر صیچانك صوك درجه خوف ایله بر فرجه فرار اراشدیرماسی قبیلندن اوطه قاپیسنه دیکلدی . راجی برادرینك بو نیتنی درحال کشف ایده رك :

— یوق . . یوق . . بر طرفه صاووشمق [illegible]لرینه دوشمیکز . . . طریق فراریکزی برقاچ قورشونله مسدود بولورسکز . . . ایشته

نعم المطلوب ماهرده کلمش... شمدی بوراده مواجهه اولورسکز. مسئله‌نك قابل تعمیر اولان جهتلرینی ایش عدلیه‌یه دوشمه‌دن قاپاتیرز. اولور بیتر...

مفتون جواب ویرمدی. تعریف اولنماز بر شاشقینلقله مترقب حال برطور آلدی.

راجی آلنی‌یه:

— ماهر بکه سویله بورایه کلسین...

آلنی متوحشانه ضعیف برصدا ایله:

— افندم چوق سرخوشدر. نه وقت بوراده کله‌جك هپ برابر چوق بیوك غوغایه‌جقسکز... پاطرتی اوله‌جق...

— هایدی سن چاغیر دییورم...

آلنی چیقار. برمدت صوکره عودتله:

— ماهر بك کندی اوطه ایچرده کیردی. لبیبه خانم دیسارده قوغدی. اوطه قاپیسی ایچریدن کلیدلدی.. چوق یورولدی اویقویه‌جق دیمس...

مفتونك درحال طوری دکیشیر. کوزلری پارلدامه‌یه باشلار. مظفرانه برصدا ایله:

— بن سزه دیدممی؟ بورایه بزم یانمزه

کله‌مز. نه یوزله کله جك؟... باباسنك چکمه‌جه‌سنی قیرمش. پاره‌سنی چالمش... بوندن بزه نه بولاشیر..

ایکی قرده‌ش بیننده ینه اوزونجه بر مجادله باشلار. ماهرك اویومق اوزره اوطه‌سنه کیردیکنی آلنی‌نك خبر ویردیکندن تقریباً یاریم ساعت قدر صوکره اوك ایچنده برطراقة مخوفه ایله برسلاح سسی ایشیدیلیر. راجیله مفتون شاشیره‌رق برر بهت الیم ایچنده بربرینك یوزینه باقه قالیرلر. لبیبه صاچلری اورپرمش، کوزلری بیومش بر یأس عظیمله حایقره حایقره اوطه قاپیسنه کله‌رك برادرلرینه:

— نه طورویورسکز؟.. قوجه‌م کندینی اوردی... یتیشکز... یتیشکز... بلکه قورتاره‌رق قابلدر...

راجی باستونه طیانه‌رق قالقار. بتون او خلق ماهرك قپالی اوطه قاپیسی او کنه بریکیر.. قاپی‌یی اولا یومروقلامه‌یه، صوکره تکمه‌له‌مکه باشلارلر.. ایچریدن هیچ بر سس کلمز. اوغراشیرلر، اوغراشیرلر قاپی‌یی آچه‌مازلر قیرمغه قرار ویردکاری برصره‌ده قادینك

بری خارجدن اوطه‌نك پنجره‌سنه مردیوه‌ن طیایه‌رق ایچری کیرلسی دها مناسب اوله‌جغنی سویلر.. بوصورت دخول قبول ایدیلیر. علی‌یی باغچه‌دن مردیوه‌نله اوطه‌یه چیقاریرلر... اوشاق پنجره‌دن ایچری کیره‌ر کیرمز مصادف اولدیغی منظره‌نك دهشتندن اورکوب :

— آمان آناجغم...

ندای تلهفیله جایقیره‌رق... قاپی‌یی آچار... هپ ایچری طولارلر...

ماهر قاریوله‌سنه یاتمش، موقت اویقویه دکل انسانلرك دائما قورقوب قورقوبده — حیاتده بوله‌مدقلری استراحت مطلقه‌یه وصول ایچون — بعضاً اشتیاقله آنلدقلری خواب مؤبده دالمش کیتمش... باشنه صیقدیغی قورشون صاغ شقاغندن کیرمش بر آز اوکه انحرافله جبهه‌نك قسم یسارندن چیقمش.. قان فم جرحه‌یی طولدرمش.. صول کوز و قاشك اوجنه طوغری یاییلدقدن صوکره بر قاچ خطوط حمرایه انقسامله، یناقله قولاق توزی آره‌سنده‌کی قسمدن بویونه، اورادن بیاض کوملکه آقمش لکه‌له‌مش..

متحرك آرقه‌سنده یاقه‌سز بر کوملك، پانطالون باشقه‌شی یوق. انتحار باش یاصدیغنه طیانوب همان اوطورور کبی بر وضعده وقوع بولمش، متعاقباً رأس اوموز اوزرینه نیم دورلمش، صاغ قول قاریوله‌دن آشاغی صارقمش. ره‌وولوه‌ر، الك اوزانديغی جهته یوارلانمش. کوزلر قپانمش، آغز آره‌لق قالمش، چهره صرارمش.. قان بولاشیغی بو اصفرارك، بولون موتینك، منظرهٔ ملالنی بوسبتون آرتدرمش...

قادینلر برخانه‌دن جنازه چیقدیغی اثناده ایشیدلدیکی کبی هپ بر آغزدن چیغلغه باشلادیلر.. ایچلرندن لبیبه بوغوق بوغوق :

— آه قوجه‌جغم... سن ساده کندیکه قیمدك بکاده قیدك...

صبیحه‌سی وبردراغوش صولتیله جسدك اوزرینه آتیلدی. فقط زاجی همشیره‌سنی درحال یاقه‌سندن طوتوب کیری چکه‌رك :

— قوجه‌کك قیمتنی شمدیمی بیلدك؟.. چکیل اورادن. جسدك وضعیتنی بوزمه... برازدن مستنطق کلوب هپمزی استجواب ایده‌جك..

هرشی یرلی یرنده طورسون ... هیچ برطرفه
أل سورمیکز.. هایدی بورادن هپکز چکلکز...
سکزی کسکز باقه‌لم ...

اخطارنده بولندیغی اثناده اوطه‌نك اورته‌
سنده‌کی ماصه‌نك اوزرنده طوران برخقه قلمله
برآچیق کاغد نظر دقتنی جلب ایتدی. همان
اوزانوب کاغدی آلدی.

وکاغدده نه یازیلی اولدیغنی اکلامق ایچون
[illegible]نده بیوك بر مراق اویاندی. کیمسه
دیشاری چیقمیوردی. کاغدك اوزرنده برتألم
وتهییج فوق العاده ایله یازلدیغی حروفك سیره‌ك،
وایریلکندن آکلاشیلان شو سوزلر اوقونیوردی:

« باشقه بر صورت خلاص کوره‌مدیکم
« ایچون انتحار ایتدم. چونکه سویی‌یوردم
« سویلمدیکمی، آلداتلدیغمی صوکره‌دن پك
« صوکره‌دن اکلادم ... چونکه اونسز یاشایه‌
« مازدم... چونکه آه چونکه... چونکه هپسنی
« سویله‌یه‌مم... عشق ... عزیمتی پك نشئه‌لی بر
« یول... فقط عودتی پك الیم... پك مدهش...
« ایشته بن دونه‌مدم... کذرکاهمی خون شبابمله

« بویایه‌رق حیات آرتق پك کران کلدیکی ایچون
« وجهه‌ٔ فراریمی او بر دنیایه چویردم... بو محبت بنی
« سارق، ساخته‌کار ایتدی. دها یاشایه‌ایدم بلکه
« قاتل ده ایده‌جکدی... بنی اضلال ایده‌نلر
« اللهدن بولسونلر ... کیمه نه دییه‌یم؟.. اقربا
« بلیه‌سنه اوغرادم... ثمرهٔ سرقتمی ده ألمدن
« آلدیلر ... پدریمك چکمجه‌سنی قیروب ده،
« نوازشنه نائل اولمق ایچون بو فعل مکروهی
« ارتکاب ایتدیکم اقشام معشوقه‌می برخبیثك
« قوللری آره‌سنده یاقه‌لادم... دها زیاده سویله‌
« یه‌مم. چونکه آه چونکه چیلدیرییورم آه.
« بنی طانیانلره الوداع »
ماهر

واجی، منتحرك صوك تألمات نومیدانه‌سی
ایچنده صاووردیغی بو آهلی « چونکه » لردن،
قریب پرواز او روح مضطربانه‌دن فوران ایدن
تظلملردن بتون حقیقتی اکلادی. بو انتحارك
مسببلری مفتونله مادام ماقفرلان اولدیغنی کشف
ایتمك بیوك بر فراسته متوقف دکلدی. منتحرك
حیاتك آچیلغنه، انسانلرك غدر وخیانتلرینه قارشی
صوك شکایتنامه‌سی اولان بو کاغدی بیوك برادرینه

اوقوتمق ایچون آنی اوزاتدی . فقط هیهات... مفتون میدانده یوقدی . صاغه باقدی ، صوله باقدی. کوره‌مدی . أوك هر طرفنی ، باغچه‌یی طولاشدی . . . یوقدی . بك اوغلنه تلغراف چکدی . . . استانبولك هر طرفنی آراتدی . برادری یوقدی. هیچ بر طرفده اثری بوله‌مدی.

ایکی سنه صوکره

بر یاز صباحی راجی ارن کویننده‌کی خانه‌لرینك باغچه‌سنده قهوه ایچیور ، لبیبه خانم غزته مطالعه ایدییور ، همشیره و برادر زاده‌لری علی خسرو ایله نوال ، شارق ایکی چوجق قوملرك اوزرنده اویناییورلردی . پوسته موزعی بر مکتوب کتیردی. ظرف تورکجه ، فرانسزجه « آدرس » ایله پارس تمغاسنی حاویدی . راجی مکتوبك مفتوندن اولدیغنی آکلادی . یوره‌کی اوینادی . چونکه ساعت غیبوبتندن بری برادرندن بر خبر یوقدی. نفرتله ممزوج بر خلجانله ظرفی آچدی . چیقان مکتوب شویله باشلایوردی :

« مرحبا برادر !

« ایکی سنه‌لك بر افتراق مدید علیهمده‌کی
« حدت و غیظکزی مبدل سکون ایتمشدر
« ملاحظه‌سیله بو مکتوبی تحریره جسارت
« آلدم . شو سطرلره تماسله نفرتکز وهاة
« تجدد ایده‌رك اللریکز تیتره‌مکه باشلادیمی ؟
« دقیقهٔ افتراقمزدنبری آرقه‌مدن حالامی لعنتخوان
« اولمده‌سکز ؟ حقسزسکز ، حقسز ... سز
« انسانلری ، انسانلغی لایقیله اکلایامامشسکز..
« بو بیوك حقیقتك استکناهی خصوصنده یورولمیانلر ،
« عمیق ، آجی تجربه‌لرله واصل غوامض حیات
« اولمیانلر ، بنی نوعلرندن بعض أییلکلره انتظار
« ایدنلر ، علویت اخلاق کبی بعض موهوماته وجود
« ویره‌نلر ، یواش یواش هر ظنلرینك بطلانی ،
« امیدلرینك بوشلغی تبین ایتدکجه مأیوس اولورلر ،
« مادام الحیات راحتسز یاشارلر... حقیقتی اکلامق ،
« بوش امیدلری قلبدن چیقارمق ایشته عارفلك
« بودر ... بوندن اوته‌سی هپ غفلتدر . حماقتدر .
« کروه بشر هپ بو غفلت و حماقتك زبونی ، قربانیدر .

« ایشته حیاتك نظریهٔ مفتاحی!.. بتون انسانلر کند-
« یلرندن دها احمقلرینك ضررینه تأسیس رفاه و توسیع
« معاش ایتمك قاعدهٔ اغفالکاریسیله یاشایورلر...
« مینسترو ، تاجر ، ایرادجی ، ادیب ، شاعر ،
« حکیم فیلسوف هرکیم اولورسه اولسون رفاه
« حیاته نائل اولمش بولونانلر مکلف سفره‌لرینك
« باشنه اوطوردقلری زمان اطرافده نه‌قدر آچ ،
« محتاج نان سفیللر اولدیغنی عقله بیله کتیرمکسزین
« تسکین اشتهایه صیغانیورلر... چونکه سفالت
« بشریه.. بو بر مسئلهٔ مؤبده‌در. شمدی‌یه قدر
« حل ایدیله‌مامش وایدیله‌میور... بونی ذهنه
« کتیره‌رك اخلال اشتهایه نه‌معنا وار؟.. انسانلر
« ثروت وجاهك آناختارلرینی الده ایدنجه‌یه‌قدر
« رحیم ، شفیق ، حمیتپرور اولورلر... اوندن صوکره
« کندیلری ایچون « سفالت » ناقابل تداوی بر
« مرض بشری ، ورحم ورقت کبی شیلر مزمن بر
« سینیر خسته‌لغی منزله‌سنه اینر... اوروپاده شوراده
« بوراده تهوین ضرورت بشریه نامنه ویریلن
« مسامره‌لر ، باللولر ، ارباب ثروتك ، ایشسز ،
« کوجسز زنکین قادینلرك جان صیقینتیسنه

« قارشی ایجاد ایتدکاری بر نوع اکلنجه‌در .
« انسانیتپرورلك دکل...»
« انسان دائما کندندن ضعیفنی چیکنه‌یوب ،
« تپه‌لیوب اوست طبقه‌یه طرمانماق حرص وغیرتنده .
« در . اوساخته عدالت بشریه حمقایی تحت اطاعتده
« طوتمق ایچون ترتیب اولونمشدر . دائما ، دائما
« آلتده قالانك جانی چیقسون قاعده‌سی حکمفرمادر .
« فقط بعضاً آلتده قالانلر پك بوکالیورلر . اوزمان
« دمیر قفسلرینی چاك ایدن حیوانات مفترسه کبی
« کوزلرینی قان بورویور . کوکره‌یه‌رك ، ساخته عدا-
« لتك بتون حائللرینی قیره‌رق سوء اداره محبسندن
« دیشاری فیرلایورلر...»
« ایشته اوزمان حکمدارلر تختلرندن تکرلا[illegible]
« هرشی آلت اوست اولیور ، قان کووده‌یی
« کوتوریور... زنکین فقرایه قاریشیور .
« هرکس حمیتپرور اولیور...»
« بو دنیاده هرشیدن اول حکمسورن خود-
« بینلکدر . هرکس کندی خودبینیسنه نظراً تنظیم
« افعال یولنی آرار . بر فردك خودبینی به تطبیق
« حرکتی دیکرینك عین امللنه مخالف دوشه‌جکی

« ایچون تأسیس عدالت وقوانینه لزوم حس اولونیور .
« انسانلردن بری (کندی) خودبینیسنی قانون
« طانیمغه زمان وزمینی مساعد بولدقجه دائما
« هرحقیقتی چیکنه‌ر ... ملیونلرجه خلقی کیف
« واستبدادینه اسیر ایتمکدن چکینمز . » .
« بیوك فیلسوفلردن بری باقکز بوصدده
« نه‌دییور : »
« خودبینلك طبیعةً بی حددر . بر انسان
« صورت مطلقه‌ده الی النهایه محافظهٔ موجودیت
« ایتمك ، آزادهٔ یأس واضطراب قالمق ، ممکن
« اوله‌بیلدیکی قدر نائل رفاه اولمق ایستر . بو
« اقدامات خودبینانه‌سنه حائل اولان هر شی
« نفرت ، حدت وانفعالنی تحریك ایدر . بوحائلی
« واجب الازاله بر خصم بی امان عد ایلر . هر
« شی ، هر شی : هرشی بنم اولسون دیر ... بو
« قابل اوله‌میه‌جغندن هیچ اولمازسه هرشیئی
« کندی ارزوسنه رام ایتمك حاکمیتنه یول آرار .
« هر شی بنم اولسون دیکرلرینه بر ذره بیله
« قالمسون ، ایشته ناظمهٔ حرکتی بودر . خودبینی
« بی پایاندر . دنیایی طولدیرر طاشار . بر انسانه :

« [illegible]
« اولدیغنی کوردك شقلرندن هانکیسنی ترجیح
« ایدرسك ؟ — سؤالنی ایرادایدیکز . علی الاکثر
« بومیزان سؤالك هانکی کفه‌سی آغیر باصه‌جغنی
« ایضاحه لزوم یوقدر ظن ایدرم ... هرشخص
« کندی باشنه بر (کائنات نفسانی) بر مرکز
« خودبینیدر . خودبینی طریق طغیانی خارجاً
« مادیً معنوی قوه‌قوللر ، مانعلر ایله مسدود
« بولماسه ، هیچ برشیئی نظر اعتباره آلمیه‌رق
« غایه‌یه وارمق ایستر . بوکره لابد خودبینلرك
« تخالف وتعارض و آماللرندن ظهور ایده‌جك
« قارغه‌شه‌لق تصور بیورولسون . اوزمان دنیانك
« حالی نه اولور ؟ انکلیز فلسوف مشهوری
« هوبز » ك قولنجه *La guerre de tous* [١]
« *contre tous* فلاکتی ظاهر اولور . ایشته بو
« سببه مبنی عقلاً بر حکومتك لزوم تأسسی تبین
« ایدر . بناءً علیه حکومت ، انسانلرك حائز
« اولدقلری قوتله یکدیکرینه قارشی القا ایتدکلری
« خوف متقابل سببیله وجود بولمشدر .

---

[١] [illegible]

. . . .

« فضیلت شفقته کلنجه بو خصلته علی الاکثر
« قارشی کلن شی بدخواهلق یاخود بغضدر .
« اولا بونلردن برنجیسنك منشأ و درجاتنی تدقیق
« ایدهلم. بدخواهلق هنوز بر حال جزئی وضعفده
« پك کثیردر. عمومیدر. همان هر کسده واردر.
« و پك سهولتله قابارر. یوقاری درجاتی بولور. آلمان
« ادیب مشهور « کوته » نك: « بیقیدیله عداوتك
« بو دنیا تمام مکانلریدر . » سوزی پك حقلیدر.
« بزم ایچون نه سعادتکه حزم، تأنی و نزاکت
« پوشیدهلرینی بدخواهلغك اوزرینه آتیورلرده
« بو چرکین شیئك نه قدر عمومی و متقابل اولدیغنی
« و جملهنك جملهیه قارشی اعلان حربی حقیقتنك
« معناً، فکراً اولسون نه مرتبهده حکمسوردیکنی
« کورمکدن بزی منع ایدییور . »

« ایشته قردهشم راجی بو سوزلر بنم دکل
« تجزیٔ حقیقی مسلك حیات اتخاذ ایتمش بیوك بر
« آلمان فیلسوفنکدر. سن ده بن ده فیلسوفك تعریف
« ایتدیکی خودبینیسنه مغلوب انسانلردن بر فردز..
« سن تعالیٔ اخلاقه قانع کورینیور، بر ازده کندیکی

« اوزمرهدن عدهیلتهنهرك آلدانیورسك. بن ایسه
« خلقت بشریتم نه ایسه بلا وهم و تزیین کندیمی
« اولدیغم کبی کوستریورم. شمدی حق کیمکدر؟
« بونك تقدیرینی ارباب وقوف و دانشه حواله ایدرم..»

« شرائط اجتماعیه و ثروتم، بتون حرصلریمی،
« امللریمی، جنتلریمی تطمینه کافی دکلدی. زر
« و سامانك بعضلرینه کوستردیکی تبسملرك منشأینی
« تدقیق ایتدم. بو مکتوبمك بر از یوقاریسندهکی
« انسانلر کندیلرندن دها احمقلرینك ضررینه
« تأسیس رفاه ایدرلر.. نظریهسنی اونوتمدك یا؟
« ایشته بن ده بو قاعدهیه اتباعاً قاسم افندی یه چاندم.
« صاغه بوچالادم . صوله بوچالادم . حیاتنده
« حریفدن بر شی قوپاره بیلمك قابل اولهمیهجغنی
« اکلادم. وفاتی بکلهمکده وقتم قالمدی. بو ثروتدن
« براز اولسون استفاده ایچون ماهرك حماقتی ایشمه
« یارایهجغنی کسدردم ... زواللی چوجق اولا
« اغفالاتمه مغلوب اولمق ایستهمدی. فقط کندی
« مقصدمله اونك عصمت جاهلانهسی آرهسنه بر
« کوزل قادین وجودی اقامه ایدنجه یولارینی الیمه
« کچیردم. اوت شمدی کندیسنه پك آجیورم.

« ایکی بیك آلتی یوز لیرا قدر طوتان ثمرهٔ سرقتندن
« بی چاره نك النه یوز اللی لیرا بیله کچمدی. ده وولوه-
« ریکی یوز یا صدیغنك آلتنه صاقلایوب ده بنی یا مبالغ
« مسروقه نك صاحبنه اعاده سی ویاخود انتحار
« آره سنده مضطر براقمغه اوغراشدیغك کونی، سنی
« قاندرمق ایچون درلو مواللر اوقودیغم اوانثاده،
« بو پاره لر (چك) اوله رق کاملاً اوستمده ایدی.»

« بدبخت ماهرك، باشی اوموزی اوزرینه
« دوشمش، قولی صارقمش او قانلی کوملکیله
« فراش انتحارنده یاتیشی بعض بعض کوزمك
« اوکنه کلیور. زواللی بدلا!. برقادینی، ارتق سندن
« اسیرکه مکه باشلادیغی بوسه لری باشقه سنه ویریرکن
« یاقه لامقدن متولد برتأثرله فدای جان بلاهتنه قدر
« واریلیرمی؟ کوزل برقادینك زکات حسنی یوقمی؟
« وارسون برقاچ اوپوجوك ده باشقه سنه ویرسین.
« نه اولور؟ یناقلری آشینمازیا؟ البته کوکلی اولور
« برکون ینه سکاده ویرر. خودبینلکك اك
« وحشی برصورت شدیده سی ده عشق علاقه ده
« رونما اولیور. بلاهت بشریه صاییلمقله یازلمقله
« بیترمی؟.. ایکی بیك لیرا اکسیلمکله باباسنك

« ثروتمی توکه نیردی؟ بویله شیلر نفسنه قیمق ایچون
« برسبب اوله بیلیرمی؟ بو صفوت، حماقت دکل
« عادتا حیوانلق... وقوعات عائله مزه دائر بورادن
« آله بیلدیکم حوادثك اك مهملری شونلر:»

« سنك دقت متمادیه و آلانورقه آمریت
« وحشیانه که رغماً ربیعه بر دها حامل قالمش..
« اسقاط جنینه ایکنجی جرأتنده بو سفر تبدیل
« عالم ایتمش... یعنی جارلاغی چکمش... حق
« سلامت ویره... او ابدال قیز مطلق آخرتده
« بدری یه واریرم امیدخامیله اولمشدر...»

« آشفته لکندن دولایی ظرافتی خانه دن
« قوغمشسك... سزدن صوکره قپولاندیغی محلده
« بوده، ینه قضای حمله اوغرامش. فقط بو دفعه
« اسقاطه جسارت ایده میه رك خسته خانه لرك برنده
« طوغورمش... ظرافت عربدی اما بیاض
« ارککره یك دوشکوندی. شمدی، سودلی
« قهوه رنکنده کی چوجغنی کوفه کبی صرتنه
« باغلایوب قوجه تجره یی باشنه اوتوره رق جامع
« قاپیلرنده طولمه صاتیورمش.. اوخ اولسون
« فلاحه، کبه قالمغی ارتق اویونجاق ایتدیدی..»

« كه تحفى مطلقة جبريه‌م اديبه خانم بندن
« آلديغى « قوكتری » درسلرندن خلاف مأمول
« بيوك برفيض كوستره‌رك عزيزه خانمله برلكده
« أوه دليقانليلر جلب ايلمشلر. بو رذالتلرينى قونو
« قومشو كورمش، عارندن قاسمه نزول اصابت
« ايتمش، آغيز چارپيق برقوليله برباجاغى ايشله‌مز
« بر حالده اويله منزولاً ياشايورمش... قالبى
« ديكلاندزديكى وقت اديبه‌دن باشقه وارثى يوق...
« حكمت ربانيه‌يه باقكز بوقدر قرلداقلر، اوغرا-
« شمه‌لر نتيجه‌سنده ألده ايده‌مديكم بو ثروته والده
« طرفندن بالوراثه مخدوم بنده‌كز نوال شارق بك
« قونه‌جق... اختيار قاسم كوزينى يومار يومماز
« بن استانبولده‌يم... چونكه كيج قالمغه كلمز. اديبه‌نك
« اوغلمه باشقه قوجه‌دن اورتاقلر يتشدرمه‌سى
« احتمالى وار. بن قاريمى ذاتاً بوشامديمى كه...
« بو ثروت جسيمه‌نك پارسده هركيجه خيرلى
« خيرلى رؤيالرينى كوروب طوريورم. والده‌مك
« أللرندن، لبيبه‌نك كوزلرندن اوپرم ...
« خستندن طولايى قاسم افندى اوغلم شارقى سنك
« يانكه كوندرمش... بو كوچك پرنسى‌سن عادتا

« قوش سوديله بسله‌مليسك... ياوروملك شاپير
« شاپير اوكل يناقلرندن قوقلايه قوقلايه پوس
« ايدرم... تأهلمدن اول بكاچيقان پيانقو كيفيتى
« برصنيعه، برخوليا ايدى. اما قريباً قونه‌جغم ثروت
« ايشته كوزاوكنده قوصقوجه برحقيقت... بونى
« انكاره مجالك يوق يا؟. قريباً محترم قائن پدريمك
« براقه‌جغى كوفلو ليرالرك سامعه‌نواز شيقيرتيلريله
« سنك‌ده عليهمده‌كى شدت غيظكى تسكينه موفق
« اوله‌جغمى قوياً مأمول ايديورم .. باقى ياقينده
« سرور ملاقاتكه نائليت تمنيسيله سوكيلى راجى
« آلنكه قوصقوجه بر بوسهٔ تحسر اهداسى ...»

قرده‌شك : مفتون

راجى درين درين ملاحظاتله مكتوبى بعد-القرائه همشيره‌سنه اوزاتدى. زواللى لبيبه بو عجيب مكتوبى بعضاً آجى آجى نفرت، بعضاً طاتلى طاتلى رقت كوزياشلرى ايچنده برقاچ دفعه اوقودى. ايكى قرده‌شى عميق بر تفكر آلدى. نهايت راجى شفقت اخوت وايكى سنه‌لك افتراقك شمدى براز رخاوت ويرديكى برخصومتله ديدى كه:

— بو مكتوبى اوقوركن كنديمى مفتون اغا

بکمله قارشی قارشی‌یه اوطوریپورم ظن ایتدم.. ینه اوفلسفه .. ینه اوعقل .. ینه‌اوفکر.. هیچ دکیشمامش .. حکمای قدیمه‌دن بری ، اخلاقی اخلاقسزلردن اوکرندیکنی سویلیور . . . ایشته بزده (مورال) درسنی بوندن آلیورز. سایه‌سنده حکمت حیات وفلسفه‌نك درلو جلوه‌لرینی کوریپورز .

صوکره ایکی چوجغی اوکارینه جلب ایله زمین صاچلرینی اوقشایه‌رق آلنلرندن بربر بوسه آلدیلر ...

لیبیه‌نك کوزلری ینه‌طولدی. یتیم اوغلنی بر دها آغوشنه چکه‌رك پارماغیله شارقی اشارتله :

— او، یاقینده باباسنی کوره‌جك... یاوروم یا سن!.. دیدی .

بیتمدی